

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на пів року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на пів року 4 карб., на чверть року 2 карб., на місяць 1 карб. 50 сот.

Передплата на „Буковину“ разом із

тижневником „Руска Рада“
на цілий рік 16 кор. (або 9 рублів або 34 ер.)
на пів року 8 кор., (або 4-50 р., або 17 ер.)
На особливе число 10 сотиників.

БУКОВИНА

Виходить кождої середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція

„Буковина“
в Чернівцях ул. Петровська ч. 2.
Ч. телефону 176.
Адреса для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 стр. від стрічки. „Надсуддя“ по 40 стр. від стрічки. При частійших оголошеннях відповідний рахунок. Редакція не несе відповідальності за зміст публікацій. Рухомі оголошення редакція не приймає, крім тих, що мають характер загальногромадський і загальногосподарський. В справах редакційних можна устатковувати ся по днях від 9—10 рано і з 2—3 по пол. дня влітку і влітку.

Намісник Галичини убитий.

В неділю перед вчором надійшла до Чернівців телеграма зі Львова, що на намісника Галичини графа Потопського під час аудієнції о 2 год. виконано атентат і внаслідок одержаних ран намісник в годину пізніше помер. Атентату dokonав український студент третього року філософії Мирослав Сичинський. Він — як доносить телеграма — виведив собі аудієнцію у намісника, подіючи за причину, що хоче намісника прохати о супендуру. Під час аудієнції вистріляв три рази з револьвера, ранивши графа Потопського над лівим оком, в ногу і в ліву руку. На позитивне заявленн Сичинський, що він не має співзвучності. Він виконав замаз з чисто політичних мотивів і намір усе життя присвятити намісника.

Професор Рідігер і Замбани хотіли зробити операцію, однак побачили, що тим не досягнуть ніякого успіху. Намісник помер. Коротко перед смертю закликав ще швед президента бюро Громадянського і сказав телеграфувати до цесаря, що він (намісник) був завжди вірний службі Його Величества.

Про атентат подаємо ще такі подробиці. Граф Потопський улітку звичайно в середу і в неділю аудієнцій. В неділю явив ся Сичинський. Зовсім спокійно заговорив ся, похвально на себе уявив, і говорив з якимись присутніми по польськи. О 2 год. прийшла і на нього черга. Слуга Камак отворив двері аудієнційної салі; Сичинський вступив до середини, почав слугу приманувати двері. Зараз почув вистріл. Збігли ся слуги. Граф Потопський крикнув: „Задержіть його, хто-б він не був“. Сичинський не втручав ся, кажучи: Не потребує мене тримати, я втечу. Особа, що знала ся раніше намісником сказав Сичинський: Дарма, він для нас пропав. Коли йому пізніше замічено, що він виконує атентат в аудієнційній салі, порушив тим право гостинності, сказав він: Все одно чи тут, чи на дорозі. На замітку, одного урядника, що він убив батька німецького дитини, сказав Сичинський: Нічого, не один батько згинув через Потопського що гіршою смертю. Далішні події подаємо за „Ділом“.

Ув'язнене Сичинського.

Сичинського паралі виведено до аудієнційної жидівні і віддано під овіну волях. Тимчасом пізвано урядника з поліційної інспекції. Відтам прибув поліційний комісар Дюма Бігуа. Сичинський знав його мабуть зі слідства в справі ув'язнених руских студентів і попитав його словом „Гаразд!“ Комісар нічого не відповів. Тоді Сичинський каже: „Не знаєте мене?“ — Ні! — каже. — „Я Сичинський“. — „Що тут робите?“ — „Я то що? Я вистріляв його!“ — Кого? — „Потопського“. — За що? — „За вибори, за Каганця, за нашу кривду“. — Говорив спокійно.

Потім комісар заявив йому, що його арештує, і візав іти за собою. Сичинський спокійно візав на узлицю, і тут посаджено його до доронки; разом з ним сіло кілька поліційників. В другій доронці їхав за ним комісар з кількома поліційниками.

На поліції.

Без робота його небуло спору, спокійно візав арештований на діл, до посаджено його до доронки, яка під поліційним наглядом поїхала на поліційну інспекцію. Під поліційним будинком добув М. Сичинський для екіпажа 10-коронний банкнот, а коли йому звернено увагу, що екіпаж належить ся лише 80 сот., сказав: „Мені грошей і так багато не треба!“

Передовсім передовсім коло него ревізію та знайшло 8 бровінгтонських набійів, університетський індекс і естагравію графа Потопського, яку носив з собою, щоб бути певним, що до особи намісника та не застріляти часом кого иньшого. По ревізії поміщено арештованого в суможним цюкою в товаристві двох поліційників. Одягнений в чорний анжак, в чорній краватці, з зачісаним довгим, чорним волоссям, прохажував ся по комнати першою людиною. Не видно було на нім ніякого пригніблення, що бачило, лише пролітало мимом прохажуючись, яке малює ся у чоловіка, що сповняє те, чого хотів. На кожного, що вступав на інспекцію, глядів смирно, віддаючи іронічні усмішки на адресу поліційних журналістів, жидівних єврейців.

Через часок пізав ком. Станіслав Сичинського до останньої комнати та казав йому сісти проти себе. Почав ся переслухання — в асесі двох поліційників. Комісар ставив питання аж до польськи, але арештований відповідав консекиентно по руски, констатуючи при цьому, що до сего має повне право.

Переслуханий знав передовсім, що називається ся: Мирослав Сичинський, має 20½ літ, уродив ся в Чернівцях і є студентом III року філософії на львівській університеті. Батько помер, мати живе у Львові. Намісника знав лише з віджонів і віджонів з ним не говорив. Перша думка, щоб убити намісника, заринула в нім ще торі у вивідці, коли по університетській демонстрації уладжено масові облоги на студентів. Він бачив, що галицький намісник гнобить не тільки Русинів, але як виконавець воли шалити гнобить також люд польський і жидівський. Безпосереднім фактом, що спонукав його виконати свій намір, була смерть б. н. Марка Каганця, якого в такий нечуваний спосіб закололи жидівляри. Арештований розповідав, як він їхав по селі в часі виборчої акції, бачив на вулиці очі великі привиди, які терли руский наріз, бачив шахрайства, яких допускати ся підпалював гр. Потопського суарети руских мужиків, тож в нім буряло ся все проти намісника гр. Андрія Потопського, якого уважав моральним винуватцем всього цього. Рішив усунути його з перовою, що його смерть забезпечить спокій.

на світлі, що не має нічого з родина. Се була неправда... Я був женатий і мав сина. Ви знаєте мене на світлі із мого оповідання, крім тої тайни, яку я носив в моїм атоманім серці.

Вулучи матерем, пізнав і дічину чудової праці. Вона служила мені моделлю. Вона стала моєю жінкою. Не питав я її про її походження, про її минулість. Вона і сама не знала, хто були її родичі. Я був щасливий. Она була моєю святістю, моєю Богом.

— Моя дитина, мій син, доповняв мого щастя. Одного дня мусів я їхати до далекого міста, малювати вершу. Присла мене, вистіти зі собою. Се було неможливо... він вів, він сів немалю-б там такої вигоди, як дома.

Я не знав, що вона хотіла сама себе поред собою ратувати.

Поїхав я і на своє щастя поїхав. Прайшли два рази до дому, була оумна і все просила „поклади мене з собою!“ По скінченню роботи вернув я до дому і не востан зі мною.

— Поїхав до міста з дитиною, перед тяжким, — сказала саужа, більше нічого нічого не знав. Брати! шукати і є досить айт по шлям світлі — по найшом. Думав що померла, розгляв мого майже бідня, щоб покласти за пої, а сам потупив між нас. Образ Матері-Божої з дитиною — се був зі образ і його сина.

Всера є самій голній, поклали мене до умираючої, Пішов я, і о Господи... се була вона... моя пропалаша жона, умираюча в найтяжчий нужді.

До убави гр. Потопського його не пам'ятали ніхто і нікому з своїм наміром він не звіряв ся, хоч мав багато знайомих, бо хоч теоретично вивдив з них позналив ся його намір, то практично від сего чинку його відраджували-б. Спершу хотів зустрітись намісника на узлиці, але побояв ся, що міг би в його випадку зустрітись, а жаль йому було невинних жертв. Через те порішив іти на аудієнцію. На запити комісара зазначив арештований виразно, що не робив ані в азості, ані в якоїсь личної анімації, ані в подразненні аляногодом, бо аляногодом впродіж ніколи не уживав.

На запит комісара, чи не жаль йому, що вбив чоловіка, відповів, що жаль йому жінки намісника і дити, бо вони невинні. Намісника йому не жаль, — Чи знаєте, що за то, що ви зробили, має нас шибениця? — Знаю.

По позначенню протоколу, підписав його Сичинський зовсім спокійно. Комісар приказав опісля поліційному жовніреві принести кайдани, щоб окувати арештованого, як винного злочинця. „Не біжить ся — сказав Сичинський, я не втечу“. Руки до окували протят з певним супонем. Сказав і виведено його з комнати. „Поврайте мені капаля!“ впродіж ведений поліційниками. Виходячи з інспекції потрес кайданами та казав до жидів: „За Каганця — Потопський!“

До вивідки виведено арештованого задала оборонності брамою від ул. Міщанська. В першій доронці сів коло ув'язненого по однім боні урядник поліції Фастуха і по другій агент Сичинський, до другої доронки сіло 3 поліційників, щоб не допустити до евакуування підбита арештованого. Ізольован казав доронки перед вивідкою карного суду на ул. Ваторого. Тут був слушний догто з молодіжкою, працюючи дружинами екіпажами М. Сичинського.

Документи, які відібрано ув'язненому, передано держав. прокураторови Бартолу. Надсудити Державний судити на вчора вчором віддає ся опиту, на яким виведено слідства поручено сов. Беритоню. В почі підбуло ся перше переслухання арештованого в суді. На заряджене прокураторів піддають Сичинського літарерній обсервації, щоб евантагувати його психічний стан.

Арештоване матери Сичинського.

Комісар Бігуа, відставивши Сичинського до поліції, поїхав безпосередньо на узлицю Заблудівська ч. 29а, до на другім поверсі живе мати Сичинського з трьома доньками. Коли відомо комісар до хати, вона спала. Збудили її. Тоді комісар (що породив ся доволі неприязню), сказав їй про вчорашню справу. Мати заломала руки, доньки стали плакати. На питання комісара сказала, що сам вийшов з дому о год. 9:30 зранку в чорнім шарварковім одязі, поживши у неї 3 кор. і сказав, щоб не ждати на нього в обід, бо має покласти кілька важких орудок. Запитана, чи не знає, від кого взяв гроші, він при нім найдано.

Засамітлий снував в сновиді зі страшного, уявного життя. Вона була вже такою, яка вийшла за мене.

— А син, дитина наша, до? поспитав я.

— Стала мені на перешкоді і вбила її, — була відповідь. Пероразжений, в розсудові в серце, утік в мід неї, оставивши її — без прощання і розірвання. Утік до черни, бо тут думав наїти потіху. Побачив образ, її образ в постаті Пречистої і несподівано, що роблю рогатне лице і розірвав на половину.

Крескентий притавив лицю до землі і стогнав.

— І остави нам долги наша, як і ми оставим должникам нашим, — промовив перший ісусен.

— Встаньте брати, ходіть помолитись за її душу! — Казав підносячи Крескентия.

Всі увійшли вперу в Каплицю — молитись за уявлену.

На другий день небуло в каплиці ростятого образу, на его місці висів росквітаний Ісус, а Крескентий лежав хрестом перед ним.

Чернівці, 7/9. 1907.

К. Чертовик.

І остави нам долги наша.

Чудово красивий образ Божої Матері в малим дитячому на руках в каплиці монастиря В. був розквітаний на дві половини: через обличчя Пречистої. Нині від аляновала її обурена столами монахи громадою перед ним.

— Що за страшна злоба. Що за Каїн міг се зробити? — питав настоятель, очуваючись першим.

— Се я зробив, отче, — чути голосом сказав Крескентий.

Ахууд брати і звернувшись пої до него з питанним поглядом. Мав суцисні очі, дрімав на цідім тілі.

— Розкажи нам, чому? — сказав настоятель і постукав нізком проків вперед. За ним пішли всі другі монахи, відступаючи від Крескентия, як би зараженого чумою.

Він сам, що малював той образ, що мали ся найбільше перед ним, що лежав хрестом і був позлоном, що годинами адивав ся в него... він сам, запивав той образ... розірво его на половину через лице Пречистої...

Що за причина? — думали монахи зходячи ся в велику салю, до Крескентия, мая їм оповідатись з свого страшенного учинку.

— Тому вийти айт, — почав Крескентий — „вступивши між нас, оповідав я вам, що я був сам один

відповіла, що не знає. В розпачі почала мати рвати собі волосся на голові та подіти в донькою до кухні, де стала робити собі зачіски, чи часом на черзі неї Мирослава арибін свій учинок. Нарешті обізнала ся: „Вже знаю, що робили!“ І вернувшись назад до комісара навмисно спокійно, що то вона давно намовила сина до всього, а сині дала йому 50 кор. на револювер. Поточного ж не знала особисто; але цікавила ся політичним життям руського народу та намовила сина, щоб він згадав Петюльського за його вчання на школу нашого народу“.

Донька почала на те плакати і перечити всі візники; але вона ще раз те саме повторила. Тоді комісар сказав, що вона мусить те повторити синові і піти на поліцію. На поліції в Станіслава повторила те саме перед комісаром Станіславичем. Потім комісар Станіславич з агентом Либатком відвезли її (о год. 7 веч.) до північної як співинувати. Донці Ірині, народній учительці, що була з метерією на поліції, сказано, що ведуть її туди на те, щоб сконсертувати її з сивом. В другій дорозі їхала донька. Аж коли матір уведено за ворота в'язниці, сказала донці, що може відійти до дому, бо мати унизилася. Донька височила з дорозини і просила, щоб її разом заклали. На те дістала відповідь: „Ми знаємо, де мешкаєте“.

Дальші ревізії і арештовані.

Ще вчором зроблено ревізію у студ. М. Цегельського, в яким арештований жив в дружині вносина, а відтак студ. Ф. Замора, у якого М. Станіславський починив ангел. У арештованих не знайдено нічого підозрілого і анимено їх на вільній столі. У М. Цегельського забрано нескі звети. Вночі пішла друга сорія ревізій, при яких на пошитою в пошитою редактора „Діла“ А. Цегельського та самого редакційного з'являю „Діла“, але не знайдено нічого підозрілого. По опівночі сильний вітер поліції довів ся до „Анал. Дому“, де арештовано голову „Анал. Громади“, студ. Ф. Замору. Відтак зміна ся поліція наново до помешкання пн. Станіславича о ніч до четвертої години вночі та арештовала він три сестри Мирослава: Емілію зм. Струтинську та пн. Ірену з Асю Станіславську. В хаті залишилася позитивна тільки двоє малих дітей (літ 9 і 11) п. Струтинської. Арештовано нині також п. М. Корозинкову, та через час випущено її на волю, а відтак знову арештовано в друге.

Віденські понедількові часописи про атентат.

„Sonntags- und Montagszeitung“ пише: Національні неспокійні в Галичині дійшли більше до свідомості ширшої публичності, коли студенти, наголоючи ся в політичній сідчій вивчили своїм голодомим отримом звернули увагу цілої Європи на свою судбу і коли пізніше параджово переведено їх процесу перед віденським судом і тут його перепроведжено. Зі сторони Русинів закидувало зустріченою намісниками, що він як репрезентант державної влади не сповняє своїх обов'язків в чесний і безсторонній спосіб і що він тим заострює неспокійні. Сі закиди узагалювано голодомим становиском забитого намісника підчас останніх виборів. Чинно, що учиню на виваже міжних безпосередніх наслідків; бо спосіб в державі і правничий хід справ адміністративних тим не такийосні; але їх наслідки мимого того так в політичній як в національній розвитку нашої держави не остануть невідомими. Во може більш увагу як доки будуть звертати на настрій і почування національних громадських.

„Wiener Montagsjournal“: Здавало ся в останній час, що уміркованіше становиско намісника супроти Русинів доведе до спокійнішого погляду на положення. Однак учиню руського студента доназує, що спосіб був лише проблематичний і що треба бути приготуванним на ще гірші наслідки. Під нічними зглядом не можна заикати сего провагоучинню, але узагалюючи обставину, що навіть міністри про галицькі справи не важуть ся дати доносів невинного осуду, тяжко якнебудь заикати останніше супроти останніх подій.

„Publizistische Blätter“: Мотиви злочину розвивають як судово розирава. Нині лиш тільки мено, що злочин виникнув в політичного фанатизму. Галицькі Русини думають, що мають причину жалувати ся на польський сенат і на міродайні політичні єуніонаріє. Ціляком несправдані їх сварга не є. Центральне правительство в останній час хоч в часті признало оправданним рускі жалі і дало до Львова відповідні накази; в яній спосіб і оскільки переведено ті накази, не встали ми сказати. Се єдина правда, що в останній часі протівенств і Галичині оновити заострили ся як поправивсь. Тенер шалений фанатизм хови за погубне оруже, щоб німститися за урочку або дійсну кривду. Се старий сунний обив, що ті, що найголосніше жалують ся за порушене права, описи заикте думають, що сьміють самі добути собі право. Вичиню, як си знаємо ідеи в Росії справді формальні Сатурналії, як бачили, як страшний події спричинила вона в Іспанії і Португалії. Тенер перейшла до Австрії. Сподіємо ся, що сьй перший случай буде і останній. Правительство і населення

не сьміють у виду того, що стало ся, утратити холондированість. Годі вірний цісареві руский народ за гласний учиню одиної роботи підічаліньки. А правительством і законодавством мусить спокійно і безпереставку далі ділати в амсехі порокумія і поспраніа протівенств. Заочинств злиньске не сьміє ділати віддаючю, поро мусить ділати усмирючю, дхбрі елементи руського народу мусять тенер більше як воля шунати миру з польською нацією.

„Sonntagszeitung“: Страшний учиню є твором студентського ескальадо. Вже самі відносина між Русинами в Польщі в краю позитивні надзвичайно напружені, то сильний національний концентрує ся особливо на університеті, де ще недавно прийшло до злісної стачки з причини преречення, яке мали рускі студенти зложити в польській мові. Прийшло опієди до компромісу, який одиан як і загально відносини на університеті, пошнмалі колючку глибоку в серця руских студентів. Вичиню на увагу незмінно упримість Польщі і пристрасну мову руских поселів і їх преси, як також поведене польських урядників при посідимих виборах до Ради державної, то будемо мати пошнмалі страшний учиню студента Станіславського, який широчім знаний, як політично-громадська голова і який задли одного дхбтиту був пошнмалі, отже треба було його більше оглянути, доки допущено до аудієнції. Що Польщі найбільше треба заикнути, се є, що вони пороже ставлять ся супроти культурних потреб Русинів, під пошнмалю, що Русинам бракує патріотизму. Грає Поточний може одиной з між Польщі був приятелем (?) Русинів і враз його мусіла трагедія смертельна сула. Се страшний трагедія, з якої одиан Польщі, коли вони зитрі, не повинні конати зброю протів Русинів, лише повинні зисомати консенсіє політичний своєї відносини до другого народу в краю.

Український клуб про атентат.

Посел Васильєв хотів відвідати на відвотку до Швайцарії, але на відвотку про смерть графа Поточного змив ся у Відні. Посел Васильєв був у понеділок рано як аудієнції у міністра скарбу Коритовського, а по обіді пошнмалі його до барона Векса. Президи українського клубу оголосила у віденських часописях комунікат, в янім сьй наслідний, у Русинів доси почування учиню зауджує ся і наводять ся як причину атентату насильну систему політичну, яка мимого перекторог руских пошнмалі тремала даліше і дала атентаторів, що є дуже ескальований і якого батько, як пошнмалі посол до гал. сойму перед 14 роками узяв жертвою насильства галицької адміністрації, йнульє до учиню. Президи виважує надію, що сьй атентат не буде мати дальших наслідків і що заикнуть спокійні, законні відносини в краю.

До виясненя ситуації*).

Написав Іван Герасимович.

(Даліше.)

Загально удержує ся переконання, що міродайні чинники вугловинського правого правительстві прихильно відносять ся до визволення українського руху, а наші брати в Галичині думають навіть, що тут правительством нас прямо пошнмалі і з певною заикстю дхблять ся на буквальнісх „схдхоразо“. Я одиан на підставі досвідів овертих на фанатизм вібраних в край набрав переконання, що

міродайні чинники нещиро відносять ся до наших змагань,

а їх поступованє в повніз пинадках робить на мене вражінє, що они бачили-б нас заиксідм тримати в шаку.

Що тенерішнє вразє правительством жнє в добрих відносинах з нашими повлазми — се признаю. Та ті добрі відносина видно лише „в горі“. По поніах різні старости і комісари політичній повлазко відносять ся до українства, — а у повніз разі таких урядників прав, котрі щиро відносяли би ся до правдіа демократичного руху в краю, що іде в шкрііа пошнмалі української ідеї, — є у нас дуже мало. Переважня їх часті заикте прямо вороже нам становиско і до яких може — там іде на нашу шкоду а на руку наших національних і політичних протівників, несправачи елементи адонормалізовані і корупційні.

Ось кілька прикмірїа. — Передовсім під зглядом матеріальним. Великі роботи асдордів а. пр. шутрєванє доріг, будова якого публичного будинку і т. п., до допуском оверти, передаети ся аличийно не-Русинам, хотів сьй дхбте такі самі або навіть протівніші оверти. Що більше! — В однім старості маи дхбте ся такий випадок:

Комітет дороговий розписав оверту на шутрєванє гостини. В озваченім дхб і годінні вносил оверенти своєї оверти, між ними і одиан заиксідм чужий. По розпочаттю оверт показало ся, що оверта того мужика (мимеходом вичучи нашого партійного члена) була надодігдінна, бо наивинна і була вв-

*) Див. ч. 38.

гляді, що він (мужик) повинен був перебрати шутрєванє того гостини. Тимчасом одиан член комітету дорогового дхбте знати про се одиной жидом, що наивинна ся перебрати шутрєванє — сьй вичуче першу свою оверту вносити „nachträglich“ оверту другу о і прои. вичучи як мужик, староство сьй приймає — і в результаті шутрєванє дороти перебрав все таки не наш чоловік.

Сьй факт богато говорить про „прихильність“, з якою відносять ся повітосі політичній власті до нас і до нашого народу. Таких фактів можна би навести більше, — та сего не буду робити, бо се і не є цілю моєї статі.

Зверну увагу на иншу обставину. Як я згадав в попереднім розділі — повнізю завою серед нашого народу зявляють ся корчма, пропінанції. Після заикна число шинків не повинно перестувати тої пропорції, щоб одиан корчма принадала на 500 душ. Тимчасом наші повітосі старости є еантично такийи ровніми неспокійними пропінанціє, що дозволяють на шинкове шинні навіть в таких наивадах, до одиан шинков принадала на менше чим 500 голов населення. Бувають місцевості, де на кожних 100 голов є вже окрема корчма. Чи таке пошнмалі сьй газети „пронисау“ може причинити ся до якого-небудь пізнєсення народу, про се не може бути дхбте думок. До уирава громади спочинає в наших руках, там аичийно виваженість громади протестує протів заикдання повніз овертиа деприванції і деморалізації. Але до уирава спочинає в руках протівників, там без переконі ростуть шинні як гриби по дхбці. Особливо тенер, коли відносина податок від алякогалю, рушнли ся пропінантори знову за заикданням повніз шинні, щоб в той спосіб на широді з наивадам відбати тої повніз податок. Де які староства лише чочають на такі вивосина і пошнмаліють їх без ніяких переконі; бож годі пошнмаліти на уладок алякогалю протівенств, — треба ратувати соти пропінанторських родів, що „ні сьміють, ні оверти“ а хотять наивдн жити вештом нашого народу. На сьй обставину звертаю увагу наших поселів, щоб вони сьй дхбте в цілі спиває протів повніз шинні. І число істувачих корчем наивадало-б зредувати до мінімуму, а не заикладати повніз. Во хоті приповідка каже, що „дхбте корчма не зисує“, що нині краще промовляє до переконанця сентенция: „Gelegenheit macht Diebe“. — В часі, коли навіть ружнєське правительством видало закон про шинков ушнмалі алякогалю — заикладати у нас нові оверти сьй отруї народу се з агляду на адровотність і економічний стан широкіх мас річ незначайно шнмаліа.

Також повинні наші посели подбати про се, щоб закон про заикнанє шиннів в поділ і сьмаліа був виконуваний з цілою точністю. І тут „ніх головн рба смердєть“. В пр. коли в Вашнівцях п. Ч. уирава повітом староста п. Штрєнер, то на вивосина сего закона ніхте навіть не звертав уваги. Коли-ж він відтак на якийсь час і сьй місця зявувал комісар п. Мандєвський, ході жандармерии дуже енергично шнмаліа виконування того закону і за час несприсуєтн п. Штрєнера і повіті не маи наивд годи в поділ і сьмаліа пропінанця свою корванція. Та вернув в відвотки п. староста і „вієтіа koczma дінає знои особаивної сьй опис... На мою думку, — коли-б краще правительством схотіло справді енергично заикати ся такою справою, то і старости привикли-б до неї більшу увагу та не трантували-б як досі — „nach Belieben“.

Чимраз частішнє дохдють вісти з різних сторін, що там а там вибори громадиі переведено несправачно: дієти були наспрідь еаліньні, а при самім акті виборчій ділаи ся під оком правительственого комісара всіляні над'ужити і з тих причин наша дієта ціляком або в часті порепаза. Коли таке дхбте се до побуді, — то річ певна, що політичній власті у тім такжм заикли своєї налізці, а буває, що і інструментальні відповідні двірники, пропінантори, дхбччч і т. п. Коли комісар в повнізшй повніз разі з дхбчччм прихильніа на вибори, а відтак вріз налізці дхбччч ся на повніз махінанції повнізшх посілає etc. — то з сего видно, що між староством а двором істнує якийсь порозумінє. Таке ділає ся в пр. при виборах громадиі в Волоні. А в Волоні наші виборчі були протівенстві аж вносил жалобу до трибуналу на староство з причиною еаліньованія актіа виборчій. Староста шнмаліа, щоб рекурренті почнути ту жалобу, та коли они сего не хотіли робити, — тоді пошнмаліа протесту виборчого виконанє дхбте оверо, вибори зноєсно, розвиванє і раду громадиі а до уирава громадою пошнмаліа ширєнта. Чи не стало ся се так спору тому, щоб уирєдату евантуальне рішєня трибуналу, та аичийні жалобу безпротівенств? Во знаємо, що різні почувані річ, які ділаи ся за двірнікованія Ширайїа, як: врадїа, рабунєи, наивади на глхдній дорозі а навіть мордє не в'ушмаліа були захищати до него доміра п. Штрєнера і спонувати до якого рішучої аичії протів него...

Те саме дхбте ся і по других громадах і повітах і подібних прикмірїа можна наивбрати соти.

А що до дієти, то річ нас ся так: двірники мусьт дієти предіклати до переконанця п. к. староству, і оно має повну спроможність пошнмаліа дієти з та-безею податковою та виврїти повніз над'ужити і заикдати ретельного і правднвого їх ушмаліа. Коли-ж

На сьвята!

НАЙЛУЧШОГО СОРТА: Мігдали, родзинки, дактелі, оріхи, каліфорнійські овочі. чеколяду Suchard, оплатки-коріне всякого рода як також каву, чай,

п. и. старостів пускає се пазом, то видно, що літні узломні після его розуміння і інтенцій. — Отже за ті і тин подібні надумати вни спадке головно на повітові політичні групи. Щоби то все діало се проти волі правителів — тоді принустити. Коли-б краєве правителів за кожний подвійний озучай покликувало даного старосту чи конісара до строгої відповідальності, то і помановани закона пайшло би більше примісень і в часом увійшло би в правило. Коли-ж краєве правителів на ті всі надумати не нахадить досить енергійного способу, щоби тому всему раз на завжди пробіти конець, то треба принустити, що та політична повітова нашілима веде се після задушевних замірів краєвого правителівства.

Коротка оцінка пласше спазаного: „В горі“ правителівство прихильно відноситься се до наших послів; однак „на долах“ не бажає собі до розросту української сили на стільки, щоби оно (українство) непохитно уґрунтувало раз на завжди свій вплив серед найширших мас народа здобути рад тронахоси в свої руки і т. п., та в той спосіб в часом інманципувало се з під дотеперішнього впливу правителівства. Правителівство вигідніше, щоби ма потребували его по мочі, — чим мало би з нами числитися се як з японії рішучим і незалежним чинником в тран. Тому і мій погляд, що міродайні чинники нещиро відносять се до наших вимог — не є без основи.

Відповідно до того повинна бути і наша робота і тактика. Та об сім поговорю пізніше.

(Далі буде.)

Москалі чи Русини?

15. число віденського тижневника „Die Wage“ принесе статтю Е. Ф. Ценнера п. в. „Russen oder Ruthenen“, яку наводимо в цілості:

Про графа Стадіона говорили Полки з іншими, що він винийшов Русини а про посла Дмитра Маркова говорено так само з іншими, що йому належить заслуга відкрити, що в Австрії русифікація мови є прелевою мовою. В році 1848 і в промисловій раді державній ще перечеено се, чи загалом Русини є особною нацією і Полки старали ся змивити в світ, що тут ходять лиш про дві суспільні версти і їм відповідні наріччя одного і того самого народу.

Від того часу налучено ся інанше думати про так зване відкриті графа Стадіона а також відкриті внутрішні мотиви, з яких Полки старали ся заперечити істину самостійності українського народу.

Власне остро зазначена нетомовність українства творить найбільшу перешкоду для армотовратично-суспільної тенденції польської політики. Не лише ріжниця мови становить глибоку провнсть між обома народами. Ця суспільна традиція утворила провнсть між обома народами: Українці є мужичий демократ, що в його домі ще не загасли емоції свободної ренубліки українських козаків і Богдана Хмельницького. Його емоції чинили і емоції випадали під впливом суспільної політики віддалили ся від шия і підчинилися пані, але гроно-католицька церква все ще зайняла вишнє становище супроти Рену, а опір проти суспільного правління має все ще в українсьім народі так сильно корінь, як перед берестейською унією. Коли Русини супроти Полки є предметом найвищої несправедливості, найгрозливішого політичного гноту, коли між є між австрійськими народами попитачем, то має се не в найменшій мірі свою причину в тім, що він своїми демократичними антисуспільними поглядами а політичним антипадом Польщі. Укр. посол Трильовський перед кількома днями на віденсьім зібранні товариства реформ суспільного права представив яркий приклад, як суспільні при помочі польської шкоти накручують се, щоби Русинів в найповнішій значінно зробити католицькими, щоби на случай поділу Австрії через сей наріччя знати тверде становище в Росії.

Вже та обставина повинна нам зацікавити Австрійцями а головня Німцями приблизити Русинів.

В безчисленних політичних борбах стояли заступники сей переслідуваної нації як незапрошувані, не нагороджувані але природні союзники по нашій стороні і завжди по німечій стороні висловлюючи раду місто з Полками радше з Русинами заключити союз. Нині, коли они мають понад 25 мандатів в парламенті, стала та комбінація також політично більше партною доспучі. На жаль стоїть тинь неможливості внутрішній роздор на перепоні, що також і в сім народі маю всего утиску змогли вийти місце. Зі смутком бачено перед роком в парламенті що в рамках одної нації, она ледки здобула національне признание знову стоить супроти себе Москалі і Українці, та запізито поборюють се.

Посол Марков, провідник російської фракції старав ся як раз в маї (брошури*) представити суть того антагонізму. А се мусимо сказати, що ми по его виводах що багато менше ми передше можемо бачити приволоючі причини, з яких мали би себе поборювати русофільські і українські

Русини. Обі групи є національні; також і Русини не заперечують націоналістичного і націоналістичного абліжоння між Русинами а Русинами і також Марков мусить признати, що до мочи істнує найменш діалектична ріжниця. Але то стверджене політично є колом без значіння. Ми викинемо лиш на політичні і суспільні до тепер ще не поновані ріжниці між дошнними Німцями а горішними. Австрійські Русини належать в кожнім разі до одного і того самого шия.

Але коли русофільи звернули свій зір на російський народ і сподівались ся зняти свого нападонального опасона, піднялися в Україні знову стара демократична ідея свободної України. Українці є прихильно настроєні до Австрії, они нехотять російський паризм як гнобителю свого народу так само як польську шкоту. Они поборюють також „чужу ору“ згоди а Полкима пропалаву „Старорусинами“ на ґрунті націоналізму.

Они є чесними прихильниками національної автономії і хотять під її оміскою не лиш удержати свій старий, сильний наріччя, але також здійснити свободні, демократичні сильно соціалістичні ідеали України.

Посадні вибори показали, що поділяюча більшість Русинів стоїть за українськими партіями а не за поборниками російського царизму а і Марков. Треба лиш бачити, щоби той сильний, природно обдарований наріччя як найкраще поборон свої дрібничковий сепаратизм. Як раз досі пізнає або будо досі хорого зкуплено, що найбільшою охороною всякої народності є демократія тоді тинь нашим німечким партіям буде вишній український наріччя найбільш білим цінним союзником, як Польща, котру не мож відервати від її шкатою олігархії і кулішину. Але тоді не повинні ми потребувати розважувати тажнього питання, чи наші союзники є Росияни чи Русини.

НОВИНКИ.

Чернівці, 14. червня 1908.

Посол Лунашевич озвужав під правителівства правителівства, фінансової дирекції і дібр російського фонду товариству а поділяю за умовою інтерв'ю на зацікавлені платити для с. е. м. в справі відновлення їх платні, згідно ухвалені їм дорожничого додатку.

Галицькі вибори перед віденським судом. Перед віденським судом карим в VII ділянці (Неубау) відбула ся в середі розправа, що була відомою газетних виборів до державної ради. В червні м. р. в одній з віденських реставрацій відбуло ся польське віче, на котрім п. Людвик Тереканський обговорював результат виборів в Галиччій. Присутній на тім вічу комісар поліції Вільсонич зробив прогн Тереканського карно доносене за підбурювання. По з'явленні комісара Тереканський у своїй промові назвав вибори в Галиччій злочинними, сказав про намісника гр. Потопного і старосту, що були бандою злочинців і як пси кидали ся на різних людей. Додав, що в однім окрузі старостею задержано 4% виборчих карт, що допускає ся насильства, що міністри продали ся галицькій шкоті і т. п. На свіданні вказано посол Морачевський, Дімашид і Куніцки. Посол Морачевський на доказ правдивості сзів Тереканського оповідав, що старостею в Казуші наложено 50.000 корон поліційних кар на різних виборців, котрі не йшли на русу старосту. По виборах сзівон заключив зі старостою формальний контракт, що тин сирин не порушить в парламенті, а староста зобов'язав ся ті кари внести. З огляду на те, що сзівон посол Дімашид і Ліберман не вили ся, розправу відложено.

Процес Сенкевича. Розправа проти Генріха Сенкевича, обжалюваного рускими студентами о обиду чести, відбула ся дня 18. маа. Розправу будо вести радник двора др. Файгель, руских студентів будуть заступати др. Окуновський і др. Реле, а Сенкевич боронити муть проа. др. Розенблат з Кракова і віденський адвокат др. Рабензінгер.

Трагічна подія. З Борщова доносять: В домі латинського пароха в Кривч горішнім, пс. Дзержинського стала ся дня 8. с. м. вечером трагічна подія. При пс. Дзержинсьім мешкала постійно його братона, йдоница по ветеринарі, що була учителькою місцевої школи. Перед кількома днями приїхав до Кривча зі Львова свекр пс. Дзержинського, Олександр Демовський, студ. III. р. філософії. Вечером дня 8. с. м. відомий Демовський до комітки Йосифа Дзержинського і стрілявши до неї з револьвера, убив її на місці, а відтам вискріком, ниміром собі в серце, відобрав і собі жита. Причиною трагічної події була нещаслива любов.

Селянин мільонер. У французькій селі Мірабель департаменту Дордонь помер недавно старий селянин Лінарт, полинувши маетю, який сусідні ціни на кількамільйонів тисяч франків. Однак судова комісія ствердила несподіваний факт, що Лінарт залишав три мільйони готівкою і цінними паперами. Сі

спарби надало в сім'ю та всякий нинішній слов'як. Лінарт був немовнятий, що на собі різно бунув. З дому не виходив майже ніколи, тинь лиш за орудою, а мив тілєм лиш зі своєю службою.

Вплив умової праці на мозок дають ся візіологічно ствердити скількістю прови, як припадає до мозку. Чим а більшим напруженням мозок працює, тим більше провоносні проводи а мозку надовняють ся провию. Італійський візіолог Моссо надав легко виональний досвід, котрим можна виразно показати, який вплив робить умова праці на мозок. Кладуть ся чоловіки на підойму ваги так, щоб надовня ся в рішнвалі, протім голова спочиває на одній, ноги на другій ніжній підоймі. Коли тепер надамо тому чоловікові труднійшу умову праці, прим. сповино йому розвизати анусь трудну рахункову задачу, при чім його мозок більше напружить ся, побачимо, що конець підойми на котрім спочиває голова, похилить ся а нах. С се доказ, що до мозку напавло більше прови насильком інтенсивнішою умовою праці.

Оповідки, іменовані і т. п.

Помочи для сел. Бени. В атівенній Бени істнує товариство „Січ“ а сами діями засновала ся і чага. На намері є і „товариство для винасу худоби“. Гадає би хто, що оно спить, але річ не має ся так. Се товариство може свою діяльність аж тоді розпочати, як дістане позичку, о котру просить вже доого дирекцію дібр і посла Василька. Але товариство ще до нині не дістало позички. Як в кожнім селі, так і тут старають ся виринити роботи товариства а особливо товариство для винасу худоби і те наредом побережники, що має великий доходи з позички. Товариство для винасу худоби дуже важно для славного аду. До сего дуже гуряє ся наріччя. Просимо про те щирях червоначних патріотів о поміч, щоби ми дістали позичку о яку просили ще в счій дирекцію дібр. — Іван Сергій.

Подяка. Винокуючи ухвалу загальних зборів товариства „Міщанський Хор“ в Чернівцях, відділ товариства висловує отрим прилюдно щирю подяку Вар. крашанинові К. Костенку за его прихильність для відновлення руского нагаді, а в особливості за матеріальну і моральну підмогу нашого товариства. — Вадіа.

Виділ „Товариства Мироносиць“ сказав слідуючим добродіям щирю подяку за жерти, зложені (а корова) на будову першої „Рускої Загородни Імени Франца-Посеа“ в Чернівцях: Ва. през. Вайдабен 80 К. Матронов. Рента 20 К. Мар. Василько 20 К. Ва. Степак 20 К. Прок. Михайлович 20 К. Др. Дрогомирський 20 К. Зубрицький 20 К. Солоніцький 20 К. О. Костенний 10 К. Пос. Пугали 10 К. Вар. Фірт 10 К. Др. Навечерінь 10 К. Добровольський 10 К. Др. Перл 10 К. Кас. Прайсер 5 К. Сол. Корзаченік 4 К. Рітм. Шульгіна 3 К. Гресул 3 К. Фердинанд і Роман Уточовсі 3 К. Антоній Уточовсі 2 К. Ел. Мамоварда 2 К. Ел. Ізмієва 2 К. Прок. Кайденко 2 К. Г. Деморберт 2 К. А. Райгард 2 К. К. Краєво і К. Н. Н. 1 К. Штреміх і К. Паллернік 1 К. Рента 1 К. Даректор Кляні 1 К. Н. Н. 1 К. Нодіа 1 К. До. Р. 1 К. Гейтос 1 К. І. Паєр 1 К. Досіє 50 ссг. Дирекція трачн 20 К. Перше бус. ан. тив. бровару 10 К.

Із штуки і літератури.

З нового 1908 року в Київі заходом українського видавництва „Ранок“ друкується ся (перший випуск вийде до 1. (14.) липня) „Українська Муза“, поетична антологія, під редакцією Олександра Коваленка, в 12 випусках; виходити ме кожного місяця. В антологію увійдуть вірші творці всіх найвідатливіших українських поетів, починаючи від найстаріших коренів і до наших днів, з України росій, селі, Галиччии, Буковини і Америки, всього до 120 поетів. В кожнім випуску будуть твори 10 поетів (більше, як по 100 поетів) нових і вже друкованих з портретами, автобіографіями і біографіями поетів, заставками і мініатюрами. Збірник буде великого формату і мати ме до 1200 сторін. Ціна кожного окремого випуску 25 коп., з пересилкою 30 коп., а по передплаті 2 рублі за всі 12 випусків, з пересилкою 2 р. 50 к. Можна на виплат: 1 р. вперед, 1 р. через місяць і 50 коп. першого випуску. — Гроші посылати: Київ, Іванівська улич 75, Олександра Коваленка, або „Українська Книгарня“, Великівська 8. — Редактор надлявн: О. Коваленко.

РУСКА КАСА ○ РУСКА КАСА

теп. зареєстроване з ограниченою порукою в Чернівцях.

Однеса своєй раді українська вінімова інститутія на Буковині. — Приймає вклади грошові і пропонує їх на 5%. — Най відносить 40 К і плативо 6%, відносить 2 К. — Радник! Хай плат „свій діл свого“ відбо се голосний відомком на шій Буковині і най щодня, що пошукав себе нарам патріотом-Українцем спадкоє спадкоємця а „Рускій Касі“.

Пржеднуайте нам нових членів! Дирекція.

какао, цукор, муку, дріжджі, лікери і розоліси, коняки, вина всякого рода і пр. пр. поручає

ІВАН СТЕРНЮК

при вул. Паньскій ч. 35.

На сьвята!

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на рік 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на рік 4 карб., на чверть року 2 карб., на місяць 1 карб. 50 сот.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (ска. 9 рублів або 84 ар.)
на рік 9 кор., на 4-50 р., або 17 ар.
Поодинокі числа 10 сотиків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакция, адміністрація і экспедиция

„Буковина“

в Чернівцях ул. Петровська ч. 2.

Ч. телефону 176.

Адреса для телеграфу: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 сот. від стрічки. „Надбавки“ по 40 сот. від стрічки. При чистійшій заповненій відповідної роботи. Редакція не несе відповідальності за зміст. Рубрики зберігає редакція аж до повного закінчення і закінчення публікації. В справах редакційних можна устатковувати ся по днях від 8—10 ранку і з 2—3 по пол. при поданні і списку.

ТРАГЕДИЯ.

Всесвітнє убиство, хочби не знати з яких мотивів сповнене, учинок страшний, нестичний, і самособою не може найти оправдань. Але як убитим являється сей муж державний, майже король одної з найбільших провінцій держави, а побиваючим молодий, інтелігентний студент, що сповнив свій учинок з політичних мотивів, тоді о судити його за мало. Судити, дати адекватну оцінку, річ не трудна і майже вся перусяга а по часті в руска печать зробила се. Але трудніше і справдливніше зрозуміти чини з його психологічних і суспільно-політичних основ, а зрозумівши, найти консенсуси і науки на будуче.

Не дивувати ся дуже, що польська печать і суспільність не підняла ся до сеї висоти. Погляди, які панують в них на руску справу, настрої, встановлені подіями останніх літ, був причиною, що з впливом соціально-демократичних диванів та по часті органу людонів „Kurjer a Lwowakogo“, вся польська печать показала ся з нагоди вбивства намісника Потоцького така закукурічена в безмежній шовіністичній, таке заціпеніла в ненависті до руского народу, що хочби на критичну об'єктивність і впропорційність не напало се в свій міждя. Німецькі диванни відносили ся справді до події холодно, але в вони виявили дивно незрозуміла галицьких відносин, викликаючи очевидно таким заключенням: атентат мав свою аналогію лише з російським замахом, а тимчасом відносина в Галичині, хоч не ледь нормальні та вільні, не можна навіть порівнювати з відносинами в Росії. До того ж намісник Потоцький уявляв ся загальною прихильником до Русії і в світі севі заключень мусів атентат на Потоцького показати ся ще чудовішим і жорстокішим. Шукати на його основани, найшла преса екзальтованість Сичинського та руску „радикальну агітацію“.

З опонідань людей, що знають Сичинського, виходить справді, що се чоловік незначайно палкий; до того ж і трагічна судба його рідні вказували-б, що тут маємо до діла з хідною рисою характеру. Але в екзальтованість мусить мати ґрунт, з якого черпає

пожику; уважати ним „радикальну агітацію“ може тільки чоловік, котрий не хоче знати, що вітативний рух не бере ся сам з себе, але в впливом певних суспільно-політичних обставин. Лиш в тих обставинах треба шукати жеро атентату і ми пересвідчені глибоко, що суспільно-політичні відносини в Галичині не такі, що правда, як в Росії, але гірші від них.

Гірші очевидно не „об'єктивним, фактичним, але суб'єктивним“ змістом. В Росії до недавня були всі народи фактично безправні, скільки традиційною парною несвободи і всі свободозлюбні елементи звертали ся агітано проти тої несвободи. Навіть внаслідок у нас! Теоретично уявляючи руский народ там само як кожний інший, так само як Польки має право на самостійний розвиток, але в практиці був і ще до нині в замишлений від ласки або недаски Польки. Найменшу дрібницю, яка нам правдо вказує ся, кидали нам Польки аж по довгих боротьбах аж дар, яко ласку, щоб відати тишати нам в очі або допадом прихильності і дозвистати ся за него особливою властивістю. Отже суворочність між формальною рівноправністю, а фактичною залежністю і неволю від народу, який навіть несповісний від нас, се відносина суб'єктивно, психологічно гірші і поганіші як вся самовладність царств російських, що мали до неї основу і в „законній“ устрою і в традиції держави.

Цілий український рух в Галичині в останніх кількох десятиліттях був головно змаганням страсти з руского народу ті пута польської гегемонії, поклавши руский народ рівноправним чинником побіч других народів держави. Свідомість того, в який соромний залежності від польської верховодії жили ми і перетворили, що наші стремління справдані і світлі, дава українському рухови ту силу і запит, якого так вказували ся польські пани. І чого не робили оми, щоб свистати наш незвольний рух. Насміхали преси, творили кулі і бійоти, що тручали в мотулу найкращих дітей, вприти сою з іншими найжорстокішими ворогами — отже була відносина від польських верховодів. В тій острій, горячковій атмосфері, в тім переконанні, що легальною дорогою не пошбути ся нам польської неволі,

просила в газеті молодого свиз народу страшна думка, що в недалеку перемишляв ся в діло і шлу доржани напівніша страхом.

Найтрагічніше однак, що виявило ся при тій нагоді, та се, що загаль Польки не розуміє і доси не видно з польської преси, над якою пропастіа ставило публично життя в Галичині. Ба, що більше: загаль Польки не відчувало того зла і вряди, яку із верховоді чинить рускому народові. В їх неросвідченню зачорнутім з польської історії і теоретичного „стану необхідна“, повинно так бути, що руский народ в лиш паріа польського, паріа, котрому можна в ласки дати довні концесії, але на нове визволення його ніяк не можна згодити ся. Визволення рух руского народу уявляють вони замахом на свій стан поддані і кривдою, а людей, що з любові до свого народу приносять найтяжчі жертви, лише порогами та злочинцями. І тоді, коли трагічна смерть Потоцького повинна б заставити всіх пригадувати ся над будучиством польсько-русних відносин, тоді польська молодіж автоноує шибі по руских інституціях, а польська преса, одушевляючись думкою про смертний засуд на Сичинського, накликає до безардонної боротьби з народом „злочинців і розбійників“. Справді, трагічна іронія судби!

Голоси руских послів про атентат.

Голова укр. клубу, п. Романчук, зазначений редакцією „Н. Ек. Речко“ писав, що М. Сичинського особисто ціном не знає. Про його особу знає п. Романчук лише стільки, що М. Сичинський в синим ба. в. Николом Сичинського, горачого національного діяча. Брат Мирослава Сичинського, Метвелев, повідомив недавно самоубийство без подання мотивів учинку. Знає ся, що члени сеї родини є людьми егалітарними. Ніхто з Русіїв не був приготуванням на таку подію. Зрозуміла річ, що такий чин кождий мусить осудити. Несмієно, що властивно пхнуло молодця до сповнення убиства. Мусу однак додати — знає ся в вісти п. Романчук, що в позидній п'ятниці виві ся в парламентарною комісією укр. клубу у міністра-президента, бар. Вена, і вказування йому ясно відно.

Лілія Орешко.

ТІНЬ.

(Переклад з польського Л. Грохольскій).

В кімнаті чистий, або в так званий некарим, відпалюють осіб різного пола вчорили при домі етомі, на котрий падав обильно басок горючого в печи вогню.

Ізвдига адрона і сильна жінка, в гранатнім одендері, з милою панною страви і гарною бунатою хайба в руці, станула в повнім світлі вогню і заклала, до стончого в кути: — „Ніку, на! носи бабі і самий їм!“

Се, хотів вогонь розливав по кімнаті богате світло, куди є зазігали темнота, серед котрої мріали статі стончих на землі і асичих по стінах змарів і пачинь господарств. Мріало то там літними короткими, довгими, округленими і острими, а часом під заблудженням на жовто або місяц блеском вогня, світло вогняним блеском. З поміж тих літ і блесків блудних, на залу гадки, піднесло ся в кути щось так високого і тонного, що можна би було припустити, що один з колів, до городжона плота приготування, параз оже і посуну ся на середню кімнату. В повнім блеску вогня показало ся, що був то чоловік дуже вуглий, і так швидко державий ся, нахолоб справді на жорди був налягнутий. — Довга манти, в долинні обрізана, висіла на нім, як на жордні, а коли найшов ся на середній кімнати, округло, на лівійшій половині, відтикла ся мала його голова, в біло-золотім волосі і брови, а білим і дозвисталим профілем, з множиством морщин, вібраних над очима, котрих дуже блискітні вітні лачно дивились в під довгих, білозолотих рес.

З мисною панною страви в одній руці, а з хайбом в другій, ушов кілька кроків так швидко, на-

че б не був чоловіком живучим, але вимовою дальною на сириниав, почім, на залу під печню уміщеною вступивши, вдал короткий, горячковий розос. Тоді на печі, майже під самою стелею з глибокої темряви висунули ся дві руки людські, малі, тонкі, з повинуватими пальцями і, по хвилюванні манди у водусі, обвивши в обох сторін миску, разом з нею в темноті зникли, а тонкий, високий, штильний чоловік рухом дуже зининим вилізав ся на під і також шев. Лише поміж верхком печі і обдмиваним бальном стелі видно було тільки смугли зароси двох постатей, радше двох неспираних тіней і йшов в підтам лише голос промисли страви і кружани твордого хайба.

Недавно еще, перед кількома роками, коли більшість сідної тепер довела стола чоловік прибула була сьмію до двора, то щоденно занашене на під Німом страви для себе і сідної бабі становило утішну сцену присутним.

Забавили людей той рух вивірчий, крутий і зининий, яким він на високу під діставав ся, забавили також доволі хрипливі під стелею розмови старої его бабі. Переказом стало ся тут, в уст до уст перекодети, що коли хочє, то причудно о різних річах розказувати она жінка, шведка велика, що під одного часу ніколи вже розказувати не хотіла. Дуже стара, много більше етотвала, як говорила, і лише часом, коли шука, на під надранавшись, сидів чи лежав при ній, о чимсь ему шептала і шептала.

Вог сьвітлий знає, о чім та сідна баба тому вітмому хлопцю до підної печі враз говорити могла! Бувало також, коли вогонь в печи сьвітлий шкільки купою червоного вугля, а люди по лавицях дрімали, або в сьвалі, сьв і той прислухував ся тому шепоту, що під стелею шестів, як сухе листя, осесиво вітром гнало. Однак ніхто нічо вразом чути не міг, бо баба шептала. Часом алавало ся, що мовили відмивали, а часом, що напонила, чи головати, о якимсь батьку все згадувач. Зіткнувало, і го-

лосно зашнече: „Вди до тата“, або „попроси тата“, або „покажуй ся татові“.

Так само і тепер.

В челядній темноті, але не цілком, бо в глибокій печі велика купа розжареного вугля червоно сьвітить і через чотири великі підла заглядують, вилізи погідної печі. Люди розійшли ся і тільки, німа осіб, вистопених на лави сьвалі, а в кути старий Григорій сторож нічний, сидить під сьвітло і змільку курить. Наволо вшурати, лише також і засно, бо жині не на него, але на Німа приходить черга нічного сторожа.

В темряві в верху кімнати, під стелею, наче-б сухе листя осігне, вітром гнало, по приморалій землі сунулося.

Видно також там, на позе густого сумерку, дві чорні тіни, а коли в печи не долажена голова було синім подуміном, розізнати можна, що тіни ті лежать побіч себе на печі, з літими до себе обгорілими і що одна з них тлом шенче, а друга мовить і може сухає. Потім шепіт сухого листа устан, умож, і як раз в тій самій хвилі голова в печи стрінула повним сьвітлом, що зістало ся аж під стелею і показало, що немале одним з бальків его а врином печі одна з тіней відвела руку і почала вно гадати другу.

Річочасно озвал ся в темнім кути голос старого Григорія:

Ніку! А пора тобі вже на двір йти! Пам'ятай, нарубати мені дров тільки, щоб мені завтра не було треба...

Сейчас, без секунди проволоні, довга, тонка тінь вивірчим рухом згинула ся в темі на землі, а на печі сухе листя знов занепокоило: Ой! Отче просьвітний! Ой! такий мороз такий мороз трісний на дворі! Ей, Отче небесний!

На дворі мороз був, але не жиний, німаєстунний тільки; під заволо пречудна, тиха, множиством вилізи миглячих гаділа на сьвіт мріотий, частий. З запертими очима двора і віном сини в дворі доми

сина в право та наказав на огірчене, яке там панує. Про наслідки проваденого чину не може собі і тієї гнилі цілком природно виробити пошти.

Голова „Нар. Комітету“, і посол др. Кость Левицький заважав в тім самім члені „N. Fr. Presse“, що українська національна партія стоїть осторонь від атентату, що вона ніяк не може його одобрити та в цілком прозвучілих, так загально-людських як і етичних причинах осуджує його. Убийство намісника являє собою „Нар. Комітету“ елементарним вибухом огірчення на галицькій адміністративній відносини.

Війна це один укр. посол, котрого імени „N. Fr. Presse“ не подає, заявив співробітництвом свої часописи, що каже:

Русні студенти у Львові не могли намісникови гр. Потоцькому простити, що свого часу з приводу демонстрації на львівській університеті з його порушення послідовно арештовані студентів і що він має опозити державній прокуратурі, держати в п'яній цілу сотню арештованих.

Другим мотивом занепокоєння руских студентів є обставина, що увага надія на розв'язання університетської kwestії, котру надію вони опирали на руских послах в парламенті.

Справа була закінчена договором між прем'єром бар. Беконі і рускими послами, коли розішлося се о те, щоб русі посла не робили обструкції при порозумінні угорської угоди. Намісникови Галичини мала принаести докази до того, щоб сонат львівського університету на ті договори пристраї. Тимчасом се не тільки не сталося, але ще студенти підозрюють, що намісник підтягнув переведення тих договорів.

Головний мотив неприємності Русинів до намісника має дежати в тім, що намісник гр. Потоцький при виборі до парламенту і до союму порепродував між Русинами вибір т. зв. „Росини“. Мозодорусини, т. зв. українська партія, а горда на свій літературний і культурний розвиток і стоїть в певнім протиставленні до тих Русинів, що хотять сподобити ся з „русинами“ в Росії.

На запит, яких наслідків для руского руху треба очекати від цієї нещасної події, посол каже: Коли галицькі власті свої пошлісний випадок возьмуть на притяку, щоб в строгому справданні вести управу Галичини, так що членим оправданні жалоби на польську управу в Галичині починає-б ся, то треба сподівати ся, що отес події уловить руске студентство і маси сільського люду в рускій часті краю. Правдоподібно не буде правдоподібно ралли тим, що поручають більшість строгості державних властей. В тім випадку ніхто не міг би ручити за наслідки. На жаль, в рускій часті Галичини нема руских урядників. Ті Русини, що стоїть в адміністративній службі, стоїть дуже близько Польщі і щоб дійти до становища мусіли найчастіше навіть змінити обряд.

П. Василько каже супроти кореспондента „Zeltu“: „Що до мого личного погляду про подію, так я муну звернути увагу на мого виводи в бюджетній комісії. Я вказував в великим натиском на безмежне розвернушення серед руского населення, але він міродатні чинником він ширший загальне повернувся на них належної уваги. Я сказав востім недвозначно, що руске населення огірчене в звисній степені, і коли не вірне ся з системою утисків, можуть зогни наступити дуже сумні наслідки. Русини

в стінах зачинених будинків спали злізати, серед побілених легким яннем дерев гороховиті спали вітри на постелях з ситових пухів.

За стодолами, далеко від запертих домі, розлягались печали серед загальної дрімоти мірної ступани сокири, що гдось, за вугом будинку, повторав відгомін. В безмірній тишині що відля сесуд далеко ся чути глузо ступени і шмиг потім, не знати в котрім пунті змореної порожній, тихше і протяглише его повторено ся. В поротій відгомін почало повторати, разом зі ступотом сокири о дерево ударивчої, стогін, виходичий з грудя людської! Тим, що під довгою стіною отодоли ритмічним рухом підносила і опукала руки, надавати почала з грудий стогін, з котрого кождий, як відповідь по питанню, наступало по ударі сокири. Відгомін повторав его разом зі ступотом гдось, над снігом.

Потім ступит, зітхана і відгомін умовили, а тім чоловіка почала ходити поміж заслані доми, позамішані будинками, серед убіганих дерев.

По низькій сніжній, під шатром виготованій в зівзді, ступаючи поволи і цілком тихо, входила до старою розлогою огорода і межі двома рядами дерев пахих вишні до височечі ся в его краю калитиці. Тут, на сходках малих будівлі, клячка, і сизотені руки до грудий притиснувши, вір підносила д'являдами. Зета ет були верухом, але постанна благаючи і шепіла. Запевне, послухна навінієм старої баби: „Дя до Тата! Проще Тата!“ мовила янусь внутрішню, нікому нечану молитву.

По хвилі, пераз досить довгий, встала з клячок і знов то тут, то там поресуваючысь по снігу, дечоді казла до уст свистанку, котрої проникийний звук, як остра пильна підотню, прерізувала воздух.

То свистане було ві вічною босідою, давала нею знав, що чулає, а напони в днину етчала нехотосною лешлася без жалю.

Не під уродження був німий; слух мав і тільки мова пропала, а поволи цілає, яним чином чоловіка

не кинути ся в обійми соціальної демократії, ну уважати ся загально надто уміреною; але можуть наступити події, які мають свою аналогію лише в Росії та в Румунії. Отже мій слоня в бюджетовій комісії“.

Посол др. Окуновичек сказав отес: „Мой познані спеціальні мотиви забота греха Потоцького, однак вірні в істині політичних причин. Довголітній гнет галицьких адміністративних властей, проти чого годі було найти поміч, і незлічні вибори до кравного сойму, які нима обидної справданности переведено після старих практик, — в сім по мой думці лежать причини сего страшного акту мести. Першим його наслідком будуть репресії, що спричинять ще більше дикот, доки янусь мудре і енергичне зараджене корони або центрального правительства не внесе в галицьку адміністрацію правдивого права і правдивого порядку. В Австрії і поза Австрією остаточно мусять пізнати, що польсько-руський снір є одним з найважливіших державних kwestій і що наш народ годі вже зглядати в сльоті дотеперішними адміністративними штучками і майоризованем в соймі“.

Посол Будзінювський: „Вість про усеиення галицького намісника Потоцького не могла нічого за ссечити, кому відомо страшно кинше між руским народом. Система брутального насильства над Русинами мусить унаести, господарка, яка поруку найважливіш культурні справи в Галичині виконувати законами, не сьміє даліше істнувати. Однак се-одно треба пізнати, що сказав тавом сьм Сичівський: Не було на план транзити тав особу Потоцького лише олядотворене системи в забитім“.

Заява президиї руського клубу. „Причиною камату на намісника гр. Потоцького є на-мучою в Галичині політична система, довголітній гнет, востерена самоволя галицької адміністрації. Рускі посла часто викликали на сьліно та небезпечно роз дражнене народу, але на їх остороги не звертали уваги. Що-яко в жовтні 1907 р. одбуто на намісника розвернушення до старостів, зарадкуюче босотворені і притисніе трактанне руського народу, остало зовсім без наслідків. Надужити при соймових виборах і далішні пикані невичи зиницили збуджену перед тим надію на зміну системи. Вонавонець камату дуже ожалованій (догостарий брат покінчив недавно самоубійством); він є сьмом дуже поважаемого священника і сойсового посла, котрий перед 14 роками номер в боротьбі проти самоволя адміністрації. Виконавонець камату сподіває ся мабути по російським примірам через убийство сьмоє вірну принести користь своему народови. Президиї руського клубу осуджує як найостріше той страшний, в Русинів доса почуваний акт насильства і сподіває ся, що він не мати-ме далішних наслідків та що сподівні, згідні з законними відносинами на далі намувати-муть в краю. — Юліан Романчук, Микола Василько“.

Посол Романчук про наслідки Потоцького. Кореспондентом „N. F. P.“ сказав посол Романчук, що тавор найважливішим питанням для Галичини є обжалжене мієня по Потоціні. Знаю, що в польських кругах prime loco пропонують план Бобжисского але в сьм й нині вандидатура, що виринули були яко в попередних стадіях в приводе погледос про динієню греха Потоцького. Тоді говорено тавом про міністра скарбу Коритовського, який одхав тавор, аде ся

мова може пронаести, гадання чоловічої осну і тому дечому розказувала, що се сталося від побойи вітчим. Дити було має і раз, коли вітчим, такий великий, часто напавши дроб, вирвав ся, щоб його вибити, адевало ся, очі антріцазо, віддаєш итратило і — шкел! На віки ошміло! Тільки що до шмоти, а тавор дичого він такий худерлякий, тонкий, без жалюого руху, або жита в тілі, і вічно випростований, як коли-б жерляна в нім стирчала?

Тут вже старий Гроторий забрав слово:

Довго він жив на сьліті, много памітан і бачин; памітає тавом, як мати поволи з дачених сторін в ті ошоліці прийшла, отару матір з собою привела і мале дитя на руках носуци. За роботою прийшла, а мужик знайшав, другого мужа, котрого тавом не бавком відумерла, по чім той вітчим в сьліті кудись повохик ся, а бабка в пороті ошліла і от, дичого він сирота і — нікого на сьліті свого, прім той сьліт баби, не має. Може де й має, але невідомо, бо вдалених анішес сторін походить. А що до ті худерлякості, то то коли сьмо недоростком був, хлопці, зозначи ребу в стані, до води его виниули, не дичого, храни Боже, аби итотити, але для жартів, щоб в поволи посамітєсь.

Було то янусь пару тижнів по другій Богородиці, коли в стані став подз зимал; тоді він, що тіл купали, довго хорів і, хоть по тім ніби поодорошав, але на все вже тасий до нічого анішав.

А був би може і гарний хлопчик, бо в дечину періє, тільки вже в ширину то за віщо вже брати не хотіло, і так цюсь в нім сіло, що все є такий простий, наче б тикх лабуна. Може его там що в середній, при порушенні болить? Невідомо! Хто може знати щонобудь о чоловічі, що мови не має?

Там як зівріє: Щоб его не знати що боліло, не скаже, бо німе.

Там тоді темнота, сирітство і худерлякості его були ясні, але ніхто вже відомити виготовувати не

не має наміру поивдати Нідоль. Окрім того входить в рахубу секційний шее Ганоншідд, який родив ся в Галичині, який є в тавім самім мірі шеварским урядником, як і Польном. Даліше треба числити ся з секційним шеем Заваским, сьмом колишнього міністра.

„Новий“ курс проти українства.

В „Раді“ читаємо: На сторінках консервативної печати ми приймали читати, що український рух — се вигадка кількох людей, яка не має під собою ніякого ґрунту, не находити собі сподути серед місцевої людності і коли не звертати на нього уваги, то рух український мусить сам лавмерти натуральною смертю. Недавно в „Новому Врем.“ друкувалися навіть статі, в котрих доводилось, що українство тепер переживає кризис, а якого йому вже не піднести ся.

Зовсім инші признава робить д. Савенко на сторінках „Кієвлянина“ (Ч. 89). „Не не сьмішно“, каже він, „але українське українське рух за наших божєвідних часів розвиваєть ся і одбуває собі серед інтелігентні та навіть інтелігентні все більше та більше прихильників. Мусимо признати ся, що ми прогнали український рух. Замість того, щоб бороти ся з ним, ми все клужували з кохломанством, не надаючи йому серйозного значіння. Тепер українське на стільки виростало, що з ним ми уже мусимо рахувати ся і бороти ся“.

З наведених слів читачі наші бачать, що в поглядах на становинне українства, коли не у всі українсьобі, то принаймі в голові вишлявницького постійного співробітника, відбула ся дозика „ошоліція“. Але замість того, щоб признавши поступ українства, визнати за ним чосто сьлітійну силу і право на вічний розвиток, д. Савенко обурюєть ся проти українства, планом сьлідом порокручує факти, памігнєть ся надати українському рухови сепаратистичний характер, сьмом що раз повторює всі ті безлічтєвнй і безглуздй вигадки, які вже давно вернуть на українство його вероги.

Нехай самі читачі визажають, сьлізко прелди в словах „ідейного ворога“ українства, „За останні роки українське, дичуючи режимом сьлєбод і допомогі російським властям та сьлєбді, вибуло босого сепаратистичного характеру, написало на сьлєбді прапорі „Самостійну Україну“, се-б то „самостоятелину, незалежну Україну“. Українським перелюбкі страшенною нечестістю до „москалі“ та до ідеї „общерусской государственности“ і отверте стали в ряди ворогів Росії“.

Тут що не слово, то висловлюючысь загідно, несправда, вигадка. Та д. Савенкові се можна сьлізно писати, бо він знає, що російське громадянство про українські вигадки майже нічого не знає, а в тиз сьлєбз, для яких власно признаєм він свою писанину, приймуть всенний напад на Українців з адичієстю.

Але ось він устами віби то своїх петербургских шивайоних заявляє, що „про боротьбу з українськимством на Україні шее нічого не чути“. Д. Савенко

ніг, ані трийував того раху морщов, що збігли ся в одно місце і лгали на чоло, над сьлітими очима, гарно отисненим густими, блідо-золотими бровами. Не мав гаразд більше над дичити візля дів, а дичив его черти, блідою сьлірою панті, шліи в собі шкнієть майже дичичу. Отже той рах зморщив над личем, майже дичичо-дрібним і дозінатним, вигладало як зизь запитання, або як загадка... Дичичичо злизе маючи, недовго еще нахотіла на него дичича веселіє і в дичичи по тавоті на відоміи бігав. По була там, там лараз за дичором, пресна тавотка, зизьліди весела, муним насном простатамача ся вдалож дича, аж до клязовища, що громаду хрестів ріжної висоти вносило під густою сьлірою дубів і шільт. Але, в дичичий дичи хресті конитарні зозсім майже прили ся в густій зелених дерев і була там тілхав нина красне уквітчене, ризивале, сьлєвом сонинним облята, повола від щобету множества дичичи штатат.

З привом і сьлізави в модальні рани, вибігали дичи з сепарі і бігли на ту шину, а Німко, з шлі сьліти хати, дичичи на ті розніане волосі і шкніючі над тавотю босі ноги, починав шкнізатєсь, рушати русьми, бровами, нитями, аж цуєнє ся за ними на відоміи. В сьліре модотні від сьліт до голови приодійт, босий, на право нина ставало як злонаний і з шкнізав збіжжяючы ся усьміхом гадів. Золото, лємо, пєсєсо...!

Від рожених і жовтих павітів, — від базилитного неба, золотого сонця і золотого дича, від сьлітєу штатів і воли павітів розвивало ся по небі, по воздуху і землі море радоси.

(Даліше буде.)

На сьвята!

НАЙЛУЧШОГО СОРТА: Мігдали, родзинки, дактелі, оріхи, каліфорнійські овочі. чеколяду Suchard, оплатки-коріне всякого рода як також каву, чай,

Получатель из списка адресов почтовых не принимал ее

Хрустачки батистони, шовкони, нанічечки, шовкони таке зразі „Vier“ схемні і „Alois“, рукавички шовкони, іржаві „Maraboni“ і шовки, бода, пера струнни і наймодерніші шовкони класичні наймодернішого виступу.
Шовкони шкарпетки. „Vier“ рукавички, наймодерніші шовкони і шорочки батистони, шовки, наймодернішого виступу.
Комп'ютери, машина, кранети, позитивні хрустачки і батистони.
Прибори для пошиття, торби класичні, шарування шовки полів і амузики.
Співки „Rohini“ всі спеціальні сорти. До того шовки класичні пошиття і шовки.

За редакцію підготував: Віктор Строін.

на цілій рік 18 мор. (або 9 рублів або 84 ар.)
а на ціл року 9 мор., або 4-50 р., або 17 ар.
Поодинокі числа 10 сотників.

Виходить кождої середи, п'ятницї і недїлї.

В справках редакционных журналов устно из-
полнялись на протяжении 8—10 дней 19—

мусить посягати: що там на лі? Але щез, споро-
анираюча баба так шепетіла, що доповні лише слово
вже, або ніколи, ухом зловити, було можна.

сею Австрією та як часто вони описами свої недовідали свідували ся розбудити сумніве інших націй! І що вони знайшли? Замість зрозумілих для терміну негідну наругу; замість помічати проти мучителів і гнобителів гуманне адвентне раменами! Пригадаймо собі руску депутацию, котра після поганого свавілля привазила Вадимівські вибори приїхала до Відня, щоб за прикладу внести жалобу „білій палаті“ шекарській, котру називав руский народ за свиней людської свавілляності! Як з ними обійшлася, а якою погордою Вадим і Відимський свавіллям своєї свавілля, та відвела до дому! Це помігли промови в палаті послів, інтервенцій і магличі внесення? Без огляду на те, хто саме був у Відні міністром, відповідала була все одна; все чуло ми те саме грубе „енергічне“ опроективне відповісти, все чули оборону галицької адміністрації, без огляду на те, чи намісником був Вадим, чи Відимський, чи Потеплив; все ті енергії з дещої руки, брешливі відповіди, в котрих обманювала, шантажувала, порикувала і морди предоставляла ся як невинні лати північ варочим бездоганної адміністрації; все та сама обіцянка на солідність, котрих ніколи не перекладали, все лани і гуманна рівнодушність супроти страшний термін, котрі хочби і за своєї безневинності зведували б на націоналістичну унагу центральної правительств. Та не внаслідок, як правительств, поведомств і буржуазній партії. Що в тих дебатах чуло ся прикільного мученого народу, се не набливало буржуазній партії з їх злими оповістю; для галицьких „Häbengeschichten“ їм не ставало цілості, і нужденно парламентарно обіцявали, свої окремий рід парламентарного вретіау, асигнаційно величало ся, коли до нього що раз набливало новизнування, приступати з такими справами. Все знаходилося шантажувалося благами хороших помічників: свого часу в слованським „перетом“, тепер у спорядкованих з нею зриваньською соціальні, котрі в дійсності північній комісії послав своєю могутню руку на всі вибори обійняти та від котрих знайшли зі шантажними і жидками з кола польського бездоганності відповісти ся всі проба личити галицьку Австрію ставило з найпоганішій корупції. Після палат уліпши Русини до парламенту загальної розмови та після з собою рух, що ось тут виник знайшли своє право, своє право як народ і як нація. Але брудна правительствозна коаліція знала тільки політичні гештети, а все, що походило з неї міністерські портрети, ордери, субвенції і тим подібні ціни добра, викликає тільки їх злість. Чи дивно, що серед того народу, котрий є підчинений чужинському національному гнету від намісників до політиків, від міністра-архана до повітового суди, називало ся плавно згріхення, але не було в нім еманітованого студента?

Від того дня, коли смертосна куля загасила життя, котро може найменше (? — Рад.) було знало, Австрія знала, що їстусе руске питання, питання більш болюче і більш важке, ніж всі інші питання в світі держав. Богато є винуватців та багато мислять напружити свої сили, щоб звільнити стару правду того народу, котрому в Австрії внаслідок доси на долю тільки терміни і нужди.

НОВИНКИ.

Чернівці, 18. травня 1908.

Посол Васильєв відбув довшу конференцію з бар. Бени і виїхав в північ на кілях днів до Німеччини.

Пригадуємо, що руско-народний театр приїздить до Чернівців і буде грати вже від 1. Маю в свої міського театру. Ближні відомості в слідуєчій числі.

Посол Лукашевич виїхав на засідання державної Ради з дня 10. с. м. три інтервенції, а то дні до міністра величав і справі побудована будинок в столиці Суховерхів, Ланівка і Прип'ять, далі в справі переїзду руского руху на залізній дорозі Лужацька—Заїшчин, та одну інтервенцію до міністра різниці та фінансів в справі залісна непродуктивних нарізів на державні кошти в залізничній коніті.

Перша матура в Австрії після реформованого плану відбула ся 13. с. м. в Сореті на Буковині з добрим виходом.

Що кацакам імпорт? На похороні Потоцького мав бар. Век прустити до групи послів, серед яких находив ся й м. Габсбургів і м. і подав йому останню руку. По тій причині „Галицький“ послав у телячий востор, називаючи подане руску своєму послові „галічій“. Повно! Подати руску кацаковому запровадженню — річ позачайна. Ню треба аж публічно знайти ся, мовляв: дивіть, і нас уважають людьми!

Радуй ся Моско, здобула еси нового сина! В однім із попередніх чисел, „Буковина“ було сказано, що в дух. семінарії вже 25 Русинів. Са звістка одна на шляху правди. Тепер ми довідуємо ся з цілком певного жерела, що там лише 21 Русинів, і то між ними один вже 2 роки на відсутності через слабкість. Крім того є ще в семінарії 3 „кацакші ошечі“, многоналежні кацаки. Один му-

жиків сина з Стріпанського Кута, котрий вже з самого разу прийшов у семінарію Москалем, а два вже сего року за его приміром „перемінували ся“. Се господа Андрицький і м. Падуря Юрій, тепер вже „Георгій“. Послівний удався перед двома роками навіть одного з найінтелігентніших Українців, а повола-повола унаш так нині, що вже не знає, хто і що він. Сего господа привернув до „істинної народності“ галицького, що тішить ся ласкою настоятелів і ланки вишарпаних духовників Геса Козака, Галицького і „аби він ризикований іщет поглотити кого“. Господи Падуря, що став Українцем в гімназії, бо мовляв такому даше мазуру зробити, став тепер кляпаном москалем, вступав до обществ „Барнат“, аби іщет державний адмін і гарну посаду одоржати. Не знає, чи така „політика“ господа Падуря наліне на професора румунських в тій мірі, що вони йому аж іщет подарюють. Господи Падуря по ренали при першій ієнті, а тепер вже заздалегідь робить заходи, щоб не посторил ся така сама опалка дола. І от ходять на карнавальні вечери до Героми-Путіла, бо там є брат Геса Козака, а сей вже, як буде треба, уніме ся за г. Падурю. Та дугою семінарія ади ся нам, має виконувати характерних людей, а не таких, щоб міняли кожухи за хабари! Се до відомости нашої української громади, аби знала білого в семінарії Русинів.

Перше спільне свячене в Чернівцях. „Воскресіння дня“, в просвітницьких торжествах, в другі друга обійняти; ринуть братів! Єдине церквою по всій Русі України в часі Великдня. Не лише в родині друг друга обійняти. Незай обійняти ся велика руска родина. Виходом сего збратав мейхай буде спільне свячене урядкуване сего року тов. „Міщанський Хор“ в Чернівцях. Тому сподіємо ся, що всі члени товариства возьмуть участь в тім спільнім свяченні. Промови також мейхай не члени б як найчисленнішу участь. Ви інтелігенція не погордять певно також і відповісти до нас. Зголошени до участі приймають ся до вереді т. с. 22. шавіна вечером. Велик білих інформаций що до участі уділяти секретар тов. „Міщанський Хор“ м. Пант. Городецький гр. нт. со-трудник. Промови на те, чим хата богата і на дружну розмову. — *Видла.*

Шевченкові роковини у Вашиніцах м. Ч. Від попереднього року спромогли ся Вашиніці на стілько, що можуть раз у рік відсвяткувати роковини смерті одного з найбільших і найліпших свавілля цього народу. Т. Шевченка. І, колиб присутність нашої української громади мала бути доказом розуміння, відчуття ідей, гуманності Шевченком і оцінюванням ся в нині, коли участь в того рода свавілля мусить уважатися ся дійсним умовою усього — то свавілля Шевченка, яке устроїв 11. шавіна „Вашиніцька Бона“ ітак не найде на позвалу вашиніцької доведицкій інтелігенції. Хто свавілля того, не тільки в тій мірі, як Вашиніці утримати товариство, що мовляв потребує все участі багатьох свавілля (яких в самим місті дуже бракує), до того серед таких обставин, до приходить ся загальним свавіллям не домагається черт особисті, той певно повинен дати свавіллявати із свавілля товариством. Теперішній голова м. Ронгуш мусить доложити не мало старань, щоб приладати до участі в хорах, та ще з того!.. Виявляло ся, що всі такі свавілля свавілля не мають. Промови: чи не сром, щоб (не внаслідок замислів харистів і Ви. Стрийських, що приїхали нарочно аж з Київля) являло ся в характері гостей лише 2, словами: двоє Русинів? Д. Веренка наїхав в той час у Вашиніці, як на-уважало до Чернівців! — Помимо того до деїкту не прийшло, не доустили Німці, у яких — нидло — більше зрозуміли і охоти до української пісн, чим у своїх. Вимовили ся неогодою — годі! Коли мейхай бути правдивим харистів в дальших сіл і два згадав панове — то мейхай і нині. Доц — було певно лиш доброю вининою для закрити своєї похоти. Прала, у якого може зучити ся перешкода — се кождей розуміє — але не у всіх і не на один вечір! Словом: сором перел чужинцями. Не можна тут публічно не наїгнати того, що доводять з н. над'учаючи не посилали залучительним свавіллям шув повідомляючи про концерт, а адресованого до учительського тіла. Що до самого концерту належить згадати, що удав ся винний у всіх точках програми. По концерті забавляли ся учасники повесно при свавіллях боївського хору аж майже до рану. — *Дам.*

Будова рускої гімназії в Київлях. Заходом наших послів, головною-ж мейхай послав Семюка удадо ся знайти від центральної правительств у Відні дні субвенції на будову рускої гімназії в Київлях, що винесати разом 200.000 К. Після конторного мейхай будова гімназійного будинку конструвати около 300.000 корон. За сі гроші мейхай винести ся справний будинок на всім клас, природничий кабінет і залу гімнастичну. Громада Київлях для від себе відповідалу парселю і потрібну решту грошей около 100.000 корон. Виплата признаній субвенцій виступить в різних ратах по 20.000 корон, так що ціла субвенція буде виплачена в протязі десяти літ. Додати належить ся, що перші дві рати за рік 1907 і 1907 вже останні в бюджет і можуть бути виплачені сего року. Київляхська гімназія має тепер 4 класів, а в вересні дістало 5. Вис сего року нагла хвороба лише з гіркою бідою

знайти убивації для помічників IV. класу і курсу приготування, а що то за клопіт буде, коли приїде ще клас V. Тому громада повинна як найскорше встати ся до будови. А чейже прихобрий волі мейхай буде мейхай вості розпочати будову. Київляхська руска інтелігенція повинна встати ся свавілля до сі справи і помести річ так, щоб що в осови сего року стали будинок гімназійний готовий. Що до нарізів а публічно реалізації в Київлях, що про сі даровану старав ся тамошня „Руска Бурса“ вже від двох літ, то після інформаций вистигнених послом Семюкою в міністерстві просвіт і різниціна справа дістала та діла, що свавілля діла мають дотичні акта бути предоставлені шекарі на одобрення. Після лани дотичних референтів, у котрих посол Семюка відіслав різні інтервенції, а повола палат, що „Київляхська Бурса“ одержить агадану реалізацію від реалізаційного фонду в даровану.

Ювілейний похід дітей. Цар внаслідок уно подібну програму ювілейного походу дітей, який відбуде ся в маю. Після диспозиції царя се оригінально надіслане відбуде ся дня 21. маю в Шембруні. Цар в оточенні родини і цілого двора буде приїждати ся торжеству в великій заліковій веранді. На подіковий класі будуть устанавлені всі класні діти, почавши від півної класі народних шів, разом 80.000 дітей. Вибрана громада дітей в числі 2.500 відіграє твір, написаний літературою Гаймолю-Пуріше до котрого музаву доробив Кірталь. Інституційною той шув займе ся директор народної опери Сімонс. На закінчення відспівавуть народний гимн всі 80.000 дітей. До Шембруну привезуть дітей всіма можливими транспортними оредетями, отже трамваєм, мейхай жеїлізною, омівбусами та еїкрами. Прибувши до парку діти дістануть свавілля. Будуть дані їм уладкові ра-тувниві стайні з ліжками. Для публіки восту до шембрунського парку буде в тім дні замкнений і тільки будуть уладкові трибуни для 3.000 запрошених гостей.

Підроблені гроші. Вчора сповіщено в почтовім уряді при уа. Скарбівниці у Львові підробленого репського. Фалшиві корон, вироблені в швейцарії, цинку або олова похили ся в обігу чим раз більше. Вига їх є менше як звичайної корони, а напів на окриві австрій. По тім можна їх пізнати. В останнім році надіслано таких фалшивих шир до відісланих мейхай. За викриті фалшиві гроші назначено 500 К нагороду.

Що коштує султана сторожа. Султан Туреччини дуже вічно в страху перед атентатом і з той причини не хоче ніколи спати в темноті. Через постійний страх перед смертю став ся він жорстокою болосинністю, і рідко коли спить більше як дві-три години. Нікого урядника турецької держави не оплачує ся так точно, як людей, що стережуть свавілля палат. Ледно чи котрого так гоїно оплачує ся. Султан платить за сторожне свавілля 4000 ярликів річно. В попередню це веде до свавілля, стоїть зліжно в зукую, що представляє вододар Магометам; ся кука саувають на те щоб загворочили оманити і замість самого султана одоржати смертельну рану.

Послівні вісті.

Як зачуваємо, намісником Галичини буде найімовірніше теперішній міністер скарбу ар. Коритовський. Пого місце має зайняти пресе „Кола польського“ Гомбінський, а місце пресе „Кола“ обійме один з кандидатів на намісника, консерватист Вобжінський.

Із штуки і літератури

„Ukrainische Rundschau“, український місячний журнал на німецькій мові, що має на меті об'єднання Європи з духовним життям усього українського народу виходить у Відні в об'ємі 3 до 4 аркушів і коштує на рік 8 корон. Є обов'язком українського загалу підтримати се одиноким в своїм роді українське видання, та більше, що велика частина наклади виплачує ся даром редакцій свавілля газет, публіцистичних бібліотек, інституцій, часам європейських парламентів, політиків, діяловатим і літератам. Передплату на сей журнал, до якого співробітників належать всі видатні українські письменники в російській і австрійській Україні треба писати на адресу: Австрія, Österreich, Wien, XVII. Frauenfeldstrasse 2. — Нові приєднанні передплатників одержать з першим числом гарно вишитою, шестиполіграфічною, карту України Айтоха вартості 78 центів даром.

Польський і руский революційний рух у „Україна“ стор. VIII. + 200. Ціна 3. кор. Михайла Лавинського найліпше замовити у автора Львів, уа. Галицька ч. 14. бо тоді не платити ся поросники і дістать ся як безплатний додаток працю того-ж автора: „Марко-Енгельс-Лібіхшт. Про підбудову Польщі“.

какао, цукор, муку, дріжджі, лікери і розоліси, коняки, вина всякого рода і пр. пр. поручає

ІВАН СТЕРНЮК
при вул. Паньській ч. 35.

На сьвята!

При підпорозових або при річкових замулюваних, вищійший спуск.
Дрібні Оголошення малим друком (petit), чотирьох сторінок по 4 в. від ліній.
Підвищений на змолоті мармурі почтуним не прийматиме ся.

Е. Гуцайло, Глібона.
 почта і залізниця в місті.

(unpublished results).

Савані „Model“ всі спеціальні серти. До того жали намери
рунзачни і т. п.

За редакцію надіслав: Віктор Сидоров

імен, щоб се не походило на денунціацію. Однак для характеристичні відомості подати лише один цікавий випадок: др. Квятковський примар черн. шпиталю, провідний був, колись був свого часу нар. учителем при укр. школі ім. Шашкевича у Львові. З тростинкою в руках заводив він в класі спокій, щоб йому вигідно було вчити ся до натури. Українці „нарад потуляли“ і „почивали“ се чомусь толерували. Тепер той сам Квятковський „импортує кокаїн“ проти України, а „Газета polska“ ідуca на слідом наших „істинно-руських“ голосить що „Українці-Русини сотворили перед кізкардосітжа рюма Австрія, Польща „позволили“ їм розвинути ся, а „оні пенданці“ залотили тепер жити власним життям...

Яку борю мусити вести Українці в Румунію і нашими зручнотвореннями античарів — сего мабуть не потребує подробицею представляти, бо навіть та чистина, що крізь газети доходить до публічної відомості вистарчить, щоб як слід поняти справді повсякденну ситуацію. На кождім пося, почавши від економічного а спливаючи на шкільницькі старости ся Румунію інволюції укр. бул. парі і то не тільки в мішаних овозначеннях а таки в чисто українських політиках (я. пр. Велавче, Волон, Костинці, Падивині і т. д.). Які орґі виправляють румунські „дичі“ в політиках мішаних: сербським, оторожанським і т. д. — се по просту переходить нові границі. Та як за мало відпорні проти тої навали, слабшої нагінки, а радше замало байдужно ірадіально ся агресивним заходам наших румунських сусідів. Ми мусимо вже раз цілком ясно усвідомити собі грозу такого положення і взяти ся до ілюнові та рішучай самооборони.

Останнє ся ще Німці (бо про менше численні або менше впливові народності як: Мадари, Липоване, Словаки, Чехи і т. п. не гадуємо). Мимо того, що Німці (навіть крім а Жидами) зовсім не є тут багато — зверхній нагляд краю носить характер німецький. У всіх урядів і судах дивним дивом накує німецька урядова мова, що автохтонним неміцним народностями виходять на школу.

Німці колонізували Буковину за давніших часів. Однак і в нинішніх часах не забувають вони сего. Особливо більше а в л и в о в і посади старають ся обсадити своїми людьми. Коли загляне ся, що на такий махний край обсаджено кількох вишних місць, я. пр. у крайній правительстві створюють вже полону рубрику, то обсаджено вишних посад шістьма чужими навіть небуковинськими Німцями називає ся великою привадою для автохтонів України і Румунів. Таке мало місце за президентури Бургіна, коли то до крайнього правительстві воувано на самі вишні місця аж шістьох вишних чужих людей (Річаль, др. Латарвар, Сейтор фон Лекон, бр. Вагнер, Пейс і ще один, потрібного собі не пригадуємо). Проти тих мужів здебільша нічого не маємо. Они а часом ралікативнували ся і зрозуміли інтереси краю. Та ходять о се, щоб на б у д у ч е та система вишних ся цілком і щоб подібні нові номінації не виступали знов зі шкодою автохтонним народів. Тимчасом в повсякденні вже часом на місце перенесеного старости Річаль іменовано секретаря додільно-австрійського намісництва фон Негелла, а на місце перенесеного комісара Лютігера іменовано д-ра Трукуса з Поберже. Коли преса і пречини тих номінацій підносила слушний заклад, то правительстві іменувало знову, що се німці обсадили чужими людьми, то тільки заміна. Цікавий мотив. Коли так далі піде, то автохтонні народи України забігав і в під стін відкидав на бік сухий патни або каміньчик. Кілько разів се робив, все підносило до неї свій шір плачущий, або пригрозий і сумний, так, начеб ним просив ся о щось, або о чимсь пригрозив їй. Чи огнем і соломичею на власній заглаз у него гадка перестане єї постоти і старавсь заслужити собі на таке знов? чи бажав і як бажав, аби раз ще пригрозива ему руку до лица і поглядива несе его чоло і вище, не відомо; але в короткій сесії піде зачало его називати тімем Насті Гарбаріної і сміятись з неї, що злюбила собі такого любителя — чи коханця.

Від того вечора Німце не ходив вже цілком на цвинтар, над котрим возітали почали сніг погони. Засміяло ему перех очима те сонце возило в котрого світлі і темні мотивичні роки паїтає все, що живе. Поглянув в саме лице розвинутому літу. Висла на него капля жерела, в котрій варить ся мід життя. Що відчував, і чи яке побуді іна емоу чуття давав, чи радував ся чим небудь, або надіявся чого, не відомо; але студеної роси цвинтарної і синих віддихів померлих вже не хотів.

Кілько разів дров не рубав і воде не полив, до села поблизу його жив, там до хати Насті Гарбаріної тихенько ся всували і за якимсь дверима, чи коло лавки прихилившись, очима за нею рівно по хаті вистаючою ся, водив, або, коли виходила з хати, о палка кровів за нею полив ся. Але щонебудь робив і донебудь був в нею, в хаті, на оборі, в полі над ставом, все і всюди, очі его здавались очікувати, чатувати, читати на віддані їй якої небудь присяги.

Нагоди до того лучались рідко; дівчина була сильна, лише він випереджував єї жаданя, а коли вже літнього вчинити не міг, то дорогу доноси

ли і Румуні ніколи не дикнуть ся того, щоб мали відповідну репрезентацію на вишних становищах буковинської адміністрації, бо через такі „заміни“ настановити муть завжди лише чужих нашою і румунському народови людей...

Буковину обдарили охоронний закон шкільний для національних меншостей, для котрих творить ся. я. „Minoritätsschulen“. З того закону користають парію Німці як і Польши. По провінції маємо много таких шкіл для меншостей німецьких, в котрих а навіть не обслуговує українська мова, хотия ті „Німці“ (звичайно мовесного віроповідання) не мають між українським населенням і дома уживають „жидівського жаргону“ та аж в школі вичують ся в часом німецької мови. Таку школу для національних меншостей закладає ся тоді, коли заріз школи викаже, що найменше 40 дітей обов'язаних до школи даної народності. Закон сей красний і обов'язує цілу Буковину. Та червоваці Німці а Жидами, що станають там білизною населення і в руках котрих находит ся Рада громади та міська Рада шкільна повинна, не хотить сего принципу признати що до Русинів, і хотия число українських дітей шкільних становить в Чернівцях не десятки а тисячі — то все там не мають там досі ані одної української школи. В існуючих школах українську мову трактує ся як за напасть, як-би яку непотрібну причину і тавим чином українське життя, етановале там повсякденне, не є як слід національно об'єднане і не дає бажаного контингенту дітей до середних шкіл, як се стало ся в тоді, коли-б Українці мали свої окремі школи. І дивувати ся називати ті дивні, понаймаючи нашу відомість терезивності, з якою зносимо таке безправство доводимо на наших народів, на наших шкільниць і в самій столиці краю. Але се понамає і що це нішого. Ого німці народи одуроти Русинів не є такі толерантні, як Русини. У них в більшій або меншій мірі зноситься з вишнім „ахромі етнім народови“, а у нас натомість розвивається русизація устунчивість... Се не рівноважить!!

Супроти агресивності ріжних націй з ріжних сторін мусимо повертати а собі потрібну скільність національної відпорності, щоб а зуміли оборонити ся перед їх напором. Тому на хвилий до розі стоїть ті, що не мають що нішого до роботи, як робити заклад щораз людям а приведу їх „націоналізму“ а часом і про шкільним послужуть. У нас, Українці, що завжди стоїмо в дещенні, не може бути і бєсід про який шовінізм і доти его не було, доки наше становленне не зміняє ся на стілько, щоб ми могли перейти до овозначення. Тоді доперва можна було перестеречи дещого перед есенціальним шовінізмом, перед агресивністю... та багато ще уживати води в пруді і Черемоши, зали дїйде до тої хвилі.

А поки-що треба нам скупили всі сили, щоб оборонити ся перед агресивністю інших націй. Не шовінізм а істинний самозащитний повсякден нас перти до тої самооборони. Чи завазатийша воля буде, тим ліпша для справ, тим ліпше для нашої нації.

(Далі буде.)

Львівський руский театр в Чернівцях.

3 днем 1. мая с. р. приїздить до столиці Буковини львівський руский театр під дирекцією н. Осип

на Стадника. По довгій часі, мабуть чи не по 8 літах, мати-ме знова наша публіка нагоду почути з етаної сцени рідне слово, пізнати нашу новітню драматичну літературу та побачити гру наших артистів. Про значінє а потребу театру в культурнім житті всякого народу нема що а говорити багато. Особливо для такого народу, як ми, для котрих театр повинен бути не лиш місцем заспокоєння духовної потреби і школою життя, але а розсадником національної свідомості та огином єдності — значінє власного театру не дасть ся а оцінити а повним обемі. Ми маємо проте нову надію, що наша інтелігентна публіка як в саміх Чернівцях так і в провінції дасть свідчення своєму розумінню вартости рідного театру і не лиш сама назавіть ме часоно на всіх вистапах, але а залотить наших мінци та озвни до участі. Треба тамти що а то, що нашо етановиче зов найбільшій нації і яко неможливого чинили а краю накладе на нас премо обов'язок, подбати, щоб етаниа руского театру в Чернівцях вивала як найгарнішє а кожного погляду.

Львівський руский театр істнує вже білиз 40 літ. Персонал числить тепер понад 70 осіб. Театр має власну музику і хор зложений з 30 членів. З поміж визначніших сиз театру налічимо панів: Осиповичеву, Рубчанову, Петровичеву, Леонтовичеву, пану Рубчанівну, Дякону, Юрчанову, пану Качмарівну, Степаньску, Жарену та панів: Олександровського, Рубчану, Григорівну, Юрчану, Петровича, Ніжаниковського, Дилека, Гіриня, Коссака, Константиновича, Данчана.

Поняття через весь час побуту театру в Чернівцях виступати муть а в Філомена Лопатинська, зівона співачка опери місцевого театру у Львові, та пан Андрій Галець, перший тенор опери в Любліні та у Львові.

Ремісерію веде сам директор н. Стадник, який разом із жіною належить до годних артистичних сил театру. Капельмайстром є п. М. Коссака, ліріконтин антрактіа н. Кориньян, інспектором сцени н. Дяків.

Репертуар відновлений і ріжнородний, з вітмом легкого оперетти. Отже виставляють ся: ориґінальні а перекладані драми та комедії, народні оперети а опери та чужі опери.

Повище репертуар на весь час не не уложений, але а тут итує, що грали-муть ся в Чернівцях, наведемо яко тенор болай найкращі. З народних итує буде виставлена: „Маруся Богуславна“, драма із описанням в 5 дїях Старипого, „Серед бурі“, драма з давних часів Б. Грінченка, „Життєво море“, драма Карпенка-Карого, „Ой не ходи Грицю“, драма із снігами Старипого, „Занорожені за Дунаєм“, оперета Артимовського, „Черниморці“, оперета Кухаревка, „Радіана ніч“, опера Лисенка, „Катерина“, опера Арцава та „Пісні а анда“, комічна опера Перошина. З чужих творів піде: „Нахін“, драма Гаєрманса, „Мари“, драма Ібсена, „Роліор“, комедія Гоголя „Романтичні“, комедія Ростанда, „Галька“, опера Мовяшка, „Продана наречена“ Сметани, „Фавст“ Гунода, „Евдіна“ Галені та „Cavaleria rusticana“ Масканті.

Вистави зачинають ся від 1. мая і тривати-муть цілий місяць.

На перші дві вистави призначено:

Чи дівчина злила ся того важного голосу, або може підразом переняла єї дівоче чело і уст его, досить, що поєнула ся і з устими зморщеними, заглибленими відійшла.

Він лизав ся в землі і в сивачій поставі він за відходною поглядом блудним, жалісним, а потім підніс ся і, трясучись з студени, пішов за нею.

Рамена притискали до грудий і тремтять від студени руки прикладали до земних уст; рад зморщив став ему перухом над байд-золотими бровами, а від котрих очі не вгадали впасти відходної дівчини.

Так за нею, ідучою в манті мокрого волоса, йшов берегом схану і та, одво за другим, став отруйивши, йшли в сезони, невідомо в рожевий мряці видні.

Від того вечора Німце не ходив вже цілком на цвинтар, над котрим возітали почали сніг погони.

Засміяло ему перех очима те сонце возило в котрого світлі і темні мотивичні роки паїтає все, що живе. Поглянув в саме лице розвинутому літу. Висла на него капля жерела, в котрій варить ся мід життя. Що відчував, і чи яке побуді іна емоу чуття давав, чи радував ся чим небудь, або надіявся чого, не відомо; але студеної роси цвинтарної і синих віддихів померлих вже не хотів.

Кілько разів дров не рубав і воде не полив, до села поблизу його жив, там до хати Насті Гарбаріної тихенько ся всували і за якимсь дверима, чи коло лавки прихилившись, очима за нею рівно по хаті вистаючою ся, водив, або, коли виходила з хати, о палка кровів за нею полив ся. Але щонебудь робив і донебудь був в нею, в хаті, на оборі, в полі над ставом, все і всюди, очі его здавались очікувати, чатувати, читати на віддані їй якої небудь присяги.

Нагоди до того лучались рідко; дівчина була сильна, лише він випереджував єї жаданя, а коли вже літнього вчинити не міг, то дорогу доноси

ли і Румуні ніколи не дикнуть ся того, щоб мали відповідну репрезентацію на вишних становищах буковинської адміністрації, бо через такі „заміни“ настановити муть завжди лише чужих нашою і румунському народови людей...

Було то так само, навали-б номінар полюби королівну. Люди шуткували а обох, а королівній не в очі пішли наслідники людей. Перодити, тамучи певно, що жите є, то житице і сильно жите, пратував, девози загворила до него з жартом і жичливо, подивувала за щось прихилим усміхом, а раз навіть подала ему миску страви, вишним разом кинула в него, як червоно кулю, змиту теорією в руці.

Тоді великий, здушений цвіт траєвни в сажу середину грудий, надал на землю, а з поєніхом его підносечи, смілив ся так, як перед тим ніколи не сміливі, з грудьми драматично від росномі і очима поганими срібною мряці. Коли отже тепер на вид его жорщала брова і в погордо надувала губи, а часом то й премо казала, щоб собі геть йшов і докучати їй перестав, всі его рухи і рком вказували незмірно адивоване і зацікавлене.

За що? дачого? Чиж можна? говорити здавалось его слабі плечі, потріно до стіни притхоні, худа шия, витягнута на перед, блудні руки, шукаючи собі місця і нігде пайти не можуть, куща зморщив поругуюча ся над байд-золотими бровами, що, піднесені високо, дивували ся без ніяця: за що? дачого? чиж подібно? Було то пречий так можливе,

що тепер привозений був нийти в хати Насті і ніколи вже до неї не вернути.

Одного дня, як над вечер знова до Гарбаріної хати, просторої і теплої, встав там, прім Насті молодого і гарного парубка, що, прі віні сидчи в сесі розмивав з вештаючою ся домола печі дівчиною. Більше нікого в хаті не було; мама лише тили під німном покла граву і дїтя а криком гравля на тоці.

На присутність гостя Німце не звернув жадної уваги, хотия Настя, сміючись і зливаючись, часто д нему ближущими очима стрідала. Чи не розумін, що гість той був малим дівчиною? Чи не знав, що був то сні найбільшого а селі господаря і міг собі єї забрати на все? Не відомо, але своїм значенм, під стіною ставущи, на дівчину лише дивлясь і всі зміни, що на єї лиці викидали, як в перім відгомоні підбивали ся в его чертах. Коли смілилась, смілив ся а він, коли дивувалась з мими гарного хлопця, з адивованем підносила брова, навалиж встид чи радість румивали єї — зливаючили ся і горіли ему під них очі.

В тім Настя, шару грубих нолів з землі підносечи, зачала їх в під власти. Вечору загадувала нарати і погонь мусіла розкладати.

Молодий хлопець, з етановиче на лаві рознертий, ані рухився, але Німце своїм значенм до дров прислонив, хотия виручити дівчину, як то пораз вже бувало, навали вола за тої часе по воду, або а так собі, ніч не роблячи, на лаві сиділа.

(Кінця буде.)

На сьвята!

НАЙЛУЧШОГО СОРТА: Мігдали, родзинки, дактелі, оріхи, каліфорнійські овочі. чеколаду Suchard, оплатки-коріне всякого рода як також каву, чай,

Більше можна вивідати в книжницю „Золотого Друкарні“ в Чернівцях. Дуже дешево.

Напечатано по образцу издания, выданного на хранение на

За редакцією виконання: Віктор Огріза.

Захария.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор.,
на пів року 8 кор., на чверть року
4 кор., на місяць 1 кор. 50 сс.
в Росії: на цілий рік 8 рублів, на пів
року 4 руб., на чверть року 2 руб.
в інших державах: на цілий рік 32 гр.,
на пів року 16 гр.

Передплата на „Буковину“ разом із

тижневником „Руска Рада“
на цілий рік 18 кор. (або 9 рублів або 36 гр.)
а на пів року 9 кор., або 4 руб. 50 сс., або 17 гр.
Поодинокі числа 10 сс. за кожне.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Реданція, адміністрація і експедиція

„Буковини“

в Чернівцях ул. Петровська ч. 2.

Ч. телефону 176.

Адреса для телеграм: „Буковина“ — Чернівці.

Оголошення приймає ся по 20 стр. від
страниц „Надіслане“ по 40 стр. від страниц.
При частійшій змінюваності відповідей робить.
Рекламний неоплачений візит від журналу.
Рубоник оповідає редакція змислу на попер-
еднім виступаючому і залученням належ-
ності почткою.

В справах редакційних можна усього по-
розуміти ся по днях від 9—10 ранку і з—5
по веч. крім неділі і свят.

Зневірюватись?

Др. Володимир Охримович, посол-агента
Залізняк—Городенка, взявши свій мандат до Ради
державної. В отвертій листі до виборців подає мотиви
свого проху — зневіру в усіх парла-
ментарній боротьбі...

Др. Охримович не новий в народній справі.
І як член лівих політичних товариств і як колишній
тис-редактор „Діла“ і як адвокат-діль в політичній
політиці стоїв він, можна сказати, в одній осередку по-
літичного руху в Галичині, а саме в кулі політичної
думки і починів. По таких чоловіків можна все надіяти
ся, що у него найде ся реальне зрозуміння власних
сил, вірна оцінка даних обставин та холодне вира-
ження, що в таких силах при даних обставинах можна
найбільше здобути. Тимчасом з листу його видно, що
він, як і ціла наша суспільність, захоплений зга-
дкою за виборчою реформою і поспішно гарним ви-
свідом виборів, дав ся пірвати неоправданним надіям
на парламентарну справу і вплив нашого впливу у Відні.
Правда, вона організація виборча видає парламент,
вона і найближчі політичні стимули зразу
як перед великою загадкою, але що-до нас можна було
з гори погодити: проти потрібної сильнішої польської
репрезентації не здобудемо нічого, що в порозі змі-
нявало би положення руського народу в Галичині, проти
хитрості в парламентарній рутині Польщі не змо-
жемо ні самі інтуїтивно ні прилучити ся до такого
угруповання партій, що давало би нам перевагу над
нашими противниками. Коли хто кивав думав, то
числами треба на якийсь припадок, на якийсь несподіваний
близко, естаблїшментів сил, може на центрально пра-
вительство (що зрештою на одно виходить) і в ре-
зультаті мусів зневірив ся. Др. Охримович зне-
вірив ся і взявши свій мандат.

Але нам не тохить про сей один випадок.
Про него згадуємо головню тому, бо — абстрагуючи
від певних осіб — бачимо в нім майже типовий при-
клад ліквідації нашої політики, політичнї чути, що роз-
бивала ся все на пропасти між нашими бажаннями і
можливостями, а між емпіричними силами, що мали
суміти нам до їх переведення. Поступ національної
свідомості, вперевидиши значно соціально-політичний
розвиток нашої суспільності, диктував нам оправдані

зрештою постулати, але економічний і загальний ку-
льтурний стан суспільності не давав достаточної сили,
щоби перевести їх в життя. Бо коли узгаляти й те,
що інші противники, захоплені з даних властей в свої
руки, могли при реформі виборчої ординації використати
наші права, все таки годі не пригадати, що й австрійський
парламент в його тенерішнім складі є до певної міри
підбитим фактичним сил, які мислять ся в поодиноких
суспільностях. Будь у нас багатий середній стан і
багато заможніших, з'організованих і свідомо мужнєтвю,
ми певні, що й сама реформа виборча випала б для
нас мимо переваги Польщі вишше і голос руської
репрезентації у Відні значив би не те, що інші. Але
сего очевидного факту руської суспільності, пригніченої
галицькою системою, не бачили і всі свої надії на
освободженіє з-під польської гегемонії покладали на ре-
презентацію у Відні. Розчаровані мусіло наступити.

Ось тут з'явив ся і виникла ся друга либа нашої
політичної життя: з одного екстрему готовились
укопати в другий. Не справді парламентарна ре-
презентація наших великих надій, значить: нема нам
новім чого доброго сподіватись від неї. Але який
наслідок такого погляду? Що буде, коли всі най-
кращі і найсвідоміші люди, подумавши так, зрозумі-
ли свої мандати? Що буде, коли руська суспільність
переманила ся й собі такою думкою, майже рукою на
вибори і вибори „заступниками“ найдуть наші вороги?
Чи зневірюватись їм супроти того в усіх парла-
ментарній боротьбі? Чи і ще раз ні! Не жаль тільки
від нашої репрезентації того, чого вона при даних
обставинах і силах не годна не бороти, а не треба
було зневіриватись. Але й без цього руський народ у
Відні, чи то яко європейська тубуна для наших до-
магань, чи яко заступник, що своїм впливом нею так
можливо підняти не один удар, вибороти не одну
полеміку — повинен мати для нас не мало важне
значіння. Решту мусімо зловжити нашими засобами
й іншими дорогами, пам'ятаючи, що про зміну політичнї
рішав лиш один чинник: зміна відношень сил.

Потоцький „господарем на Україні“.

Про покійного поміщика Потоцького розписали ся
польські газети з величезними похвалами не лиш для
його справедливості і прихильності до Руськів, але
й про його сердечну опіку

мужиком населенням на Україні, до він мав свої до-
бра. Для візюстрації свої опіки подамо з „Украї-
нського Вістника“ з 23. липня 1906 статтю, яка свого
часу обійшла цілу руську пресу.

„Подамо тут одну дуже цікаву картину, як
то пасажує „інтенсивну культуру“ один візюстровий
дідич, що має над 11 тисяч десятин землі в полігуд-
ній частині київської губернії в александровській повіті.
Дідич той — гр. Андрій Потоцький, не той, що застрі-
лив селянську дівчину, а галицький поміщик, що ві-
дповів не загладив на своїм загладу, тільки своїм
офіційностям лише сего бланше на велике нещасті
не тільки господарських, а також юридичних справ.
Тим офіційностям дивилося також наслідкувати „інтен-
сивну культуру“ серед місцевого населення.

„Майже гр. Потоцького, ті 11 тисяч десятин в алек-
сандровській повіті, се лиш мізерний останок того,
що гр. Потоцький мав ще з липня 17. стол.: було то
князівство в князівстві, а обіймало не тільки алек-
сандровський повіт, але й уманський, київський, ланко-
вський, бердичівський і т. д. Від початку 18. століття
почала величезна територія гр. Потоцьких зразу дроб-
битись, а після повстання з р. 1863. опинилась ся в ру-
ках „русських“. Гр. Шувалов, як. Дашковський і т. д.
Останко ся у Потоцьких вийшло 11 тисяч десятин в трох
селах: в Кобринській, Гусаківській і Залозинській.

„В р. 1865. р. гр. Потоцький вибрав ся в похід
на селян тих трох сіл. У тих селян були від мена-
рних часів сади, що приносили їм значні доходи;
та після наділу селян землею опинили ся серед наль-
сних діл. Гр. Потоцькому захотіло ся забирати
свої посялости, а на його місце в р. 1865. вийшло
законо, що в разі, коли серед нальсних землі селян
є якийсь селянський діл, за дозволом губернатора може
„внести“ селян з їх посялости. Десяті літ так-то ся
справа, але без успіху для грава. В р. 1878. грав
поставив справу, і тоді губернська власть здала справу
на рішення з'ясу мірних посередників. Ті ж, сидючи
за графським столом, постановили „внести“ селян
тих трох сіл, даючи їм в заміну за сади рішну зе-
млю. В р. 1866. вийшло ся постанову тим, що селя-
ни ані „внести“; але селяни не дали згоди на
заміну ані своїх підписів від аним. Вже і сіді було
пристати на заміну багатих, плодородних садів хочби
навіть за десятину найгіршої землі. А то що грав
визначив селянам землю на недоступних горах, по
абіах і враз, та і що навіть в разі, коли би селяни
пристали на заміну, ніхто не міг би пристати на
такую заміну. Селяни ані собі в годину не поклали
приймати таку землю та далі уживали свої сади.

„Так було аж до грудня 1905 р. Тоді адміні-
страція гр. Потоцького зважала рубати селянські сади.
Як же селяни хрубаву доріжню зносили до своїх дво-
рів, налігали на них підділ поліції і драгунів. Люди

Описи доріжні Настині хати зачинались з до-
свідом і далі чути за ними розмови і сміху днів
веселих голосів. Німало ж, не огинаючи і голосу
з себе не видав, поводи пересував ся через село,
через навалом поля, опущив став і, як впопаний
в землю ступи тонкий і стрий, став в тім его місце,
на втрім Настку від смерті вратував. Селян тільки
ему по лицю то ріш, то рясні; руки сплетені до
уст приложив і, дивлячись в воду, думав. Сумери на-
падав цілком і ввечер був вже пізній, а він стояв
тут над водою і, дивлячись то рідними то рясними
словами, глибоко думав.

О чім? Не знав.
Але до хати Настини не пішов вже ні раз і не раз
ніху не ходив, тільки, на печі в некарні ложках,
тихо спав. Лікарі навіть кілька разів заходили
до него привождили, але лікар нічого допомогти не міг.
Тільки хороба сльоза в нім вже від давня, але
була загідна, аж розвинулась доверев від тої студеної
купелі, що впаде в при ратованні Настини, від тих
довгих, та рідких, то рясних саб. Як побуде Німало
з чалодної печі ані не лиш по давньому, як влізав,
не піскачував, але така цілком не сходив, нахилляючи,
хоробиво піддихаючи, ані майже не їв і не пив
не спав.

Досить цілком рішав булоб знати, що він міг
думати і відчувати в ті безсонні ночі, коли за хри-
пими шабана некарні сльотили на темній собі злізді
або коли дощили літні близи по них з солодким мого-
товним шепотом. Чи тужив тоді до старої баби, що
полює, на тім печі і в такій нічній порі, шептала
ему різні оповідання, напівмисля, жаліючи? Чи думав
об тім, що востанній найдесь там, до кова тепог була
і заче в під моголини своїм подумком віддихати?

Чи в горючому відчутті видав перед собою Настку
в напівреш червоних і білих, відчув по воді
ставу, з блискучою в верш жордню в руці? Чи
вплив прозрів, що той сльотий, зручний, красний
наробок, що, як стебло соломки, вичинив его за дорі
ні хати, то будучий ві муж, що ві поведе собі на
підмостку вічну власність?

Певно те, що, одиниць кругло в довгі ряди
годин нічних і денних, мусів щось чути, думати
і згадувати.

Треба то так пішла тиждів, аж раз, по много
перед вечером, до цілком пустої некарні припав
а дала через відчинені вікна путі хором сльотий
нісці.

Сумери був пропавший: по балетним зводі
неба снувались обили барви і блисків, в зареволенім
від західних світів постою стояло парне трохи тепло
і літа відсвітлюючи вітер, широкі стери за дором
ложали в золотім блиску і рум'яні смугах. Улицю
поносили сторінки, серед раді вєрб і тополь, посу-
валась в воротах двора велика громада мінок сльотих
і на тім дорозі зеленіх, палаючи від червоносоми
і шмату строфа, поблизуючи в руках або на раменах
стали сєрні, сльотала:

Збір несе, збір!

Були то дощники.

На зустріч некарного і сльотного хору,
що нахлїдала, подірі дівоче шуміло мотушиною і роз-
мовою. Були й тут дощники стоїли білими полотнами
виритих і щадно стравами зветованих стріх від там-
тих ріш, але праси і полизів поні, голоси бєдху-
чі і сльоті ся, рух, бігави від тану до стєлі, по
улиці від мотулі ріш золотих, по мурів, дощили
дєнітєв. Вїзла та прибула з поля, відїх вїхнула їм

Еліза Оршанська.

ТІНЬ.

(Переклад з польського І. Громський).

(Ленція).

Але сам разом, в присутності якого нехання,
услужливість Німало заохотила, чи розвинула Настку.
— А деж — собі раз від мене! — гнівно
брови зморщили, заклінала, а коли він на той голос
не вважав, з гортаним криком, услужливий, упертий
хотів еще поїзти з рук ві відбрати, відірвав в отно-
женні настком та, що аж від стїну заточив ся.

Нич особливого, що така дївчина аж під стїну
такого труща відонхнула. Але він не чув гїтєв, може
навіть не знав, що тако образа, і відтучений, знов
до неї приступив, обі руки зложивши, дуже нещасливий
з відчуженням в нїю очима питаючи з жалем і смутком:
за що? дїачого?

А ві спанувала вже поспадна вєтерпанчєна і
з очима, як розжарені тополи блєсучими, крикнула:

А чи не підиш ти хотя раз від мене, мерзє!
Же пречєняв ся і ради вже жадної на него нема!
Кричати не кричати! Бити не бити! Все ему одно,
як вобачі!

Так була розгїнана, що аж плач дрімив їй
в голосі!

Тоді парубчєв, як молодий хуб пєсовий, стрункий,
звинний, встав з лави і, дражнєчи ся з дївчиною,
сєміючись, шуткуючи, без тім гїтєв, недбало, вачє-б
стебло соломки з землі підвєсачи, зняв Німало за об-
шєвєгу від лави і, по двєрцєх навіть на нього, за
мєрє вилєзав.

розбігався по полях, по лісах; що у нього було, по-законувано в землю; плач, крик по цілій селі, наче Татарна пішла на село. На другий день приїзав урядник з Києва „ширшину драг“ з селами як сам до них сказав.

От і юридична підстава претензій графа Потопного, що несе культуру в цілій Галичині! Та се що не все: „інтензивну культуру“ насаджено аж до 2. мая 1906 р. Того дня урядником окономі Охота-Перетечинич і Рудницький озвучили селами в сусідніх сіл до рубани ліса. Найшао онемо 400 людей; всі думали, що поклявано їх рубати панський ліс. Коли-ж приїзав у панську „Діброву“, застав там справника Сидицького, навесні управителя і військ, узброєне наче на Яланців. Урядником озвучили рубати сад селанин Панченна. Тоді селани заступились і питають: „Що се ви мавали нас на грабіж чи що? Ми-ж знаємо, що сей лісок з садками окономіи був не панський, а Панченна. Ви хочете, щоб ми свого-ж брата нищили? Що ви за нами стоїть воля, то я ми ради заробітку будемо вас саукати? Не діждете сяго!“ Селани зажадали плати за страчений день і пішли. Тоді приїзав із Звенигородів воїх арештантів, які там були, і ті, німа німа воля і випавши неоди ведро горілки, під комендою справника і стражників пірубили до тла селанські сади (в де-котрих було й понад 1000 дерев), везли до панського двора, землю викорчували і засіли.

„Де тої трагічної історії з садами хотів було вишати ся мирний посередник, бажаючи помочи селанам, та прислав було в їх сади землеміра, щоби виміряв ті сади (бо у де-котрих селан було і по 2—3 десятини, а панські сади показували менше); але справник, інспіреваний Рудницьким, протіав землеміра. І остали ся топер селани без садів, без землі (бо визначена їм земля неспридатна під управу), без саду, без віри в яку небудь справедливість на землі. Та внаслідок ся в постолютих висококультурних людей „інтензивну культуру“.

Але справедливість вимагає, щоби благодійний культурний вплив мавшу гр. Потопного на місцеве населення показати по можливості в повній, яком сьвітлі. Для сього буде досить навести з уманської газети „Народная Польза“ документ, який є значайний контраст економії гр. Потопного з нанимними робітниками:

„Я, селанин з... намілав по власній згоді в економії гр. Потопного до господарських робіт на 144 робочі дні на своїх харчах за платню за весь той час 34 рублів (значить, по 23-5 коп. на день!) і дістала 10 руб. задатку, а решту буду діставати в міру того, як зароблю. При тім вобовязую ся: 1) виходити на роботу зі сходом сонця і робити до заходу сонця; 2) коли я повину роботу без законних причин, маю зворотити задаток цілком і не жалатися на час роботи цілком заняти; 3) на роботу вобовязую ся виходити зараз, як мене покликають; 4) коли економія покличе мене на якунебудь роботу в неділю або святю, то я не маю права відказатись від роботи; 5) коли у святю або будній дні без дозволу економії піду кудиннебудь, то маю за ті ошукені дні відробити вдвоє; 6) коли в заведувала або умерла, то за мене маю відробити мою родину; 7) в ніякім разі я не смію покинути роботу перед часом. Сі умови мені відомі, і я на них підписую ся“.

Здасть ся, цілком ясно! Як же повинні бути щасливі наші галицькі селани, мо мають у себе такого гуманного, „інтензивно культурного“ намісника! Попривади, можна позивувати ім!“

Політичний перегляд.

Будучий намісник Галичини.

Хто буде намісником Галичини, досі що не відомо. Ще два приймають нові імена, які іменована бажала би собі ота або німа польська партія. Найновіша телеграма з Львова доносить, що між кандидатами на намісника Галичини знаходять ся також арміки Кароль Штефан. Сю німту треба припинати з відповідною остеронозю. Однак, як доносить „N. Fr. Pr.“ збільшають ся чутки, що правительство рішалося іменувати намісником Галичини пося д-ра Вобжизького.

Се іменована — замічає дальше напала часопис — підіав сильно на Галичину, бо посла Вобжизького уважають репрезентантом ний-острійшого тону, годоаво супроти Русинів. Але що розходить ся о те, щоб обі нації в краю жили мирно та щоб не заострювати ворожого настрою, який зараз панує між Русинами а Польнями, було б се іменоване великим політичним блудом. Воно означало би, що правительство дає ся поривати естремним голосам в польського „Кола“ і навіть не хоче дати права що найменше самою особою гваранції за прихильно триктане обох націй.

Спів між Туреччиною а Італією.

В останніх днях зайшов спів між Італією а Туреччиною, який гровив комилами наслідками. Італія домагала ся, щоб їй було віддано в турецькій державі окупати кілька почтових урядів для своїх торговельних справ. Сюму Туреччина супротивала ся, з чого повстав острій спів між обома державами. Італійське правительство для осягнення своїх цілей хотіло ся рішучих способів і споро вислало три корабельні дивізії воєнні на Егейське море. Ся демонстрація мала такий наслідок, що Порто згодилась на заснованні базисних Італійськ почтових урядів. Рішучий крок Італії дав привід до поголосів, що Італія задумує заняти одну з турецьких провинцій. Сі ністи наперечено, але вони сьвідчать наглядно про те, що Італія в орієнтальній справі грає важну ролю.

Що зробила третя Дума?

Від часу як отворено Думу до 19. цвітня с. р. законопроектів внесено в Думі 455. Відність з них торкаєть ся інтересів окремих країв, іноді окремих міст і навіть сіл, а лиш невелика частина, близько коло 40, мають загально-державний інтерес.

Як порохувати топер, німа законопроектів внесено урядом до 14. цвітня, себто за чотири місяці думского життя, та як приложимо я ті, що внесено депутатами, то побачимо, що прибуло законопроектів 493.

Сильськеж законопроектів Дума до сего часу обміркувала?

По думському статуту кожний законопроект розглядаєть ся в Думі трічі: два рази з боку змісту, а третій раз — з боку редакції.

Так от „роботоспособна“ третя Дума обміркувала за чотири місяці 25 законопроектів у трох розглядах, 2 — в двох і 2 — в одному. Але я розгля немі Думою законопроекти не мають ніякої надзвичайної ваги або нагрозости для всої Російської держави. Всі ті законопроекти або затверджують на далі

те, що вже було, або, як і більшість поданих законопроектів, торкають ся нумовних місцевих інтересів, або, взагалі, мають німімальне значінє.

Кому, сирваді, стане душно або холодно після того, як Дума видала законопроект: „перемішувати посаду аноміального та сомилатинського воєного губернатора — в губернатора“.

Отоє і весь закон, бо обсяг прав, власти і компетенції воєних губернаторів і простий губернаторів залишив ся однаковісним.

Від марта до цвітня промайнує що один місяць думской праці, та а нім не прийє ніякої зміни у відносинах між тим, що зроблено Думою, і тим, що треба зробити.

За місяць Дума обміркувала 13 законів у трох розглядах — і знову між ними нема ні одного користного а загально-державного погляду, або дуже складного по змісту. Обмірковане видатніший закон — про низволенні влітти до речизни і про визначення шести мільонів карбон. на народну освіту — що не овінчено було до 1. цвітня. А нових законів подано в Думу коло пильдосіть.

От у якому становищі опинилась Дума: закони снімають ся до неї сотнями, а вона розглядає тільки десятки...

І не можна сказати, щоби Дума не хотіла робити: напала, працює вона дуже циро, тільки не може вона, чи не хоче зроуміти, що не можна виробити законів а одного поитра на всю державу, яка простяглась на 12 тисяч верст у довжину і на 5 у шир, яка числить коло 150 міль. людей і яка складає ся а десятиліт окремих країв і народів.

Дума не хоче зроуміти, що на черзі стоїть не оті дрібнішні закони, а найголовніший закон — про самостановію країв, які-б сами дбали про домашні свої діла...

В „Рада“.

НОВИНКИ.

Чернівці, 23. цвітня 1908.

Чесна кумпанія. В Чернівцях уюопитуював ся 20. с. м. „Русскій Клуб“, якого статут затвердав ний правительство. Головою вибрано Мансиміана Кобзальського, рада. суду; заст. Бреста Чеховського, воєн. рад. суду; оекретаром Льва Тиблевича овіціала скарбу; касіером Ігнатія Могильницького, адюнта при ледіанці; контролером д-ра Касіяна Богатирця, сьніщонина в Станіцїє гор.; економом Владіміра Сморечинського суд. аскултанта; бібліотекером Теодіа Сиротюка пшадата прав; заступниками стали др. Корнелі Могильницький, суд. адюнт, Іларіон Тоща, проф. гімн. і Ник. Баллицкий, суд. аскултант. Цілюю общества як говорити ся у комуїналі є планове товаришнього життя в російських кругах на Вукосині утримуванем читальні і бібліотеки для членів як також уладжуванем наукових підчатів, товаришних сходів, прогулянь, концертів і т. н. Общество розпочинає свою діяльність з 1. маєм. Як бачимо в сім общества будуть туртувати ся наші буковинські „русскі“, яких окрім названого наділу є ще ао два. Кумпанія не велика, але чесна, а то головна річ. Платити муть „істатно русского“ дула та бороти ся проти „уїтатів“ — Українців. Віда зливо, що у „клубі“ є положення уїтатів, між ними я сам голова. І як там може уюдіти ультраправославний Богатирец!

на зустріч. З дому: перхом йшли з дининів дим румяні і золоті; в долині стобарвні астри ланями цинили і потоками лаялась воля денноні.

Вийня, барина і сьпіваюча громадка в ворота увійшла і розпочала поважний, повільний похід через барню, соняшне, розрадувало і натуче подіря. Збір весело, збір!

На переді, відійтеча від громади, сама одна, йшла побідительна жини сегорічній, Наетна Гарбаріна. Не лише набарасла, але найприманчивіша була від веїх дічат свого села; таку то вже богату родину благодати посянали на ню небеса. Сьвідчаніа мала в барані цвітні, на ованіх грудях позайіну сьпільність паворок і медальонів, а над чолом, німа літної сьвєи білим і під лїтлі руминим, величезний, стріпачий вінець з волоса, перетинаний згодами пави. Під віном тим очі їй горіли, як розпалені топази, а щона румянили ся, як етолетеві рої. Так в триміній сьвєи йшла перед громадою, коралові уста отираючи в сьнізі, пасока, сьпільна, плодами поли вновована, як ністунна піл. Рівночасно в входом шевіла на подіря, від тої его сторони, де була пекарня, пустилась йти по мураві постать яноса і дуже вугла, піл на перед подава, в донгій манті, з головою акратно блідо-золотим волосом.

Був то Німко.

Почув на веїх зближаючу ся пісню лавиці, знав, що то пісню дожиниова, і може доталав ся, що Наетна проводирною є в тім році, так само, як була вже в минулих. Чи раа еще забажав побачити дичину? Не відомо; доста, що йшов, але не дорігав ся вже таї штивно, як би жердя в нім стирчала, протівно, потизав ся вперед, цілм собою хизав ся в землі а на лиці амариліам мал пирів невисезаного

терніня. Йшов однак і навіть крок преснішав, хотічи бачити ся в віддалено зринитись а проводирною і на ню глянути.

Яноса, тоті ноги пугались ему кілька разів, що о нім опертись мусів, досягнути своєї мети, знайти ся а проводирною на одній лінії і зачат йти звільна подолоси, але все з лицем до веї звернення. Днялось на ню в далек, але тактом, а що через те не бачив того, що під ногами було, отже вступив а цвітний вивсний вєтрів і лавоній, що його аж по носе обили повенню ріжнорбарних цвітів. Але він цвітів не добачав, витизав з сьпільного їх донна лаво облате румянцем горичи, з калями поту на зморщеним чолі і з над цвітністю гуцання, динивсь на ню, коли, як обрад буйного літа, перед ганком стала і кози, сьпільнось в глибокій поелені, новим силі і красотою русом зодймала з голови сьпів полосестий, величезний вінось і до когось етоающего на ганку говоричи, порухала кораловими устами, а очима як розжареними топазами сьпільна. Аж заступата єї зачала громада етєнаючи ся до ганку, розбосудувавши і роцьмініні вініви, а рівночасно, при етолах, білим полотном застелених і справлях застелених, озвализь перші потягачи сьпільно по струнах, поршій гук бас і цимбаалі.

Вже зараз по законтованню бенкету, танець дошпол етолі зачатись ман. Тоді Німко а трудом селаним надобув ся з цвітіння нового вивсний цвітів і дуже повели, поври самі штахоти відучи і о них спираючись, йшов до горада.

Велика аляя анюна була пуста; цілий город був пустий; асьо, що в тім дворі шало, нагодилось на подіря.

Тою аляєю, що тільки разів переходив єї зливо,

Німко а топер йшов, але сьністанем до уст, як тоді було, не прикладав.

Йшов дуже тихо і дуже повільно, від зливаючим нивью, танчим від аметя гілєм лип, а за ним бігли від подіря злуи сьпільні і гук бас та цимбаалі. За диними зеленим шпільом мурава росла, а за муравою і штахотами лежала в тихій поелі золота, мовчальна сторна.

На краю аляї наляцця етала мовчальна також а рубинами високо палаючица в шпільх вінои. Німко хотів при єї дверях злинути, але не міг. Залитав ся, обі руки привор до етїні і тизно відсочивав з головою похмальною, тизно віджизуючи. Очіла тремтучою рукою попробував вилину, а трудом віджизив двері і до товного внутрі ввійшовши, тизо їх за собою зачинив.

Чи по ковалючій голові прутилось ему націніне старої бабини: „Ади до Тата“? Рано служба, прийшовши поиртати в наляцця, сьпєторегла в пайтєм-пийши єї кулі анує, стру, окорочу тиз.

Був то Німко, від кількох годин вже немийний. В пайтємійшій кулі наляцця сьдів окорочай, до етїні притислав, а бородою опертю на сьпєтємий рунал і кункою зморціні над високопіднесеними бровами. Так застг.

Чи брова піднесли ся ему високо від терніня, від якогось етанного, задинаючого питання? Чи, коли жин єї і так в кулі сьдів, золоті зьвізди крізь німко наляцця глядїл на него і чи нім на них глядїл? Чи дохоловав тут в подіря злуи сьпільної музав і чи нім їх чул? Чи лина за візнами шентала ему донго, нічно добраніч?

Не відомо.

Жа сьвєята!

НАЙЛУЧШОГО СОРТА: Мігдали, родзинки, дактелі, оріхи, каліфор, нійскі овочі. чеколяду Suchard, оплатки-коріне всякого рода як також каву, чай

Другий Гололомені являв дружок (petit), числять ся н- 4 с. від селян. Набожестею за деяких маршків почтунням по приїздім ся.

Ціна електрики 80 коп. 10 електрик (електричок) В мор. у електрик і електричний. Тисяча ліній і подвійно. — Немма 2 рази денно до всіх крає. В Чернівцях на складі у Шмідта і Фонтана, в Селезні і дорожній механікалий Стергуса.

(наим: Бела).

ул. Русна ч. 8.

одеяна, укрита на часовина на минимална цена, що задовольняє інтереси українського народу перед культурним систем, викладати раз на місяць в обсязі 45 сторінок з додатками і конспекту на рік згідно з Кор. Б. об'єднання кожного інтелектуального Русянина переплачувати по часопису. Адреса редакції і адміністрації: Wien XVIII Frauenfelderstrasse, 1.

Аптика Ріхтера „під золотим львом“
у Празі, улица Єлисавети число 5.

в друкарні „Рускої Ради“ і в книгарни І. Рехенберга.

Розповсюджуйте „БУКОВИНУ“ і „РУСКУ РАДУ“.

Купуйте землю при парцеляціях.

Lusitania, найвищий найкращий паровець на світі; відход 25. цвітня і 16. маю
Mauretania відход 2. і 23. маю. 1908.

Всі книги до ведення товариства,
коштують враз з елементами 50 кор.
з пересилкою 51 кор.

СКЛАД ТОВАРІВ В. БАЛЬТИНЕСТРА МОЛОДШОГО
Чернівці, вулиця Головна-Шукевича ч. 3.

Черевинні: Ф. Л. Попера в Хрустні, Антопа Чароха у Відні.

Товари в плашках і зніскового срібла В. Вакмана і С-ник у Відни.

Самостійні нині європейські і інші міжнародні товариства.

Димені пеняєра, верунашкі, найліпші : найкращі тогара «утрі»
Мужені, шпані, кути вірені, шани «Sachin», «Nutria», шани
суперні, елагінські, іоботу, замки шпаночкі, шпані до хованні

Правління біля Віктора Дра-А. Динамія, Адаміссі і Майтія, зобов'язані в Свіній дустриці, швидко змінюючи, глянцію, шаруватості, асимілювати всі ці елементи, пожежених підтримки.

Всего обследовано 1000 человек, из них 500 мужчин и 500 женщин. В возрасте 18-25 лет 200 человек, 26-35 лет 200 человек, 36-45 лет 200 человек, 46-55 лет 200 человек, 56-65 лет 200 человек.

наименование — наименование сорта.

Куря до полорожжів і замочками і без. Неполорожжів до полорожжів і до шита, рама на фотографії, альбоми, кисті, сшиті і п'ятушки, товари шпирні, талони домашні, вершники ручні і тошкати, гарятури до писани і до курки, збористи і стуг, палочки і срібляку, ручною або без неї, млинети і хоминики.

Кальоні і черепиця до сирого вигідніших зафармація.

Найновіші артикули харчових:

Коричневий і жовтий відносно рідкісні кольори.

Allylsulfonate, 1-allyl-3-sulfonate, 1-allyl-3-sulfonate, 1-allyl-3-sulfonate

«Усточем бакастои, шенкои, шингои, шингои так зван», «For-
«глази» і «Jong», рукавички шингои, іхоні «Marabanti»
і шини, бос, пера струнни і найменшій шинни покла
найменшійм еасону.

Шовняні шкарпетки, «Рог» рукавички, майбутніх заборозтін
середом батистові, піна, наймоднішого фасону.

Бовнараки, кишини, крипачи, платини, зучоци і батистаи.

Саме «Model» має спеціальні порти. До того жалки наметів
ручницями і т. п.

БРАС ТЕРИСТОН "Рыба Рад" 11

З друкарні товариства „Руська Рада“ в Чернівцях під надзором Івана Захарова

За редакцією відповідає: Віктор Стригун.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на рік року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованих, на рік року 4 карб., на чверть року 2 карб., на місяць 1 карб. 50 сот.
в інших державах: на цілий рік 32 гр., на рік року 16 гр.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (або 9 рублів або 34 гр.)
на рік року 9 кор., або 4-50 р., або 17 гр.
Початковий член 10 еотиків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція „Буковини“

в Чернівцях у д. Петровська ч. 2.
Ч. телефону 176.
Адрес для телеграм: „Буковина — Чернівці“.

Обов'язки прийняти до 20 сот. від стрічки „Надбавки“ по 40 сот. від стрічки. При постійних змінних відрахуваннях робити. Рекламний помічник візьме від п'ята. Руконісний листок редакції дає за попереднім попередженням і наданням інформації поштою.

В справах редакційних можна устатити поштувати до шостого дня — 10 рано і 2—3 по пол. при вільній і сльот.

ВЕЛИКОДНА ДУМКА.

Ходив Він святими своїми ногами на землі, навчав людей, як у світі жити, „благоїстинив ім слово нове, добро найкраще на світі — то братолюбів“, добра бажав усім, цілого себе віддав на службу, щиро службу людям, усім людям...

Не вгодин. Найшлися люди, що Бго за це не злюбили. Не злюбили Бго щирої роботи, Бго невипущної праці для добра людей, Бго всебіжності любові, не злюбили Бго науки, не злюбили світлої правди, яку Він голосив. Бго не злюбили...

Книжники і фарисеї шукали погубити Бго.

Власний ученик зрадив, продав Бго і вхопили Бго поціпаки, повели на суд.

Що найперший ученик і приятель, якого Він відзначив понад усіх, вирішив Бго...

Засудили Бго на смерть за правду.

Розп'яли і гадали, що з Ним правду поховали.

Звичайна людська річ, яка трохи не що дини — то в більше, то в менше ринкій формі — все наново і наново повторюється.

І сьогодні засудили Бго новітні книжники і фарисеї не раз, а сто раз.

Вічна йде боротьба між самолюбством і братолюбством, вічно з тої причини будуть ховати правду і вічно вона наново оживати ме.

Це одинока наша потіха...

Самолюбства, неправди, зради, клевети між людьми не викоринимо, не буде раю на цім світі.

Потішаймося тим одним, що правда все наново оживає, аби з неправдою побороти ся.

Куда не глинеш, боротьба йде, завзята

боротьба між людьми, між народами, боротьба правда з неправдою.

І падають в ній люди, падають народи — падають винні і повинні, і все наново стають нові риди до нової боротьби за правду.

Во чоловік — при всій своїй звірській натурі — мусить стремити до правди. І у найбільшого людського звіра, буває, хоть на хвилину прокинується сумління і як не закричить всіма голосами, то бодай тихенько шепче йому, що він людоїд; тоді і він бодай на хвилину забачає, аби на світі правда ваяла верх, правда встала.

У кожної людини відбувається боротьба доброго і злого, правди з неправдою, і хоть правду силою замочити, вона все підводить ся, не дасть супокою. Щасливий той чоловік, що в его серці запанувала правда: сумління его чисте, спокійне, він не врадить, не осудить, не скривдить, він любить, милує, прощає, спокійно йде і на смерть за правду, бо знає, що правда встане і вивається сорому неправді.

Люди і народи, що живуть по правді і щиро бажать правди, що готові „за правду стати, за правду агнути“, знаходять в тім таку величезну моральну силу і підйору, що вража сила не остоїть ся перед ними, бо все таки правда встане...

І правда українського народу певно встане, а аби чим сморічно встала, моїм кожний словами Тараса!

*Мені, о Господи, подай,
Любити правду на землі!
А всім нам опуні на землі
Бодимосіє подай
І братолюбів пошлю!*

Любов правди — се початок і основа всякого поступу...

Правда встане!

*„А лукавих, нечистивих
І слід пропаде“*

*Як той поліз над землю
Вітер розмазав
І не остануть з проведеними
Зай і доможники; —
Для добрих обивальств ся,
Для глих загинуть!*

Правда встане!
Христос воскрес! *С. С. С.*

Свято мира.

З таким і зболює серцем доводять ся нам зустрічати сего року голос Великого дзвона. Йшлий і великий день Воскресіння Христового, то свято мира, несе і обновленого життя приходить до нас серед хаар і невгоди в нашій народній життє. Ніколи може не нагінає верхових сил на українську національну ідею не була така сильна і безощадна і ніколи не напала серед нас тако роздлане, така думка розті, як нині. З одного боку дає підйом, здишло ся непрямыми силами одні в Росії, другий в Галичині подає собі рузі, щоб внести нас з лиця землі, а з ними і за їх незлого наші відступники від єдиної ідеї підняли голову і помагють катувати річну матір. З другого боку наді на український рух в Росії, на його моральний вплив і вплив для нас не сирядили ся, а в останній час і в Галичині насильством вистрілу академія роздугало ся ціле пензо ворожих сил, що кручина голосами виландуть на нас погані.

Та чи багато краєно у нас на всенній Буквині? Де той гарний, величавий народний рух з перед останніх кількох літ? Де та охота до праці, до згоди інтелігенції і громади, з'єднаної соціальним бажанням добра і снви для руского народу? Чи мало-б воно бути тільки сном минувих днів?

А до того всіма, чи тут чи там недоїре одних до других, підозріла і недовіра — усьо так, якби справді наша народна святиня, будована тяжкою працею минувих і сучасних поколінь, мала розвалити ся і унасти.

Володимир Морозович.

Старий дзвонар.

Весілка ідіала.

Стеніло.

Над чорною, зубчастю смугою густого ліса стояв місяць; стояв та не світлів. Невольче сою притулює над далекою річкою до бору, тонуло в тім відмінній темряві, якою бувають спокаті весняні ночі, коли місяць обгорнений ілзом, замислено стане над обривом, а туман, підіймаючи ся із землі, згущує тіні лісів і застилає чисті простори орібіжисто-блакитною мрановою... Все тихо, супокійно, замислено, сумне...

Село тихо дрімає.

Убогі хати ледве вирізняють ся темними обрисами; до не до нагають сніг; девони скринуть ворота, загавкав голодний собака і замовкне; іноді з темної маси тихо шумлячого ліса витяють ся статі прохажого, проїде залізця, проскригнуть віз. То хуторяне з поодиноких розкинутих у лісі хуторів абирають ся в село церков зустрічати весняне свято Великдень.

Церков стоїть на пригорбі, в самій середній селі. По вісках у ній світять ся. Дзвіниця — стара висока, темна — тоне верхом в темному блакиті.

Скринуть сніди. Старий дзвонар Охрім лізе на дзвіницю, і швидко занисає в просторі его літтарня, мов летуча зніда у воздуху.

Тяжко старинною драпати ся по крутих сходах. Не служать вже старі ноги, підтоптав ся він вже, недоліджав... Пора вже, пора дігусеся на спокій, так Бог смерти не дає. Поховав снів, поховав унуїв, виряджав у доможину отарих, виряджав молодих, а сам все що дихить на світі. Тяжко... Вже багато

разів зустрічає він весняне свято, вже й літ загубив, мізко разів нагадав великої хвилі на тій самій дзвіниці. І от, донів Бог знає...

Старий підійшов до вікна дзвіниці і опер ся на бари. В долині, довкола церкви налізла в темноті могили сільського цвинтаря; старі хрести немов оторегли їх розпростертих руками. До не де схилились над ними барани, що не вистріли лютим... Звідти з долини, долгав до Охріма ароматний запах молодих кучнів і мізко тужливим супоном вічного сну.

Що то буде з ним через рік? Чи видрапає ся він сюди знову, від підніжжя дзвін, щоб голосним ударом збудити чуїно-дріжучу ніч, або зeskати не... там, в темнім розі цвинтаря, від хрестом? Бог знає... Він готов, а воля що довіє Бог ще раз стрічати святий великодний празник.

„Славаж Тобі Господи!“ — шепочуть старечі уста замичливу молитву і він глядить в гору, на сніжне, вершине небо і хрестить ся...

— Охріме, Охріме! — кличе з долини дренчатий, старечий голос. Старенький дхн глядить на гору на дзвіницю, приладде і долоню до могомачих, сльаних очей, та все там не видить Охріма.

— Чого тобі? Я тут! — відзиває ся дзвонар, схиливши ся із сніж дзвіниці. — Хайба не видиш?

— Не виджу... А по час би вдарити? На небі як?

Оба глядить на зніда. Тьохні Божих огниїв митав на них з пасоти. Полумний „Віа“ підняв ся вже високо... Охрім міркує.

— Ні ще, ачеший трохи... Я вже знаю...

Він знає. Сму не треба годивника. Божі зніди снажуть ему, коли прийде час... Земля і небо і біла хмарка, що тихо пливе у блакиті і темній бір, що незрозуміло шепоче в долині і ласкає вистріло в мрані

річки, — все то знаємо ему, все то рідно ему... Но дурно прожило ся тут ціле життя...

Перед ним оживає дзвона минушність... Пригадує собі, як перший раз з татунком виліз на єю дзвіницю... Господи Боже, як то дивно... І як недоволю!... Він бачить себе русомим хлопцем; его очі розгоріли ся; нігтер — та не той, що підіймав уличні порохи, а якийсь особливий, що високо над землею мав своїм божуниним приладом, — розвівав его волоса... В долині, далеко-далеко, ніде маленкий дзвон, і також маленкий домик сільскі, і ліс відкунув ся в далечині, а кругла прогалина на котрій стоїть село, видать ся такою величезною, майже безграничною...

— Аж от вона, ась тут! — усьміхнув ся сивий старик глумливим на невеличку прогалину.

— Так то і жити... За молоду і ніцца ему не видати і краю... А потім все, як на дозвоні, а початку аж до тої то могили, яку злюбив собі у кулі цвинтаря... І щож, славаж Тобі Господи! — пора спокати. Тяжко дорожку пройшло ся часом, а сира земля ему мати... Позабаром, ась не забаром!...

Однако, пора! Поганувшись що раз на нивіди, Охрім підняв ся, аловина шапку, перестрестив ся і став підбирати посторонни під дзвонів. Через халасю вічний воздух залізжав від гучного удару... Другий, третій, четвертий... один за другим, наповнюючи чуїно — дрімучу передпразничну ніч, поландєс віллі, протяжкі і сльивучі томи...

Дзвін замовк. В церкві почав ся служба. Давішними роками Охрім що раз сирсав ся по охотити на дожику і ставав у розі коло дверей, щоб мовити і сльизати сльізу. Топер він вистав ся на спокій поді. Тяжко ему; а тут що відчував акус утону. Просто на лаві і сльизючи витяючого гомону розгойданої міді глибоко задумав ся. Про що? Він сам ледва міг

Тому то з тяжким і зболілим серцем доводилося нам зустрічатися сего року голос Великого дзвона.

Коли-ж пригноблена душа шукати-ме в сей день Великого Свята потіхи для себе, опору і надії, заговорити їй на зустріч слово Великого свята: «Воскресення день и просвітися торжествомъ, и другъ друга обнимамъ...» Там, адже, Великий се побіда правди над ложю, братолюбів над ненавистю, се празник усього, гарного, доброго і високого в чоловіці! Се-ж свято об'являє!

В тім Великим дзвоні, що вище світової про Воскресення Христа чи не чує грімлого зазвону: Смиште знесвіру і ненависть з серця, обійміть ся як брате, бо ви діти одної матери і одну нуту маєте перед очима! Не ділами, рознуни і не розсуданем, але згодою і невинною муравинною працею, не ненавистю але любов'ю здобувайте П. А коли так творити може, воскресне і наша правда, як воскрес сина чоловічий в сей день!

Політичний перегляд.

Процес проти Сичинського.

М. Сичинський заявив судні слідчому з усею рішучістю, що знання його матери, немов би вона знала його до атеїзму, зовсім безпідставні.

Воронити Сичинського буде віданський адвокат др. Прембурґер, а н. Сичинському др. Рода. Як вичувати, робити оборонні заходи у Відні в цілі делегації новогалицького суду.

Справа обсаджених галицького намісника.

Як доносить „Gazeta narodowa“ — вчора мав президент міністрів ґр. Бен повернути до Відня і ним має відбутися нарада президії Кола польського з парламентською номінацією мола. До тепер становлять міністер євновів Коритовський і пан Божинський найпопулярніші кандидатури. Перший мав заявити, що не може погодитися на подання в чисто приватних справах з такою і дилатою, що наслідком його усунення з міністерства економічного могло би пакнути повні зовсім не бажані комплікації в парламенті. Однак ту заяву — якже „Gazeta narodowa“ — годі уважати доінформую, бо досі не зроблено що жадної офіційної пропозиції. З той причини і Божинський не дав ще підводи. Інші газети доносять знова, що на перше місце висувають ся в останні дні кандидатура Вадецького.

Український парламентарний клуб.

„Kroatische Korrespondenz“ доносить: Від кількох днів доходить до відома публичності вістки, що в причині атентату у Львові український парламентарний клуб в найближній часі буде розв'язаний. Як повідомляють нас з міродаїних руских кругів, всі ці поговори про розв'язання клубу переказані. Ніхто не заперечує, що радикальні елементи клубу не годять ся в становленні президії супроти атентату, в того однак що не виходить, що радикальні елементи клубу намірають зміняти президію, а що менше розв'язати

би підводи на той завіт... Ліхтарня освітлювала слабо дзвіницю. Гауко жупавий дзвоні похолола ся в мрак; в долинах, в церквах, доїхали часом слабкі голоси співу; нічний вітер похитав постоїнними, приваганими до жовтих сердець у дзвонів.

Старий сунути на груди своєю сиву голову, до роїв ся поспадні згадки. „Троїнар співав!“ — думає він і видить себе у церкві. На прилозі роздають ся десятні диточих голосів; старенький співачини, покійний отець Науш, виголошує дрімачим голосом „всвятих“; сотні мужичих голов, як до стигло колоде під подувою пітру, хлиять ся і знов підіймають ся... Мужики хрестять ся... Все знакомі лиця і всі покійники... О суноре батьково лице; о старший брат розгонного хрестить ся і зітхав, стонячи поруч із батьком. Ось і він сам в розп'ятті здороння і сили, повний надії в щастя, в радість життя... Де воно то щастя?... Стареча гадя спазмів, як нагасло пламени і сповано блескути, бистрим промінем, освітлюючи всі закутки минулого життя... Труд, горе, клопіт... Де ось воно, то щастя? Такиа доля превела амеріци по молодім часі, нічне міцну сину, плачуть зітхати, як і старшого брата... Не от на ліво між сільськими бабами, смирно сплячними голови, стоїть его стара. Добра була жінка, царство їй небесне! І багато памучила ся сердешна... Нужда та робота, та нічно жиноче горе висушати як одну холодну засувають очі і вираз вічного тупого лагу поред несподіваними ударами життя змінять величаву красу... Де є щастя?... Один остав ся з них син, надія і радість, і того подужала людська непрада...

А от і він, багатий воріт, де поплена, відмолує кровані смітні сльози; швидко махав на собі знак хреста і падає на коліна і товче чолом... І вкнисть, аж клячече у Охріна в серцю, а темні образи святих строго глядять ві стін на людське горе і на людську

кляб. Історичною подією у Львові сварило чи пізніше певно наступить зміна адміністративної системи в Галичині і козіб не було найближчих причин, щоб зберегти існування клубу, то вже сама ся обставина вистарчає; бо хоч між членами природно повстали ріжнці в поглядах, в сій одній точці, всі згодні, що за поміччю центрального правительства треба зробити певне дотеперішній системі в Галичині. Прото не є правдою бачити мала би наступити зміна в президії. Головою клубу остає посол Романчук а заступниками посла Василько і директор Цегляний.

Д. Лукинович.

Критичні пояснення до Короленкової іділі „Старий дзвонар“.

Антін Чехов у шароті „Искусство“ вірними рисами змалював переділлю відачу мужика Сергін, сільського різьбара. Він літний, але — артист. Знає він вагу і силу свого таланту, то-ж можна йому передувати; можна хоч раз у рік, коли стоїть Пирдан, а в далекіх сїл приходять люди подивлятися його творчість.

І в Короленковій гарній іділі „Старий дзвонар“ бачимо сільського артиста. Але се якийсь ти. Се життєвим горем прибито, нічим неозмітено людини, яких чинало у кожному селі; у него й нема свідомості власного артистичного таланту. Якже йому і знати? він не що, а сільський дзвонар.

Небогато у нас найти замкнута а то й розумна краса тій же напевно можна сказати, що воно затратило ся і там, де було (н. пр. народний одяг). Каніталізм, що навіть у найдалішніх закутках шуває базарів для своїх дешевих виробів, зміноні (для нечленого солонина і некористі) господарські й економічні обставини, живі взаємини села з містом, широкі чистіші зносини з далекими краями (еміграція) — все то антирає чимало осібних приміт в житті і побуті народнім і часто такі вигонять красу з той парни, де вона може й несподівано, бо цілком природно, розвивалася се.

Неодного, хто прочитав названу іділю адивував, чого там автор дослухав ся у дзвонію. Заісно, про міста нічого казати, бо тут за гримом, за ступом не чує міщанів дзвона; але на селі, скоро тільки очились повотити ся частий згу дзвона горою над вищими хатами, аки не пропусають мимо того голосу, що кляче їх до смутку, але й до радості, годосить їм тріагу, або казав божи. Найераче се ви казав Шілер у своїй поемі „Die Glocke“, а нашого Федюкича дзвоник і італійськи селі, що дзвоник на „Ave Maria“ патнує до прекрасного віршика „Пречиста Діво, радуй ся Maria“.

Але хоч так і з міста в нас про се не думає, а про добір дзвонів рішає раз свідомість гроша в перелоні скарбоні, раз припадок, а жодним разом мед-базієт сив, що орудує. На наших дзвінцях є дзвони, є і клопала, у нас то дзвонять то бабачають. Та в далекіх, людські лабутьні селах найдеть ся дзвони так дібрані, що з них добуде настрій і то складний, але — вилаз рука. Таке місце на прогаліні густого бору найшов Короленко, таку вилаз руку має Короленко дзвонар.

непраду... Все те минуло ся, зістало ся там, позаду... А тепер уось світ для него — ся тенна дзвінця, де вітер гудить в темноті, гойдаючи постоїнними дзвоні... „Бог нас най судить, Бог най судить!“ — шеноче старик і повні сиком головою, а сльози тито злиють ся по старих щонах дзвонара...

Охріме, Охріме! Та збав засну? — вричати ему з долини.

— Га? — обиваєт ся дідує і прудко припаєт ся на ноги. — Господи! Може й справді засну? Не було же такого сорому!...

І Охрім швидко кружкою руною ханав за постоїнними. На долині нем мурашник, сунє ся товпа мушників; хорутин допотить в воздух, повзаскуючи золотим позолотом... От обиваєт з процесією церкву і до Охріма долітє радієний спів.

— Христос воскрес і мертвих!

І відбавєт ся той спів хвилює в старечім серцю... І даєт ся Охрінові, що свідомість знавала в темноті воскресі свічки, і свідомість захизивалась тонна, і збиди ся хорутин, а пробуджений вітер підхопила хвилі звуків і широкими розмахами поїє їх в гору, захизиваєт з гримми, величавим дзвоні...

Ніколи ще там не дзвонив старий Охрім.

Здавало ся, що его нове старече серце перейшло в мертву мідь, і звуки немом сльозами і тремтінням, сльозами і плакани, сльозаючи в чулову гармонію несли ся в гору, до самого північного неба. І звідси падали свідомість, розгорювали ся, а звуки дрімали і злились з знов припадали до землі малими любовцями... Здоровенний бас грівно вперував і надала сильні могуті теми оновіаючи небу і землі: „Христос воскрес!“

І два тенори, адрігуючи ся від чергових ударів залізного серця, прасіаювали ему радісно і голосно: „Христос воскрес!“

Автор показує нам его в найбільшій підожуху: на свято неси, а вранні воскресення. Як коли, то на великий голос дзвоні радість: після того, як на знак смутку днів три мочали, тепер хити три не стигають. Кілько те сердень — найчастіше не адмочи собі справи з того — жде нетерпеливо першого дзвона великого! Ждав його і сам дзвонар. Садів на дзвіниці, схилив старечу голову і ждав, коли зорі покажуть сльозну пору. У формі особистих споминів Охріма розказує нам автор за той час його життя, а малює нам його кількома загальними рисами, неомовленими. Тай що тут домовляти: зачавши історію. Такиа праця, що такиа горе йому й його „старій“, власнє криана прива від сльозного духа і одиновий син, що злиний ся — нінен, „перезомила його непрада“. І мано сої історії Охрім тоно у срібній тій сези, бо в кожній селі найдеть ся подібні історії. Навіть його самого не порушати уже сі спомини, а хоч порушати, то він лише руною махав. Цілий його світ уже на сій дзвінці. Із сої дзвінці він перший раз обиваєт очом ціле велике, познано ще село; тоді він не знав і життя. Тепер воно перейшло його: він із дзвінці глядять на село наче на свій малий городок і мило розгадує минуле, а останній погляд його спочиває в бутку на цигатарі, де злюбив для себе моголку, де лежить його рідня. Не таїть, кілько вже років живе, давно він уже готовий на смерть, а се чогось забула на него.

Та ні! жинє убаво його мрії, убаво спомини, жинє не убаво артизму. Він лічить свої роки по величавим утрини, як ми дорогу по придорожним стовпам. Він жде смерті, але й величавої утрєні жде. Він не кає собі німо справи з того, що в селі доні і в селі пору він перший оголошує народну радість, він своєю руною дав знав, коли величавіші страсти пропадуть враз із сумерком, що устинує поред світлом. З його тугю сотис таких-же бідних як він людей і пасионні і богатирі — всі ждуть, коли він за дзвонить, коли із серця радієтні назовини його музика. Всі його слухають. Під його умілою руною дзвоні співачуть та сміють ся і плачуть, сі дзвоні, що заступають йому неморшу рідню й приятелів. Ось чому він жде величавої утрєні кожного року і жде й тепер.

Суноре прийшла пора, він знав шанку, пережестив ся і постоїнними обмотав собі пальці, щоб тоді торкнути кожний дзвон, коли його голос потрібний до той молодий, яку в душі собі сльозав артист. Щобмо розбурхали його спомини і переполюнений вражіння починає він музику. Мідь промовила: вично і гучно застосова густий бас, радісно, новою мужескою силою закінчили сини-тенори і два вууи-дизантом підстрабують до старих, а всі голоси зливають ся у величаву нічну нобіду.

Серед того концерту старий номер. Як злину його давно вже не казаво мідь із життя, але й „від дзвонів своє“ старий дзвонар, бо „на долинні люди одухали й говорива один одному, що ніколи ще не дивонив так гарно старий Охрім“... і люди, чи вже коли небудь зливать ся старечі руни до такого дзвоні.

Охрім відзвонив своє, його-ж історію мило прочитати кождому, хоч уже й читав її колись; правдиво артистичні твори читаєт кождий раз із тим самим адоводемом.

А два малесенькі дитинати, немом свідуючи, щоб не злихитись, влітали ся між бідами і радісно, непаєчє малі дити, сльозами казавосіа: „Христос воскрес!“

Здавало ся, що стара дзвінця дрожить і хитля ся, що вітер, обиваючи лице дзвонара, хитав сльозами пралим і відсильнує:

„Христос воскрес!“

І старе серце забуло про жинє, певно клопоту і приади... Забув старий дзвонар, що жинє для него закинуло ся в похтуру й тісню дзвінця, що він в сльоті один, як старенький пинь, розбитий злов погодою. Він чує ті звуки, що злітають до високого неба і припадають до бідної землі, і каєт ся ему, що він онуржений синями і плуками, що се їх радієні голоси, голоси великих і малих, зливають ся в один хор і сльозають ему про щастя і радість, яких він не казав в своїм житті... І сльоз постоїнними старий дзвонар, і сльозам течуть по его лиці, і серце сильно бе ся оманом щастя...

А на долинні люди слухали і говорили, що ніколи ще не дзвонив так гарно старий Охрім.

Та вкнисть великий дзвон непево адрігуючи ся і ваюки. Замішані нігозоси продовіаєт величавий треп і потім урвали его, непаєчє подухуючи в сумно-тремтучу доугу ноту, що дрожить і даєт ся, і плаче по трохи захизаючи в новітри... Старий дзвонар змемігнись сунути ся на даву і дні останні сльозам нехотили ся по бідних щонах...

— А гей там. Шлять за другим! Старий дзвонар відзвонив своє.

На сьвята!

НАЙЛУЧШОГО СОРТА: Мігдали, родзинки, дактелі, оріхи, каліфорнійські овочі. чеколаду Suchard, оплатки-коріне всякого рода як також каву, чай,

є понад тридцять. Зі спілок, що належать до Союзу селянського не всі є селянськими спілками у власному значінні того слова. Більша їх часта, бо 112 в по містах і містечках а лиш 68 спілок по селах. Руских райфайзенських спілок спілок є в Галичині всього 21 (в десять раз меншій Бумонні 137). Подовина всіх спілок (90) є на непридатних для селянських потреб статутах Шульцого а Деґла, 69 спілок на загальних статутах т. зв. „Народного Дому“, а лиш 21 на статутах свот. Райфайзена. — В 1906 р. було 134 спілок, они мали 59.500 членів, членських паїв було 1.774.580 корон, фондів резервних 414.016 кор., вкладов падаючих 13.231.996 К, чистого зиску 174.850 кор., касовий оборот 82.596.218 кор.

Спілки в Галичині могли би дуже багато доброго зробити, могли би поліпшити матеріальне положення селян, але на жаль теперішні спілки того не роблять і в природі своєї організації не зможуть сего зробити, доки не будуть організовані на основі правдивого співробітництва. Ще найбільший пожиток для селян приносять спілки молочарські а в малій мірі і торговельні, але з кредитних вже таки зовсім мала користь.

Що до торговельних спілок, то мають они ту хвилю, що они є занадто торговельними, значить гонять за зисками, лиш дає торговлю, а не мають того на увазі, що они є для добра тих, що купують (або конзументів), а не для власного зиску. Немає ще свідомости, що т. зв. торговельні спілки є власнио сільськими конзументними спілками і що їх задачею є передати всю торговлю в руки народу, в руки тих, що потребують купувати. В книжочках про торговельні спілки замало вкладає ся натиску на ту, так сказати-б, теоретичну сторону і тому в таких спілках не сльдімо духа, що впливає жите в сего рода спілки за границею.

Коли спілкове діло на селі має розвивати ся, то перш усього треба упорядкувати справу кредиту, значить треба мати добрі кредитні спілки. Найліпшими для селян кредитними спілками є райфайзенські каси, як о тім переконали ся вже селяни цілого світа. Тимчасом у Галичині руских райфайзенських спілок майже нема. Великою хвилю було, що не брали підставу місцевих спілок по селах, але закладали по містах кредитні стовариштва. Селяни знав ті різні „Віри“, „Наді“, „Любови“, „Самомоменти“, „Народні Домі“ лиш тоді, як троє було йому позички. Пова тим селяни такими спілками не цікавилися, не прилучувалися господарки по спілках, та не знали, на що є ті спілки і чого они хочуть. Цілком инакше є, як є в кождім селі місцева спілка. Тоді не лише більша є користь зі спілки для селян, але крім

того спілка є ще школою громадянського і економічного життя.

Як загально спілкове діло є в Галичині тепер найважливішою і найнебезпечнішою справою (длтого, що найбільше завданню), то а особна на першій місці стоїть справа райфайзенських спілок. Селяни давом повинні взяти ся до основиування райфайзенських спілок, і то як найскорше, бо кождий сільський день приносить велику страту. Не повинно бути ані одного села, де не було би спілки свот. Райфайзена. А вже тепер в кождім майже селі могли би знайти ся люди, що добре провадили би спілку.

Немає що оглядати ся на бюро патронату при Відділі кравчим у Львові і шукати там помочи. Оно до тепер лише опиняло скорий розвій руских селянських спілок і служило політичним цілям. На позі спілкової організації треба нам поступати особно, гуртуючись у вже існуючі рускі Союзи. Вираді ліпше були би, як би був один великий союз хліборобських спілок (на взір заграничних союзів), а в ній могли би бути особні відділи для різного рода спілок. Тепер мабуть вже остане так як є, треба лиш желати, щоб між тими Союзми виробили ся більша ласкучість.

Селяни мусять самі власними руками взяти ся до визволення себе а бід а до того кінце треба спілкової організації. Перша річ — райфайзенські спілки. До Вас, брати селяни в Галичині, кличемо: Засновуйте по селах спілки як найскорше і як найчисленніші! „Народне Богатство“ вже тепер, на своїх чотирьох місцях існуючих, іде до 400 галицьких сіл. Як би лише ще друге село пізнало значіння спілок, то в однім році прибуло би 200 спілок. Не гайте ся, а беріть ся до діла, чим скорше зачнемо, тим ліпше для нас. В спілках лежить велика утеша сила, нічо так не зменшить бід і недостатку як спілки, при помочи спілок витворить ся сильне, достатне селянство, а тоді і чужі на нас инакше будуть дивити ся. Бо сказано: „Будьте сильні, а будуть для Вас справедливи!“

Верховинськ

ІЗ ЗЕЛЕНОЇ ВЕРХОВИНИ.

Верховина, сльбітку ти знай,
Тей як у тебе тут жила,
Мі їм від північ тут має,
Свободо, шуми, весело.

I.

Які гарні та шумні слова селі пісні! Як мило і чудово дивлять вони, аж за душу хватають! Співаючи і не наспівуючи ся, слухали і не наслушави ся їх... Та на привабливий жаль тільки слова

— Кому втопалась конованка? — поспитав дівчат.
— Ганні! — гукули ті і обступили верицею, цікаві, що теєр буде.

Петро зловив коновку, нахеринув певну води і поставив перед Ганною.

Ганна знову була та сама, хоті серце ступило у неї мозгом.

— Щоб тобі Марюся завтра, як підемо до неї старостів, дулю в мисці подала! — сказала ему речучиво. Схвонила коновку в руки і пішла до дому.

Тут сіла на лавку, совала голову на стіл таї стала гірко плакати.

Вже в селі всі знали, як Ганна потихонько випрала ся дверми і побігла на другу улицю під Петра сад.

Петрова також вже не першу ніч не спалося. Він все думав про Ганку.

— За що она мене так при злодіх мислить? Як би вона знала, що в моїм серці діє ся, — думав Петро до себе, стоячи коло віртки на подвір'ю. Щось найшло на віртку і побігло під сад.

— Чи не відмазала, або злодій, — подумав загладуючи на улицю. Пішла Ганку. Підрав ся тизо. Она сперва не знала, завила зупи руками і плакала. — До Марюся пішов. — Якем в мому піти до Марюся, коли до мене Ганна прийшла, — почула за собою голос Петра. Хотіла утітати, але Петро зловив її за руку.

— Пусть! — розказав Ганні.

— Не пушту.

Перед Ганною забігла Петрова біла шия. Она в нестямі обхопала її руками і стала цілувати.

— Петре, любчику, нехайчику мій, не гитай ся на мене... Я тебе так страшно люблю. Не дай до Марюся, смерти собі зроблю, — примовляла обнімаючи Петра.

— Не їду до Марюся, не піду воячка моя, — сміяв ся щасливий Петро туючи Ганку до себе.

Чернівці, 3. січня 1908.

тої верховинської пісні, такі чаринні, бо дійсність, аж, дійсність стоїть у великим контрасті до них.

Не одному а Вас, поважний читачі, що пробували або переходили через нашу Верховину, доводило ся любовати її красою і святістю, гордити ся її чарливою різноманітністю і величчю, але ядять ся, мало хто мав нагоду загнати більше в нити її мешканців, запитати ся а їх побуту а їх горами. А шведи великі, бо Ви переконали-б ся, в яких крайно бешидрачних обставинах доводять ся коротати Гукуючи своє бідозанне життя; Ви побачили би, над якою прохаллю опинили ся жителі нашої чудової Верховини та прозирли-б, як сумна доля чован їх. Пхнеться, аубо-віна, зневіра а одного боку, а шакрайство — пай-сарса господарств і адиретво та чим раз більше розпашоване захиретво а другого. Огос дії стіни, поміж ними наш Гукуючотать ся в прохаллю. Сумна правда, та на жаль правда.

Найважливішою причиною того занепаду Гукуючотать а бешперично недовстача просвіти. Недостача сего чинника даєть ся справді відчувати і по інших сторонах, але рішуче не в такій мірі як у наших горах.

По інших сторонах находив ся все хот иний-таний гурток одиниць, що давали провід народова, у нас — протини. Ті одиниці, що й біли серед народа, були ними давнішні индивідуально окаячоніи (бо святини інтелігентів до видання ще зовсім не було або дуже мало), замість просвічати його, піддержувати в ній духа, ратувати від пиньства і деморалізації, дбали тільки про себе, або ще гірше: лущали ся в різниці „Махорани“ та в спілці з ними торгували гукуючим добром. Вони піддержали у Гукуючотать неспотрібних свят і забобонів між ними, вони доустиали його до пиньства і упадку. Другою не менше важною причиною занепаду Гукуючотать була їх дитячо-наїва легковірність і добродушність, що граничав майже а крайною легковірністю.

З темноти і легковірності Гукуючотать користали проворні „хешетари“, котрі великими штучками, позабрали майже всі колонії, діли, красні поля і гори та знімали три четверті Гукуючотать на безземельних пролетарів, ачинали їх заложниками від себе і через те захопили майже всі уряди і всі важливі місця в свої руки. Тим чиним стали вони абсолютними панам на цілій Верховині. Вони зарібки в їх руках, а Гукуючотать без зарібки як риба без води.

В новітніх часах прийшли в гори учителя. Але в перших роках по заведенню шкіл в горах гляділи вони (се й тепер не раз думав ся) на свій побут в горах як на іде заточене, або змерзави собі борбу а привоконними тям, опускали чим скорше гори і тікали дола, щоб біглине не вернути. В перших початках мало хто а учителя за-нимав ся народним питанням в горах а думало ся на превеликий жаль і таке, що дехто з них ішов рука в руку а дикварями проти Гукуючотать.

Про урядивні чи інших інших наших інтелігентів тут і задувати нічого бо їх у нас в горах і на лік не найдеш. Всю уряди, інституції і підприємства заповнені чужими елементами, що під-посять ся до нашого Гукуючотать ворожо а бодий ін-диферентно. Остатиних часами стали Гукуючотать дуже задовжувати ся. Коли представити стай їх мимку в процентівім відношенню то вийдуть думи сумні числа. Таких господарів, що мають 10 або більше фалеч гірського поля, є з 10 процент, таких, що мають инаше 10 фалеч до 4 ф., буде 20 проц., а тих що мають инаше 4—1 фалчі, найде ся 25 проц., решта, то є 45 проц. має або тільки пару прями або ані ані одної.

Але ще сумніше представляє ся справа а за-допненню тих ґрунтів, які лишили ся в гукуючотать руках. Незадопнених ґрунтів буде всього 3—5 проц., задопнених до третини ґрунті є а 15 проц., до половини найде ся а 20 проц., до трох четвер-тин ґрунті буде найменше 25 проц. На решті, то є 35 проц. лежать довгі кони не висілі від ґрунті, то певно ріані й.

При тих сумних обставинах треба ще й се піднести, що коли середно-заможний Гукуючотать лихварів 600—1000 К то він не в силі піти віддати їх. Він мусить платити по 20—25 проц. або й більше. Сі гроші мусить заробити, бо дохід з ґрунту не вистарчає на прожиток і податки. Коли нема доброї роботи, або довники захорув або повнес яку страту в худобі, то він ина рішучо пропав, тим більше, що лихварі мають виставляти пенсі тільки на чверть або на пів року, рідко моли на цілий рік. Лихвар знає а гора, що Гукуючотать не годен поспирати ему гроші на речинець, чепая отже нестерпиво для платности і сейчас інтабу-лює ся на ґрунті — виводить ацитацію і — Гукуючотать ина на дворі. Коли справа а інтабулюванням догмом не йона, так що лихвар боїть ся допнтів при судовим поступованню, то улакуванн гаралд свій капітал на гукуючотать ґрунті не виводить ацитації але ина задання, щоб Гукуючотать прила-бує, як власнио маєт ся справа а догмом або щоб довники розділи ґрунт між діти, або — ще кориснішій для лихварів — помер. Тоді він пан, бо его капітал забезпечений і він сам має ина руки розпашати ґрунт, на котрім він буи інтабулю-ваний, оживити ся а математичною лисністю а его руках. Таки події, се хліб насущний в горах.

Дуже невідрадий зачаті у Гукуючотать селі, що вони беруть ся купувати ґрунта, не маючи досить

— Відма, відма, — шепотів Петро витираючи шию а кров.

Від той події ніхто не міг пізнати Петра. Ходив асуплений і несприйнятний. Приходив часом на танець, але не гуляв.

— Чом не танцюєш, бри? — питали злодії.

— Не хочу ся моті, — відповідав.

Ганна витинала підковами аж зосвіт ішов. Жар-товала з хлопцями і дівчатами, а в Петра реготала ся, аж той білі і затиснув кулаки.

— Чи не хора ти, борони Боже? — питала мама Ганку, як та вже третю неділю не йшла на танець.

— Ві, мамо, — відповідала.

Она і сама не знала що її етазос. При роботі дома, чи в школі, не сльдив її Петро а души.

Вечорами, випрадалася часто а хати і бігла на другу улицю під обійсти Петрового батька, щоб бодай через шваргу а парави побачити Петра на подвір'ю. Але, де й адидала его — а була а дівчатами — то наспівала ся а него і реготала.

Одної натиної під вечер, прийшли дітки а конов-пани по воду до ворини недалече Петрової хати.

— Знаєте новину дівчата? Петро до Марюся ходить. Туй — туй і старости пішло до неї, — розказу-вала Касья.

— Але? Девя, дяки. А в танці лишні є, — дивувалися дівчата.

— А бодай тебе! Моя коновка в воринці впала! — крикнула Ганна і загинула над серпанцю.

Тоді за Касья говорила, хотіла снується коновку в воринці, рука її атрапалась і коновка а жертвою впала в дозину.

— Давіть, як Ганна називалась! — Не бій ся не втопить ся, — сміялись дівчата.

Ганні хотілось плакати, біти до Петра і не пу-стити до Марюся.

— Чепай, а зараз пораду! — вилнула Касья і побігла до Петрової хати. За хвилю вийшла а По-тром, котрий ина жертву під своєї коринці.

зації, що ніяк не полегшує борбу з учителями і жадною мрою не хотів допустити до заволодіння якого небудь товариства. Коли який учитель хотів взятись за народне діло, то знав з гори, що мати ме в особі свого пароха найбільшого противника, якому в додатку стояли до помочи дірники, лихварі і прочі „опікуни“. Майже кождий учитель, перебуваючи тут кільмагістичну ввартану, тівав тим скорше на доли, щоби не потрапити ся (як прим. ут. К.) в кущах свого тинного хліба, бо в Довгополі о фашіах свідків, які в потреби і присагнати готуві, не тинно. Такі відносини панували тут до неадна, то в до приходу учителя Майдриха. За его побуту проломлено хітський мур ворожнечі, заложено тов. „Січ“, описи читальню, масу в ліній і крамницю. Розв'язав попередних товариств ішов аниаво аж доми не заложено масу й крамницю, котрі аниаво велику часть жителів з руи тамошних пивок. З заснованем цих інституцій самосвідомість Гудулі дужо посприляла ся. В товариства згуртувало ся майже 4/5 громадян, переважно біднійших і середно заможних. Не треба й додавати, що на се посприляла ся скарта та деуицианці на учителя. Ще більше розсердила ся чесна кумпанія, коли згуртоване в товариствах громадянство переверало до ради громадської більшість своїх заступників. Преривні доноси і деуицианці до всіх інституцій, ба навіть до президентів, ішли як з рога обильності. Але цілий пахід „кумпанії“ спичила ся на ніч. За порадою о. Тимішського вибрано повново дірником Ів. Юриона, бо він приобичав всім, що повинне своїх дотеперішних дорадиників. Та се був тільки хитрий маневр, бо дірники алуав ся мило обіцяти з сільною хрунісько-лихварською і став далше по давньому господарити. Зауспендував безвідставно обох діуратів (січонників) і вибрав собі на власну руку своїх поплечників. До ради громадської не позначав таких радників, що не йшли ему на руку. Ухвалу ради громадської, котрою заведено руске діловодство, не хотів виконати і т. д. Ой слава господарю очерка ся аж в Виділі краєнім. Зітхав помісар, перестував інтересованих і посприлявших людей що 7. січня 1908 р., але про вислід свідства і доси ні слуху ні духу, а дірники з своєю кумпанією господарює по давньому.

З'організоване довгопільське мужицтво лізало скоро користі товариського жити і єдина ся чим раз більше до купи. Заложена 1906 р. крамниця принесла до ніни року поверх 500 К. чистого знеку. Тепер ладять ся тамошні громадяни будувати „Гудульську хату“, де-б мав приміщене головний склад Сп. Ротдела і всі прочі товариства. На сю ціль подає о. Тимішський 200 К. Розв'язний фонд за інтервенцію п. Н. Василька продає на будову 100 штук дерева о 25 проц. дешевше, чим для приватних осіб. Дешо матеріалу зломали люди і в короткій стане в Довгополі ще одна народна твердина. З отворенням рускої гімназії в Вишніці, задумують Довгопільці заснувати в Вишніці власну бурсу, де-б мало приміщене річно 8—10 хлопців. Уже в сім році шкільним вислали они одного бідного хлопця до гімназії в Чернівцях на свій кошт.

Найбільше заслужили ся юдо розбудови сего гарного руху крім місцевого уч. Он. Плетуца, Іван Яблінчик, Тимофій Луцюк, Тихія Онорейчук і другі. Довгополо має гарну будучність перед собою, аби лиш не втратило дотеперішній інтелігентний провід.

Сусідня громада „Отебні“ як раз контраст до рухавого Довгополя. Нарід тут страшно обідужнів і рошав ся. Толоку з присним лісом громада продавала, а решту розпарцелювала, проміняла за горілку і пиво. Товариства „Січ“ і читальня в, але тільки на папері. Всіні заходи і старана тамошнього управителя школи Роговського майже безуспішні. Причиною занепаду товариства в Стебних були якісь неспівзвучки з фондами товариства. Отебняни понали в явсь тако отупінє, що аж лачно дивити ся. Одиноким відрядним промислом в хіба се, що родичі посилають дужо правильно діти до школи. Се справді рідкість, завісі еї будишній управитель школи Михайло Даничук, а підтримує і зміло провадити далше товаришній наступний Роговський.

Громада Мариничі-Петраші також дрімая. Січовий рух зробив тут свого часу дужо гарне вражінє і нарід нірав ся до злук і єдності. (Січ числила свого часу 400 членів!) В тім ростві розкладаю й інші товариства, між ними масу і читальню, але тепер вони явсь слабо животиють. В Мариничах брак енергічного організатора. Тамошній управитель школи адля слабого адоравня, не в силі піддяти ся на службу громадянству, а шнода велика, бо в Мариничах ґрунт до праці був аменитий.

Що парох долою Гудула не займає ся, се також досить дивно. Він ніби й причислав себе до партії народної, але, адлять ся, що дух твердий у него сильнійший. В дечім помагає тамошнім людям, улікат між дітьми, Косташук. Але еї праці, загалом пизниці, рішучо за мало. Інтелігенти в Мариничах повинні з більшою енергією взяти ся за народне діло; бо инакше Мариничі ще на довгі часи не динуть ся з свого теперішнього положення.

Громада Роатки під вглядом організації стоїть чи не найгірше з поміж всіх гірських сіл. Та се не дивно, бо там в явсь кому працювати, а й тамошні мешнявці більше просвічені як пр.

Гудула в Пасосі або Яблоньці. Поступ, який там в послідних часах запанував, треба зазначити тамошнім учителям Зоті і Харовюковим та інспекторам нас райфайзенських, Огородніковим. Головно адляк, тамошньому молодому уч. Д. Хорвюковим, котрий яко Гудула з роду, аровуєм ановів свою задачу і пославля ся цілою душею своїм братам.

Ростіцї товариства як читальня, маса, „Січ“ і „Вашина вгода“ розвивають ся дужо красно. Давно адляк, чому власти не хотуть тамошній „Вашиній вгоді“ дати концесії на продажу вина і прочих напійтї в камінах по судинах. На всіні концесії мають право відай тільки Жиди, а Гудулаві асї до того. Велики користи для ростіцїх організації, що вони не мають сильних противників, ба і старшина громади по части спомогає їх.

Винида на чергу приходять громада Підзахарич. До неадна панувала в Підзахаричу, під покровом бувшого пароха Маковевича велика темнота. Читальня Качковського змісти просвіщати тамошних мешнявців, троюдила тільки одних проти других, розбивала єдність в громаді, та туманила нарід. Великим покровителем темноти і общеруєчності був і є тамошній дия. Богдан. Оба тверді патриоти зійшовши ся на одній точі, спільно держали Гудула в темноті. Се діло ся до приходу учителя Зандя. Мимо всяких перешкод і неприємностей заложив він „Січ“ і масу та заходять ся заложити читальню „Рускої Весілі“. За его старанам чим раз більше членів гуртує ся в товариствах, бо й Гудула пізнає виници, хто їм ворог а хто приятель. Остаточне і Маковевич пішов а Підзахарича, але на его місце прийшов гідний свого попередника наслідник Григорій. Однєк его заходи як також подвиги Богдана не много вже испіють пошкодити і в надії, що тамошній нарід алуать ся весь в своїх цїпях товариствах.

Се мої уваги про поодинокі громади. Тепер подам ще кілька проєктів, як би тому лихварю, ані в горах запанувало, чим скорше зарадити.

III.

Як се вже на самім вступі було зазначено, першим і найголовнішим чинником, який причинить ся до зливорення пропадаючого Гудула, повинна бути просвіта. Розсадником просвіти повинні бути в першій мірі школи, читальні і інші товариства. Та всім так на першій місці треба поставити школи. На превеликий жал, в всі школи в горах сповняють гаразд свою задачу. Велика більшість учителів працює в школі тільки на те, аби чим небудь аниавати ся перед інспектором. Та не досить навчити дитину читати і писати, а треба власне дбати о те, щоб діти зміли описи в житю все те, що в школі вчили ся, як свід приміняти і використати. Діти треба вже з загоді приучувати до практичного жити, аниавати їм в одно, де лежить корінь нужди, та виціляти в них любов до науки і всего, що нове і пожиточне, бо як всім відомо, Гудула великий консерватист.

Про розширюване існуючих вже і організованя нових шкіл та кросоване проєкцій фільмів не раз і не два вже писало ся, та все те досі на писаню нічало ся. При сїй нагоді належить омоністувати, що в горах нема ні одиєїшкої фільмів, а що це сумійше, в протягу послідних 4 літ не а'організовано тут ні одної школи. Та мови хоті існуючі школи мали більше учительських сил, то й наука пішла би скорішим темпом і булоб кому заглянути до читальні, насн та прочих товариств. Але полагодженя сїї справи ми ще відай не заран дїждемо ся.

Дуже некористно впливає на розв'яз школи, як також і на хід громадських справ, чаета зміна учителів. Коли ані учитель завізнає ся як свід в всініми місцевими потребами, мусить дужо часто задля марних причин уступати місце кому иншому, що анов яко чужий в громаді, не знає докладно місцевих обставин і мусить стратити чимало часу на пізнанє ситуації і терену, де приходить ся ему працювати. Мешнявці даної громади, не знаючи аниав ближше нового учителя, відносять ся до него в недовірє і сторонять довгий час. І так на обоцільнім пізнанню впливає чимало часу а робота мусить через те припинити ся. Та мови бодай прийшов добрий наслідник, що хотів би розв'язати діло далше провадити, то було би ще він бідн; але як прийде людина, котрій гудульська доля байдужа, тоді брав бувшого провідника дужо болочо для ся відчуті; товариства заснічують ся і упадають, а коли раз упадуть, то треба описи великих з'усиль і трудів, щоби їх назад до жити привернути. На отсі власне обставини, повинні міродатні чинники дужо уважати.

Другим чинником, що може Гудулам поможти, повинні бути маси позичені і шадичі. Їх не повинно забракнути в жаднім гірсьім селі.

Але головно, вони не саміють бути корисні, бо доведуть лиш до анекдотичности. Наші носії повинні би як найкорше посприляти ся о тавній і достаточній кредит для нас, щоби можна хот по части підтяти ним лихварство. При уділюванню позичок треба би поступати по можности в той спосіб, щоби відразу насободати доможники а сїтїй навука, а не давати ему масу частину і поділяти на далше в лихварських руках. В такім случаю і маса не має належного впливу та забезпечена. Наші діачі по громадах повинні далше

всіми силами старати ся, щоби в свої до а шно маси, заложити також і крамницю а в приєдлах фільм. Такі торговлі у нас необхідні, бо який хосен може мати маса, коли доможний возьме з неї гроші та піде до лихваря на закупню. Тому нам поже треба іти до того, аби наш грїш линав ся у нас. Щоби анов крамниці мали де набувати товарів таво, не через десаті рука, повинна „Селіаства Каса“ заложити в Роатках головний склад товарів. В тім напрямі пороблено ще аравда аніе деши проєкти, мови то тільки на перших кроках не спичило ся, бо богато крамниці жде а нестерпелювостію на заложено магазинів.

Третім чинником, який мусить поможти Гудулам, повинні бути дорадики і оборонні праці, ані би справді хотїли постоити за Гудулам, а не — як тепер діє ся — обдирти його та погрузити в ще більшу пронасть. Аби Гудульцї в тім напрямі поможти, повинні компетентні люди посприляти ся, аби до суда в Путилові прийшли хоч 2 судії та кілька канцїлістів, анім би добро Гудулаві лезало на серці та щоб в Путилові ося наш адвокат. Без такого правного заступництва успішна борба з лихварством прямо не можлива.

Важати би також дужо, аби демота з наших поселів хоч раз в рік переїхав ся через гірські громади, скликав єдиня віч, пізнав докладно тамошні обставини та закрїп Гудулаві, додав їм бодрости до дальшої борби на краю будучиїсти.

Не без користи було би також, як би наші акадєміки, котрі так радо пробують літом в горах, аниави ся бодай трохи гудульською дозєю. Прислухали-б ся вони не в одній народній справі, ані би під часу до часу скликали віча і аніо вілїні і незалежні люди, відіаляли ся свободнійше до народа. Тим чиним адобули би у Гудулаві більше довірє до інтелігенції, до котрої Гудула відносять ся доси в великим недовірєм.

Як і вже часто згадував, одною з найважнійших причин гудульської руїни є пінисть. В надії і єдинї, ба навіть і будні дії корисні битком наповнені. Не авати, чи є ще до друга країна, в котрій би нарід так страшно розвивав ся як у нас, в горах. А що зроблено для усуненя сего лиха? Розпорядок ц. к. староства з дня 14. листопада 1899 забороняє продавати в неділі і свята від години 12 в полудне тільки горілку; а дал 6. липня 1902 намінує замикати в неділі і свята від години 12 в полудне ті коршми, в котрих продає ся взагалі горічкі напїтти (про пиво і аніо аніого там не згадує ся, значить, можна їх продавати; попри них, розумієть ся, продають горшмари, що хто хоче).

Розпорядок ц. к. правительства з дня 13. цвітня 1892, котрого ні в оригіналі ні в відписі ніде по громадах не можна айти, е, як понамує ся, рішучо за слабій, бо дозволяє як би безпосередно по посередню продавати всіні напїтти, кпротім буде нерестерігати тих розпорядків, коли головний надір над коршмами мають дірники, що самі значаїно удержують в себе шинки і проїнації.

Щоб поклати хоч а части понєч, тому страшному пиниченю в горах, повинні наші посели безпробовочно аниавати у правительства строгий розпорядок, аби в цілій області гірської замикано коршми від суботи вечера до понедїля рано, без огляду на те, чи продє ся в них горілку, пиво чи аніо. Так само повинні бути коршми позамикані перед кождим святком. Надір над коршмами належить урядам громадам рішучо відобрати і поручити мандармері. Такі установи обовязують апрочім у нас в румунських гірських околицях.

Третьою не менше пануючою як обі попередні є справа горіч в горах. Ся сумна прова дачє ся вже від давнійших часів, але на малі ніхто нею доси не займає ся і не авати, ані довго доведе ся ще ідати, коли наше правительство буде ласкаво аглянути в сю справу, і нею вже раз аніати ся. В горах нема сєла, де-б тої гороби не було. Найгірше се, що аниавані самі лічать ся і пошима штучними аганяють недугу у внутрі тіла, анідию зана описи скорше чи пізнійше аніо розвиває ся і спромаджує страшні наслідки. Особливо убійчо ділає ся гороба на молоде покоління, котре приходить на світ або овалїзла, або недолуге, а по найбільшій часті немже. Каді і недолугих дітей є велика сєла і тому Гудулаві деґенерують ся і чим раз більше маріють. Наша громадянство повинно вже раз сєю сумною провазою анітересувати ся і сповнувати компетентні круги, аби починали достаточні аходи проти сїї ани.

Між иньшими варт би звернути увагу і на тутешні аптеки, аніах аправді нема богато, але й ті, що є, дужо далекі від порядного стану. Найпоганийший промисел гірських аптек є фабрикація ріанків „кропів“ для Гудулаві. За продаж таких ріанків заплавила путилівська аптека аніо кілька разів вару, послідній раз 400 корон, але се їх від дальшої продажі не відстрамує. Сї проєкт є се мішанина аніах дужо острит аніаів, корінь і порошків, ані дужо шкідливо ділають на людський організм. Фабрикація їх відбуває ся і далше з тою тільки ріжницєю, що тепер аніе не чути їх так як передше і тому продаж тинже анісідати. Лікаря, фаховців, ані тут як раз повинні аниавати ся, нема. Правительство повинно бодай одного спеціалїста-лікаря удержувати в горах власним коштом; він повинен би частійше заходити до поодиноких громад і авати

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 18 кор., на пів року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 еот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на пів року 4 карб., на місяць 1 карб.
в інших державах: на цілий рік 32 гр., на пів року 16 гр.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Русна Рада“

на цілий рік 18 кор. (вкл. 9 рублів або 34 гр.) а на пів року 9 кор., вкл. 4-50 р., або 17 гр.
Поодинокі числа 10 еотиків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністр. і експедиція

„Буковина“
в Чернівцях уз. Петропавла ч. 3.
Ч. телефону 179.
Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 стр. від стрічки „Надіслані“ по 40 еот. від стрічки. При чотирьох оголошеннях відносної роботи. Редакція неоплачує ніякої від шпарту. Рухливий зворот редакції лише за ним: редакція вистережених і залучених намагається починати.

В справах редакційних виноска, утворює розуміється се що для від 9—10 рано і 2—3 по шк. крім неділі і свят.

Новий намісник.

Намісником Галичини іменований др. Михайло Бобжинський.

З поміж великого числа кандидатів, яких ставлено з ріжних боків, лиш він один змінив ототу обнати спадщину по побіццю Потоцькім і лиш на него одного згодили ся всі польські партії, з'єднані опіальною думкою оборони „стану поєднаня“ перед Русинами, дарма що не одна з них хотіла би в сю хвилю мати в дотім иншого намісника, більш податливого, особливо супроти т. зв. „демократичних“ партій. Та годі! Неважко і страх перед Русинами вразили всім Полікам дати своє рішенє Бобжинському, котрого знають як чоловіка енергичного і безпартійного, чоловіка в „жовтій рушаві“, що один — на їх думку — потриває адляти українську „анархію“. Во кличем Поліки є тепер: „Не подавати ся Русинам“ і сей клич видигнув на шовк галицької адміністрації враз Бобжинського, не тільки політичного одиодулки покійного Потоцького, але й ще більш адекадованого і рішучого (особливо у відношенні до Русинів) як був попередній намісник.

Політично належить Бобжинський до правого крила правітської консервативної партії хідчиків т. зв. „Станчинів“. Побіч Потоцького був одним з головних лідерів сеї партії, до чого допомогло йому широкі знання — Бобжинський є професором історії в київській університеті — та його незламна енергія й роботоспітність. В адміністрації Галичини мав уже др. Бобжинський участь як віцепрезидент краєвої Ради шкільної, відки уступив щоби не мігати айт тому. На провадженнє диво, все чула з почасті й галицька преса уявляє віцепрезидентуру др. Бобжинського незвичайно прихильною для Русинів, мовляв тому, що за него осноувалась нові рускі школи. Тимчасом, ніщо иншого тільки система витворена Бобжинським в управі галицького шкільництва з'єднала ему славу завзятого реакційника і порога народу не тільки у Русинів але й у Поліків. Си система, приміювала головно до Русинів політику на плановітй повеводенню учительства і на укладанню шкільних підручників в той спосіб, щоби дітчі уми затриві ідеями польсько-шляхець-

вогребеної. Коли до того додати знання й безпартійності, з яким Бобжинський вийде невіддичних учительів, прозують, чому при його уступанню із ставовища віцепрезидента Ради шкільної памунала загальна радість не лиш між цілим учительством, але й всіми прихильниками правітської народної освіти.

Чи др. Бобжинський як намісник зуміє з'орієнтувати ся в ситуації, витвореній послідними подіями, чи зрозуміє вагу положення і найдет дорогу для залагодження руско-польських конфліктів — годі назоред сказати, хоч дакто оподіє ся сего по його політичним розумі. Певнійшим є, що чоловік старший з великою індивідуальністю і виробленим світоглядом не змінить ся за один день і схоже ціти дорогою своїх попередників, значить дорогою негідної прав рускому народові.

Цікаве і важке хоч також нервове питання, яке ставовище займе новий намісник супроти москвофілів. Потоцький, як відомо, заключив було з ними тайний пакт і при виборах до сейму старав ся впустити отілько москвофілівних послів, щоб мати в руках достаточний аргут проти Укратавці; по атотаті доносив навіть „N. fr. Presse“ з добро поінформованих кругів, що вбятий намісник мав замір заключити з москвофілами польсько-руску „угоду“ без огляду на опозицію українських послів. Чи новий намісник піде тою самою дорогою? Особисто уявляю ся він ворогом москвофілівства. Але що значать особисті синняті у політику, аніж і відносина між рускими партіями стараєть ся використати тільки для скріплення польського елемента? Тай як же Бобжинський поставити ся проти опіній польського загалу, ала з повезинням намісника уся нашіла ся на бокі консервативних і опуртуністичних москвофілівних завороданців?

Про нововоренню руских послів з правительством в справі іменованя галицького намісника доповідь пам п. Сомана:

В суботу дня 25. с. м. н. позудив консервував президент міністрів барон Бен руских послів Цеглинського і Сомана і зазначив їм, що між ними можливим надіждати одиодний Бобжинський згоди ся обнати се становище. Вей прочі як Голуховський, Коритковський, Абрагамович, Станислав Ваден і др. під надіями усеїм не хотіли сего місця прийняти. Посли Цеглинський і Сомана заявили, що іменованнє Бобжинського рускій паріа зі пагладу на его нам ворожу діяльність в минулому відчує або провокацію, на що відповів барон Бен, що Бобжинський дуже влучний уредник адміністраційний, що перепроводить цілковиту реорганізацію адміністрації в східній Галичині в дусі західно-європейській.

Барон Бен прийняв інформації нильняних послів до відомості і зазначив, що в салуючий днах запросить парламентарну комісію клябу для обговорення справи іменованя галицького намісника. Посли предложили міністрови меморіал дотикаючий намісних економічних справ у східній Галичині і на Буковині і асерували ся до него з просьбою в оборону противь евоутуальних антирусских погромів зі сторони Поліків в відстах проінціпальних східній Галичині від чю євенть везинованих.

Барон Бен зазначив, що ототіт на становищі законній і не допустить до жадних демонстрацій, а если би вони забутили, то усеїм евоергичних способів в ціли утримання порядку, не заважуючи то, в котрій сторони нападла вступити-б.

В політичних кругах іменованнє др. Бобжинського намісником для Галичини цілком певно і є тільки питання пізльох днів.

До сего одержали ми вчора від п. Сомана такі дальші інформації:

В понеділок, дня 27. с. м. прийняв у себе президент міністрів барон Бен руских послів Цеглинського і Сомана і зазначив їм, що між ними можливим надіждати одиодний Бобжинський згоди ся обнати се становище. Вей прочі як Голуховський, Коритковський, Абрагамович, Станислав Ваден і др. під надіями усеїм не хотіли сего місця прийняти. Посли Цеглинський і Сомана заявили, що іменованнє Бобжинського рускій паріа зі пагладу на его нам ворожу діяльність в минулому відчує або провокацію, на що відповів барон Бен, що Бобжинський дуже влучний уредник адміністраційний, що перепроводить цілковиту реорганізацію адміністрації в східній Галичині в дусі західно-європейській.

Голоси преси про галицького намісника.

З голосів рускій преси про нового намісника по-даємо ось тут голос „Русали“ і „Галичанина“, бо „Діло“ — мабуть знов сповіщено — не прийшло.

„Русали“ пише про Бобжинського: „Се его сильній індивідуальності і великій рішучості, по его бистрім умі і величній таланті адміністраційній, можна сподівати ся, що др. М. Бобжинський зуміє удержати лад, сподій та порядок в краю і довести до вирішення міжнародних взаємин. Є він противником певного розвою і розладу, одначе не буде боевим намісником (Kampfbefehlender), як неані часеїснє намагали ся его предстанити, а не

Ірина Н. М. Буда.

МОНАХІЯ.

Чи не поїхали-б в Монахія? Зговорязось і зробилось. Ще ми приїхали в Італію, добре не відпочили, а вже новосло нас в Баварію.

Сим разом було наше рідне Різдво, що насамперед звістилось сильним транспортом бізнесельного сейку, як підозрівало, таки престо в Цурунни.

В сам ека. вечер тепало нас в наїсній — такеж зі студени; забули чомусь огріти ту кайтку, міркуючи мабуть з чистої економії, що випольстрованні сидженя мають в собі також тепло.

Коли над ранком заглянула в вікно, ми були вже за границею, перебувши цілкомно репівню мата в Куештабі. Хвилині замість сейку дощ з мразою; гори, які в вже злила все бачити по обох сторонах жовтаного шляху, попренадали десь, за те прирвали німенні, малі, чистенькі домики, достоту як в наперу дітчі забавля, — а гадала вже, що ось зараз де в близьку коло них побачу жовірику на деревляній кружочку.

О селій рано прабули ми до Монахія.

Я побачила Монахія, там мало не минулась з одушевленнєм.

Поміркуйте при тім змучена іадсю, навислану ніч, із за чого значайно аж очі заїмають ся, — а в тут очі свої забула; їх стало мені за мало, як стала розглядатись, витриватись на всі дива, на всі чуда, мов в очі снала подуда.

Поки що не бачилим се штучно прекрасне, чаруюче місто, имовував мені відомий з своїми вишними будівлями, мов лавиці Удони, гучними забавками, своєю просторістю, історичною повагою, і — славною навою. Побачивши Відець сказав про нього сім нечей і мріла десять днів, а як побачила Монахія, миттю затемнила ся спомини о Відні, а як

що докладніше оглянула Монахія, Відець мез зосім в мої памати.

Перемінла ся в престоасну обожательку сего баварського раю; після двогодинного побуту в Монахії, — трохи ооромне моїй признатись, але мушу, бо в шпир собі людина, — отала в нше винитуватись свого мужа, чи не могли би ми туди перенести ся; може шесареві нашому не дуже так буде залезати на двох підляних.

Ми повернули в першій-найдішній готель „Zum Kaiserhof“. Се так величаний будинок, що з надвору не майливо його в цілости синити оком. В ншому містять ся промі великих нильних місць — до 200 ноїлів. Сала реставраційна в стилі „Renaissance“, розмальована і по стоїх фантастичними картинами в богатих, позолочених ніби рамах, ніби гиньсах; ту стезю піднімали в відступлах висої мармуроні стони. Сидити в салі на середній, можуть добрі очі приглядатись рухави то на одній, то на другій, то на вишній уличі.

Подали нам каву; не забувши що Італію, думала я, що і тут біляме нам кішени споромини ся, ніж дохудою наповнять ся; однак, коли прийшло платити, аж з'увила ся: тільки 40 еєнкіл.

Тепер мені Монахія в длоє більш лачала подобатись, а дальше таки имовувати, — як споминьсьмо тале „Мені“ аз 3 марія: „Lachsbrödelchen“, „Sopressino Celestino“, „Beaufrais mit dreierlei Gemüse“, „Zander in französischer Sauce“, „Omelette mit Trüffeln“, „Ente mit Compot“, „Rehrücken“, „Süßbräuse, Torte, und Dessert“. А ншо! не даром славно на цілий світ! Я вірила нива не любила, але там, есаб донше мені побуту, думаю, що стала-б піячюю.

А той обід, вирахований на одну особу, їли ми обоє і дельні побідали.

Хто хоче запасатись, пай їде в Монахія.

Завантажувались в тім готелі, де дітчем нас витранспортували до нашого покою, аніж знов на нш місто. (Літ — се слааний виваї! Не еатагуем

се сходани, сидиш вигідно, і не чуєш, як вивоси ся в ласній реїєні).

Я побачила на виставі біленьку сукню з шопового батисту, прибраву коренками, — глянула на ціну (а там всюди по виставах на всіх річах і ціна подана, се також не-аб-як добре) — не вимє 5 мар. 90 еєнкіл? Отже, на намі тропи 3 аз. 80 гр. Правда, що сукня атіла, але аз такі тропи? Коли я запачивеньку, домашню сукенку злила платати по 20—25 аз.? Дивлю ся на те чудо чи не з павору... Ні... Ну, то бузоб тріхом не кунити!

І я — всї міни одвали в тім огляді, — рішилась насамперед кунити собі сукню.

Мій муж дуже радо дав затягнути ся до того, мов париского Leut'у нава Тіла. (Він все даєть ся затягнути на таке, бо він не з тих мужів, що пред-статковані в „Fliegende Blätter“, бо, — правда, і я не така жінка).

Проходили численні салі — кожда як який базар, тільки під дахом, — живо представилось мені Золею майстерно описане „Zum Paradies der Damen“, отже я не в селі описати ту торгову палату Тіла. Знаю тільки, що поді-б вийшов туди одним двєрина чоловік в строю Адама, — розумієть ся, маючи троха грошей в кушаді, — то другим може вийти просто на базі.

Зидти рушизи ми аж щось за дві години, бо траплялось білий кунити, як гадалось; там були і ласоні всімі, і шикли, і поти, і т. п. В честь Баварії купувались і марша баварського.

Потім — розіслалися ріжні картини з ласи на потіку, понали ми в мазерку в виставу, галерію грава Шама, що приналежать тепер німцкому цюверну.

Вільний вступ шлюхоу, отворено до 1. години. Тут відкриває ся знов правий світ жандуци і повеселити очам.

В просторих залах, тільки з миглими отоманками для відпочинку на середній, порознічувані по стілах картина всієї величини; декотрі в предороті,

суміємося, що це не намісник буде зарізно справе-
дливий для обидвох народностей в краю для Польщі
і Русинів. Неоправданим є твердження „Діла“, мовби
то др. Бобжинський був завадливим ворогом руського
народу, або замітка „Свобода“, начеб він висловив
ся, що „нищив би Русинів, як би став намісником“, —
так само, як безосновно є також твердження „Гали-
чанин“, мов би „едакаційна система др. Бобжин-
ського“ доводила до „гайдамаччини“ в Галичині. Іно
віцепрезидент Ради шк. пр. поособляв він розвиток
русського шкільництва, поміщаючи руских катедр
університетських і розвиваючи руського письменства
на народних основах. Яко муж справедливий науки
виробив він собі самостійний погляд на міжнародні
відносини в краю і на польсько-руську справу і був
уся приступний для великого розумного і справданого
домогана та не давав се руководити дивнакарними
бадмугетствами. Тим то можна сподівати ся, що на
новім з велими трудним і одвічальним становищі зу-
міє др. М. Бобжинський бути справедливим для обо-
двох народів і з свого становища зарізно буде по-
особляти їх культурному розвитку та нарівню по-
годжувати міжнародних відносини.

„Галичанин“ не покладає великих надій на по-
вого намісника:

„Судячи по теперішній діяльності др. Боб-
жинського, по його поглядах на руське питання — у нас
нема причини віддавати ся радисим надіям і очіку-
вати чогось особливо гарного. Нового намісника ми
мали нагоду добре пізнати з діяльності на шкільнім
полі. Будучи президентом правчої ради шкільної унів.
він не тільки сонетиком, але подав цілий напрям і утво-
рив систему виховання нашої молоді. Він є оден
з творців цієї пам'яті „нової ери“, був рішучим про-
тивником розвитку нашого народу на його природ-
них історичних основах, а всіма силами підтримував
той штучний (?) напрям, котрий руське населення
Галичини має перетворити в якийсь другий, не русь-
кий народ. Коли український рух підняв ся, розши-
рив ся і прибрив такий напрям, який ним бачимо,
то багато в тім старана а навіть ініціатива віцепре-
зидента правчої ради шкільної др. Бобжинського.
Свою ревність у вихованні нового українського на-
роду (!) доводив до тієї отенції, що навіть радів
Українцям признавати своїми історичними героями
тільки такі особи, котрі вороже діяли проти Росії,
як Мазепа, Виговський, Полуботок, а рішуче відка-
зує ся від Хмельницького, Наливайка і т. п. Таким чином
система виховання, що приймає ся нині в школі су-
проти нашої молоді, се діла др. Бобжинського і
коли серед руського народу настали такі небажа-
ний розди, то багато вони повинні іменню в тій зло-
получній системі“.

Але все так само, „Галичанин“ дала, що
ми хочемо сподівати ся і вірити в те, що новий на-
місник, порозумівши ся нагадано, до чого доведла ця
система підтримки штучного руху серед руського
народу, не схоче сабо придержувати ся її далі, а
буде відносити ся супроти „русинів“ партій вповні
об'єктивно і справедливо. Ми не жадано для
себе особливості прихильності, а тільки строгості
об'єктивності і справедливості. Коли новий вер-
ховний правитель нашої області віднесе ся до русь-
кого народу зі справедливостю, то може бути пере-
конаний, що руський народ покаже ся йому вдячним

широкодушним водити рама. В дних сазах наводять ся
картини оригінальні і коїй класичні малюнки: Ми-
хала Анджея, Леонарда да Вінчі, Рубенса, Рафаеля,
Тіціана, — та на що мені їх вичисляти, коли вони
всі достоту шани в оному світлі, а хто про них що
вече не чує, ну, то хай довідлясь, не лярз від мене.

Замічу тільки, що ті класичні ченує мене не
одушевляли, все думалося мені, що я в перші, а се
вони є свідки, яких прикида бачити, — і видалось
мені ті картини мов малюнки з білантийському стилу
полів в маларетті був такий стиль.

За те інша зала з малюнками новітніх митців,
де виставлено геніальні ниди і сміжати Бекатта є
портрети Ленбаха і т. так приковувала мене до себе,
що з від одного малюнка ледь що могла відірватися,
щоб оглядати другий.

Один над, яко навіть не намагаю чай, бо так
захотів всі мої дукони спосібності, що аж з пам'яті
мене виплинуло, такий чудовий, що вже не знаю, чи
я в нього вникає ся душою, чи він вникє ся в мене,
пахонням всі мої чувства. Розумієть ся, що в його
мені годі описати, знаю тільки, що мені мільонами
картин сеччас віднашла би його.

Даліше чарував мене Бекатта своєю „Vila am
Meeresside“ малюванням в двох „настронах“.

З високим кидаресів коло тої на під в зелені
затоненої підлі ніжно смутком, полечанням оушечем
і відокремленням від світа: а вода з білим шумом
— моя чути було як плюскотіла шуміла акуст. моно-
тонно-сумовити пісню, мов оновідала тасмично
горе тої жіночої черно-убраної постаті, що стояла
на березі з похилою на груди головою, з так тяжкою
розгладією в кожній черті.

В чернях, великих очах відналась невисказано
жаліслива туга, аж за серце хватало.

Не знаю, чи кождий віднесе те саме враження,
як погляну на цю картину, чи то саме і Бекатта хотів
тою „вільною“ людиною предстатити, — але в її так

і бажаним добра. Але треба мати ший відпаду бути
справедливим.

Даліше говорить ся в статі, що др. Бобжин-
ський позначав строгий чоловік. „Відносно собі по-
свідної примети — німе „Галичанин“, ми по про-
тивні таму, коли вертеним правитель сильний вла-
стю, але конче під уразом, що він буде справед-
ливим. Головно в нинішні часи власть повинна бути
більше рішуча і сильна, бо анархістичний рух зачи-
нає в нас переходити в пантину. Справити непо-
рядки і цілковите замішання не трудно, коли рука
з гори посягає на слабом і нерішучом. Але річ
іменню в тім, щоб сильна рука подала свою силу
там, де її треба (супроти України — очевидно).
Буде кождий намісник вповні об'єктивний і справе-
дливий, тоді може бути переконаний, що всі елементи
що стремлять до миру і порядку в краю, стануть по
його стороні“ — (очевидно москвофіл).

Голоси руських послів

про іменовеане Бобжинського.

Посол Олександрій заявив кореспондентови
„N. Fr. Pr.“: Іменовеане др. Бобжинського на-
місником Галичини викликало в кругах руських послів
як також серед руського населення недоволення. Вони
не виходять з того, що др. Бобжинський при-
належить до крайового, отже реакційного сторонища,
між тим коли Русини переважно поступові, але більше
з енту, що таке важке місце, яким є місце Галицького
намісника, обсяжено без попереднього порозуміння з за-
ступниками великої частини населення Галичини, а за-
ступниками Русинів, отже з новим неузгодженням
фактора, який що-до галицьких відносин є чималою вагою.
Чи др. Бобжинський також на сім новім становищі
буде руководити ся своєю політичною мудростю, годі
мені очевидно знати, се покаже вже найближча бу-
дучість. Во вже час виступи до розв'язки польсько-
руського питання в рішучий спосіб. В теперішній хвилі
перевалює погляд, що і новий намісник буде ступати
дорогою своїх попередників і тим може викликати
нові конфлікти. Та в інтересі руського народу сподіємо
ся на найліпшого. Досі іменовеане викликало непри-
хильно враження. Русини з своїм номінацій зовсім не-
доволені.

Посол др. Едген Ле в і ц я в і с казав: Іменовеане
Бобжинського намісником Галичини є провокацією
Русинів. Бобжинський добре знає Русинів з часів
своїх урядничої діяльності як віцепрезидент правчої
ради шкільної, а також з своєї діяльності в гал.
своїм. Будучи віцепрезидентом правчої ради шкільної
старав ся він всіма силами ціло шкільництва Галичини
зрозуміти. Ще перед своєю номінацією віцепрезидентом
крайової ради шкільної вступав він в програмою по-
пекати все населення на Галичині без огляду на на-
ціональність для польської державної ідеї. Як соймовий
посол був Бобжинський власним провідником плану-
ючої в краю партії Станіславів. В бекці, яку Боб-
жинський виставив в Крайовім клубі по останній
сесії сеймовій, назвав він цілю польської політики
забезпечення свого наповнення в будучім сеймі бо грожити
небезпека, що центральне правительство може змінити
своє становище супроти Русинів. В тій цілі закликає

„відчула“, і се не виключає, щоб нині знов шов
нишого при тім відчували, тим більше, що та картина
мало свого, спалити реалізм, добуває преріпні
толковання мов яка містична назва.

На сазу перервавшись з того чару, почав при-
дальшому огляданню різних діл нинішніх маларів — від-
кидати між ними критичний.

Вже мені в Презера „Lenkotho“ і, що завоєвала
в буїних, морських епках, відналась одна нога за груба
хотий мій муж, що і пазивсь. Більше чим я
в маларетті, бо і сам але талант тієї мої армії не
пританув. Ну, і в протії думаю, що не винісалиб
„Lenkotho“-ю, едаб справді в пої була одна за
груба нога.

Знов даліше, аж настрашав мене очі мова,а,
малювання Ленбаха. Ей Богу — мов живий, і в
нижчим ся пиралом то трішки, то одушевляним, то
сумним, безнадійно тужливим, то глибоко задуманим, то
привертено-горючим. Се диво авелить від найменшого
поруху голови зрітали.

Картина „Badende Kinder“ по подобалась мені
тільки через те, що діточі дича не були навіть
звичайні а нинішні неграбичні, бадущинні дітками.

Не можу віднести всі діла пензля, які ми
бачили: але ми навіть не могли всіх бачити, бо голі
навіть і за місяць. Визначи на увагу короткий час
лиш двох годин — то ми аж за много бачили.

Розумієть ся ми не піднімали те й нині
галерії. Є там і інші цікаві картини, гінтохени, і цілі
пазата самих праць Ленбаха, — а мусі!

Господи! Ту багато дечого я ще не виділа!

Відновивши трохи по тім славним обіді, треба
було поїхати львівською до Пасінг — четверта стація
на Мюнхенію.

Там мешкає Русинів зовсім не звична, Австрій
знала а на підлі Німеччину слава писателів, навіть
Кросант-Руст, з котрою муж познакомили ся підчас

Бобжинський союз з польською людською партією
Іменовеане Бобжинського настунило на підставі одно-
стороннього шату між правительством а польським
колом. Вже сьогодні мусять Русини уникати
провокацій, бо Русини творять майже половину на-
селення.

Коли але правительство хотіло порозуміти ся
з парламентарієм заступництвом краю, то було то
політичним нестатком перейти до діяного порядку
над руським клубом. Проте Русини в нинішній намісник
не узнати австрійського намісника, лише ексекутивний
орган польського кола. Президент міністрів ніби обіцяв
що в найближчих днях порозуміє ся з Русинами однак
коли вже справа в код польським переїхала, годі брати
серйозно переговори правительства з Русинами.

Посол Будановський казав, що він знає
др. Бобжинського як віцепрезидента правчої ради
шкільної.

Бобжинський є дуже мудра голова, се треба
признати, але також свертів, але розходить ся о те,
в нинішній програмі послав він свою здібність. В крайній
раді шкільній ужив він її супроти нас. Цілу органі-
зацію народного шкільництва за його наповнення пере-
ведено так, що ми властиво не мали ані одної руської
народної школи. Во-всі наші народні школи утра-
чистичні. Вже в сій своїй діяльності пресадля він
національну борбу до школи. Годі нам величнього
провідника Станіславів а огляду на ці відносини від-
дати довірч.

До процесу Січинського.

Польська преса, яка супроти Русинів переняла на
себе розко політичний шпиди, похити, неюди за
співчиником Січинського. Аби зрозуміти, на які ідо-
тично свідки підозріли пускати ся анонімні „ри-
севички“ польського пера, досить сказати, що в порозу-
м'яні в Січинським об'являвували цілий руський
клуб у Відні, ба навіть пускати „достоїнну вістку“,
що Січинський явився свій агент за — пруської
марки. І хоч судово сабство не може випити ніякого
„заговору“ польська преса вповне дала, що „заговор“
істнував. Оси що нині неперевірений і шпидишних
помпках „Дзєнін Польскі“: „Діла нас не є се впрочім
тайною, хто належав до комплоту. Статі в укра-
їнській пресі, що закликають атентат і славлять
Січинського національним героєм, виклають те місце,
де треба шукати його співчиників. Проти авторів, ре-
дакторів і видавців тих газет підлято впрочім судово
сабство. Співчиників Січинського є — як відомо
— ш. Будановський, Дєнінський, Тривалоский, Старух
Петракий і інші.

На другий день незгодності съезд жрептовано
а Бучачині студ. прав Осина На а р у н а, також
під захисом співчиників атентат. Коли знайти, що
Назарук має 18. с. м. стаття в Відні яко головний
облаговуючий Сенковича, то „свідання“ його покла-
се в динім світлі. Та навіть се Сенковича мало
поможє. Віденський адвокат Родє заявив іменню, що
закладає приставаля Назарука а сабдої визначі, якби
до сїї пори не випущено його на волю.

Пі побуту в Штайнах на Бренері і котра не менше
була цілком мене цікава як і в П.

Львівський байарет так жонуть, як наші поспі-
шні поїзди. В байарет жонуть і що IV. класа,
але за те в львівській воєдині III.

О 4 год. по обіді виступи ми в Пасінгу і чужо-
ним правидом, рішучею дорогою подали ся в сто-
рону підлі і гарних замочів.

Більше минут веда нас дорога попри темно-зе-
лену річку; в дали томіт шкільний діє. Що даліше
за дією мов хмарі заносились світлом нинішній шпиді сір.

Мимо львівсько-мрачного пейзажу опуржана було
з лінням контрастування безлість дерев, що росли по
обох сторонах шляху, і досить моднолібно відба-
нались в розвз, наповненні митиць полого.

Паві Кросант-Руст — була дома. Пави сама
явила ся правив нас сі муж.

Очевидно вітати ся не мало мов мужом, і коли
завязалась між ними окидена розмова, до якої вта-
га і мене легким, повперзачним тоном дружністю
світлого чоловіка, мала а час в опурж мові всьому
нижнійшій притягнутись.

Ме сиділи в вибітій його жони, мобльованім зі
смаком, пі крихітні наблаторності в устаткован-
річній, ці сазу різних ерих красок. Муж нис-
монина був в домашньому стромі, однак ексцентрич-
ний, з сподібним уложеним, але з певною чертою відсо-
вності, яка йому виплила — разом з ушкодженням
слухом — з часів оєніреної служби при артилерії.
Оумовиті траха і дуже загідні очі в подиватім зичі,
звичайним острою бородою з немом повербленим по-
лосом відразу будили симпатію.

Через хвилину відналась она. І диво: мій пераї-
ний якийсь страх, нисє зашкочене, — стала проти
такої особистості, мудрост розізналась.

(Кінець буде).

Свій до свого!

Одинока руська торгова в Чернівцях при улиці Паньській, число 35

ІВАНА СТЕРНЮКА

НОВИНКИ.

Чернівці, 30. травня 1908.

Рекорд Іспиту зрілості. Міністер просвіти д-р. Маркет видав додаткові розпорядки до оповіщеної поданої реформи іспиту зрілості в середніх школах. Сам разом міністер ухвалив різні нововведення, бажані і жалоби, висесмі навіть з приватних вчителів. Додаткові привноси відносять ся передовсім до тем письмений іспиту з викладної мови. Абитуриентам подає ся до оброблення три різні теми до вибору, які може вибрати краєвий інспектор з двох трименових груп, предложених профессором. При самім письмений іспиті, в пів години по оголошенню тем, має ученик повідомити надзираючого професора, яку тему вибрав собі до оброблення. Сю письмений завдання дозвужає ся до задачі. В реальних школах темою завдань з французької мови може бути ніжна задача або переклад, після того, чи ученик мабув більше або менше вправ в ті мові. Кара за провини при письмений іспиті залежить від способу і роду провини. В деяких випадках вистає перший раз навіть лише і загроза карою, а при повторенні наслідки ужити строгіших заходів. Председатель іспиту провіряє класифікацію письмений завдань подані до відомо учеників, а селя председатель не годить ся з тою класифікацією, то подає ся до відомо учеників аж по порозумінню з довідним учителем. Усні питання з різних предметів мають бути викладені для кожного ученика в окремі. Председатель має дбати, аби іспитоване відбувало ся точно по новим правилам. Огже він не може допустити, аби при іспиті в історії рідного краю входило задалеко в подробиці, або примішувало ввесь іспит історією. Так само не вілго при іспиті прим. з математики вогати до математичної фізики і т. д. Іспит зрілості має опирати ся головне на матеріалі перероблення останніх двох класів. Чи перерахунок при іспиті абитуриент може повторювати іспит зрілості, чи ні, про се рішає права влада шкільна. Висновки значає міністер, що вираді неодному з учителів прийде також приміняти ся до цих нових правил, однак наслідки ся сподівати, що учительство вікне ся з тими змінами і буде керувати ся викладовою супротив абитуриентів, чим піднесе ся довіра загально до школи.

Зміна розкладу їзди. Про зміну в розкладі їзди говорено чимале і обіцявано також багато, та великої такої зміни нема. В вираді до-ні поліпшення, що до часу, які відносять ся до поїздів так державних як і локальних, але за те не видно найкращого хоч би поліпшення що до швидкості їзди на інших локальних дорогах. — Воєнним хоч би такі приміри: Поезичний ч. 308 відїжджає в Чернівці о 1. год. 20 хв. по пол., до Львова приходить о 6-40 вечер, а до Відня 8. год. 2 хв. рано. Їзда в Чернівці до Відня триває 21 год. 42 хв. З Румунією та буковинськими локальними поїздами зустріч сяє поїзд, особовий поїзд ч. 318, що приходить теєр до Чернівців 1. год. 8 хв. по пол. Оба ці поїзди, поезичний і особовий минають ся з поїздом ч. 317, в Жучі, який приходить там теєр о 1. год. 12 хв. і, задержує ся там 12 хв. а о 1. год. 35 хв. відїжджає до Чернівців, де теєр на львівський поезичний поїзд ч. 307 і о 2. год. 18 хв. їде до Іллі. Яка се приємність їзди 12 хв. в Жучі, коли від цієї дороги відїжджає людину всього 1 кілометр — знає кожний, кому бодяв раз доведо ся їзди туди. Такий зміни є в поїздах на шляху Іллі—Чернівці—Львів. Поезичний поїзд ч. 304 відїжджає з Іллі вже не о 8. год. 48 хв., а о 7. год. 47 хв. рано, о 7. год. 55 хв. їде до Львова і в Коломиї зустріч сяє з локальним Делатинським поїздом. Та в наслідок цього приносиває часу відїзду поїзд особовий ч. 312 відїжджає о 9. год. 42 хв. рано з Іллі, а до Львова відїжджає аж о 9. год. 52 хв. В поїздах локальних, а головне в поїзді Гатині—Дорнаватри зміни не видно майже ніякої. Особовий поїзд, що відїжджає з Гатині о 10. год. 41 хв. рано приїжджає до Дорнаватри о 3. год. 30 хв. по полудні, але тут треба ждати на сідничий поїзд в Чернівці 1. год. 20 хв., в наслідок чого їзда в Чернівці до Дорнаватри триває цілих 9 год. Найкраще що прийшов на тієї пізній зміні шлях Гадісавль—Бродів. Поїзд, що відїжджає о 4. год. 4. з Гадісавль і приїжджає до Бродів о 8. год. 40 хв., а о 8. год. 12. відїжджає з Бродів і приїжджає до Гадісавль о 3. год. 30 хв. по полудні має безпосередно поїзд до Іллі, що відїжджає до Чернівців, і оба поїзди мають шлях довгий на 51 км. скорше о пів години чим перше.

Ново славянське товариство в Москві. Про се пише „Радя“: Не можна не згадати нового товариства, що під назвою „Общество славянської культури“ складає ся в Москві. Серед членів-засновників його ми бачимо новіх відомих людей, нім ті, що досі приналежали рух до славянських справ. Славянське товариство: проф. Вернадський, академик Корш, проф. Крижівський, проф. Озеров, прив.-д. Кістаківський, академик Шахматов, проф. Карсєв і багато інших відомих учених та громадських діячів. На першому зборі товариства голова, академик Корш, обрав ся до присутніх в промову, в якій, як подають „Русскія Ві-

домості“, висловив завдання і мету нового товариства. „Здавало ся-б, сказав між иншим д. Корш, — що будиши між собою близькими родичами, з антропологічного, етнологічного, лінгвістичного й діалектичного боку, Славяни одні другий повинні добре знати. А чи ж насправді ми знаємо Славян? Та й інші Славяни хаба знають нас? Шерити правдиві звістки про славянських землях про Росію і в Росії про славянські народи — таке завдання молодого товариства. Напрям його характеризується отсами словами промови. „Кожна народність має право на свій націоналізм — чи то шароний, напр., славянський, чи то куляний, напр. російський („русскій“) і навіть нехиторий або уральський, чеський, польський, сербський і т. п.; але признавати се право за кожною народністю, очевидно, значить зрести ся змагані на підв'язку усього нинішнього. До цього веде не тільки справедливість, а й заходь про добро людськості, бо народності — се колективна особа, а без особи і поєсти неможливий. Націоналізм партій осуду тільки тоді, коли він їде наперері справдливості й пошані індивідуальності і через те, зирнаді, складає ся на грубий особистий огізм, що не дбає про добро загально“. Егоїстичні думки про приєднання усіх Славян до одної якоїсь держави, або реалістичні треба відкинути, як фантастичні й шкодливі. „Зате тим вирадішшою єдина славянських народів, що повинно поєсти їм розвивати свої духовні прикмети, дати їм самостійно ставовище серед працьовитих на ґрунті розумового й морального прогресу людськості. Найважче завдання є економічний зв'язок, бо без них важко досягнути культурних здобутків. Отже заходи про підтримку й підняття загально-славянської культури, минаючи разом з тим на меті допомагати істотно опромити народів, заходи про економічне зближення, напр., в торгівлі і в наймощній приміській політиці — отсе основні майбутньої діяльності. Об'єднання славянської культури“ в Москві“. Як бачимо з промови д. Корша, нове товариство отає й на новий шлях. Коли йому поєсти розвинути свою діяльність на славянських землях, то се справді може спричинити до пізнання й зближення Славян між собою — по чому утонічного й емоційного зближення, про яке марали й марать шовіністи та реакціонери, а нинішнього, заснованого на взаємній пошані й братерських стосунках.

Оповідки, іменования і т. п.

Заява. Сідуючої суботи, т. є. 2. мая с. р., відїжджає вечірній уч. сїдини тому, що в той час має руский театр представлення, на потроє кожний Русин повинен піти. Взагалі час відїзду сїдини відїжджає ся на пізнійшій і буде в гласі оголошений. Завдає видїлову той „Українська Школа“ відїжджає ся, як звичайно в поїзд 3. мая с. р. опізо 10. год. перед полуднем у „Народній Домі“. — Руском.

До відомости Вл. Управителям шкіль народних. Заряд друкарні „Рускої Раді“ повідомляє, що всіма законними на „Свідчення ереспентативні“ будуть безсвідчними. Свідчення ті, сьє ємсовані. В місці їх видає ся „Шкільні повідомлення“.

Кружок жіночої громади „просвітає“ щирі думки ви. панні д-р. Гавриш і ви. панам д-р. Бурачківському д-р. Макаренку, проф. Цегельському та поміч приєсеному товариству в його змаганні ширити освіту між жіноцтвом. Рівно почуваючись до відчуження заради „Народного Дому“ за безсмерне відступлення селі на відчуження. Далше подано до відомости, що на 1. мая с. р. школа шкіль і кроє буде перенесена на уличу руску ч. 31. Як відомо побрають в сій школі убогі дітвчата школу безплатно, наука уділяє ся добре, а робота виконані в шкіль загальною відпочиває, тож поручаємо розвиток і добро сїї школи і надалше старанно і ласкавим вглядом нани. Засідане відїжджає в суботу, 2. мая с. р. точно о год. 5 по пол. в „Народній Домі“.

Загальні збори тов. „Ос“ в Брайі відбудуть ся дня 6. мая 1908 о годині 3. по полудні в шк. будинку в Брайі в сідуючій порядком дивним: 1) Огворене збори, 2) Прочитане протоколу з попередніх зборів і справоздане старшини за минулий рік; 3) вибір старшини; 4) подане проєсти до міністерства про виборчий закон громадський і его як вишворене самизаконодавче; 5) устан річних членських вкладок; 6) вибір підпоручників на нараду „Союза Січак“, що має відбутися дня 10. мая 1908 в Чернівцях; 7) вілльї внески. — За старшину: Е. Сидимом, І. Гримом.

Треті загальні збори стоваришених для випалу худоби в Брайі, відбудуть ся дня 6. мая 1908 о год. 1 по полудні в шкільній будинку в Брайі в сідуючій дивним порядком: 1. Огворене збори; 2. справоздане касе за рік 1907; 3. вибір старшини; 4. вибір ради надзорчої; 5. вибір членів мирового суду; 6. приєстуване в членів до Союза руських хліборобських спілок на Буковині „Селянська Каса“; 7. вілльї внески. Брайа, 28. травня 1908. Іван Гримик, голова.

Загальні збори читальні „Рускої Бесіди“ в Южвині відбудуть ся дня 6. мая 1908 о год. 1. по полудні в шкільній будинку. — Старшина.

Загальні збори товариства Гімнот, і пом. „Ос“ в Южвині відбудуть ся дня 6. мая 1908 о год. пів до 3. по полудні в шкільній будинку. Старшина.

Загальні збори читальні „Рускої Бесіди“ в Брайі відбудуть ся дня 6. мая 1908 року о 3. годині по полудні в шкільній будинку в Брайі звичайним порядком дивним. — Е. Сидимом, голова.

Подяка. Нинішні відїжджа Старшина новоспіваного писи пожиткової і щадливої для громади Чернівців і осодиди складає щирі щирі подяку Вл. п. Людмилеві Клім'єрові п. п. ноторені в Вижині за безплатно легалізоване статутів сїї каси. — За старшину: О. Лучинський, начальник.

Із штуки і літератури.

Я. Лопатинський віє на один гоєс в супроводі фортепіано І. Сирія. 1. В неділю в ранці (Ю. Федякович) К — 80. 2. Моя думка... (І. Гавриш) К — 80.

Львівський Руский Народний Театр „Рускої Бесіди“ під дирекцією Йосипа Стадника.

В п'ятницю, дня 1-го мая в сали міського театру:

Запорожець за Дунаєм

Оперета народна в 3 діях Артомоєвського.

ОСОБИ:

Іван Карась, Запорожець . . .	п. Рубчак
Одарна, його жінка . . .	п-ні Петровічова
Оксана, їх дочка, сирота . . .	п-ні Рубчакіна
Андрій, молодий козак . . .	п. Григоренко
Прокіп, його сорочник . . .	п. Гриня
Султан . . .	п. Косак
Селі-Ага, старшина турецький . . .	п. Дієв
Госан . . .	
Іван, Турок . . .	п. Шваніковський

Козак, дівчата, народ.

В II дії оригінальний „Танець женців“ в 4 пари

Закінчить:

Вечерниці

Твір музичний в 1 дії Ніддінського.

Початок точно о годині 8-й вечером.

Підчас увертури двері від сали зачинені.

В суботу, дня 2-го мая:

Гостинний виступ Ф. Лопатинської і А. Гави.

Галька

опера в 4 діях. Музика С. Монюшка. Слова Волзького.

В неділю, дня 3-го мая:

Маруся Богуславка

образ драматичний з давніх часів зі співом і танцями в 5-ох діях М. Старицького.

В понеділок, дня 4-го мая:

Гостинний виступ Ф. Лопатинської і А. Гави.

Фавет

опера в 5-ох діях а 6-ох відомках К. Гунода.

У вівторок, дня 5-го мая:

Ревізор з Петербурга

комедія в 5-ох діях М. Гоголя.

РУСКА КАСА • РУСКА КАСА

тов. „зарєєстроване з ограніченою порукою в Чернівцях.

Одним з своїх родів українська „Русська Каса“ існує в Буковині. — Прийшло відкрити магазин і оприлюднює ті на 1/2. — Над касою 40 К і платимо 1/2, а касею 2 К. — Редиско! Хай каси „Ос“ до своєї відіє ся уласний відкритий по шкіль Буковині і шкіль, що поєсти себє щирим патріотом-Українцем складає свої обов'язки в „Рускій Касі“.

Прієднуйте нам нових членів! Дирекція.

поручає: свій склад сьвіжих і добірних товарів корінних, овочів полуді., консерв мясних і овочевих як також ВІНА всякого рода почавши від і корони за фляшку. Моди питні домашнього виробу і **КОМНАТУ ДО СЬНІДАНЫ!**

Свій до свого!

ПЕРЕДПЛАТА НА „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на рік року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 мар. 50 ссг.
в Росії: на цілий рік 8 маркованих, на рік року 4 марб.
в інших державах: на цілий рік 32 фр., на рік року 16 фр.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (або 9 рублів або 34 фр.)
а на рік року 9 кор., або 4 50 р., або 17 фр.
Поодинокі числа 10 ссгиків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція

„Буковини“
в Чернівцях ул. Петровська ч. 2.
Ч. телефону 176.
Адреса для телеграм: „Буковина“ — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 30 ссг. від стрічки. „Надслани“ по 40 ссг. від стрічки. При частійшій заміненні відновляють роботу. Рекламні оголошення відновляють роботу. Рубрикатори зберігають редакційні дані на п'ять років збереження і п'ять років збереження.

В справах редакційних можна устатити по-різному: за шість місяців 10 рублів і 3—5 коп. в рік, в інші місяці і ссгиків.

З українського клубу.

Дивні поголовки.

Відомості часопису („Zeit“) усталили в курсу цілком поголовку про чийсь замір створити українського клубу у Відні. „Правительство“ — каже ся там — офіційно добре поведнеться, яка може повстати з того, що в українських клубах мають перевагу радикали. З 28 членів клубу велика більшість належить до крайно-радикального напрямку. Є отже змагання, в ідентичності уміркованих послів з клубу і утворити з них новий клуб. Але радикали прогнали собі членів і докладають всіх старань, аби віддалити уміркованих послів з клубу. Найімовірніше саме правительство, якому радикалізм та тактика українського клубу була б не на руку і яке розбиття нашої репрезентативності у Відні радо би що більше ослабити її повноту. Але ж тут завага виходить питання, яким чином правительство може мити, а бодай думати, що може мати якийсь вплив на внутрішні відносини в наших клубах? Нічого більшого, тільки вістка про розбиття українського клубу лаяччина двохтисячарока нація, яку пустив хтось, кому належить на тім, щоб наші послів закінчити. Фактично комуніст, оголошений в німецьких часописах, стверджує, що ніякого розколу в клубі нема.

Комуністичний клуб.

На вчорашній засіданні ствердили руский клуб одважнись, що він почуває себе повний солідарності та буде поступати солідарно й на будуче. Указано також якимись рішучий протест проти обсягнення місця львівського намісника д-ром Вобжницьким, а також проти спосібів, якими ся номінацію переведено. Правительство почуває ся до обов'язку піддати ся тільки поді польського „коза“ без огляду на еверетичні протести переманичів укр. клубу. Через те український клуб мусить уважати д-ра Вобжницького тільки

екзекутивним органом польського „коза“ та мусить уважати ся номінацією провадником Руським, тим більше, що порожнє становище польського президиума в Галичині супроти Руських є відома.

Руський клуб не має доси нагоди в повній залі зайняти становище супроти статуту на гр. Андрия Петровського. Отже руський клуб співставив з повною одностайністю, що вчинен розколу Січинського, можна вважати єдино за наслідок невинного поводження руської людності в Галичині. Віцепрезидент руського клубу, в. Цеглиньский, дістав поручення, щоб при мотивованні спільного нагаданні вносення про адміністративну систему в Галичині, се становище клубу що докладніше і ясніше спростував.

Гарні... слова.

На вчорашньому „Кола польського“ у Відні вийшов якийсь листок Галичини д-р. Вобжницький. Годило кола д-р. Гомбінський похитав його короткою промовою, в котрій між іншим сказав: „Жадаємо, щоб в право був спокій, зал і публічно безчестенство. Жадаємо, щоб виконували закони, щоб адміністрація була еверетична і справедлива, щоб бережено рівність усіх верств і народностей. Не хочемо нічого утиску, отже й утиску Руським. Жадаємо повної рівності, отже й для нас“.

На се відповіли намісники, дякуючи за привіт: „Я прийшов сердечно попрацювати ся з товаришами і подякувати за привітальність і привіт, завжди мені оказувану, хоч і не одним з товаришів різнились мої погляди; заразом прошу заохотити і далі тую привітальність і привіт на моїй ноні і так трудним становищі. Я цілком цілком повністю кою переходив для того, що врятувати внутрішніх змінах заохотити умію і який умію зберігати прапор тої народної а вразом державної політики, яку йому передали по-новітні, що розуміє і відчувати ті сердечні намісники, які великодушний монарх звелів з нашими народом, що бачити в них з адячності і привітанням головно заохоту нашого добра і розвитку. Не сумніваю ся, що тяжкий удар, котрий із злочинної руки упав на наш край, тим кріпше з'єднається коло польське, а внутрішня згода і повага кола найбільше підлягає на спільній ноні єдиності. На є річ намісники займатися ся внутрішніми відносинами кола, але не запобігати нічого,

що могло би сприяти ся єдності і згоді, збільшену тепер асигновкою зод його сторонництва.

До сього без сумніву причинити ся добра політична адміністрація краю. Поступаючи далі, що з усім еверетичом а тих заходах, які в сім напрямі робили попередні намісники, доложу всіх сил, щоб в цілості і цілості. При береженні публічного ладу і порядку, а передовсім обов'язуючих законів, політична адміністрація повинна бути вимові безсторонна і справедлива для всіх без різниці народності, віри і суспільного становища. Дожую всіх сил, щоб розвинути, а еверетично усувати жалоби, які проти неї відносять ся, щоб розбудити дивіре до неї у всіх найширших верствах населення. В добрій, енергійній і справедливій адміністрації містять ся один з тих чинників, котрий згідно з ідеєю і пожиття обох народностей може улаштувати і усунути жорстоко багача неспокій. В сім напрямі ніколи не перестану працювати і не сумніваю ся, що польське кола і більшість союму працювати будуть над тим, як доси, і ретельно на другій стороні найде ся щира згода до згоди, ніколи й не відтрутити.“

В справі регуляції учительської платні.

До буковинської крайної Ради шліхтної в Чернівцях.

Его п. і в. Августовське Величество найвизначнішим розпорядком з 8 цвѣтня с. р. не ухвалило найвищої саксонії законопроєкту на узаконенню єдином повноваження Буковини, законопроєкту, який не виступав платню учительства в публічних народних і вищих школах Буковини з вищим ступенем краю Чернівцях.

Відповідно до інформаций публічних мей-Его Капеланським міністром піроісповідань і просвіти рішеннями в тім відношенні були такі моменти:

Буковинський сейм порішив на засіданні з 28. вересня 1905. зрішати учителя з державними урядниками XI. до VIII. класу ранги. Від того часу до цієї заохоти а право нові школи, а при того мають ся, певно віднайм повного признання замір основувати їх по всіх громадах, до їх що доси нема. Отже а не вважаючи на те, що найбільше числа шкіл в краю само собою потягати-ме чимраз більше обтяжене правити

людям, постів, композиторів, поезій, щоб, як сказав мавити Гайно, кождий чужинець міг найти зразок Шіллера і Гете.

Улиця, побудована королем Леопольдом I. мала для мене чомусь російську запару.

Королівська палата майже нічим не різнилась від інших будівель, та за те скриняла в собі по мало чуда та дива.

Поліцейський базарний, уніформований мов який наш поручик, справив нас до там зв. „Muschelmann“, бо в тому лабіринтові лабіринті чи самому Монахійському удало-б ся все знайти.

Замічу тут, які незвичайно услужливі і нічливі ті пароплаки асенозності і грубі базарники; таку вичайність подобала а в своїм часі ще лиш в Росії.

Тому поліцейський мов залежав на тім, щоб ми оглянули ту сажу, бо вказали нам раз дорогу, а хизую аристократ перед нами в друге з іншої сторони, мов знаючи наперед, що забудимо, і повія нас майже сажу.

Та сажу з одної сторони без стін, щось як ніша, єсть ділою в своїм роді чудна.

Три стіни приврашені аж за багато мазоніями а і трезо, в загублених бюсти асгориночничні, — а головна в око знаходила штуча, то грога з бочу на середині, асложена чи аспіна не аби яким архітектурним а сажити мушкетів, спорудив незвичайних мушкетів, сажити, ві асжих мінеральних формаций.

Тими мушкетями виконана такса жіноча гелева і бюст, і білі амора по єї сторонах, над басеном; з єї грудий козловато тривала вода і виконана той басен; тепер се спокійно, так як і віднашли аморів, — що они хлончим — бо се вже в наших часах не видала відити... А мимо того Монахій має бути гірші Содоми і Гомори, та грецької Ласбій... Хоті не трапляють ся на улиці такі богані зачестності як в Чернівцях...

Важко та мушкетів сажу з квітником в передній, відкритий, сторони робить вразі асгориночничні орієнтального гаремського відляду, і нять шугу асгориночничні союз до того корозівського діла: Архітектура, малярство,

Ірина Н. М. Буда.

МОНАХІЯ.

Я сподівалась ся побачити і відчувати несправдливую гордість і ексказанційність, яку звичайно падає слава людям, а тут — в широкій сердечності притатала до мене руки мала, аграбна жіночка, в майже простеньким євній убранню, зачесана по грецьки, з залученими, а мимо того живими очима.

Заявлялась ще приємніша, що більш оживлена розмова.

А коли ми сиділи в їдальні, де она з правдивою жіночою заповидальністю заходила коло чаю, — кухарка єї власне була захоріла, — і мене трохи що не сажою умістила в тепленьким кутину дивану коло підлогової печі, — всі мої душевні почування почали відживати, порушити ся, — а далі мене нечачу гукити та брехати.

І як се звичайно буває, коли чоловік добре бачив ся, то потім і не пам'ятає, про що саме йшла бесіда, так вона і не пам'ятає. Знаю тільки, що вона і дурниці в наговорила; добре пам'ятаю тільки одну.

Вірвалась она мені при томі о писателстві. Памі Кроосен-Русг рада мені принципіально жалати від редакцій заплата, — а я на се відповіла, що-то згоді був би для мене в таким принципом, бо ті редакції, з котрими а маю до діла, — принципіально не платять.

Очевидно уважала она мене за достаточну знаву коли аме не єдиному писателю, а я, хоті і не пишавалась, однак — от, з жіночої порожнечі — не подала близьких поведнень о моїй сажі.

І так вийшла дурниця; щоб єї направити треба мені тепер ділено стати сажною і принципіально жалати заплата за твору, — хоті би і не діставати.

Після літурії Шаттенца, в найлучшій настрій удали ми ся до цинія, бо она забажала почути руських пісень, — і а була мимо великого нучення, — але тільки хвилем мала час відчувати, — готова, циній мій репертуар відіграти.

Після руських думок і поезій та пісень перейшла а на угорські потім на румунські, яких вона слухала з великою увагою; а потім незачина запернула знов на руські, намісники на російські; руські она собіло розпінувалась, — а за російську поспівала, ая се пісня?

Справді ніколи не була би а галада, що Вітка, хоті як мушкетів, потраплять відчувати різницю між рускою а російською піснею.

Она замітила з товним прозрумієм, що руські пісні мимо свого сумовитого жалісного настрою переродять ся в такі в певній молодийний зворот, який називає-б можна „надією“, „ein Sichaufrufen aus der Schwermut“, тимчасом коли російські по найбільшій члоти „klingen aus in hoffnungslose Trauer“, в пригноблені і душевну жалісну безсильність.

Було вже пізно, коли нас по сердечнім привітанню відпустили. Запрошувала нас знов, щоб коли прийшли, а бажало єї і в нас угостити що їй а сказала.

Вона обіцяла нас відвідати.

До потуги в Пасіну не треба ніколи єнішати, бо там що хизла їд асильє до Монахії. 200 потугів їд там лавно в двох напрямках.

Добродій Кроосен відіслав нас на дворці і попрацював ся, обіцяючи з жилою готовістю на завтра прийхати до нас о 3. год. щоб ман що які „мо-наші чуда“ показати.

На другий день повитали ми добродія Кроосена в наших понобку і зараз рушили в місто.

Мимо доповідності широчини улиці були чисті-сені.

З інтересними поясненнями показував він нам усі пазначні будівлі.

А я, що все доточер була без орієнтації так, що в Чернівцях, як хто а моїх добрих знайомих перепрошав ся, не могла ніколи патрацати до їх нового помешкання, то все вперед кілька разів блудила як опущена піщи, — тепер, на діло, пам'ятала майже кождою улицю і розпінувалась зараз, угадувати єї в друге.

На одній площі виходив по середині тугоса агородця, в якому чоріють жемані статуї сажити

Ціна оголошень за однією лінійкою: Шлях сторони 80 К., 1/4 сторони 40 К., 1/8 стор. 20 К., 1/16 стор. 10 К., 1/32 сторони 5 К., 1/64 сторони 2 К. 30 с. — Анонси: обчислюєся після обсягу і після не після малого тижня.

ОГОЛОШЕННЯ.

За рубрика: Надіслані і Оголошення редакція не відповідала.

При підписуванні або при рішанні надісланих, значний ескіз.

Дрібні Оголошення мають друком (petit), чашка ескіз 4 с. лінійкою. Надіслані на анонси редакція не відповідала.

Загальні збори нашої партії, і шкільні для громади Чернівців відбулися 8. маю с. р. із значним людським порадом. Старшина.

Ukrainische Rundschau

одинока українська часопись на німецькій мові, що висвітлює інтереси українського народу перед культурним світом, виходить раз на місяць в обсязі 48 сторін з додатком і коштує на рік лише 8. Кор. В обсязі кожного індивідуального Рундашу передкладаються сюжети. Адреса редакції і адміністрації: Wien XVII, 3, Franzensbergstrasse, 2.

Від 20. цвітня с. р.

канцелярія адвоката

Др. Теодота Галіна

находиться в домі

ул. Леліна ч. 3. I. поверх

(пасаж Бона).

Найлучше і вже випробоване средство на ревматизм есть **NERVOL**

„Назва правдо забезпечена“ антикара др. Ю. Францова

в Тернополі. Се є антимікоти. Ускладнює средство до лікування проти великих ревматичних болю, протидіяє, зменшує жорсткість, який гістичний нервовий вплив. Прому уважати на аниме „Nervol“ і не приймати інших „Нервотонік“.

Ціна флакона 80 сот. 10 флаконів (елементарний) 8 кор. з окладом і наклеювання. Тисячі листів з подякою. — Висновок 2 рази денно до всіх хворих. В Чернівцях на складі у Шніда і Фонтіна, в Селетині в дроговерській медичнальній Стерилізації.

Етаблїсмант першої ранги. Доставка надіслані

фабрика: в Бернї Мор. Телефон 275 і 213.

ЗИГМУНД ФЛЮС

и к. надіслані фарбарни і хемічна пральня

кушечий, дамський і дітвочий гардероба, уніформ, відрок і завазані всякого роду в швейцарії або в подорожній білизні і шпунці. Склад вибраний в Чернівцях, ул. Пальєна ч. 13. (в домі п. к. упр. банку вісост.)

Систем Флюса робить все нове. **СПЕЦІАЛЬНІСТЬ** Систем Флюса робить все нове. Фарбарня швейцарії і струсовий гор.

Найближче тата роду Етаблїсмант в Галичї, Чехав, Мораві і Шлеску. Приму добре уважати на жезо вірну. Висновок в прийняті, скоро, дешево, точно і на розсуд.

19-10

Видання „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“

можна купити у всіх

філіях „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“,

в друкарні „Рускої Ради“ і в книгарні І. Рехенберга.

До Америки і Канади

найшвидіша, найдешевіша і найпопулярніша їзда через Італію

ЛІНІЮ КУНАРДА

Випідати можна через концію **SCHRODER & COMP. TRIEST**

(в Триєсті)

Ultonia 5. маю с. р.

Slavonia 19. маю с. р.

Pannonia 9. червня с. р.

(в Ліверпулі)

Lusitania, найбільшій найпрактичнійший паропевь на світі; відїзд 16. маю

Mauretania відїзд 2. і 23. маю 1908.

Г. ФАЙЛЕР

усувач нагніток

Чернівці, улица Русна ч. 8.

Розповсюджуйте „БУКОВИНУ“ і „РУСКУ РАДУ“.

Друкарня „Рускої Ради“

має на складі

КНИГИ ДЛЯ КОНСУМЦІЙНИХ ТОВАРИСТВ
(Взаїмна Вигода“)

Всі книги до ведення товариства, коштують враз з етемплями 50 кор. з пересилкою 51 кор.

Марка охоронена: **КОТАНИЦІ**

Liniment. Capsici comp.
Pain-Expeller

Загально призначений заспокійливий лік на шкіряно по шкірі 80 сот. 1-40 кор. і 2 кор. можна купити у всіх аптеках.

Продукто ждати сей загально улюблений лік все лане в приїжджених машинах з великим охороною знамен „КОТАНИЦІ“ в аптеці Ріхтера і для охороности приймати лише елітним тим охороною знамен яко прадикт. 178 32-40

Аптека Ріхтера „під золотим львом“ у Празі, улица Елисавети число 5.

Селяне! асекуруйтеся від шкід огневих!

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

у Львові, при ул. Рускій ч. 20. (в власнім домі)

приймає обезпечення будинків, великих річків домашніх господарств, в біжні і наші на случай шкід заводських через пожеж. Оплата премій мала, а користь для погорілих велика.

Шкоди ліквідую і виплачую „Дністер“ з найбільшою шкоростю. При оцінці шкід бувають запрошені 2 господарі селяне з поміж членів. Дотепер виплатили „Дністер“ 15.588 відшкодовань в сумі шість і пів мільона кор.

Зиск по спінченім році звертає ся членам. Звороту за р. 1906. і 1907. вносили 10. проц.

Банк красний у Львові і Чернівцях, Каса ошад. у Львові, і т. д. приймають позик „Дністра“ при укладанню позички.

На житє можна обезпечити ся через „Дністер“ в Браїлівській Товаристві.

Агенції „Дністра“ находять ся в кождім місті і в многих селав; там, где, еще виробить новий агент „Дністра“, можуть вносити менші селавне старати ся о укладанні агенції. Дотепер дістали агенти 1.142.108 корон премій.

Фонди Товариства 31. грудня 1907.

Фонд резервний	Кор. 1.063.364—
резерв премій	613.720—
на зворот	50.939—
на ріжницю кур.	3.437—
резерв спеціаль.	35.000—
смер. урядовий.	218.364—
інші фонди заосмотрені.	40.000—

Разом сума Кор. 1.964.824—

Селяне! асекуруйтеся від шкід огневих!

Видане товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

3 друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під зареком Івана Захаря.

За редакцією відповідає: Віктор Строч.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
в Австро-Угорщині: на цілий рік 18 кор.,
на шість років 9 кор., на чотири роки
4 кор., на місяць 1 кор. 30 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованих, на шість
років 4 карб.,
в польській державі: на цілий рік 32 гр.,
на шість років 16 гр.

**Передплата на „Буковину“ разом із
тижневником „Руська Рада“**
на цілий рік 18 кор. (сеп. 9 рублів або 34 гр.)
а на шість років 9 кор., сеп. 450 р., або 17 гр.

Поодинокі числа 10 сотинків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція
„Буковини“
в Чернівцях уа. Петропавла ч. 2.
Т. телефону 176.
Адреса для телеграфу: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 30 сот. від
стрічки. „Надслання“ по 40 сот. від стрічки.
При постійних замовленнях відмовляють від
Рекламації неоплаченої стрічки від журналу.
Розміщення оголошень редакція може на поже-
редних застереженнях і налученням власних
титулів поштових.

В справах редакційних можна устатко-
вувати ся по днях від 9—10 годин і 2—3
годин, згідно з вимогами.

Новий курс.

Не з суб'єктивного становища симпатий але з чисто річової точки погляду представляє для нас Галичина живий, можна сказати наш власний інтерес. Ми всі розуміємо добре, що доля цього руського народу в границях Австрії залежить в першій мірі від того, як уложать ся життєві відносини наших братів в Галичині і тому все, що як небудь може вплинути на уклад і зміну тих відносин, зачіпає і нас безпосередньо.

Атентат Счинського висунув власне руську справу в Галичині на перше місце, ставши ся для Польки критичним моментом, що руського національного руху (історично не можна, що свідать так треба знати становище сувороти його. Польська преса з малими винятками знає тут лиш одну розвину: лівішати всіх Українців, але практично політика, базуючи, що таке гасло перекладає трудніше, мусить шукати вищої дороги для подолання польсько-русського питання. Невідомою інстанцією польської політики є „Коло польське“ у Відні, і ось — як доносить „Kurier Lwowski“ — вже другий день ведуть ся там наради над руською справою. „Предметом наради не є виключно становище Польки сувороти в справі руській, поставлений українським колом в справі надужити галицької адміністрації при соймових виборах, але цілість тої справи і вишування доріг, які в теперішній ситуації треба вибрати“.

„Kurier Lwowski“ признає виразно, що „Коло польське“ рідко коли трактувало руську справу з принципіальної точки погляду і рідко коли розважувало по-дробно тої справи, віддаючи її на поверхню політичного життя, з неопосередкованим, з гора уложенням плану. О так, се ми знаємо аж надто добре! Але чи воно не ірраціонально, коли той сам „Kurier Lwowski“, який на рівні з іншими польськими диванними підмовляв чинників Счинського великого політичного значіння, сам мусить признати, що доверша трагічна смерть Поточного поставила руську справу на порядку денного нашої парламентарної репрезентації? Чи аж такою страшною вчашу треба було, щоб Польки перестали бодай трактувати руську справу як щось незначного, маловажного і впасти ся до неї з принципіального становища та з неопосередкованим планом?

А тепер пригадаймо ся, як виглядає той „консеквентний план“, над котрим так довго мучить ся польська репрезентація у Відні. На жаль, наради коли відбувають ся докорично і „Kurier Lwowski“ може лиш стілько сказати, що „в шийшнім „Колі польським“ у відомостях до руської справи переважає напрям у гору і вгору“. Як треба розуміти той „угодний напрям“, зраджують отіє дальші слова: „добра воля з польського боку мовить ся на ніч, коли вона звернуть ся до

вождів української партії. Треба промовити до самого руського народу, швидко працювати для нього, поширюванням точби проти полі агітаторів і наряд немоє прозвучить“.

Отже та нова дорога, якою залуєє нів польська політика на руській землі. Польки хочуть працювати для руського народу без руської інтелігенції, ба навіть проти неї! Працювати для народу! Що воно значить? Чи для заважених селянської маси треба їти без руської інтелігенції, чи для того, щоб дати руському народові руські школи, гімназії й університети треба пробовати ступати проти інтелігенції? Але ж руська інтелігенція того тільки домагає ся! По що тут отже ерази про працю для руського народу без його провідників?

Ми знаємо по що. Під „працею“ для руського народу розуміють Польки відірване жулицьких мас а від впливу руської інтелігенції, розуміють віджон, розуміють той сам чорнокопаний шлях, що думав в Росії бай інтелігент! Бай співізнанця Русина, учителя Русина, судю-Русина, академіка Русина — ось до чого рада би довести польська репрезентація у Відні. Дійшовши до цієї точки, підірвання впливу інтелігенції в народі, легше вже було би дати собі раду з масами агітаторів їх в польській багачці.

Пані хитраї, дивольські, полк-б не такий безглуздий. Панове Польки все це укладють собі, що руський мужик се темне „бабло“, якому досить по-казати визначну сімю, або пішов за руську. Панове Польки забувають, що більша половина тої інтелігенції яку вони рад би відірвати від очей народу, се мужичні сини, що відорвати їх важко, значило би відорвати наших братів на брата, синів на батька. Чи се можливо? Хіба в уяві розтерзаного репрезентації Польки у Відні. Руська інтелігенція немає чого боятися „нового курсу“ польської політики. Овсім, нехай пробують. Але нехай собі самим припашуть підпас якому за пасадка.

В справі учительської платні.

До п. Сивула наслід під мін. Мархета в справі відмови сивини учительському законопроектowi лист такого змісту:

„Високоповажний Пане После! До читаня про регуляцію учительської платні на Букovinі відносивсь Ви безпосередньо з особаним інтересом, між иншими також з інтерв'юванням високої платні після 25. квітня 1907. Уважною проті своїм обов'язком доносила Вам, що при всій приязності до учителів і живо того, що зовсім не заперечую потреби поправити теперішню платню, не міг в пред-

ложити законопроект ухвалений буювинським сеймом 23. вересня 1905 до найвищої сесії“.

Дальше слідують річові мотиви подані нами вже в попереднім числі. Лист значить ся:

„Не маючи ніяк нагоди відповісти на Вашу інтерв'ювання, хоч бодай в сей спосіб пред'явити Вам, як властиво річ мати ся, бо залежить моє багате на тім, аби роз'яснити ту справу, що із проханням при-чини обходити мусить ця буювинська учительська. Чиню се тим більше, що Ви, Высокоповажний Пане После, самі належите до учительства і найкраще з'ясуєте по одержанню отогож висновок звернути згадані учителя до поправки матеріального положення на властиву дорогу. Пройняти від мене виразного над-глубшого поважання. Мархет м. р.“

Інтерв'ювання посла Сивула і тов. в справах учительських.

І. До міністра зазначив в справі подання урядничих легітимізації п. к. повітовим інспекторам шкільним. (Висновок 10. квітня в Раді державній).

Повітові інспектори шкільні носять провідку „царсько-хорватський“, їх уважав ся в кождім випадку політичними урядниками IX. рангу і вони ведуть самостійно важний екзаменаторський репертуар.

Хоч всі публичні екзаменатори мають легітимізації до їди, то п. к. повітовим інспекторам шкільним відомо їх перед трома роками.

Підписані дозволяють собі зазначити ся Вашу експедицію:

Чи Ваша експ. має охоту постарати ся о те, щоб п. к. повітовим шкільним інспекторам признали нову легітимізації? (Підпис).

П. До міністра справедливости в справі зміни § 420 В. З. Д.

В році 1905 п. к. повітовий суд у Валявцях узяв учителя народної школи у Валявцях на Букovinі Олександра Фрунда за двоєразне позачасно тілесе попаране дитини встановити виконувати учительські обов'язки.

Се рішоче передане названий суд привласнений шкільній власті кривий в план дальшого поступовання; тепер ціла справа находити ся в міністерстві просвіти чекаючи остаточного порішення.

Судові рішення опирає ся постанови § 420 В. З. Д. Са постанови походять ще з року 1852, отже з часу коли учителями ще було тільки тілесе карати шкільних дітей і лише в разі злочину узяв суд учителя негідним позняти свого обов'язку.

Від року 1870 заборонено в школі тілесе кару. В нещодавній або навіть в нещодавній спосіб пона-кують ся деякі суди на постанову сего вже перестав-

Е. Ростак.

РОМАНТИЧНІ

комедія в III. діях.

переклад

Франц Ксеновський.

ОСОБИ.

СИЛЬВЕТА.
ПЕРСИНЕТ.
СТРАФОРЕЛЬ.
ВЕРГАМЕН, батько Персінети.
ПАСКІНОТ, батько Сильвети.
ВАСИЛЬ, огородин.
НОТАР.

Музик, папашники, негри, чотири мішани, гості, служба.

Дієть ся де-небудь, щоб лиш костюми були гарні.

Дія I.

(Сцену хвлять на дві часті жур. вересний шум і шквартий гірський дзвік, який ся розляг. На правій часті парку Вер-гамена, за лівою Паскінота. По кожній стороні журу дзвік.)

Сцена I.

СИЛЬВЕТА, ПЕРСИНЕТ.

(За піднесеном завіси видно, як Персінет сидить на дубовій журі в книжковій на підліжж. Сильвета стоїть по другій стороні і уважно вслушуєть ся в читаня Персінети.)

СИЛЬВЕТА.

Ах, Персі, яке гарне тутин кожне слово.

ПЕРСИНЕТ.

Неправдаж? Але слухай! він говорить знову: (читає)
„То не був соловейко, що весь день пустує,
жайворонко співав се, сей, що день нічусь...
Глинь на захід лиш — там помість чудова сія
і мов задрігав собою хмара покрива...
Зорі гаснуть... починає темна сила ночи
і високом верішнім день гандить вже очі,
час відняти...“

СИЛЬВЕТА (мисляючи):

Пот, тихо.

ПЕРСИНЕТ (Слухає землю, а потім):

Е, нема нічого!
Не будиже як та птичка, що ливаєсь строго
і влітає, як вітер поше в діброві,
послухайте безсмертних вокалів розмови:
Вона: „Любий, не зоря се є золотом,
се метеор, що сийво на твій шлях кидає“...
Він: Най буде, як сього Юді бачав:
„де спів влітчи лунає, не сонно сія...“
„Вже на співом, як сонці підблестом замало,
так най смерть вже приходить — умру весело“.

СИЛЬВЕТА.

Ні, не хочу я, Персі, того всього чути!...
Персі, бо я заплачу...
ПЕРСИНЕТ.

Тан сьому і бути,
до завтра замінити ся книга поета
Роману нити буде — так хоче Сильвета. (Замов-
кає, і розпадає ся доземлі.)
Чудове місце! Мабуть, се при рода мила
для діволиц при віршах Вілліама творила...
СИЛЬВЕТА.

СИЛЬВЕТА.

Се правда! Гарні вірші так чудово звонять
під тихий шум вітрів, що листам гомонять...
А ладно се місце... ся в галузях рама
еще більше вкрасило вірші Вілліама...
Але що вже найбільше в них красу маємо,
то сей голос чудовий, що немов співав...
ПЕРСИНЕТ.

Ах, ладно негарно!

СИЛЬВЕТА (втілюючи):

Запахні, біди!
Так недобрі всі були для них, хоч і рідні
(в міглом): Як подумать...
ПЕРСИНЕТ.

Про що там?

СИЛЬВЕТА.

(спро:) Нічо...

ПЕРСИНЕТ.

Так, нічого?
а чому-ж руминень так пала в личка твого?
СИЛЬВЕТА.

(а «) Нічого...

ПЕРСИНЕТ.

Ей, брахунко, перетини за сторою,
брахунко, твої очі вразом говорять...
Цілу правду руминень на личку відкрива...
и знає, до йде думка твоя (гасить) до батьків...
СИЛЬВЕТА.

Може бути...

ПЕРСИНЕТ.

До батька твого і могого,
що в нещасті лютій один до одного
розлучились ворові собі все, на ніч.

рілого § 420 В. 3. Д., хоті розводити ся о незначне покарання шкільної дитини тісною, як от в наведених випадку.

З огляду на наведене як також на те, що лише листи шкільної влади має рішати про адібієтні чи неадібієтні учители повинні свій учительський обов'язок, підписані мають честь занятися Вашою екопеленції:

Чи Ваша еск. ескоче постаратись о те, щоб § 420 В. 3. Д. змінило в такий спосіб, який би підновив сучасному дитини. (Підпис).

III. До міністра кравної оборони в справі з зносення чотиротничової справи в оружу народних учители. (Внесено 7. жовтня).

В кругах народного учительства жадають ся на те, що між тим, коли служачі в доопилючій резерві мобіліза народні учители роблять 14-денні вправи, то їх товариші покликані до резерву кравної оборони мусять робити чотиротничові вправи.

Підписані уважають сі варіанта оправданні, бо воно не йде, щоб случали (рад жеребу, число жеребу) позначати рішення про те, хто з учители має бути призначений до резерву постійного війська, ага, кравної оборони, 14-денні вправи в оружу при постійній військовій вистарчує, щоб покликаний набуд собі потрібного військового образования, а се власне говорять проти потреби відбувати чотиротничові вправи в оружу при кравній обороні.

Далше жазують ся учители, що їх покликують на військові вправи вправ підчас есери.

Коли знає учители задан дуже лихої плати само собою надійнятно утворює і одвічно, то являє ся воєсім оправданні домагає, щоб покликаним на військові вправи народним учители не забирало ціл есери.

Підписані позначують собі занятися: „1. Чи Ваша еск. знає про сі потрібні підсоджоні обставини? 2. Що задумує Ваша еск. зробити, щоб заведено 14-денні військові вправи оданово для всіх обов'язаних служити у війську учители?“ (Підпис).

IV. До міністра желізниць в справі призначення народним учители знизжені ціни їзд желізницею. (Внесено 6. жовтня).

Знає учители народних наземить безперечно до найхоченіших, але заравом і до набуваніших яне виконують публичні еуніціонари. Мимо того одачує ся їх як найгірше та уособджує ся і в інших наврамі, так особливо що тачить ся знизжені ціни при їздах на желізницю.

Учители, що працює на селі даємо під н. и. шкільних і інших властей і інституцій, відчуває потребу поїхати до міста, тимбільше, що знаходять там дуже сподієна а також мусить собі накупити потрібної одяжі як і живостий, месо, цукру, кави і т. и., чого годі дістати на селі.

Далше вимагає його оужбове становищу, щоб він часто являв ся через-настем, що знаходять ся в містах.

Не досить того, що учители, як передше сказано, матеріально гірше стоєть на проті еуніціонари, то при їздах на желізницю мусять платити цілу парту.

Се уважають учители знизжені еспрадані матеріальним уособляженем, через що підписані зантують. Ваку еск.:

„Що задумує Ваша еск. зробити, щоб народним учители признано тину саму знизку при їздах на желізницю, яку мають державні урядники?“ (Підпис).

Студенти й Кооперация.

Недавно в самому кінці марта (26—31) у Петербурзі відбув ся дуже цікавий з'їзд представників всіх інших шкіл Петербурга переважно, там були делегати і з інших міст. Сей з'їзд мав велику вагу і значінє взагалі. Насамперед се був перший такий загально-студентський з'їзд з дозволу начальства, т. е. цілком легальний, через що студентські організації мали змогу зібрати ся під свої петербургські і інших шкіл в великому числі (понад 100) і отворто обговорювати потреби студентства. А друге—сей з'їзд дуже велику вагу має ще й в того боку, що свідчить про збудження самодіяльності молоді; він виявив дуже гарно та шире бажанє студентства шукати і створити нові форми організації і взагалі життя свого. Матеріальний стан життя студентства взагалі невимовно тяжкий, і що-решт стає все важче та важче жити нашої молоді. Притомлять ся і вчитися, і заробляти тяжкою працею черствий шматок хліба, Бог знає, як і чим харчуватись, нияжати катарі шлунку і копіти інші гострі хвороби і гострі, і хронічні і взагалі аносіалятивні, страчувати здоров'є, а на сім ґрунті еізначного аносіаля пиникає маса різних хвороб, котрі часом вкорінь підринають сили молоді, водять часом і до морального занепаду, до трагічного кінця—до самоубитства. А до того що через брак досвідної кооперативної організації наданням їм лєн-їй й особіи наукових, студентство примушено в своїх мізерних еріалях до зобутих нойіон дуже дорого платити за лєн-їй та підручники до науки, а се дуже вводить не тільки в економічного боку, але і в боку академічної наукової праці. Стан надійної заповіді студентам, як се виписуєть ся в з'їзді, просто неможливі; трудно навіть уявити собі але-ж се єсть факт, хоч і дуже сумний, що студентство у Петербурзі цілком майже не має спеціально організовані медичної допомоги і т. д., і т. д. Одно слово становище студентства тепер таке, що лєно і несправно ціл про студентство кооперативні. Ось воля: „Призна-вники і стоїть у нас не тільки думка, а прямо таке тверде переконання, що ся справа так далі не може бути, що треба щось думати, та щось і зробити, — пошукати якогось рятунку. І от тут то і явилась дуже гарна думка, добрий замір студентства а іменно: шукати і зобути — створити нові форми допомоги не на ґрунті добродійності, яка морально гнітить свідоме студентство, а часом ле-ного і деморалізує, а на ґрунті дуже важливого та дорогого, т. е. самодіяльності і самопомочі.

Се з'являє в життя студентства дуже приємне і його можна тільки щиро привітати.

Ставши раз на ґрунті самопомочі і самодіяльності взагалі в справі поліпшення свого економічного стану, студентство не змогло вже обійти думку про кооперацию, котра в нашій еск. є не тільки найвище а й вище в еск. людської самодіяльності, але разом з тим і великий фактор, і найвища школа для розвитку і виховання соціальної самосвідомості та й суспільного духу і настрою взагалі. Через те думка про кооперацию, яке способі допомоги студентству в його тяжкому становищі, явилась сама собою.

Цікаво буде пригадати, що в грудні 1880 року в московському університеті очинив ся великий розрив студентський з поводо того, що студенти хотіли адібієтати те, за для чого зібрав ся з'їзд, про що тепер обмірковує, та ще й загально-студентський з'їзд, отворто публично, з дозволу начальства, цілком легально і в розмірі далеко ширшому, ніж се питання ставилось тоді, бо тут ісе справа про загально-студентську організацію самопомочі.

Тоді було арештовано цілу школу понад 600 чоловік, котра добро померзала на морозі, стоячи у дворі та дожидаючи постанови ради професорів про допуск товаришів, які були арештовані без жодної причини, тільки за участь в загальному зібранні в приводе організації студентських інституцій для самопомочі (бібліотека, каса взаємодопомоги і т. и.).

За се багато студентів виключено було з університету й вислано в Москву без права вступу в яку-б не було вищу школу.

І се все за „історію“, як тоді казали, що почала ся з того, що студенти хотіли в своїм університеті екіаюти такі новини, але дуже потрібні інституції, користні для студентства в справі допомоги йому в тяжкому становищі, — за те, що тепер легально обмірковує загально-студентський з'їзд, — навіть на неї організації не для однієї вищої школи, як тоді в московські студенти, а за для всіх інших шкіл пини що петербургських.

Студентський з'їзд поділяв ся на секції взаємодопомоги, землечества, секції взаїмних підмоги студентських економічних організацій між собою і центральною, студентською організацією, секція медичної допомоги і секція кооперативна з під секцією про їдальні.

Президія і секретаріат, котрим довелись дуже багато працювати, котрі вели засідання і взагалі всю справу з'їзда, виконали своє завдання з великим тактом і знанням справи і добрим досвідом взагалі. Окрім того дуже гарно вправи робило живо зацікавлені справою з'їзда членів його. Велике питання, велика допда викликав щиро бажанє у багатьох навіть участь в обмірковуванні їх, — жєноку хотілось і в секціях, й в комісіях, й в загальних зібраннях з'їзду чим зниз допомогти сім громадській справі, внести і свою та-мелку в спільну роботу на користь рідного, близького всім діла.

Допдад кооперативної секції і кооперативному питанню взагалі було присвячено окремий день (31. марта) зранку і до третьої години.

Засіданє се розпочалося з доповіді студента політійни про їсткуючий у них студентський кооператив, про невелику ноні що студентству вправили, котра все-ж тини має уніх і досить корисна для студентства. Потім прочитав ся наказ про кооперативний рух взагалі, — для короткого огляд, настільки дозво-ляв час розвиток кооперативів в Європі, і знаві до-ані еанти з європейського кооперативного руху між ви-шими в Англії і Бельгії. А описав на підставі практичного досвіду для практичні виказки і заосба, як краще й швидіше встановити кооперативні, які по-муть виникнути серед студентства.

Після того прочитав дуже гарний і цікавий до-клад відомий знавець кооперативного питання В. Ф. Тотомишні. Дан він гарний нарис всебічного кооперативного руху і його значіння, і окрім того дав багато відомостей про кооперативні студентські їдальні („столови“) і кравної за кордоном в різних держав-ствах. Найцікавіше засідання сего предідаюць кооперативної секції (студ. Умаров) зробив доклад про роботу кооперативної секції і оголосив резолюцію сес-юи велике значіння за кооперативами взагалі і за студентськими особливо, „рада“ (про економічні потреби студентства) — таке було ефіціальне назвище з'їзду, — кінце студентство до організації місцевих, районних кооперативів, що яко окремі інституції, едіані в епілку кооперативів, яко загальну центральну організацію, стануть могуттими фактором в справі поліпшення становища студентів на ґрунті самодіяльності і самопомочі. Окрім того рада доручає організаційному бюро екіаюти окремий комісія для розроблення питання про організацію студентства

СІЛЬВЕТА.

Так, се жура, се жаль мій і мій сум великий,
так, перає нині самотня я над тям ридала,
так, се жура, що туч'ю надіивою стала...
Коли — місяць нині тому — я із нині вернула,
мій батько пав за руку мене, а ніч була
така гарна, хороша, місячна, чудова,
— і підійши аж тутя ті промови слова:
„Моя доно, чи бачиш? — там за муром ніче,
там мій ворог Вергамен має пеговища...
Не підійдеш, не скажеш ні свінци, єдина,
так до него самого, як до його сина...
Присягни се, інакше прокляну на нині
і позбавлю маєтку, серця і оніки...
Наша рідня їх вічно, вічно проклинала!...
Я — присягу аюжила — ти чи видорвала
свої знаєть краще...“

ПЕРСІНЕТ.

І тому сумуєш?
Та се булоб найменше і найменше горе!...
Я теж знав ся — а люблю тебе, бачиш, чувш...

СІЛЬВЕТА.

Мати божа пречиста!

ПЕРСІНЕТ.

Люблю, моя зоре!

СІЛЬВЕТА.

Ожм гріхом а...

ПЕРСІНЕТ.

Й великим... Та любови стріли
все ціляють в те місце, що другі закрили.
При-голуб мене Сильйю...

СІЛЬВЕТА.

Ах ні, то не красно! (привстає ся з лави і відходить).

ПЕРСІНЕТ.

А я бачу, що любиш мене, бачу лєно!

СІЛЬВЕТА.

Що він каже?

ПЕРСІНЕТ.

Там свого ніче не заслонять,
твое серце від того їде ся боронить, —
сумніватись про все те було би даремне!
Я те кажу, про що ти сказала до мене
порічницями так гарно в таким неспокоею
долю любив а Верги з мною та собою.

СІЛЬВЕТА.

Я отсього не кажу!...

ПЕРСІНЕТ.

Так? — А то хороше!
А для чогож те батько і твій і мій, проку,
як батьки двоєж ноніци не мали би бути?
Усю тайну лєгенько можна тям обачити,
що ми мовби ехали Шенсіра а Верони
покохались, хоч батько твій і мій боронить,
що ми вічно і вічно будемо кохатись,
хоч батьки все кляли ся вічно возматись.
Най Вергамен, Монтені, Пасміот-Канулет
бють ся, — а наші любоні є щастя амулет.

СІЛЬВЕТА (мобляюючи ся до мур).

Отже любимось справді? — То скажіть, мій пале,
відки вошлося так нагло те наше кохання?

ПЕРСІНЕТ.

Відки вошлося? Отсього нині ніхто не знає...
Любов там нині сіє, де сієти має...
Я бачиш тебе, зоре, тільки раз нечаяно.

СІЛЬВЕТА.

Я — також...

ПЕРСІНЕТ.

Намі очі розмовляли тайно.

СІЛЬВЕТА.

Для одного під муром я рвала оріхи
і случайно...

ПЕРСІНЕТ.

Случайно а шунав потіки
в піршах майотра, під муром там, де ти орішки
рвала скоро, а Амор, що немов — опрашив
ушавав пасили й підступу в потреби...

СІЛЬВЕТА.

Так, він з мене знав стинку і заїс до тебе...

ПЕРСІНЕТ.

Щоб звернути на лавку и откою станув.

СІЛЬВЕТА.

І я стала на лавці...

ПЕРСІНЕТ.

Від тоді а кажу
все думками в те місце, приходив щоденно,
а серденько у грудях било ся екашено!
Аж раз раком чудом праніє мені ністи,
я нчує сміх твій хороший, сміх неспий, перлистый,
і як ітична з глїадоци серед щебетання,
нахилилась головою по жолі вагани
іа повою та бажіци, іа жолі нїягті...

СІЛЬВЕТА.

І тоді вже мій Амор весело радіти!...

А як думать поважно — заручитись треба.

(Далі буде.)

кооперативів, давши їм право воювати собі, еспіально змагалися з питаннями кооперативу. Сю розвину було прийнято з'являючись односторонньо і взагалі дуже привабливо. Велі членів пам'ятати, що ні одне засідання не проходило так цікаво, жваво і зацікавлено, як засідання, присвячене кооперативу.

Кому прихилилася багатість з приводу розвинутих студентського з'їзду про кооперативні з сьвідомими потерпівшими робітниками привабливими кооперативом, той міг помітити, що молоді склали таку гарну розвину про кооперативні. Се, між іншим, теж висловлено ними і в їх часописі „Труженник“. Надрукування розвину студентського з'їзду про кооперативні „Труженник“ долас від себе, між іншим, ось що: „Таким побитом за кооперативом привабливо серйозно значить і російська академічна мова. В особі російського студентства кооперативні придбала незвичайних друзів-привабливців, які треба думати, зуміють оборонити її від напору товстотолкуватих привабливців. Витавмо розвину студентства, як новий стан розвину кооперативного руху в Росії“. Так пам'ять робітників у своїх органах. Така згода, таке з'єднання дуже сьвідомих робітників і студентів на ґрунті кооперативної має дуже велике значення; воно буде великою запорукою успіху сьвідомої праці на користь кооперативної справи і взагалі на користь великої соціальної ідеї кооперативу, котра тепер в правдивому вірному в поступовій творчій праці витворена нових форм життя у всіх культурних надрах.

НОВИНКИ.

Чернівці, 5. мая 1908.

Короніска „Ukrainische Rundschau“ в парламенті. З нагоди аттестату М. Сичовського видали редакції „Ukrainische Rundschau“ членів, призначених спеціально для справи, побільшаючи різнорічно наклад до 1.000 примірників для розсилки своїм читачам і кореспондентам газет. В парламенті в такий спосіб, що вони хто, що стоїть поза парламентом, хоч розділяти між собою всі небуди друзів, — мундирі наперед просити о позволенні у президента, або в дирекції канцелярії. Щоб оминути цю дорогу, звернула ся редакція з проханням до кількох українських послів запитати ся про справу. Спеціально запитав ся тим членом д-р Трильовський, який завдав собі стільки клопоту, що особисто роздавав членів послів в сід і в кулуарах, або взагалі тим, що їх не було в парламенті, на їх місця. Небагато цілий парламент заволодів під лозунгом окладки найновішого члена „Ukrainische Rundschau“. А що перше заволодів парламенту замість сенсаций в формі дебату про галицькі вибори принесло розчарування, бо обмежило ся на будні відвідування вишукані і відомі на інтерв'юванні, то послів були раді, що легким способом дістали в руки шпальну газету П. актуальності літератури. Та се дуже не подобало ся наван з коза польського. Котрийсь з них їхав членом з чужого кулуара, став бігати з ним поміж своїх колегів, а на радянських негід до президента (приводили славетний р. Starybaki!). Намідов був такий, що на привіз сьвідомого слова парламентарний слуга отав стигати з вулиці тих послів, що їх не було на своїх місцях, примірники „Ukrainische Rundschau“. Деякі послів, що дожили, з якою безличністю лабарано ім в їх місці їх власність, з обуренням відбирали ім налад свої примірники, ховаючи їх відтак під свої папери, щоб уникнути повторення той, строгійшої під пресурсорської новісати. Годить ся заважати, що забороною примірники навіть тим, котрі є переддипломатичними „U. R.“ і поприносил П. з собою (між іншими проголо в той спосіб членом П. Цеглинському). Загалом мало ся вражіння що польська провадіння, чи на П. жадано джорністи, трагичне австрійських послів як учеників, що читають в школі забороною літератури. — Проти такою трагичного послів запротестували зараз ин. Трильовський і Перверсторпер у президента Вайсфільмера (не у урядуючого Старжинського!) домагань під грозою піднесена справа перед повною палатою, щоб часопис, як в передаточку провідником особам стала їх власністю, була ім звернена назад. През. Вайсфільмер, розумієть ся, приобіцяв погодити справу по думці протестуючих. Годить ся віднести, що зарад журналістичного відділу, відносно автономний і австрійський парламент, як посольська палата, не то що на спротивляє ся розвину часопису, але ще викликає П. редакторів принама за те, що в такий спосіб уловлює заступників пресу інформовані про українські справи.

Трагічна смерть д-ра Фердинанда Лєвля, професора географії на червоноцком університеті. В минулому п'ятидесяти д-р Фердинанд Лєвль віддаючи ся студіям географічним, вивів на Гайсберґ коло Сольногогорода. Камінь, на який наступив професор Лєвль, вивів ся епід ноги і Лєвль упав у пропасть о 180 метрах. Свідками, що чув епідому неса, сууроводжувачого свого пана, повідомив сьчасно ратуничну естацію. Аж в суботу віднайшло професора Лєвля вже мертвого. Лєвль родив ся 1866 року в Просні, студіював в Празі, Відні і Боні, 1879 р. пропонував в Празі на доктора філософії і два роки опісля габілітував ся як приватний доцент географії в Празі. 1887 став екстраординарієм географії на червоноцком університеті а 1894 р. ордінарієм. Року 1898/99 був деканом філософського факультету. Лєвль був учеником професора Гуса. Він займав ся географічною картографією, до

якої області відноситься і головний його твор „Thalbildung“, „Granitkronen des Kalkwaldes“, „Siedlungsarten in den Hochthälern der Alpen“, „Die gebirgsbildenden Felsarten“ і а. Як професор був Лєвль острій, але мимо того дуже улюблений. Студенти слухали його лекцій з великим зацікавленням; від часів його професорської діяльності на Червоноцком університеті неслізно слухачів віддавало ся географічним студіям. В політичному житті не брав Лєвль участі, але був рішучим противником австрійства. Ректор д-р Комак вивів на похорони до Сольногогорода, що відбуваються ся у вівторок. Філософський факультет зложив віншувальні на похорони свого померлого товариша. На університеті навівав хоругви. Смерть професора Лєвля в для червоноцком університету великою страгою; в Чернівцях нема катедр для географії, але за діяльності професора Лєвля не відчувало ся браку П.

Смерть славних парламентарістів. В останніх днях цього австрійського парламентарізму велику страгу, Лєвль що ніколи ліберали похорони одного чільних своїх членів прот. Кайсера, який в попереднім куріальнім парламенті був віцепрезидентом, а вже скоро згину помер нагало (наслідком удару серця) австрійський німецький парламентаріст, міністер-комісар Франц Пешка, провідник німецького сторониства австрійців. Пешка, се перший хазборец в Австрії, що засідав на міністерській естації. В понеділок 4 с. м. навізав в Прагу телеграм, що там помер нагало на асфальте впродовж поїзда до Ради державної і до чеського сейму д-р Йосиф Герольд. Герольд, що заступав округ порох. вавногородів в Празі, був одним з найбільш знамих політиків парламенту. В політичному житті Чехії брав він живу участь і був одним з провідників молодеческої партії. Мануального року була думка повинити його в кабінет. Д-р Герольд родив ся в Празі р. 1860 р., і вчився там свої студії. Від 1881 р. був він президентом чеської національної ради, від 1883 членом правого відділу. Смерть д-ра Герольда се велика страга для чеського народу загаль, а для молодеческого сторониства з окрема.

Оповідки, іменовані і т. п.

Літній план їзди трамвайів виходить під вістрік 5. мая в житі. На шпальну різнорічну естаційний в часі від 8 ої год. рано до 3 ої по обіді і від 3 ої до 5 ої по обіді до 8 ої год. вечором будуть курсувати вони що 5 минут. Від, що доходить лише до жезанічного двірця, віднаде. Впродовж курсованя вони остат ся тако ли досі, там що від 6 ої до 8 ої рано і від 3 ої до 8 ої до 3 ої по обіді, як такеж по 8. год. вечором курсують трамвайні вони що 10 минут. — Цим їх трамвайів віднаде від минулої неділі. Досі платили ся за І. класу 12 соти, а за II. 10 сот. Тепер платити ся за І. класу 14 сот. а за II. 12 сот.

З Бук. Бєляна. В п'ятнадцю 8. с. м. точно о год. 7. вечором відбуде ся естаційна проба хору до одного важного виступу. — М. Лєвльський, голова.

Із дівочої бурю. Для дівочої бурі прислала Ва. п. добродітка Християна Маланчук між пасок. За сої шклярій джор складе зарад бурі сердечну подяку. — А. Місик, управитель бурі.

З наукового кружка тов. укр. студентів „Січ“. В неділю 10. мая с. р. о год. 3. від 5. пошлудили буде відіграт тов. Олега Казитовського „Про жину субстанцію“ з демонстраціями. Вступ вільний. Гостям раді. За кружок М. Пєлюсевич.

Із штуки і літератури.

Репертуар русько-народного театру в Чернівцях в сали міського театру. Серед (абонамент на парієти) „Гальма“ опера в 4 діях С. Манюшина. Четвер (абонамент на парієти) „Мари“ драма в 3 діях Г. Ібсена. В п'ятницю і суботу представлення не буде. В неділю пошлудивше представлення не анімежиць півзв. Ой не ходи Гриво“ народна штука зі співками і танцями в 5 діях М. Старицького. Від середі починати числять ся абонаменти на парієти (dispari). Білнати, як вже було згадано, продають ся в театрі від 2—1 і від 3—7 в двохній півзі, від 7 в вечірній. — Дирекція має урядниками 25 проц. ошусту на білнати.

Гостина руського театру. „Гальма“. — „Маруса Богуславна“. — „Фавет“. По „Запорожці“ — „Гальма“ такий під вогнем зглядом коломозальний прок наперед, що хто бачив першу виставу і чув відтак другу, ледви міг повірити, або се грали одна й та сама дружина. Правда, багато завважила тут сама штука, геніальний твір польського мимозитора, та не треба забувати, що вона в многах місцях ставить високу вимогу до виконавців, особливо до хору і ті вимоги хочби на чий огул — в головній була сповнені. Хор держави се несподівано добре, солові партії спочинали вей в певних і сильних рухах, так що вистава зробила як найгарніше вражіння. Справа, годі не признавати сьвідомості одному з артистів німецького театру, що нислудавши „Гальма“, дивував ся, чому вона не пішла на сьвідомісну естацію як пр. „Продана Варечена“, хоч маю до того таке саме коли не більше право.

Головна заслуга за удаче викладом опери належить ся обоим гостям п-ні Лєвльській і п. Гаскові. П-ні Лєвльська австрійська оперна сила, знала вже таку руську публіку на Буковині. До свого чистого, сильного сопрану, що позначило наліз звучить в високих позиціях, має гарну

техніку і вправу дивно. Та що найбільше у неї подобаєть ся, се її гра: вигуківана в воліній подробній, все повна руху і життя, в четвертій акті правдиво драматична. Партію Понтика сьвідомі или Гаск. П. Гаск. має звучний, металічний тенор, з широким складом, що заблестів особливо в славній арії IV. акту, але в умізії орудування голосом і гра артиста відбивала трохі від його партнери. Вас п. Рубчака не має в „Гальмі“ відповідного простору; треба заждати на його Мєсіста в „Фаветі“ і Кардинала в „Жидів“. П-ні Петровича удержала ся і тут на висоті, яку завла в „Запорожці“ та своїм голосом і грою достроїла ся до обох головних партій. Дуже мнзу несподіванку зробив усім п. Косса. Вираді гра його мало поправила ся, та за те він очарував нейш милодечим баритоном з високим майже тенорними позиціями і повною, сьвідомою баритою. Коли б сему артистови дати порядну музичальну й драматичну школу, з него вийшов би певно непереораний сьвідомі.

Вистава зробила, як сказано, дуже мило вражіння. Публіки було в порівнянні з першою виставою до ости, але вона таки руска не становила між нею більшого. Оперу повторити ще ині; радимо кождому прийти, бо ледви чи в Чернівцях буде нагода почути сю гарну музику в такий добрий обсаді.

Для театрального репертуару нема нічого привабливішого як нерівний репертуар. Вираді знаю, що „Маруса Богуславна“ вийшла між тов. громадянам публіки, яка вилла ся в неділю в театрі, немало поклонників особляно між жіноцтвам, та се ніяк не перемонує мене, що сама штука варта богато. Не забуваю свого погляду міротатним, але й не думаю писати те, що мену вильному подобаєть ся. Можу думка така, що „Маруса Богуславна“ мала б оправдане на сьвідомі, але в необхідній естації для учеників та й то бодай до позовини скорочена. В тім виді, як вона вилла в неділю, значить з великим турботним опанам і дошкільним милодечам, від котрих акція майже досі пропадає, не уратує її ані тих ніяких сьвідоміших моментів ані сьвідоміших патриотичних. Зовнішній ефекти не заступити браку внутрішньої, асихологічної літ. яка була все ядром правдивої штуки, а ині по тім передуховленню, що його приніс з собою милодечам в цілій сьвідомій літературі, став ся condition sine qua non. Тому й совіску, від кождим зглядом милодечаму гру пп. Стаднік і улажам запропанієм навізидом, так само як і драматичну гру п. Петровича. Я думаю, що замість „Маруса Богуславна“ та подібних ніяких літних би давати штуку Карпенка-Карого. Там не буде вираді остило гарних ераз, але більше життя, не буде тих сьвідоміших ефектів, але за те більше живих людських типів.

„Фавет“ Гужа, виставлений в понеділок, потвердив повні ту гарну естацію, яку виробила собі публіка про сьвідомі сказ нашої дружини. П-ні Лєвльська сьвідоміла що з більшою красою і умиротворенням, що цілує всіх правдивих артистів. П. Гаск, котрий в суботу виступав в Чернівцях, в неділю у Львові, а в понеділок знову на який естації, був очевидний зтожлений дорослою, але його Фавет вийшов під кождим зглядом літше, як бачили ми сего року в німецьким театрі. Мєсіста п. Рубчака був знаменитий не лиш демонічною характеристикою, але глибокою поважкою, густим басом; його арія в кінці II. акту і серенада в третім була сьвідомішими продуціями. П-ні Петровича і п. Косса виступили не менш удачно як в „Гальмі“; для сего останнього роли Валентина, владеть ся, навіть відновдіннша як роли Януша.

Публіки було сьвідоміально мало. Огоє вже четверта вистава, а червоноцком Руській не вилла в театрі. Кількамайдять родан ходить від початку, з решти ні слуху ні дугу. Один оправдуєть ся тим, що „Запорожці“ — оверета і знала штука; другий, що „Гальма“ і „Фавет“ — опера, а він музики не любить, третій тим, що „Маруса Богуславна“ — народна штука, четвертий оправдуєть ся, що пр. „Ремізор“ і „Мари“ — чужі і т. д. Ну, взагалі в цілій сьвідоміській репертуарі нема такої річи, що догодила би Рутенцеву. Тимчасом чужій публіки до нашого театру мнлого діла і сьвідомість пустками. Та вже найбільший той сьвідоміський тир Рутенца, що на витані: „Піде до театру? відновдінне: „Я з патриотизму до театру не ходжу“. Поминувши вже те, що з самого патриотизму до руського театру не треба ходити, бо — як поназують ся досі — він в нічці не гірший як тутешній німецький, треба знати що иніш відновдінне до власного театру мусьти були аналізи, як пр. червоноцком Жидів до німецького. Там головну ролю грає „Гешет“, а в нас театр є односторонньо культурною інституцією того рода, яку ми мусьмо підтримувати, хочби в довгих жертвах. Треба-ж дати якусь моральну й матеріальну сатисфакцію тим людям, що пустили ся на гірку ангажману малярію по закутках руського краю і — най хто що говорять — все таки розбурхують народне життя, дають людям духову поживу. Коли так даліше віді, не дум, то сьвідомішні вистави собі дуже сьвідоміально про иніш культурні потреби і перед собою і перед чужими.

Наличием в нем в качестве основной потребности не удовлетворенной

Родимці! Вступайте в члени „Русної Каси“. Один рік вносить 40 к., від яких платимо 6 пров.

Др. Стефан Смаля-Стоцкий.

...und ein ...

Видави „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“
можна купити у всіх
Філіях „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“
в друківні „Рускої Ради“ і в книгарни І. Рехомберга.

КНИЖАРНИ
ТОГ.
РУСКА 55
333 РАЦА
и Тегленски
Петроград 2.

Саме «Kodak» всі спеціальні сорти. До того ж вони мають
вигадку і т. п.

За редакцією підмошдів: Віктор Стрелін.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 18 кор., на пів року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на пів року 4 карб., на чверть року 2 карб., на місяць 1 карб.
в інших державах: на цілий рік 32 ер., на пів року 16 ер.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (або 9 рублів або 34 ер.) а на пів року 9 кор., або 4-50 р., або 17 ер.
Поодинокі числа 10 сотиків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція „Буковини“

в Чернівцях ул. Петрукач ч. 2.

Т. телефону 176.
Адреса для кореспондентів: „Буковина“ — Чернівці.

Оголошення приймає на кожен день від 10 ер. з рядка. „Нахліблено“ по 40 ер. з рядка. При частій наданні знижки на відомості роботи. Рекламний неоплачений візит від мита.

Рухомі карти редакції лише за попереднім застереженням і залученням відповідної пошти.

В справах редакційних можна утворювати збірні по 10-15 рядків і 2-3 по рядку, згідно з митом.

Де вони живуть?

„Сternowitzer Allgemeine Zeitung“ перепечатала в числі з середи, 6. с. м., візиту з доповіді статті у „Frankfurter Zeitung“ під назв. „Die Ruthenen“. Стаття, писана якимсь московським або Петербурзьким, а бо-дай навіть на їх етнографічних та історичних „аргументах“, зраджує недостатню найпримітивішнього розуміння наших відносин, недостатню знання не тільки історії, але й найблизьких, життєвих подій. Ось така зараз на вступі читаємо творження неомито уваріанські посли, признали, що Альфред Потоцький був не гірший як його попередники. Полашавши ж то, що тут не розходять ся про Альфреда Потоцького, але про його сина Андрія, ми цікаві би знати, де то й лая українські посли признали, що убитий намісник був не гірший як його попередники? Де в ко-бо на світі ми знаємо, українські посли і укр. преса твердили і твердять, що власне за Андрія Потоцького система глобала Русинів в Галичині скінчилась, дійшла до крайньої границі. Сего автор статті не хоче знати і змагається з нами почати про прахильність Потоцького до Русинів, пущому в цілу заграничну пресу, записати на разуюк українських послів.

Послухайте-ж тепер історично-етнографічного трактату про Русинів. На думку автора статті, Русини се російське плем'я, дещо менше споріднене з Малоросами і козаками (?), мешкавцями України, т. є. пограниччя (Генцимарк). Їх мова близько зближена до великоруської як пр. відрадянськи до галицької. Перші руси катедри у Львові були — російські і доперва відносили прахильність, об'єднуючи племенні і культурні єдності Русинів і Росіянина, відумало „руську націю“. Правда на початку австрійського правління прийшла в Галичину українська ідея в полудні Росії, азіатську ориєнтацію, поблизько істотною заволодівши етнографією, діалектом, побутовими звичаєм став ся літературною мовою „Українців“ між Русинами, дари, що руский мужик не розуміє і так само як російської (?). Сей розривок, від ним утерпіла руска культура, хочуть замарувати назв. „Старорусини“ і за те Українці так їх не називають. Потоцький, що несправді лише о-нітичній аматан консервативних „Старорусинів“, заради ся тим самим на невинності України.

Ми назвали довший неміт статті в „Frankfurter Zeitung“ не для того, щоб справити її, але щоб по-

казати, якими безглуздими ідеологічними ідеями про- нас загранична преса. Та від біди можна що оправдати становище франкофільської газети. Можливо, що там ліших інформацій про русий наріз також добути, але як зрозуміти той еміт, що стаття „Frankfurter Zeitung“ перепечатала без ніяких поправок і коментарів „Sternowitzer Allgemeine Zeitung“? Як оправдати се, що газета з претензіями на великий досвід, ви- дана в столиці краю зменшеного і більшої Русинів і подорожного на самій границі Галичини, перепечатує всі ідеї франкофільської часописи підписно з тим, що забавити намісника знав ся Аль- фредом, що руску мову вилучило австрійське прав- тельство, що руский мужик не розуміє української мови так само як російської? Де-ж пробувають вони, ті напів-дурниці а la Менчель et consortes, що годують ся руським хлібом, а не інформації про нас ходять аж до Франкфурту? Ми від п. Менчель симпатії не потребуємо; коли йому привабливо в товаристві московців, так туди йому дорога. Але жадимо, щоб нім, взає береть ся писати про нас чи підписувати те, що написали другі, знав, що німе; щоб нав на стільки почути відчуженості і не пущали між публіку інформації, а встрах уже хто не хоче смієти ся. А ми можемо з повним правом жадати сего, бо п. Менчель не жне у Франкфурті і має претенсії на культурного чоловіка.

Державна Рада.

В австрійській парламенті бачимо цікаво явище: об'єднання правління. Правління не має повної відповідності членів німецької кріп заповнення двох третин членів для пропозицій о ре- руті і тому старість ся набувати засідання. Німецькі радники жадать доповідати відчитати інтерв'ю і ціле засідання сходять на муркотіння секретарів, яких розуміють ся, ніхто не слухає. Тимчасом правління веде переговори з партіями стараючись зникати для себе потрібну більшість. Ніби до них се не поведе ся, то правління знову об'єднує тривати-не дає. Фактично, парламент загального голосування наліз чин раз німець.

На засіданні палати послів 5. с. м. відчитано між іншими інтерв'ю: п. Будяковського в справі примусових окладів на польській мові, збірників в та-

ких урядів від руських урядників і суду д-ра Ста- зуря в справі старокабрового староства Річчі, ко- трий від народних учинців приймає дурини з на- тоди надання учительських посад; п. Цеглявського в справі надужити жандармерії в Галичині і в справі переслідування оселя в Коритиніх поромового пошту. Відтак міністер правосп. оборони ген. Шенбах відпо- відав між іншим на інтерв'ю д-ра Вачинського в справі надужити галицької жандармерії та зазначив, що постонайера Бровковського уварано за надужити 4-ма тижнями строгого арешту. Міністер сказав: що всі надужити жандармія, які дійдуть до відомості властей, є предиктом саботажу, і коли бачимо ся яких по стороні котрогось жандарма, то не угодять нова беларина. На інтерв'ю п. Брайтнера відповів міні- стер, що уралоюване жандармія іде по черзі після літ служби в 3-5 років потім, не рекрути стають до служби. В дивотрих відповів на окулованих краях і в Далматинії уралоюване приходить пізніше, але за те довший служба члать ся за перші звали пізніше. — На інтерв'ю п. Остапула в справі пригоди поручника Ролінського з робітником Натаном Райнером відповів міністер, що овіч. Ролінського уварано дисциплінарно.

Той самої днини відбуло ся засідання бюджетової комісії, на якій радшено далше над народними шна- лями. Міністер просвіти д-р. Мархот зазначив, що правління зодить на народні школи багато, що дбає о вітний розвиток молодих та що зладує розширити статистику народних шкіл. Що-до ієнтив зрізности в учительських семінариях зазначив міністер, що являє суму знав при тих ієнтив є доводче по- трібно, щоб можна узисати відповідний матеріал учительських сад; длатого і являє при ієнтив зрізности не ладуть ся змен- шити. В справі заведення літської служби в школах зроблено вже початок. Що-до уваровани головних еорей в народних школах лажено право розділу тих еорей службним радям шкільним. В справі заведення шкіл для національних меншостей зазначив міністер, що се не являють до міністерства просвіти, бо такі справи завжди мають якийсь характер політичний. Визначив міністер уварено, що міністерство просвіти ніколи не збудувало відносина розвитку народних шкіл. П. Ромичуа говорив про підяосина, пущуючі в Галичині, в тім краю аналозобетів. А пущуючі в слову не наслідують, а галицькі шкільні власти, галицький сейм і правління контролюють, — се посаджено

Е. Ротман.

РОМАНТИЧНІ

комедія в III. діях.

переклад

Франц Ксенофонтський.

(Даліше.)

ПЕРСИНЕТ.

Дійсно треба — так хоча навіть Бог із неба...

СІЛЬВЕТА. (зривисто).

З Пасинотів останній викинь ся тобою, з Вергаменив останній.

ПЕРСИНЕТ.

О, святій сповню!

СІЛЬВЕТА.

А наш примір по віки нічи не лавити...

ПЕРСИНЕТ.

О, батьків двох надобрих, такі добрі діти!

СІЛЬВЕТА.

Я думаю, що в тому видна воля божя; може з нашим поханням якийсь пліть ворожа...

ПЕРСИНЕТ.

Е, не шати.

СІЛЬВЕТА.

А а знов маю повну віру і мінець вже чудовий а бату над віру, і пиль... мінець вже замінюєт а маю любови...

ПЕРСИНЕТ.

Думки твої як сонця лут лоний, чудовий! Свами, що ти думаєш...

СІЛЬВЕТА.

Сек просто немірно;

у старому романі і читала вірно...

Раз проходить гостинцем якийсь князь могутий,

и до него тисну ся, на силу ідучи, обіймаю коліна нещасна, блідан... він ласкаво сьмієт ся і о все питає, а ісьо кажу... На його ся чудова сьмів (адже знаєш, що заміє так нийшла Ксімена), так ділає, що ланних княже князь великий тай їх годить...

ПЕРСИНЕТ.

І лунить нас на все, на віки...

СІЛЬВЕТА.

Або всьо так, як в казці чудовій сьмуть ся... ти є хворий... думают вмирати прийдець ся, лікар каже: „нічого йому не поможє“.

ПЕРСИНЕТ.

А мій батько в розпучі сьмалєсь над ложе і питає, що хочу в останній годині?

СІЛЬВЕТА.

Ти кажеш: „Сильві хоту“...

ПЕРСИНЕТ.

Успір батька гине

і твій родить похання...

СІЛЬВЕТА.

Так, мій Персі любий! А ось треті; портрет мій раз мені на згубу марграф старий побачив, а чуття шалено розгорілось у ньому, заблимав мідрату одружить ся зі мною, пиль святів до мене...

ПЕРСИНЕТ.

Ти до нього погорду чуйи і відрату...

СІЛЬВЕТА.

Марграф лютий, одначе, не тратьте надії, і коли а про тебе знає сив лотію, мене лавать... а кажу...

ПЕРСИНЕТ.

Я а почі темної вибігаю на поміч, сьмий і при збрєй як лав бю ся...

СІЛЬВЕТА.

Любий трюх під тебе вілеж.

ПЕРСИНЕТ.

Трюх обиваю... Почувши, що дольня ридань —

СІЛЬВЕТА.

Батько прешт надходить обіймає, плаче ми зовеш ся питає... ти кажеш, козаче, батько годить ся — лунить нас на все а собою і твій батько тий мийно — гордить ся тобою...

ПЕРСИНЕТ.

А вже потім живемо довгий він щастливо.

СІЛЬВЕТА.

Я думаю, що те все а зовсім можливо...

ПЕРСИНЕТ. (Чуючи шалєт кріє).

Йдуть вже...

СІЛЬВЕТА (я замінюю).

Любий, обиваю...

ПЕРСИНЕТ (обнимавши її).

Ах, ти вже вікнеш,

а вечір виждєт?

СІЛЬВЕТА.

Не можу...

ПЕРСИНЕТ.

Вийди, а чезаю...

СІЛЬВЕТА (жовєть ся на жура).

Ах, твій батько!

(Персінєт зручно відскакує з журу.)

Сильвіта казала а журу, Вергамєн не бачить її).

Сцена 2.

БЕРГАМЕН.

Тя знов ту? Так цікаві дини тут проводни, а дух твій хто знає де динє!

„Польський і руский революційний рух в Україні“ стор. VIII. + 200 Цейл 3. кор. Михайла Лозинського найліпше замовити у автора Лявів, ул. Галицера 9, 14. Бо тоді не платити за поросилани і дістаєть ся як безплатний додаток працю того-ж автора: „Маркс-Енгельс-Лібінехт. Про і побудоване Польщі“.

Ціна оголошень за односторонню інформацію: Ціна сторони 30 К., 1/2 стор. 15 К., 1/4 стор. 7 К., 1/8 стор. 3 К., 1/16 стор. 1 К. 50 с. — Агенція обчислює ціну цілого оголошення не підлягає жодного податку.

ОГОЛОШЕННЯ.
За рубрикою: Надіслані: Оголошення редакції не відповідає.

При підписуванні або при рішенні замовлення, значний шукат.
Дрібні Оголошення мають друком (print), числять ся № 4 в. від стор.
Підписувачам за клоном марок почтовими не приймає ся.

Загальні збори каси пом. і шадн. для громади Южнці, відбудуть ся в неділю дня 17. мая 1908 о 11. год. перед полуднем із наступним денним порядком: 1. Справоздача касою за рік 1907. 2. Предложення/бізнесу. 3. Вибір старшини. 4. Вибір касвера. 5. Візні внесення. За старшину: Ів. Тотоєскул.

Загальні весільні збори каси пом. і шадн. для громади Ревна, відбудуть ся дня 17. мая 1908 о год. 2. попол. в домі стоваришених з огнем денним порядком: 1. Звіт про стан каси і прийняте бізнесу за рік 1907. 2. Ухвала висоти дивідендів за рік і постанови виплатити або надрукувати. 3. Ухвалу заохоти сільськості пайів и міру затягуючої помички. 4. Вибір члена старшини і цілої ради надзорчої. 5. Вибір касвера. 6. Установи рішення для платності відсотків и капіталом. 7. Установи платні касвера на 1908 рік. 8. Ухвала про найвищу суму позички членам. 9. Візні внесення. Старшина.

Звичайні загальні збори каси пом. і шадн. для громади Валава, стоваришених зареєстрованого з обмеженою поруною відбудуть ся 17. мая 1908, р. о 3. годині пополудня в будинку Василь Пазів Дмитровича, де ся каса знаходять із таким денним порядком: 1. Звіт діяльності старшини касою за рік 1907. 2. Перечитав і прийняте бізнесу. 3. Вибір до ради надзорчої. 4. Підприємств на один відсоток помички і провондів. Василь Яворський, начальник.

Найбільший спеціальний склад

Гумових плащів і ковчирів для дам і панів як також штофу „Raglants“ і оригінальних тирольських ковчирів з льоду до прап. для дам, панів і дітей.

В домі товаришів

Б. Бальтінестра молод.
Чернівці, ул. Головна-Енценберга
число 3. 04 2-2

Найлучше і вже випробоване средство на ревматизм есть NERVOL

„Назва правдою забезпечена“
антикара **др. Ю. Францова**
в Терополі.

Ся є знамениті устатковане средство до лікування протів ревматизму, боля, простудних, ланних жовтих, плачевних і нервових нестат. Протів унзакти на капи „Nervol“ и не приймає жодних „Нервотин“.

Ціна флакону 80 сот. 10 флаконів (заступити) 8 мар. в оплаті и заплата. Тисячі лотів в подяку. — Винака 2 рази денно до всіх край.
В Чернівцях на складі у Шмідта і Фонтіна, в Селетині в дрогерії медичинальній Остерингу.

Ukrainische Rundschau

одинока українська часопись на зміжній мові, що виступає інтереси українського народу перед культурним світом, виходить раз на місяць и обсяг 48 сторін и додатки і коштує на рік лише 8. Кор. в обсяжних кожному індивідуальному Русава пораджаєвати ся часопис. Адреса редакції і адміністрації: Wien XVII/3 Frauenfelderstrasse, 2.

До Америки і Канади

найшвидіша, найдешевіша і найповніша їзда через 185 ()

ЛІНІЮ КУНАРДА

Вондати можна через агенцію **SCHROEDER & COMP. TRIEST** (в Триєсті)

Ultonia 6. мая с. р.
Slavonia 19. мая с. р.
Pannonia 9. червня с. р.
(в Ліверпулі)

Lusitania, найбільший найпрактичнійший паровець на світі; відіх 16. мая

Mauretania відіх 2. і 23. мая. 1908.

Друкарня „Рускої Ради“

має на складі

КНИГИ ДЛЯ КОНСУМЦІЙНИХ ТОВАРИСТВ (Взаїмна Вигода“)

Всі книги до ведення товариства, коштують враз з етемплями 50 кор. з пересилкою 51 кор.

Г. ФАЙЛЕР

усувач нагнітон

Чернівці, улица Руска ч. 8.

СКЛАД ТОВАРІВ Б. БАЛЬТИНЕСТРА МОЛОДШОГО

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Телефон ч. 301.

Самостійна продаж п. к. надрукувати вибрак

Рік заложення 1873.

Наполеони: І. Геракл Іта у Відні, Оскар Шмідт Сина у Урду.

Чернівці: Ф. І. Пепера и Хрудамі, Антоша Чапелла у Відні.

Товари з аламаси і жінського срібла В. Бальтінестра і С-жн у Відні.

Звичайні ціни еттер і всіх значних товарів.

І Кури до подорожж з наміченим. Без Пепера до подорожж

Хрудачі бігетоні, повноті, павчоті, повноті тид. лавки „Flot“

Ламки ковчирів і парубків, найліпші і найповніші товари еттерні.

І до шити, роки на в тігрові, албоні, плести, савітні і

савітні і „Flot“, рукавичи шовкові, трикоті „Marabout“

Жукевіні шовки, кучки парубі, шовки „Saville“, „Nette“, шовки

шовкові, еттерні сорти, шовки шовкові шовкові до шовкові

і шовки, бон, поря струєні і найповніші шовкові шовки

Привиди біли біли Др-в Лавла, кавчоні і шовки, шовки і

и Шенлі хусточки, шовки шовкові, шовкові, шовкові

Шовкові шовкові, „Flot“ рукавичи, найліпші шовкові шовкові

Повноті шовки і повноті шовки.

Кальоні і червоні до шовки шовкові шовкові.

Ковчирини, шовкові, шовкові, шовкові шовкові і бігетоні

Товари обшукі, найповніші та найліпші сорти для панів

Для для найповніші червоні бавов, шовкові, шовки і шовки

Привиди до шовкові, торби шовкові, шовкові шовкові і шовкові

Панів, шовкові і шовкові.

Кавки і шовкові шовкові шовкові шовкові.

Шовки до шовкові, шовкові і до шовкові.

Для шовки шовкові, шовкові — найповніші сорти.

Шовки до шовкові, шовкові і до шовкові.

Шовки до шовкові, шовкові і до шовкові.

Наполеони шовкові, шовкові шовкові і шовкові шовкові.

Шовки до шовкові, шовкові і до шовкові.

Шовки до шовкові, шовкові і до шовкові.

Наполеони шовкові „Руска Рада“ в Чернівцях.

За редакцією відомості: Віктор Стриж.

З друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під заходом Івана Батарна.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на шість місяців 8 кор., на чотири місяці 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованих, на шість місяців 4 карб., на чотири місяці 2 карб., на місяць 1 карб.
в інших державах: на цілий рік 32 гр., на шість місяців 16 гр.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (вс. 9 рублів або 94 гр.) на шість місяців 9 кор., вс. 4-50 р., або 17 гр.
Поодинокі числа 10 сотинів.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція „Буковини“

в Чернівцях уз. Петропавла ч. 2.
Ч. телефону 176.

Адрес для телеграм: „Буковина“ — Чернівці.

Оголошення приймає ся по 20 сот. від строку. „Надбавки“ по 40 сот. від строку. При частійшій публікації відрахунок робить. Рекламні ціни менші за ціни від строку. Рубрикувати вартість редакція може за попереднім застереженням і залученням відповідної сторони.

В справах редакційних можна устатко порозуміти ся що дня від 9—10 рані і з—3 по пол. дня після 1 і 2 год.

До виясненя ситуації*).

Написав Іван Герасименко.

(Даліше).

В попередніх розділах цієї статті обговорював я причини певної ситуації в українській таборі, визначаючи з цієї оглядкою її становлення наших соціалістичних і парламентарних заступників. Тут хочу звернути увагу на ще важливіші причини, а то такі, що містяться в нас самих, у нашій суспільності. І тою найважливішою, підставною причиною всего цього — на мою думку — являється

національна несавідомість.

Очевидно з певними натяками. Та не задержуючись довше над цими „випливами“ приглянемо ся, як виглядає на дні національна свідомість нашої інтелігенції і в світ на цю інтелігенцію.

Вихована в чужій душі інтелігенція наша взагалі мало ознайомила ся з своєю літературою. Часом неприємно їмелось, книжки купували також імімі, а українських часом хіба „Буковину“ та „Руску Раду“ перечитали. Бувають і такі „патріоти“, що хвалить ся: „Ось я навіть „Буковину“ не перечитую“, — мовляв: „Не бою ся червоноцвітних патріотів“. І се уважають люди на — героїзмом...

Такий дивний індеферентизм до свого рідного — се у нас, на Буковині річ не нова. Ще в р. 1867, в марті писав Іларіон Воробкевич до Данила Танаїча, який між иньшого писав: „Жаую дуже, що послий Т. Шевченка розпродати не маю; як би більше міг Чернівцям то-б сприймаєш цю думку, а тут годі, хоч дурій, не приймають, відрежши ся своєї матерної мови... А Ви будете на мене може банувати...“ В р. 1868, переписав ся Воробкевич до Чернівців, одявля і тут закликав його наді. І так з лютого 1868, р. писав до Осипа Баранського: „Думаю тут послий Шевченка розпродати, але дармо, брате, годі і конеш! Щирі діти Руса його вже мають... а другі і не споминать про їх, хоч добили в голову, більше нічого“.

Минуло сорок літ від того часу. А коли-б Воробкевич ще жив, то ті самі слова написав би і про теперішню інтелігенцію...

Там недостатка інтересована ся своєю літературою і дестурово відбиває ся наслідно на своїх політичних жити. Підчас коли всі народи почували ся до єдності без огляду на краї і держави, в яких судьба призначала їм жити, — у нас підноситься гоголю „Буківинський сепаратизм“. Та мила би ся той, хто

думає би, що ці „сепаратисти“ дбають про відтворення чогось оригінального, індивідуального буківинського а іа чудові епопеї Федьковича і т. н. Та ними справляють ся люди, що справді інтегрують ся українським життям у полі його промислів; а „сепаратисти“ не тільки не знають свого Федьковича хіба і назива, а навіть не знають, що є. пр. Ольга Кобилянська — се був писателька. Сапогом — їх „сепаратизм“ ґрунтує ся на несавідомості або малосвідомості національній і тим він твердий, чим менше такий „сепаратист“ читає та знає укр. життя, — а вже до вульгаризаційної точки доходить він у тих, що не уміють, не хотять або стидяться ся поспікувати з чужими і зі своїми укр. мовою, а постійно уживають мови німецької, радо наслідують до німецької, „інтернаціоналістичної“ товариства і т. н. способами документують свій сепаратизм, своє автохтонство. Сильні і осятані в укр. літературі автохтони — того „сепаратизму“ не проваляють і справу транкують із ширшого становлення національного. Для неробів, лідий бездіяльних такий „сепаратизм“ являє ся зовсім справлянням для їх дивного поступовання. — „Укр. книжки чи газети зі Львова або з Києва не читаю, бо се не буківинське, — отже для мене, Буківинця не має вартости. Буківинських укр. видавництв не читаю, бо те саме робить „Лідія“, — а я автохтон, отже повинен поступати визиском“, і т. д. І вистає такого розумового сепаратизму, що укр. видавництва в Чернівцях відслідують по змістках, що — очевидно — не мають нічого заохотити до нових видавництв. Через те і часом „Буківинця“, „Руску Раду“ і всі інші книжки заважають, або не мають жодної любовної підпори таку увагу дають. Через те і не можна в видавництвах заарести жодного постійного уживання, а все їде напорою.

Не в ласкості і не в індеферентизмі а часом і похитанню української мови повинно проявляти ся автохтонство, — а як-раз в любови до свого рідного, в випусканні різних гарних, індивідуальних мотивів буківинських, які найкраще знає і виступає загальноукраїнській та звернувши би на себе більше уваги на продукти наших братів інших провінцій ширшої України.

„Коли-б то намі Буківинці оттак розуміли свій сепаратизм“ — пише д. О. М. в статті „Буківинський сепаратизм“*) — то мабуть ніхто й не перечив ся-б їм! Буківинця мала би у нашого народу таку славу, як н. пр. Тироль у Німці; усе там не таке, як коло Берліна; і мова і писменність і життя — все не таке, як в інших німецьких сторонах, а про те

яко ми свій чар, має свою індивідуальність і цінну, а в загальній європейській культурі своє місце“.

„Але з Буківинцями приходить ся не раз і перелічити ся на їх сепаратизм — і то коли? Тоді, коли єго стане боронити недимчивий євпатія. Коли чужі реальні супречки, яких теж не ждеш розумний чоловік не заводять, коли любов до Буківини така сильна, що не бачить вона Неволодківських сльот, коли заповість о хліб дитини вигнати сарма, коли без причини своїм винисують ся, а другий починає ся — от тоді буківинський сепаратизм не жидий, євпатія і шкідливий. Він являється добродушному ділу і перемірює дозволу ідею на другий бік. Від таких заповіть „автохтонів“ бороня Боже Буківинця, бо вони не є сепаратисти, тільки пороги. З великої припадності до своєї тімної вітчини вони хотіли би обвести єв муром і не дозволити у край нічого сльожого, ні людей ні ідей, та водичати на всі азіаки своє сльавство автохтонство!“

І знов сльаю ся: — Яка причина того всего? Відповідь коротко: національна несавідомість!

Та не досить на тім. Напра національну несавідомість можна ту і тим додати і національну безхарактерність. Національно безхарактерними вважаю тих, що в середині почували н. пр. з книжками, а на зовні укладають „шарх Українці“.

Одні влучателі знають ся: „У мене діти сльивають: „Не пора“. Почувши таке учитель, вучує і своїх дітей Францове „Не пора“. Влучателі той довідав ся, що діти сльивають „Не пора“ і став їх ганьбити за се, а при тій нагоді вичитав їм „Ленін“, що „на Буківині нікого України нема: Україна в Росії, — а ту православна Русь“. Діти оспівують се все своєму учителю. Учителю дякує ся: „Та ж я директор в своїй власній таємні сльівал з дітьми: „Не пора“... Так, але се тільки слова“ — відповідають діти. І подіктували діти єв слова нового видана „Не пора“, які навчили ся від своїх товаришів. Ось сльив:

Не пора, не пора, не пора
Сумувати і все нічно тужити;
Довориваєсь вже дана нам воля сльива,
Нам пора для науки вже жити.

Не пора, не пора, не пора
За лівинство, байдужність терати
І любити бездільство, що винить нашу честь,
Для праці живи всі.

Не пора, не пора, не пора
В річку гату вносати рождер;

*) Див. число 43.

*) Див. „Промінь“ 1907 р. ч. 4, стор. 53. і 54.

Е. Ростанд.

РОМАНТИЧНІ

комедія в III діях.

переклав

Франц Кожовський.

(Даліше).

БЕРґАМЕН (сидить знову усамосій).

Так послухай сльву,
Одручитись вже час-би...

СЛЬВЕТА.

Ах!

БЕРґАМЕН.

Що се, дитино?

ПЕРСІНЕТ.

Ні, нічого мій тату...

БЕРґАМЕН.

Хтось...

ПЕРСІНЕТ (сидить знову).

Се тільки птінця...

СЛЬВЕТА.

Ох, Боже!

ПЕРСІНЕТ.

мій галузем...

БЕРґАМЕН.

Довше не годить ся
грати єв сльву, а річ єв вже обдумав сльміло
і знайшов вже дівчину...

ПЕРСІНЕТ (входить на лаву).

Пі!

БЕРґАМЕН (замислює ся через лаву).

Троха... за сльміло...

Нема „пі“ тут, мій пав... Знаєш мою волю...
припазати зумію... грати ся не дозволю...

ПЕРСІНЕТ (завіває).

Пі, пі, пі!

БЕРґАМЕН.

Мій пав, а скажи по, що се?
Дівка гарна, богата, ти — молодососе!
Перла...

ПЕРСІНЕТ.

Я знов не хочу, щиро цовідаю...

БЕРґАМЕН.

Перестанеш сльмієть ся... бовване... гілтяю!...

ПЕРСІНЕТ (жовтає за полицю, яку батько підвіє є вору)

Тату любий, весня вже їде до нас чудова,
тихий легіть говорить, що вже їде обіона;
сльві філі з каміняєм починають грати ся
у потоці, а в лівій птінці так постать ся.

БЕРґАМЕН.

Ти без сорому!

ПЕРСІНЕТ.

Весь се сльавто сонця тую,
рії метопінія...

БЕРґАМЕН.

Оприни!

ПЕРСІНЕТ.

на лугах красуєсь,
і на цвітках юрбами лєстрим сиди,
і шукає розкоші і любові шукає...

БЕРґАМЕН.

Ах ти!...

ПЕРСІНЕТ.

Тату мій милий, коли все покаєсь
то за гроші ти сльва неволити бажаш!

БЕРґАМЕН.

Я так хочу гілтяю!

ПЕРСІНЕТ.

Отже пі! Далібі!

Не поможе завітність! — Богу там на небі
а клину ся на мурі, що тепер нас тую,
що там піду, де дух мій мріючій примує —
оженю ся свобідно і по своїй волі,
так, що в сльві не чути про таке ніколи,
всіх фантастів-постів навіть завітність,
перейшовши їх край... (сльіває).

БЕРґАМЕН (біжить за ним).

Ах, пожди, гілтяю!

Сцена 3.

СЛЬВЕТА потім ПАСКІНОТ.

СЛЬВЕТА.

Треба дійсно признати що мій батько правий,
що не любить сльвіда — він такий думавий...

ПАСКІНОТ (входить з лави).

А павинна чого тут?

СЛЬВЕТА.

Я... н... на проході...

ПАСКІНОТ.

Сам тутти? Ах, доно нещасна, ось годі!...
Небезпека велика — се не небезпечі!...

СЛЬВЕТА.

Не бою ся нічого...

ПАСКІНОТ.

Е, плетеш дуринці!

Одиона пра мурі! А я так прабно
знавав се... Та, доно, дуже нерозумно!
Вачиш парк сей?... Тим ворог мій лютій холасєсь.

Приєднуйте нам юних членів!
Даренция.

ПЕРЕДПЛАТА НА „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на північ рік 18 кор., на південь рік 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на північ рік 5 карбованих, на південь рік 4 карб., на чверть року 1 карб., на місяць 10 коп.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на північ рік 18 кор. (або 9 рублів або 84 фр.)
на південь рік 8 кор., або 4-50 р., або 17 фр.

Поодинокі числа 10 сотиків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція

„Буковина“

в Чернівцях уз. Петропавла ч. 2.

Ч. телефону 178.

Адреса для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 сот. від строку. „Надіслані“ по 40 сот. від строку. При частійшій заборозненні відновлюють роботу. Рекламні оголошення відносно вартості. Буковина не приймає редакційних листів за непередання застереження і зазначення відповідності почтові.

В справах редакційних можна утворювати порозуміння ся що дня від 8—10 ранку і з 2—3 по нед. при наданні і оплаті.

Церковне діло на Буковині.

Кожн 29. марта 1908 депутати буковинських Русинів вийшли з мисаря з меморіалом в справі наших церковних потреб, одержали у відповідь: „Принаму мому правительству розслідати справу і з'ясувати змісту прохання прохання писемно докладно і прихильно“. В два роки після того, 9. мая 1908 сорушив заступник буковинських Русинів Н. Василько ще раз ту справу в будинковій комісії. Він вказав на те, що „мож обома головними народами Буковини, Русинами і Румунами, єдине єдине спільне поле: церковне, на якому Русини покладають і все ще мають основу до оправданних жалів. Довіримо об'єднанні мисаря даній на відповідь два роки тому, об'єднанні, що жалоби Русинів будуть як найдокладніше розслідані, ждуть русинів вже більше як два роки на результати дотичного мисарського розпорядку, але й досі не зроблено нічого. У відповідь на сю жалобу, закликав міністер Маріет, що „першче питання на Буковині визначило також і тим тому рішення його провадити ся. Він признає, що заміри п. Василька та його партії: усунути спірні питання між Русинами і Румунами, замір мирний і гідний певного признання. Але перешкоди його радикально через поділ на дві диспозиції після народностей не легко, з огляду на згоду митрополита і релігійного фонду. Головною жалобою Русинів, який міністер признає повинну слушність, є некорисний склад консисторії, а тому можна зарадити через поділ її на руску і румунську. На всякий спосіб, може п. Василько набрати з сего пересвідчення, що його гарні та важні уваги гідні заміри найшли у правительстві прихильний грунт“.

На свіжко видно з отсєї справи міністра, правительствознавство признає хосенність поділу диспозиції на руску і румунську, бо через такий поділ усунуто би спірне поле між обома народами, але не робить на него великої надії вже хоча тому, що для сего треба згоди митрополита і дирекції релігійного фонду, а тому

згоду згоди чи можна було одержати. Можливо на те поділ консисторії і правительствознавство хотіло прийти ся сего спосібом, щоб усунути ту кривду Русинів, яку вони без ніяких застережень признали.

Такий погляд мисаря нахилив заходів на церковні події. Знаємо, що вийшли рішуче ся поспом, крім за кривдою і тому заповість правительствознавство що до поділу консисторії вийшло як перший проєкт до здійснення наших оправданних жалів; домагаємо ся тільки, щоб на него не треба плати аж яких два-три роки, почім міністер дав би нам знова гарну справу. З другого боку не можемо одначе відступити від нашого домагання поділу цієї диспозиції, тим більше, що саме правительствознавство признало нам слушність в тім встанді і так само як ми бачили в нім односторонню дорогу до повного помирненя обох народів Буковини.

Учительське віче.

Надаючи ниніше вжити в учительського віча, що відбуло ся в неділю в справі відомого санітарного регуляційного законопроекту, хочемо сказати від себе отсех кілька слів:

Буковинське учительство має безсумнівне право жалити на підвищення свого матеріального положення. Жалити його в границях об'єднаних кандидатів при виборах може й слушно, але не прихильно, бо на тако політичне не вистануть єдиноспільні сили краю. Виралі п. Онуца і Киселович думають вилучити, та для людей, що не обійняють сї справи в агітаційного становища, важливим і близьким інтересом мусить бути думка наділу крайового та відомого правительствознавства. Вони легло, не беручи на себе відповідальності за наслідки, сидючи у Відні або приїхавши на два-три неділі до краю, кричати: „давайте їм“, але тяжче виконати се домагання, коли мають ся на своїх плечах відповідальність за весь край, коли бачить ся і розуміє, що край такого тугару не одержить. На жал, практичні і відповідальні політики, приєднані все держати ся даних обставин, мали й мають те нещасть, що стають ся цілком ударів всякого рода агітаторів, яким на словах дуже легко бути „принципальними“ і непохитними. Така є різниця між відомими „принципами“ учителями п. Онуцой і п. „по-рогом“ відомим д-ром Стоцьким. Що той

„по-рог“ все був за виправлення домагання учителями, що головне йому залягають учителям всім дорожніми дати, сего не добувають ся, бо він як Онуца, не кричав: „давайте їм“, але поперед усього приїхав ся, чи стілько є з чого платити. За те йому доверили, а тамтому телеграму з подякою...

При тім його посудують ся публично о якіх тайні заходи, завуальовані інтриги — річ, яких ніхто не в силі доказати, а руске учительство, ведене на мотузки ставової солідарності з нашими „принципами“, приписує обвинуваченню свого політичного керівника і робітника. Ба! Коли один з присутніх домагав ся, щоб того „по-рога“ учителя трактувало бодай як рівні з нашими „по-рогами“, йому не дали говорити, закричали, щоб показати ад оculus, що учительству платити не стілько о виборенні ліпшої плати, тільки о виборенні д-ра Стоцького. Таким спосібом не доведе ся певно до нічого.

Дня 10. мая с. р. скликав комітет буковинського учительства віче, щоб заперестувати проти тих чинів, що причинили ся до неспокійності два рази односторонньо узаконеного буковинським сеймом законопроекту регуляції учительської плати. Сказ „Дому нільського“ була щільно набита учительством і гістьми з поза учительства. Віче отворив п. Киселович, президентом вибрано директора п. Ісакевича.

Віче мало характер насильно, опозиційний. Ми прийшли заперестувати проти того, що не дано нам найострібейших засобів до життя. А хто приходить протестувати, то старає ся се обурене висказати як найострібейшими словами. Тому і ми не можемо дати восту довіри за те, що має воявено і сего не дано! Сі слова резервиста характеризують настрій віча.

Промовляли як резервисти п. Киселович, п. Безмалко, п-з Пароли і п. Сандероский. Бездіяним спонтанували, що безпосереднім виконанням неспокійності законопроекту учительської плати є більше число, а проті того і улажене відносно державних є для нас неспокійні. Перші два резервисти проті того виступали в стрий спосіб против міне-маршала д-ра Омаля-Стоцького, приписуючи сего позанульованим заходом неспокійності законопроекту. Учительство мусить зносити собі певну опору у широкій масі народних, а тоді певно ніякий поспіх не відважить ся так цинічно трагізувати учительських справ. Се можна уявляти тия, коли учительство великих надій з'організує ся на національні організації, яких провідники становити муть центральний інтернаціональний комітет вишкочивий. Та організація працювала би для народу, але сама собою не працювала

Е. Ротенд.

РОМАНТИЧНІ

комедія в III. діях.

переклад Франц Кожовський.

(Даліше.)

ПАСКІНОТ.

Так, правда їй богу!

БЕРГАМЕН.

Заборожені стрічі стали їм всміхатись, любов тайна зачала звільня процвітати! А бачиш, що тоді і говорив пророко, коли нашу неважність укладав око, ти хівав ся, вагал ся, зваж мій намір диним, але бачиш сам добре писалих велінні! Тепер тільки би довил дати випадати!

ПАСКІНОТ.

Тож давайте, давайте!... Але щоб то вдалось так... обдумати на згоду сю причину хитрі, щоб фальшу не було в романтичній пестрі, щоб приєднати їм увагу. Якже ту погодять ся, як недавно при них ми мусили сварити ся...

БЕРГАМЕН.

Воно правда... Та навіть і не гарно було... мене дурнем назвати — та дарма, минуло...

ПАСКІНОТ.

Отже як се зробити?

БЕРГАМЕН.

Вже все готове — Тися дома знайшла се — і справді чудове... Я вчу їм розмову — плін ота довірлнн... Хочеш вчути — я можу тобі все сказати: Отже слухай: обоє мають тут зійти ся,

я і з собою вже приладку добре, як годить ся. Мій син приїде тут верши, як Сільва являть ся чорні люди вискохнуть як з нори чертви, охоплить... Сільва риде... Персі, щоб одоровий, схоже дати відхити дозвіл і любови, на палаників скоро пача бури спаде, прожне їх без труда цілком громаду... І тоді ти надходити — я також вийду ся дошка твоя способа, з очий сльози пліють ся, ти зворушений царю поділу скарбам, полудити на ніч мій іх балами. І все бачу, риде... Одним словом, друже...

ПАСКІНОТ.

Одним словом сказати, плін хореший думе!

БЕРГАМЕН (схвально).

Най там буде... Пет, тихо... чути якийсь проки. Се Страфорець, якому я мій план глибокий розказав вже у листі, що післям подивлю, а він все вже приладить дивно і справно: він чортині як сирит свій дам, адрет ся, думу. (Страфорець в показателі, палатурничім костюмі виходить з укрита і підходить мистецтвничо).

Сцена 5.

ТІЯ, і СТРАФОРЕЛЬ.

БЕРГАМЕН (сходить з муру і кламать ся).

Та найперше обох вас познакомиль мушу.

Паскінот мій приятель...

СТРАФОРЕЛЬ (востане ся нахвально).

Пане!

(коли підійде до мене, диве, що не бачить Паскінота).

БЕРГАМЕН (Показує йому Паскінота, що сидить на муру все на тому).

СТРАФОРЕЛЬ (на боці).

Старий ладить по муру, ну, дивнимі вправи.

БЕРГАМЕН.

Якже плін мій адрет ся!

СТРАФОРЕЛЬ.

Ба, елементарний...

БЕРГАМЕН.

Отже можна зробити?

СТРАФОРЕЛЬ.

Чинк то я мажарний?

БЕРГАМЕН.

А чи точно буде все, як у листі було?

СТРАФОРЕЛЬ.

Алеж певно, мій пане!

БЕРГАМЕН.

Щоб анім все відбулось думе дручно... Дити тільки як звисають, пане, най там мої діти нічого не стануть, бо се сн мій єдиний! Ї а нас зручні люди?

СТРАФОРЕЛЬ.

Я сам буду там навіть...

БЕРГАМЕН.

Се надію будить, що все вийде чудово!

СТРАФОРЕЛЬ.

Будьте певні сього.

ПАСКІНОТ (ухо до Бергамена).

Спитай тільки, мій друже, чи констув много?

БЕРГАМЕН.

А що, друже, потреба нам за те платити?

СТРАФОРЕЛЬ.

Се залежить, як хоче хто, щоб все зробити. В мене ханайна рішні в цілах найрішніших,

би ся до нішої партії. Коли злобудемо сильний вплив, тоді певні партії будуть з нами чимати ся. „Краще, щоб чорт нам записав свою душу, чим ми маємо чортину записати“. Досі ніяка партія за нами не об-стала, — всі нас опустили.

Др. Луну застерігав ся проти того, „що ніяка партія не заступала ся за інтереси учительства“. Се можна сказати про всі інші партії, однак не про польську партію національно-демократичну. Се партія завжди стояла на сторожі інтересів учительства і однією з її програм була і наша програма. Коли-б н. пр. соціал-демократична партія, український клуб і польські посли сказали в парламенті: „або регуляція учительської плати, або завтра обстрілює“, — то за 24 год. мало би буковинське учительство санкцію регуляції учительської плати. З того виходить, що лише польські посли щиро і ретельно побивали ся за регуляцію учительської плати; інші ж ні.

Відтак відчитав п. Кисанович резолюцію, в якій висказано вогу подоліти відомаршальство Стоцькому і відомаршальство вчинити несправедливого міністра просвіти д-ра Мархета та зажадати дорожнього додатку в висоті ухваленій собою регуляції учительської плати, що можна одержати без санкції.

П. Герасимович внісши, щоб з огляду на те, що після виводів референтів не один др. Стоцький внісши несправедливо до санкції законопроект регуляції учительської плати на Буковині, а також осіб і чинників є більше, тому належало-б або всі ті особи вивести в резолюції, що на думку референтів причинили ся до несправедливого законопроект регуляції учительської плати, — або, коли сего не робити ся що до інших то опустити імя і д-ра Стоцького. Се логічно виходить із виводів самих-же референтів.

Та польські учителі загрожували бездіяності і між серед польського їх пересуду доміняли свою резолюцію. Відтак п. Кисанович піддав до голосування резолюцію п. Герасимовича в той спосіб: „Хто є за тим, що говорив п. Герасимович?“ Очевидно не аналогія о що ходять всі майже записали ся проти.

Відтак прийнято резолюцію референтів, а понадто і додаткову резолюцію п. Кисановича із подією для д-ра Онуфрія, що до останньої відважно боров ся за учительську справу.

Замітити належить, що частина руского учительства, (того, що не вносили солідаризувала ся з виводами і резолюціями референтів) опустила при виборі між салю і взагалі при самім німці обрад було при голо-сованні присутніх менше учителів як з початку.

Учасник.

НОВИНКИ.

Чернівці, 12. мая 1908.

До процесу Сичинського. Свідство в справі ате-мату вже покінчено і слідчий суддя др. Верзон пере-дав акти державній прокуратурі для закінчення акту обжалювання. Коли розправа відбуде ся, ще не знати. Колиб мала відбутися у Львові то судилаб її в по-ловині чернига надзвичайна зала судів присяжних, скінчена нарочно в сій цілі. Справа місяця суду Сичинського ще не порішена. Досі акти оборони, акти прокуратури не поставила ніякого вношення до до-дільної ніякого вишого суду — не львів-ського. Таке вношення буде напевно поставлено, ходить

тілши о те, чи буде запропонований якийсь вищий суд галицький, чи поляський. „Діло“ доносить, що відносення прокуратури повідомила львівського слід-чого суддю, що проти учасників студентської депута-ції Е. Галушницького і Козюльського, яка безпосередньо внісала ся у жони посла Евгена Левинського, сестри Миродана Сичинського, заручено вступні доходи на похвалювані народостійних вчинків.

Страйк на австрійських університетах. Австрій-ським університетам грозить студентський страйк. Без-посередньо причиною сього є засновані інсбрун-ським правничим відділом викладач проф. Вармунда. Християнські соціали вже під давня шували собі притоки, щоб виступити рішуче проти ліберального руху в Австрії. Брошура проф. Вармунда „die katho-lische Weltanschauung“ набрала бочий дню. Книжка ся в погоню за Вармундом надаючи його усунути. Вони послали до міністра просвіти депутатів; грозили повстанням католицького народу в Тиролю та студент-ськими розривами, колиб проф. Вармунда в аттій се-мистрі було дозволено читати. В палаті пана грає Туя ніде інтерв'ювання, в якій грозив відмовити бюджету, коли Вармунд не буде покараний. Зараз по-сім правничий факультет інсбрунського університету прийняв на сей семестр викладач проф. Вармунда, подаючи за причини намірені розриви катеринського студентства, коли проф. Вармунд буде далі читати. Причини ся дуже малопаня; правничою причиною був напір правничого, але не встані оперти ся християнським соціалом. На вістку про засновані викладач проф. Вармунда відмовили студентство в інсбрунці запропонувавши рішуче в ректора Слави, і загрозили страйком, коли проф. Вармунда не дасть ся спростати читати. Ректор Слава димішовував. До сього четверга має сенат порішити справу; в разі некорисного для проф. Вармунда рішення піде ся на всіх австрійських університетах студентський страйк. В сій цілі, як доносить відносний часопис, має до-дільні інсбрунського студентства обидати всі універси-тети. До червоного студентства прибула відомка секретаріату „České saksie Volné Myšlenky“ з Праги, закликаючи до спільної акції в разі подолування проф. Вармунда до викладачів. В студентських кругах панує переконані, що страйк має мати успіх. Колиб страйк тривав до кінця, то студентству грозить утрата одного семестра.

Справа української мови в Думі. З Петербурга нашіла телеграма, що 37 послів думи вступили в вношення, щоб в місцевостях з українським насе-ленням вже з початком слідуючого року шкільного від-бували ся виклади по народних школах в україн-ським мові.

В справі бесіди посла д-ра Онуфєвського в Празі. Ми в попереднім числі нашої часописи, подали бу-ла за „Zeit. am“, що п. др. Онуфєвський в похоро-нах д-ра Герольда в Празі на бенкеті вносив промову, в якій записав ся на похвалювані солідаристію, підтримуючи вносиваний характер праского збору супроти паніформанської маніфестації німецьких ви-зисів у Відні. Посол Василько оголошує у відносних часописних слідуючу записку: Німецькі і словансь-кі дворяни обговорюють мої клубним товаришем д-ром Онуфєвським 7. с. м. по похоро-нах д-ра Герольда на бенкеті вносив промову, як також подають стосую з тін в якій мою записку від імени „Українського клубу“. Хай буде мені відно роз-яснити справу: Після кореспонденції з Праги, що позива ся у відносних часописних 8. с. м., мій

клубний товариш др. Онуфєвський підчас бенкету, що відбувався по похоро-нах д-ра Герольда, в присутності одного німецького міністра і німецьких послів, мав ви-голошення бесіду, в якій гостину німецьких ви-зисів на-разував и спосіб ображаючий Німців як також клуб-ної союзна, назвав сі відносними паніформанською де-монстрацією, та говорив про „слованську солідаристію“, яка маніфестує ся в Празі. Посол Онуфєвський за-питаний вно і вищими товаришами з клубу, чи його бесіда годить ся зі змістом, поданим у вище на-ведених кореспонденції, заперечив се і подав як причину направлення передана його сім обставинам, що він говорив по руски, так що майже ніхто з при-сутних його не розумів. З огляду на те як також з причини, що такий зміст бесіди новсім протипри-чить нашої партійної програми, про те і не годить з нашим політичним поступованям, и за сегою голови нашого клубу п. Романчука на засіданні бюджетової ко-місії 9. с. м. в сім змислі поініформував німецьких то-варишів послів д-ра Хіарого, д-ра Сізьмєстра, д-ра Штайнхендера, д-ра Фукса, Вольфа, Штрамського і Мадіка.

Мін. Мархет про Наукове Тов. ім. Шевченка. На засіданні бюджетової комісії 9. мая с. р. мін. Мар-хет, відповідаючи на дотичну інтерполяцію п. Ро-манчука, сказав, що Наукове Товариство ім. Шев-ченка дуже поважна наукова інститу-ція, отже правительство підвищить товариству в слідуючій році державну субвенцію.

Ювілейні 10- і 20-коронівки. З початком мая почала ся емісія золотих ювілейних монет по 10 і 20 кор. Передня сторона сих монет містить погруд-дія царя, задня царського орла з підписом „Duodecim lustria gloriosa regastis“, вагівість монети і рік 1848 і 1908, уміщені в 20-коронівках в горі, в 10-коронівках знизу орла.

Число анальофетів в Австрії. Послідня кон-спирація показала, що на 100 осіб в віці поперех 6 ат не вмі читати акт писати: в Долиній Ав-стрії 4-48—4-58, Солиногороді 6-60—6-48, Стари 13-18—15-42, Каринті 18-16—22-92, Країні 22-23, Трієсті і Побережжю 16-78—17-53, Горі 23-03—27-70, Істрі 48-84—58-81, Тиролю 4-38—5-06, Чехії 8-88 до 4-88, в Галичині 52-27—60-71, на Буковині 59-19—60-01, в Далматії 64-84—80-87.

В справі коронної валюти. „Дневник державних законів“ оголосив таке розпоряджені: З огляду на несправності наслідком різномасштабного обігу монети коронної і давньої австрійської валюти, закла-дає ся числене на дану австрійську валюту в торговельні і промислові руху. Також ціни в рахунках, фактурах цінинах, повідомленнях і т. п. мають бути подані ліш після коронної валюти. Переступлене сего роз-поряджені було внаслідок після міністер. розпор. з 30. вересня 1857 (ч. 153 Днев. держ. зак.) Розпоряджені входить в жите під 1. липня 1908. Підписав міністри: Коритовський, Вінерт і Фідлер.

Повені в Росії. Величезна катастрофа, яка на-вістила Росію наслідком вилучу річ, прийняв чинрав-близькі розміри, особливо в південних сторонах. Ріка Дніпро спричинила найбільше шкоди а в надіярч-ських міст потерпів очевидно найбільше Київ. Про розміри катастрофи як доносить відтам — можна набрати виображення, коли вийти на гору сль. Воло-диміра. Перед очима отирають ся відтам неспри-чайний, страшний, а навіть масштатичний вид. Як далеко сягнути оном, всіди гладка площі досячот

а то наше наменять має до світліїших, и на нашому місці не падивби нас, щиро хіпання раю — лінг першої класи.

БЕРГАМЕН (судовий і адвокатський). То ви хіпання ріжні маєте у себе?

ОТРАФОРЕЛЬ.

Алеж певно... є ріжні, так і собі потреби! Е хіпання іє двома лінг людьми, негарне, люди чорні, се тале — але — ординарно, Е хіпання в волісці — того не вливаю, в днів є, в вечір і те вам сьміло поручаю... Е хіпання в днівска у днівска карті, — напудрований нізник, що найкращу в світлі має фризату — се вже и числом осібю, — є хіпання понуре, що дієсь жалібно, євнухи є теж в мене, що мовчать як раб, є і негрі, що дивлять ся в парити шибі, є опришки і збіри, а як хто захоче мушкетерів пісочні веду перед очі! Е хіпання вищайше в почтомім вагоні, як хто схоже у днівку, в три, чотири воші, є дискретне, тихеньке в легім кочобрику, таємниче і повне принади та шпну, є номічне потроха — у мішку величм, романтичне на лоді — лінг що мовські ріж, є венетське в гондолі — лінгів лінг треба, є злісчєньє бляний — залезим від неба, а що місяць і ворі прикраса неогріші, то за них вже окремо доплатить тра більше, є хіпання понуре в лисавок паланім, іє гомоном та кривом асьмом і риданім, а палані чорнім як пекло і шпронорним ханськості — що краще і що кому мило; є хіпання приємне, але є і брутальне, в світлі фавлі горючих гарні, ідеальне, є і в масках, а люди звуть його елістичним; едегантне є також з подисом музичним,

є і в лекції критії шонком в середній і се є вже найкраще, наймоднійше лінг.

БЕРГАМЕН (закриває ся в голову до Паскінота). Ну і що ти думаєш?

ПАСКІНОТ.

А що ти?

БЕРГАМЕН.

Здаєть ся, що з усього по троха вибрати прийдець ся, бо як тутти приходить в гру імагінація то так усього по троха — се найбільша рація Отже треба, щоб було...

ОТРАФОРЕЛЬ.

Мішане? Готово!...

БЕРГАМЕН.

Бо я хочу усе те ім зробити чудово: маски, фавлі, музика і блискіт чеба...

ОТРАФОРЕЛЬ (жестом жармат).

Щоб гарно зробити все як лінг потреба іє додатками треба першу класу взяти.

БЕРГАМЕН.

Добре.

ОТРАФОРЕЛЬ.

Швидко поверну (до Паскінота) Лінг щоб не ждати тут під фірткою, вам и постарать ся раджу, не забудьте втворити...

БЕРГАМЕН.

Я вже все приладжу...

ОТРАФОРЕЛЬ.

Я підходжу на хвилью — прошу вибачати!...

(намає ся і відходить).

Сцена 6.

БЕРГАМЕН і ПАСКІНОТ.

ПАСКІНОТ.

Алеж, друже, над тим би треба подумати, що сей любий добродій не змігав ні слова, як платити за все те і біда готова!

БЕРГАМЕН.

Ах, мій друже, дурини! Менша річ видати! Знаймо мур і буде один простір гладкий.

ПАСКІНОТ (сміється).

Разом їдем до міста!.. Аї, одно комірно!

БЕРГАМЕН.

І поробимо в парку пречудові шибі!

ПАСКІНОТ.

Листе стрижане...

БЕРГАМЕН.

Варно вистругані стемки...

ПАСКІНОТ.

А в галонах долбють півніти як морення... і травиці мигкої росквішні дивані...

БЕРГАМЕН.

Шкільні кулі, альтанна, шпалери, фонтані...

ПАСКІНОТ.

Будуть риби хороші в басейні полевним...

БЕРГАМЕН.

Або краще поробим овера малюнки...

ПАСКІНОТ.

Водограй ма видати дугові краски Якже тобі здаєть ся?

БЕРГАМЕН.

Мовби чудо в казні!

Усі наші надії в доглядом сповнять ся...

в сонці поверхні води, що розлазалась напруги на просторі яких 15 до 20 кілометрів. З води сторчать донде куни дерев, чи аластиво їх вершини, червонові бачи, вершини телеграфічних стовпів, електричні мачи і т. п. У аластивім руслі Дніпра вода з величезним шумом пливе вперед, несучи на розбурханих елементах хліб, останки селянського добра, потоплену худобу, колоди дерева, домопали, вимушені з цвинтарів і т. п. Велике кінське передмістя Наполеона Свобідка зовсім затоплене. Торговельна ділянка Подія залита в значній частині. На багатьох узлізях вода сягає до висоти першого поверха. З забудованого острова на Дніпрі видно лише дахи і мачи. По приблизним обчисленням вода заливала яких 3.500 донів. Сорон узлізля Подолі виглядає зовсім як венеційські каналі. Увидіти се по ній безліч човнів і аластичих наборті дараб, якими поплавають величезні вантажі останки зниклого майна або довозять харч для своїх родин, відтятих від світа. Найбільше потерпіло від повені біле населене робітниче й ремісниче, що мешкає переважно в низькоположених ділянках. На сузіззях півночі і узлізнях роздаються табором сотні тих бідаків, що в короткім часі ставали нуждарями і надармо домагаються помочи, а якому на жалі не спінити ся ніхто, ані правительством ані суспільністю. — В Кременчуці вода залила поверх 1000 будинків. Люде їдять човнами. Щоб вода не залила цілого міста, пороблено окремі гати. З Ярославля доносять, що Волга розливається ся чимраз більше і вода піднялась до 10 метрів. Богато узлізля і низькоположені часті міста опинились під водою. В Павлові в нижньонгородській губернії вночі води переливались нивів з 1849 р. Всі селени стоять під водою. Так само виглядає великі сибірські ріки. На Іртиші пустили лоді і вода залила поземину Омська.

Український клуб в Києві. Як доносять „Радя“ заснували ся в Києві український клуб, чим адлявониза ся давня мрія свідомого українського громадянства в Києві — мати свою власну хату, де б могла гуртуватися українська інтелігенція і знаходити собі втіху і розраду. Клуб має бути строго безпартійний, щоб аластича постанове українське громадянство без рішучих партійних відтінків. Статут „Українського клубу“ в серці України — в Києві, затвердила адміністрація в один день з статутом „Клуба руських націоналістів“, що головною метою своєю поставила боротьбу з українським рухом. В неділю 10. с. н. відбули ся конституційні збори „Українського Клубу“. Маємо надію, що за приміром київського громадянства підути і другі українські міста, заснуваючи такіж клуби в цім веднанні українських елементів.

107.476 корон роздав „Дністер“ протитом 15-літнього свого естнованія на добродійні цілі. Спершу ті заповоги були низькі, а тепер зі зростом товариства щораз аластичають ся. В останнім звіті з діяльності „Дністра“ за 1907 рік подано, що на публічні добродійні цілі удали доси „Дністер“ 63.157 К., а для огнених сторожиків і громад на пожарні прибори роздав завопог і нагород за ратунок 42.319 К. Організація і тов-о са Петра на перші дістали 14.184 К., тов-а взаємної помочи діали 8.330 К., СС. Службовиків 1.050 К., бурев і шкідливі помочи 24.827 К., Тов-о педагог. у Львові 4.450 К., шкільн тов-а (са. Павла, Зоря, Соня, Сільветт Гоголар, молочарські шкільн і Народна Лічниця) 16.168 К., приватні дістали (адасть урядників „Дністра“) вносили 1.649 К. Тільки завопог роздав свої рідні інституції, а з часом було могло що мадрійше уділяти завопог, а миме того в Русини, що обезпечують ся по чужих аскураціях.

Будинків обезпечених в „Дністрі“ в 522.489 міл ними 187.639 будинків мешальників. 2.765 церков і 1.753 приходств. Обезпечених в „Дністрі“ в, аж 632 церков (в львівській епархії, 220, в перемській епархії 307, а в станиславській 105 церков), і 290 приходств (альві, 96, черем, 118, стан. 87).

Хмаромли, гради і повені. В сам день літського зимало минулого середі по полудні около 2. години навістала Відень страшна туча з громами і великою аластивою, що тревала цілих дві години. Узлізля, на котрих перед тим з нагода зимало було цинно людей, пера аластича в воду остудили ся аластичи. Майже в тім самім морті навістив місто Вінер-Найштадт і окрестності сільський хмаром з градом. Вода в Дунаю сильно прибула. Того самого дня падав в цілих Карпатинах такий аластичий дощ, що полав на хмаром з аластичим дощем такий прибув, що на дозах грозить повенню. З Імунден доносять, що там рівночасно з хмаромом падав і сільський град а зерна величезних голубячого яйця пообгочивали аластичі на деревах. Також і в Берліні падав через кілька годин сільський дощ. — Про страшну катастрофу доносять з Ганна в середній Хін, аластича ся там вночі з 6. на 7. цвітня. Такого нещастья на аластича тамешні люди від многих літ. В Ганна аластича ся до Янцоніану ріка Ган, що перепливає через провінції Гунс, Гона і Шензі. На тім ріці перевозять хімічні джуніа (зодія), що можуть нести в 100 тон аластичі продукти а при усті аластичі ріки стоять завжди по кількасот більших і менших джуніок. В сторонях тих падав дощ через 14 днів і аластича, що доси прирала ся гробля а в аластичим того вода в ріці Ган підняла ся нараз на шістьста сільських високо та залила все як широкі і далеко. Хінці, що мешкають в аластичих аластичих ріках, аластича повільно вночі і вночі не мали навіть часу ратувати ся а в аластичим того утопило ся що найменше 5000 людей. Що число се не пересадно, можна змркувати з того, що в перших 24 годинах аластича більше як 2000 трунів. Шкоду, яку наробила та повнь, обчислюють на більше як 3 мільони тьєн або 10 мільонів корон.

Оповідки, іменовані і т. п.

Сегодіння оргунна конференція учителів з сільських громад черновецького округу відбуде ся 29. і 30. мая в гр.-прав. реальній школі під проводом інспектора п. Кунчанина (для руських шкільн округу) і Жанковського (нім. та рум. шкільн).

XVI. Звичайні загальні збори тов. взаємних обезпечень „Дністер“ відбудуть ся в четвер 14. н. ст. мая о год. 10. перед полуднем у власній салі Товариства у Львові (при ул. Руській ч. 20). Порядок денний: 1. Відчитане протоколу XV. Загальних Зборів з 9. мая 1907. 2. Справоздане Дирекції і Ради надзираючої і аластичих рахунків за XV. рік адміністраційний (1907). 3. Справоздане комісії ревізійної і уділене абсолютній Дирекції за XV. рік адміністраційний (1907). 4. Внесення Ради надзираючої в справі ужиття надвизки з р. 1907 в справі ужиття надвизки з р. 1907 в сумі 302.782 кор. 5. Вибори: а) почетного президента Товариства на 3 роки (§ 18. стат.), б) 6 членів надзираючої ради на протиг 6 літ на місце уступаючих ин.: д-ра Івана Гробельського, Йосефа Гурника, Григорія Кузми, д-ра Евгена Олесницького, Рафаїла Стобляного і д-ра Степана Федора (§ 32. стат.). в) 5 аластичих членів ради надзираючої на 1 рік (§ 32. стат.). г) 3 членів комісії ревізійної і 1 аластичий на 1 рік (по мисли § 45. стат.).

6. Інтервенційні членів. — Того самого дня пополудні о годині 4-тій відбудуть ся XII Звичайні загальні Збори товариства взаємного кредиту „Дністер“ стоваришених зареєстрованих з обмеженою поруною у власній салі товариства, ул. Руська ч. 20. Порядок денний: 1. Відчитане протоколу XI. Загальних Зборів з 9. мая 1907. 2. Справоздане Дирекції і Ради надзираючої і аластичих рахунків за XI. рік адміністраційний (1907). 3. Справоздане комісії ревізійної і уділене абсолютній Дирекції за XI. рік адміністраційний (1907). 4. Внесення ради надзираючої в справі роздачу аластича за р. 1907 в сумі 26.881 кор. 83 сент. 5. Інтервенційні членів. Перед зборами о годині 8-ій рано відбуде ся богослуження в церкві Успенія Пресвя. Богородиці. — Президент Григорій Кузьма.

Посмертні вісті.

† **Воробкевич (Ейсен) Емануїл**, парох в Існопі (Черемонського деканату), помер 10. с. н. по тяжкій грудній недугі в 45 р. життя. Похоронений був середукою латинною пом. нашого комозитора і писателя Індора, з котрих похоронив ся між живими його двоє Вікторія, жена радника правого Сіміїновича. О. Емануїл був енергійним діячем в Існопі і Раранчу, підтам аластичаком у Львові, катехизатор народних шкільн в Чернівцях і накоміс парохом в Існопі, куди тагнуло его в похороні аластича, щоб спочити на цвинтарі, де лежить его жена, що померла в молодім віку. О. Емануїл був чоловіком талановитим, який за молодю брав ся до віршованія і его аластича похоронив ся в давніших букваріях казендрах. Описав писав проповіді в пері. газеті „Кандола“. Вудучи у Львові видав там Псалтирю і Історію нашої митрополії. В народних ідеалах і аластичих курсах стоїть аластича его учебники реалій „Короткий Катехизис“ (переклад). О. Емануїл розумів і понамав заслуги свого батька і по его смерті зібрав і аластичував розвинені его рукописи. Нети перелав підтам „Станиславському Воєводи“ а поетичні твори др. О. Миковець, щоб аластича ся їх аластича. В житті народнім пом. Емануїл не брав участі, однак мав до нас прихильне серце, аластича чого зносив неодму прихильності. В учительській семінарії, де був катехизатор кілька літ, аластича великі заслуги засновані великої музичної бібліотеки і опіною над хором, як і аластича займав ся він дуже радо молодіжню і аластича еї тивок матеріально. Землі ему пером! — (С. Е.)

Із штуки і літератури.

Репертуар русько-народного театру в Чернівцях в салі місцевого театру. В середу, 13. мая с. р. „Черноморці“, опера в 3 діях Кукарника-Лисенка; в четвер, 14. „Катерина“, народна опера в 3 діях Архаса, годинний виступ п. Ф. Лопатинської і п. А. Гаєва; в п'ятницю, 15. (по аластичих цінах) „Аноніма“, шутка в 3 діях Лавалера; в суботу, 16. „Барон циганський“, годинний виступ п. Ф. Лопатинської; в неділю, 17. „Невольник“, мопедрама в 5 діях Крошпанського.

„Польський і руський революційний рух в Україні“ стор. VIII-4-200. Ціна 3. кор. Михайла Лозинського найліпше завопогити у автора Львів, ул. Гавовера ч. 14., бо тоді не платити ся пересилки і дістаєть ся як безплатний додаток праці тогож автора: „Маркс-Енгельс-Лібнехт. Про відбудоване Польщі“.

ПАСКІНОТ.
І небавки дідуном кожний з нас ме звать ся!
БЕРГАМЕН.
Не боїм ся про Сильвету...
ПАСКІНОТ.
Ні ти про хлончича...
БЕРГАМЕН.
Ах, мій друже єдиний!
ПАСКІНОТ.
Бергамен, дай писка!

Сцена 7.

ТИК, СІЛЬВЕТА, ПЕРСІНЕТ (адасть параз).
СІЛЬВЕТА (побачивши свою багача в обіймах Берг.).
Ах!
БЕРГАМЕН (побачивши Сильвету до Паскіма).
Сильвета!
ПЕРСІНЕТ (побачивши багача в обіймах Паскіма).
Ах!
ПАСКІНОТ (побачивши Перс. до Берг.).
Персі!
БЕРГАМЕН (тихо до Паскіма).
Виймо ся!
(в обіймах паразодать оба в борону) Опрішкун!
ПАСКІНОТ.
А, гільтаю!
СІЛЬВЕТА (гильме багача за плечу).
Тату!
ПЕРСІНЕТ (там само до Берг.).
Тату!
БЕРГАМЕН.
Най набю хоч кришкун!

ПАСКІНОТ.
Він з'обидив...
БЕРГАМЕН.
Він сьмів що мене доторкати!
ПАСКІНОТ.
Зьлір!
СІЛЬВЕТА.
Татусю!
БЕРГАМЕН.
Я...
ПЕРСІНЕТ.
Тату!
ПАСКІНОТ.
Опрішкун!
СІЛЬВЕТА (розділює їм з Персіметом).
Ах, тату!
ПЕРСІНЕТ (гильме багача).
Вертаймо адже пізно...
БЕРГАМЕН (хоче вернути до журу).
Не в тім парокіжні.
(Персімет аластича до багача).
ПАСКІНОТ (подібно до Сильвети).
Я дурію!
СІЛЬВЕТА (аластича до сь).
Подумай лиш о ревматизмі...

Сцена 8.

(Сьміюся ся колом. Сцена через хлончича пуста. Описав аластича до паразу Паскімота Страфорель і його товаришів малявками, музикою і т. д.)
СТРАФОРЕЛЬ.
В одній зорі на небі для мінце чьтаю...
День минув ся (розмінує своїм людьми),

Стань тутна, а ти ту, гільтаю...
Як почуємо з вежі, що година била,
вона прийде... сунокна на ній буде біла...
тоді сьніску (адасть на небо).
А місяць! більше один ефент,
і най в моїй роботі хто аластича що дефект...
(адасть двох аластичих плаці малявками).
Ті плаці є худові, гарні і покарди,
тільки троха грізнійше дерцяті гильбарди!
(присюсять лектику).
Тутна в тіні ставайте (адасть ся аластича аластича аластича).
Мурики добірні! (є сторуку нудіс).
ні їм аластича сьмієть та довог покарди,
доки гасла не дам нам (видмо слабо розмови тає з аластичих аластича, аластича музиками).
Музиканти голи!
ту на тім тлі роженім (адасть аластича червоно)
кождому з нас роки
добре аластича... А що то? Гей аластича поки!...
більше грації потреба... А ин, більше грівя.
Малоділа, стань просто!... Най чьмієть аластича!...
Образ Ватта аластича: нім все поаляє!...
(адасть до одного з малявками).
Ей ти перший там в масці!... перестань сьмієть ся з своїм аластича медичним хочеш поаляєть ся?
Ну, аластича все добре. Тепер покарди... голи!
Гарно, гарно! Ще струни аластича, фа-соль-ля.
(адасть маску).

(Далі буде.)

Парламентарні справи.

На засіданні 12. маю вела ся дальша дебата над підняшенням контингенту рекрута. Після слова Фрайндліха промовляв п. Цугенберг (хр.-соц.), котрий заявив ся на правительственным пропозиціям. П. Кельман в часній промові виступив проти пропозиції. Посол Вайденгофер заявив ся за відхилення пропозиції до комісії військовій. П. Ліберман (соц.-дем.) жалюється на великі туги, накладені безпосередньо на людину та заявив, що соціалісти досі не признають держави ні одного рекрута, поки в армії не будуть переведені основні реформи в демократичнім напрямі. Парламент погоджує тільки такі державні повинності, позначаючи на боді народні повинності. Коли правительство малює ся на замальований контингент рекрута, то босідник вказує на те, що коло 28.000 жовнірів є заняті як офіцерські посади. Крім того висилає ся жовнірів на роботи до приватних підприємств та до військових вартатів. Коли-б усунути ті відносини, то не треба би підняшення контингенту рекрутів, бо жовнірів було б у службі доволі. Босідник домагає ся введення двоїтної служби військовій. Заявив, що в Галичині ображає ся в війську національні почування жовнірів руських, польських та жидівських. Дальше жалюється ся босідник на який харч жовнірів і люте поведіння з ними. Обговорюючи відхилення в Галичині, босідник каже, що про ті відносини дізнав ся свіді з убітства намісника Потопного. Соціалісти як найострішше осуджують убітства, як спосіб боротьби, але Галичина втратила довіру до державного парламенту. Соціалісти в відношенні до державних повинностей будуть так само тверді, як твердо є правительство супроти домагань Галичини. (Оплески). П. Зоммер урочував справу реформи земельного податку.

Президент піднімає, що ся справа є важна, але посли повинні самі подбати, щоб парламент був здібним до праці.

На сім засіданні замкнено.

3 регуляційної комісії.

У вівторок відбуло ся засіданне комісії регуляційної. На внесення пп. Пернсторфера і Редліха в справі внесення п. Хіарія про помпозне спільності членів президії вибрано референтом п. д-ра Штайншндера.

П. Штайншндер реферує справу внесення п. Хіарія та пропонує, щоб сотворити ще дві посади віцепрезидентів палати та відповідно підвищити свідальність секретарів.

П. Крамарж ставить внесення, щоб число віцепрезидентів піднести о 3, так, аби відносно-сбалансований клуб мав репрезентацию в президії.

П. Романчук противить ся тому; каже, однак маю се внесення узакнити, то треба би що сотворити одно місце віцепрезидента для Русинів.

П. Еген Левинський ставить внесення, щоб установити п'ять нових місць віцепрезидентів, аби всі репрезентовані в раді державній народи мали своїх представників у президії.

Проз. Вайсшндер визнає задоволення, що признано вочевидь реформи регуляційну. Що-до спільності віцепрезидентів, то босідник противить ся пропозиції п. Романчука, бо практично не можна перевести, щоб усі народи були репрезентовані в президії.

Президент міністрів бар. Век пригадує, що регуляції австрійської палати послів є перестарілий та вже давно вимагає реформи. Зосібна треба упр-

вилити квестію палати внесень та занести правильно погоджуване правительственным пропозиціям. Що-до спільності віцепрезидентів, то се не є квестія принципіальна, однак міністер думав, що не належить установити більше, ніж 4 віцепрезидентів.

По дальшій дискусії відхилено внесення пп. Еген Левинського, Романчука і Крамаржа та прието внесення референта.

Указано також піднести число секретарів до шістьох.

Війня обговорювано справу перенесена реформи регуляційну на надзвичайні засідання і зазначено, що президент все має право скликувати надзвичайні засідання.

НОВИНКИ.

Чернівці, 14. маю 1908.

Посол Лукашевич одержав слідуючу телеграму: В ім'я товариства буковинських податкових урядників маю честь Вам, Вишочисляний Пано, послом, висказати найсердечнішу подяку за успішне концерте. — Айдамо, Дам.

Студентський страйк на австрійських університетах. До студентського страйку на австрійських університетах, який мав розпочати ся в четвер, наложив до того часу не внесено засадованих викладів проз. Вармунда, — мабуть не прийде. Міродайні круги, що мають вплив на студентство відраджують від страйку, вказуючи на те, що страйком загрожено пошанію міністра просвіти д-ра Мархота. На його місце прийшов би християнський соціал; в таким разі страйк пошанов би лібералізмами австрійському і притім нерест, аніж його протавниками. Професор Масарик висказав ся також в таким змісті: супроти студентської депутації. В середу вечером відбула ся конференція професорів відомського університету із заступниками всіх національних товариств студентських. Професори обіцяли, що сенат відомського університету постарався о спільну суверенізацію всіх німецьких університетських сенатів, а який заперечує ся проти порушення клерикалами свободи науки по університетах. Студенти задоволялися сею заявою і в той причини не прийшли до генерального страйку на австрійських університетах. Як довідую ся в другій червоношного українського студентства, що в разі вибуху страйку на червоношнім університеті прилучають ся наші студенти до нього.

„Czer. Allg. Zeitung“ про церковну справу на Буковині. Вона тепер майже дня, щоб „Czer. Allg. Zig.“ не виступила з якою статтею в рускій справі. Цякова з сїєї газети дістала справді якусь хоробливу маю уважати ся експертами в руських відносинах і в позначайло важною міною постути дурині, але соромно слухати. Останнім разом вчепили ся церковної справи і вивчають, що подія дискусії чи консенсорії на руску й румунську неісторичний, бо на румунизацію вже ніхто не спариває ся, в консенсорії знає між представниками обох народів як найприйнятніша згода в братерстві, а широкі маси народа аніж не чули потреби „розділних спорів“. Пан Фішель Менцель в обороні єдності православної дискусії! О, боги олімпійські!

Зі споминів російського тайного поліціяна. Живучий тепер в Лондоні колишній член тайної поліції

політичної в Росії, Персін оголошує тепер спомини з своєї „діяльності“. Персін, що був приданий до двірської дружини царя як шпін, мав задачу втручатися ся в міжлітній турок, щоб потім подвійно перестерігати перед наміреними атентатами. Якійсь час було йому се добре; але по якийсь час стали заговорювати, яких вплив як-раз перед виконанням були зраджено, запліднювати Персина; поставили його на пробу при помочі організованого атентату і убилися, що він був зрадником. „Виробили собі час новий план і я мав на означеній місці у ділі вжити ся в означеній часі. Я передчував, що мене спіймали, але воротти вже не було. Ледво що я виліз на означене місце, оточили мене турки міжлітстві, і я мав приваляти руками і ногами до доросла. Провідник турка прочитав кілька актів обвинувачення, які доказали мого шпінства. Я казав, що те все неправда. Описи стали наперати на мене, щоб я зрадник їм тайну організації похиті, чого я не хотів зробити. По воротній нараді рішави воли мене мучити. Юрба обступила мене і стала колоти ілами мого тіла. Кілька присадкуватих мучили боля мене, однак все на дармо, в нічого не хотів повзати. Здавало ся, що їм годі дати собі ні мною раду. Одні з турки порадили застріляти мене не пса. Інші знов казали ся за повисенням. Тут одна виступила молода загонірюва, Полька, і промовляючи мене зором безмежної несправності, сказала: „Маю добру гадку. Ваші способи кари смерті за короткі. Привежмо його на шини залізної дороги. За годину буде їдти окреслений потяг в Петербург. До того часу буде мати нагоду думати про свою вину, доки потяг не розірве його на куски“. З ентузіазмом припали се воле пропозиції і кілька минут пізійшій лежав я на залізній дорозі, прив'язаний до шин. Сказавши мені в наслідок „добра ніч“ всі віддалили ся. Я пробував умішати ся, сівав ся, прутив ся, все дармо. Оголошений страйком зламав а без притомності. А потім почу я вперед тіло тисне в шини, яке вгодом кришало, чуя дальший гук і шум і побачив, як на горизонті появилася дві малі світляні нитки, що все збільшували ся; надходив потяг. Годі мені описати той перебіг, який мною заволодів. Світляні лінії ставали все більші. В шалений розпачі почав я кричати, хоч знав, що гукі потягу мене заглушували. Ще лиш 300 метрів, 200 — я знав: мого життя потребує ще лиш кілька хвилин. З силою, яку надає чоловікові розпач, торгував ся я, мої путі троті ослабонились, що рад і я впаав між шини на землі. В тій хвилі перебіг повів мене потяг і тисяч істор розсипався округ мене. Потім страція в притомності. Очунаний побачив себе в шині. Три місяці пролежав я в страшних болях, доки міністерство не признало мені нагорода, почім виїхав я лічити ся на південь“.

Жидівська апрогандія без границь. В одній з пошдних ділях політичній сідла в гандельску Андрушан при худ. панській в Чернівцях тана трійця: „дич“ Френкель і Мігоя та оо. Загаровський і Герман. Розмова вела ся про актуальний тоді атентат Стинського і про Русинів. Френкель, відно польський брат, бо зійшовши на се тему, повторив по кілька разів на свій голос, що Русини се „ein falsches niederträchtiges Volk“. Оба охп не притакували неправді, але я не майшли ні одного слова відрава для безлічного жидка. Донора коли Френкель почав казати ся, що він нині всього не боїть ся, аби його застрілено, одні із сидячих коло нього стола сказав тая само голосно: „Отрідати ніхто не буде, але такий, що вибе по якийсь може

БЕРГАМЕН.

Так подружжя значайно комедий гнів кінчав: спокій всюди і муру вже який не має! (показує на муру).

ПЕРСИНЕТ.

Така зміна у батька — прямо чудо боже...

СІЛЬВЕТА.

Я казала, що час все чудово упомнить.

(коли вони з Паскіном виходять, Стафорець піднімає і подає Бергаменови паші).

БЕРГАМЕН (гизю).

Що се? Підпис, печатка, і якийсь малюнок? А скажи по, будь ласка?...

СТАФОРЕЦЬ (мамаєть ся).

Та се мій рахунок (каже йому).

Заканіса.

Дія II.

(Та сама декорація, але нині вже нема. Заван, що стояв під журом тепер відступив одні на право, другі на ліво. Інші сиділи: багаторазові, класні, алатані, претенсіональні пошуми, що наслідують жармор, поступити Амра, що грає на електі, тензирна. На ліво гордовий столик, крісло).

Сцена I.

ПАСКІНОТ, ВАСИЛЬ, пізнійше БЕРГАМЕН.

(За піднесеною занавісою видно Паскіного, що сидить на ліво і читає часопис. Василь стріже в лапубній сідни ласке).

ВАСИЛЬ.

О, потар щось не дуже споро посінивав...

А ось місяць минув вже, як муру немає, як ми разом живемо... Пора на вінчання, адоволюти пора вже діточі бажання!

ПАСКІНОТ (підносить йому і розглядає ся доволу). Гарно є так без муру?

ВАСИЛЬ.

І ще як, мій пане!

ПАСКІНОТ.

Парк мій певно не втратив...

(підносить ся і дотримує ся цвігів на калюбї)

А, подлю потане!

Цвітін зівба є монрі! Ти підля їх з рана?!

Підливай раз у вечер, сонє!...

ВАСИЛЬ.

Просту пана,

Пан Бергамен казав так...

ПАСКІНОТ.

От, стара дитина!

Підливати всі цвітін каже що година,

бо се, каже, найлучше їм над все допоможе (до Василь) Виставити паронни...

ВАСИЛЬ (іде до ораторії, під носом).

Ох Боже мій, Боже!

БЕРГАМЕН (піднімає цвіги в великій напругі).

Я підля їх порядно... цвітуть... докля мало, що я правий... тому їх часто підливаю... (до дерев) Ти мій справі напруги вже вихало може... (Але воду) ниний, ниний... похале... (стає на пошуму)

Як тут гарно, Боже!...

(омадає ся з розкошено докля)

Парк мій певно не втратив... просторо, широко... Мармор штучний — се правда — але бачить око мов правдивий... Оусіди повинні знати ся (вобаче Паскіного) А, добрий день (німа відповіди)

Добрий день! (моджажа — описав Паск підносить йому)

Що отже значить ся?

ПАСКІНОТ.

Алеж друже, ми бачим себе без пероран.

БЕРГАМЕН.

Так?... но, добре! (бачить цвіги, які Василь усталає [з калюб])

Лише се! Ай, ай! мої нерви!

День в день з хати тайном я шов в тій годині...

ПАСКІНОТ.

(здумавши оукусое часопис)

Хильцем тихо сирадає ся і по тій стениш...

Як хороше те було...

БЕРГАМЕН.

Сей страх!

ПАСКІНОТ.

І ся тайна!

БЕРГАМЕН.

Підлидати хлопчиска — справа незначайна!

ПАСКІНОТ.

Або Сильву слідити та не сполохати.

БЕРГАМЕН.

Тий не легко се було тап на муру відратись, при чім навіть ще можна поломити ноги.

ПАСКІНОТ.

Ах, то було чудове!

БЕРГАМЕН.

Все шунате сиромогі

хоч раз денно у муці, клопотях, аусиллю кобананати з собою хоч маленьку хильку...

ПАСКІНОТ.

Нероз поваж в крадьом густими корчами! Яко гарне те було!

найти ся*. По сѣм и. Френкель прити́ї і, як чуємо робив заходи, щоб переписати того пана, який обіцявав йому дати поліцію. Ми одначе думаємо, що и. Френкель мав певну рацію. Бо коли зайня, що назвали се руским добром, сьміє в присутності людей, що також живуть з руского мужина, називати піддан руский нарід без ніякого протесту з їх боку, позн руский нарід толерує між собою такого плизатора, та не дивувати ся, що він иншого попита про нас по має.

Виступленє н. Окуненского з руского амбу? Часописа донесли, що н. Окуненский виступив з руского амбу пасадом своєї асері із славновіслю промовою на похороні н. Геронда в Празі.

Виступ з шехпольської групи кола польского. Песоа др. Станіслав Вилі, що доїї належав до шехпольської групи польского кола виступив в ній і прилучив се до партії львонців. Зі 71 членів, яких має кола польское на вступленю львонців до кола вложать тевер 15 посів до шехпольської групи.

Справа уставу громадского. З Відня телеграфують нам: У півторон звали ся всі рускі і румунські послы з Буковини під проводом посла Вискиля і барона Гормузакі у міністра внутрішних справ барона Бімерта в справі прискорення санкціонування громадского уставу, ухваленного сеймом краєним. Депутация озвужала дуже задоволяючу відповідь.

Нова українська газета. „Радя“ доносить, що в Камініч-Подільському видавстві місцевої газети „Подільська Мисль“ подан поділяемому губернаторови заяву, щоб йому дозволено видавати українську газету „Промінь“ під редакцією Н. Отрешка.

Зеліничка катастрофа в Рудках. На зеліничній станції в Рудках надїхав віторок, дня 12. с. м. о 7. год 40 міх. вечером поїзд, що їхав зі Самбора до Львова, наслідком але уставленої зворотниці на 16 тигарових вагонів. Наслідки катастрофи були страшні. Львовичина, що надїхав на стонці вагонів, вломлювана; з помини не лишило ся ні сліду, передні колеса відорвало, а трім того є многі інші знищені, що зробили машину не до ужитку. Вискочили зі шни танок один вагон. Ін стонці 16 тигарових вагонів два перші розторочені на трієни, а два дальші вискочили зі шни, поторнішали значні ушкодження. Вагони були напаловані худобою, головю безрозум, з котрих багато загинув. З осіб, що їхали поїздом, ния не втратило ся так тяжко, що винесли їх на ношах. Яких 40 осіб дізнало сильного потрясення пернім. Як сказано, причиною катастрофи була але установка зворотниці, а владство ослаблений зеліничний „шпар-систем“. До тигарових вагонів ладовано перед катастрофою худоба а по пересуєню вагонів на бічний шлях, забули змінити зворотницю для надїждяючого поїзду зі Самбора. Факт є, що в часі вїзду поїзду на станцію коло зворотниці не стояв сторож, як сего немагають службні приписи. Далше спостатовано, що машиніст, який ния поїзд, мусів бути вичерпаним довгою службою, коли сьчас не замінити похвалю ві зворотникою і дан контрапару аж безпосередно перед ударом. Ратуючи ситуацію, хтось зі зеліничної служби пустив подорічну чутку, будим то на поїзд виконано замас, а навіть мали бачити якогось чоловіка, що втікав до ліса... На вість про катастрофу з львівського двірца вїзвано на поміч другий поїзд з урядниками та робітниками, аби усунути перешкоду в руху. Вїхав також львівський директор зеліниць н. Рибішній. О 2. год. 15 міх. в нощі приїхав до Львова поїзд

з Рудок, везучи всіх пасажирів, з котрих нитьох було мусіло катастрофу тяжко відхорувати.

Пливучі церква. Управя астраханської єпархії предложила російському синодоло до потвердження проект будови двох пливучих церков, призначених для задоволення потреб досить тисяч рибалів, розсіланих в перепажній частині року по берегах Каспійского моря. Різноразно пливучі церкви будуть мати в місцінарено значінє серед тих Кіргізів і Калмиків, що кочують на берегах того ж моря. По проекту, предложеном синодолом, одна церква є білша, зовнішня, обтиснена насмохеним вітрильним полотном і обіймає 17 квадратних сажнів, друга менша, дерев'яна, буде збудована на вітрильній кораблі або на плоскодонній лоді і захолати-ме в уста рік. Обі церкви дадут ся розбрати. До персоналу на тих кораблях належить лікар і аптека для уділювання лікарської помочи приборожному населеню.

Спадщина юта. Перел мільона розамі вмер в місті Висебар (Пенсильванія) аматор асїрія, полишаючи два коті і 40 тисяч єранків, з чого, як сказано в завіщанню, процентів мало ся ужити для утримування обох асїрит. Недавно згинув один з котів а його брат став сам ужиткувати проценти. На днях адох і другий кіт і майно принаде тій особі, що пилувала ся обома котами.

Старий революціонер. В Будапешті помер дня 2. с. м. у 83 р. життя генерал Стеван Тір (Tirr), що ния дуже бурливе життя. Австрія спричинила він багато клопотів і служив ріжними державам, від котрих лише надїав ся помочи до визволення своєї малярської вітчизни сїд паволами Габсбургів. В 1849 р. був офіцером австрійської армії, що воювала в Італії під Радельським против короля Сардинії. Під Вуцалорю відвертував до ворожої армії і жертвуючи Племон-тійським своєю поміч, обідав утворити малярський загін для визволення Італії. Однак побитий під Монарою удав ся до Парижа і Лондону, де вїйшов у зносини з Гр. Теллєм, Пудльським, Коштом та іншими провідниками малярської еміграції і разом з ними укладав революційні проекти на будуче. В 1852 р. поручила йому малярська еміграція розвідати діяльність австрійських військ в Італії та щоб отарав ся по змий позвезати їх до революційних цілей. В жовтні того-ж року іменовано Тіра агентом Кошута на Італію з обідком в Турині. Коли одиав в асїтм 1853 р. про-бавано виникати новостанє в Медіолані, в яім Тір мав певну участь, австрійський военний суд засудив його на смерть і у Фієскірхен на Угорщині повішено його „in effigie“. Се заставило його втікати на ново до Лондону. Коли вибухав кримський війна, вступив до англійської армії але недовго для закупки коней; одиав се становище обияв тільки для сего, бо на ділі мав ния викликати в Сербії ворожобу против Сема-города. Се йому не повелось, бо австрійські війська пильнували границь. Скінчило ся на тім, що Тіра влопаво в Бугарешті, яко австрійського дезертира, а военний суд в Крейштаді засудив його знова на смерть. За інтервенцією англійської королеви Вікторії мінли імсар Франц Посне І. впрок на досмертє вигнано з границь Австрії. По трилітній мандриї на границю бачимо в 1859 р. Тіра знова в Італії яко команданта альпійських стрільців Гарібальді. Яко ад'ютант Гарібальді бере Тір участь в його сьмілій вправі до Сопхалі, а потім стає генералом і губернатором Неаполя, де здобути потрого причини ся. Недавком женити ся з мучою Луїана Бона-партого і якийсь час живе спокійно. Рой революціонера

пробував в посліднє в 1866 р., коли Австрія була запутана в війну на два фронти: з Італією і Прусами. Агітував тоді в Сербії за повстанням на Угорщині, але безуспішно. По брані його зно серіозно, бо за-наздо любив хвалити ся своїми ділами а мисляючи в Бугарешті відігравала ролю будучого угорського короля. В р. 1867 р. заидиши амністії Тір вернув ся назад на Угорщину і в той нора жив уже тихо, віддаючи ся технічним сгудам.

Оповідки, іменовані і т. п.

З ц. н. управя руху. Управя руху подан до відомости, що на час літніх місяців, то є від 15. мая до 15. вересня 1908 заводиться ся одиоразову бюрову ереквенцією; урядувати буде ся у сїм часі від год. 8-ої рано до ния до 3-ої по обіді.

Сонільський базар. Торг в місяці півніти був о 2203 К 60 сот. білший від торгу в півніти минулого року. На абілішенє торгу визинула значно траєція тютюну, стонлів і марок, котру посідаємо від 18. лютого 1908. На владних вилануло в півніти 1205 К 10 сот. Стан вказав о 30. півніти 1908 13.588 К. 8 сот. На уділи вилануло в півніти 36 К. Стан уділи в 30. півніти 1908 2294 К. На фонд резервний вилануло в півніти 4 К. Стан фонду резерв. в 30. півніти 1908 К 164. Оборот касовий в півніти 11.717 К 24 сот. До товариства приступили в півніти н. О. Барзани урядники чистого банку з 1 уділом і Т. Гриневич арт. казар з 2 уділами. На розвід стонириненє виланє по білшій часті патріотам нашой провінційальної публіки, котра так відчас приїду до Львова як також і асированими замовленнями абілішє з кожним місяцем торг в сьміні. Крім того уміщує значної свої ошадности в наших товариствах, чим доплату доїре до сьмідності нашой сїрми а ния до-дах охоти до енергійної праці на торговельній і організаційній ниві. Часові уділи 25 К, нисово 2 К, від виланов 3 проп.

Іа штуки і літератури.

Репертуар русько-народного театру в Чернівцях в сьмі місяці театру. В півніці, 15. (по змиченні цінах) „Аноніма“, шутка в 3. діях Дов-дларі; в суботу, 16. „Варон питанський“, го-стийний виступ н. Ф. Лопатинської; в неділю, 17. „Невольник“, мелодрама в 5 діях Криво-ниського, в понеділок (по раз третій) „Галіяна“, опера в 4 діях Микошич, гостийний виступ н. Ло-патинської і н. А. Гаска.

РУСКА НАСА ○ РУСКА НАСА

тов. зареєстроване з ограниченою порукою в Чернівцях.

Одинца свого рода українська віснєсова інсти-туція на Буковині. — Приймає вкладачі і опрєдєляє їм на 5%. — Пай нисєсть 40 К і вкладає 8%, виланє 2 К. — Родина! Хай влад „сїд до сьміго“ відіба ся спавенєм відомомом по шїлї Бугарешті і ний лондєй, що потужєє себе шир-ким патріотом-Українцем складє свої ошадности в „Рускій Касі“.

Прїєднуйте нам нових членів! Дирекція.

БЕРГАМЕН.

В мене що є плями на штанах із тринці по ний ськазав ся!

ПАСКІНОТ.

Один другого вічно, аж до смерти влад ся не любити...

БЕРГАМЕН.

І знищить мав один-одного...

ПАСКІНОТ.

А прохонні... що дини так все щось нового... (пошєє) Гей, Берґамєн!

БЕРґАНЕН.

Що спавєш?

ПАСКІНОТ.

Сего нам бракує.

БЕРґАМЕН.

Але де там? (по шїлї надумуємє ся).

Хоч може... Нєрає серце чує, що чогось бран... А знаєш, думаю часами що то та романтичність так мєтєть ся над нами. (Мовчанка. Глядїть на Паск., що мовчить. До себе). Камізола у нього — даю сьмію чєстї — вєє вдєвнїчка по двох-трєх гудїнах...

ПАСКІНОТ.

Не знєсти мєй сьмію... Він як хрум, а поли як прила.

Що природа оґиду таку сотворила.

(Влад, що читє, як Берґамєн перєводїть мєло мєло).

БЕРґАМЕН (глядїть на мєло на боцї).

Він читаючи зноу динить ся як влад...

(відхєдїть на бік посєдєстєючи).

ПАСКІНОТ (на боцї мєрєво).

Він свїтє... ось манєри... надїєн як баба! (мєлєсьє) Та поїнь се до чорта, не свїнци так дїко!

БЕРґАМЕН (у сьмієсьє).

В моїм оцї ти бачиш трїску, а полиє поїнь із своєїго ванио-вєнї дружє.

ПАСКІНОТ.

Я?

БЕРґАМЕН.

Тай павичи в тебе є логанї дуже. Оє, колишєш ся вічно, тай сонєш — і ласкї ти на сїлетні, а нє тїй від табакї красїй... побільшити вєє любим подїїнью, потрїбно.

ПАСКІНОТ (сїдїть в асєлєсьєсьє мєлої лїжєкї жєлєзє).

Алеж...

БЕРґАМЕН.

Тан, тан! Не вмієш вєдїти спокїїнью, цїду дїянь ногою раз у раз колишєш, стїд тїй білий від сьмічї, а хїб — вічно красїнь. Ти мави є, тай годї! Шїєда спєрєчатєсь!

ПАСКІНОТ.

Ах, дїятого, що мучить нас пудьєа тринєнта, то ти кожду дрібнїцю в мєнє добачєш і вєїх моїх навичєк інвєнтєр єспавєєш. Але долє, що в сїлїньї нас сївуєла дїбє, порєзєла нїє добре мєнї твої хїбї: свєрбїньї є у тебе, ти гїдкїй, мєрєєньїй, нєждє хїба у тебе як хробєк пуждєньїй; перїє крила ся — обїєньїє бієньїє на мїєло...

БЕРґАМЕН.

Тєпер батє, про що я сгудїєньїє ся хїєлє...

ПАСКІНОТ.

Що?

БЕРґАМЕН.

Ти з муром був кранїй.

ПАСКІНОТ.

Я також говорю...

БЕРґАМЕН.

Ти будь пєсєа, звєрнї ся до своєго марїєру! — на мєнє...

ПАСКІНОТ (вїбуєє).

Вїєє мїєєньє та мїєтїя трїєєньє...

БЕРґАМЕН (з'їдїєсьє).

Алеж добре!... Однє лїнь, що і там привєєєш не дїє нє мї робїєє сє...

ПАСКІНОТ (підїєєньїє руки в їєу).

Яє сонєє сєвїтїть!

БЕРґАМЕН.

Дїє дїтїй сє робїєєсьє!

ПАСКІНОТ.

Щоб шєєєєньїє дїтїє буєє, отжє спокїїнью торїєньїє втратє нєєї нашїм дїєєньїєм нїє тайїє будуть нашї болї.

БЕРґАМЕН.

Дїє дїтїй посєєєєєньїє ся родїчї гєтєнї.

ПАСКІНОТ.

Пєт! Завєєєєєньїє нашї!

БЕРґАМЕН (глядїть на мїє).

Ах, які чудєнї!

Яє сєєєньїє! Обєє мєєєньїє в вїєтєєєєньїє...

(Далї будє.)

на цілій рік 18 кор. (ага. 9 рублів або 84 ар.)
а на ція року 9 кор., ага. 4-50 р., або 17 ар.
Поодинокє число 10 сотиків.

Виходить кождої середи, п'ятниці і неділі.

В справах редакційних можна устно переконатися, чи що для від 8—10 руб. і 2—3 по год. при місяц і кварт.

Батьків наших шалують... Але най що хоче

нону правителство одну точку програми, нигде не вийшов в найвищий престоловий бесід. Що одбула нинішність горючання, вірно боронить жовіра сида! Воєн мусить сповинати такий свій обов'язок, коли вітчизна понаде в нещасті, він з часом змисав зовсім з своєю сущістю з держави старався о его удержанні і виживанні цілою можливістю. Іншаке має се з тими людьми, що скінчили військову свою службу з тепер обов'язані брати участь в в періодичних виравах.

Сі резервісти мають в своїй горючій нинішній званню і несли підчас військовій справі, які тривають чотирь тижнів, як позивний татар. Як часто трапляло се, що чоловік з торговельного заводу втратив свою посаду через вирава. В деяких занятях припадають сі вирава саме на головний сезон, через що багато самостійних промисловців понесли таку шкоду, яку неможливо напирати. Тому то треба дотично увільнення від вирав або їх відложення поступати ліберальнішо. З чого має жити жінка і діти, коли кормителів пішов на вирава, коли мають лиш то, що чоловік денно заробить? Родина мусить тоді гарувати, або відкашати се до милосердя.

Держави мусить сего жадати, щоб неплинувало від часу до часу злібних до оборони молодих чоловіків до військовій справі, щоб на случай потреби були они для війни рухомі; про їх родину однак не журива се держава до тепер. Тепер вносла держава законпроєкт, яким має реалізувати се і се питання. Намір винагородити, на яку призначено в цілості річно плату 3 і пів мільйона корон, має би вивести загально повинну денної плати, яка є в звичай в тім судовій повіті, де проживав позиваний. По розділі уважання законпроєкт отже: Шляхетск резервіст в своїм суспільній заробітку обов'язані обезпечити від слабости, тоді ставлять денна плати, установленна в тім обезпеченні, основу виміру; коли-ж не піднята се сему обезпеченню, тоді устанавляють позитивні позивні уряди періодично пересічну денну плату позиву. З установленної денної плати получають члени родини резервіста, як сказано 50 проц. Каєа хорих платять робітникам в случаю занеужаванні 60 проц. его денної плати. Подібний вимір був би відповідний і при винагороджуванню родин резервістів. Однак правителство стояло на тім становищу, що підчас вирав чоловік уступив з родини і не отримав домашній бюджет. Та се правда лиш в часті, бо жона не один сотня заощадить, щоб підлати его резервістину. Чей звичай, як дуже треба при виравах кілька корон. Нераз жовірам можливо подати їм аж не поадувати. Тому привозований жовір прохачуванати се в власній кишені підчас маршу.

В літній сесії минулого року принесли п. п. послан Шуаєр і тов. внесок, до між ними жадати як найвищий вимір запового датку квоту 4 К денно. І в се за установленні найвищого виміру, алетаж і за означенні найвищого квоти. § 3: посланий уступ прав. проєкту каже, що коли резервіст наслідок не працював в краю, тоді вносить даток для утримання его родини 1 К денно. Було би справді, щоб прийняти тільки получає ті резервісти, що працювали в краю, хоч би їх денна плата вносила менше як 2 К.

Сі гадки насувають се, коли хочемо уважувати обставини Русинів в Галичині і Буковині, де плати підлягати робітників дуже висла. Бо коли в жинна в Нижній-Австрії вносять найвища денна плата муніципального господарного робітника 1 К 20 до 2 К а найвища 2 К 60 до 4 К., а в східній Галичині найменша плата денна 60 с. до 1 К 60 с. а найвища 70 с. до 2 К. 40 с. На Буковині платять підчас жини мужьскому робітнику найменше 1 К. а найвище 2 К. денно. Розуміє се що се плата є без харчу і лиш в жинна, наколи в прочих робітників періодах, як на весні і в осени, платять робітникам далекое гірше. Так получає підлягати робітників у східній Галичині на весні 60 с. або найвище 1 К. 20 с., на Буковині 60 с. або найвище 1 К. 40 с. денно, наколи в прочих порах року обертає се найвища денна плата в поодиноких повітах східної Галичини між 50 а 90 с. а на Буковині вносять він 80 с. до 1 К. Значить спеціально в Галичині і Буковині наступить таке, що 50 проц. денної плати в судовій повіті дадуть даток утримання 40 до 70 с., а така квота повинна не може вистати на утримання одної родини.

Сей закон сподобав би се загально населенню, коли би уважували ріжнородну бідноту родин а особливо число дітей, які не можуть заробляти. У Франції получають бідні родини тих неактивних жовірів, які о се просять, запового денну 75 центимів т. є. 76 сентимів і 25 центимів для кожної їх дитини. В Італії одержує резервіст на час вирав 50 центимів для жини а 25 цент. кожної невідбної до роботи дитини. В Німеччині є подібні постанови. Уважувати число членів родини є ділом оправданним. Припоминати паван справу резервіста Швеса, що привів до вирав свою численну родину, коли всі его просяби о увільненні від них отримав даремним. Сей аскравий випадок говорить за тим, щоб уважувати число незабезпечених членів родини резервіста.

Як виглядають підвеси, коли родина велика а позиває кормителів припаде саме на час господарської депресії? Каєа він, що таке може наступити, жадати позиває втратити свою посаду? Як жити що для з одною при товаришній дорожці, коли отворити се п'ять або більше годинних ротів, що жадать хліба? Се аргументи, які обивають се на уважання членів родини а се мало би се в той спосіб зробити, коли би признали окрім позивних

денної плати ще яких 20 проц. сі для кожної позабезпеченої дитини. Натурально до загальної висоти найвищого квоти, яка мало би се устатковати се.

На підставі правит. законпроєкту мусить резервіст, коли хоче одержати запового даток для своєї родини, подати просьбу до того позитивного уряду повітового, котра ему доручила карту позивання. Я уважув таку дорогу для наших селян за дуже нороводну. Особливо для нас Русинів в східній Галичині і Буковині, де не кожний зміє читати і писати до числа неписьменних вносять ще 70 проц. Селянин буде привозований звертати се до покупного писаря, який за виготовлення просьби стане собі добре заплатити. Там устанавимо нове жерело зарібку для чорних духів. На Буковині н. пр. платять селянин за рекламацию, яку значають виготовити покупний писар, навіть 60 К. Було би далеко простіше і природніше, коли би резервіст обивав своє діло громадскому начальству, а се означило би справу на видрукованих формулярах. Причини, чому мали би уряди громадські заводити се констатованні управління до уважання лежить в тім, що громад в таких справах можуть орієнтуватись найкраще і найшвидше. Для Русинів у східній Галичині було би пожаданим, щоб староства до яких руське населення немає ніякого довіри, несли жадної інференції на означенні винагород для резервістів. Зі становища галицьких Русинів було би найліпше, щоб при означуванні винагород родинам резервістів мали опікувати лиш громади і військові уряди, бо в закон в тім разі, каєа руська преса, буде лиш жерелом шикан і гноблення руських мужиків у східній Галичині, коли компетенцію позивати старостам, як сего жадав законпроєкт. Але може нашою настановити і в східній Галичині законні відносини. Сей налі справді немає жаден з моїх галицьких товаришів однак а як Буковинець казав се, що центрально правителство вже раз було мати силу, зробити і в тім краю законний лад і встарав се, щоб через братню невгоду не тернів і надав бідній руський мужик так тижню, як се нині діє се. Однак а уважув можливим суспільний розвит і мирне пожити поодиноких напий лиш тоді, коли би занесено теперішній подія на коронні пра і замість него запроваджено в Австрії впероджану автономію народностей. Позиває двох або кількох напий позивити се ранше нешастем.

(Кінь буда.)

НОВИНКИ.

Чернівці, 16. лис 1908.

Іменована. Краєва рада шк. іменовала на побудову з дня 15 с. м. між ними: надучителя в Берінцях Стефана Циганюка надучителем в Іванівцях, уч. в Мосоринці, Михайла Гравінікого управителем школи в Луках, уч. в Шавоті прав. Тодора Малика управителем тамешної школи уч. в Коватині, Іларія Завадюка упр. школи тамже, уч. в Калинівцях, Евгена Штробля уч. в Лопушній, надучителя в Острівцях-Куті, Іану Кудрявського учитезем в Ватнівцях, підуч. в Веревчаній, Антона Димковича уч. в Лашківці, підуч. в Зеленові Олексима Абрама уч. тамже, пров. підуч. в Жалові, Никодима Франтика стали надучителем тамже.

Похорони бл. п. о. Воробієвча відбули се в середу о 9 год. рано в Іспасі. Похоронники взяли се багато священників під проводом протопопа о. Осташенка. Явля се директор учительного товариства, де позивний був катихизом, Куми Іржук, пров. Бендас, др. Маковей, Рим, інсентор в Вишнівці Никоревич, аступини позитового староства Яворський, депутатів громади єнтронів, учительний збір, шкільна дитвора, жандармерія гімн. тов. „Січ“ та велика сила народу. В перші минули позивний парх в Міліна др. Касян Бриндзак, представляючи його діяльність як священника, катихиза, добродія моводій, патріота. На гробі вигосив прощальну бесіду о. Осташен, потім сказав гарну промову пров. др. Маковей під імені товаришів професорів та Петро Мазуряк від імені громади.

Розширено школи в Виланчу на 5 клас (з того одна німецька), в Небостині на 3 класі, а в Мосоринці на 2 класі.

Спенсіоновано директора пар. школи в Вишнівці, Григорія Туркоча за виразом признали на довготриву викладачу службу, учительку в Веревчані п. О. Георгіу Цавинені і надуч. Івана Брагу в Приличу.

Призначено за підмоги для бідної молодіжні шкільної в Росині виразила краєва рада шкільна баронам Мустакам і гром. начальником Іан Молонці.

Подяка. Для бідних учеників Т. Стага і Н. Житарюка признали на мої рупи 10 К.: (о. Т. Драчницький 2 К., о. Ст. Маланчук 2 К., добр. Хр. Маланчук 4 К., учт. С. Комаровский 2 К.) якими а заповіг позиває учеників. Е. Селеска.

Із штуки і літератури.

Репертуар русько-народного театру в Чернівцях в сали місцевого театру. В неділю, 17. „Невозможний“, мелодрама в 5 дійх Кроніанського, а в понеділок (не раз третій) „Галечка“, опера в 4. дійх Монюшки, гостинний виступ п. Лопатинської

і п. А. Гаєва; у вівторок „Романтичні“ комедія в трох дійх Е. Ростаяда; в середу „Продана наречена“, комічна опера в трох дійх Ф. Сметани. Виступ п. Лопатинської і п. Гаєва. Оркестра відскона.

Гостина руського театру. В останній тижні виставляв руський театр дві народні оперети („Ой не ходи Грицю“ та „Черноморці“), дві опери („Жидівка“ а „Катерина“), одну драму („Надія“) та одну французьку фарсу („Авоніан“).

Про виставу обох народних оперет нічого я говорити: вони вже по традиції ідуть в наших театрі як не мож ліпше. Правдині мужиків типів, богато руху і життя в суртових спесах, велика певність себе у всіх артистів — се ті промисли, що незвичайно мило пражать при виставах наших народних шук. Сентиментальний „Гриць“ і веселі „Черноморці“ окпали одиаким знаменито; особливо „Черноморці“ уважув в тім злиді одного з найбудучіших вистав. Марусю в „Ой не ходи Грицю“ грали п. Рубчанова, а „Черноморці“ н. Стадника; оба майже протини собі типи українських дічат бузи азмарювані в віддані а ниним зрозумінні і артизмом. П. Григоронич грає і єннан в „Грицю“ а „Черноморці“ без порівняня свободіліше і краще як пр. в „Жидівці“. Що-ж до п. Осенивчової в ролі Цыркулики в „Черноморці“, то без перескази можна сказати, що се на свізко знаю, єї надбраса, тинова пражія. Каєа п. Рубчана рідний брат Карася в „Запорожці“, правда, що тає само знаменитий як Карась. Дука „Ой замири Козак“, підєнвана п. Рубчана з великим теніом і вітністю, зробала дуже мило пражія. Не можна також поминути підарубочого в „Грицю“ п. Петровица, що грає свободіліше і з гумором.

„Жидівка“ мала стати се пописом п. Шляєнберга, тимчасом німецька критика признала, що тільки п. Лопатинська в ролі Рехи відповіла під кожним зглядом всіх вимогам штуки. Нема оумиату, що се знаменита артистка і єнначна боагула в „Жидівці“ вершок своєї артизму, та протє а строгим осудом п. Шляєнберга годі негодити се. Досконалість на єннті нема і сего залежить від того, хто що каде: Красний голос єї інтелігентнійшу гру. П. Шляєнберґ не має ніякої звучних, металічних нисених тонів, але дискретним орудуванням голосу, гарними середними реїстрами, головном імпонуючою грою вирівняв єнові першу недостачу. Бардина п. Рубчана а уапав собі дещо вишше, та се річ погляду; на який спосіб п. Рубчана станує побіч п. Лопатинської і Шляєнберга як одинок сила, що відповіла трудним вимогам опера.

„Катерина“ — українська оригінальна опера і вже се одне немисно стигнути до театру більше публіки. Стало се знаєме. А шюда — другий і третій акт опери може адоволати, єннчова-ж колесана при нині другого акту, бодай на мою думку, таєа чудова річ, що для неї одної варта прийти на оперу. Коли до сего додати знамениту обєду: п. Лопатинська в титуловій ролі, п. Гаєв, н-ш Петровица і п. Рубчак — то треба дивувати се, що наша публіка так нечисленно знала се в театрі.

Драма найвишнійша сторона руського театру, а тимчасом публіка єннан єї як заповітрено місце. На „Марах“ і „Наді“ було тає мало людий, що прямо соромно ставало перед чужими, і налі було прані артистів, що мусіли грати перед порожним кріслом. Де виле „Наді“ згромадила сотні пролетаріату, у нас не годна приманити в кізна десіток інтелігентів. „Наді“ основана на таї соціальних конєлітїах, але далека від тенденційної штуки, ставить протє себе не представити каєа, а живі індивідуальности: є в ній і слаа прастрати і місцями гірла іронїа. Що-де вистави штуки, таєа вона була бездоганна. Згадати годить се передуючі знамениту гру п. Осенивчової, Рубчачової і Стадника, відтак п. Олександрового, Петровица, Стадника, Юрчана, Смушки та Дикова.

Про „Авоніан“ сказати-б таєа, що дуже подобав се нашій публіці. Найшов сій свого. — (єс.)

„Польський і руський революційний рух в Україні“ стор. VIII. + 200. Ціна 3. кор. Митайла Лозинського найліпше замовити у автора Львів, уз. Галисера ч. 14., бо тоді не платити се пересилки і дістать се як безплатний додаток працю того-ж автора: „Маркс-Енгельс-Лібанєхт. Про відбудованє Польщі“.

РУСКА КАСА ○ РУСКА КАСА

тов. зарєєстрована з ограниченою порукою в Чернівцях.

Одинок своєю редакцією українська єннчова інституція на Буковині. — Приймає вкладає шкільні і опрочентує їх на 8%. — Най вносить 40 К і платно 40% нисово 2 К. — Родина! Хай каєа „сїя до сего“ відбї се галеким відомомом на ній Буковині і наїш важкий, що получає себе нирям патріотом-Українець сподіє сего віддавати в „Руській Касі“.

Придакуйте нам нових членів! Дирекція.

Ціна оголошень за односторонню та двосторонню: Шлях сторона 80 К., 1/2 сторони 40 К., 1/3 стор. 20 К., 1/4 стор. 10 К., 1/5 сторони 8 К., 1/6 сторони 6 К., 1/8 сторони 4 К., 1/10 сторони 3 К., 50 с. — Анонси обчислюються після обсягу після не ціна малюнка тексту.

ОГОЛОШЕННЯ.

Варування: Надіслані і Оголошення редакція не відповідає.

При підписуванні або при річних записках, значний науст.

Дрібні Оголошення яких друкує (petit), часом ся не 4 с. від часу. Належностей на дні не марши постою не приймає ся.

Звичайні загальні збори наші пом. і шал. для громади Кучурів вел. підбудуть ся дня 24. с. м. о год. 2 понед. в будинку місцевої читальні з значним личним порядком. — Старшина.

Ukrainische Rundschau

одномовна українська часопись на німецькій мові, що виступає інтереси українського народу перед культурним світом, виходить раз на місяць в обсямі 48 сторін в додатках і коштує на рік лише 8. Кор. 8 обсягом кожного індивідуального Русина передплачується особисто. Адреса редакції і адміністрації: Wien XVII/3 Frauenfelderstrasse, 2.

Г. ФАЙЛЕС

уоувач нагнітон

Чернівці,

ул. Руска ч. 8.

Найлучше і вже випробоване средство на ревматизм есть NERVOL

„Назва прашко забезпечена“
антикара др. Ю. Францо

в Теревелі.
Се є антимікром умиротворює средство до катаралі протів воєних ревматичних боля, простудних, запалі катаралі, пачий гістиді і нервових шукт. Прому уважати на назву „Nervol“ і не приймаати ніяких „Нервотинів“.

Ціна флакона 80 сит. 10 флаконів (закордон) 8 мар. в пакюток і пакюток. Тиспачі катів з пакюток. — Випускає 2 рази динно до всіх країн. В Чернівцях на складі у Шайда і Фонтіна, в Селетині в драгоєрській медичинальній Стерилісус.

Друкарня „Рускої Ради“

має на складі

КНИГИ ДЛЯ КОНСУМЦІЙНИХ ТОВАРИСТВ (Взаїмна Вигода“)

Всі книги до ведення товариства,
коштують враз з стемлями 50 кор.
з пересилкою 51 кор.

Liniment. Capsici comp. Pain-Expeller

Важливо призначений усмиряючий лік на атрале по ший 80 сот. 1-40 кор. і 2 кор. можна купити у всіх аптеках.

Прощемо ждати сей важливо ухобний лік вое лише в оригінальній емінках з нашим охоронним знаком „Котенці“ з латини Ріхтера і для остовності приймати лише єдиний таи охоронним знаком або пранділі. 178 24-40

Антика Ріхтера „під золотим львом“
у Празі, улица Елисавети число 5.

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

у Львові, при ул. Рускій ч. 20. (в власнім домі)

приймає обезпечення будиноків, великих річків домашніх господарств, аби і наші на случай шийд заповідних черог по жар. Оплата премій мала, а користь для погоріших велика.

Шноди ліквідув і виплачує „Дністер“ з найбільшою шкоростю. При опшій шийд бувають запрошені 2 господарі солони з поміж членів. Догевор виплати „Дністер“ 15.588 відшкодовань в сумі всім і нія мілого на кор.

Знос по свінченні речі звертає ся членам. Звероту за р. 1906. і 1907. вносили 10. пром.

Банк правий у Львові і Чернівцях, Каєа ошаді у Львові, і т. д. приймають шийд „Дністра“ при уділюванню помочі.

На житє можна обезпечити ся черог „Дністер“ в Кралівській Товаристві.

Агенції „Дністра“ виходять ся в кожній місті і в кожній селі; там, где, еще не робить шийд агіт „Дністра“, можуть писати мені і селіне старати ся в уділені агітаци. Догевор дістали агенти 1,142 108 корон преніні.

Фонди Товариства 31. грудня 1907.

Фонд резервовий	Кор. 1,008,364—
резерви премій	813,720—
на звероту	50,339—
на рішавню кур.	3,427—
резерви несплат.	35,000—
омер урядників.	218,304—
внші фондизаосмотрів.	40,000—
Разом сума Кор.	1,964,824—

Селяне! асекуруйте ся від шийд огневих

Працюйте і щадіть!

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕР“

стонарши зареєстрон. з обмеженою порукою у Львові.
приймає

Вкладки ошадности на 4%

Кожного дня (в годинах урлових перед полуднем можна кожду велику навад відібрати.

Позички уділяє Товариство „Дністер“ на 6 пром. за інтабулациєю; на кошта покрити дахівками на 5 пром. Силату розкладає ся на 10 до 15 літ; (при 30 ратах шівірчичив виплати рата амортизаційна на капіталі відсотки 5 кор. 08 сот. від кождих 100 К., позички.)

Векселі приймають ся тільки 3 місячні з підписами на 6 пром. до 7 пром.

Членами можуть бути і позичку дістати тільки члени обезпечені більше літ в „Дністрі“.

З авенія уділяє „Дністер“ на публичні добродільні ціли шпоту 45.835 корон.

Стан 31. грудня 1907:

вкладки	2,795,183—	К	позички уділені	3,410,634—	К
уділя членів	234,398—	„	цінаі намери	180,452—	„
е. резервовий і паші	46,842—	„	законші	182,206—	„

Купуйте землю при парцеляціях.

СКЛАД ТОВАРІВ В. ВАЛЬТИНЕСТРА МОЛОДШОГО

Чернівці, улица Голубова-Енценберга ч. 3.

Телефон ч. 301.

Самостійна продаж п. к. надіряж єабри

Рік заложення 1873.

Наполеони І, Генрих ІІІ у Німці, Окепа Шіллера Спін і Трапу.

Чернівці: Ф. А. Понора в Хрудмі, Антоша Чалода у Німці.

Товари з аляпани і жінського срібла В. Вахмана і С-мн у Відні.

Важливо підпис еутер і речі зликож товарів.

Куря до подорожжя з аляпани. бов. Неймарк до подорожжя (Кунтени багатості, шовки, пачети, шовки таи ший „Pier“

Лажні коняри і коняриш, найліпші і найкращі товари еутерні.

і до шати, рани на е. кофрей, альбоми, кисті, салата і

Мушкеті шали, кучки пересі, шали „Marabou“, „Dutrie“, шали

жінтудан, товари шйрані, танки дамні, верзалия ручні

судовні, елегантишні сорти, дамски шовкиш шовкиш до жовтени.

і тоаєтоті, шйротурні до шйла і до курен, шйрототі і

Шалджен біле шйра Др-а Лажана, шйрототі і шйрототі, шовки і

шйра, шйрототі і шйрототі, шйрототі і шйрототі, шйрототі і

Шалджен біле шйра Др-а Лажана, шйрототі і шйрототі, шовки і

шйра, шйрототі і шйрототі, шйрототі і шйрототі, шйрототі і

Шалджен біле шйра Др-а Лажана, шйрототі і шйрототі, шовки і

шйра, шйрототі і шйрототі, шйрототі і шйрототі, шйрототі і

Шалджен біле шйра Др-а Лажана, шйрототі і шйрототі, шовки і

шйра, шйрототі і шйрототі, шйрототі і шйрототі, шйрототі і

Шалджен біле шйра Др-а Лажана, шйрототі і шйрототі, шовки і

шйра, шйрототі і шйрототі, шйрототі і шйрототі, шйрототі і

Важливо товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

3 друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під парадом Івана Захаря.

За редакцією відповідає: Виктор Страт.

Важливо

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Горішній: на цілий рік 10 кор.,
на цілий рік 8 кор., на чверть року
4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на цілий
року 4 карб.
в інших державках: на цілий рік 32 гр.,
на цілий рік 16 гр.

Передплата на „Буковину“ разом із

тижневником „Руска Рада“
на цілий рік 18 кор. (або 9 рублів або 44 гр.)
а на цілий рік 9 кор. (або 4-50 р., або 17 гр.)
Однорічне число 10 сотинів.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція

„Буковина“

в Чернівцях у л. Петропільна ч. 2.

Ч. телефонів 176.

Адреса для телеграфу: „Буковина“ — Чернівці.

Оголошення приймає ся по 20 коп. від

сторінки. „Надсудков“ по 40 коп. від сторінки.

При застосуванні зазначених відповідей на листи.

Рекламні листи не приймаються після 10 годин.

Рекламні листи редакція знову на по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

в справах редакційних можна ужити по

редує застосування і застосування на

Бесіда посла Семаки

над преда. прав. про винагороду родин резервістів,
виповнення в році держ. для 16. с. ж.

(Конець).

На Буквині правління не саним нашого роз-
вою, адже і тут побут наш не є розвивий. Уряд Р-
синам чужі. Рішення, протоколи, записки не уможов-
ляють нас. На чолі місцевого правління стоїть
справді справжній і безсторонній чоловік,
якого того двох уряди європейські чужі елементи на
кошт Буквини, н. пр. в європейській службі є дві трети
чужини і лиш одна третина власних людей.
Чужини стають при власті понад Буквини. Ви-
глядає на таке, немов би ми не мали відповідних і пов-
них людей, а се не є правда. Навіть при роздачі су-
бличних робіт мають чужини перевагу; так на-
дання передано бетонні роботи при будові моста на
Пруті без розписки оферти чужини. Уряди дуже
огоржені через несприятелів платничого закону і се
постановлено би прихильно розвинути в інтересі су-
спільного в краю. Православні перш за все належать
найбільше до Буквини і Росії і становлять більшість
в ній, відносять ся до нас так, немов би ми були є
ворогами і тим нам чужий більший став ся чужим.
Суму заслуги оного введення і утримання сніг неспри-
родних і для добра перш за все шкідливих відносин мають
кілька румунізаторських речень, які на жаль мають
в несприроді все ще переважувачий вплив і потрі-
переговорюють кожну справу до думки безглуздо,
хоч би вона находила і з найбільш похваленого боку.
В численних руських громадах на позудин краю ста-
рає ся перш за все школа яко винагородити, ніж власні
мирні відносини до власних парламентарних заступ-
ників, як н. пр. в громадах Гай, Гатин, Бромів, Милішів,
Меринів, Брага і т. д. Ми жадимо пов-
ної рівноправності в церкві і тимчасом установили
руської союзу і православний комитет в Чернівцях.
На чернівцях богословський факультет є окрім одної
катедри викладача мови німецької і німецької, хоч число
руських богословів значно і різнорічно росте. Руськи
жадують установами руських паразитичних катедр на
богословський факультет в Чернівцях, які їм давно на-
лежать ся. Для руських шкільних народних на позудин
Буквини жадимо іменованого поштового інспек-
тора. Потрібно жадати на пошті чернівцях учи-
тельської семінарії на руський, польський і німецький від-
діл, що був. Краєва шкільна Рада давно вже ухвалила.
Край наш виключно різноманітний, бо окрім дрібних де-
ржавного промислу в позудинській частині, маємо в ній

німців, руських частин Буквини тільки 2 цукроварні.
Руський мужик живе в землемірного господарства, але
одним не може розвинути ся задля поштового розд-
лювання і через брак вірних господарств. Також не
може отримати ся наше селянство від ліквідації під-
судин, які мусять платити за приватні кошики. На
жаль немов в право випорвати лісу мино всіх лусал.
Особливо гірше наш наслідок, Гуцули, стоять над
господарською руїною через безосновність спекулянтів
і злихварів. Правління, яким для піднесення нашого го-
сподарства і для упорядкування нашого народу в кірті
лішим доводило потрібна з праці господарських і су-
спільних.

Поворотом до мого властивого предмету мушу
ще зазначити, що закон про винагороду резервістів
після пропозиції обговорює аж в три місяці по ого-
лошенню. Се значить тільки, що наслідок оного року
що не писав нічого, ніж тим обіцявше контингенту
розпуття дасть ся відлучити вже оного року. Було би
справедливо, щоб закон на найкоротше був право-
справний і ужитий вже після сего річного року. Віс
dat qui cito dat.

Дальшою подією є внесення нових військових справ
краєвої оборони, які належать військовий край.

Перед всім треба зазначити, що система справ
краєвої оборони застаріла і дає ся ще з часів царів
краєвої оборони. Коли у війську час справ триває те-
пер 18 днів, то не може порозуміти, чому-б вони при
краєвій обороні мали тривати 28 днів, коли права
оборона при військовій організації і вишколюванню
немає нічим не гірша від війська. Частіше вистануть
цілком 14 днів, щоб надати чоловікові зовні по-
трібний сприт і стріляти і прочим вишколюванню по-
досім. Що понад се, не добре!

Військовий хосен, освітлений через покращення во-
єнних і військових і військових службових ролей до по-
свідки справ, не стоїть в ніякій відносині до госпо-
дарської школи, яка через се виступає. Тому спос-
тання цих справ не тільки потрібні.

Детально сніх справ є на часі, щоб тоді і під-
час маневрів вони мали зовсім уміщені, більшу
плату на маневри і більший додаток до справ, який
тепер рішуче на малій. Теперішні викладачі в по-
рівнянні до трудів недостаточні, люди підкупають ся,
ставлять безцільні задачі злого характеру і повертають
до дому наслідком до добра, хочим потребують багато
часу, ніж віддають. Сім відбрана їм можливість на
заробіток.

Детально збитковані над кошиками, про що тут
так часто говорять, те я думаю, що се не можна

направити лиш через основну реформу права жалоби
Особливо треба значно омінувати практику, щоб люди,
що поскаржили ся, могли ся знов до рук тих людей,
що дали повод до его жалоби. Чей же всі горюх
мають право, щоб їх снім не зливали простаного
галиблені і несприродних збитковані і мун. Тому було
дуже справедливо, щоб змінили ся основні права
жалоби. Сім німці з прийнятою, що хоч дотично від-
новного року нашого державного багато можна побачити,
не так треба спостережувати на сім разі відносно
поступу. Цілком, які вже уділено війську і які снім
правлінням належить, повинні з правдивою радо-
стю всі народи нашого монархії, а також Руськи.
Правда час, коли те й жовір лише подихає і спить
про себе: „І я людина!“ І що належить, проміння по-
ступу і людності освітлює наш побислів, що не може
іти прохнені ся через внутрішні політичні борби,
і що вже раз дума, яка зродилась з нечистою обману,
щоб зловити позивні і тим горюхам, які прино-
симо жортовати тілесну свою силу, своє здоров'я
а в потрібі своє життя за вітчину, починає приймати
власні форми, се безсумнісно являється зловити на-
шої палати, що найшла і загальною права виборчого.

Отворене ювілейної вистави в Празі.

Від одного з наших гостей, присутних на отворенню
вистави в Празі, одержали ми отже писмо: В четвер
14. с. м. отворено в Празі ювілейну виставу, урядову
торговельною палатою для округу Праги.

Святочне отворення вистави відбуло ся точно
о 10. перед пол. в головній залі виставовій. Про-
тестор вистави архієпископ престолонаслідник Франц
Фердинанд промовляв на вступі по чеськи і по
німецьки, опісля відбув серія з визначними особами,
почім оглянув всі павільони вистави, ших крім головної
палати виставової є разом 18.

Між гостями були присутні міністри: Прахов
Фідлер, Гесман, Праде, і експериментер Форт.
Було також кілька чесних послів. Руський
злюб відвідував послів: Дра Дісторіанського
дра Петрушеняча, радника Семаку і дра Ва-
чинського.

По торжестві отворення оглядали гості, між ними
і наші посли, виставлені в прочудних павільонах
воєні виробу індустрії, музичні інструменти, машини,
автомобілі, виробу тонких, керамічні, металеві, про-

Е. Ротанд.

РОМАНТИЧНІ

комедія в III. діях.

переклад

Франц Ксенофонт.

(Даліше).

ПАСКІНОТ.

Спасибі великий,
воно правда... В гарячці ти нас взяв очима!

БЕРГАМЕН.

Але все те хваляв ти...

ПАСКІНОТ (іронічно).

План справді чудовий!

БЕРГАМЕН (на боці).

Ах, я агну зі злости.

Сцена 4.

ТІЖ і СІЛЬВЕТА.

СІЛЬВЕТА (обіймає весело з залукою цвітля в руці,
якою пише, дає знати Персінтові, з яким перед го-
лою розлучили ся; опісля вводить його до двох батьків).
Батьку — питаю!
І нас таном, мій татко — як живеш питаю?

БЕРГАМЕН (сморно).

Гм... добрий день, немітко!

СІЛЬВЕТА (наслідую його).

Добрий день, немітко!
се приносить нагари на будуче мітку!

БЕРГАМЕН.

То Паскінот мене так...

СІЛЬВЕТА (крутить йому перед носом залукою).

Геть слова гнівні,
я сподів замі примому і красні надії!
Ви ще справді на себе так один, як другий
люди трошки — звичайно як нові друзі!

ПАСКІНОТ (на боці).

Кини!

БЕРГАМЕН (наслідую мовити).

Дісно... се правда... Ненависть старая
в нас горіла...

СІЛЬВЕТА (драматично зі сміхом).

Ненависть... ненависть страшна!

Врр... брр... дійсно, смертельна... що прохолодом
[шлях!]

Я все чула, як там між вами ходила!

Га... а спільно разів то батьки прохолодом...

ПАСКІНОТ (на боці).

То дурна раз!

СІЛЬВЕТА.

Тимчасом, як сонце ховалося
поза гори, щоденно тут двоє сиділо
і любовні розмови вело шире, сміло.
А батьки їх сварили і — як смішно, Боже!
про ніщо не знали...

БЕРГАМЕН (з удалим сміхом).

Се бути не може!

СІЛЬВЕТА.

Алеж було! — На дозвіл сміху нашу тайну:
свого батька тут Персі винили невинно,
романтично в тім місці притримувалися,
ну і слова додержали!...

БЕРГАМЕН (наслідую мовити).

Якби я хтів змінити...

СІЛЬВЕТА.

То нічогоб не відва... а сто раз читала,
що і сміли воханням любов пошматала,
а як в сльозах кохання з туги потапають,
Бог так робить, що навіть батьки уступають!

ПАСКІНОТ.

Бог так робить! Ах, прийде саміком задавить ся.

СІЛЬВЕТА.

Якщо? адже є дозвіл!

БЕРГАМЕН.

Донне не годить ся...

СІЛЬВЕТА.

Що?

БЕРГАМЕН.

Нічого...

СІЛЬВЕТА.

Так пощо се таке мина?

БЕРГАМЕН.

Можна би... але най там... (на боці)

Любить ся дічина!...

ПАСКІНОТ.

Можнаб словом... та треба до часу мовчати!

СІЛЬВЕТА (наслідую мовити).

Мовчати треба, як годі що побудь сказати!

ПАСКІНОТ (наслідую мовити).

Ти вдуріла, чи тільки удаєш шалену?

Ти ще вірши, щоб чуда діялись щоденно?

Тобі з твоїм коханням в головах ще кріє

напад в парну, де врата завізані, мішки.

БЕРГАМЕН.

Тепер вірши, пани хтось стане викрадат?

СІЛЬВЕТА.

Чи я вірю? Ах, що се?

дупти хемічні і пр. Між машинами особливу увагу звортали дві американські машини для виробу обуви.

В павільоні королівського міста Праги надійшли величезні образи представниць місто Прагу у величезних часах; там знаходиться як також прекрасні статуї. Вистава ще далеко не готова, бо дотепер встановлено може четверту частину того, що після постановки експозиційного комітету має прийти на виставу.

По обіді оглядали гості місто Прагу, особливо королівський замок, парки та історичні будинки на Градчій.

Вечером відбулася в міланській ресторані на виставі святкова вечеря, в якій взяли участь около 80 визначних осіб. Наших послів, котрих запрошено на сей вечер, привітав при вступі президент експозиційного комітету виставового імперського радника Фр. Глявачек. Він привітав наших послів української мови. П. Глявачек розуміє нашу мову знаменито перекладав з неї децю на чеську. До того він знає наші обставини та інтереси як нашим розумом, так і сам українцем. При вечері було сердечний тост за наш нарід. Також дуже сердечно привітав українських послів бувший міністер Форшт.

Що до самої вистави, так Чехи до неї не дуже зацікавлені, бо вона має характер утративший, та про те вистава з огляду на переважуючий елемент чеський, майже чисто чеська.

Після оповідаючи секретаря п. Глявачка, вистави не мож було домістити через часті страйки робітників. Цілком готова буде вистава аж за три чотири неділі.

Чесні послів задумали як висловити ся др. Крамарж за дві або три неділі зааранжувати поїзд славянських послів на виставу.

З вашківського пашалика.

Вашківці містять всенних чудес а рипото порядку, забуто Богом і правом, заслужено на те, щоб і ся ізраїльська країна терпіла річні пили на зад єгипетських! Гей, гей! У нас то і вибори славні (мимо всіх виборчих законів) і бездонна болото (мимо дешевого шутру) і школа називає ся (мимо 125-літньої потреби школи) у нас ві одного публичного будинку громадського (мимо великої громади), нема грошей (мимо малих підатків), нема ради культури правдої (мимо істинування єї на папері), у нас вічна драка на кождо поодинокую потребу (мимо бід), у нас є — п. Валюшеску і п. староста Штрювер, люди знамі, що дуже заслужились не лише коло громади а і коло округи, як загально відомо а часописній. Під впливом слави єїх добродію, ними Вашківці закладають все, старає ся не один визначити ся, і що є легко у нас, та кождому удає ся річ, хоч — звісно: до купому до зава? А останнім часом поміслом забавє п. Гобейн, то є ветеринар до (чи лімне: від) худоба, звівний в околиці в стріжінні осіб. Останній звівною вашківської науки і правознання підкрив п. Гобейн, і то з зовсім поважною міною, що в Вашківцях, — як і в окрузі є худоба заражена „венеричною“ хворобою! Щоби зарава дальше не ширилась, особливо, щоби не стикалась хвора худоба з здоровою, — приказав, — очевидно, вігнати всю худобу разом і тав оглядан в суміш.

Ст оглядання виявила, що около 500 штук є заражених, а корони набрали ся хвороби — через (припускаємо) неморальне життя. Так само і в окрузі є

дуже багато хворі худоба по думці п. Гобейна, то-ж зажадав на ліченє по 3 К від шутру — та нагрозив, що заборонить неліченій худобі основних порочних прац, а навіть і проходу. Ми не беремо ся судити про мораль всякої нашківської худоби, але річ се поважна, та коли би правдою було, що худоба так була хвора, то хліборобському населенню грозила би прямо руйна. На кождий спосіб приволозени мужики платити по 3 К, а се значить тисячі корон від бідних мужиків!!

Се річ зовсім поважна! Ми мусимо передовсім замітити, що зговети хору і здорову худобу — се бадурство, можливе лише у нас, бо-ж в той спосіб зараза ширить ся, а кошта ліченє і комісії ростуть (сега чей п. Гобейн не хоче), а дальше скажемо, що при таких небезпеках над річєю треба поважно подумати, до якого то „думана“ повинні передовсім виступити! Може би передовсім зарадити средства охорони проти ширення зарази, але дотепішнє, як зговети худобу разом? Може би подумати наметиний голова нашківського староства, п. Гутман, над тим? Може би спроводити другею вторгнення, бо ми дуже сумніваємо ся о сій діяльності, — а масона хвороба чей заслугує і на комісію, щоби лічно розвела справу? Може би завести ліченє на державний кошт, та не отягати тисячі корон а бідного хлібороба? Просимо п. староству зворнути на такі річі увагу, бо хоч мужик є „пиг еін Вагел“, і річ не відносить ся до виборів, але се єго обовязок, а оному Богатиреву нічого не пошкодить! Звернемо ся остаточно до Вас. Президиї з просьбою розглянути сю справу, конечно вислати комісію та поміч і ратувати нещасливе хліборобське населенє від руйни і надмирних коштів.

Вашківський.

Звіт з загальних зборів „Дністра“.

Для 14. мая 1908. відбули ся у Львові загальні збори Товариства нашківських обшечен. „Дотепер“ при небувалій ще доси участі членів. Явилось 128 повноважених громад з усіх найближчих повітів східної Галичини навіть найдалішніх сторін як з під Турки, а під Сяніна, з під Гусятин. Дальше явилось 192 членів управлених до голосування з титулу обшечені понад 2000 корон і 16 членів та наступників з надзираючої Ради, — разом отже всіх управлених до голосування 336, а побіч того значно чвело членів як гості, для прослухування. Найбільшу часті учасників становили селяни, однак було також значне число духовної і світської інтелігенції а також і жєнщини.

Зборам проводив президент, радник двора Григорій Кузьма, котрий показав на секретаря зборів п. Кости Паньківського, директора Краєвого Союзу кредитового, а на верховісаторія о. Алєксандра Стефановича і д-ра Івана Конача. Державну власть виступав п. п. комісар правительствєний п. радник двору Гут.

Голова Зборів створивши, що Збори вистали належнє скликані і оголошені отворив нараду.

Директор др. Стефан Федак відчитав протокол з попередніх Загальних Зборів, котрий прийнято без зміни.

З порядку мило наступити відчитанє звіту з діяльності Товариства за 1907 рік, однак Збори порішили від сего відступити, бо всі учасники дістали друкований звіт і кождий мав можливість сам собі той звіт прочитати. Директор др. Кузачковський устне

представив короткий образ з діяльності Товариства і пояснив важливіші дані з рахункового замінєня і бізнесу. На запитанє голови Зборів, чи хто не бажає собі якого висловенє, ніхто не зголосив ся до голосу, а тільки дали ся чути голоси: „все адово, все зронувімо“.

По відчитанні звіту комісії ревізійної членом тойж комісії п. Николом Мольником, Загальні Збори одноголосно прийняли замінєня рахунків, бізнес і звіт з діяльності Товариства за 1907 рік до відомости та уділили абсолютною Дарсенті і Надзираючій Раді.

Прийнято до точни порядку денного: розділ бізнесової надлишки. Справу реверсува з рамени Надзираючої Ради др. Стефан Федак. Згідно з внесенням Надзираючої Ради Загальні Збори постановили одноголосно з бізнесової надлишки в сумі 302.782 корон призначити:

1. 20 проц. до резервового фонду, по мисли § 9. статута — 60.557 корон.
2. звернути членам по мисли § 52 статута 10 проц. премій зазначених за 1907 рік 215.999 корон.
3. на публичні добродії цілі, по мисли § 29. статута, до розпорядности Ради 2000 корон.
4. щоби почтита 60-літній ювілей намісника імператора Франц Йосефа І. утворити ювілейний фонд імені імператора Франц Йосефа І., з котрого фонду має ся уділювати безпроцентові позички і беззворотні запозомги на огнетрєване покритє будинків для негорівних членів — і призначити на той фонд суму 20.000 корон.

5. Наказано приділити до фонду спеціального на зворотні членам, по мисли § 52. і 17. статута решту 4.235 корон. При сій точці виявила ся коротка дискусія що до цілі, на яку має бути ужитий ювілейний фонд; підносил ся голос, щоби з того фонду не уділяти беззворотних запозомг лише безпроцентові позички, іншіж знов домагали ся, щоби з того фонду давати позички або запозомги на заснованє сабріє дахівон, однак по висловенні референта Збори прийняли одноголосно внесенє Ради надзираючої.

Наступили вибори.

Почетним президентом Товариства вибрано поновно С. Е. митрополита граєв Андрєя Шентинського. На місце уступивших шістьох членів надзираючої ради вибрано членами Ради Надзираючої на протиг 6 літ на 308 голосуючих поновно: о. др. Гробельського 302 голосами, п. Гуріна 303 голосами, п. Кузьму 303 голосами, др. Євгена Озерницького 303 голосами, д-ра Федана 302 голосами а окрім того перший раз п. Романа Зазовського, професора політехіки і англійського мовозна, 296 голосами.

(Кінець буде.)

НОВИНКИ.

Чернівці, 19. маі 1908.

За що обжаловує польська прокуратура? Пис Василь Гладкий, ст. едл. в Чернівцях, одержав акт обжалування за те, що на вічу в Салазі мав висловити ся: „Староства покривають зайдаття, шахрайства панів і виборчі“, а дальше (явнодимо дословно за актом обжалування): „У жиє обжалований Гладкий нізєна разів слова „Українець“ — задля чого повстали а причина протесту зі отороми протинної партії рускої а самі такий смір і при, що присутній на вічу комісар староства Сидзєний

БЕРГАМЕН (вспалює ся).

Ні, годі мовчати!

Довше годі виривати всю розмірність цвітєм усе треба змінити! Відноли світ світлом, новий волос іграєть і збирає життя... Бартола поважати мусить Альмавіну. Та нарешті приходить триумфів година на наш волос славенний...

СІЛЬВЕТА.

Алеж...

ПАСКІНОТ.

Моя дитина

ти ще вірши, що батько твій дав одуритись, що Касандер чи Орґон можуть в світлі жити. А я кажу, минуло давнє й на вертає, а новітніх батьків ще з нас ніхто не знає. Ті, що може себе би спугнати дали в старовину — із нами поводиться знати! щоб вам любили вбити те, що нам є мило, ми заграли комедію...

СІЛЬВЕТА.

Я? Се ви вчинили, що любов в нас розцвіла...

ПАСКІНОТ.

Алеж, дитино!

СІЛЬВЕТА.

А розмови?...

ПАСКІНОТ.

Я з вами бун кождо хвилину.

СІЛЬВЕТА.

А дві лавки?

ПАСКІНОТ.

Щоб радість нам зробить велику...

СІЛЬВЕТА.

Поодинок?

БЕРГАМЕН.

Іграшка!

СІЛЬВЕТА.

Напад?

ПАСКІНОТ.

Троха прицу!

СІЛЬВЕТА.

Алеж... Боже! Я сьому повірити не могу.

БЕРГАМЕН (мучає є мислєй).

Зараз зможеш повірити, як тобі, немого, лиш рахунок покажу...

СІЛЬВЕТА (вириває папір).

Ах, дай!

ПАСКІНОТ (до Берґамєна).

Най читай!

СІЛЬВЕТА (читає).

„Страфорель, архимандрит. На складі тримає всі костюми, аної хто задохче краси. „Пан Берґамєн рахунок заплаває із ласки: „за ханання дічини в шкєній йому ціна, — ах! — „за строї, козарда, маски чорні, білі, по вісім франків кожда...“

БЕРГАМЕН (до Паскєнєта).

Гей, чуєш, мій друже,

чи не сталося за скоро?...

СІЛЬВЕТА (читає).

„Все хороше дуже

було вбранє у шовки“ (молосємо а іронїєю)

А, сиранді чудово!

ПАСКІНОТ (адвокатський).

І не гніваєсь навіть!

СІЛЬВЕТА (ласкаво а прощальною міною).

Дійсно, виї слова, що жарт удає ся — та в ньому плутанини много. (до Берґамєна)

А думаєть, сян ваш любить лиш диятого?

ПАСКІНОТ.

Приймає се чудово!

БЕРГАМЕН.

Як? а мій се знати.

ПАСКІНОТ.

Персєнтови можна чинь яко все спазати.

СІЛЬВЕТА.

О ні, пробіг!... Бо хлопці дурисєнні бувають.

БЕРГАМЕН (адоволений).

Що за розум!... За те мнє все й, пращаю.

А я думав одначе...

(виглаєє водимий).

треба йти яко (підходить до Сільвети)

та хочу вперед входи анту. (спускає й руку)

Ми не люті на себе?

СІЛЬВЕТА.

Зайдиши?

БЕРГАМЕН.

Як приймю!

(відходить і вертаєть ся перед сцєнодою)

То і контракт підписави?

(Дальше буде.)

був призований по віднаражених безуспішних намірах німецьких розвідників. Коментарів, думаю не треба.

До процесу Січинського. В понеділок рано, як доносили „Діло“, повідомив слідчий суддя Беризон панію Січинську, матір Марослава Січинського, що прокуратор вирішив проти неї амаганувати карне слідство, наслідком чого випускає її з в'язниці. Пані Січинська переселилась 5 тижнів в слідчий в'язницю, жертвуючи їй для свого сина ведою беззаступної любові до дитини, що вже можна було з самого початку статистувати. Однак полковий часовий, позиривши в своїх видумках, вирішивши, що для нього важливіше виконуючи пресю на карне слідство та причиняючи дальню державу у в'язниці в'язниці матері. — „Słowo Polskie“ доносить, що розправа проти Марослава Січинського відбулась у Львові, а розпачує ся у в'язницю 16. червня і потрапить два дні. Розправу буде вести віце-президент др. Пшизускі, обжаловувати прокуратор Барт. Оборонати Січинського згодило ся досі п'ять адвокатів: др. Родо, др. Прешбургер, др. Костя Лемішай, др. Шухевич і др. Ліберман. Доносене „S. P.“ се мабуть лише адогад, бо ніхто робити ся заходів в індиферентна позатажницького суду.

Розправа проти Сенкевича. В понеділок 18. с. м. розпочала ся у Відні перед судом присяжних розправа проти Сенкевича, якого обжаловують українські студенти на Ярослав Високовський, Володимир Ловицький, Осип Насарук, Григорій Паламар і Олександр Черкаський. Причиною обжаловання є уступ ні статті Сенкевича поміщеної у віденській днівниці „Zeit“ під заголовком „Беризонів у відповіді“. Касета польського рипару звучить так: „У в'язниці, до котрої їх замкнули на кілька днів, вони уладили голодний страйк з вином і бешкетами, призначили від притиску. Сей уступ порушує честь студентів, перебуваючих голодуючи, і п'ять з них під іменем всіх записали старого гримаса перед суд. Сенкевич голосно urbi et orbi, що прибуло сам на розправу і дозаво правдивості своїх слів. Коли ж міли прийти до розправи, він кілька днів перед тим захорив. Розправу відложено, Сенкевич далі розголошував, що на другу розправу певно прийде. Та ба! Така вже доля того Сенкевича, що застав йому слабкість не дозволяє явити ся перед віденським судом. І на сей раз вони викинули ся штудією слабкістю, однак — як заявили його заступники др. Розенблат на самим початку розправи — не бажав собі відложено розправи і зрештою се всім правим способом, які випадали з його не-присутності. Суд постановив перевести розправу в не-присутності Сенкевича. Проти розправи доносили в руках радника Файбеля, обжаловують еди др. Родо і новий др. Окуневський. Сенкевича заступають проє. др. Розенблат з Крайніна та др. Рабензіхнер з Відні. По рішенню перевести процес у віденській Сенкевича відчитано акт обжаловання і генералі, потім статтю Беризона і відповідь Сенкевича в „Die Zeit“, в якій звинувачив Сенкевича, адожені в слідстві в Крайніні. В тих звинуваченнях Сенкевич поминає ся на те, що не має наміру нікого обидити, а також не назвав нікого по імені, отже не знає, чого власне тих 5 студентів почуло ся обидженими. Повторив відомості, подані польськими днівниками, котрим не прислано спростовання зні їх не обжаловано. Далі відчитано звинувачення слідчих, поминаючи обжаловуючими, а саме в'язницького лікаря д-ра Люкаса і дозора Мельніна. Заступники обжаловуючих др. Родо вивести, щоб д-р Люкаса послано на розправу; крім того він і др. Окуневський вказує ряд вносів в справі переведення голодуючих і арештованих студентів, а також домагають ся зареєстрованих деяких актів в віденського процесу укр. студентів. Оборонці Рабензіхнер і Розенблат протиставляють тим вносам, після чого трибунал удасть ся на нараду. Дальший хід розправи подано пізніше.

Студентський страйк на австрійських університетах. Отже до студентського страйку на австрійських університетах не прийшло. Віденські і інсбрунські студенти, які в першій мірі заявили ся були аранжовані генерального страйку, перемогли ся, що страйк не має би успіху а причини би ся лише до повалення віднолюного міністра Мархте. Ограничено ся лише на демонстрацію проти порушення свободи науки і науки. На рази інсбрунського студентства урядом в четвер і червонощі академічні громадяни демонстрацію. Вперше о год. 11. відбула ся в ресторані Шуцера конференція голов віднолюнських студентських товариств. В ній чотирох живісних товариств („Зейра“, „Емуна“, „Гасмоней“ і „Габронія“) зложивши канд. едл. Самуїла Габера слідуючу записку: „Жаждісно-національні студенти слідом того, що вони в сій справі (дуже разом зі студентами, які більш менш перед чотирма місяцями боролись проти сього, а чим нині борять ся. Були то, мовляв, віднолюнські німецькі студенти, що професора д-ра Артура Малера закла його позитивний переконань унеможливили на пражесім університеті, так само мали то бути віднолюнські німецькі студенти, що на зборах в Чернівцях заперотували проти перенесення суду теплі легенді проє. Малера. Хоч отже справа Вармудла для наших почувань не є кращішою як справа Малера, мiamo того ми живісній студенти згідно з нашими віднолюнськими принципами злипаємо свою солідарність із віднолюнськими студентським цілою Австрії“. По короткій добавці рішено устроїти демонстрацію і ввезати голов всіх товариств в депутації до ректора. В демонстрації взяли участь слідуючі товариства: „Академічна читальня“, „Алеманія“, „Армінія“,

„Буковина“, „Емуна“, „Зейра“, „Лінія“, „Готія“, „Гасмоней“, „Габронія“, „Січ“, „Союз“, „Тонтона“, „Запорожжя“ всі студентські товариства з австрійським клерикальною „Франкфурт“ польського не менш клерикального товариства „Огітско“ та „руського“ „Карната“. Тутешні часовий німецькі подають, що в погоді демонстраційним вказо участь понад 200 студентів; так воно не є в найліпшій разі було 150. Власне не явили ся повністю навіть німецькі національні студенти, яких сирани в першій мірі обходять. Похіднішували Семігорською, Ратушевою, коло Пардінського на університет. Тут усталили ся в ряд, а депутація удасть ся до ректора Козак. Ректора не було. З тої причини студенти повернули назад на узвию семігорською у ресторані Шуцера, де постановлено повторити демонстраційний похід ще в п'ятницю, щоб вручити ректорові меморіал. — В п'ятницю о год. 11. явила ся у ректора Козака депутація голов всіх червонощеских товариств з австрійським клерикальною німецькою „Франкфурт“, польською „Огітско“, польською „Жуїтін“ і капітанського „Барната“. Голова нині нац. тов. „Армінія“ канд. праж Пон передав меморіал слідуючого змісту: „Навсиль академічний совет! Віднолюнське студентство Франкфурт-Посеніан заступає підписаними корпоративними й студентами не примазаними до німців студ. товариств, подля до відомості високого академічного сенату, що воно супроти дучишого ся в останній часі порушення свободи науки і наукування по університетах займає слідуюче становище: Віднолюнське студентство застерігає ся як найрішучіше проти всякого порешподжувани академічного професорства в його науковій діяльності закла його політичних, релігійних і наукових переконань, а якої побудь сторони се порушене стало-б ся. Студентство має найбільше дозир до своїх професорів, що вони поділяють його переконання і що в даній разі згідно з віднолюнським студентством ставуть в обороні найблаготійшого добра академічного учителя. — В. Зінгер за „Академічну читальню“, Чеховський за „Алеманією“, Пон за „Армінією“ Мерлінгер за „Австрією“, Вад за „Буковину“, Рім за „Емуну“, Гайніш за диках, Феллер за „Готію“, Габера за „Гасмоней“, Геллер за „Габронію“, Ласуєта за „Січ“, Галлі за „Союз“, Ланг за „Тонтона“ і Шаніра за „Зейру“. Ректор Козак подякував за довіру, оказав йому і сенатом, зазначив, що анад. сенат і він в даній разі муля оборонити свободу науки і наукування по університетах нагадні а на червонощесім унів. в особі а виконави вдоволене закла мирного заховання студентів.

До кваліфікаційного іспиту для шніл народних в руському вишколювальному закладі. В с. р. 14 кандидаток а 19 кандидатів. З того зпробовано 8 кандидаток та 17 кандидатів, отже репробовано 8 кандидаток а 2 кандидатів, себто одну третину всіх. Кваліфікаційно одержали учительниця Грігоріанка Півелі в Шининцях, Каміська Марія в Новім-Солоні, Маврогон Адамовна в Лузанцях, Олга Зинонів в Тарпанцях і Табіна Францієна в Вабін; відтак учитель: Буцко Юрій в Садагурі, Янош Николой в Молдові, Лазар Олександр в Караїчіві, Леміш Петро в Новім-Мамайках, Ловицький Фердинанд в Слоб.-Раранчу, Мазур Михайло в Добринінцях, Орелський Николай в Лужанах, Рівель Іван у Вашиківцях (з відзначенням), Руснак Юрій в Стаїчанях, Семонік Николай в Товорівцях, Шехловський Юрій в Митнівці, Тарновський Николой в Юрківцях, Васил Василь у Верещинці, Зарешний Осип в Махалчу, Запхонський Габелгард в Товорівцях і Забачняльський Рудольф в Левківцях.

Для звелічення цісарського ювілею нашого Най-достойнішого Монарха ухвалявши Загальні Збори „Дістета“, котрі відбули ся 14. маю с. р. при участі над 800 членів селан з всіх сторін краю, призначити з зовсу Товариства взаїмних обезпечень „Дістета“ суму 20.000 вор. на фонд ювілейний для заповоги і безпроцентної позички біганим погорілими членами на огнетривале покривання дахів, щобі біднішим членам улаштити амагане цілих нового правого завока огнетривале покривання будинків. — і з зисків Товариства взаїмного кредиту „Дістета“ суму 20.000 К платити в 5 річних ратах по 4000 вор. на дарвожовий для закупки пломі під будову або на удержане руської приватної семінарії жіночої Товариства педагогічного у Львові, при тім ввизначено бажане, щобі та семінарія носила імя Цісара Франца Йосифа I.

Гратуляція. Вчора скінчив 70 літ життя в повнім тілеснім здоров'ї і душевній бодрості наш шпирй земляк Николай Вердеш Вад і з тої нагоди закладо ся в его гостинний домі члени наших товариств, щобі висловити йому подяку за его завше оказану прихильність до руської справи. Іменем хіночої бурес подякували ему за его шпирйш конст. солітний о. Галітін, іменем української партії о. проє. Семанка, н. Іван Вербовський, проє. П. Камі, о. Мійскі і П. Вад один з надаріших Русинів-Буковинців, неоподитно стоїть при народній хоругві ще з часів, роки ми не мали ніякої слідомої інтеграції, і коли другі уважали честою ставати ренегатами, він сирал шпирй словом і гримі руської товариства, газети а особливо могодіж, якої сердечним опікуном воліли ся до нині. Кріпим его Воле, щобі ще много літ прешив на славу і добро нашого народу.

До хв. дирекції пошти звертаємо ся з просьбою пероробити нарядження, щобі в Кішмані можна було дістати відповілі поштові записки! Се прямо сором,

що Кішмань терить через те, що нігде нема хоро-спондентської карти, човас ся урядові годни на пошти — та — і тут нема! Картошні листів з правили нема ні на пошти, ні в траїєнці, те-ж саме і подвійніх кореспондентів! В траїєнці майже ніколи нема навіть і марок, — а бігати на пошту не пождий має час. Задавши такому неладови чути беззаступній нарі-шання, те-ж звертаємо ся чинною просьбою о поміч, бо годі дальше терити! Маємо надію, що буде ліпше. — Кішманьські.

128-літний дідусь. З Петербурга доносили: При-ілав тут відставний підполковник Михайло Будіков, котрому теор 128 літ, а впертий в 1797 р. вступив по гвардійського полку драгунів і служив при війську ажні 80 літ. Будіков походить з міщанської родини в Калузі і розпочав свою військову службу маючи 15 літ. Він брав участь у великій війні, почавши від французької війни, анад Кутузова, а пізніше і Слободана, має всі степені орденів Георгія і Богато могоді. Будіков приїхав до Петербурга, щоб тут відобрати 500 рублів, які виграв ще перед трома роками на нийсь лос. За свою довголітню службу у війську побрав всілякі пенсії а загальний сумі 1200 рублів. Будіков держить ся ще просто і має добрий дух.

Оповідки, іменовання і т. п.

Посла Лунашевича іменували ради громадні в Празі в ч. 8 а в ч. 11 на засіданні дні 9. і 11. маю одоголосно почетним членом тих громад. На засіданні Ради державної 12. с. м. нині п. Лунашевич інтерв'ювали до уряду в справі відданя то-дони в Герошівцях сій громаді.

З ц. и. управи руху. Заведене білетів прогуль-кових на поділ і сьвяти. Від 15. го маю до нині пере-реші 1908 буде видавати ся на станціях Чернівці, Фольваркент, Радіні, Серет і Іскані білети для від-їду і повороту з 8 зкладно 5-денною важністю по зниженій ціні, (30 проц. знижени) для поштіше наведе-дних релігій на прогулях в поділ і пої римоко-або грешно-жтотонні і грешно-православні сьвяти. По-сідачі заїтимацій крайного союзу для відношення руху чужинців або товариств туристів мають право на 50 проц. знижну ціну іди при їздах понад 50 кіло-метрів. Ізда на прогулях відбуває ся тільки означе-ними поїздами, або поїздами які з побічних шляхів а першими еходять ся. Повертати можна будь ко-трих поїздами особовими. Ізда поїздами поштішими на відстані тих поворотних білетів цілком дозволе-на. Одноразова перорна їзда є цілком регуляційно дозволено лише при повороті сорох речини важно-сти. За діти від 4 до 10 літ платити ся за їзду туди чи назад пів білету цілої тарпенової ціни. Для про-гульов товариств і виведення науковців, які для ви-шних громадних їзд будуть викладати наведені станції білети поворотні також в інші дні за кождораво-ним, особним приволом п. и. Управи Залізниць в Чер-нівцях і вказів в прогулях вказує ся що най-менше 20 осіб, які вказують ся віднолюнським засі-мкцієм. Відного павука не приймає ся. Продолюне речини важності а причини медіа і сьвяти не на-ступає. Ої поворотні білети які і пої другі заїтима-ції до їзди а непероренсі. Ділякчі протия сего при-пше підпадають нарам загрозливим тарпеною.

Подіана. Сил складало ян найсердечнішу по-даку за дачня надіслані для бідної руської молодіжні шпільної в Галіті товариству „Руска Школа“ за 25 К, Во. інженерова в Путній М. Галіському за 3 К і Ва. судовому адюнктові І. Голоті а Солці за 3 К. — Ю. Дужий, В. Приступя.

Із штуки і літератури.

Репертуар русько-народного театру в Чернівцях в сали місцевого театру. Нині в середу „Продана иаречена“, комічна опера в трох діях Ф. Сметани. Виступи п. Лопатинської і п. Гаска. Орхе-стра військова; в четвер 21: „Корисна пе-сєда“, комедія в 5 діях Островського; в п'ятницю 22: „Нощасне похання“, драма із сьвітами і таїцями в 5 діях Л. Мамая; в суботу, 23: „Ха-та за сезон“, вродний образ в 5 діях, після по-вісти Крашівського; в неділю, 25: „Пісєні а ан-кї“, опера в 3 діях Порошиля. В п'ятницю бенефіс дружина театру, не сумніваючи ся проті, що наша публіка скористає з отсей найліпшої нагоди для по-ширювання такої а так надатної праці наших арти-стів і виконання сьвяти по береги.

РУСКА НАСА ○ РУСКА НАСА

тов. зареєстроване а ограничаною поруком в Чернівцях.

Одинока свого рода українська зіваневола інсти-тутів на Буковині. — Приймає вкладки вкладків і опрорентує їх на 5%. — Най вносить 40 К і платити 40% вносів з К. — Радимі! Хай живі, сьвяти до сьвяти! відіє ся, сьвятий відієшом по шпирй Вукович і шпирй павіт, що пошувє себе шпирй патріотизм-Українським складом сьвяти єдиності в „Рускій Касі“.

Прислажуйте нам нових членів! Дирекція.

При мікродозованих або при рішучі замізаних, значний ефект.

Чернівці, вулиця Головна-Бинценберга ч. 3

Рік зложення 1873.

Черевини: Ф. Л. Попова з Хрустимі, Антоном Чавою у Відні.

Найбільший вибір модних новостий на літо по зредукованій ціні.

Гришки і кутери із сивинькот і волохат шкря і сивиньками аб-
без них,
Перешкери, вузляки, пасли, веробки, вішки на біли, шия до
подорожж і т. п.
Кувалти тураселіх і загравачніх збирочніх що місяці нові
Конєвська для янич, моти кавазовских „Парані“ гумові клан-
на доп, колімери із злигнєм.

Важливою м'ясоїдних і паразитів. Шкідливі до риби, риби і зуби

Артаксуза инертной: черевики до гра „Теннис“, Ракета Бодья в фабрике Саломбергера в Лондон, Шанхай, павильон в т. к.

Замовлення з провінції виготовляють як заздалегідь, так і зараз.

Звичайні загальні збори каси пош. і шк. для громади Звиниче відбу-
лись 24. мая с. р. о 2 год. по
пол. в домі касовиків і отримав двох
порядком: 1. Справоздади касової за рік
1907. 2. Пряміе обрахунки і бізнесу
за рік 1907. 3. Вибір старшини касової
до ради надвірчої. 4. Народи в справах
наїв і недаринишностей. 5. Ухвала плати
для касової. 6. Вільні внески і наради.
Теодор Лисенко, нач.

Розповсюджуйте „БУНОВИНУ“ і „РУСКУ РАДУ“.

Ціна флакона 80 сот. 10 флаконів (флаконів): 8 коп., з оплатою і наклеюванням. Тисячів акцій з подякою. — Високий 2 рази денно до всіх країн. В Чернівцях на складі у Шмідта і Фонтана, в Селетні в дрогосерії медичналімі Стеранку.

ул. Руска ч. 8.

одинаку українська часопись на німецькій мові, що заступила інтереси українського народу перед культурними славен, виходить раз на місяць в обсязі 48 сторінок в десятихиті і коштує на рік лише 8 Кор. Є обіжником кожного істориків Гусарня передплачувати сю часопись. Адреса редакції: адміністратор: Wien XVIII's Frauenfelderstrasse, 2.

Антика Віхтера „під золотим левом“
у Празі, вулиця Єлисавети число 5.

Чернівці

HIGHWAY 500

всіх замовлень на різнорідну одіну після найновіших журналів.

Свято і всекуруйте ся від шнід огневих

Товариство взаїмних обезпечень.

„ДЖЕСТЕР“

у Львові, при ул. Рускій ч. 20. (в власнім домі)

принимав забезпечення будівництвом, всіх річок домашніх господарств, збіжжя і нашіли случаи заходів через пожежар. Оплата премій мала, в користь для погорілих поділа.

Шкоди ліквідує і виплачує „Датстер“ з найбільшою швидкістю. При офіційній шкоді бувають загрошені 2 господарі селяни з поміж членів. Датстер виплатив „Датстер“ 15.588 відшкодовань а сумі всім і пів мільона вор.

Зиск по еквіваленті реалізації збільшується членами. Звернута за р. 1906. і 1907. становили 10. проц.

Банк красивий у Львові і Чернівцях, Каса ошани у Львові, і т. д. приймають поліс „Дистро“ при ухваленню позички.

На жите можна обезпечати се через „Дибстер“ в Краківскім Товаристві.

Агенції „Дністра“ наводять ся з кожнім місті і в багатьох селах: там, где, щоб заробити, нинішній агент „Дністра“, можуть піти в неопізнані села і старати ся з уділами агентами. Дотепер дістали агенти 1.142.108 корон промізми.

Фонды Товарищества 31. грудня 1907.

Фонд резервний	Кор. 1,008,864—
резерв премій	618,720—
на звороти	50,939—
на різницю кур.	8,497—
резерв пенсій	35,000—
омер. урядові	218,864—
інші фонди	40,000—

Разом сума Кор. 1,964.834 —

Селяне! оренуйтеся від шкідливих

має на сцені

КНИГИ ДЛЯ КОНСУМЦІЙНИХ ТОВАРИСТВ
— — — — — (Взаїмна Вигода) — — — — —

Всі книги до веденя товариства,
коштують враз з етеміями 50 кор.
з переснякою 51 кор.

ВИДАЄ ТОВАРИСТВО „РУСКА РАДА“ В ЧЕРНІВЦІХ.

3 друкарні товариства „Русна Рада“ в Чернінах від зарядом Івана Захарія.

За редакцією підпонуіає: Віктор Струін.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 10 кор., на рік року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 9 карбованих, на рік року 4 карб.
в інших державах: на цілий рік 22 фр., на рік року 16 фр.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Русна Рада“

на цілий рік 18 кор. (вкл. 9 рублів або 34 фр.)
на рік року 9 кар., вкл. 4-50 р., або 17 фр.
Поодинокі числа 10 сотинів.

БУКОВИНА

Виходить кождої середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція „Буковини“

в Чернівцях уз. Петровача ч. 2.

Ч. телефону 176.

Адреса для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся на 20 стр. від стрічки. „Надіслання“ по 40 сот. від стрічки. При чотвірних оповістях відзначити рабат. Редакція не несе відповідальності за зміст, вміщений в газеті. Руконисем керується редакція лише за попереднім попередженням і залученням власності виставки.

В справах редакційних можна устат по-розуміти ся щодня від 9—10 годин і з—4 на ния, крім неділі і свят.

Нагорода Нобля і трийцять днів арешту.

В процесі українських студентів проти Сенкевича на обидві частини засудив відомий суд присяжних Сенкевича на 30 днів арешту згідно 300 корон. Кару вимірює так низьку, бо обвинуваччі поставили ся за Сенкевичем.

Два роки тому польському письменникови Генрикови Сенкевичеві призначено нагороду Нобля. Тим чином поставлено його офіційно в ряді тих всевітнних велитнів, які своєю працею на полі науки чи науки посунули вперед людську культуру, причаївають ся до поступу й убагородження людського духа. Судити, що призначили Сенкевича на нагороду Нобля, мусіли чейже знати його твори; мусіли знати і його історичну діяльність і його великі суспільні романи „Без догми“ та „Родина Поланецьких“. Коли-ж так, то ми мусимо припустити, що вони дали ся очарувати великому багатству Сенкевичевої епіки, так що під її поразливою поверхнею не добачили того, що становить властиву суть і цінність його творчості: не добачили глибокого гуманістично-громадянського світогляду, не добачили високої широти естетичного смаку, а ще більше: не добачили тої погорди і зневаги, з якою сей великий майстер польського слова трактуює цілий український наріз, не добачили аморального національної пристрасті, насильства і морду, витіснених в Яромі Вишневецьким. Судити, що поставили Сенкевича в ряді людей, які убагороджують людство, не знали того, що убагороджуючий вплив його письменництва помагає на заціпенню в польській суспільності отого його світогляду, його етичних розуміння та національних ідеалів...

Не є се стороннячий, відособлений погляд про внутрішню цінність Сенкевичевої поезії. Досить нагадати строгий суд його „Огніем і мечем“ виданий другим польським письменником Заїмунтом Качковським, досить нагадати ті справедливі і влучні аргументи, якими недавно молода польська преса старала ся крутити Сенкевича з його власного престолу. Але даремно. Визнаннями польської преси не є жодні інші

погляди з боку і надієрної любови Жоремський, які Сероженський, що заточником в Якутській юрті вивчив ся шанувати людську горю, які Даниловський, свідок революційної Польщі: кожді з них гуртують ся повсякчасна група ідеалістів, а визнаннями польської душі є все ще марксові і соціалістичні ІМСІ Генрих з Облен-горя...

Визнаннями польської душі є Сенкевич передусім у відношенні до українського народу. Розбудивши в польській суспільності безмежний патріотизм і переконання о її високості, він рішучею навчав „я“, як ніхто другий, гадати на українській землі як на морально-політичній власності, а на український наріз як на великий патріотичний, національний, хазяйський елемент. І не виключаючи на зусилля відомих широкі ідеалістичні свої погляди остав ся і досі самим верном ідеологічним польського лагуну в українських справах, дарма, що де-то в Польщі люблять часом пустити оразу про опільну боротьбу на „панів і ванад волнеї“.

Він же вишлого лише тої зоразливої, агідної погляди на український наріз, який Сенкевич вніс із свого окруження і традиції, став причиною, що великий поет і майстер слова з таким легким серцем жив перед Європою слова на руси на українських студентів. І вози „демократичний“ „Kurjer Litowski“ в нагоди процесу Сенкевича писав, що Сенкевич, засуджений чи ув'язнений, остав ся сею такою Сенкевичем, а Паламар (одні з обвинувачуваних студентів)... Паламаром, або вишними словами: пан все таки буде паном, а тим ханом — то се значить, що їд, випущена Сенкевичем перейшла вже цілий організм польської суспільності.

Сенкевич великий поет. За те він мав славу, високі гонорари і нагороду Нобля. Але Сенкевич тісний і малий чоловік. Коли-ж, як пристрасті улажать ся і мовчаний стану холодної осуд, історія опинить докладно моральну цінність автора твірної і Польської та його ролю в духовній життю польської суспільності. Малозначний завадат на се одержав Генрих Сенкевич від горожанського суду у Відні.

Спростовання.

„Neue Freie Lehrer-Zeitung“ помістила в 20. числі статтю під заголовком „Der Verfall“, в якій вона ні одного слова правди. Кисанович називає там тов. Романа Івасюка вкрайним учителем і впадає в безлічний опосіб танок і на мене.

Вже від часу мого іменовання шкільним інспектором на нашківській новіт почала вгадати газета обидати мене бодотом, хоч не мала до сего ніколи ні найменшої підстави і хоч по учителсько тої новіт відносив ся до мене з великим довіром. Ті напади на мою особу відбували ся однако ж з тої причини, що я належав і належу до тих руських учителів, котрі по-були на світі під коменду п. Кисановича і його прихильників. А і тоді, як я став вибраним послом, писала „N.F.-L.-Z.“, не чекаючи навіть, як я буду або посол поступати, що я не був кандидатом учительства, що мене зробили послом і т. п.

Я на ті і подібні клевети ніколи не реагував, придержуючи ся прислів'я „Нес брешє, вітор носє“. Та щоб руська суспільність особливо руське учительство не думала, що згадана стаття містить в собі хоча б зеринку правди, хочу сам разом навести правдивий стан річ в газеті. Дивно мені, як пан Кисанович на те пристає, щоб річ, про яку правдивість він особисто не переконаний, міг по-жинувати ся в его газеті. Вож не можу припустити, щоб він сам або чиясь учитель і резервний сейнер міг писати нарочно неправду в річ.

Прийшовши ввечері в суботу перед учительським збором в міста домі, довідав ся я тут, що у мене були ці товариші Тошущан та Іванович і просили мене на комітетову засідку, на якій мали ухвалити ся резолюція для зборів на другий день. Я удав ся собі на місце, де відбувало ся те засідання і брав там участь до самого кінця, забираючи кілька разів слово. При голосуванні підняв я тільки раз руку, а то тоді, як голосовано над тим, щоб учительство домагало ся підвищення своєї платні після дотеперішнього провату. Довідавши ся потім, що праймо до голосування мають тільки члени комітету, не голосував я більше ні „за“ ні „проти“. Тверджує отже згаданої газети, мов би то я голосував проти др. Стодольного є неправдиве, бо я не голосував зовсім. Неправдивою є далі-ше стаття, мовлять що я мав бути підчас зборів в Чернівцях, а правдою є, що я, отримавши від президії руського клубу телеграму, виїхав в неділю рано до

Е. Ротанд.

РОМАНТИЧНІ

комедія в III. діях.

переклад Франц Ксенофоновський.

(Даліше.)

СИЛЬВЕТА (авторсько солодко).

Ах, певно, певно!

(Берг і Паск: відходять. Воно з молодшою Лютою).

Ах, отсього старого шкоти вже не спля!

Вихід 5.

СИЛЬВЕТА і ПЕРСІНЕТ.

ПЕРСІНЕТ (виходить з радістю).

Ти ще тут, кохана, дороженька, мила!

В місяці тої пригоди любив пробувати.

СИЛЬВЕТА (сидить на лавці відвернувшись від нього).

А, пригоди дивно!

ПЕРСІНЕТ.

Ту могла пізнати мон Сильва, що зможу й трийцять побідити...

СИЛЬВЕТА (мажуча з вимором рукою).

Ах, не було і десяти...

ПЕРСІНЕТ.

Якби так судити з твоїх жестів, то мабуть ти чогось сумуєш! Очі блищать у півні темній потаї, димантом окрилась біла очей тудова...

СИЛЬВЕТА (на боці).

Ах, як мені обрада ся дівачка мова!

ПЕРСІНЕТ.

Розумію все те! Отсей вид урочий олюбу радощів, вітхн шле тобі на очі...

За тим муром стареньким ти наповно плачеш, де ми мріли, бо тутка вже його не бачиш... Але мур сей не згинув — він ось в короні спани, адже не згинув балюк у Вероні!

СИЛЬВЕТА (незграбно).

Ах!

ПЕРСІНЕТ.

На віки вже буде він білий і чистий, як драбина Ромеа серед вір сріблених, як півні щастя, що вічно цвіте, процвітає.

СИЛЬВЕТА.

Ох!

ПЕРСІНЕТ.

Так Шекспір бачав, що згинуть не має! Там і мур наш жовтий піднесеть ся знову.

СИЛЬВЕТА (на боці).

Він не сніжить ніколи (мечеть).

ПЕРСІНЕТ (з усмішкою, що обіцяє багато).

Вір мені на слово!

Ти бачала із цього написати поему любов нашу хотіла обіграти на тему... І поема ся...

СИЛЬВЕТА (із зацікавленням).

Що ж там?..

ПЕРСІНЕТ.

Вже її складаю.

СИЛЬВЕТА.

Що? ти пишеш поему?

ПЕРСІНЕТ.

А борбництво знаю?!

Навіть засліп уснім я вже зложити вчора Пісня „Ватки — подружки“.

СИЛЬВЕТА.

Ох!

ПЕРСІНЕТ (з пої до декламції).

Вийшло з під пера

Персінета...

СИЛЬВЕТА.

Ох!

ПЕРСІНЕТ.

Пісня...

СИЛЬВЕТА.

Ох!

ПЕРСІНЕТ.

Що се, кохана?

СИЛЬВЕТА.

Щастя... перни... а хора... (плаче) утомилась з рана... (відвергає ся від нього сидючи на лавці і криє лице [з лютістю]).

ПЕРСІНЕТ (вдумує ся на хвилину).

Тан лишаю тебе тут...

(потім на боці з усмішкою відходивши).

В дні так торішніми мусить бути танцю... (переходить на право. Не став догледати паві, на якій є списаний рахунок, вибіває з кишені олівец, сідає і говорить).

Се найбільш хосенно записати всі вірні, які згинуть покірно... (бере паві і приготується ся до писання, але задержує ся з піднесеним олівцем. Читав).

„Описав я, Страфуроль упав добровільно перед блиною хлопця чою похвалити, „десять франків коштів убрини... вчелісний „любов власну — так сором“... (сміється са).

Прочитати треба!

(читає далі, усміхнувшись, очі розширюють ся).

СИЛЬВЕТА (се ще на лавці обтирає очі).

Якби знав, що я знаю, певно спавби з неба!

Відня. А що саме тепер русі послані в Буковину і Галичину ведуть переговори з центральним правительством в різних справах важких для нашого народу, то нас всіх було конче потрібно при голосуванні над контингентом рекрута. Але сего „N. Fr. L. Z.“ не хоче прозв'язати і сирагу панищине перерушує. Не правда далося, що в — після згаданої статті — мав в. п. Івановичем і п. Р. Івановичем урядити на другий день по зборі наради русини учителів в тій самій справі. З в. п. Івановичем не був ніде, п. Р. Івановича не попросив по засіданню комітету, щоб звинувачив мене перед учительськими зборами на другий день, а про відбуття сї наради русини учителів доідає ся а аж у Відні із газети.

Н. Спичука.
(Ковчесь буда.)

Бесіда посла Лукашевича

висловлює на засіданні палати після 15. с. ж. в дебати про підвищення контингенту кривої оборони.

Висока палата! Назначений Руским клубом виступати в дебати, я в огляду на те, що вже так багато знаменитих бесідачів в обшарпаній і шкеребурчій обговорювали справу творчу предмет наших нарад, буду говорити коротко і не надумую Вашої терпеливості.

Ми будемо голосувати проти пропозиції, бо не можемо погодити ся на це більше обтяжене вже і так понад міру перетягненим мужицтвом і не сміємо правительству, що не вважає на наші жалі і потреби, ухвалювати нашої до так званих державних нещасностей контингенту рекрутів, згадано його підвищення.

Кажу тому „таж звані державні нещасності“, бо дійсно не добачаю причини, з якої держава потребує побільшення контингенту кривої оборони. В цілі охорони проти загрози ворога певно ні, бо нам ні андім не грозиць небезпека. Може в причини безпеки монархії? Справді, ми бажаємо собі сильної, міцної Австрії, але такої Австрії, що для оновлення всім своїм народам і уживає армії в цілі охорони свободи. (Притакуюсь).

Та запитую: чи виконує держава ці задачі? Дав держава, дав правительством всім народам те, що належить ся їм після права? Чи не є Австрія державою тибибачення і тибибачення, пануючи і поновлюючи державою, в якій правительством дав привілей одній нації на кошт другої?

Коли поодинокі національності замість у спільних перегонах причинити ся до добра цілої держави, свої сили терять в обшарпаній боротьбі, чи може серед таких обставин розвинути ся держава в бажаний спосіб?

Се неможливо там довго, довго не буде однаково траговано всі в державі мешкаючі національності, довго не нації в державі не стануть для держави, але також і для правительств одноварті, рівноуправлені, довго не розвине ся національного питання, яке годі усянути зі світла. (Оплески).

Розв'язку національного питання можна перевести лиш дорогою національної автономії. (Так є!) Довго се не стало ся, довго кожній народності не дасть ся, що є належить ся, довго кожда Австрія замінюючи народність не дістане змоги на самостійний і свободний розвиток на самоозначення, довго не настане, годі думати на успішну працю! Перемолочу ся одну за другою в так званих „державних нещасностях“.

стей“, але не робить ся нідаж, ніж винювати треба жадати від держави. (Притакуюсь).

Хто думав, що національно питання можна усянути зі світла загальним правом голосування, той ошукав ся; найліпшим доказом цього є, що в сїй палаті загального, рівного, безпосередного права голосування національні справи забувають ся вже не в більшості, то рівною силою, як в старім парламенті. (Притакуюсь).

„Ініціатива“ — кажуть — „fundamentum regnum!“ і як довго ся ініціатива не буде примієна до всіх народів, як довго, мої панове, ся ініціатива не перейде в діло, диким правительством буде правительством для поодиноких, а не правительством для всіх, але не лиш в словах, але також і в своїх ділах, довго, мої панове не буде спавом, довго годі буде приступити до здійснення патрістичного правительством цілий, довго, мої панове, відносно розвитку не зможемо держати пров в інших державах. (Оплески).

А тепер питаю Вас, панове, як примієна ся ся ініціатива до Русинів? Чи Русини є враз тим, яких, хоч вони є четвертим з ряду народів Австрії, держава уособлює на всіх областях? Прийдіть, панове, до Галичини, а побачити, що нас там уособлюють на всіх полях так в соціальним як політичним і культурним життю. (Притакуюсь).

Чи се може подати за те, що наші предки в битвах з років 1848, 1849, 1859, 1866 жертвували своєю крив'ю за життя і наші браві постраждалі русини жовніри здобули собі славу „Тирольські стрелці“? Може ми держали, яка з нами так поступала, дати підвищення контингенту кривої оборони? Думаю, панове, що Ваша відповідь буде заперечуюча.

Але і без огляду на те, мої панове, маємо ми криву оборону? Виправді маємо її на папері, маємо її дійсно в числі наведених полків кривої оборони, але не маємо андверів в такій кількості, що друга половина держави, Угорщина, яка має гоневдів. Вже при заложенні сїєї інституції, яко на думці андверу, не було тайною, що, хоча армію удержати як сильну інституцію, треба було Мадьярам дати самостійну армію в кривій обороні. А щоб формально постройти рівновагу, одержали і ми криву оборону, яка однак від часу її реорганізації, згадано від тоді, як увійшла в життя, не є нічим иншим, лиш розширенням сїєї армії (притакуюсь) так що ми в дійсності достарчаємо не лише контингенту рекрутів, але також потрібно кривій обороні число мушкетерів. Кожний признаєть мені, що крива оборона так само підчинена загальній управі повеній як сїї армія, але про гоневдів Угорщини годі се сказати.

Хотіло ся заложити ніби якусь криву оборону і сформувати так звані батальйони андверів, які — що годить ся з устроєм державним — названо після королівості і криві заступали в Раді державній — в протавенстві до угорської армії гоневдів. Пізніше і се знесено, утворено полки кривої оборони, які взагалі не мають характеру кривої оборони. Чим не треба побованити ся, що збільшенням австрійської андверів дасть ся можливість угорським полкам перенести ся в Австрію до Угорщини, а се підтримує в певній мірі угорські сепаратистичні змагання націоналістично угорську частину армії? (Притакуюсь).

Бачите, панове, що і річеші причини говорять проти ухвалення підвищення контингенту кривої оборони. Тепер позволють мені навести наші жалі на військовій полі.

Побіда „тоне — Малоросса“.

На опорожнену катедру рускої історії в Київській університеті надійшов проф. М. Грушевський. Рада професорів університету відзначила відшестістю голови нашого вченого, поручаючи новітнього нікому проф. Савву. З сїєї нагоди пише „Рада“:

„Київлянин“, який найперше в Київській під устх вищих одержув відшестістю в офіціальних і офіційних кругах, подає звістку, що історично-філологічний факультет Київського університету на засіданні 29. априля забалотировав професора Миз. Грушевського, котрий виступив кандидатом на катедру рускої історії, після смерті пр. Голубовського. Реалізація „Київлянина“ подає такі подробиці сього ганебного в історії Київського університету вчинку: кандидатом виступили двоє: малоросійський в науковому світі і майже нікому невідомий серед громадянства професор Київського істор.-філ. інституту — Савва та славний на цілій культурній сцені, автор знаменитого „Історії України Русів“ проф. М. Грушевський, виконавець і керівник Київського університету, доктор honoris causa Харківського університету, співробітник видань Петербурської Академії Наук. Він представив на розгляд спеціальної комісії від університету біля 600 науковців праць, в котрих багато написав, як висловлюють ся „Київлянин“ на „мало незначущій галицько-українській маргоні“. І от пр. Савва одержав 7 виборчих голосів, а пр. Грушевський — 8 виборчих і 8 невиборчих. Пр. Грушевського наслідком сього виключено з числа конкурентів на катедру. Так передає справу „Київлянин“.

Ми не можемо знайти досить сил, щоб оцінити як-сь цю ганебну справу, яку почала на Київській університеті та тепер починає чинити науку, котра враз науку в університеті. Ще не так давно вона нависала сором на університет, забалотировавши професора В. Железнова і гр. Де-ан-Варта, провісники нашої нічим не помітної, самих значащих, ординарних людей, вся забула котрих в тому, що вони комусь „угодні“, але отсей сент забалотировав знаменитого на весь світ спеціаліста, чоловіка з великими заслугами саме на тій кафедрі, яка стоїть сиротом по смерті її великого основателя В. Антоновича і його сповненого учня пр. Голубовського, — се такий нечуваний сент „мракобійця“, атому не можна знайти рівного й за часів панування в університеті феодальності і „воєнного строю“. Се таке свідчення морального убожства та несповності до самої науки в особи її свідатого репрезентанта, що воно стоїть вічним соромом на чистоті тієї обшарпаній компанії, яка, вртоподи піддаючи їй в руїну культурною інституцією, впадає на неї темпу ілзми свого антикультурництва. Навіть для Київського університету, який не може похвалити ся світлиними традиціями, що тут ніколи науку не ставили до послуг політики, навіть, кажемо для Київської алма mater сент забалотировав лише нічим соромом і буде згадуватись в потоні часи в його історії, як щось у вищій мірі дико й некультурне.

Коли ми зупинимось на тих причинах, що спонукали історично-філологічний факультет дати перевагу п. Савві над пр. Грушевським, то можемо сміливо сказати, що тут роль грали мотиви не наукові, а часто політичні: відомо всім, як вороже ставлять ся Київський університет до українського руху; досить згадати археологічний від 1897 року та історію з потицею українського студентства за українські катедри, досить пригадати, що зараз голому розу

ПЕРСИНЕТ (сидючись сл).

Го-го-го!

СИЛЬВЕТА (звертає ся до нього).

Що ти тамеш?

ПЕРСИНЕТ (жовіє рахунок).

Я? нічо!

СИЛЬВЕТА (жа боці).

Щось сталося!

ПЕРСИНЕТ (ж. є.).

Тож даремно уся ніч так трупа шумалося!

СИЛЬВЕТА (ж. є.).

Гнівають ся на мене!... Підійду до нього... (крутить ся дивлячись близько нього, описав як бачить, що він не дивить ся на неї, констатуючи)

Що, чи гарно сунуло?

ПЕРСИНЕТ (надбало).

Тя, собі, нічого!

Та я краще стрій люблю романи, чим сніп!

СИЛЬВЕТА (жа боці вразжєна).

Що, рожені? Все лаяв, Боже мій єдиний?

(дивить ся на сїла)

Де рахунок?... Він тутин лежав — ах мій Боже!

ПЕРСИНЕТ (бачить, як Сильвета щось шумало).

Чого хочеш...

СИЛЬВЕТА.

Нічого (до себе) Ах, се пітер може папір синкув (схрюпає суконьку, злоско).

Чи гарно сунуло дивлю ся! (жа боці) Я удрілаб, що в руки йому навинув ся, (жолоско) Гм, ти вірши сказати хотів о тім мурі (жовний рух Персінети, вона бере його від руки і зовирає дуже мило)

Стани прошу...

ПЕРСИНЕТ.

Не хочу...

СИЛЬВЕТА (іронічно).

Чи о авантурі?

ПЕРСИНЕТ.

Копоскі мірші, я в ритмі не знаю...

ВІЛЬВЕТА (вмачую пробуючи його).

Рахуби?

ПЕРСИНЕТ!

Рахуби... (відмакує і дивить ся на неї).

О, пардон!

СИЛЬВЕТА.

Е, досить мій любий.

ПЕРСИНЕТ.

Адже вона все знає...

СИЛЬВЕТА (там само).

Він знає докладно!

ПЕРСИНЕТ і СИЛЬВЕТА (разом).

Отже знаєш?

(випли мовчання, описав вибухають сміхом)

Ха, ха, ха!

ПЕРСИНЕТ.

Щом, ахже? Порадно!

СИЛЬВЕТА.

Тя, забавля...

ПЕРСИНЕТ.

Усе те давно уложив...

СИЛЬВЕТА.

батьки други...

ПЕРСИНЕТ.

і гарно з нас собі записав...

СИЛЬВЕТА.

А любивсь як брати палю, до безкраю!...

ПЕРСИНЕТ (жовіє ся в любові).

То батьки нас єдиноють...

СИЛЬВЕТА (там само).

Я в другом пінчаюсь...

ПЕРСИНЕТ.

Се чудово!

СИЛЬВЕТА.

Класичне!;

ПЕРСИНЕТ.

Се щось незвичайно!

СИЛЬВЕТА.

Так... буває подружжє більше ідеальне, але гарно, як розум і любовно вижесь.

ПЕРСИНЕТ.

Тяй як діло у пари поучить ся з нього...

СИЛЬВЕТА.

Навіть часом подружжє те краще буває, лише інше, що довше іділії немає!...

ПЕРСИНЕТ.

Іділія — фіть!... Поема пропала нечаяно!...

СИЛЬВЕТА.

З героїні остало лиш дівча значайно... (зіграв)

ПЕРСИНЕТ.

Отже я лиш кавалір тяй собі, до річє, хоч у році Ромео все ходив на стрічі! (зіграв)

СИЛЬВЕТА.

О, Ромео у віщих книг крї вортає!

ПЕРСИНЕТ.

Ти Джульєтто може ще бути бажансь?

(Далше буда.)

При підморозках або при річних заморозках, значний спуск.

Модель. Шапки, вышитые 1 т. н.

З друкарні товариства „Руска Рада“ в Черніпнях під zarядом Івана Захирня.

ПЕРЕДПЛАТА НА „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на шість місяців 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 ост.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на шість місяців 4 карб., на чверть року 2 карб., на місяць 1 карб. 50 ост.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (або 9 рублів або 14 фр.)
а на шість місяців 9 кор., або 4-50 р., або 17 фр.

Поодинокі числа 10 сотників.

БУКОВИНА

Виходить кождої середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція

„Буковини“

в Чернівцях уз. Петропавла ч. 2.

Ч. телефону 176.

Адреса для телеграм: „Буковина“ — Чернівці.

Оголошення приймає ся по 50 ост. від

строки. „Надбавки“ по 40 ост. від строки.

При чистійшій оплаті відповісти на роботу.

Рекламний неосочетаний відкид від порта.

Рухомий переклад редакції лише за попереднім застереженням і залученням належності почтації.

В справах редакційних можна з'ясувати по-розумінню чи що дня від 9—10 рано і 2—3 по пол. при наданні і плану.

Міністер шляхти.

Під таким заголовком міститься відносна „Arbeiter-Zeitung“ в ч. з 21. с. м. в приводу першого дня галицької дебати отже статтю:

Хто хоче бачити, як в холодному варуток доводить ся до крайності непоміжності і повний політичного обурення наряд, котрий шукає права проти своїх гнобителів, і як холодно-іронічними провокуючими словами агітувати ся почує заподібної припадку ще глибше в його душу, той нехай уважно прочесть, як міністер внутрішніх справ Бінерт відмовив на руське внесення в справі надати галицької адміністрації. В кожній реченні зазначено і підкреслено маловажність, кожний вислів нарочно дорваний, щоб як найвиразніше дати відчуття Русинам ту ріжницю, яка їх ділить в офіції і пошані міністра від Польків. Пан Бінерт не знав нічого іншого про систематичне переслідування руського населення галицькими урядовцями, недовіря до галицької адміністрації позбавлено в його очах всякої основності, так що навіть дивує ся, що він бодріше приймає всезагальне „надати одиниць супроти одиниць“. Слухаєть ся той промова, як коли-б з якоїсь незрозумілої політичної і національної несправності перший раз піднесено жалоби на польських урядовців.

А тимчасом ті оніси галицької нужди через своє неправильне повторювання по всяких виборах в тім нешанованім краю від дванадцяти літ отакали для нас майже нуждами. А при тім перші об'язуючі не були зовсім Русина. Польки перші, і то в найгострішій та найбільш об'язуючій об'язуваній патиували перед світом ту господарку шляхти, а між тим Польками був неедин, що тепер знайшов теж саме місце в колі і співуживаючий та клієнт шляхти накладає тим, що об'язують П. брехню так само, як давніше закинувано їм з пануючих у Галичині юрків, — як ось Станіславський, що ще недавно хотів вестися Галичану шляхотськими черенями, а тепер, як приятель і товариш шляхти, видаєть ся на Русинів з насмішливими окликами. Що тут правдоподібно: чи в шляхотських черенях, які давніше на думку Станіславського тішили тоді запоручували би спокій в Галичині, коли-б їх відділено від решти тіла, все переміняло ся на людність і справедливості, чи пануючий позитивний смертельний ворог став кандидатом на товсту краєву посаду?!

Пан Бінерт очевидно вважає переміну в шляхотських черенях правдоподібною. На його думку всі жалоби проти галицької адміністрації є „безиред-“

метом“ і гарний східний край був би раєм мира і відновлення, коли-б через руську агітацію не дістала ся в його жила „отруя систематичного підбурювання“. Який, видно, який спалахнуто воду, коли пан міністер не з водами, а при тім робить се так методично і спально, що се звучить як теми на честь неправді що-б то іменованого, але мимо того вже найбільшій адміністративній чесноті прикрашеного намісника Бобжинського. Коли-б пан Бобжинський був у такім самим положенні супроти міністра, то ми не віримо, щоб він так наоружував ся з похвалами для нього. Отже відвертає відношення і дивлення, котре вже від давня панів між австрійським міністром внутрішніх справ і намісником Галичини, відбиваєть ся просто іротеїчно в промові Бінерта.

При тім просто дивує та добра віра, з якою говорять міністер, так як коли-б ніхто не знав про те, що творило ся що-б то перед тількима днями. Він не бачить причини сумнівати ся загалом, що до об'єктивності теперішнього намісника і, немаче-б се був найневірніший доказ, цитує з промови Бобжинського про об'єктивну урядовану ераду про „рівномірне приміювання законів без ріжниць віросповідання і народності“. Пан Бінерт може мати свої причини не сумнівати ся або не сумніти сумнівати ся. Але жодя, що не потребують польського вола як підпори більшості, а при тім мають пам'ять, яка їх не заводять хоч на три тяжкі в зад, знають зовсім добре, що той в асній адресі об'єктивності представлений Бобжинський є тільки про людське око іменованим урядником і називати його австрійським урядником, се хіба польський дотеп. Від смерті Петюхого аж до вступання на трон Бобжинського, органи ріжних класів в полі спирали між собою, хто має стати намісником, хто найбільше надаєть ся до того як найважливіший заступник польської справи, найбільш непримиримий мостиник атенату і найперіодичніший усвоєтель враю. Та коли вони в спорили, то в тім були згодні, що будучий намісник не буде, не може бути, не суміє бути нічим іншим, як тільки оборонцем польських інтересів в краю. В сих перегонах виграв муж з найважливішою правдою, — отже було „іменоване“ Бобжинським, отже початок, умова, вихідна точка його об'єктивності.

І пан Бінерт зміє виступити тут з словом „задаєть ся“, як коли-б мав виступити проти бездоганного хитрого, але при тім зовсім очевидно не оправданого підозріння. Він зміє вказувати Русинам, котрі жалують ся на гнет польської шляхти, вказувати на дохіджів, котрі пости-ме Бобжинський, еманатичний Польки і парламентарний речник шляхти, що зробив політичну

карьеру завдяки преступникам, які Бінерт з широти свого серця переміняє йому на чесноти „беспартійного інтересного урядника“. Се значить, кінцят і Галичу з цілого народу, і треба занитати ся, звідки міністер внутрішніх справ набирає до свого сьмілости. Чи можна хоче він оперти австрійську державу серед руського народу на Галичині і товаришів, що в російській іронії робить російську, а за польським польським, що при аємочі шляхотських урядників здобувають для себе мандати, а офіція виводить в свого для себе претенсію бути єдиною правдивою заступницею Русинів? Чи може Бінерт вважати свій виступ морально оправданим об'єктивно-протоколіальними виводами польського провідника Гомбінського, що говорить до Русинів — як коли-б се істнувала славетна шляхотська республіка — як до підбитого народу, для потрібного з особливий ласки будучь ся навіть школи? А тимчасом сей тини ласкави учасливізований наряд творить в дійсності повільну населення Галичини, про котру ріжні Гомбінські і міністри говорять як про польський край, коли в дійсності ту буди-то польську більшість закладають ся тієї статистичній інтуїції, що Жидів, котрі по найбільшій часті не говорять по польськи, зачисляють ся до Польків.

Найперше вибраний, а потім „іменований“ намісник, за парамом агітуючий стиснедаст будиного намісника, парламентарний і міністерський речник польського клубу, — що за пражки компанії! Отже австрійська адміністрація в буди-то австрійській провінції, австрійська адміністрація, що з найнижшого місця бере участь в інтригах, яких уживає шляхта, щоб руський наряд озорунувати, розбити, поневолити. А потім уділять адмону, що з того антадять атенати! Говорять патетично про „страшні діла“, для якого тин старанно праготевають умови! Австрійська держава, котра відмовляє Русинам права і поміч, се вона сама примушує їх доходити свого права через власну помилку.

Галицька дебата.

В середу розпочала ся в парламенті дебата над галицькими справами, спричинена жалобами внесенними якими послами. Мимо всьохх проєктів, приречень та погроз не дали ся Русини змовити на будку барона Бенони, навчивши ся добре опитувати всякі слова австрійського прем'єра.

Дебату отворив носоз Цеглиньський мотивуючи свій жалобний внесок в справі надати галицької

Е. Ротман.

РОМАНТИЧНІ

комедія в III. діях.

переклад

Франц Кожовський.

(Даліше.)

СІЛЬВЕТА.

За гіркий ти, мій друже...

ПЕРСІНЕТ.

Ну, а ти... за винна...

СІЛЬВЕТА.

Що зашлях із тебе, чи я тому винна?

ПЕРСІНЕТ.

На мене лиш самого сміхом доля виріла!

СІЛЬВЕТА.

Відна птичко, овали твої швидкі крила!

ПЕРСІНЕТ (жест).

Напів зведена панна!

СІЛЬВЕТА (жест с. в.).

Ах, славний герою!

ПЕРСІНЕТ.

Уратована!

СІЛЬВЕТА.

Лицар! (зміняє тон, з чуттям).

Серця мого боліло!

Із цілої теорії тільки сміх і сором!

Прися мила була під правди напором

і тільки трохи мила бризнуло нам в очі!

ПЕРСІНЕТ.

Витований гадко, ніжання учорній,

і ти Жюль, яку тут зобиджено тяжко

Шенспірівська паре, — ох, як мені панно що нме ділать безодні...

СІЛЬВЕТА.

Се засуд пенурий!

ПЕРСІНЕТ.

Місто драми погані грати паризатури!

СІЛЬВЕТА.

Созоній наш — значайна собі тільки птиця...

ПЕРСІНЕТ.

А ми тайном ідучи, щоб хоч хвилю задріть ся, мов ті лий з картоку у вертені буни, які батьківські руки за шнурки тягнули.

СІЛЬВЕТА (зі страхом).

Се правда! та булоби ще о дьов гірше, якби ми вже взаємно не любивсь більше!

ПЕРСІНЕТ.

О, ми любимося щиро, гарно і чудово!

СІЛЬВЕТА (неприродно).

Любимо ся ще дальше!

ПЕРСІНЕТ (спалляє її та собі).

Отже твоє слово

наже правду...

СІЛЬВЕТА (нересадно).

Кохання наше є без міри!

Чи так, любий?

ПЕРСІНЕТ (нересадно).

О, горе! Грішнить, хто не вірить!

СІЛЬВЕТА (г. с.).

Працдай, раю!

ПЕРСІНЕТ (г. с.).

Працдай, мій сонний сие поринний!

СІЛЬВЕТА (г. с.).

Іду мріти о тобі самотня, поханий,

ПЕРСІНЕТ (г. с.).

Я о тобі?

СІЛЬВЕТА (г. с. експодита!).

Май гарні та чудоні мрії!

ПЕРСІНЕТ.

Ну, ми гарно живемо! Сповідні надії!

Але хто там іде в убранні сорочатім?...

Незнакомий...

(Входить романтично на сцену Страфорець з розігнаним плащем).

Вихід 6.

ПЕРСІНЕТ, СТРАФОРЕЛЬ.

ПЕРСІНЕТ.

Чого ви?

СТРАФОРЕЛЬ (з усміхом).

Я хочу заплати,

до рахунку...

ПЕРСІНЕТ.

Доставець?

СТРАФОРЕЛЬ.

Майже щось такого!

Ви, будь ласка, покличте тутки батька свого.

ПЕРСІНЕТ.

Імя ваше?

СТРАФОРЕЛЬ.

Страфорець зну ся, пане милий...

ПЕРСІНЕТ (відскакує).

Він тут? Бже!...

Ні одна країна не тільки в Європі, а й у цілому світі не постачала на художественний ринок такої багатогатної літератури, музичальної та етичної, як Росія, ніде ми не знаходимо такого різнозначного характеру творчості з таким величезним числом пластичних самій тільки її приклад, як в Росії ставлять національні твори зовсім окремо від продуктів творчості інших країн. Великороса та українська музика давно уже звернули на себе увагу наших композиторів своїм надзвичайно оригінальним, інтересним і красивим складом мелодій. Ми знаємо, що в особі Глінки великороса музика уперше одбула собі певне своє теоретичне обґрунтування і розвиток, який по білизні та більш розростаючій і поширюючій, продовжується і в наших часах.

Українська ж музика далося пізніше стала одбутим великим композиторів і тільки останні 25—30 років дали багато цінного для її справжнього розвитку і художественної оцінки. В особі Миколи Виталича Лисенка ми маємо не тільки найкращий зразок та найбагатший, але можна сказати і єдиного серйозного „вираження“ української музичальної творчості, через що в і вважаю за необхідне вказати на це інтересу і своєрідну постать, що займає в історії національної музики в Росії своє місце. Далі д. Михайлович наводить деякі біографічні відомості про нашого композитора і порівняно порівнює досліджені М. В. Лисенком закони української музичальної народної творчості. Лисенко перший звернув увагу на ясність і красочність українського тематизму. Поглиблюючись в його суть і намагаючись схити рукописи в його гармонізації, він, після довгої і упертої праці, дослідив цілий ряд творів, на котрих і заснував найбільш характерні особливості українських мелодій, порівнюючи їх одночасно з мелодіями великоросів. Давши таким чином йому теоретичну картину основ музики, Лисенко надав своїм збірникам українських пісень, мелодій яких своїм стрімким змістом справді відкриває його міражу.

Всю свою музичальну діяльність, як композиторську, так і часто екзотичну, М. В. Лисенко присвятив своїй вітчизні і з цього боку особливий інтерес мають його опери, в котрих ми уперше зустрічаємося з пробою будови цілого оперного твору вилучно в душі української музики, при чому гармонізація цієї музики робить її відповідно до особливостей української пісні.

Скільки свої Лисенко найчастіше брав в Гога, в переробляв їх в збірки майже всі М. Старицький. Наслідком цієї спільної праці і були ці опери: „Рідняні ніч“, „Утоплені“, „Тарас Бульба“ (немадрування) і декілька дитячих опер: „Зима і весна“, „Бог Дарова“, „Пан Кошак“ та інші. В цьому невеличкому списку і на жаль, не маю змоги у подробицях розглянути музику в агаданіх опер, хоч, признаюся, зрізався такого перегляду не без жаль: опера музика Лисенка на стільки оригінальна і красочна, вона так картинно ілюструє сюжети Гога і до того ж на слухачів від цієї такої свіжою течією чогось молодого, милого незнайомого, своєрідного, що хочеться сіти в неї у велику лону будучини цієї самобутної музики, хочеться її по-важкожити з нею як найбільше справжній цінності всього гарного в мистецтві.

Важко на зразок „Рідняні ніч“. Сей сюжет як відомо, дав натхненню не самому тільки Лисенку: Чайковському він послужив основою для його „Черевички“, Римському-Корсакову для його „Ночи перед Різдвом“. Але, як і треба було сподівати ся, обробляючи ту-ж саму літературу канву, кождий з цих композиторів розумів її по-своєму, скористувався з неї тими початками, які йому в музиці найдорожчі.

У Римського ми бачимо грандіозний і разом з тим геніальний розвиток казкового, фантастичного елементу в сюжеті. Великі сцени спеціально присвячені „царству темної сили“ і музики, що ілюструє його, по своїй силі, образності і оркестровим краскам, дійсно надзвичайно дивна.

В „Черевичках“ ми зустрічаємося з вічним романтизмом Чайковського, тут переважує лірично-драматична музика. Не вважати на правдиво гарні істинні самому тільки Чайковському мелодії, нескінченні ідеї, агадуючи сюжет, що дав натхненню композитору, поновити згодом ся в В. Черв'ячків, який вивів сю... „в арії Оскарів“ в 2-й партії першого акту „Черевички“, характерові Оскарів надано величезну музичальну, яка навіть чи принале до лиця песням, адронів, дерев'яній красавиці. Те-ж саме можна сказати і про деякі інші місця „Черевички“.

У Лисенка на першому плані — народність сюжета, і ми маємо в його „Рідняні ніч“ одні з тих рідких випадків, коли народ (або висловлюючись музичальною мовою — хор) грає роль як що не більшу, то в кожній ролі рівну з персонажами. При цьому, розуміючи ся, наспереди реально виступає побутовий бік життя, і ми не будемо дивувати ся тому, що М. В. на сей раз виступає прямою протилежністю Римському: він по можливості ухвалює ся від всього фантастичного і казкового; його опера обертається ся в полі строгої емпіричної дійсності і про всі ці чудеса, що стоять в сюжетах Гога, глядач довідується переважно з оповідань діячів осіб. Повторюю, повторювати перенесено на побутовий бік, і від цього опера в кожній ролі не програє, хоч ми уже через те, що автор таким чином має змогу до краю додержати характер національної музики, пристосовуючи її до

можливої діяльності особи відповідно до її власних особливостей і предметів.

Чудовий і надзвичайно оригінальний вразок такої пристосованості для музичальних характеристик Дана, котрому автор надав життям позитива (alla polacca). Сей позитив з одного боку як не можна працює передає інтуїтивно-будуючі емоційно-українські вірші, котрим захоплений Дик намагається ся до Солохи, а з другого боку автору надзвичайно комічний ефект, на якому вразові і повно виступає інтересом постать цього таємничого персонажу.

В сій дії (2) не можна не зазначити і надзвичайно цікавого епизоду (Дик, Чуб, Голова — в мішках і Солоха), основна тема якого повисла в душі строго народних мелодій. Діюючи емоційно-українським аломінативом утворюють ся цілий до речі комічний настрої, з яким інтересом контрастують окремі жалюгідні матири Чуба, Дика та Голови, що цілком відповідають їх індивідуальному ставленню. До цього ж цього прикраси епизоду прилучається ся ще залучений хор селян, що співвають хвацьку коладу. Перехідна всіх цих різнобарвних мелодій на прочуд гарне.

Розуміючи ся, що наміченні місця не вичерпують ся всі красоти „Рідняні ніч“. Ми знаємо і з годинним чином, в численних хорах, у великих симфонічних нумерах (увертюрі, мелодрами, антракті), в кантатах музики до сіню Солохи і т. д. Взагалі „Рідняні ніч“ цілком репертуарна річ і можна тільки дивувати ся, чому наші оперні сцени давно не виключили її в число своїх обов'язкових опер.

Я спинаю ся трохи на розгляд оп. „Рідняні ніч“ не через те, що ця річ справді ніж інші характеризує творчість Лисенка, а скоріше через те, що вона в протилежність другій великій його опері „Утоплена“ написана цілком в оперному стилі, себ-то без розмов.

Але, повторюю „Рідняні ніч“ далося не найкращішим річ серед творів українського композитора. „Утоплена“ в цьому розумінні стоїть безмірно вище од неї і тут автор „неодражано“ порадив не тільки народний колорит (і та 2 дії), але зумів одчасно агаднути в свою музику і постійний ліризм гоголівської мови і в її темних небосхилах, обсяжним блискучим ліризмом, в її задуманим невідомим сонного життя (3 д.), і все це не виходячи в рамках своєрідних українських гармоній. „Утоплена“ написана в восьмидесятих роках, т. е. в епоху, коли творчість композитора цілком розвивалася і зміцніла, що, розуміючи ся, одбило ся і на „мистецтві“ автора поводити ся з молодичним матеріалом.

Згадавши на привіт про „Збірники“ М. В. Лисенка, д. Михайлович кінчає свою статтю так: „В збірниках цих майбутні наступники поважного українського композитора знайдуть немало цінного матеріалу, котрий домагає ся свого широкого і всестороннього розвитку і може породити широкую музичальну літературу, повну своєрідних красот, нових для нашого часу гармоній, багатих прасяних мелодій. Уже перші трудні ступні пройдено, українська музика уже стала твердою ногою на ґрунт національної творчості, і не далеко той час, коли вона почне собі справді велику роль не тільки в Росії, але і в усій Європі.“

В Константинополі (на Палатині) грає „русско-македонська трупа“ виступає Л. Григоренко. Ця трупа висока, а її керівник — саме драматичний Платоновський („Малоросійський гетман“ Мазепа та інші), Ванчича Платоновського, Устенка-Гармаша та інших таких же „славянських“ драматургів. Чудова п'єса „В чаді козаки або вихрест“, не менш чудова „Мазепа“, — от чим годували константинопольців Л. Григоренко, ось як по-українськи українську інтуїцію. Біда з такими Гаркушами Задунайськими!

Ладно.

НОВИНКИ.

Чернівці, 23. маі 1908.

Стан здоров'я д-ра Івана Франка — як доносить „Діло“ не поправив ся. Знаменитий наш письменник узяв жертвою нервової психічної надуги, з якої нема вже рятунку. Послідніми часами йому заходив лікарів подуга прийняв широкі розміри, бо проявляється ся паралізм деяких органів.

Відпустити з війська на час життя. Дворяни пригадують царський розпорядок з 21. січня с. р., поручаючи всім корпусним командам, аби в сім році, на пробу, в час літніх канікул відпустили з війська, давали на волю три тижні відпустки на життя тим жовнерам, які в або підвоям і поміжкою родити, або решликували ся яко сільські господарі. Подібні приписи що до спосібів, як старати ся о відпустки, оголошують намісничіми подорожками праці.

Градовий оркан в Тернопільщині. „Діло“ доносить, що в ночи з суботи на неділю шкв. Тернопільщина жертвою страшної градової тучі подученої в руйнівним орканом. Вся полуднева частия тернопільського повіта представляла образ страшного знищення, якого не пам'ятають найстаріші люди. Жорстокою тучі і гурагану агада низьконадати ся. Поля стончави до пня і замулені, сизі будинки, хат, стодал і стани понижени, дві церкви сильно ушкоджені, шати, сари шовки порвані, придорожні дерева, стовпи і хрести повалені. Потіки і річки наслідком градового знищення виступили з берегів, заливаючи низше положені

часті сіл. Школи, нанесені орканом, приносять мілони корон, в чого мало що було обзавчено.

Щира відповідь. Ангійський адмірал Деллоні дав дуже прясну дошку, в котрій вилучили ся поручики корабельний і просив адмірала о її руку. Старий одваж відповів ему просто з моста: „Не можете ви жити з нею довічно, бо не маєте майна, щоб вилучити родичу“. Але коручня не дав ся тим відстрашити, він сказав: „Певно, що так, дано адмірала, то прандя, що ви казали; але в ви оминили ся, коли були ще лиш бідним лейтенантом, а тоді були вже ще майні як нині. Як же ви давали собі раду?“ — Маєте зовсім рацію — відповів адмірал — я страшною патягав мого тестя, але шай би мене чорти взяли, як би то вам у мене улазо ся.

Оповідки, іменовані і т. п.

З П. державної гімназії в Чернівцях. Пасенний ієніт відрости в літнім терміні розаїне ся в сій школі 1. червня с. р. о год. 8. рано.

В оголошенню про вислід ієніту езаїєзичного учителя для шкв. народних пропущено між апробованими імя в. Юрій Загородянка, учитель з Митова, чим справді сего похити.

Тов. „Вашнівський Боян“ уряджує для 11-го червня 1908 концерт в Вашнівцях н. Ч. в сали „Рускої Бесіди“. Початок концерту о год. пів до 9-ої веч. По концерті танці. Вступ на концерт і танці 2-50 коп. від особи. Стріл замчайний.

Відозва. До Вс. н. інженерів, архітектів, будівничих, землев. та людей, що працюють на полі наук технічних, природничо-математичних, та на полі промислу, гірництва, лісництва і різноріччя! В неділю, для 7. червня 1908 о год. 11. перед полуднем відбудуть ся в сали „Рускої Бесіди“ у Львові, Ринок ч. 10. 1. пов. (Дім Преслаїні) перші загальні конституючі збори в справі маючого ся засновати „Українського товариства політичного з сідуючим порядком дня: 1. вибір президиї зборів; 2. вступне слово; 3. резолюція: сиріра засновати товариство „Україн. рус. технік“; 4. ухвалення статутів товариства; 5. внесення і інтерпретації. З огляду на важність справи та її актуальне значіння просимо о як найбільшійшій участі. Запрошена розіслані вже до 150 Вс. панів, котрих адреси нам вісні, котрі на заяву поміщену в „Діло“ ч. 93. в дені 29. п'ятниці 1908 прислали нам свої адреси. Ті, що їх не одержали, зволіть аголоситись писемно під адресу „Основа“ тов. „Україн. студент. політехн.“ Львів, ул. Льва Сап'їги ч. 17. 1. пов. — Комітет основи.

Подія. З нагоди 70-літньої урочини одержав в богатої гратуляцій устни, писемно і телеграфічно. Чую ся мало обов'язаним силести сердечну подяку за опаді конститорескому ради о. Галітнові, н. Іванові Веробієвичеві, управ. уряду рентового, проф. о. Семані, проф. Георгієвичеві, проф. Камінові, настоятели д'ячої бурси н. Міському, д'ячій бурсі, співали гімназістам і проч. — Нам. Вердуж де Владо, пенс. поборок подати уряду.

Із штуки і літератури.

Репертуар русько-народного театру в Чернівцях в сали місцевого театру. Нині в неділю, 25.: „Пієні в аїні“, опера в 3 дії Порошини; в понеділок 26.: „Продана наречена“, опера в 3-ох діях Ф. Сметани; у вівторок, 27.: „Порекитрада“, народна опера в 5 діях М. Кропивницького; в середу, 28.: „Рідняні ніч“, опера в 5 діях М. Лисенка; в четвер, 29.: „Галіка“, опера в 4 діях С. Монюшина.

Гостина руського театру. „Продана Наречена“ Фридриха Сметани належить до тих дуже нечелюсних славянських, ятено національних опер, що одбула собі право горожанства також на чужих сценах. Славянська мелодичність в європейській єорі, безиретевисше дїброто, ікмані тини прятують ресце музичальну публіку, хоч опері буде незадовго ціл стоїти. Вистава опера в руській тетрі називалась ся, що в тім агадну так важко подібати на неспадковий спад: Стільовістю і віданем душі й вострою славянської музики. Са обставина не менш як і знаменита обсада вчинила, що „Продана Наречена“ вийшла побіч „Галіки“ одною з найкращих, найудачніших музичальних шпота. Не треба й говорити, що до знаменитого успіху опера причинила ся головне в-ні Лозатинська та н. Галік в перших роках. Трудну під агадом музичальним і драматичним ролю Криваєв сівпав н. Рубчак в шпотовою одоводою і Кравуром. Гітаний Навік н. Юрчака був комічною єгурою по попадаючи в блазновані. Інн Петровичева і Левичка, півове Гірєвч і Дачак, врешті н. Петрович яко директор оперу ахожили ся на гарну пілість, що зробила дуже мизе вражінє. Опера але ще раз в понеділок; не сумніваю ся, що бодай тепер наша публіка повинна театр.

„Польський і руський революційний рух і Україна“ стр. VIII+200. Ціна 3. коп. М. та й Л. Лозинського найліпше агадвали у автора Львів, ул. Гансера ч. 14. бо тоді не платити ся переслани і дістати ся як безплатний додаток працю того-ж автора: „Маркс-Енгельс-Лібнехт. Про відбудовані Польщі“.

Ціна оголошень за одне слово 1/2 лінійна: Права сторона 80 К., 1/2 сторона 60 К., 1/2 стор. 40 К., 1/2 стор. 20 К., 1/2 сторони 10 К., 1/2 сторони 5 К., 1/2 сторони 2 К., 50 с. — Анонси обчислюються ціною обсягу мови не після кожного тижня.

ОГОЛОШЕННЯ.

На рубрику: Надіслані в Ого-
лошення редакція не відповідає.

При підписуванні або при рішенні записки, якийсь опуст.
Дрібні Оголошення мають друкувати (розмір), членили с. п. 4 в. від краю.
Ціна за листок на анонси мови не повинна бути прийнята.

Звичайні загальні збори каси пож. і шад. для громади Ісина відбулись с. в. в неділю дня 31. мая с. р. о год. 2 по поз. в шкільній будівлі з отриманням дивідендів: 1. Прочитання протоколу з попередніх загальних зборів. 2. Справоздає касово за рік 1907. 3. Прочитання балансу і білансу за рік 1907. 4. Нагадав справу дівадів. 5. Вибір трох членів до ради надзорчої. Старшина.

Звичайні весняні збори каси пож. і шад. „Народний Дім“ для громади Молоді відбулись с. в. в неділю дня 31. мая с. р. у власній будівлі в 11 год. перед поз. в отриманням дивідендів: 1. Отримання. 2. Звіт із касового дівадів за рік 1907. 3. Вибір старшини і ради надзорчої. 4. Вибір касира і установа платити за книговодство. 5. Вітні внесли. Старшина.

Звичайні загальні збори каси пож. і шад. для громади Шинівці відбулись с. в. в неділю дня 31. мая с. р. о год. 2 по поз. в шкільній будівлі з отриманням дивідендів: 1. Прочитання протоколу з попередніх загальних зборів. 2. Справоздає касово за рік 1907. 3. Прочитання балансу і білансу за рік 1907. 4. Нагадав справу дівадів. 5. Вибір трох членів до ради надзорчої. Старшина.

Ukrainische Rundschau

одинока українська часопис на німецькій мові, що виступає інтересами українського народу перед культурним світом, викладає раз на місяць з обсягом 48 сторінок додатків і коштує на рік лише 8. Кор. 6 обсягом кожного індивідуального тижня передплачувати по часопису. Адреса редакції і адміністрації: Wien XVII/3 Frauenfelderstrasse, 2.

Найлучше і вже випробоване
средство на ревматизм есть
NERVOL

„Назва правильно забезпечена“
аптекара д-р. Ю. Францова
в Тереволі.

Се є знамените умиротворяє средство до патирини протки ревматизму, болях, простудній, ломоти в костях, а також істичній і нервовій болі. Прокру ужити на місцях „Nervol“ і не приймати нічого „Nervol“.

Ціна флакона 80 с. 10 флаконів (випуск) 8 ж. і шкільній і випускній. Товаришів в подяку. — Висновок 2 рази денно до всіх країн. В Чернівцях на складі у Шкільній Фонтані, в Селетній в дроговерській медичній Стерилізації.

Д. Кобусевич
Чернівці кравець мужеский Чернівці

улиця Селигородська ч. 2.

всіх замовлень на різнородну одіж після найновіших журналів.

Марка літературна: **КОТАНИЦЯ**

Liniment. Capsici comp.
Pain-Expeller

Важливо повідомити знаменитий умиротворяє средство на ревматизм 80 с. 1-40 кор. і 2 кор. жовтий купити у всіх аптеках.

Прокру ждати цей засіб до улюбленої ліки не лише в оригінальній аптеці в нашій одорожній аптеці „КОТАНИЦЯ“ аптека Ріхтера і для цього, можливість прийняти його в інших тих одорожній аптеках для праймів 128 85-40

Аптека Ріхтера „під золотим львом“
у Празі, улиця Елисавети число 5.

Друкарня „Рускої Ради“
мас на складі

КНИГИ ДЛЯ КОНСУМЦІЙНИХ ТОВАРИСТВ
(Взятна Вигода“)

Всі книги до ведення товариства, коштують враз з етемплем 50 кор. з пересилкою 51 кор.

Г. ФАЙЛЕР усувач нагнітон

Чернівці, улиця Руска ч. 8.

Видання „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“ можна купити у всіх філіях „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“, в друкарні „Рускої Ради“ і в книгарні І. Рехенберга.

ПОЗІР!

На підвечірок і проти жажди...

Слабим і безсилим
стан с. кожний робітник,
котрий підчас горючого дня гасить свої жажди нічим або лизим.

Охотним до праці і силним

буде одинок кожний, хто напий с. силною
осудливою кавою „ЕНРІО“ або
средства проти жажди.

Підвар з „ЕНРІО“ приладжує с. дуже легко.

В 1 літрі води наварює с. 2 ложечки чи напий — 10 грамів Франца „ЕНРІО“ через 5 хвилин. Коли напий напий добре змішати, а після підвар відставити на 3 хвилини щоб випарували с. Потім відливають с. підвар, додає с. цукру і осуджую с. (з поспіхом виповнений ледом).

В 1 літрі тої смачної кави „ЕНРІО“ коштує з цукром
лише 3-4 с. 10.

Уживаючи проти „ЕНРІО“ як сред-
ства проти жажди місто вина і пива,
може робітник заощадити в тижні досить

багато.

З молоком

на тепло споживає кавою „ЕНРІО“ (около 6 грамів на 1/2 лі-
тра води) для дуже добре сидіти і востру.

Каву „ЕНРІО“ продають виключно лише Фабрика Гай-
ріха Франца Сніла, а дістати можна її в кожній корінній
торговлі.

103 1-5 п.

Розповсюджуйте „БУКОВИНУ“ і „РУСКУ РАДУ“.

СКЛАД ТОВАРІВ В. БАЛТИНЕСТРА МОЛОДШОГО
Чернівці, улиця Головна-Енгельберга ч. 3.

Телефон ч. 301. Самостійна продаж п. п. надзорчих зборів Рік закладення 1873.

Капелюшки І. Генрих Іта у Відні, Оскар Шклер Сніла в Галичі. Черевники: Ф. Л. Пелера в Хруліві, Антона Числа у Відні.

Товари з аляжками і жіночого срібла В. Бахмана і С-ж у Відні.

Найбільший вибір модних новостий на літо по зредунованій ціні.

Парасол на літо, модної ярмиски гладкі і оодіші, лямпачі і по- нові.	Кованики, лямпачі і хусточки до носа.	Гачки і куери із шкільної і зеленої шкільної і шкільної або без шкільної.
Парасол від дощу нори, гарантія на рік. Парасол від сонця. Американські і турецькі товари окуляри, найліпші сабріжати для дам, лямпачі, дівч. для Лампа і сабріжати Князя, най- ліпшої сорти домілі черевники, до зростає гімнастичний і т. п.	Кованики літні шкільної модної сорти.	Кованики літні шкільної модної сорти.
Шкільні для шкільної, лямпачі і дівч.	Артикули до подорожж. Головна спеціальний склад у власній домі при ул. Пелера ч. 3. Куери лямпачі, лямпачі з аляжками лямпачі і окуляри.	Кованики літні шкільної модної сорти.
Віде для шкільної і шкільної під гарантією з аляжками шкільної, півк, батистів, білих і з модних ярмиски.	Лямпачі і шкільні для шкільної, лямпачі і дівч. найліпша вироб.	Для дівч.: убрания і шкільні шкільної сорти.
Артикули шкільної: черевники до гро „Теплі“, Ракета болда з шкільної Сніла в Львівській Шкільній, лямпачі і т. п.	Замовлення з провінції виготовляють с. шкільно і шкільно.	Найліпші шкільні і шкільні. Шкільні до шкільної, річч і шкільні.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під зарядом Івана Захаря.

За редакцію відповідає: Віктор Острої.

не дучать нас ніякі програми політичні; думаємо навіть, що стоїмо на цілком різних точках погляду. Однак в виду вичислених прах істнующих вже в виборі пруськім і новозапоніжених средств неморальної борби против Польків, витворює ся епідемія політична, одно знено, що дучить добрих горожан польських без ріжнниці переконань. — Тому і нічого дивувати ся, що люди, які не лиш свої особисті але й партійні інтереси уміють підчинити під загальну народну справу, чують в собі завжди доволі національної живучості і мiamo менших перешкод уміють вибороти собі належне їм в у певнім разі визначно становище.

Коли спільна воля партій є можлива між Польськими, де ріжнни програм дуже значні, часом впрот противні (в огляді на шляху, на мійому буржуазію і т. п.), — то між Українцями, народі півночі домо вратичним, та не спільна ріжнни партій є о много левше до здійснення і майже не ждає ніяких жертв випливаючих з партійних ріжнни, бо в грізні річк вої українські партії мають майже один і той сам підхід, а ріжнни проваляють ся головню в тактиці. Ще раз повторюю те, що значачи вже на початку шийної статі:

Підставою причини до ворожнечі між нами самими і зніального поборювання — нема, а натомість є волямо поле до спільного ділаи усіх партій.

Буковина — се топер одинок краіна, де н а м візьмо що жити, свобідно розвивати ся і для будучности працювати. Однак не забуваймо, що надтають вже чорні хмари. Капанство підпирине лавини і тайними шляхами порогам, підносять голову чимраз вище і чимраз епідемію: тремуть і роздирає парід, захоплює в свої рули рали громади і т. п. і то майже без ніякого опору з нашої сторони, бо наші політичні проводирі „в горі“ по більшій части а легковажнею відносять ся до „дрібної“ сімської політики а місцеві „феодари“ навчочі досвідом, що всяка робота громадянська іде у нас не з дагу а з гори, — видячи таку даву і неоростину байдужність „в горі“ — і самі не хотять чи не вміють брати ся до праці. Коли знайти, що зреші напавіи внаше бороти ся з Румунами, Німцями і Польками, котрі де лиш можуть — там шарпають наше тіло, наш органім, — то привісно до переконана, що теперішнє помале вісно дуже поважно і наші повільні загрожені не аби як.

Перед посідинни виборани до галицького сейму польська „Rada Narodowa“ так відозвала ся була до своїх націоналізм: „В тій страшний знаї не даймо нашим ворогам потішного для них видонця традиційної польської незгоди в тій ділянці, де нам вісно що жити, розвивати ся і для будучности працювати“. Польська суспільність знала собі до серця той покли і в результаті віднесла при виборах перемогу.

Наша суспільність, коли місто своєї „традиційної незгоди“ сотворить одну кариу армію, одно знено, що залучать добрих горожан українських без ріжнниці переконань, — тоді не страшний нам ніякий порог, тоді будучність до нас належить.

(Дальше буде).

Галицькі дні в парламенті.

Наглачіть внесення посла Цеганівського як звісно перенала. Та тим же не снічилась ся доба та над галицького господарюю: прийшла під обрану наглачіть внесення посла Петрушевича і тов. та посла Віткія і тов. в справі надужити при останних виборах до галицького сейму. Вперод уважива наглачіть внесення посла Петрушевича. Бесідини дуже вправо змалював надужити при виборах в Галичині, що допозити ся відразу злі, а з вірною самоволою адміністративі при останних сеймових виборах, пред ставляв обширно мартирологію руского народу, який покладає надії єдиної на відомий парламент і просив о поперте внесення, бо як і сей азові стане підписний, тоді палата буде мусіла прийняти на себе відіачальність за те, як дальше розвинути ся події в східній Галичині.

На посліданню в п'ятницю рано забрав слово як другий внесолавець укр. соц. дем. п. Віткія і в становища української соц.-демократіі обговорив при надужити при останних сеймових виборах. В дальшій своїй бесіді звернув ся проти партії в Галичині, витвореної графом Потоцьким підчас недавних виборів до сейму. Глібовича і Маркова назвав російськими шпівниками. Брат Маркова перелав свої уяги про окопи в Західних російському міністерству. Кучачин, уважний мучеником, був інтерв'юванням шпівником, а якого шпівників потонуло чимало російських рублів. Провідник москвофілів в сеймі др. Дудиневич як студентом побирав рублі з Росії. Коли руський парід був багатий, мав до роздачі добрі поклади, тоді ті Марков, Глібовичий, Дудиневич і т. п. не були би зрадниками власного народу.

Описав забрав слово укр. нап. дем. п. Будзінювський і заявив, що він є противником нагах внесення, бо знає з гори, що вони абсолютно не доводять до бажаної мети. Галичина є супроти Австрії самостійною державою. Австрійське правительство має там таї права, як у Македонії. До галицьких справ можуть тісно даи міністери втручати ся. Одним з них є міністер-земляк для Галичини, плачений Австрією пастушник чужої власти при австрійській дворі. Крім

того має годос у важних галицьких справах міністер загальної справ. Квостат, котрих розвизав ждає наглачт внесення, не належать до австрійської ради державної, бо се було б втручанням в чужі справи галицькі. Обговоривши останні сеймові вибори, заявив ся бесідини партією рубал, атакуючи посла Глібовича і Курциловича, закидаючи їм зраду переконань і зраду вітчини. Дальше заявив, що народний масі треба вісночі доказати, що дорогою парламентарією не можна для Русинів нічого придбати. Бесідини будо гоносувати проти наглости внесення та просити всі сторонишнни, щоб заявили ся проти наглости. Най сторонишнниа зробити гнобителям Русинів ту прислугу і присмерити ту вижидану Русинами кризу; — В той спосіб руський народ або адобуде нолю, або ападе в пропасть; — одначе, коли ападе в пропасть, то потягне своїх гнобителей за собою.

Описав говорив що посла Трильовського. Обговорюючи справу надужити при останних сеймових виборах, сказав, що Сичовський хотів піднести ся за криду, котру грає Потоцький заводни рускому народові і даи приклад на будуче. Послав в західні провінції не повинен остати незнанням факт, що руський люд уважає Сичовського народним героєм.

Дальше піддав критиці промову янтрополита Шентницького про атентаті, закінчуючи, що він єо часть своєї бесіди виголосив від імени української радичальної партії. Вкінці просив о гоносування за наглачіть внесення.

По промові д-ра Трильовського добути закінчено о год. 9. вечором. Промова пп. Віткія, Будзінювського і Трильовського викликали шде задоволення т. є майже 12 годни при чім сам президент Вайсвирхер президував 8 годни безпереривно, бо віцепрезидент Зачес не знав ся в парламенті, а другий віцепрезидент Старжинський Русинам президувати не сміє. Добути продовжено в понеділок. Хто промовляв не знати, лише коротка телеграма доносить, що коли польський присуджени, міністер внутрішних справ Вінорт забрав слово і остро критичнуа виводі посла Трильовського і Будзінювського, сказав, що Русинами заволоділи перекоротні тенденції, русі послі євизали такий прик, що міністер не міг дальше говорити, через що посліданню перервано.

† Михайло Ольшанський.

З події на понеділок 25. мая помер в черноводіи краснім шиталі артист руского театру Михайло Ольшанський. Несподівана смерть ще молодого, соронитального чоловіка наступила як послідок відомана та панигид, що визначи з мочовничим житиєм нашої дружини: бл. п. Ольшанський помер під жодулової недуги на тлі маляжени, а хто знає як скілько зміи та несправильності в житті треба було Повіянному перебути за 27 літ мандрівни по всяких закутках Галичини! І так оходять в могилу один з наших найстарших і найвіснихх артистів, що з малими винятками весь вік перебув на руській сцені і хоч Польки походженням з любовню і посвятичем працював для рускої штуки.

Повіянний Михайло Ольшанський народив ся 1863, четверту реальну школу сніччи у Львові і що в дуже молодім віці, чи не довільнащизітним хлопцем вступив до польського провінціального театру Катера. До 1887 виступав в польсько-руським театрі Бачинського, відтам Мозенського, то знова в львівським польським театрі за Ів. Добжанського. В 1887 вступив до руского театру під дирекцією Віберовича-Гриновського і пробув у ній — з перервою в 1901—1908 рр. коли то виступав в львівським польським театрі — до самої смерті. Довгий час був режисором а в рр. 1896—1898 разом з Поліцусом теперішним секретарем театру в Кракові, директором руского театру.

За молодих літ, коли Повіянний розпоряджав ше-престарним голосом, співав теноромі партії в опері а оперетці, відтам зближав ся все більше до зарпатеристичних роля і разом з пак. Платинським, Стоцьким, К. Підвисоцьким, Парадоксом та ин. належав до тої плеяди артистів, що так високо держали стат рускої штуки. Хто бачив коли-небудь його Візника Гешля, грава Траста в „Честі“, головню-ж Гаспарда в „Дівонах в Коринті“, Лявюка в „Хаті за селом“, той вісно не забуде його інтелігентної, глибоко драматичної гри.

В Чернівцях виступив бл. п. Ольшанський перший раз в році Дембів в „Галиці“, відтам яко Пастор Мандере в „Марах“ і Боє в „Наді“. Останнім разом грав помісара моральности в „Бароні циганським“ (16. мая), але вже тоді видало було по ній велике ослаблене.

Повіянний лишив племі і двоє дітей. — Похорон відбувають ся ині, в середу 27. мая о год. 2. на похули з постинці правного шиталю при вул. Семігородській. Некай же земля рускої Будови дасть

вічний спокій стружковому робітнику на поклиний ині рускої штуки!

НОВИНКИ.

Чернівці, 26. мая 1908.

Ювілейний похід дітий. Рада громадська Черноводі постановила з нагоди 60-літнього ювілею паноніи нашого цесаря урядити ювілейний похід дітий із всім черноводіи шкіль. Се торжествю наладжено на день 27. мая, т. є на сьогодні, а в разі непогоди на день 30. мая.

Нонеліската „Ukrainische Rundschau“. N. fr. Pr. доносить, що вошат „Ukrainische Rundschau“ за май, який роздавано в парламенті, сновеліскувала прокуратури за статію посла Будзінювського „Визначення без законів“.

Бог воігню в Пенінгу. Хінське правительство дітало недавно від своїх агентів в Японії доносення, що 200 хінських студентів вишло до Китаю, щоб там шидикати революцію. Зараз потім вибухли в Пенінгу воіги, і доі не відомо, в якій причині. Діір і правительственні други не нахледили ніякої раді, як запетатись астрологів. Кореспондент одної англійської газети оголошує справозданя, яке надіслали астрологів паризь-адеві: „Нема революціонерів в Пенінгу. Пожари сиритченеві відділянами бога воігню, який вішор на землю на 100 днів. Правительству не треба неповажати, бо не відділ бога воігню пожари самі перестануть“. Здає ся, що бог воігню загостив вже й до полудневого Китаю, бо в Шангаї доносить, що в копанних лугах в Пінг-Сіанг'ї вже під 20 днів горять, при чім загинуло й чимало осіб. Урядники нестратили голови, не знають як занобіти дальшому розширенню воігню і наладчили 100 тисяч корів нагород, хто снінить пожежу.

Оповідки, іменовані і т. п.

Відчит. Заходом „Научного кружка“ товариства українських студентів „Січ“ в Чернівцях відбуде ся в четвер 28. мая о. р. о год. 9. рано, в докляні товариства (ул. Павська ч. 23) відчит тов. Ом. Ціцка „Про хлосованіи на Україну“. Вступ віділий — гостин вельми раді. — За „Научний кружок“ М. Павлусович.

Для дівочої бурси подарували: В. п. Азовскадер Веренка, надучитель із Вашківців 2 К. а пп. п. Григорій Місний, господар із Шиняців під кірка барабелі. За сі щедрі дари складає їм зарад бурси сердечну подяку. о. А. Місний, управитель дівочої бурси.

Звичайні загальні збори німпольонської сілї товариства „Руска Школа“ відбудуть ся дня 1 го червня 1908 в домі о. Перубальського в Кінполянці о 6-їй годні ввечером в таким порядком нарад: 1. Прочитане протоколу з послідних загальних зборів. 2. нарада в справі несанкціонована закона про учительську платню. 3. нарада, в котрім селі сніжикати сілїуючі збори сілї. Просямо членів численно явити ся на збори. — Юрій Якубович, голова, Л. Перубальський, павар.

Жертви на бурсу ім. Ос. Федьковича. Пан Ів. де Брага, надучитель з Прилича прислав давнійше зібрані гроші на бурсу, виплачені вже в „Буковині“. Тепер подав імена отенх ин. жертводівни, що своєю часу дади на его руки дади. Ви: Рупрехт з Заставної 3 кор.; Вайман з Ренушиниць 2 кор., Ів. Десло з Ренушиниць 1 кор., а-ш Віноє з Зинячки 20 сот., Маринювський 4 кор., др. Охримович 1 кор., Вайсман з Захичи 1 кор., і Влюм 5 кор. Крім того жертвували на сю ціл через мої рули Вп. Хемікхій 2 кор. і артист упр. театр. дружини 2 кор. Сердечну подяку складає в іма віділу тов. „Народний Дім“ пров. А. Елим, каснер товариства.

Із штуки і літератури.

Репартуар русько-народного театру в Чернівцях в сали міського театру. В репертуарі зайшла зміна: Іннї в середу 27.: Іде на „Ріадвяна піч“, але „Маруся Богуславна“ по звичних цінах в корість родини по бл. п. М. Ольшанським; на четвер 28. лишаєт ся „Галька“ також по звичних цінах (20 проц.); в п'ятницю 29. „Наймицька“, народна штука з снівами і танцями в 5 ділх в суботу, 30. „Ріадвяна піч“, — „Маруся Богуславна“ іде на сонсею родини по пак. Ольшанським. Відізнаємо ся проте горчачо до рускої інтелігентної, щоб усе без винятку не лиш ападе ся в театрі, але й поактувала за снім між своїми знакомими. Се зайшла нагода знайти бодяй невелику частину того лонгу, який руска суспільність винна своєму пошійному артистові та його опечаленій родині. — „Наймицька“ назначено на сонсею п-ні Рубчакович П. Рубчакова належить до головних сил нашої сцени і своїми численними виступами з'єднала собі симпатію у черноводіи публіки. Мiamo отже певну надію, що театр буде в селі день випраданій до остатнього місяця.

Ціна оголошень за однією лінійкою: Ціна сторони 80 К., 1/2 стор. 40 К., 1/4 стор. 20 К., 1/8 стор. 10 К., 1/16 стор. 5 К., 1/32 стор. 2 К. 50 с. — Агенція обчислює кошту після обсягу після не після малого тиску.

ОГОЛОШЕННЯ.
За рубрику: Надіслано! Ого-
лошення редакції не відповість.

При відкоректурі або при рішучих заходах, вичерпний опис.
Дрібні Оголошення мають друкувати (реклама), чисельні на 4 с. від злого.
Надходження на адресу редакції почтаються не прийняттям.

Звичайні загальні збори каси пом. і шад. для громади Слободин-Бердичів відбулись 31. мая с. р. о 2 год. 12. в полудні в шкільній будівлі із таким денним порядком: 1. Справоздає касово за рік 1907. 2. Вибір двох членів до старшини і за-равом вибір начальства. 4. Вильосовані однієї третини членів ради надзорчої і повновий вибір других членів на їх місце. 5. Вибір каспера і назначення йому платні. 6. Візьмі внески. — За старшину Іва Турчанський, заст. паш.

Звичайні загальні збори каси пом. і шад. для громади Вашківці н. Ч. відбулись 31. мая с. р. в приміщенні „Рускої Ради“ о год. 1 по пол. з таким денним порядком: 1. От-ворення зборів. 2. Прочитання протоколу з попередніх зборів. 3. Звіт з діяльності старшини. 4. Звіт касовий. 5. Вильосовані стони пров. 6. Вибір 8 членів ради пада. на місце вильосованих. 7. Візьмі внески. Іван Герасимович, паш.

Звичайні загальні збори руско-пра-вобудовані спілки торговельно-промислової в Вашківцях н. Ч. відбулись 31. мая с. р. в приміщенні „Рускої Ради“ о год. 4. по пол. Порядком денним: 1. Отворення зборів. 2. Прочитання протоколу з попередніх загальних зборів. 3. Справоздає касовий і біланс за рік 1907. 4. Вильосовані і вибір двох членів стар-шини. 5. Вильосовані і вибір трох членів ради надзорчої 6. Заняття. Олександр Лоба, паш.

Загальні збори товариства „Взаїмна Вигода“ для громади Беромет н. С. відбулись 31. мая с. р. о 2 год. по пол. в селі „Народного Дому“ з зви-чайним денним порядком. Янів Мен-дрівський, голова.

Звичайні загальні збори каси пом. і шад. для громади Воззос. Навилин відбулись 31. мая с. р. о 2 год. по пол. в селі Михайла Мамонтова з таким денним порядком: 1. Справоздає касово за рік 1907. 2. Ви-бір нової старшини. 3. Вибір ради над-зорчої. 4. Вибір каспера і призначення йому платні за службу. 5. Візьмі внески. Николій Пріц.

Звичайні загальні збори каси пом. і шад. для громади Бабобинці від-булись 31. мая с. р. о 2 год. по пол. в місцевій читальні з таким річе-ним порядком: 1. Справоздає касово за рік 1907. 2. Вибір нових членів старши-ни і ради надзорчої. 3. Вибір каспера. 4. Візьмі внески. Старшина.

Загальні збори каси пом. і шад. для громади Ворончанка відбулись 31. мая с. р. о 1 год. по пол. в місцевій читальні із таким денним порядком: 1. Відчитання протоколу з минулого ро-ку. 2. Прочитання білансу за рік 1907. 3. Вибір 3 членів старшини і 3 ради надзорчої 4. Ухвала стони пров. 5. Візьмі внески. Василь Антимічук, паш.

Звичайні весняні збори каси пом. і шад. для громади Кут-Ватинський відбулись 31. мая с. р. о 1 год. по пол. в селі К. Тихона о 1 год. по пол. з слі-дуючим денним порядком: 1. Справоз-дає старшини з діловодства і річного обліку за рік 1907. 2. Ухвала стони пров. від помічників. 3. Вильосовані 3 членів ради надзорчої і вибір на їх місце.

Загальні весняні збори каси пом. і шад. відбулись 31. мая с. р. о 2 год. по пол. в шкільній будівлі із звичайним денним порядком. Петро Стрілячук, голова.

Весняні звичайні збори каси пом. і шад. для громади Корчівці від-булись 31. мая с. р. о 2 год. по пол. в селі „Народного Дому“ з слі-дуючим денним порядком: 1. Звіт каси і білансу за рік 1907. 2. Вильосовані стони пров. 3. Вибір представителів до ради надзорчої. 4. Візьмі внески і заняття. Паротеній Ткачук, паш.

Звичайні загальні збори споживчого товариства „Взаїмна Вигода“ зар. стон. з обм. порученням в Руско-Богоузі від-булись 31. мая с. р. о 2 год. по пол. в шкільній будівлі о 4 год. по пол. з таким денним порядком: 1. Прочитання протоколу з попередніх загальних зборів. 2. Справоздає касово і біланс за рік 1907. 3. Розділ чистого зиску. 4. Вибір старшини. 5. Вибір ради надзорчої. Ва-силь Фірицький, паш.

Звичайні загальні збори каси пом. і шад. для громади Руско-Богоузі від-булись 31. мая с. р. о 2 год. по пол. в шкільній будівлі з слі-дуючим денним порядком: 1. Прочитання протоколу з попередніх загальних зборів. 2. Справоздає касово і біланс за рік 1907. 3. Розділ чистого зиску. 4. Вильосовані і вибір двох членів стар-шини. 5. Вильосовані і вибір трох членів ради надзорчої 6. Заняття. Олександр Лоба, паш.

**Найлучше і вже випробоване
средство на ревматизм есть
NERVOL**

„Нилла пранно лабовація“
антикара д-р Ю. Францо

Се є найменше умиротворює средство до
позбавлення протиз всяких ревматичних
болів, простудних, запальних, пух-
лих, гістих і нервових болів. Протиз ува-
жати на назву „Nervol“ і не при-
мати збірок „Nervolin“.

Ціна флакона 80 коп. 10 флаконів (зго-
товлено) 8 руб. в оплаті і оплаті. Тис-
ночка латексу з латексу. — Всього
2 рази денно до всіх болів.
В Чернівцях на складі у Шніда
і Фонтіна, в Селетині в аптеці
медикаментів Стернуса.

ДРУКАРНЯ
— тел. —
„РУСКА РАДА“
в Чернівцях
Петровача П.

Селяно! асекуруйте ся від шкід огневих!

**Товариство взаїмних обезпечень
„ДНІСТЕР“**

у Львові, при ул. Рускій ч. 20. (в власнім домі)

приймає обезпечення будинків, всяких річей домашніх го-
подарських, збіжжя і наші на випадок виняткових черв. пожеж.
Оплата премій мала, а користь для потерпілих велика.

Шноди дієвідую і виплату „Дністер“ з найбільшою швидкістю.
При оцінці шкід бувають запрошені 2 господарі селяно з поміж чло-
нів. Дотепер виплатив „Дністер“ 15.588 відшкодовань і суми піс-
і вів мільона кор.

Зиск по скінченні році асортася членам. Звероту за
р. 1906. і 1907. вивозили 10. пров.

Банк правий у Львові і Чернівцях, Каса ошад. у Львові, і т. д.
приймають гроші „Дністра“ при укладанні позички.

На жите можна обезпечити ся через „Дністер“ в Краківській
Товаристві.

Агенції „Дністра“ знаходять ся в кождім місті і в многих селах і
там, где, єще не робить ніякий агент „Дністра“, можуть приєднати
ні селяно старати ся о укладанні агенції. Дотепер дістали агенти
1.142.108 корон провізій.

Фонди Товариства 31. грудня 1907.

Фонд резервовий	Кор. 1.006.864—
„ резерви премій	618.720—
„ на звороти	50.939—
„ на ріжницю кур.	8.437—
„ резерви безплат.	35.000—
„ емер. урядових	218.364—
всього фондів асортася	40.000—
Разом сума Кор.	1.964.824—

Селяно! асекуруйте ся від шкід огневих!

Д. Кобусевич

Чернівці краєць мужеский Чернівці

улиця Семигородська ч. 2.

всіх замовлень на ріжнородну одіж
після найновіших журналів.

Друкарня „Рускої Ради“

має на складі

КНИГИ ДЛЯ КОНСУМЦІЙНИХ ТОВАРИСТВ
(Взаїмна Вигода“)

Всі книги до ведення товариства,
коштують wraz з стемплями 50 кор.
з перепискою 51 кор.

СКЛАД ТОВАРІВ В. БАЛЬТИНЕСТРА МОЛОДШОГО
Чернівці, улица Гоголя-Виндербурга ч. 3.

Телефон ч. 301. Самостійна продаж п. н. надіряних зображ Рік заложення 1873.

Наполеоні І. Германі Іта у Відні, Олександр Шварца Сина у Грону. Червоний: Ф. Л. Поперя в Хруди, Антоша Чавола у Відні.

Товари з альпаками і кіньми орієнта В. Вахмана і С-жи у Відні.

Найбільший вибір модних новинок на літо по асортуюваній ціні.

Парасоль на літо, модної праски гладкі і гадібні, асортуювані і шов- кові.	Компирини, манжети і густочки до пояса.	Танки і куртки із кашемирою і вовною шоврою з намочками або без них.
Парасоль від дощу чорні, гарантія на рік. Парасоль від сонця. Америкальські і куртки танкари обшиті, найліпші альпирини для дам, шовро, дубай, для дівчат і сукні для дівчат, най- ліпшої сорти домотворені, до шовро гімнастичних і т. н.	Рубашечки „Glacé“, „Châle“, „Flor“ яскраві різної величини і роду. Білизняні соломки для дівчат, панів і дітей, Панама найліпші до дуже довгої ціни з найліпших шовро.	Вештарики, пудовки, пада, пороби, шовки на білі, жовті до подорожжя і т. н.
Шовки для панів, панів кашемирою і дубай.	Кашемири літні злітні всілякого роду.	Краватки тукраїні і асортуювані виборні для шовро нові.
Шовки для панів і кашемири від гарантією в англіїшких шовро, шов, батиста, білі і в модних прасках.	Артикули до надорки. Голландий спеціальний склад у власній дні при ул. Рускоя ч. 3. Курки кашемирою, кашемирою і англіїшких кашемирою і шовро.	Кашемири для панів, жовті кашемири „Baidant“ сувої кашеми- ро для дощ, кашемири із льоду.
Артикули шовро: червоні до гри „Touche“, Рубашечки з шовро Саломея в Лондоні. Шовки, кашемири і т. н.	Панталоны і кашемири для панів, панів і дітей, найліпші шовро.	Для дітей: шовки і кашемири найліпшої сорти.
	Замовлення з проєкції виготовляють ся швидко і сейчас.	Найліпші шовки і шерсть. Шовочки до голови, річей і зубів.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 18 кор., на пів року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сеп.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на пів року 4 карб., на чверть року 2 карб., на місяць 1 карб.
в інших державах: на цілий рік 32 гр., на пів року 16 гр.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (або 9 рублів або 84 гр.)
на пів року 9 кор., або 4-50 р., або 17 гр.
Пощинове число 10 сотників.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакция, адміністрація і експедиція „Буковини“

в Чернівцях ул. Петропавлівська ч. 2.
Ч. телефону 178.
Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 сот. від стрічки. „Надіслано“ по 40 сот. від стрічки. При застосуванні значущих відповідей робити. Редакція не несе відповідальності за зміст статей. Руконисні матеріали редакція бере на своєму розсуді. Виплати за матеріали не робити. В інших редакційних матеріалах не робити. В інших редакційних матеріалах не робити.

Знов полила ся мужицка кров!

Як страшно ілюстрація до галицької дебати по-несло ся громом вістка, що в Чернівцях терористичного повіта застріляв жандармів ві атерон 26. с. м. німканайнати рукох мужиців; 5 погубило на місці, 15 є тижню ранених; після одної вістки 4 з них мало вже померти від ран.

Дванадцятилітній хлопчина довів рибу в ревірі, що здала ся спірну точку між громадянами і хідцем гр. Коретовським. До хлопчини приступав хіпний стражник з двома жандармами, при чім один з жандармів тручав його в воду. Мата, що недалеко прада біда, став в обороні дитини, єї арештують, кують і ведуть до вікта. По дорозі збирають ся наряд, що огічений таням псаломством, окружає кату, в котрій схоплює ся нко стражник та жандарми. Сидячи причати, що не дозволять відібрати собі право робокоства на ріці, в часі того стражники стріляв два рази в вікон; падуць перші труни, наріз розбігають ся в кривом, але жандарми люті що три сальні і ціле подіре припадає ся мужицкими трупами й раненими. Убиті: М. Карачон 60 літ, М. Шагалін 35 літ, С. Лазар 14 літ, Марія Мандій 37 літ і Настя Сидорів 36 літ. Крім того безнадійно ранені Юрко Гасюк 37 літ, Гр. Малам 19 літ; ранені в залу: Іа. Провонів, Настя Цинх, Б. Гиньскі і Ілля Притулик.

Там виглядає коротка галицька процедура, вози розходять ся о русикі мужиці. Де ми живемо? Чи руский наряд в Австрії се неценно імена Герерів, над ними можна шукати ся і шукати як худобу? Чи той псаломський посилає, що перший отріляв до товня, се рабінчик-псаломщик, а жандарми, що отріляють до віктаючої товня, се які колонізаторські шук-трупи в східній Азії? Чи можливий де інде в західних краях Європи такий масовий погром населення по такій причині, як заборонена риболовля в ріці? І при тім всім австрійське правительство має чого твердити, що в Галичині несе їде своєю природною і справедливою дорогою!

Вістка про черняхівський погром прийшла до парламенту якраз в хвили, коли п. Левицький мотивував

свій наслідок високим і сираним убийства жандармами Каганця. Вражінє було страшно. При німці засідати заінтерв'ювали п. Вітні і Брайтор президента в сирани морду, а п. Цеглявський і тин. високим інтерв'ювали до міністра внутрішніх справ, жадючи сейчас строгого слідства. Інтерв'юванню високим також Коло поділо, старіючись авалати всю ціву на мужиців (в інтерв'юванні сказано: пришло до кровної стички між підбурюваними мужицкими...) Возинє обурення викликає факт, що за весь час черняхівської дискусії зами міністрів були порожні; проти міністра внутрішніх справ підносили ся безпачатково обвинюючи описки. Доворна на початку вчорашнього засідання (27. мая) відносив мін. Вітнер на дотачні інтерв'юванні, занепаючи, що правительством вярдає яко строгого слідство; прашті просив поспіш, щоб старали ся усновожити населення. Над сою відповіди відбуде ся в падації дискусії на найближньому засіданню.

З Ради державної.

Промова Бінерта.

Два рази в часі галицької дебати промовав мін. внутрішніх справ; другу його промову подімає ось тут яко характеристичну з двох оглядів: у відношенні правительств до москвичів і яко заповідь поставлена радикальної партії під поліційний догляд. Можна тут зазначити, що до недавня ще була під таким доглядом соціально-демократична партія, яка нині має зверх 80 посів до парламенту.

Поник наслідку ся — говорив міністер — о обох наслідках анексії, котрі є предметом дискусії, мушу виразно застеректи ся против того розуміння і пояснення моїх висновків, висказаних в дискусії над анексією пн. Цеглявського і тов., яке тут чуло ся від німких бесідачів соціально-демократичного і руского стороництва. Річ цілком природна, що правительством зверне пильну увагу на всі передані йому жалоби і прохання ся до об'явки усунути недотатки там, де поник після соцієвих розвідів ознакуть ся. Правительством нічого не бажав менше, як викликати у частини населення цілком несправдану безнадійність або навіть підтримувати п. Ось мало правительством на

увазі, поди іменувало нового намісника. (Протести у Русинії, потакували Поданію). И переконаний, що встановлено підправдіного ч. зоміна на відповідні місця. (Оглядати у Подані. Ка. Пастор: „Для цього краю!“ — Протести у Русинії). Обвинюючи свій уряд, який намісник згідно з намірами правительств заповів, що підставою державної адміністрації буде рівномірне береження законів для всіх без різниці віри і народности. (П. Старух: „Але на польський лад!“) Вероніє єї засади видає як пересті варіант польської як і рускої народности та всім їх пересті. Так зазначаючи ся, мало правительством іменованем намісника найліпший доказ, що відношення населення до адміністрації хоче сировадити на дорогу всіх мовознавчю.

Щоби узакнити всім непорозуміння, тому ще додати, що правительством з одної сторони приймає до відомости записки зложальності бесідачів „руско-народного“ клубу, з другої сторони національної програми того стороництва яко диятого не може поспирати, бо досі не стверджено, щоби в Галичині і Буковині жило росейське населення — крім малого числа Липованів на Буковині, — так що національна програма того стороництва не остане у звязі з національною свідомістю того населення, котрого заступниками уважають себе члени „руско-народного“ клубу. (Оглядати Русинії. — П. Марсон: „Се ми вже знали!“)

Великим обуренням перенесли мене висновки двох бесідачів, що промовали безпосередно передо мною, а відіраючи їх іменем правительств як вибірку-ційно, мушу зазначити, що ці промови скріпили у мене переконання, що тенденції радикального крила руского національно-демократичного стороництва спираєт ся там, як казуть Подані. (Оглядати Поданію). Єще ніколи не виголошено в сій палаті так отверта ідеї вивороту (Потакували Поданію), як зробили се посли Будинковський і Трильовський. (П. Трильовський: „Які ідеї вивороту?“ — Президент палати: Прошу о споній, п. Трильовський!) Такі промови, тут виголошували і тим імуційовані, вози доходить до відомости населення, мушать викликати небезпечно розпач, вози не щось гіршого. (Оглядати Поданію, — оглядати Русинії). Правительством сповняти лише свій обов'язок, вози на будуче як найбільшу увагу зверно на діяльність радикальної рускої ерарції; (Оглядати Поданію — оглядати Русинії) і ся група сама собі буде мустила привнесати, вози її діяльність буде розвіджена також що до тенденцій, яких після виводів п. бесідачів. Тому повинні вони надумати ся, до якої класифікації може довести їх ставовища.

Е. Ростанд

РОМАНТИЧНІ

комедія в III. діях.

переклад

Франц Жюковський.

(Далше.)

СІЛЬВЕТА.

Марізе!...

СТРАФОРЕЛЬ.

О, не бій ся!... за таку роботу того, що насміхат ся з тебе має охоту, и збив...

СІЛЬВЕТА.

Ти збив?

СТРАФОРЕЛЬ.

На смерть збив рік разу одного! Все по справді робити — ціл життя могого.

СІЛЬВЕТА.

Пане!

СТРАФОРЕЛЬ.

Добре, єдина, я вже розумію! Найстрашніший пригоди я дати зумію!

СІЛЬВЕТА.

Марізе!

СТРАФОРЕЛЬ.

Все готове, на вечір прилядь ся!

СІЛЬВЕТА.

Пане!

СТРАФОРЕЛЬ.

Вечером прийду!

СІЛЬВЕТА.

Пане!

СТРАФОРЕЛЬ.

Оспирать ся тепер годі! У вечір пн нам злучить руки! А що батько волосє рвати ме з розпучи, річ не наша!

СІЛЬВЕТА.

Мій пане!

СТРАФОРЕЛЬ.

Ний!... О розкоше! За се справді карать, але не спозовишь мене кара — най лонить!

СІЛЬВЕТА.

Пане!

СТРАФОРЕЛЬ.

Збрую мати будем! Воже, диятого раз хмар не видати? Та погода, дасть Віг, ще завчасу змінати ся: громи будуть гудіти, буря буде злиш ся — ми самотні — лиш бурі туманами вжиті...

СІЛЬВЕТА.

Пане!

СТРАФОРЕЛЬ.

О, які гарні ті краї укриті, там полинемо...

СІЛЬВЕТА.

Пане!

СТРАФОРЕЛЬ.

Ти підеш зі мною! Там, далеко... за морем... сиром... рівою, в темнім борі при птичці тихім щебетанню будем жрії зеліть в убогому збранию!

СІЛЬВЕТА (в отравом).

Алеж...

СТРАФОРЕЛЬ.

Я як не маю... Й ти не схопиш певно щоб и мав що...

СІЛЬВЕТА (натхненно).

Нарешті...

СТРАФОРЕЛЬ.

Істи мав щоденно, хліб сухенький, политий гіркими слезами!

СІЛЬВЕТА.

Алеж!

СТРАФОРЕЛЬ.

Вачин, який се нім чарами!

СІЛЬВЕТА.

Ах!

СТРАФОРЕЛЬ.

В пачеті і щастє частенько буває! Та й шатро — навіть хата серце не бачає!...

СІЛЬВЕТА.

Шатро?

СТРАФОРЕЛЬ.

Палів чотири, полотно шхатина, а як хочеш — лиш зорі...

СІЛЬВЕТА.

Алеж!

СТРАФОРЕЛЬ.

Щось дитина посуміла? Далеко? Ви тому турботні? Схопеш, нить мей прилюдях — лиш самі, — самотні, будем слухати як люди всі нас прокидають! Рай се!

СІЛЬВЕТА.

Алеж, мій пане!...

СТРАФОРЕЛЬ.

Тепер правду знаю!

Муту талом ще відновити на донір, мов би то я про вхід росіян до до виборчих надужити, ні іб'я то зайшли при останніх виборах до державної ради, не повідомив палату, як свого часу обійня. То, що я в сім напрямі заперечив, можна було вивести аж під коноц мн. року, — може дятото, що роблено се дуже докладно; отже факти основно розсліджено в міністерстві внутрішніх справ, так що матеріал що йно надано зібрано. Вільна часть цього матеріалу знаходиться се тепер в легітимізаційній комісії до послів тих сторонишних, що виступали з жалобами мають нагоду довідати ся про вхід доходу. Хоч не можна було довести таких надужити, як тут говорено, всеж такі не могу заперечити, що стверджено провину. Особливо допустився їх державні урядники, виступавши против них в дорож карно-судовій або двенциліарній.

На сім становищі стою також і що-до жалоб в справі сеймових виборів. Як мене повідомив товариш п. міністер судівництва, вичерено з нагоди тих виборів в різних випадках парі сідства, а винуватих не мнє кара. Всі жалоба, наведені в свій дискусій будуть докладно розсліджені, і могу упевнитися високу палату, що, особливо осяжуть ся едуживши, винуватих не мнє кара. (Охляв).

Кози неупереджені погляди обох бесідників, котрі промовляли безпосередно передо мною, політичні провідники руського намісника порозумілися би гадкою, що руський народ живе при мирішн пожиттє може щасливо розвинути ся, і кози би в сім напрямі поспирали з довіром намісника, тоді в увазі, що й вільнощі провідники Польнів замісвід рішучо висказували бажання мирних відносин обох народів, відносини галицькі дійшли на мою гадку до бажаного успокоєння. (Притамування Польнів). Правительством зробити в сім напрямі вело, що в його силі, а в джерела в моїм крузі діляна, в адміністрації, буде дбати о вирішення теперішніх суперечностей, щоба дати почин до тривалого споккою для обох народів, заселяючих край. Тому прошу відкинути нагайсть обох внесень. (Гучні, довготривалі оплески Польнів).

Нагайний внесок пос. Левицького.

Третім з ряду прийшов на порядок денний нагайний внесок п. Левицького в справі замордована Калішана. Висповідавсь умотивуванням ширше свій внесок, поспував жадане нагайного трантовання, почин внесок передано комісії, а палата приступала до другого читання бюджету. Перший промови п. Васильяно.

Промова пос. Васильяно.

Посол Васильяно уважав безсумнівною заслугою народного парламенту, що по перший раз від тихих років приступав ся до правдивого позитивного бюджету. Русини стояли при колісці свої палати. Мовлю котрий народ в Австрії приймає тільки жертви для загального голосування, і в се іронія судили, що позав ся палата по раз перший бере ся до одної з своїх головних зачат, до позитивного бюджету, враз Русини забирає перший слово, щоб промовити проти бюджету.

Русини покладали великі надії на сю палату. Сі очікувана подіяла вони з масами всіх народів Австрії. Ухваленем угоди знала справді палата склали з монархії, ухвалено також нові татари відкопи. Однак ті видати має ся покрити на підставі старої податкової системи. Проти всякої проба, єдино справедливий податок, податок особисто доходуний зробити основою нашої системи податкової, висказав ся міністер скарбу

наданнийшо повздержливо, ба навіть несприхально. Русини мали і свої особні, з власної нужди випливаючі очікування. Судбу четвертого з ряду народу Австрії, що може також уважатись підпорою держави, не повинні патріоти свої палати рівнозначити. Бесідники, знаючи обставини, мусить сконстатувати, що галицький поділ виборчих округів і всі недостатки нового виборчого закону відносно Русинів годі приписати графови Поттохому. Він довго носив ся з думкою про національний катастроф. Сотні тисяч мужиків абирала ся, щоб пізарови помочи проти парламенту, щоб йому як то підкинути, що він поспец кінцем хоче дати народови загально голосування. Тисячі смх мужиків за се віддані цзарови запитали власники. (Притамування у Русинів). Під враженням віртована виборами спеціально Русини в Галиччині прийшли в сю палату. Всі Русини вибрані послами горожанських округів — отже з впливом двоє соціальних демократів — агітували ся тут в один клуб. Ми не такі сильні як інші народи, щоб собі дозволити те, щоб партайну тактику поодиноких ерарцій робити причиною відокремлення між нами. Через те з тими паття на нами, які тоді ще уважали себе старорусинами, утворили ми один клуб. В сім клубі була і в програма націонал-демократичної української партії мірежливості. Ся програма передусім позитивна на самостійності української нації в своєму мовою і культурою. Се сторуництво в і соціалізм і економізм вгляді демократичний. Воно веде в Австрії борбу з великим соціальним клубом, з польськими сторонишними в галицькій соймі. Се в одній борба за основне власний прав, борба о власне бутє, а не борба, щоб відерти ся в чужий табір, щоб перешкодити Польським в національному, культурному і мншньому розвитку. (Охляв). (Посол Стапінський): В кождім разі днше се тепер саявати не мнємо. Дай Боже, щоб так було!

Як ставали ся тодішній польський клуб, до которого не належав я, Стапінський зі своїми прихильниками, до нашої партії? Вперд існував віцепрезидентом палати людину, яка в своїй політичній діяльності починалася незалежністю, ба навіть погордою супроти Русинів. Прийшла опісля дбати про надужити про вибори до Ради державної. На основі тодішніх угад призначували ми строго розсліджени події при виборах. Пан Абрагамович був тоді головою кола польського. 30 русинів послів його незвичайно деспотували і він подумав над тим, як з тої односторонньої гадки можна-би зробити дні. Обставини йому сприяли. Два зі старе-русинів мають азгалі мнше національно переконання як ми, проті три мусили набити собі се переконання в ріжний спосіб (вспелість у Русинів) — нараз дістала палата націонал-демократичну партію з нятых членів. Почток катастрофи якої бажав собі Абрагамович, був даний: порожнечі між обома клубами. (Посол Марков): Се неправа! Національна росейська партія була перод Абрагамовичем і буде по Абрагамовичу істнувати. Про вас і про д-ра Глібошицького сказав я зовсім вразно, що маєте мнше національне переконання. Дотично протих трох планів, позвольте, щоб я маючи їх передом за клубових товаришів, знав, що вони данийшо думали, а що тепер думають. Між тим лежить подія з кидами і нинішні річани. Вибори до Ради державної прийшли опісля перед легітимізаційною комісією. Становище хрестиянських соціалів супроти виборчих надужит підчас сеймових виборів в Галиччині безумно відобразо ім сивинати всего населення еходу. Але також знави міністра Гесмана про львівські студентські актори і про атентат на грава Поттохого пошкодили свій партій

і її зняганням в цім законено державної партії. Мнше всего, що стало ся, руський клуб не стратив терпелливості. Він порозумів ся з правительством, на підставі якого порозуміння прирочено Русинам спокійну раду жалани, і то найбільше нагай та историчний промовили. (Конець буде).

Відозва до товаришів гімназістів-абітурієнтів.

Товариші!

Як Вам усім добре відомо, перебігавши наш наріз як-раз важку, дуже важку стадію свого розвитку на волідім полі. Раз-раз дізнає він сильніш потрясення із-за подій, що надіявляють неспайно та неспадливо одна по другій мав силі розбурханого моря — заставляють так старшу як і молодшу генерацію до думки над нашим положенням. Всі бачуть, що нам чогось недостає; по глибокій розназі приходять до переконання ті, що заставляють ся над сям, що недостає нам мнго, премного. А те переконання припсовує нас до інтенсивної праці, щоб по мншій як найшорше заповнити бодай найважливіші прогалини в наших народних організмі.

Ми, українська політехнічна молодь, підтупляючи наші подолання нашого поневоленого народа, старались розвладити його причини; по обговоренню сеї справи бачимо як, що в їх мнго дуже мнго. Тому, виходячи з цього, що самі нарізани не можуть нічого, нозі не возімомо ся до діла, звертаємо ся отсе до Вас, щоба вказали Вам одну із причин нашого суїного положення, що безпосередно нас займає, та завізвати Вас до її зменшення азгаліно усунення.

Культурною суспільністю можемо вважати лише ту, що може сама задоволювати свої потреби душові і фізичні і сама їх задоволює; така суспільність не потребує оглядатись на ніяку посторонню поміч, не залежить отже тим самим від мнгого її моральної матеріальності. На жаль, не можна цього нині сказати про українську суспільність; вона сама не задоволює ні соїної части своїй потреб. На се складає ся мнго причин, яких не можемо тут обговорювати, бо-ж вони Вам азобільного відомі; натомість одну з них впажжимо за свій обов'язок Вам вказати. Се в величезна недостача людей з виспим технічним освітанням.

На тім місці звертаємо ся до Вас, Товариші, та до цілої української суспільності, яка ігнорувала і ігнорує, (не входячи в те, з яких причин), справу так величезної ваги, як вироблене у власних народних організмі здібних еспідних одишків, що працювали би на наш технічний се-б то інженіри, механіки, електротехніки, хіміки, архітекти, гірники, агрономи, лісники інженіри і т. д. Без тих людей, що оспілюють богатства, яких достатче природа, та нерероблюють їх, передують предмети, що задоволюють людські потреби, не дасть ся подумати в нинішній часат повна суспільність. Та в нас до тепер нема ще майже на сьому полі ніяких робітників. Наш край залізвають чужі техніки, що найчастіше обертають гроші, зароблені від нас, на корисі наш ціла та внародовують і деморалізують наш робітничий наріз, завоєний від них.

Ся обставина припсовує нас подумати про те, як би зарадити сьому сумному фактові.

Та передовсім прийдим ся, як позитивують сю справу нинішні народи, завоюючи наш край; до помочи вольним урядову статистику. На 3 і під міліона По-

Тим ся! Люди всі згідно будуть нас втати!

СИЛЬВЕТА.

Боже!

СТРАФОРЕЛЬ.

Треба нам буде пересуд ламати!
Із погорди має темних будемо сьміять ся!

СИЛЬВЕТА.

Алеж пане!

СТРАФОРЕЛЬ.

А наші серця оживлять ся!
Одиноким заштгем — любовна розмова...

СИЛЬВЕТА.

Пане!

СТРАФОРЕЛЬ.

Словом у всьому поез'я чудова!
Часом задрісний буду знов дуже шалено...

СИЛЬВЕТА.

Пане!

СТРАФОРЕЛЬ.

І на тій зрадці нині ся сказжено,
а тоді я буваю як вовк нажерливий!

СИЛЬВЕТА (падає на лавку прибито його словами).

Пане!

СТРАФОРЕЛЬ.

І за однієїми нині крок зрадливий
зітру тебе на порох!...

СИЛЬВЕТА.

Пане!

СТРАФОРЕЛЬ.

Серце ступа?

І дрікаш ти?

СИЛЬВЕТА.

О Боже, який се наука!

ОТРАФОРЕЛЬ.

До чорта! В пров в твоїх нилах чи немає?
Як до ітєчі нагоду що найираспу має,
вона мов інститутна всім тілом трасеть ся!...
Ну, щож, ідем, чи може самому прийдеть ся?

СИЛЬВЕТА.

Пане

ОТРАФОРЕЛЬ.

Га, добре бачу — мій потішши голоє
ні страху лиш на хвилю дубом станув волос!
Ти спляки знов! — Втіваймо!... Найкрасна нагода!
На сідло тебе возьму — буде пенягода,
та-те байна! — Там твердо, та певно...

СИЛЬВЕТА.

О, Боже!

ОТРАФОРЕЛЬ.

Усе інше до ітєчі зовсім непригоже...

СИЛЬВЕТА.

Пане!

ОТРАФОРЕЛЬ.

Зараз!.. І час вже!... По ноня лиш піду (іде).

СИЛЬВЕТА.

Пане!

СТРАФОРЕЛЬ (вертє з великим рухом).

Разом з тобою кризь воли поїду
Душе гарна, якої я шукав, аж отримув,
із тобою на крилах кохання поплину
на мій звітти!

СИЛЬВЕТА (молодом, що ласма).

На ніки...

ОТРАФОРЕЛЬ.

Рано мій, споккою!

Сон твій адійшовний. Жити будем лиш россою,

яку з цвітів в коханням моїм мнє спивати,
в тим коханцем, що мій що тебе підкинути,
що лиш в помічю жалій змій аж тут дістатись!
(входить, а коли бачить її зімлілу на лавці).

А тепер, Персієто, ким можеш вертати!
(входить).

Вихід 3.

СИЛЬВЕТА (сама, отираючи очі).

Пане!... Годі!... Маріє!... На сідлі найгірше!
Я тепер вже не так, що була данийшо...
Я поверну до дому!... На динше так строго...
Інститутна я, нажеш? Алеж так, їй Богу!
Що се? тут що немає? (осяджує ся).

Страшний сон я мала!

(Хвиля підводить ся).

Дійсно!... Жартом отсього я лише бажала.
(встає). Якиме мала Сильвето? Роману хотілось?
А лучи ся — з тривоги дрімало все тіло?!
Яні зорі, утєч в непогоду, спекну...
Мой скромний мрій не йдуть так далеко...
Я роману бажала лиш не так богато,
тільки трошки, щоб дрібку лиш життя прибрати.
Не для мене ся гроза, не для мене бурі,
я влюрушених люблю — лиш не так понури.
(Сумрак западає велима над парком. Сильвета бере
мала який полишила на лавці, нахмуває голову
і разема і зоворот в розп'яток). А який так?...
(Показує ся Персієт. На йому ласкатте, рука пере-
висла, він колічить ся з грудом. Старий нахмуває, а якою
розпачно вискає зломане серце і криє його лице).

(Далі буде.)

Ціна оголошень за однією строкою: Ціна сторони 80 К., 1/2 сторони 60 К., 1/3 сторони 40 К., 1/4 сторони 20 К., 1/5 сторони 10 К., 1/6 сторони 5 К., 1/7 сторони 3 К., 1/8 сторони 2 К., 50 с. — Анонси обчислюються за ціною обсягу місця на цілому тижні.

ОГОЛОШЕННЯ.
За рубрикою Надіслані і Оголошення редакція не відповідає.

При підписуванні або при рішенні публікації, значний окуп.
Дрібні Оголошення мають друкувати (рекламу), членики за 4 с. від слів.
Незастосовні на анонси маршали поштовими не приймаються.

ПОДЯКА.

До глибини серця тронуті горем по нечепній страті свого незабутнього і дорогого мужа і вітця

Михайла Ольшанського

артиста драматичного львівського руского народного театру „Рускої Бесіди“ під дирекцією Йосипа Стадника в Чернівцях, на могучи кождому в особі дати доказу віддаючи будище за раду-розраду, будище за поміч, будище за участь в похороні, взагалі за добродійства і ласки які висвідчено мені в так прикрім та виходимім положенні, отсею дорогою складаю прилюдну подяку Всім рускому Духовенству, Вп. Панови заступникови маршала кравного Вп. професорови університету Дрони Стефанови Смоль-Стопком, Вго Впов. Сімій, Вп. Відпоручникам черновецьких руских товариств: „Народного Дому“, „Рускої Школи“, „Рускої Бесіди“ політ. тов. „Рускої Ради, Персоналові друкарні „Р. Ради“, тов. друкарському, „Рускої Каси“, „Музичної Школи ім. Лисенка“, сьвіт. тов. „Боян“, акад. „Січ“, акад. „Совізови“, Дружині „Буковинського Народного театру“ під дирекцією п. Івана Захаря, Вп. панови Йосипови Стадникови директорови руского львівського театру, Всім Дружині, Хорови і Орхестрі тогож театру, Вп. панови Грегоровичови артистови драмат. за виголошену бесіду на могилі покійника і взагалі П. Т. Всім і Всім які зводили ласкаво свою присутністю анемичати сумний обрид. Сердечне Спасибіг.

Альойза Ольшанська з доньками і зятєм.

Працюйте і щадіть!

Товариство взаємного кредиту

„ДНІСТЕР“

стонарш. зареєстрован. з обмеженою порукою у Львові.
приймає

Вкладки ощадності на 4%.

Кожного дня (в години урядові перед полуднем можна можу вибрати вибрати).

Позички уділа Товариство „Дністер“ на 6 проп. за інстабуляцією; на пошта покрита ласками на 5 проп. Сплату розкладає на 10 до 15 літ; (при 30 ратах пірничих вносить рата амортизаційна на капітал і відсотки 5 кор. 08 ссх. від кожних 100 К., позички.)

Векселі приймають ся тільки з місячними підписами на 6 проп. до 7 проп.

Членами можуть бути і позичку дістати тільки члени обчислені більшою літ в „Дністрі“.

З засів уділів „Дністер“ на публичні добродійні ціли квоту 45.885 корон.

Стан 31. грудня 1907:

видачки	2.796.183— К	позички уділові	3.410.684— К
уділи членів	234.398— „	цінні папери	180.452— „
ф. резервовий і інші	46.842— „	доходи	182.206— „

Купуйте землю при парцеляціях.

Канцелярії отворені перед полуднем від 8 до 2 год.

Ukrainische Rundschau

одинока українська часопись на німецькій мові, що наспівала інтереси українського народу перед культурним сьвітком, виходить раз на місяць в обсязі 48 сторінок з додатками і коштує на рік лише 5 Кор. 5 обсягом кожного інстабуляційного Руського передплачується сплатити. Адреса редакції і адміністрації: Wien XVII 3 Frauenfelderstrasse, 2.

ДРУКАРНІ
тов.
„РУСКА РАДА“
в Чернівцях
Петровача 2.

Друкарня „Рускої Ради“

мас на складі

КНИГИ ДЛЯ КОНСУМЦІЙНИХ ТОВАРИСТВ
(Взаїмна Вигода“)

Всі книги до ведення товариства,
коштують враз з стемцями 50 кор.
з пересилкою 51 кор.

Г. ФАЙЛЕР

Чернівці, уліця Руска ч. 8.

усувач нагніток

Видання „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“

можна купити у всіх

філіях „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“,

в друкарні „Рускої Ради“ і в книгарні І. Рехенберга.

СКЛАД ТОВАРІВ В. БАЛТИНЕСТРА МОЛОДШОГО

Чернівці, уліця Гоголя-Енценберга ч. 3.

Телефон ч. 301.

Самостійна продаж д. п. надійних вибрав

Рік заведення 1873.

Капелюшки І. Готфрид іта у Відні, Оскар Шіллера Сіни в Ганку.

Червоний: Ф. А. Попова в Хрудині, Антон Чалова у Відні.

Товари з алясками і жіноського срібла В. Шамана і О-сон у Відні.

Найбільший вибір модних новиностей на літо по зредукованій ціні.

Парасоль на літо, модної проки гадки і одійки, значайні і шовкові.	Коварика, ваншети і хусточки до носа.	Тяжки і кути на сьвітлої і позолоті шовку з алясками або без них.
Парасоль від дощу чорні, гарантія на рік. Парасоль від сонця.	Рубашечки „Olago“, „Chalo“ і „Flog“ витягні різної велечини і рози.	Непьярки, вуляки, панчі, каробки, мішки на білі, вони до подорожі і т. п.
Американські і українські товари обчислені, найліпші вибрані для дам, панів, дітей, для Лисенка і сьвітла Кисіля, найліпшої сорти дьвові червоні, до вирав гімнастичних і т. п.	Напелюшки літні відліпні розного роду.	Краватки хусточки і заграчичні вибрані на мішати нелі.
Шовки для панів, панів хлопців і дітей.	Артакула до подорожі. Головний спеціальний склад у наземі домі при ул. Руської ч. 3. Купити вибрані, панчі, ваншети з алясками ваншети і окуток.	Бонфески для панів, модні кавіанські „Haglan“ гумові плащі на дощ, кофари і т. п.
Шовк для панів і хлопців від гарантія з алясками ваншети, міш, батюшки, білих і в модних арлекі.	Напелюшки і шкарпетки для панів, панів і дітей, найліпша вироба.	Для дітей: убрала і жалюзи найліпшої сорти.
Артикули шовкові: червоні до гри „Теніс“, Радети болель з вибрав Саломонера в Лондоні. Шовки, панчі і т. п.	Замовлення з провінції виготовляють ся сьвітло і сьвітло.	Найліпші міла і пережки. Шкарпетки до голівки, рішкі і окути.

Видне товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під зарядом Івана Захаря.

за редакцією відповідає: Віктор Строт.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на пів року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сеп.
в Росії: на цілий рік 8 рубльових, на пів року 4 руб., на місяць 1 руб.
в наших державках: на цілий рік 32 ар., на пів року 16 ар.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (осл. 9 рублів або 34 ар.) на пів року 9 кор., ага. 4-50 р., або 17 ар.
Одноразове число 10 сотиників.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція

„Буковини“

в Чернівцях уз. Петропавла ч. 2.

Ч. телефону 178.

Адреса для телеграм: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає на 20 стр. від

страниці „Надіслане“ по 40 стр. від стрічки.

При чотирьох оголошеннях відпущений рахунок.

Редакційні оголошення відпущені від першого.

Розуміється, що перше оголошення лише на попередній виступаючий і залучення уваги.

В справах редакційних власна установа розраховується за ціною від 8—10 рублів і 2—3

на под. при наданні і вилученні.

Чи не основати-б і нам „Просвіти“?

Очи знайте! Очи знайте!
По сайбу дати...
В. Пачоский: Соц. укр. новин.

Годі довшо надобачати люда, що мимо довгого поступу просвіти не впровадили у нас ще думи темне. Вбудили ся, що правда, довгий рух по селад до трудящих характернійші одиниці, а політичні порушення (передсудові і судові збори і т. н.) оживили народ, та найважніша з сего те, що все се обновило мислючим поглядом нового, іменне читання постуку, показало йому невідому досі надію на майбутнє політичне не лише в кавказній Америці, але через соціально-політичний поступок народу. Та тим тільки визначив шукати, але залаз темноти народу — він йому всебічно не видний, — а се праця хоч і збудила та все що не розбудила народу з вісочного сну. А лихо від сего темноти, і чим далше — тим воно стає більшою, а найстрашніше те, що темнота воно на особу демократизацію — та і демократизацію народу, що аж страшно, поки подумати над будучим. І як довго темний народ, так довго годі поважати говорити про якийсь поступок, бо немаючи зрозуміння у народа є велике діло побільшити частку європейської просвіти.

То-ж найважніша праця, щоб взяти діло просвіти на Буковині під розвагу.

До нині розв'язати просвіти в руках товариства „Руска Бесіда“. Перед 40 літами оснували її інтелектуальні Гаман — по правді кажучи — проби мати „Gegenverein“ проти Румунії (Гл. др. С. Смаль-Стоцький: „Буковинська Русь“), та все така „Р. Бесіда“ була літературно-просвітним (і децю національно-політичним) товариством, такий так воно було до кількох недавніх літ. Але попри те, що „Р. Б.“ була в кращих часах буковинської Русь стороною та життєвим народним життя (бодя інтелектуальні), має вона ще більшу заслугу в тім, що а її хона найшанованіше всі товариства, пр. „Народний Дім“, „Воля“, „Руска Школа“, „Місцянська Читальня“, „Руска Рада“, „Союз“, „Українсько-Касино“ і т. н. Очевидно треба се розуміти так, що в міру, як ширше життя, росла і культурні потреби руського загалу, а на конду в них добирало ся форму товариства, до і пристосовувало ся і розширювало ся ті ідеї, що були в народку в „Р. Бесіді“. А тут — в останніх роках, що значно обогатили „Бесіду“ — і осталися її виключно просвітну праці, таї праці обмалі. Не хто-

дуже критично в причини бездіяльності тільки, що нежданий мені правдять, що тут треба поправки, треба її пристосовувати до задачі нести просвіту та треба її спеціалізувати в сім ділі. А вперше нам легко на закордонних українських „Просвітах“ і на галицькій, що безперечно гідні наслідування. (Пригадаймо „Лиходіти“, що діявша „Просвіта“ має нині до 20.000 членів, 1.810 читальні, 450 крамниць, випи 250 публіцистів і 200 клас, на се 35 мілй, свій дім і до 120.000 кор. нафта, мимо переслідування! Чей парта на примір брати!)

Оттак думаю, треба перемінити „Р. Бесіду“ у всім на просвітне товариство, та і назвати „Просвіта“. А так! Вона назва „Руска Бесіда“ наслідувана „Чесна Бесіда“, що вони закладають по всіх околицях і на чужині, щоб гуртувати своїх людей, та хочби і загворити по своєму, а у нас чей минуло час, що треба було ширити „Руску Бесіду“ серед Русинів, нині Бесіда доволі, лише мало просвіти. Але важніші аргументи є, що назва „Р. Бесіда“ не зовсім ясна для народа і тому не так симпатична як „Просвіта“, а друго, пощо нам відірвати ся від наших друзів Українців, що разом беруть ся до діла та мають „Просвіти“? Се не лише не мудро, але лихо і несприятливо для нас.

По сім треба перемінити статут та зовсім пристосувати до виключно-просвітних цілей, а можна тут неперестувати ся не лише статутами інших просвітних товариств, але і досвідом, такий ішим, як і своїм (Гл. анкета в читальній справі в „Ділі“). А подібно розбирати статут не тут місце, тому подан тільки деякі важніші річі, а статутом зайняти ся визначеній комісії. Оттак зазначимо до найважніших річей: „народну канцелярію“ на лад лівонської, се є інформаційне бюро для загалу, передовсім для народа. Зважмо тільки, як будувати наш мужик, кілько драбів обдирало его, кілько інтелектуальних Русинів мусить він переплатити, щоб розвідати ся, про зароби в Прусах або в Америці, про адресу або пр. адвоката в Чернівцях, і кілько асних людей побивало ся у нас за інформації в народних справах! Навіть зазначало ся вже тов. (Народна Сила) в подібних цілях, а про цілі се наземити до „Народної канцелярії“, як є пр. „Просвіти“ у Львові.)

Крім вже у нас потрохи спеціалізувалася галузь народного життя і кожне товариство, яке мате-

*) Тов. Автор ошибається тут; „Народна канцелярія“ у Львові є приклад тов. „Народна Рада“ а не пр. „Просвіти“. Ред.

риально втілює пропаговані мети ширити свої ідеї численними газетами політичними і економічними, то і просвіта мусіла б мати свій орган чисто просвітний, щось в роді „Пасма з Просвіти“ — або і „Просвітні листки“. Але головно мала б „Просвіта“ подбати о периводичні видання, бо се випробування і найбільша форма ширити просвіту. Периводичних книжок не треба змушувати принативно, вони самі приходять до руху, як часом, через те зазвичай членам набуваю, а товариству — позбуваю. (От пр. кождий член платив 2 корони та і має через цілий рік спокій, що дістане кождо видання „Просвіти“, волим 10 книжок і записар. А субвенції та членські вкладки будуть аж надто вистарчат на таке діло! Ключово уявляю в тім цілі і центральну організацію товариства, як всі члени є прямо членами головного товариства, платять туди вкладки, відті дістають видання, членські грамоти і т. н. а єди є до поміщи централі. До просвіти долучена і „господарська“ праця та має бути уміло поєднана з просвітною задачею, а сей поступ найкраще ширити ся відчитання, об'їздом виладами та виставками. По вілках треба б закладати в селі народні бібліотеки, для народа і інтелектуальних; се діло дуже важне, як жаль тільки вивіска вілля „Рускої Бесіди“ адобулася до тепер на се. Не менше важною річю є установа національних і етнічних діл для талановитих, а незамених людей. А коли „Січ“ возьмути на себе рух організаційний, то є просвітним будуть як-раз гармонійно доопинати ся, бо годі „Січ“ видавати тільки на просвіту, як може видати спеціальне товариство. Зрештою, як сказано, треба б виробити статут по нинішнім умовам, про що годі більше розводити ся на малих сторінках часопису.

Отсе булаби формальна сторона річі, в справі важнішо є виконання того, що сформульовано. І сказав би дотто, що недові, що я замітаю, є менше чи більше обито статуту „Р. Бесіди“ та жаль тільки, що не робить ся! А се то і є суть хороша „Рускої Бесіди“. Та у нас нині двоємо лихо: Залуча часті інтелектуальні відтиски ся соромно від всієї народної праці, а далше виробило ся те безглуздо перенесення, що у всій роботі мають перед собою послід, бож — нема послід! До першого нічого казати, бездіяльність осудити історично (освілено аж нині не судити люди), а до гали про послід замітити треба, що вона аж цинічно дурна. Вона послід вибирає ся на представителів народа, на організаторів, нині болярно важний великий парламентарний виступ послід, тож най пони

Е. Ростанд.

РОМАНТИЧНІ

комедія в III діях.

переклад
Франц Ксеновський.

(Даліше.)

Вихід 4.

СІЛЬВЕТА і ПЕРСІНЕТ.

ПЕРСІНЕТ (на бачить що Сільвета).

Від вчора я не їм нічого.

Двічі впаа я... Вмивають утомлені ноги...

Гарно ти мене вбрало — бажання навісне!

Чим гордиться ся не маю!

(Спірає ся на журі. Кавалеря схидає і підслонює його лице! Сільвета побачила його).

СІЛЬВЕТА.

Ти! (всім підводить ся зломаний. Вона дивить ся на нього затаючи себе на груди). Ох, серце трісне.

То ти? Ти се? Чи правда?... Саж бути не може!

ПЕРСІНЕТ.

Може бути Сільвето!

СІЛЬВЕТА (закладає руки).

О Боже!

ПЕРСІНЕТ (з великим болем).

О Боже

З мене нужди, безчесття добрий може бути модель сина, що в решті вертає забутий (хочеть ся).

СІЛЬВЕТА (зі страхом).

Він хилить ся!

ПЕРСІНЕТ.

Втомив ся...

СІЛЬВЕТА.

Він ранений, Боже!

ПЕРСІНЕТ (з жемлем русом).

Надімною вона ще змилюють ся може!

СІЛЬВЕТА (з жемлем чуттем, суворо, відсувають ся).

Від пошквних я хочу нічно стеречи ся.

(ПЕРСІНЕТ робить рух — рапа в рамени виплинує біля

всім примить ся, Сільвета мимоволі серцеє наспоміда).

А се рапа, скільки літ...

ПЕРСІНЕТ.

Се нічо, дурини!

Мала рапа...

СІЛЬВЕТА.

Скажи-но, пане волюнито,

Що робив ти так довго...

ПЕРСІНЕТ.

Кращеб мене вбито!

Не питай-жа, бо сором очі закриває...

(Мовчить. Він качає).

СІЛЬВЕТА.

Ов, і кашель?

ПЕРСІНЕТ.

Мій Боже і таке буває...

раз не спить ся... ночами тернить ся лонатлем

і мандрують ся...

СІЛЬВЕТА.

Врешті приходить ревматизм.

Але звідки ся одж?

ПЕРСІНЕТ.

Так злоді вбрали

своє убрание дали, а мого забрали!...

СІЛЬВЕТА (іронічно).

Чи про шасні пригоди довідать ся можна?

ПЕРСІНЕТ (зкладає руки окалібно).

О, Сільвето, яким бо ти неосторожна.

СІЛЬВЕТА.

Для цілування на баліон так нераз виходилось

по драбинах...

ПЕРСІНЕТ (на бач).

І мало парку не сирнулось...

СІЛЬВЕТА.

Спотад славних триумфів з'умію збудити.

ПЕРСІНЕТ.

Ага, три дні у шафі я мусів сидіти!

СІЛЬВЕТА.

І нераз ти напевно побідив всіх славно.

ПЕРСІНЕТ (голосно).

Так, так! (на бач).

Муж мене зламав і збив надивно...

СІЛЬВЕТА.

Серенада з твоїх уст вже через дунали...

ПЕРСІНЕТ (м. б.).

За що нераз вазоник на голову спали.

СІЛЬВЕТА (показує на руку).

Аж паренті знайшов ти дійсний поединок...

ПЕРСІНЕТ (г. с.).

До історії моєї цілий причинюк...

СІЛЬВЕТА.

І перташ...

ПЕРСІНЕТ.

Обдертий, змучений, побитий...

СІЛЬВЕТА.

Та поезія, слава пенно дуже ситий!

лише там добре заходять ся, а організація легше діла, як буде отота, то і без них піде! Але треба брати ся до діла, працювати без огляді на особисті чи стані користі! Там діє ся у тих народів, що стоять висше нас — і мабуть і тому там висше стоять!

Уважаю, що в товариствах неополітичних, як ось „Просвіта“ є потужною силою партійна політика і є мораль і от поясуюсь, що до підпаду „Очи“ причиною „Політизоване партійно“, на що загально нарікають. Особливо ж є „Просвіта“ вже по суті своєї річ міжпартійної натури, ба навіть в різних інтересах всіх поступових партій, тож всяких партій люди повинні працювати в таким товаристві. І вроду є воно так, що в ділах відних з програмою всіх партій даної нації — можуть всі працювати, а вирішувати ся тільки політичні шалювання, для яких систематична праця неможлива. Скажу далше, що в склад проводу тов. „Просвіта“ мусіла б увійти не тільки досвідчені люди, але такі головні молоді сили, цюні ініціативні та енергій, щоб вилити більше відслідження, жита та зацікавлення в працю, бо сего бракує тов. „Р. Бесіда“, що ввійшла анадто в шаблонність. Коли сего не було, то „Р. Б.“ закосила і стала безінтересним анахронізмом та неюде в цілковите бездіяє коли на переорганізує ся.

Може дехто з консервативніших з нехитою стрілою сї гадки, уважаючи її парадоксальними, а в довгій живини „Р. Бесіда“ буде добувати аргумент, щоб її не кивати, але чи се слушно? Бо ж хоті тепер доходити 40. рік існування позитивної діяльності „Р. Бесіда“, то все таки „Просвіта“ уступити — може бути тільки „честію“ для „Р. Бесіда“, що була б таким робом її мамою. А зрештою: чи даний порох є аргументом против доброго діла? І чи діше діло тому не могла б бути, бо є старше лишне?

Кину в сих пізна стрічок в надії, що вийде з них користь для просвіти народу, — а хочби і не стало ся по моему, то все таки пригадує ся дехто над річю, та може і в сего вийде хосен!

Іван Стрибський.

Черніхівська драма.

Спеціальний кореспондент „Arbeiter-Zeitung“, висланий на місце страшних подій в Черніхіві, подає на основі розслідування ось такі інформації про причини і перебіг крованої драми:

„Я був нині (27. ма) з п. Остапчуком в Черніхіві і можу на основі переведених дослідів ствердити, що офіційні справоздачі як також вісті подані польською буржуазією, а на мою віденську пресою, є безлічними фальшованими правдами. Жерозом тих вістей є змішаний „Wiek Nowy“, один з найбільше ослаблених брешливих органів.

Фактом є, що в тій віль, де зараз заборонено роботу, мужики від неспоминних часів ловили рибу, мочили конопі і прали білз. Як від коли грає Коритовський по наймочі послом до собору, приваляв собі всі права і метить ся тепер нічим на мужиків.

Коли в поведіхон о год. 5 веч. арештовано жінку, збігла ся з великим криком товпа, між якою багато дітей і жінок. Вони хотіли удати ся до уряду громадского і сивтати віста, чи ріш є власностна громада чи Коритовського.

Перед хатою устали ся жандарми і відповіли мужикам, що віста нема дома. На се замітив хтось, що бачив віста крик нині. Малай дванадцятилітній хлопчина Лятак загавнув справді до віста, в тім унах вистріл і дитина вилізла ся на землю. Тепер справу старають ся представити так, що вистріл, який унах в хату був лише на пострах. Але сей вистріл „на пострах“ убив дитину і рішотасно дав иніх жандарми стріляти на товпу. На зиваючи нікого розійти ся, не зробивши вперед ужитку з багнетів, дали жандарми три салви. Пять осіб згинуло одчас, одна померла нині в тернопільсьім шпиталі. Шість осіб тинко, пять легко ранених. Між убитими є дві жінки, одна з них находила ся в дев'ятім місяці вагітності. Між раненими є двоє дітей: се село доказує, що товпа складала ся по найбільшій часті з жінок і дітей.

Пв. Остапчук, Бачинський і Петрушевич переслухали свідків і ствердили, що вістка, немов би товпа кидала камінем на жандармів, є неправдива. Уряд громадский цілком неухрушений; на стінах не бракує ні одного нусична гіпсу. За те за принах віста, креатура староста, змочено відтак рушвище і каміне, аби показати, що мужики вдали камінем. Богато свідків признало, що двоє дитин віста робило се і справді вони переслухали п. Остапчуком признали, що на принах батька вносили каміне в очі і поведіли на второк під хату. Фактом є отже, що мужики які камінем не вдали які не стріляли.

До сих інформацій, що представляють черніхівську драму в таким страшнім світлі, подамо ще лист посла Петрушевича в „Діал“, який вловні стверджує донесення „Arbeiter-Zeitung“:

Групу громади Черніхів переславляє ріш Серет. Від неспоминних літ до сего року ловили Черніхівці в сій річці рибу всею, де ріш, принах до грунту селенських. Що дво сего року заридило старості внахвалення права рыболовства в сій річці і розписало речення до внесення оверту. Громада Черніхів, хоч унахала се діляючи покращенням своєї економічного права рыболовства, постановила мимого не противити ся сему заридженню, а одчасе також і за всяку ціну не дати собі відібрати послідня ріш, без котрої громада просто не може існувати, бо абстрагуючи від рыболовства, потребує її необхідно до нашої товару, ариши біли і т. а. Отже тому в порозумінню з громадою, нині один з членів сєї громади оверту так писав, що вона значно перевищала всі інші оверти а іменю також оверту гр. Коритовського властотата Черніхова. Мимо сего старості не унахлило собі найвищої оверти, а признало право рыболовства гр. Коритовському. (Гр. Коритовський — як донесить „Діал“ — заважав за арешту рыболовів 10 мором!) Не досить того. Старості повідомило про се рішене виключно лише самого гр. Коритовського. Громада не отримала до нині ані ніякого повідомлення про се рішене, ані ніякого заважу дальшого виконувана послідня ріш, не сонирюваного до тепер через нікого.

На сій підставі, не знаючи нічого про рішене старості, пішли критичного дня ловити рибу в Сереті один старий господар і один хлопець. Нахазко від них стала прати білз в річці мати сего хлопця. Сего дня ждали змовивши ся вже попередно лісничий гр. Коритовський і жандарми. Щоби унеможливити утечу, зайшли згадавши селі з обох боків ріш, з одного лісничий з одним жандармом, з другого другий жандарм. Приарештували всіх троє і повели до віста.

Вість про се рознесла ся по цілому селу, люди почали громадитись коло хати віста, але переможно самі жінки і діти, бо чоловіки були при роботі в полі. Мимо справданого обурення настрій зібраних був зовсім спокійний і лишні ся спокійним навіть тоді, коли жандарми силою арештовано жінку ввійти до хати, почали в очіх вібраних бити її брутально козлами своїх іверів.

Всі і арештовані і вібрані, домагались лише одного, нехай вийде віст і нехай їм скаже, чи дішено отримав рішене, що право рыболовства признано гр. Коритовському. Віст однак не виходив, жандарми твердили, що його нема дома, що він у полі, а парід, будучи переможаний, що він лиш не хоче вийти, відповідав на се, що буде ждати на него, хотів би цілу ніч. Се переможане народу скріпилося ще сильніше, коли по хвили гадіхали в полі два сини віста і замітали про батька, відповіли: „Батька в полі нема, батька є дома“. Тоді одні з присутних між вібраними, 12-літній хлопчина, постановив переможати ся, чи віст є, чи нема його дома. Віст в город з боку хати, підкрав ся від ніки і загавнув до середини. Кланунали: „Віст є в хаті“, відкочив від віста, та в тій хвили внах з того самого віста перший стріл. Хлопчина похилений кудом в голову з заду, поступив пару кроків і упав мертвий. Рішотасно роздал ся другий стріл знова з хати, але вже з другого віста від фронту хати цілений в масу вібраних перед хатою. Оба ті стріли внах зі стрільби лісничого, котрий підчас цілого заколоту сидів в хаті, підчас коли три жандарми оточили в сивіх при отворенні дверей.

Парід осторопів. Хтось крикнув: „Глятку, нає мордують, вістаймо!“, але звернулося в сторону брани вістайти, та за ним прогомівало вістаймо стрілу, який отримав ві страху, який годі був одним кроком поступити вперед, — почувши голос команданта поступив, два рази своренсько нахмочені слова: „W imię państwa wzywam was do ciszej siły“ — і в масу готуючих ся до убою вібраних внах три салви одна по другій. Результат відомий: пять трунів і візказаність ранених, з котрих двоє померло вже нині в шпиталі в Тернополі. — І труни і ранені всі пострілені в заду!

Всі свідки без винятку визнають відно, що з боку вібраного народу не було найменшої, навіть словної провокації. Доказом того факт, що аж до топі перших стрілів лісничого, жандарми цілком спокійно розговорювали з народом.

Ось правдивий образ сєї нечуваної своім варварством події. А тепер на замічемо що два одіючі характеристичні факти. Критичного дня рано всі три жандарми, герої сєї страшної події, були в гр. Коритовського. Чого? — не знаю. А другий факт такий: Один з сих жандармів, той сив, що зашнов рыболовам дорогу з другого боку Серету, ідуци до ріш, спитав по дорозі знаменного господаря. Коли господар зачавши його і став з ним розмаляти, жандарм попрацав його своро, кажучи: „Дайте мені сивої, не маю часу, мушу спішити ся до Черніхова, там нині щось буде!“

Промова посла Василька над бюджетом.

(Далше).

Головний жаданец, якого мабуть, ніякий народ в Австрії не потребує ставити, була просьба о заповну адміністрацію, о поліпшене адміністраційних відносин в Галичині, дальше жадане відносила ся до

ПЕРСИНЕТ.

Ні, бо того шукав я, що міг близько мати! О, не смій ся із мене, бо пощо сьміятись? Я кохую тебе ще...

СІЛЬВЕТА.

По уїх зяввірах, що ми мали?

ПЕРСИНЕТ.

Дрібляци.

СІЛЬВЕТА.

А звідкиж ся віра? аджеж се все лиш шутки батьків мого й твого?

ПЕРСИНЕТ.

В моїм серцю день сля...

СІЛЬВЕТА.

Чи і се нічого, що вдавали нещастя?

ПЕРСИНЕТ.

На що плутання? чини любов ми вдавали, Сільвето одна?

СІЛЬВЕТА.

Адже мур сої вертепом, а ми дилки були, ані руки батьківські за шмури тигули.

ПЕРСИНЕТ.

Тан сказав я й се було богохульне слово... Але ні!... глянью красне на шиття здорове! На тім мурі вертеп був — та чи винен сьому ні, що тільки уїх ми знайшли у шьому? Що за театр був тут!... Се чари правди! Тут колимнами були віття гавірливі тлом парк гарний, зелений а блакит — сьлєнія, обетановною — цвіт і аєне проміння! а музиками вітру був легіт адороний, сонце сьвітлом, а Шенспір суфлер був чудовий!...

Так, ми були лиш тільки лаями марними і се правда, що другі нормували ними, але ти лиш подумай, яка то пружина тут нас вела, а скажеш, що любов причина!

СІЛЬВЕТА (міжко).

Так.. лиш теє кохання ми за шьочин брали...

ПЕРСИНЕТ.

Я се зараз докажу, що добре, думали: аджеж коли багання за діло старчає, то таємне кохання вже гріхом буває... Як ми тутиз в обійми сьолодєньми брались, то на наших батьків ми тайно вже змовлялись.

СІЛЬВЕТА (пограсена до шьобини з одоволом).

Чи так?

ПЕРСИНЕТ.

Алеж немовно так, моя кохана, се із нашого боку була білий погана чини із батьків інтрига. Я жиниу ся сьлєто, що кохуючись, дішено ми грішили кьето!

СІЛЬВЕТА (присїдає ся до шього одоволом).

Чи так? (зміляє шьолог на товж шьолом і відвертає ся від шього).

Дішено!... Лиш того сьордоньмо шаліє, що нам сьаву забрали сї шьутки лихі. Небачеки всі тільки забавками стали...

ПЕРСИНЕТ (з відьотом).

Не дам нас, що усе те так поважно брали...

СІЛЬВЕТА.

Але харапня в вечір батва, смєрть і арані — всеє брехною було лиш...

ПЕРСИНЕТ.

А тий страх великий чи був тільки брахкою, ти моя дитино... і на поміч не дішено а тобі прилину?

СІЛЬВЕТА.

Нема споминів любих: сї факлі горячі, отсї масли, плащі сї, ті топи дріжучі отсї битва і чар сїй нічим не піднертий були шьартами тільки — ні вже праше шьмерти (на сїв плачучи сьриває лєще в долоня, але в шьору як Персінет говорить підносить шьолоу й слухає його з чим рай більше астаючим шьорухнем).

ПЕРСИНЕТ.

А сї нічтя весняна, чи його робота?

А се небо, що сиво від сьрїбля та злата? І чи він се зробив був з тої динни сьлєто зупом дьавонів він може нас називати шьтати? Чи він наше кохання в рами цьвітня вставив, чи для шьовдуху шьапах він чудовий справив? Чи то може сєй вечір він вписав так тин'ю, що всі роні так гарно мали в сьутиню, моєби з неба зяпсали, чи він в такі цьвіти приманчиві шьла чар і в шьні блакити? Він туту див? Він може вермула шьфіром? Він зробив те, що ворі засили шьфіром?...

СІЛЬВЕТА.

Ні...

ПЕРСИНЕТ.

А може ти скажеш, що се він причина, що в ту ніччу, як грав ся нами моя дитина, ми обоє малими дїтлами були, аніх сьрци горячо до себе тигнули. Адже в тому красє шьок...

СІЛЬВЕТА.

Нїде правди діти...

(Мимого будо).

университетської справи а в третій точці розходилися о гарантії, щоб при надходженні тоді виборів русні виборці самі віддали свої голоси без огляду на правительство. Сей пункт зважено і порозумівся з Колом польським. Наслідком наддержки пасту заступного між правительством а Руским плебом, наслідком роздвоєня між рускими послами опанувала нас безнадійність, що емоціонально розширилася і на населені і на студентство. Як раз а сам той час падає моя бесіда в бюджетовій комісії, на яку н. Малаховскі вперше так гірко нарікав. Зовсім не криюсь, що було моїм наміром, по даремних зусиллях у всіх міністрів, у намісника і голови Коло — в присутності цілої комісії представити польським товаришам повідомлення про руского посла Галичини і покласти небезпечу, яка після інформації ливилася се у Відні без сумніву існувала. Я аспіював до комісії, щоб нам умиротворенням руским послом дати поміч, щоб ми не стратили весь вплив у руским населенню.

Однак яка була відповідь? Цілковита анафія цілої комісії і дуже слабоника при адеганню плечий дна зава міністра внутрішніх справ. В переконанню емоційні патрістичний обивілок, в переконанню, що хочу помочи державі, в переконанню, що хочу помочи короні, а сім переконанню виголосяв а тоді бесіду і ніщо не зміняє мені занежити, що а таким поважним моменті поставлено твердження мало агітаційну цілю. Моєю цілю було занежити думку там, де йому мусить ся занежити. (Одессі). Панове, знаєте, хто а всіх тих панів брав серйозно мої виводи? Померший граф Потоцький. Кілька днів опісля він у Відні і хоч а в тих виводах не його особу, але його палітичну особистість дуже остро критичував, то він вшукав мене, щоб зі мною поговорити. Він одержав від мене мою бесіду виголошену в бюджетовій комісії а день опісля на основі тих виводів розмовляв зі мною нові дві години про жалі і домаганні моєї партії. Однак, панове, на жалі ми згодили ся на те, що про всі тоді дні проречення — було то 31. марта — треба було мовчати доти, доти вони не поредуть в дійсність.

Отже самі приречення не хотів а передавати. Але і скеп. намісник мал, розуміє ся, потребу, щоб всі ті зарядження, які слід було поробити на підставі нашого попереднього пасту, не робити під певною пресою, бо іх обидно на основі моментального донаганя, і тому справа остала ся в тайні.

Я просив намісника, прорестеріган його, щоб він сповнив спору бодай ті проречення, які можна було сейчас сповнити, щоб щось стало ся а права, щоб видно, що він має намір трохи змінити курс. Дівею до 2. пастуя мала бути сповнена одна точка з наших умов, яка по моїй думці була б мала велику вагу, навіть була дістала ся до відомости руского загалу. На жалі не стало ся, і наред не знав нічого, що є намір щось зробити. Студенти не знали нічого, ба навіть і мої товариші. Я додержав свого слова супроти намісника і не називав нікому. Я придержував ся умов аж тоді сказати, а що ходять, як щось стало ся. Думаю, що се промовляне було сиритичне якимсь трудностями а тої сторони, яка завжди любила його на руку, немін він хотів щось зробити для Русинів.

Коротко сказавши, обивілки не сповнено. Безнадійність витворила напруження між ціли населення. По останніх подіях на університеті було студентство дуже розхвилюване. Я, що перед роками ведів оту дитину збори у Відні мав додержати від розлучення з руским плебом іх новим парламентом, одержав а той час від студентів писанню, а якого пізнав, що вони зовсім сиритично стратили довіру і до мене. Во все, що а їм прирік розуміє ся на основі проречень не лише звідси, але тоді і зі Львова, від намісника, всього того а не додержав. В той страшний час розхвилювання, загального напруження, безнадійності і розпину стала ся подія а 12. пастуя.

(Ковчєк бул.)

НОВИНКИ.

Чернівці, 30. мая 1908.

Черніківський похорон. В середу відбув ся похорон заворованих жандармів черніківських ескадр. З поблизких сіл зивавсь верх 10.000 мужиків, щоб своїм братам дати останній супровід. З Відня приїхав до чернівців др. Петрушевскі, др. Вачиньскі і Останчук. Панахиду відправили 15 священників. Розуміє ся, що і власти поробили „потрібні“ зарядження. До Чернікова вивезли ескадрону драгонів і 50 жандармів, щоб берегли ескадру. При тім думали ся пригода, що легко могла привести до катастрофи. Сидув ся кін одного драгона ізавіг між похоронний похід. Настала паніка, бо ескадри думали, що драгоні роблять на них атаку. Однак стало ся, що кін ескадри вступив ся і впаа, і пригода не мала ніяких наслідків. Посол Останчук а інтерв'ював у присутності старости Завалеского, щоб удали канаверію. Староста не дозволив слову жалю, і так як би хотів промовувати сказав канаверію установити ся перед кладовищем; поменду витягати і ховати набли було чути аж на пастир. На гробі заворованих говорив посол Вачиньскі від імені українського плебу і посол Останчук в імі соціял-демократичного союзу, потім дотав огащав, бо над демократію іх батьків сумує весь руский народ, весь цивілізований світ. З прови жертв виступили мистички і освободителі гнобленому народові.

Похорон бл. п. Михайла Ольшанського відбув ся в середу, 27. мая. Похоронний похід, що вийшов а красюго шпиталю, вели три русні та один латиньскій священник. За весь час дороги чероз вул. Семигородську, новосвітну а руску як також на кладовищі сивав погребові пісні хор дружини руского театру. За демонією, на якій певною мірою, отунала осярочена рідна осівіного, його товариші, представителі руских товариств, відемаршалов др. Смаля Стопкин а а родивню та богато рускої інтелігенції, молодіжні і мідки. При вступі на кладовище зустріли похід оркестра театру, відправили похорон і демонію а тліниими останками спущено а могилу. Над могилою промовив поротник, але сердечними словами н. Григоронич і др. Стадник, хор відспівав останню „вічну паміть“ і кошичного знаменитого артиста рускої сцени оставлено на кладовищі серед мавної погоди, богатої землею і пастію. — Дуже прикро вразив а дружини та і тутешню інтелігенцію несправності делегата „Рускої Бесіди“ у Львові, хоч про смерть артиста повідомлено а час се товариство. Як се розуміти?

До поступових українських товаришів і товаришів. Візантія Словянсько-славянського студентства (Svaz sasko-slovanského studentstva) організуючого від поступової славянської акад. молодіжні, утворили поробуванючі в Празі українські студенти тимчасовий комітет української осесії. Комітет сей звертає ся отом до всіх поступової укр. акад. молодіжні без ріжниць пола і без огляду на моралі а торичим зазіном пасту участь в сьому відді, котрий задала відомости російських відомостей до 24. червня. Відбуде стоїти на становішк культурного (аполітичного) славянства і нічо не буде мати сивішого ані а так званим славянським етнонім нї тим біжнє а осамітєним панславизмом. Сей культурний (аполітичний) славян розуміють підписані, які і організатори відді так: 1. признають всім славянським народам без огляду на іх теперішню політичне становище найповнішше право рішати о собі в всіх областях культурного і національного життя. 2. Уважають а інтересі розвитку культури кожного славянського народу невичним стреміти до пізнання всіх славянських народів і зближення іх тою дорогою на полі загальнокультурних питань (по всьотам повно незалежно від іх політичного становища і від того як вони до себе відносять ся). 3. будучи привіційальні противниками всякої тогемонії не тільки політичної, але і культурної, зазиває ся против нацелування одного славянського ядра, як ядра інтернаціонального, а за пасивним приносом кожного славянського ядра. Щоб занежити велику неперозуміння, які можуть повстати задала ріжню-толкованого слова „поступовість“ довідують його так підписані, які і організатори відді що під поняття „поступовість“ розуміють не яку негачію аніго побуду назовани одні пасті над другою, одного чоловіка над другим, одного пола над другим, одної класи народу над другою, та признають повну свободу а сиривах індивідуального розвитку кожної одиниці. З отим покликом звертаємось до всіх поступово думуючих товаришів і товаришів а просіємо пасту участь а нарадах відді. В Празі дня 27. мая 1908. Тимчасовий комітет укр. осесії відді поступово славянської молодіжні: Іван Крисоватий, Василь Струн, Борис Чернішів.

Діяльність українських „Просвітів“. Мимо перепон а переслідувань російського уряду української „Просвіти“ розвивають ся чим раз краще. На першій місці треба поставити „Просвіту“ а Одесі. Подімо деякі відомости про діяльність сего товариства а недавно виданого звіту, за рік 1907. Діяльність обіймала наукові реєсрати, літературно-вокальні вечери і вистави, упорядкування бібліотек, заходи коло аспінована в Одесі української школи, видавничтво книжок. Наукові реєсрати витозовували головню на теми а української історії літератури і етнографії. Літературно-вокальні вечери відбували ся по суботам, а на програмі складали ся реєсрати (головню літературні), дозвмачні і музикальні предукції. Загалом уряджено 62 вечорів, а того 8 днів днів. Драматична осесія „Просвіти“ вперіадиває торі чотири вистави. Читальня „Просвіти“ має всі періодичні видання російської України, а окрім сього перелічувано „Діло“, „Руслава“, „Громадський Голос“, „Зеркало“, „Світ“, „Буківник“ а американську „Свободу“ та деякі російські часовики. На р. 1907 припадає зазначена упорядкування бібліотек, котра обіймала тепер 2068 томів, належить скаталогованих. Заходи коло аспінована української школи пороблено такі: Зібрано початковий шкільний фонд, вироблено програму і подано просібу. На просібу від жовтня м. р. нема ніякої відмови. Товариство звало ся також за видавничими книжками. Дот видало М. Комара „Запорожські волюнтери“, і І. Вондаренка „Про Гайдамаків“. Членів має товариство 583. Грошовий бік „Просвіти“ не представляє ся корисно. Вклали (544 рубля) поприймають ледви шесту часть бюджету, за те прихід а вистави і вечорів приріє 1719 рублів.

Засуд за безбачність. Апелацийний суд у Відні засудив а середу кошичного журналіста Алоїза Гаймана на 14 днів арешту за те, що він слухаючи в червні с. Михайла промовіла панотця Шалаштнера крикнув: „Нема Бога!“ Обжалований заявив, що Шалаштнер не говорив проповіді, а держав агітаційну бесіду, немаче на яких зборах. При тім обжалований забув, що він виходив ся в червні. Коли б він був мал сиромого слова проповіді а іт там ехонити граматиком, суди пізнав би, що йому той обліг

міг виврати ся. Свідки зізнали, що промова Шалаштнера була чисто релігійна і не агітаційна, наслідком чого обжалованого засуджено.

Із штуки і літератури.

Репертуар русько-народного театру в Чернівцях а сали міського театру. Наві а поділю 31. „Серед бурі“, історичний образ в 5 діях, зі сьміями Бориса Гринченка; а повідомі 1. червня „Барон пуганіа“, оперета а 3 діях Івана Штрауса, поєсідний виступ н. Ф. Лопатинського; у висторі 2 аредотавили не будо; а середу 3. „На дні“ драма а 5. діях М. Горького.

Ukrainische Rundschau Vormalis: „Ruthenische Revue“. Herausgeber und Redakteur: Wladimir Kuschnir. Inhalt: Ein Blatt aus der kulturellen Entseignungsgeschichte des ruthenischen Volkes. (Zur Erinnerung Hebraynskis). Von W. K. — Entseignung ohne Gesetz. Vom Reichsratsabgeordneten W. Budzynowskyj. — Potocki. Eine geschichtliche Betrachtung. Von W. Kuschnir. — Ruthenische Volkslieder. Uebersetzt von Iryna K. M. Budz. — Ein aussergalizisches Gericht für Myrosław Siczynskyj. Von Dr. Walther Rode. — Henryk Sienkiewicz als Romanschriftsteller. Von Prof. Wladimir Antonowitsch. — Eine nicht gestellte Anfrage an den Präsidenten des österreichischen Abgeordnetenhauses. Vom Reichsratsabgeordneten W. Budzynowskyj. — Die Nadel. Eine Potocki-Geschichte. Von Oleksa Storozenko. — Zeitungstimmen über das Attentat Siczynskyjs. — Graf Andreas Potocki als Landwirt. — Selbstanzeige der k. k. galizischen Staatsanwaltschaft. — Goldsammlungen für polnische Zwecke in galizische Aemtern. — Buchereinfluss.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Франц Ковчєкський.

Перед вінчанем.

I.

Сиди, дівчино! Молодий чекме, давно зійшли ся вже весільні гості, нинішні повозки гуркотять по мості, тобою ціланих тебе очкав...

Сиди, дівчино! На чозо біжєє владі міртові аніоти, що не вивуть, і не див ся, що дось думи вивуть а віддалі... Мавчуло вже усе диване...

Сиди, дівчино! За одну годану ти не дівча вже, а пованила жінка — нинішні дні в забутті згубили...

Що? Ти дроздиш ще? Кров а днів тікає? Дурниця! В тебе є ще пудер, шмівка, так і акають ся чого тут не знає...

II.

Сиди, дівчино! В оєраках наділа становиє із мужом — не сама мов а поді білизна... Зломив справді твої крила та... добровільно, ані не по неволі...

Сиди, дівчино! Два азова присяги всю твою волю прикують на віки — але за те вже не згинеш від спраги, на сен година не зникнеш новина.

Що там присяга! Чи то раз лучало ся тобі, дівчино, дожило присягати, а про „коханія на вес“ чи знало ся раз, або двічі... Ці-ж значить оєквати „люблю“, ані гратись кому забавало ся, а дні годі знов даром дістати...

III.

Іди до престоза! Я жалю не маю зовсім до тебе, хоч завіє ся панто! Я ані плачу, ані не радію, ані у серці не клену акавато.

Іди! Щастя Боже на твоїй дорозі, а життю щаслива будь усе до ехоту, не муч серденька у важкій трівозі, що а на тобі може астати ся чоту...

Іди! Про мене, будь така щаслива, ані на вид сонця є блавити сніг, або богата у колосі нива...

Іди, щаслива будь, моя похана, ніколи навіть не думай об мні.

„Польський і руский революційний рух в Україні“ стор. VIII.—200. Ціна 3. кор. Михайла Лопатинського навівши замовити у автора Львів, ул. Гансера ч. 14, бо тоді не платить ся пересилки і дістаєть ся як безплатний додаток працю того-ж автора: „Маркс-Енгельс-Лібкнехт. Про відбудоване Польщі“.

Палеонтологий на антропогенном маршале почтительно не признавал ся.

Чернівці, вулиця Гоголя-Шенденберга ч. 3.

Череванин: Ф. Л. Попова в Хрудиці, Антопа Чалова у Шидли.

Найбільший вибір модних новостий на літо по зредунованій ціні.

Без паш.

Исповедан, нудили, пали, коровка, минам на била, тога да
познати и т. н.

Капеландын дэх шинэ, модон хамнаагчид „Капелани“ гурвал олон

Заг дугий: убрала 3 жамтаны наймалдсан 4 сурт.

Найбільші міста і портуми. Щільня до галани, річки і зуби.
Луги. Шахи, замки і т. д.

в грун. "Tenuis", Растежа бозили в ошбрини Слизенберг а

Замовлення з провінції виготовляють як саміди і селіча.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор.,
на пів року 8 кор., на чверть року
4 кор., на місяць 1 кор., 50 сот.
в Росії: на цілий рік 5 карбованих, на пів
року 4 карб.,
в інших державах: на цілий рік 32 ар.,
на пів року 16 ар.

Передплата на „Буковину“ разом із
тижневником „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (або 9 рублів або 34 ар.)
на пів року 9 кор., або 4-50 р., або 17 ар.
Окремим числом 10 сотників.

БУКОВИНА

Виходить кождої середи, п'ятниці і неділі.

Реданція, адміністрація і експедиція
„Буковини“

в Чернівцях уз. Петропавла ч. 2.

Ч. телефону 176.

Адреса для телеграм: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 50 сот. від
сторіж. „Надіслане“ по 40 сот. від сторіж.
При чистійшій заповненій відповідної редакції.
Рекламною матеріалю цілий рік порту.
Руськім звертає редакція лише на пона-
родним матеріалем і зазначеним наміре-
ністю початку.

В справах редакційних можна устрою по-
розуміти ся по дню від 8—10 рано і 2—4
по пол. при мідях і лист.

Чи початок Берестечка?

Чернівецька подія не єдині вітти в порядку днесь-
ного. Смерть старця, жінки і дітей, які так „небезпеч-
ними“ мали стати ся для жити трох жандармів, —
се страшна драма, гриня і загадочна на стілько, що
думка пугалу не може заспокоїти ся, доки вся подія
не буде висвітлена в кожній подробиці.

Польська преса, як в кожній рускій справі, ви-
ступила — з пильком соціал-демократичної — від
разу ворожо, стараючись всю винуватість на не-
щасних, постріляних мужиків. Із звичайного збігівця,
звичайного арештованця жінки, зроблено правдиве
повстання; люди були в двох, пильники сино-жовту
хоругву, обвинували жандармів камінем і стрілами, так
що притиснені сторожі безпеченька мусіли в обо-
роні власного життя ужити пального оружя. Але крім
жандармів не стріляв ніхто більше; не правда отже
нов би хто небудь агітував від стрілу дніпрового страж-
ника; не правда також, нов би жертви жандармського
оружя були постріляні з заду. Так представляє справу
польська преса, а за нею офіційні і справовданні
і більшість відоміх джентльменів. Та на сім не понов.
Не досить аналізувати винуватість на мужиків, тут треба впа-
нути і руских пострілів. Представляє ся отже черні-
вецьку драму яко впадок агітації, ба — озброєно
Młowa polakło донесло навіть, що день перед ката-
строфою Іздва до Чернівецька п. Останчук, аби
„замовити“ повстання, яко єдина галанція добати!
Далі, адець ся, не можна піти!

На шість чернівецькою драмою занеда ся по-
тільки польські офіційні партії та гілка їх польська
преса. На місце погрому прийшли сейчас чотири рускі
посли, прийшли кореспондент відомської „Arbeiter-Zei-
tung“, а те, що вона на основі власних помічків та
візнань безчисленних свідків стверджує, стоїть в та-
кій разі проти протиположності до звісток польської преси
і офіційних справовдань, що коно мусіло вдарити
хоч би й не шовінізмом засліплени очі. І от в одній
частині польської преси починає ся зворот. „Kuryer
Lwowski“ приносить в 254 ч. довгий свого кореспон-
дента, яка в основі не твердить всь вістим по-
дані рускими послами та „Arbeiter-Zeitung“, вістим,
які ми вже передали в останніх числах.

Інформації Кюгера, хоч не приносять нічо по-
вого, важні для нас з двох азіялів: по перше тим,

що Кюгер до недавня займав в чернівецькій справі
те саме становище як вся прота польська преса, а по
друге, тому, що є інформації походять від сторони,
яку ніхто не посудить ані о агітацію ані о сторон-
ничість в хосен руских мужиків. Посудимо отже,
що пише Кюгер.

Критичного дня, т. є. в понеділок впадутого
тільки дожили в Сереті рибу Семю Герман, господар
коде 35 літ і Михайло Чубатий, 18 літний хлопець.
В рині прила біля Тенля Притула. Недалеко ріки на-
ходив ся мати Михайло Чубатого, Єврона. Почайно
з'явили ся жандарми і арештували Германа, Чубатого
і Чубату, при чім — як оповідають свідки — один
з жандармів вдарив Тенлю Притула
полицею в біч за те, що заступив ся за ареш-
тованих, а відтак на подвір'ю Семка Власенки — він
сам оповідав се кореспондентом — дістала пла-
зом по карку його жінка Гануса, коли заступила
ся за Притулановою. Очевидно, в селі повстав гомін
і то жіночий. Діти і жінки побігли перші
в напрям перед хату вітца, куди заведено арешто-
ваних. Тимчасом по селі рознесла ся вістка про ареш-
товані троє осіб, вістці отже й мужики порох вітцову
хату. Арештовані відбули ся між год. 5. і 6. — о 6.
було порох вістками вітца досить злий, Тенля ареш-
тована повали, аж дійшла до них 200—300 осіб. Люди
домогали ся, аби вітц вийшов перед хату і поспини,
чи ріка продана чи ні. Жандарми відповіли, що вітца
нема і пізнали нарід розійти ся. „Ми розійдемо ся,
але вперше хочемо знати, чи ріка продана чи ні. Хо-
чемо почути від вітца. Вітца розійдемо ся.“ В тій
хвилі 18-літній Семю Лизин підпочив до вітца, за-
глянувши до хати і кинув: „А от, вітце!“ Угнав один
стріл, другий і третій! Лизин, утілюючи, захитав ся,
упав на землю так, що зловив собі що в кість позову,
і спина. В його мозку найдено кулю не-жандармську.
Се була оловина із знамом N°/ або M°/. Селіни
твердили, що то стріляв Алеред Кіршнер, літничий
гр. Коратовського, що находив ся у вітца і хати.
Одеска Чабан, селянка із Чернівецька, дав кореспон-
дентові візання з підписом: „Візнаю і підписую то
візання, що літничий Алеред Кіршнер стріляв з вітца
три рази.“ Іван Шахадія і Дмитро Ганівський чули
з хати лиш один стріл і невіст, що стріляв Кіршнер.
Ціле село пересвідчило, що Кіршнер дійсно стріляв,
якотомість з тої не стріляв ніхто.

Тенля заживила обуренням і на повення відважи-
ла розійти ся, візання, що було радше лайкою як
урадовим називом, ніхто не рушив ся з місця. Визнали
три жандарми самі. Чи з тої вилазят хто камінем
на жандармів і хату, немає свідства. Знаю, що
жандармів ні один не погодив ся до
лікарів, отже погодив ся, нов би котрогось з них
ударено камінем, адець ся, несправдана. Коли на
другий день привезли до Чернівецька комісія, най-

шла збиті три шибки від полузми але рамиці не
були ушкоджені; від заходу дві поперечини
в шибці були нов би вирвані, але лежали на під-
лозі цілі, не постріляні. Від півночі шибки були
цілі, так само і рамиці. В кімнаті найдено 18 камінів
везички мазої людської голівки, один расказ і коло
6 голів 1—1½ метра довгих. Свідки від ударів
камінням нема зоміти. Нині (31. мая) застав
и ще на одній і другій стороні західного вітца дві
малубони як би від кулі і рину в довгий рамі вітца.

Чотирих убитих дослинули кулі в пороху; з ра-
нених: Недопитальний з заду в плечі, Хмелюв-
ський в ший також з-заду; Ілля Притула та Іван
Проконів одержали рани з-заду шротом. Шро-
том легов ранений також Дідушин.

Ми поклали отже домішні висновки з Кюгера Lwowak-
ого, що самі говорять за себе найліпше. Для вини
мужиків згадує жандарми рішенням се, чи з тої ви-
лазят камінем чи ні. Отже всі очиниді стверджують
згідно, що жандарми не ранений ніхто в свідів
каміння на стінах нема ніяких, хоч в хаті найдено на
другий день шість 18 камінів. Звідки вони взяли
ся? Пригадуємо тут, що діти вітца признали ся перед
п. Останчуком, що бачили вези їм вночі
з поведілки на втерон занести каміне
до хати. Коли так, то та сама історія буде з шиб-
ками шибками без ушкодження рамок і з тими рам-
ками, що лежали на підлозі цілі, не постріляні.
Видко комусь влезало на тім, аби каміне було в хаті,
та в носізу забуто зробити свідки на стінах; видно
хтось почував ся до вини, коли стигав з вулиці не-
повинний огрыз delicti, аби відтак чимнебудь виправ-
дати ся і заславити.

Але ходи даліше. Перший стріл, від якого угнав
18-літній хлопчина був не-жандармський. Жан-
дарми не вивали злий розійти ся, але заклали їх.
Богато ранених поклали з-заду на жандармськими
кулями, але шротом. Се свідки і чи треба диву-
вати ся ніска них, що вітц позів дітям занести ка-
міне до хати? Свідство що даємо не повічене. Хто
знає, чи й воно вивисить справу, що-до якої за-
жати-не інтересованим, аби вона була радше латем-
нева. Але вже тепер, після інформацій і власним
органі, можна сказати, що чернівецька драма се звичай-
ний, підлий мурд! Коли він случайний, то дока-
зує про безграничну самозову і бран невиних люд-
скі почував у чернівецьких жандармів. Але коли
він не случайний?

Е. Ростанд.

РОМАНТИЧНІ

комедія в III діях.

переклад

Франц Ксенополський.

(Романс.)

ПЕРСІНЕТ.

Сльоза? Плачем? Оі щастя прийде ошаліти!
Тому що тебе кину, ти дійсно простила?

СЛЬВЕТА.

Дійсно! Муху простити, я тобою жила...

ПЕРСІНЕТ.

Аж нарешті знайшов я те чело існування,
і волосе руське, чудово, мигнєння,
і сей голос, що звучно до мене шепоче...
О ангели, я рідний вам є сей поч.

(Бачиє ся зворотню Сльвету).

Дай, устами співною ті шати легенькі,
твого шалю завої та агортки мигнєні.

(Доторкає устами шалю).

Ах, як так твоя уста оканували!...
Як могла мене навбавити красота пустал,
оксаміти та шовки двозначної шати —

СЛЬВЕТА (мискомийма).

Оксаміти та шовки?!

ПЕРСІНЕТ (своро).

О ні, ні се шмати!

Сльваго твоім ім'ям є мушлін проворастий!
Шаль сей люблю, кохаю...

СЛЬВЕТА.

Се тільки батисти...

ПЕРСІНЕТ (клякне).

І бою ся повлунити цілуном моім.
Се чудово вбрання образом твоім.

Шата в чар сповита
смак і оїй так,
як би хтось зва сьміта
давав мені нчан!...

Шату вбрану чаром
ітер так пестить,
що серденько жаром
у грудях дріжить!...

Шата в чар сповита
так чудово вєсь,
що рослім аза сьміта
в мов серце дзесь!...

Шата вбрану чаром
має щось зі сну,
ти є божим даром,
з неба динеш ту!...

Ах, се тече вбрання
такий має чар,
що родять кохання
і сердечний жар!...

Чари сей шати
оповіти в млі —

дають нам думати,
що ми у раї!...

СЛЬВЕТА (паде в його обійми).

І поезія в нашій серденьку пертає,
а все горе як чорна хмара пропадає...

ПЕРСІНЕТ.

Там... Тамтії пригода хоч досить численні
і правдиві бували, але лиш буденні.

СЛЬВЕТА.

А сї, що з батьків наших випили фінес?І
були справді фалшиві, та повні поезії.

ПЕРСІНЕТ.

Бо як серцем любови сила потриває,
дійсні шати в штучній моремі шлітє.

СЛЬВЕТА.

Ах, любов і поезія! — Ми терали сили,
щоби чуда вивіти сї, що в серцях нам цияли.

Вихід 5.

ПЕРСІНЕТ, СТРАФОРЕЛЬ, БЕРГАМЕН і ПАСКІНОТ.

СТРАФОРЕЛЬ (впроваджує обидва батисти і показує їм

ПЕРСІНЕТА і Сльвету в обіймах. Кричить).

Ось напала розлука.

БЕРГАМЕН (обіймає ПЕРСІНЕТА).

Сль!...

СТРАФОРЕЛЬ.

Карман пустельний,

заплатіть!...

ПАСКІНОТ (до доми).

Ти знов любиш?

3 Ради державної.

В бюджетній дебаті забрали голос між іншими пос. москвитин Король та пос. Конст. Левицький, яких босіди подають — одну заду на характеристичності, другу заду нажності.

Посол Король виступав проти доушмищний і лайок на «староруську» партію, киданих в останній дискусії. З протинного боку кажуть, що старорусини мають в колом польським «формальний союз та мали поверте з боку Польщі, галицького намісника, центрального правительств і всіх декадуючих офер. Про все те босідині стичого не знає, хоча є головний соймового клубу староруського. Він усе стояв на тім становищі, що парід може дійти до своїх прав тільки чесною дорогою. Він полишив св глухий на паньскі прирочена, бо не бачить діл. Польські провідники виходять з хибного зазощення, що Галичина є польською провінцією та що їм у Галичині належать св всі права, котрих не вільно нарушити. Вони є вправді емоанні робити Русинам після своєї волі якісь уступки, котрі понижають руський народ, бо його трагують так, як би він оставав під польською куратолюю.

Босідини не відмовили Польщам права на розвій в східній Галичині, але протестує проти підношення ними історичних прав до тої України. Босідини домагається св рівноправності для руської мови в галицьких уладах; правительството повинно предложити зливний закон, до которого ухвалени є комитетний едіно парламент. Ніякше не можна полагодити спору між двома народами.

Коли партія босідинна не брала участі в останній дебаті про виборчі надужити в Галичині, то се не тому, немаче-б вона признавала, що вибори до сойму відбули св законно. Навинки, босідини мушуть в цілм натиском своєї статуту, що в багатьох випадках з боку правительствених органів оповисено при надужити виборчі, щоб за неаку ціну повалити не тільки українських, а й москвитинських кандидатів на поршоті польськи. Босідини висує на події в дрогобицях і сивіцях опору.

Босідини не хоче Польщам протистати за Сян, але домагається св певної рівноправності для руського народу. Босідини наводить, що до ради місли у Львові не вибрав ні одного Русина та що прокуратор Польщ у Львові запротестував проти нитань для присяжних та явру в руській мові.

Далше босідини заявив, що заповнене кола польськего про ширієть його намірів супроти Русинів треба приймати з деяким недовером. Руський народ сам рішити, чи він є самостійною нацією, чи частиною російської нації. Се факт, що більшість інтелігенції є за признаем самостійної нації, за те більша часть солдства є русифікована. Головною либією Польщ є, що старають св о панованя над руським народом та оскіт перешагують порозуміню. «Радикалізм у руськім народі» уважає босідини за дуже небезпечний, бо він підбирає масам віру та оскіт робить їм неможливим наблизити св до культурних народів. Забита Потоцького босідини осуджує. Пок. Потоцький мав як надужити наміри та щиро старав св о зближеня між Польщам і Русинами. Босідини з обуровем відкидає звиниди я. Василька проти москвитинів. Держава повинна старати св, щоб руський народ був задоволений, щоб «радикалізм» направили не мали серед нього поверти. Сторонництво босідини не має довіри до правительств та тому буде голосувати проти бюджету.

По кількох чужих босідинних говорив Кость Левицький. Він нагадує слова президента міністрів, що правительството надієть св через полагоду угоди в Угорщину добуту війну руку, аби заняти св відтак пильними справами державними, до яких в першій лінії належить питаня національне. Демократична

держава загального голосованя не повинна знати на родів другої класи. Разом зі внесеном привілеєм суспільних, повинно правительството приступити до усунення привілеїв національних. Русини мають повне право вимагати, щоб їх не трактовано як народу другого-рядного. За теж з поведеня правительств видно, що для него національна kwestія між Польщам і Русинами не існує. Тому босідини мушуть запротестувати проти того, щоб зливному kwestію полагоджувано тільки частинно. Зливна kwestія в Галичині має не тільки характер національний, а й є також значна домінка соціальна.

Відтак обговорював босідини зряджоня в справі санації кривавих євнанів. З задуманого міністром спарбу піднесення горничного податку, одержала би Галичина лише 8 мільонів корон на санацію кривавих євнанів, а мушала би платити о 16 міль. кор. більше до державної каси. На такий «інтерес» Галичина рішуче за біда. Галицькі хлопці вимагають помічч, а не нових тягарів. Тому босідини мушуть запротестувати проти такої євнанової податки. Через піднесення податку між горівни як раз найбільшійша частина населеня причинювала би св до поверта потреб держави і явру.

По сім обговорював босідини просторо євнановий план, запровадженний на р. 1909 в законі про податок особисто-доходовий та пропонує, щоб засоби на санацію кривавих євнанів добуто з розвинення податку домого-класового і розширення прогресиві податку особисто-доходового при рівночаснім узгалянюванню способності платеня убогого населеня. До піднесення посередних податків треба приступити тільки тоді, як не вистане податків безпосередних.

Галичина потребує значної помічч держави особливо на поди політики аграрної і промислової. Треба домагати св реформи кредиту рілнього та державної охорони при набуваню землі. Так само є невідкличним поверте рілньничих євнанів між населенем, щоб вони могли розвинути св на основі самопомочи. Між реформою євнановою і реформою адміністрації мушуть бути установлені іпоти. Круг ділає старости є надто великий. Для справ військових, шкільних і податкових треба потворити окремі організми. Але є річю невідкличною, щоб ціла адміністрація держави і явру була тільки в руках людей випробованих і самоібних, які мають добру волю служити праву. Адміністраційний урядник повинен бути свідомий, що його жде кара за кожде надужити. Коли що маємо до діла з цілм адміністраційним апаратом, доволі адоорганізованни, який треба кожно усунути через реформу адміністраційного поведеня. Розвиток національної автономії через утвореня національних тіл адміністраційних є річю незначайно нильною. Босідини надієть св, що правительството і партії палати остаточно адобудує св на узгаляненя найбільш неучах потреб Русинів. Досі трактовано тільки конечности державні, на будуче треба заняти св конечностями народними, щоб нова палата відповідала своїй програмі та щоб народний парламент був для народу. (Живі оплески Русинів).

Промова посла Василька над бюджетом.

(Конець).

Мої високоповажний панове! Супроти цього страшиного, певно всеню людское чутя зворущуючого і з надужитайною точністю змальованого образа, який дав Его Ексц. грає Дзедушчиний про подробиці події в день і в годину учинку, представлено нам лише сей аврааний і правдивий образ події перед учинком. З цього описаня пізнаєте, як наша ціла партия старала св від першого дня свого приходу в сю палату в якийсь спосіб усмирити огірченя і недово-

деня нашого народу, нашої інтелігенції, їм щось приности, з чого вони набралиб надії на парламент і на правительството свї держави. Людям, що так роблять, людям, що так собі поступають, не може ні Малаховський ні ніхто инший вининути свіванню при сім учинку і ми се відкидаємо.

Мої панове! Президіяя клубу сейчас не учинку осудила його; при тім інша вона не лише за голосом серця і чутя, але була в сім хвилі також свідомою своєї підвільності перед руським населенем. Однак, панове, мали ми обовязок сконстатувати причини, які довели до учинку і се зроблено ухвалою клубу. Маж муслім загальною пояснити, як до цього прийшло, що нашім св Русини, який допустив св цього учинку — і ми то зробили. Ми не на се, щоб щось хотати, закривати або прикривати.

Ма на се тут, щоб настрій руського населеня представити правдиво і з свої причини в ухвалі клубу не могли ми нічого иншого сказати, як те, що ми дійсно сказали. Наш обовязок як людей зробила прандия клубу; притична сторона, притичний учинку муслім бути представлений правдиво і отверго і се ми зробили. Хай кожо подієне не думає, що остання добата закінчила св побідно для нього. Хоч більшість була проти наглости, Русини не були побіджені, бо вони не мають що втрачати, але кожо польське має що втрачати і воно втрачає при кождій дебаті своє імя в Європі і в історії. (Оплески у Русинів).

Хоч міністер внутрішніх справ представили Русинів як *quantité negligible*, кожоми польському св дебата не принесє слави. Навини з такою історією, в такою штуюю і літературою, зі всім своїм борбамі о волю не повинна довго терпіти під самоволоєю другої нації. Хоч посол др. Малаховський говори про страшині ідеї перовороту і анархізму, яким свечують всі руські стороництва, і хоч і міністер внутрішніх справ вчора спеціально радякальну брину руської партії остро гавив, то годі припустити, що радикальна партія лише для прикрасности радикальня; і до цієї належать мужі, що мають повну надію правности своєї нації як надворного помічч, старають св перевести свою програму. Са програма в клубі справді не є мородайною, також вона в клубі ливичи босіди передом піддавати цензурі. Кождий член може свій погляд висловити, як йому оскітє диктує. Лише в одній точці мушуть всі погляди членів клубу згоджуватись: іменно відносно приналежности руської нації, в справі оборони проти нападів на неї, і в цілм оскітєня оскілко можливо найкрасної будучности для руського народу. Тактичне поступованя клубу залежить від більшости його членів а св більшість не стоїть поза тов. Будзюновським. І моя партія нічо не баняє собі спрсно, як щоб між Русинами і Польщами вийшло якийсь *modus vivendi*; кола вже раз його вийде св, тоді народи Австрії будуть муслім собі сказати, що вони до того нічим не причинили св і не сьміють жадати для себе подия. Моя партія буде голосувати проти наглости і проти бюджету і то з тої причини, що в тім лежить одиноким можливості, висказати правительству недовіру. Робимо лише свій обовязок, коли правительството залязломо своє недовірє. Подаємо правительству також причини, з яких се робимо а його обовязком витягнути з цього наущу. Кождий Галичинець твердить, що руська партія анархістична, проси би а такі старі «підлігорті» польського кола собі не присвоювати. П. Станіславський казав, що народ хоче діл, а не безвіддихн добат. Ми від верної хвилі, як увійшли в парламент, не старались про що инше, як щоб нашому народови приности діл. Перешкодили нам правительството і всі ті, які його в тім понирали, і тому маємо проти цього правительств найбільше недовіру і мемо голосувати проти бюджету. (Гучні оплески у Русинів).

СИЛЬВЕТА.

Так.

ПАСКІНОТ.

То раз дурниення!

СТРАФОРЕЛЬ.

Хотів би я побачити гроші.

БЕРГАМЕН.

Будуть вони.

СИЛЬВЕТА (адрижало).

Боже!... Адже се марія, д' Астфюрнер...

СТРАФОРЕЛЬ (малює св і мичить).

Чітко!

Так се я був. Най гнівом отраниним не палає твоє око. Вини тут такої не має, Із прикрас обдер а хоробливий мрій, а що спосіб був добрий, не трачу надії, бо я певний був того, що ти тут спізнаєш, що в пригодах не раз щось прикрого лучаєсь, те об чому я, пані, ніколи не мріяв.

І ви також могли би (аказує на Персінет) як навич сей смілий полетіти за нами, але ті способи для такої марної, як ви є особи, бігме були-б заанадто троха енергічні, а так все ви спізнали в ліхтарі магітний.

ПЕРСІНЕТ.

Що се?

СИЛЬВЕТА (скоро).

Ні, ні, нічого.

БЕРГАМЕН (показує на мур).

За волею неба,

Завтра мур сей коначно розвалити треба.

ПАСКІНОТ.

Так коначно!... Для нас він дуже небезпечний.

СТРАФОРЕЛЬ.

Ні, най сей мур остане, він для нас коначний.

СИЛЬВЕТА (успалює всіх мажрує себе).

А тепер ми всі разом звивши св за руки висканімо у цієї цілі цілої штучи.

(звертає св до публіки).

Ясних шат крас, різнів чудеса
Вільний Амор Віг, прай чьвітних доріг...

БЕРГАМЕН.

Кілька гарних змін, діляна перемін...

ПАСКІНОТ.

Троха саїз і бур, за отсей о мур...

СТРАФОРЕЛЬ.

Ніч і фантін дам — і сьвіт ясних зір —
и в плащи своїм, лютій наче акаір...

ПЕРСІНЕТ.

Солодоні уот, злотих мрій рої
і сьвіт чесний пан і цьвіти мої...

СИЛЬВЕТА.

Шата, що дріжить, сонця блеск і сьвіт,
білий Амор Віг і музики гра...

БЕРГАМЕН.

Край чьвітних доріг голубоньків два...

ПАСКІНОТ.

І страшна влятєба, хоч в душах дружба...

ПЕРСІНЕТ.

Сей оолодний рай, сей музичи сьвіт,
и романтичний край, нас обсе він...

По поляні шгує, що тротє так нас
у півних сьвіт так короткий час...

Щось з давних часів і з малюнків щось,
тихий сьвіт сьвіт — и штучу сю далось
мар чудових шнур збуджоних зі сну...

СТРАФОРЕЛЬ.

І старий сей мур, що стоїв ось ту...

СИЛЬВЕТА.

Шата, що дріжить і поезї сьвіт...

БЕРГАМЕН.

Зинких сьвіт і мар сей найнний чар...

ПАСКІНОТ.

Сердець щирих два і батьків дружба...

СТРАФОРЕЛЬ.

І спектакль отсе, що вичить св інше...

ПЕРСІНЕТ.

Та душа не спить, хоч сьвітчилась гра...
Щось в очах дріжить, а серці щось сьвітє...

СИЛЬВЕТА.

Ясних шат крас, різнів чудеса
і поезї сьвіт — все в красі дріжить...

ЗАВІСА

Допись з Топорівців.

Сей неділя відбуло ся в Топорівцях о 1. годині з полудня на обірі читальні мушкетерів, експансивно топорівською С.кою, щоб обговорити отсі справи: 1) Вибірчу реформу до сейму і до рад громадських, 2) Економічне положення нашого краю, 3) Справу виборів провісних і твердих. На вічу було около 400 людей сільських і з Раранча, переважно парубків і молодих гадів. Хоч тут мали бути самі „радикали“, бо арештери ніс Михайло Гунулик, Захар Томашук і Андрій Панч досі не постарали ся повідомити про него загаль Русинів, то мимо того знали он на ній гаді переважно з нашої поступової партії і умовлялися, що ніче відбуло ся поважно і при потрібнім часі учасників. Побіч радикала Сандуляка з Карлона і д.ра Галіца явив ся тут начальник Топорівців п. Петро Ісачик, начальник Рогіани Іван Мезенца і брати Майданські, кулець Дмитро Гренчук з Садхурі, як посли д.р. Стоцький і Семан, учителі п. Соверия Іванович з Чорнавіч і Волод. Корнилик. Віче тривало 5 годин при дуже оживленій дискусії, в ній багато гадів і парубків забирало слово, при чім панував як найкрасивий порядок.

Насамперед забрав слово п. Сандуляк, якого більшість зборів вибрала председателем, і представив суинне економічне і політичне наше положення в Галичині і Буковині. Ми такі біди, бо промисел і торговля провадять між нами чужі люди, які з нас дододати до масти. Возьмим самі промисел і кулество в наші руки, тоді видобудем ся з добровільної а тижної напівності. Що до нашого політичного положення, то ми тому так унесаджені, бо націпи всі наші заходи паралізують, запровадують нас верховодом. Проженім нашу темноту, просвітім ся і не даймо нацим можливість, аби они могли між нами обертатись безварті.

По Сандуляку забрав слово п. д.р. Стоцький. В популярно виголошеній і описаній одобрюваній промові описав сей наш славний народний діятель наше економічне положення, яке он сьогодні, а не було хочби перед 10 роками, і вказав, який ми великий зробили поступ. Заходами послаі заложено до 100 читальні і очей, як також 140 сільських нас, що обертатимуть великими тисячами в користь народу. Читальні націпили нарід до того, щоб брали ся до торговлі і справді повстало в нас кільканадцять сіленів і кооперативних товариств, які добре розвивають ся. Очевидно треба, щоб весь нарід переконан ся, що мусимо думати ся до сільської праці, бо однієї всего адіти не можуть. Також обговорив справу реформи виборчої до громад і сейму, якої не лиш радикали домагають ся а весь руский нарід, а потімши присутних радісною ністю, що є велика надія, що ся реформа і певном здійснить ся.

Господар Майданський старший обговорив суинне положення народу і кряки, які терять на кожнім кроці. Сумну долю народу видить він в тім, що інтелігенція не помагає народом, аби видобути ся з біди, а після народом мало займають ся.

Посол Семан зазначив, що коли кандидатом ледве перед одним роком, він нічого не обіцявав народом, а виконав лиш програму, після якої думає в думі поступати, яку нарід і одобрив. Пригадує, як то він задумав тигар податковий зменшити для найбільшого населення і вийти для него землю, якої он німе не мав. С надія, що фондус релігійний дасть в поодиноких місцевостях свої діли в аренду народом, оного чого послі заповняли заходять ся. Посол брав живу участь в дебаті над військовим предложенням, аби службу зменшити на 2 роки. Старав ся о закон забезпечення на старість. Сму вже й удавалось іншевати державну випомогу для будованя гімназій в Кіпмані, а також в тім місечку складу дров і дарованя кіпманським Русинам державною препрасою хати на бурсу вартості 24,000 корон. Посол позачав багато просіб поодиноким Русинів в їх життєвих потребах, які день в день залагоджує в уряді і міністерствах.

Бесіду п. Семан, виголошену щиро і доказуючу яго любов до народу, всі присутні грішко оплескали, не викинувши і п. Майданського.

П. д.р. Стоцький звернув увагу присутних на раду культури правової в Чернівцях, яка є великим добродієм для народу, бо є на то, аби піднести сільське господарство. За якийсь ціну а майже за дармо дає она народом насіння, гній, дерева, худобу, машини і вську пораду, лиш бери і загосподаровуй ся по новітньому. Однак байдужність людей, що не хотять користатися з сего добродієства, поже все. Вей ми винні, та люди не винні, хоч кажемо їм аби брали, оним не хотять. Покинемо байдужність і всі разом помагаймо собі взаємно.

П. Сандуляк розложив присутним, як то організують ся галицькі радикали і алохотували Буковинців до подібної організації, хоч поступова наша партія містить в своїй програмі всі радикальні точки. Ми також добре розуміємо, що радикалі в Галичині треба, але чому би їх треба й на Буковині, того не можемо. Хіба, щоб видлягнути на верх поодинокі поні однієї на політичну арену, аніж впротім поступова наша партія ніколи не поборювала.

Господар Панчух дуже красно промовив до народу, аби просвічував ся, бо просвіта то сила. Завинала нарід, щоб старав ся, аби уряди громадські провадили діловодство по руски і домаган ся, щоб уряди цесарські в Русинах уживали рускої мови в слові і писемі. Він сам не прилав німецького судо-

ного завізання і зараз виставлено ему руско. Ми не потребуємо також німецьких намотів, які аж на параді під нас вчать ся рускої мови а при тім нам порині і нас румунізують, а домагаємо ся рідних і щирих нам намотів.

Посол п. Семан вдруге забрав слово і зазначив нарід, що всі послі дуже поважають ся за церковну справу і упускають її життєвим питанням для Русинів. С надія, що певном будемо мати руску сесію в конвенторії і тоді домаганя руски діловодів будуть справедливо транковані. Сего ми певно не заснемо. Ще спинує, що в нас багато негода, однак особисте порішення є найпоганіша черта людського характеру. Задля тижого порішення не повинні ми робити партій, аби вони дорогої час тратали на не потрібну борбу, намість сільно трудити ся в однім напрямі. Ми, руско-бистроумо, паншених братерську агоду. Певном подиви силу, щоб разом дружно стали, щастя-полі добувати.

Ще промовили Іван Мезенца, Дмитро Гренчук і Волод. Корнилик а Стефан Іван Ревега подякував послам д.ру Стоцькому і Ілі Семанови, що прибули на збори і вислали до нас всіх присутних. Пізнім вечором розійшли ся учасники з надією на ліпшу будучність, алохотеві до сільської праці спм вічом.

НОВИНКИ.

Чернівці, 2. червня 1908.

Санціонований красний закон. Цесар санціонував узаконений красним сеймом Буковини законопроект, після якого громадаку дорогу, ведучу в Вапшівці в Ч. по черев Карачіа в Ч. аж до Луцка-Майдану, як також галузі селі дороги через земісте до Вилівця, узакон ся повітровою.

Буковина в ювілейнім поході. Учасники ювілейного походу буковинських груп вже списані і красний виді розсилає тепер завітникам учасникам. За їзду величаво платити край. Учасники з полудняних частей краю (повіт Кіпманові, Сучава, Сорет, повісти й Важиця) прибудуть 5. с. м. до Чернівців спеціальним потягом, а прочих частей краю анічальними потягами. Три дні, т. є 6., 7. і 8. червня, будуть в Чернівцях в шлі узаконені групи. 8-го червня вечором (8-го рано вийдуть спеціальні потяги з учасниками до Відня, куди прибудуть 10. червня, щоб вати участь в пробах.

„Die Wage“ про галицьку дебат. Відеоний тижневик „Die Wage“ містить в останнім своїм числі отсі цікаві замітки про галицьку дебат в віденському парламенті: „Руска дебат в парламенті покінчила ся драматичним опіаєм. Коли вже Польня доложила великого труду, щоб страшний жалоби Русинів уредити ся як алобні видики, коли міністер внутрішних справ заповнив викону плати, що галицька адміністрація є у вірцевім порядку, а треба хіба того, щоб уредити трохи розумніших Русинів — аладріа телеграфічна звістка, що в однім руским селі вострівно похитали жандарми паторо людей, старців, жінок і дітей. Висока палата, що як азісно занепадає має до поладати „важніші справи“ — хоч опочі тих турбот не видно — принала страшну вість в тою рівнедушністю, як засьвідчує так само найвишню мудрість, як найвишню глумоту. Але публічна опінія всіх культурних народів опочувала в сій тижній бідному народом, що не може і не може забути своєї славної бувалиці на степях України. Коли сід, на дати добродушності, народ, затискає його кулак проти сего глумотів в тирани, коли его заступники з бодем і обуренням кричать до народів культурної Європи, то лише газетерський „шмук“ може називати се „зачинем“. Коли би за часів Толя виходили газети, то ті самі „шмук“ а певностю заступали би ся за шалити-Геслера, а не за анічального злочинця Толя. Однак Шілер не Геслера, лиш Толя голову опочив аїнем славим бешмертного героїства. „Історія, каже Монзен, не лише параджує про державну зраду“ і колись побачить вона анічальне доєві не в українського народа і его хоробрих заступників“...

Як пануючі володарі побирають свою платню? Спосіб плачення пенсії великим володарем є цікавий. Деякі з них не мають ніякого труду, щоб дістати свою заплату. Американський президент Рузвельт дістає по позовних місяцях чен на 24 часті своєї річної заплати, котра виносить 50 тисяч доларів, а крім того дістає ще певну суму грошей на спеціальні видатки. Англійський король Едвард побирає свою платню чотири рази в році човом, виставленим генеральним окарником державним. Німецький цесар Вілгельм дістає чен на гроші два рази в році. Чен той підписує сімох свідків і сам цесар. Австрійський цесар Франц-Йосеф, щоб дістати гроші, мусить особисто вийти ся в державний касі два рази в році. Тут приймають його три урядники і одні з них після анічаю нитав цесаря, чи сума грошей, що котру аголошує он, є для него вистарчаюча. Цесар каже: так, і тоді подають ему до підпису чек і вписують гроші. Цар російський має в державних касках неограничений кредит. Турецкий султан, коли потребує грошей, каже своему веверови, що ему треба тільки з тільки грошей, тоді не платять ся урядникам, відску, бо гроші передовсім для султана мусать бути.

Оповідки, іменованія і т. п.

Н. державна гімназія в Чернівцях. Іспити прихватив за другий піріє будуть відбувати ся 28. і 30. червня як також 1. липня с. р. Зложити шкільну алоату як також іспитову також треба найдашше до 28. червня. Свідомства видають ся в суботу 4. липня, чим закінчить ся шкільний рік. Того самого дня 4. липня, рознічуть ся іспити зрізості за літний термін.

До Ва. інженерів, архітектів, будівничих, хамінів та людей, що працюють на полі наук технічних, природничо-математичних, та на полі промислу, гірництва, алохотів а різничства! Пригадуємо, що в неділю дня 7. червня 1908 р. о год. 11-ій перед полуднем відбудуть ся в селі „Рускої Бесіди“ у Львові Рінок ч. 10. 1. пов. (Д.м. „Просвіти“) першій загальної конституційній зборі в справі алохотів ся заступати українського товариства політехнічного з сідуючим порядком денним: 1. Вибір президія зборів. 2. Вступне слово. 3. Ресерат: Справа заснована товариства укр. руских техніків. 4. Узаконені статутів товариства. 5. Висока і інтересна. 3 огляду на важність справи, та її алохотів значіння, просимо о як найчисленішій участі. Панове, котрі не одержали запрошення, алохотів алохотів ся анічальне під алохотів „Основа“, тиж. укр. студ. політехн. у Львові уа. М.м. Савіа ч. 17. 1. пов., а в день зборів при потупі на саві. Комітет алохотів урядку дня 6. червня в суботу від год. 2. по пол. до год. 8. вечором в алохотів „Основа“, а в неділю дня 7. червня від год. 10. перед полуднем на „Бесіди“. — Комітет алохотів.

Алохотів „Союз“. В четвер о год. 8. по полудня відбудуть ся відчит т. Левандовського про „Шенчоніа в європейській критикі“.

Для дівочої бурси поларував Ви. п. Панько Клин, проф. гімн гарний образ ся. представлюючий Батьківщину прес. Богородиці. За селі щодарй дар складає заряд бурки сердечку подіку. — о. А. Місний, управитель дівочої бурси.

Із штуки і літератури.

Репертуар русько-народного театру в Чернівцях в селі міського театру. Нап в середу 3. „На дні“ драма в 5. діях М. Горького; в четвер 4. „Вархо-мичів“, народний образ в 8 відлогах зі сцїнами і танцями І. Кержинського; в п'ятницю 5. (пів аніжени) „Ой не ходи Гринцю“, народний образ зі сцїнами і танцями в 5 діях М. Старицького; в суботу 6. „Жидівка вихрестна“, народна штука зі сцїнами в 5 діях Тогобочного; в неділю 7. (по пол. по аніжени до алохотів аніж) „Галіца“, опера в 4. діях С. Менушкі; вечором, „Лісова квітка“, конкурсна комедія в 4. діях М. Янковської; в понеділок 8. (послідне працюально представлено) „Наталка Полтавка“, народна опера в 8 діях Ів. Котляревського.

Гостина руського театру. „Рідняна ніч“. Перший раз отес приходить ся написати про виставу руського театру неприхильний осуд. „Рідняна ніч“ Лисенка, виставлена в суботу перед заповненою селю зробило комплетно алохотів. Вранді, чинало вини можна знайти на саму інсценізацію опери, ма брая живої, повязаної аніж, на мудию оповідане Вакула в четвертій акті — але всіх грівів сям не покريم. При тім же опера має отіально великої краси в інструментані, в хорах (друга відлоха), в солов'ї партій (Каватіна Олсана, дуєт і першій акті, тріо в третій), що колиб аніж сям та більше замишляла до селі штуки у артистів, „Рідняна ніч“ анічальне не так, як на суботнійшій виставі. Але сего алохотів не було. Окрім п. Дюпатицького, що одна дожила оперу на аніжоті, дуже мало хто відповів своїй задачі. Дехто навіть своєю партією не анічав ся як сід... Так „Рідняна ніч“ не виставляється ся. Або давати її порядно, або ні нема сід алохотів лотити і не компромітувати ся перед чужими.

Польський і руский революційний рух в Україні стор. VIII. + 200. Ціна 3. кор. Михайла Лозинського найбільше замовляти у автора Львів, уа. Гавсера ч. 14. бо тоді не платять ся пересилки і дістають ся як безплатний додаток працю того-ж автора: „Маркс-Енгельс-Лібінхейт. Про підбудованя Польщі“.

РУСКА НАСА ○ РУСКА НАСА

тоя. зареєстрована в алохотівному порухом в Чернівцях.

Однімає свого роду українська аніжальна інституція в Буковині. — Прайжні вказки алохотів і опочотуєтє їх на 5%. — Пай аніжотів 40 К і платимо 6%, аніжотів 2 К. — Редикції! Хай аніж „свід до саві“ аніжотів ся алохотів алохотів по ділі Буковині і пай аніжотів, що потула себе щирим патріотом-Україном складає селі алохотів „Руский Кас“.

Приахотуйте нам нових членів! Дирекція.

При відмірках або при різанні замовлення, викидай шматок.

Дрібні оголошення мають другу (petit), частину за № 4 а. від ліва.

Названостями на якому маршіти почтаємо не приймає ся.

Рік заложення 1873.

Чорногін: Ф. Я. Погода в Холмській. Актон Чорногін у Німеч.

Найбільший вибір модних новостий на літо по зредукованій ціні.

Гамки : куорд 18 : циньков : водной пидж : водичник : в
век их.

підарювати, подарунок, падає, коробки, шкатулка на білому, книга з подарунком і т. д.

Коллекция для музея, часть коллекций «Kagant» гужей, класс
на зан. работы в 1960-х.

Найбільш м'яка і перем'яка. Піточки до галюни, річки і озера.

Артикуляція шпиртовий: черешка до гри „Тепло“. Ракета боліла з фабрики Саксентера в Лондоні. Шанси, шанси і т. п.

Замовлено з оповіщенням виготовити по доданим і певчало.

в Терополі.

Шина вилкона 88 сот. 10 «вилконів» (вилкошодок) 8 кор. в опилоці і опилокотинні. Тирючки лавіти в поділоці. — Висмаз 2 рази денно до воїх країх. В Чернівцях на складі у Шміда і Фейзіна, в Селетині в дрогосерії медичнальній Стерншук.

ул. Руска ч. 8.

Салатино! всекуруйте сл. від шнід огневих

Селение! поминайте дахы бланую про дахы востру!

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на рік року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованих, на рік року 4 карб., на місяць державних: на цілий рік 32 ер., на рік року 16 ер.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 16 кор. (вкл. 8 рублів або 84 ер.)
а на рік року 9 кор., вкл. 4-50 р., або 17 ер.

Поодинокі числа 10 сотиків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція „Буковини“

в Чернівцях уз. Петровача ч. 2,
Ч. телефон 176.

Адреса для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає на 20 стр. від серією „Надіслане“ по 40 стр. від стрічки. При частійшій зміні змісту відповідний робіт. Рекламний неоплачений візит від міста. Рукониси звертає редакція лише на попереднім авторським і застереженням власності публікації.

В справах редакційних можна устно порозуміти ся, що для під 2—10 рил і 2—3 по пол. крім податку і вартості.

Чернівці, 7. червня 1908.

Ти еретик! ти еретик!
Ти бешкетник!
Усобища розпалюєш,
Святійшов пош!
Не приймайши...
(Шеєншо, Іван Гус).

Він еретик! росниці його! спалить його! — кричала товпа ситих празатів і інших заштитників тьми, ведучи Івана Гуса на костир. Без опору станув на полянах, зладжених на своє знищення. За хвилиночку вогонь те тіло, що берегло непоборимого духа. Спалили тіло, прискоривши тільки той процес, що відбуває ся без перестанку в природі. Але духа не побив вогонь, дух не умер. Думки константиного мученика палили зерном впали на нову ниву. Стежками Гуса пішли другі, прямуючи до правди.

По дорозі здибали їх темні сили і заступили їм путь, не допускаючи до святині правди. Колиж вони намагались іперто йти далі, їх мучили, палили. Джордано Бруно, Галілео Галілей і інші гинуть мученичою смертю. Та число прихильників їх думок зростає, почасти століть поборники правди приходять до сили, іноді слово своїх учителів по цілому цивілізованому світі. Спаленим на кострах, замученим по в'язницях проповідникам правди ставлять пам'ятники.

Бачить ворожа сила свій упадок і в передсмертних судорогах пробує завернути час назад, в середовище, коли Гуса спалили. І хочь се двайдцятий вік, мимо величких поступів в напрямі пізнання правди, мимо того знаходять ся слуги для тої темної сили і в широко отворених ротів дунає голос: „Він еретик! він еретик!“ І хто знає, чи не прийшло-б ся тому інобрудному еретикові-професорові впасти жертвою помини, коли-б слуги неправди мали на то силу.

За незначну брошуру, в якій висказані в рішучий спосіб думки, поширені в цивілізованім світі вже задані, зробили в Австрії погоню на автора брошури — проф. Вармунда — не гірші Торквемад в середніх віках. Він сів роздори, цілий Тироль хвилює ся, народ жадає покарання еретика, в протівний раз зробить повстання. Заборонити йому викладати, перенести за izar на місце місце, нагнати без пенсії — сього домагають ся австрійські поборники темноти: — християнські соціяли. Заповідає їх ватажком Люеґером завоєване університетів в цілім європейському світі науки і надчування змагають ся перенести в діло. Сердеги не хотять вірити, що з дня на день збільшує ся число тих, що так думають як проф. Вармунд. Молодіж, будучність всього народу, вської держави, перемиляєть ся з малими п'їмками — думками проф. Вармунда. Генеральний страйк студентів по всіх австрійських університетах, се відповідь на зації ворожих сил. З цих молодців вийдуть колись мужі науки, політики, парламентаристи, що — коли не підпадуть корумпуючим впливам парламентарної дипломатії — дадуть австрійській політиці пильнотумний напрям.

Борба яка розгорілась на університетах, — се початок великої культурної боротьби між двома світоглядом: клерикальним і світським. Останній, як викazuje історія, побіждає. Боротьба ся мусить вийти на користь лібералізму в Австрії, вона прискорить процес, який відбув ся у Франції, може Австрія буде першою з європейських держав, що піде слідами Франції.

Будь що будь, середній вік не вернеть ся, fait!

3 Ради державної.

На засіданні палати північ 1. червня забрав слово в спеціальній дебаті посол Олександрів. Садуючого засідання гонорист президент міністрів барон Бое, прислухуючи з своєї бесіди один уступ рускій справі. Доглядні виводи барона Бока подає в саудуючій числі. На засіданні в четвер відчитано інтерпретацію гадани нашого вступу в. Р. о. м. а. ч. у. л. а. в справі убитих Отаха Вортинна жандармом. Відчитано інтерпретації відбувало ся серед протестуючих експертів Руських і соціальних демократів. На сьм сьм засіданні гонорист для університетів професори, пров. В. а. д. х. н. о. р. і. пров. М. а. с. а. р. а. в справі пров. Вармунда. Подано тут виводи посла Олександрового з попереднього засідання.

П. Олександрів домагаєть конечності реформи адміністрації. Тепер планує на тім полі отан законної повновласти, а наріз нові апарати що до економичних суб'єктивних прав публіцист. Властий не виме майже ніяка управлінська процедура: се дуже діяльною відбиваєть ся на громадах держави, спеціально в справах економичних. Наслідком того стану правної повновласти терять галицький промисел. В найближнім станови безправне є промислові ціліні роками при уділюванню концесій; се дуже шкодить промислові.

Бесіди виме, що першим і найважливішим поступом реформи адміністраціїної процедури було би вивістити, устатити і безпосереднє. Далше треба домагатися ся участі сторін при констатованні доказів та дозволити сторонам вглядати до актів. Се є необхідне спеціально при віданнях.

Таким повна об'єктивність і безсторонність властий та їх органів є конечна, а щоб се адобути, мусить бути дана можливість випаючущим органам властий. Далше бесіди домагає ся законного управління однічальності держави за адміністраційних урядників. Одню з важливіших хаб є провадження в поладкування адміністраційних справ, які часто тягнуть ся цілими роками.

Треба було, виме п. Олександрів — шістьох трупів і 10 тяжко ранених, щоб ресурс громадян протав роботою г. Коретового відійшов до міністерства у Львові.

Бесіди виме на докончану потребу означення властем власних інстанцій максимальний речисель для поладки справ. Також належало би допускати

Антін Чехов.

ГРІХ.

Шереметова 24. Т.

Колежський асесор Мігуєв вертав сам зі свого вечірнього проходу і глибоко віддихаючи спер ся о стовп телеграфічний. Перед ним на тім самім місці чатувала на нього його давнійша покаяна Аліна і зловисто кричала:

— Пожда, покажу тобі, що значить уводити певниці дівчата! Дитину, що маю від тебе, принесу тобі до дому, піду до суду і все розкажу твоїй жінці!

І вимотка на нім, що пішов до банку і вписав на н іма п'ять тисяч рублів. Мігуєв мусить тепер про се думати; глибокий огорін виразив ся в його грудий жалував гірко, що показав ся на крок, який принесє йому стільки жури і клопотів.

Дійшовши до дому сів на сходах ганку, щоб відпочати. Була десята година. З на змар викирав місця. Нікого не було на улиці ані перед домами; старі пішли спочивати а молодіж проходила ся в сусіднім хлі.

Шукаючи обома руками в кишенях за сірниками, дитину дитям щось м'якого; підняв праву руку, щоб побачити, що се.

Але параз попав його такий страх мав би зобачи побіч себе гадину. На сходах близько до дверей лежав якийсь тлумок. В середині лежало щось подовгасте завязане в полотні; один кінець сего був вітвотренний і колежський асесор витягнувши руку почув щось тинлого і в'язкого. Перестрашений скочив і окликнув ся навируги мав зачиненці, що хоче втіхати перед половою.

— Таки привнесла мені — крикнула затиснувши п'єстуни. — Ось лежить овоц гріха! Ох мій Боже! Страх сважених і сором огоромили його.

— Що тепер робити? Що на се скаже моя жінка, як довідаєсь? А мій товариш? Його експозиція вольмо ся зі сьміху за черого, і дукало заклаче:

— Гратулюю! га, га, га! Старість не хоронить перед дурницями! Той Семєн Єрастович вічєго собі молодець.

Ціле соко дізнав ся про його тайну, і неедна чесна жінка замкну перед ним двері свого дому. О підвинутих дитих пинуть у всіх часописах і на такий спосіб на показав до теор в цілій Росії і на Мігуєва впаде тинь.

Середне вікно дому було відчинене і через него можна було бачити Анна Філаровну, жінку Мігуєва, що направила стіз до в'єтери; на подвір'ю, враз за дверима, наробок Єрибдай награвав на своїй сопілці сумні звуки. Най лиш дитина обудить ся в тайна відкриті! Мігуєва трчала невідомою силою відійти від сь.

— Швидко! швидко! муротів швидко, деж хто небудь ще підірве. Десь залову і положу перед чужим домом.

Мігуєв вив дитину на руки і повільним спокійним кроком, щоб не збудити підозріння, вийшов на улицу.

— Преклята справа — думав він стараючи ся прикрити рішучий вираз лица, „колежський асесор з повнарядженням дитиною на улиці“. Як би мав хто тепер побачити, що носу, в провав. Тут на сї сходи мав би подошити. Але ні, вінна відчепені! Може хто побачити? — Деж в його чоловіку? Вже знаю; носу до купи Велика. Се богати і малосердні люди; може будуть відчепені і виконувати-муть як свою власну дитину.

Мігуєв рішив ся занести дитину до Велика, хотів відати купця стояла в найбільше віддаленім мішки села, над рікою.

— Щоб лиш не почало кричати і не апаало в веринки — думав колежський асесор. — Се справді гадю! Дякую! Ніколи не сподіває ся сего! На руках тримав живого чоловіка, мав би се була єврейка на єврейки. Се живе сотворив, мав душу і чуте як ми всі. Як Великий прийме дитину і виконає, то може бути в його... чому ні... професор, повновник, насател. Дитя ся дині річи на світ! Тепер

несу його під пахом мав би ніщо, але може по тридцять-сорок літх буду мусіти перед ним просто стояти.

Як завернув в тісну, незабудовану улицю і до рогу загоріли йому тини густих ліщ, видавсь йому' що захвнує инсь мертво погале, діло.

— Розказати однаком се погале — думав, тап погале, що нч більше огидливішого не можна собі пообразити. Чому видавсь немисну дитину від одного порога до другого? Чи оно впаило, що прийшло на світ? І що оно провинило? Ми драби любимо відати на слух і заиратаємо невипні діти. Мусить чоловік заставити ся над сьм.

Я зробив гріх, а дитина мусить покутувати за се. Я вину дитину Великому під ноги, Великий відігнав дитину до дому убогих, і там очікують його чужі люди, що виконувать діти лиш дитого, бо беруть на се гроші. Ніколи оно не дізнаєсь, як носок гадка лежить в словах „любов“ і „щирість“. Відтак ладуть його до школи, описки вивчать ся до підтіння, буде провадити погале життя і вйде на п'їзницю. Може буде пошем, а його батьку є колежський асесор і п'їзниця хотна кров лизив в його жилах. Се моя нічність і пров. Вийшов з тини лиш на дорогу освітлену місяцем. Відкрити трохи полотня, щоб зобачити лице.

— Святий, — сказав тихо. — І сьм арлийний і сьм — такий самий як в батька! Святий і не знає, що його батьку давить ся на нього. Оно суніло, просто! Судьба вже від урядження призначила тобі таку долю.

Колежський асесор кинув очима і чув як мурани побігли по бороті. Старанно загнув дитину в покривало, вив на руки і пішов далше. На дорозі до дому купця Велика переходили йому великі гадки через голову; сонієт не давала снукою.

— Як би я був порядний, чесний чоловік, — думав, — то неспав би в повини над всею, прийшов би з дитиною перед Анну Філаровну, кинув ся їй до ніг і сказав — прости, і согривши! Роздіри мене, але пошлюй невинне дитя! Не маємо дітий, волим їх до себе! — Ова добра жінка, певно не відінає просьби. Тодж мав би я дитину коло себе. Як би то було гарно! як величаво?

асистенцію і заступство адвокатів в справах адміністративних. При рішенні приватних спорів надається застосувати засади цивільної процедури що до звороту коштів. Рішом державна повинна бути обов'язаною до платежу коштів сторонам.

Найважливішою реформою вимагає право поліційно-карне, а то так під матеріальним як і формальним оглядом. З реформою поступованні адміністративного повинна йти рівноправно нова організація адміністративних властей. Одною з найбільших труднощостей в двоїстий систем державної і автономної адміністрації. Бесідники зазначили, що не є принципіальним протиположним автономії, однак на основі сумних досвідів у Галичині їм поняття, що та система накладає на людність великі тягарі та виявляє несприятелі результати.

В справах і повітах, де живуть поруч себе і беруться зі собою різні племена, мусять позитивно протиположити знання свій після того як у репрезентативних нормах, котрі і без того не можуть бути безсторонними властями для цілої людності краю.

В Галичині панують на полі громадської адміністрації просто страшний відносини, бо повитові репрезентативні відділяють ті зверхності громадян, котрі йшли їм при виборах під руку хоча ті зверхності протистоять цілком новим як найважливішій господарству.

Бесідники не домагались повного скасування повитових репрезентаций, тільки хоча організації зв'язи між державними і автономними властями. Бесідники домагались, щоб розділити судівництво адміністративне від адміністрації, шкоти і уряди податкові від політичних властей, та щоб у краях, заселених різними народами, по змозі прикрити адміністративні повіти до національних областей.

Бесідники вносили ряд резолюцій в душі своїх домагань що до реформи адміністрації та закінчили свою промову, бажаючи наліт Герасимової сили для виконання великого діла адміністративної реформи. (Оп'єскі).

НОВИНКИ.

Чернівці, 6. червня 1908.

Запорога для руского театру. Директор руского народного театру Стахивичи довелося оперувати двоєдинцями. За старанням руских радних громадських прийшло місто на поміч рускому театру. На засіданні ради громадської 2. червня радники Лео (Німець) реферували в галичій дорозі про просьбу дирекції руско-народного театру о узявненні від податку за білети, і о узявненні від означування освітлення і салі. Просьбу ухвалив директор тим, що театр по причині слабкої еренівності понесить матеріальні втрати. Референт в ініціативу ставити вносене, щоб сповнитися бажанню дирекції руского театру та щоб ухвалити субвенцію в сумі 700 корон. Референт додав від себе, що представлення рускої театральної дружини стоять на артистичній висоті. Радник Тельман попер внісок референта, бо й він, будучи німцем разів в театрі, переконався, що о знаменитій грі. По промові радних Норста, Цурмана і Вендера, які попирали вносек, прийнято вносек магістрату, після якого дирекція руского театру.

Перед домом Велькіна привставув нерішучо. Представив собі, як би то було, як би він сидів в компанії, читав часописи в коло його хлопчина в одній кімнаті бавлять ся хвостами його шалароку; але рівночасно впринудили перед ним його товариші, що хотро усміхалися.

Бачив в душі, як його емоція тримався за червоно-білий сміх. Свіість його не успіла ся ще і почував він більше спокою і суму.

Поклав дитину на ступіні тераса і закрив лице руками, бо знов бігали йому по борозні мурашки.

— Прости мені підданство, — стогнав, — і не споминай мене з підравою!

Відступив крок назад, але нараз ступив ся.

— Що стало ся, то стало ся. Я виснажений над вою. Возьми його до себе, най люди говорять, що хотять.

Мігуче взяв дитину і шкоти кронами вернув тою самою дорогою.

— Най говорять, що хотять — думав. — Іду сейчас до неї, пишу ся перед нею на колінах і силую:

— Анна Филипповна! — Анна добра жінка, мене врозуміє. Коли хлопчик, названо його Вольдемар, коли дівчинка, буде називати ся Анна. В старості будемо мати потух.

Зробив як задумав. З плачем, повний тривоги і розпачу, але рівночасно з надією і перенятій якийсь новим чуттям, якби ехалося щось радісного, вступив до дому, вшуквав і впав перед нею на коліна.

— Анна Филипповна, — спався з плачем і поклав дитину на підлогу. — Не гайвай ся на мене, дай мені виговорити ся! Я согрівив! Се моя дитина! Пригадаєш собі нашу Агнію, який мисе попутав.

На підсприжний зі страху і сорому зірнув ся і не чекаючи на відповідь вибіг на підпір як узявний штурбак.

— Буду тут сидіти, доки мене не заведе. Мусять прийти до себе і добре подумати.

ного театру як призначення за добре ведення театру та артистичні звання ухвалив ся заможному 700 корон.

Шовінізм учительні вшехпальки. В часі сего річної учительської конференції в Чернівцях сидів ся не лише досі у нас перебувавший але взагалі некультурний ескт. Учителі в Великого Кучурова, п-а Матильда Ваахтер, шірвада на кусі книжечку, «Збірник народних пісень», упорядкований анд. Марославом Очницьким не щадячи при тім остатніх сил, палітві польського слонара на адресу України! Обуромі до якого присутні учителі-Українці звернули й увагу на некультурний а ще до того учительні рускої школи негідний спосіб виявляючи своїх національних почувань. Однак шовінізм не лише, що не соромлясь свого вчинку, але ще з циніком повторила свої дні, вшехпальки виллаки. По такім «подиві» узявши до конференційної салі усміхаючись до своїх «profratres» (шнх — милоходою камучи — у нас споре число, а хоч майже всі мають і німську мову викладову, то все таки чогось тримають ся лише руских шнх) — не сподіючись привітати «табаба!» на дівір! — що посипалось із грудий обурених до крайності Українців. Оттак віддаються ся нашому народові ті воляні «раппу» ала Ваахтер, Статієвич, Шестабер етс., що годують ся його первалицею!.. Проч із воляними обзудинцями, що — як самі кажуть — «la kawalka chleba» поназують ся навіть як треба великими патріотизмом Українцями, носить сично-женті етатизм, юнарди, — навіть перевищують ними вчинки від століття і шнх, а в нутрі дивуть шовінізмом, неважністю і нетерпимістю до всего, що українське, до українського слова, української пісні, яку мають плекати у повір'ї і української дитини!.. Проч, ще раз проч із Валеро-дани, що так зумія приспати нашу увагу, що ми й не оглянувшись, як вона нашими плечима зросла всі ті наші «тихі» емітоварні в шнхданий нам чини, що «ad majorem Poloniae gloriam» добила ся до сил, — ба навіть добрялась до наших носів (по-свідомо учительське піче) і до зобиджування нас в нашій хаті! Пишучи снх кілька стрічок, не мали ми на думці привадувати лагу до тої події, але хочемо снх остеречи все українське учительство щоб не повторили поведень і рішучим бойкотом на кож-дін впроді усних газетасів, — дали їм належну від-праву! — В.

Хотять борби! В чернівецьких православних церк-ках затихає що-раз більше славянське слово. В като-дральній церкві славянський проповідник Прокопович не проповідує, а вилічати, в Николаєвій церкві місце по руским сьвященнику обсаджено Румуном, а в перли снх. Параскеви в останній часі вже цілком прогнало славянське Богослуження. В середині, в сьвято Констан-тина і Євгена, в церкві Параскеви др. Цашкан правив тільки по волюсн хоч церква зановнена в двох тре-тинах Русинами. Що се знова має значити? Хоче може консисторія чернівецьких православних Русинам забрати й ту крихітку права, яку мають! Чи се має бути визво до нової боротьби? Коли митрополит Рента хоче борби, то буде її мати. Митрополит Рента зволить зсунути наведемі аномалії — просимо ухвалити!

Генеральний студентський страйк по австрій-ських університетах. Вже онові мало прийти до ге-нерального студентського страйку на австрійських уні-

верситетах. Однак вдало ся знов зацятити розбур-хане студентство, обізваючи, що проф. Вармундоса в якийсь спосіб буде дана йому викладачі. Проф. Вармундоса вернув ся і коли мав розпочати свої ви-клади, тирольський намісник наказав зачинити універ-ситет, щоб, мовляв, не зробили буці вдериванні сту-денти. Закликання інебрункого університету було покла-ном до генерального страйку на всі австрійських університетах, з винятком двох польських. Наслідком студентських розривів заспокоєно в середу виклада-чів і іраду, в четвер у Відні, в Празі на обох універ-ситетах, а в п'ятницю в Чернівцях. Передом відбула ся збори голосів всіх віднодухних товариств чернівецьких студентів, — з винятком підлох — де ухвалено прилучити ся до загального страйку. Жи-дівське студентство, не можучи забути кривду заво-днику проф. Мазерова, приступило до страйку зовсім самостійно. Не прилучили ся до загального страйку польські і румунські студенти, беручи згад на снхх союзників в парламенті — християнських соціалів. Ректор др. Козак побачивши в п'ятницю рано по-ред університетом споре часів студентів, що не шу-скали на університет своїх товаришів, трохи з'їхту-вав ся і рішуче пересторіг студентів перед страйком. Однак коли допущання змивала йому о неспокійний по-станови студентів повалилось на чорній табличі ого-лошене, що викладачів заспокоєно. Колиб страйк довше потривав, то студентам грозить утрата одного семес-тра. Однак в п'ятницю, разом з заспокоєним викла-дів, зачали ся також збори з причини веселих снхх, а в протязі двох тижнів може ціла справа закін-дись ся. Українські студенти на першій позиві при-лучили ся до страйку.

Ера Бобжинського. Як показують події остан-ніх днів, ера Бобжинського продовжає ору грава По-тоцького: тоді гинули рускі мужики від жандармських кулі і багнетів, тепер також. Ледво що др. Боб-жинський обили своє урядоване а вже наліво п'ять мужичиних трупів в Чернівцях; в кілька днів обили згинули парубок-Русин в містечку Фельштині від жан-дармського багнета. «Діло» дістає від свого нересно-дства такі інформации: З п'ятниці на суботу мину-шого тижня в фельштинській шинку забавляли ся сесини. Між ними був також польський парубок з Гау-боку, Стах Шайна, що недавно приїхав з Америки, і Стах Бортник, молоденькі літ овозо 20 а Фельштині Шайна піднятий висловлював всілякі пісні. Між ин-шими звертаючи ся до Бортника і вишних Русинів, які в той час були в нормі, заспівав: «Jeszcze Pol-aka», а пісню сю закінчив таким реверсом: «Jeszcze Rusin Polakowi buty szkodzą szn!» Русинів прозо-влячи ся обурала до крайності, а паликий молодий Бортник загрозив, що як Шайна знов раз повторить ту пісню, то дістане в лице. Шайна той погрози не зважав ся і заново зачал своє співати. Тоді Борт-ник зробив те, що законні. З того починала ся мо-гутня і біда. В неділю вночі о годині 8-й пер-нуз Стах Бортник до своєї хати і якийсь забави під гумором. За ним прибула постанівирер Ленскі до від-пачати і зачина, що мусить його арештувати. Бортник — як розповідають сьвідки — сказав жандармові, що він не може дати себе арештувати тону, бо ні-кого не вбав аві нікого не обірав а виліти не знав, на який підставі хоче його жандари арештувати. Збуджені гамором в хаті родичі зачали також вста-пати ся у Ленського за Стахом, щоб їх синови да-е снхх. Ленскі загрозив, що як родичі будуть йому перешкаджати в урядованні, то він одно або друге пробе-іроквал Стахові подати руни під занущиши. Стах Борт-ник зачина категорично, що не дасть себе арештувати. Тоді жандарм крикнув: «Dawaj ręce, bo się przewrócisz!» — Бортник, що був трохи підхочений, відповів: «то пробивайте, пане». В тій хвили жандари стонни йому багнет в живіт. Тільки раненого Бортника, що захитав ся під удару, хонив жандарм за плечі, щоб витягнути його із-за стола, за який усеуну ся Борт-ник. Бортник у передсмертнім відруху відтрутив жан-дарма і зачал утискати через снхх на підпір і добі-аж до воріт, але тут знесилований, упав на коліна. Встан що раз і знов втікав від жандарма аж в на-даленій горі, та тут упав трупом в моволіт. Тіло лишило в моволіт до 11. години рано, аж прийшла похона.

Коли переланина страшною подією матір Стаха, побачивши крон на шні, хонила спонесць вода, щоб його ратувати, то жандарм відтрунув матір від ко-лялочого сина та жбурнув спонесць з водою до землі. Коли заплакала мати парубка прибігла з водою, про-била жандарма те саме та ще загрозив, що і сі пробе, коли не уступити ся. По кількох хвилах Стах Борт-ник спонув. — Посол Романчук вніс в четвер інтервенцію в снхх справі, яку досіліно відчитано.

Упертий курець. Міністер поліції др. Дершата пертав онові до Відні ідуци І. князем, в який дозво-лено курити тютюн лише за агодою всіх подорожних в тій самій переділі. До того самого переділу всім андсь позважний пил і не питали свого товариша, закури папіроску. Міністер апернув ему чинно увагу, що не зносить диму, але курець мовчав і курив даліше. Тоді міністер подив ему свою візтову карту. Позна-ний пил прочитав карту, схопив мовчки до шнхх і не перестав курити. На найближній стації міністер показував ся перед начальником стації, а снхх звер-нув увагу заплатому курцеві на обов'язуючі приписи. Курець не відказав ся ні словом, лише линав візтову карту міністра, і немов би снхх, подив начальника стації. Коли начальник прочитав снхх, випривив ся, перепросив курця, поклавши ся і вибіг переланиний. Як та справа мала скінчити ся не знати.

При хімічному аналізі або при різних намовах, якийсь оди-
н **Д** **р** **і** **б** **і** **л** **ь** **О** **г** **о** **л** **о** **ш** **е** **н** **и** **м** **а** **л** **и** **д** **р** **у** **ж** **о** **м** (petit), чинить ся в 4 а. від атом.
 Палеонтолог на двох картах постійно по краяхах ся.

в Чернівцях, ул. Кучурівська ч. 22.
(Kuczurmarszstrasse 22).

Др. Стефан Сидль-Стоцкий

Складати свої щоденності в "Рускій Набѣ". Віддадан платити 5 процент.

Чернівці, улица Русна ч. 8.

Передплата на „Букварину“ разом із
тимчасовим „Русна Рада“
за дітям вік 18 мар. (або 3 рублі або 34 гр.)
а на вік року 9 мар. (або 4-50 р., або 17 гр.)
Поодинокі числа 10 сотинків.

БУКОВИНА

на пол. крім мед. і санит.

(виглядає м'яч із нормами і стандартами). Ану, аніш
голубенько, без паромонії. (Ізв'язується Манду)

Ціна оголошень за односторонню та двохсторонню: Ціна сторони 80 К., 1/2 сторони 40 К., 1/3 сторони 20 К., 1/4 сторони 10 К., 1/5 сторони 5 К., 1/6 сторони 3 К. 50 с. — Анонси обчислюються після обсягу після не після малого тиражу.

ОГОЛОШЕННЯ.
Нарушники: Надіслані: Оголошення редакція не відповідає.

При підписуванні або при рішучих записуванні, значущий опис.
Дрібні Оголошення мають друком (реклама), чималий на 4 в. від озвуч.
Надходження на анонси вивантаження поштовою на друкарню та.

Перші загальні збори нашої пещ. і шад. для громади Гатина (суч. пов.) відбулись на дні 10. червня с. р. в зожений віаторок о год. 2 по пол. в шкільнім будинку в таким днешнім порядком: 1. Отворене зборів. 2. Має ся установити яку найвищу і яку найнижшу суму позвонити одному чоловікові зложити до щадничої каси. 3. Має ся установити яку найвищу пенсію можна одному членови дати. 4. Має ся установити стону процентову для вкладок шад. і для пож. (§§ 52, 53, 54, 55, 56). 5. Має ся узгодити, що роботи в аншених в касі грішми і як роздобути потрібних для каси грошей. 6. Ухвала в справі допомоги привної. 7. Вибір касвера і назначене плати для него (§§ 29, 31, 32 ш.). 8. Ухвала нікого має бути членом в раді надзорній і вибір ради надзорної (§§ 32, 40, 51). За старшину Николай Голка, начальник.

Загальні збори нашої пещ. і шад. для громади Шиніт прив. відбулись на в понеділок дні 15. червня с. р. в шкільнім будинку о год. 2 по пол. в таким днешнім порядком: 1. Справозданне касово. 2. Підвешення стони процентової. 3. Вибір старшини. 4. Візні внесення. За старшину Николай Семенов, нач.

Найлучше і вже випробоване средство на ревматизм есть **NERVOL**

„Назва гарантована забезпечення“
антикара д-р Ю. Францоу

в Тераполі.
Ся є знамениті ускорююче средство до истерии против зенит ревматичних болю, простудних, зложних мостий, плечий гістич (нервових) моту. Прошу уважати на назву „Nervol“ і на призначення німак „Nervol“.

Ціна флакона 80 коп. 10 флаконів (експромт) 8 пер. в оплаті і експромт. Тисочки листів з відказом. — Вислава 2 рази динно до всіх праць. В Чернівцях на складі у Шинді і Феліна, в Селетині в дрогвері медичинальній Стернуса.

127 1—6 БЮРО
— м. старости —
Дра Вірфля
в справах фінансових, політичних і адміністративних.
находиться на
в Чернівцях, Ринок ч. 12. I поверх.

СПІЛКА ДЛЯ ГОСПО- ДАРСТВА І ТОРГОВЛІ в ПЕРЕМІШЛІ

радить П. Т. Халборобам замовити сплітру хлібську до салітровання напусти а побіч сего поручає свої знамениті носи і серпи повальські, потрі вже то-чер мож замовляти.
Важкі навантаження безпримочно.
Дирекції.

ДРУКАРНЯ
— тва.
„РУСКА РАДА“
в Чернівцях
Петропавла 2.

Д. Кобусевич

Чернівці

кравець мужеский

Чернівці

улиця Семигородска ч. 2.

виконує

вєякі замовлення на різнородну одіж після найновіших журналів. 104 6—8 п. н.

Видання „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“

можна купити у всіх

філіях „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“,

в друкарні „Рускої Ради“ і в книгарні І. Рехенберга.

Товариство взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР“

у Львові, при ул. Рускій ч. 20. (в власнім домі)

приймає обезпечення будинків, великих річей домашніх господарств, збіжжя і наші на випадок шкідлих випадків через пожежу. Оплата премій мала, а користь для погорілих велика.

Шкоди ліквідує і виплачує „Дністер“ в найбільшій швидкості. При опиті шкід бувають запрошені 2 господарі змисли з нами членів. Дотепер виплатив „Дністер“ 15.588 відшкодовань в сумі вісім і пів мільйона кор.

Зиск по спінченні роки звертає ся членом. Запорету за р. 1906. і 1907. вносили 10. проц.

Банк красний у Львові і Чернівцях, Каса оццали, у Львові, і т. д. приймають подієм „Дністра“ при уділюванню позички.

На житє можна обезпечити ся через „Дністер“ в Країнісмі Товаристві.

Агенції „Дністра“ находять ся в кождім місті і в многих селах і там, где, ємо зробити назний агент „Дністра“, можуть писати мені і селаче старати ся в уділені агента. Дотепер дістали агенти 1.142.108 корон премій.

Фонди Товариства 31. грудня 1907.

Фонд резервний	Кор. 1,008,864—
резерв премій	618,720—
на звороти	50,889—
на ріжницю кур.	3,437—
резерв спеціаль.	85,000—
емер. урядників	218,864—
інші фондизаосмотрені	40,000—
Разом суми Кор.	1,994,824—

Селяне! асекуруйте ся від шкід огневих

Друкарня „Рускої Ради“

має на складі

КНИГИ ДЛЯ КОНСУМЦІЙНИХ ТОВАРИСТВ
(Взаїмна Вигода“)

Всі книги до ведення товариства, коштують враз з стемілями 50 кор. з пересилкою 51 кор.

Г. ФАЙЛЕР

усувач нагнітон

Чернівці, улица Руска ч. 8.

Розповсюдуйте „БУКОВИНУ“ і „РУСКУ РАДУ“.

СКЛАД ТОВАРІВ В. БАЛЬТИНЕСТРА МОЛОДШОГО

Чернівці, улица Гоголя-Енгельберга ч. 3.

Телефон ч. 301.

Самостійна продаж п. н. надірних вибран

Рік заложення 1873.

Капелюхи: І. Геврех Іта у Відні, Осана Шлаєра Сили в Грак.

Черевники: Ф. Л. Понера в Хрудні, Антоша Чалова у Шань.

Товари з альпаки і шовкового срібла В. Бахмана і Сили у Відні.

Найбільший вибір модних новиностей на літо по зредукованій ціні.

Парасолі на літо, модної праски гладкі і надібані, значайні і модні.

Парасолі від дощу черні, гарантія на рік. Парасолі від сонця.

Американські і турецькі товари обрани, найліпші вибранки для дам, панів, дітей, для Лангана і сандали Кайфа, моднішої сорти дошові черевники, для широкіх жіноччих і т. н.

Шанси для панів, панів хлопців і дітей.

Шад для панів і хлопців під гарантією в антилітських вєєрмі, піжми, батиста, білизні і в модних красках.

Артикули імпортові черевники до гра „Tealpe“, Равети базилі з вибрані Слангатора в Лондоні. Шанси, каски і т. н.

Кинжарам, шаблях і хутових до ножа.

Рубашечки „Gilet“, „Chait“ і „Pier“ якісні різної величини і роза.

Кавалери озброєні для панів, панів і дітей. Пам'ятки найліпші по хуви застеніт квіт з найліпшим широк.

Кавалери злітні відшоріт змисли роза.

Артикули до водороски. Голландий спеціальний шад у власній домі при ул. Понера ч. 8. Курери панів, каски, шапки з антилітскими записками і широк.

Панчонок і шапелетам для панів, панів і дітей, найліпші широк.

Замовлення з провінції виготовляють ся особібно і швидко.

Танки і кури за вєєрської і модної широк з значайними або без них.

Миниарни, будівля, кладь, каробки, шапки на панів, каски до водороски і т. н.

Французькі туркани і широкі вибранки змисли широк.

Кавалери для панів, модні шапелетам „Kavalier“ туркани каски на лоп. панчери і широк.

Для дітей: рубашки і шапки найліпшої сорти.

Найліпші шад і широкі. Широкі до широк, річки і широк.

Замовлення з провінції виготовляють ся особібно і швидко.

Видав товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під надзором Івана Татарна.

За редакцією відповідає: Виктор Стрелю.

ПЕРЕДПЛАТА НА „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 18 кор., на пів року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 60 оот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на пів року 4 карб., на чверть року 2 карб., на місяць 1 карб. 60 оот.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (або 9 рублів або 84 гр.)
а на пів року 9 кор., або 4-50 р., або 17 гр.

Поодинокі числа 10 сотиць.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція „Буковини“

в Чернівцях ул. Петропільна ч. 2.

Т. телефонів 170.

Адреса для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 сот. від стрічки. „Надслани“ по 40 сот. від стрічки. При чистійшій наміщенні відомітків работ. Рекламістні повідомлення відомітків від порта. Рукописи чертять редакція лише за попереднім застереженням і надішлють на власний ризик.

В справах редакційних можна устаток по-розуміти ся по дню від 9—10 рано і з—8 по поз. прик. жодя і сьмат.

Політичний перегляд.

Парламентарні справи.

Крім бюджету має парламент ще перед літніми сесіями подати кілька інших законопроектів а передовсім в справі підвищення контингенту рекрутів правої оборони, сербського торговельного договору та в справі підвищення горічного податку. Та переповни, на які стріпузи ті проекти в палаті, перенесли правительством, що буде добре, як оно добуло згоду парламенту на ті законопроекти хоч би аж в осени. На осінь відложив вже п. президент міністрів справу підвищення рекрутів правої оборони і ухвалення торговельного договору з Сербією. Хоч пропозиція про горічний податок стріпузо ся в парламенті також з опозицією, правлічкі круги ще не поспішали ся з надією перенести его ухвалення ще перед літніми сесіями. Разом з тим законопроект було подано також справа самостійних правних фінансів. — Для прикінчення бюджетної розправи мають многи бесіди зречи ся голосу, щоба тим способом уменшити на час означений ухвалення бюджету.

Засідання парламенту.

На засіданні в 10. червня внесли соціал-демократичні і християнсько-соціальні посли інтерпеляції в справі катастрофи в обриві палатинського на Отавріну. Міністер торговлі др. Фішер відповів осячас докладаючи на внесені інтерпеляції і висказав глибокий плач правительству за ці катастрофи, що коштувала життя 18 людей. Міністер відкритиє усялякі, під якими дозволяє ся на роботу в обриві і шкєння, що правительством зробить все, аби адержати повторення такого нещастя, далше, що буде дозволено, строго озбачено і винні будуть уварані та що зробить ся все, аби зменшити нещасте для останніх по жертвах катастрофи. Палата приступила спільно до дальших дебат над бюджетом, що відбувають ся при порожніх лавках. Посол проє. Редліх закликає, що мусить бути задержана свобода науки і навчання, а також автономія університетів. В останніх подіях студентство вернувало ся слушними чуєтнями, але не було би добре їх стріпати на вибрані дорозі, що могло би довести до безпечного продовження інтракту і тижної шводи для університетів. Далше обговорює відстаїтості австрійських авіаційних швід і потребу реформи в різних галузях адміністрації, та апелює до німецьких партій, щоба

тримали ся разом в інтересі удержання парламентаризму. — Як зачувати, парламент має радити до 4. липня.

Відкинення фльотної пропозиції.

Російська дума прийняла в суботу дискусію генеральну над бюджетом маринарії. Президент міністрів Стодольний в своїй промові виголошений підчас дискусії висказав конетичність реорганізації армії і маринарії і підкрі, що в протоколі рада міністрів цар Николай умістив сльдузочу замітку: „Загальний план оборони повинен бути виготовлений коротко і ясно на одню або два десятиліття“. Президент міністрів висказав підтак ряд реформи, переведених міністерством маринарії і висказував, що ще остає до зроблення для реорганізації маринарії. Бесіди між членами думи, що оупротив естивония думи надужити такі, які були давнійше, тепер неможливі. Вийняв промова о уривати пропозицію в справі кредиту на будову нових кораблів. Мамо тої промови дума 194 голосами против 78 відкинула наданий правительством кредит на обовну маринарії.

Історія України-Руси.

Написав Михайло Грушевський.

Том VI. Життя економічне, культурне, національне XIV—XVII віків стор. 687.

Цей том, що обіймає економічне, культурне та національне життя українських земель на противі чотирех століть, можна назвати найціннішим здобутком в нашій історичній літературі, найважливішим появою в нашій літературі за останні роки. Взагалі приналежить не тільки нікому критичному, а й наприклад не дуже шкєрою для українських авторів критичному письменству, що „Історія України-Руси“ професора Грушевського — праця незначна: повільний автор викинув справедливе висловлення своєю начитаністю, ерудитією, умінням коротко, ясно і інтересно подати синтез найбільш скомплікованих історичних явищ. Та коли такими рисами визначають ся взагалі уся „Історія“, то останні два томи (V і VI), де весторонньо осягнута життя українських земель XIV—XVII віків, мають ще більшу вагу, бо для попередніх томів як не як ся автор мав і більшу літературу, і взагалі квітася та злитовські періоди історії цілком більш довідників, а через те й спірних та темних питань там

менше zostało ся. Українським же життям XIV—XVII віків без міри менш цікавився ачені, загально в ці добри літасі в ряди-годи, і професор Грушевський довело ся на одну стежку в них прокладати першому, показувати на з'явилі, на які інші дослідники не звертали уваги, аби хоч і звертали, то, не маючи перед собою такого грандіозного історичного матеріалу, який мав професор Грушевський, робили по такі висновки, які було треба. До всього того, для цього тома п. автор порекомендував ся в західній і сировинній матеріалом — з різних архівів. Усе це разом робить працю проє. Грушевського незначально багатомісним, інтересним і ставити її в ряди не тих наукових сухих праць, що стоять лише на папках у спеціалістів, а тих живих, оптимістичних, писаних совами і перлами, книжок, що не так часто взагалі, а у нас з особі, трапляють ся, які прочитав і повинен прочитати не тільки спеціаліст-історик, а кожний освічений українець. Розміри нашої замітки не дозволяють нам докладно описати ся над усіма особливими рисами подій та явищ, блискуче змальованими п. автором. Обмежимо ся на тім, що коротенько перерахуємо зміст VI тома та наизначимо хоч деякі з головніших питань.

Розділ I. — економічне життя. Тут зібрано багатий і незначально цінний матеріал про торговлю та промисли на Україні XIV—XVII в. Розглянуто особі про Торговлю на Східній Україні в XIII—XVI в. і особі в західній, про організацію торгівлі, українські армарии тих часів, ремісничу організацію (цехи). Цілий особливий розділ про торговлю новолітними (в XIV—XV вв.): українські новолітні, а ще більш — новолітні в Італії були в великій ціні. Флорентійська патріархія сенатора Стронці так називає свого сина (лист з р. 1455): „як ожениш ся, тобі буде потрібна новолітність; палиши яку чернюку — всі вони називають ся адержави і сьмат, чи руску — визначають ся правдивістю й красою (sono più gentili di compressione più belle)“. Цікаво, що московські новолітні визначили ся: „при продажі новолітників, каже Михайло Литвин, — продаєць (кримський татарин) визначає, що се новолітний полі, що по повесовані, а землі поролівеної (Литовсько-польської держави), а не московської — бо московські новолітні, як брехливі і хитрі, на новолітнім чері мають нивний кур“. Взагалі-ж, що до торгівлі і промислу в ті часи, то український елемент було відсутньо від них, а системою заборон розірвано давно безпосередньо звязь

Перше повмирили а потім повінчались

або

„Заручини по смерті“

комедія з миломіданського життя в 2. діях.

(З великоруського свободний переклад).

(Далше.)

Тонько (повільно). Заплату...

Федоренко. Ні, гарненько дякую! Сього я не хочу. Як би так дуже бажаєте зробити їх шасли-ним, то намовте вашу сердечну матусю, щоба вона сказала: „Годжу ся заплатити всім довгам моїм з приданого моєї доньки“. Ану по-пробуйте!

Тонько. Та а вже й пераз говорив — та вона, знаєте, жінка стара, хвора, має свої химери...

Федоренко. Ну, бачите, а й також чоловік старий, хворий, має свої химери.

Тонько. Гм! Славно сказано! Я тепер переносив ся, що причина всього людського лиха се сльді люди — се проклятість скупість! Скупість!

Федоренко (обидив ся). Що?!! Прощайте! (Видходять до своєї дому і замикає двері).

Тонько. Чудам, розсердив ся! (Дзвонить до своїх дверей).

Голос Івана. Хто там?

Тонько. Хіба не пізнаєш мене? Сень п. (Входить в дагу).

Вихід 4.

Квашиницька, Сергій.

Квашиницька (продовжує розмову). Мабуть, паночку, на півні з причини нашого званку прийшли з біора раніше, чим треба. Тепер у нас певно менше работи.

Сергій. Ні, напани, тепер у мене більше работи, але а вийшов раніш, щоба на свободі депо пильніше поглядати.

Квашиницька. А платню побільшили?

Сергій. Підвищили на 600 корон.

Квашиницька. От і слава Господи милосердному. Так, азначить вже тепер на свої діла поглядите?

Сергій. Старатись-му, на слькіки сль стане. — Пані добродійно, як бачу, ви не цілком потівівали ся на мене? Я жможу воє що маю надію?

Квашиницька. А чому ж ні? Адже, правду смаяти, а дуже собі вас подобала. Ви чоловік хороший, але ті прокляті довги. (Мисляє його по плечам).

Поєтарайте ся лиш, голубчику мій, мерщій їх поубутися, а тоді і заручуй ся.

Сергій. Як не старай ся, а із самої платні... і за п'ять років не виплачу...

Квашиницька. Ох, ох, ох! Тільки справа. А жаль мені вас обох. Адже ви обоє опидіте в розлуці. Та як-би ви небуди поговорили із своїм скупим батьком, йому при його багатстві легко прийде ся заплатити. Він же вас так любить, виж у його одиш.

Сергій. Воно ніби так — та на жаль батько більше любить гроші чим мене.

Квашиницька. А! Ого ра! Проміняти рідну дитину на гроші! О, скупіть! Скупіть! скупіть!

Всяке діло, страшенне лихо!

Сергій (на боці). Не ти би говорила, не би одухав.

Квашиницька. А то і покила-б собі на старість оповіньню, виклавши заміж свою Марусю за гарного чоловіка...

Сергій (бешкетує ся і не змоє як одити). Пані добродійно! По мові тут нема чого журити ся... не плачте ли по запому... Воно... те... Ви потодите ся віддати за мене донечку вашу?

Квашиницька. Я не від того, хочби і з сль хизай... рада з цілої душі такому ли ти затеви.

Сергій. Ви певно і придана на нею даєте?

Квашиницька. А жмє? Сль тисячів, як одні соти, бо треба вам знати, що се й спадщина по дідькові та тітці.

Сергій. Ну, так ось воно що... ви дайте мені ли придане тільки вить тисячів, а послідними двома тисячами виплатіть мої довги.

Квашиницька. Що се ви?!! Як се можна?!! Хіба а жможу розпоряджати майном доньки? На що а вас маю позбавляти двох тисячів?

Сергій. З нас досить і п'ять! Я павіть агоджу ся на ось що: заплатіть тільки мої довги, а більше нічого не хочу.

Квашиницька. Ні, пане! З самої платні ви не могли би вижати, на діда зійшли би.

Сергій. Ну, то в такому разі і сього не треба. Я сам зі своєї пенсії заплачу свої довги, тільки ви дайте нам своє благословення.

Квашиницька. Твої безкористливості приносить тобі честь. Бачу і радуюсь, що ти широко любиш мою донечку... але з другого боку... Ні, ні, батечку! Я жмє сказала! А що скажу, про-паво. Що хочем, а а проти чести ані проку.

Сергій (у бік). От, біда мати діло з такими чесними бабками. (До неї). Пані добродійно!

Квашиницька. Чого, батечку?

Сергій. Як бачу, ви наприхизні, тож а готов відати, тільки дозвольте запитати одної ласки. Не забороняйте приходити до вас і бачитися з Марусечкою.

Квашиницька. Ні, ні, ні! Сказала одні раз — так тому і буни. Не жможу сього дозволити. Хоч ти чесний молодець, — і а сердечно люблю тебе і маю до тебе довіру... але знаєш, який тепер сльмі пастар... Зараз підуть суди, — пересуди, а для дітки добра слава дорожча життя...

України з Західною Європою і зробило було все для того, щоб західна культура могла доходити на Україну не лише, як перейшовши через єврейський польський альянс.

Розділ II. — господарство сілське. Тут розповідає про старе далайство і його пережитки, про розвій вивозу продуктів господарства в XV.—XVI. н. (сукер, вовну, мед, худоба, риба, лісових товарів), про експорт овців і його впливи, про форми промислу, пов'язані з сільським господарством (варення сала, руди, солотрані бурти, промисл млинський), варення шва, меду, горілки.

(Нині буде).

ДОПИСЬ.

Із Бобініці.

Переїжджаючи гостинцем через наше село, подумав подорожний, як побачить гарно розложене село з рівними обістями, що тут мусить жити вмістний і розумний нарід. І справді в нас замовніший чим в інших громадах, а вишито любі читачі чим? — темноту. Та не думайте, що в нас нема школи та учених людей. В нас школа вже двінадцять і п'ять літ, є досить грамотних, так сказати гадки до тридцять літ уміють читати і писати. І інтелігентні є в нас. Є підручників, є в п'ять учателів а всі вони йдуть дідичами на службу. Воже борони, коли-б хто тільки задумав про засновання якої рускої інституції, нараз він проти неї виступав разом з дідичом, що є також зарозом і дріпником, називають его бунтівником та переслідують на кожнім кроці, поки не думає не унадо. Дідич з попом румунізатором заклали в нашій селі волосну касу, в которую вложили наш дуже добре знааний приятель руского народу др. Волчанський не більше як 85 корон. Другі дідичі так само сподмагали волосну касу. А вишито, дорогі брати, нащо це все? Перше побирають дідичі великий процент, бо верх шість, а що найближній, то вони закусали зуби на нашу громаду, щоб її зловити. Все тепер рознесли гадку, що треба в Бобініці, в чистоті руским селі впровадити в школу нову волосну. На се приникували інші люди кажучи, що те руска мана проста, — з нею не можна нігде піти, от хоч би до Оучава, а волосною можна цілу Буковину зійти. От се їх робота ішла дуже жваво, бо було кому рішувати. І адавало ся, що Бобініці, що їх називають сучасні селами глухим кутом, зловолуть ся цілком. Се мало безперечно здійснити ся, если-б не прийшов в се околицю, до сучасного селі Бросівців новий щирий чоловік і руский патріот.

Як тільки прийшла вістка, що до Бросівців нових приходить на управління народної школи наш родич Іван Тонарик, пробавивши в его шкільних товаришів як також в всіх сільських селан, назів на ліпше. І справді ми не помилили ся. Зараз на своїм приїзді в нашу околицю, хоч маючи в своїй службовій громаді борбу в славним румунізатором попом, не жалувал труду загостити й між нас темних. Розвідав ся, що то в нас нема ні якої ні іншої якої рускої інституції, розселив нам, що ми, яко руский нарід повинні подбати про свою долю самі.

За порадом управління Тонарика постановили ми закласти в нашій громаді руску касу, та з'єднати молодших та сільських людей в українську громаду.

От вже й статут рускої каси підписали, що наймудрішим і чільнішим господарі. Тепер чекаємо тільки дозволу, щоб діло допровадити за допомогою нашого правдивого і трудящегося учителя до кінця. Коли-б то ми були ширше дістали такого, щоб так шире заклали се мушкетерою справою, то не було-б діла до таких відносин, які в нашій громаді. Все був би зроблений новий панівсько-румунолізаторський виборним.

Холод.

Бесіда посла Масарика

вчорашня 25. мая при нарадах над нашим єпископом пос. Пітриневича і Вітуса в справі надружжя міжньої адміністрації.

Висока палато! При першій дебаті над галицькими виборами а голосував за нахостію, тепер роблю так само. Лише тепер я маю не для обширнішого умотивованні не лише особисті причини, але і національні та політичні. При першій голосованні вигладало — як би собі то пригадуєте — голосував трохи інакше.

При першій голосованні голосував за вписанням, соціалні демократи, радикали, тоді також людство і як не помилю ся Староруски. Сам разом висладало голосування вже інакше і закладав собі питання не лише по часописі, але також особисто до мене, чому ми Чехи при голосованні переважно абсентувались. Чи то означав востом для Подліш, чи проти них? Чи для Русинів? Чи для Старорусинів, чи проти них? Або чи то є лише демонстрація проти правительства.

Я хотів би на ті питання, о скільки се мене дотерпав, дати відповіді.

В кожнім разі, по нинішній дебаті, по способі, в який є введено, не легко буде мені, безсторонному, найти відповідне слово.

Мой панове! Я кажу, що хочу бути безпартійним, бо я відчуваю безсторонно. Я хочу говорити в найбільшою обережністю і дискрецією на діло і право. Не є се моєю задачею і не було моїм наміром, або не сій або по такій стороні докидати еще дрен до огнища, але, о скільки се можливо, хотів би я говорити успокоюючо.

Говорить у нас і багато товаришів твердило се тут, що ми Словани не повинні змішати ся до братнього овору двох словянських народів. Се має багато за собою. Богато товаришів найрізніших словянських народів так думає і я се понимаю.

Мой панове! Не є моїм звичаєм мовчати там, де ходять о важні питання а хочу отверто і зважно сказати, що в яко Чех і Словани в тій борбі відчуваю.

Я думаю, що не є добре, що ми не змішувались в такий спір, чи радше борбу. Ми повинні і мусимо змішуватись в цілу ситуацію, щоба можливо успокоюючо діяти.

Ціла дебата — се є від самого початку зовсім ясно і товариш Даминський замітив се зовсім слушно — стоїть під впливом трагічної події в Галичині. Цілком певно, мой панове!

Яке є і як мусить бути моє становище до того трагічного діла студента Сичинського?

Я суджу те діло в своїм способі: Я не можу ніякого анархістичного терору одобрити, зовсім ніякого анархістичного терору, в який би він єврі не ни-

ступав. Я говорю не лише в загально гуманістичної точки погляду.

Я бачу в ділі Сичинського не чини зовнішнього розгалуженого політичного завору, але бачу в ній, як далеко я можу се осудити психологічно, типічну погляду анархістичного тероризму і, як чоловік думачий соціально, ба прямо соціалістично не можу познати його вчинку анархістичного.

Соціалісти були завжди — се чули ви від тов. Даминського — проти анархістичних і поодиноких терористичних вчинків.

Тепер я се інтересним, що в Галичині, та не лише в Галичині, але в цілій публіцистичній раді би хотів відкрити широку розгалужену терористичну партію. Думают, що через те подія стала би ся важнішою.

Ні, мой панове! Як в Галичині була би яка партія, що мала би на сумінію той вчинок, то зі становища політичного і етичного а се важнішше, ніж як би се був поодинокий анархістичний вчинок. Прому подумати, що в Росії соціалістична партія, а в польській часі навіть соціал-анархістична виривно заклали, що они поодинокі терористичні події безумовно осуджують, і прому подумати, що Вера Зазуліц, отже міг бам сказати авторитет на тім полі, жінка, що заризикувала життям, щоба згладити Троїкова, що тепер та Вера Зазуліц в своїй життєй і повинні темпераменту артикулах пишні і говорять проти поодинокого тероризму, проти відірваних вчинків одної людини.

Важу проте: Шукайте той широку розгалужену партію і як єї надбате, а не по позиціях сконструйте, то се буде для мене задоволенням з той причини, що, як існує така партія, всеж такий можливий сновотвувати якийсь порядок в такій політичній терору, підчас коли є се дуже сумнівно, як поодинокі виконують такі вчинки.

Такі вчинки не можуть знищити системи і сам тов. Трильовський в своїй промові признав, що смерть Петодного не уніщили системи. Зовсім певно, що ні. Поодинокий, отже в тім случаю грає Петодний є жертвою цілого ряду різних політичних подій і в певностаю одиниця може бути зовсім не винна. Грає Дідушицький, запитаний раз, дуже осудив анархізм. Я вже сказав, що в анархізм так само як він, може еще еверіційніше осуджую. Але коли грає Дідушицький хотів бачити анархізм там, де его нема, то я мушу йому для его консерватизму пригадати, що терористичні замахи признавали навіть католици і протестантські теологи.

Не буду яму наводити цілої історії так званих монархистів, він мусить знати, що навіть на однім соборі похваляло анархістичний вчинок і ми маємо цілий ряд теологів, що похваляють анархістичне вбивство. (Охоти і перериси).

Переходжу до поодиноких загальніших питань, що були порушені в дебаті і спеціяльно хочу сказати слово до так званої славянської політики а також депо про так зв. панславизм.

Ми Чехи вігуремо не лише в конверсаційних лекціях але і в відносинах наукових прадах як панслависти пат'єкохон а спеціяльно яко русофіли.

Є правда, що у нас від часу т. зв. відродження нашого народу славянська ідея була частиною нашої національної ідеї. Ми швидко були Славянами, міг бам сказати, ніж були Чехами. Патріот і Славянин се було гаслом в давніших часі.

Сергій. Так коли ви згодні віддати за мене дочку, то я ходити му в ваш дім яко жених. Зробимо заручини і не буде ніяких поговіром.

Нашиницька. Ні, батечку; які знани знайдуть до чого привязати ся. Нічого не відеш, тай годі! Потерпи, козаче, може воно перемишлять ся; ну і мука буде.

Сергій (у бік). Сего! Тобі хороше казати, та мені не смачно слухати.

Нашиницька (грієє вою по щоці ласкаво). Голубоньку, так ви вже більше ждали, потрівайте трошки. Прадай, мій синочку (дівочий до своєї мати).

Сергій (нахилив ся їй у сід, поки вона не стоялася за десої, — потім стратив терпимість). Ні! Се баба того рода, що і чорт її не догадає... Її і бомбою не звернеш! Вона хоче показати мені свій характер, свою волю, як то вона уміє задержати слово, а про те гадюча баба забула, що підбирає шасте своєї рідної дочці. Та де її не розуміти! (агрессивно їй) Синку слово, пропало! А хто тебе, бабу, просив заплати таке слово.

Вихід 5.

Сергій і Маруся.

Маруся. Сергійцю! Що з вами? На кого ви впливаєте нашу мову?...

Сергій. Та на нашу матір. Простіть мені, а справді ошавів. Але все це під любови до вас.

Маруся. Ідіть геть! Чи можете ви мене любити, коли так зневажаєте мою рідну нечкву.

Сергій. Аї, любачайте. Я зовсім стратив голову! Помилуйте мене! Ви не знаєте, як я терплю! Вомусь, що коли-б не був мужчиною, то запланав би як мала дитина. (мече) Та на що краще... погляньте от і слези!...

Маруся (мече). Ах, бідний Сергійцю! Се справді слези!

Сергій. Марусенько, голубонько! Та чогож ви пла-

чете! Ну вже — нехай я сам мучу ся, а не жене... те... перестаньте. (отирас її очі своєю лустинкою) Мені вже все одно. От сьогодні треба би цілу ніч плакати, діло дуже важне, а я до самого ранку сплячу.

Маруся. Ні, не треба плакати, бо буде голова боліти, і очі поухнуть — а пантра всі заважають. Не плачте бо, Сергійцю!...

Сергій. Ні, не можу задержати себе!

Маруся. Коли любиш мене...

Сергій. Ох, тому-то я й плачу, через те мене й жаліє бере!...

Маруся. Ну, годі, буде вже! (отирас йому очі своєю лустинкою).

Вихід 6.

Ті і Нашиницька.

Нашиницька (випливає з вати). Що се? що се? Батечку милій!

Маруся (відскакує). Ах!

Сергій (у бік). А щоб ти думала, я що тільки розговорив ся, а її й пригасало!

Нашиницька. Ах, ти ледащо! Так от на які вже вчинки пустила ся! Вибігати на самотину до чужого мушника, на шню йому німать ся!

І дивила-б ся, хоча-б у хаті, а то мало що не на вулиці, де кождий може побачити! Що подумавте? Що смикнуть!...

Сергій. Пані добродійно!

Нашиницька. Мончи, з вами опісля. (до дочки). Ну, а ти, панночко, що скажеш?

Маруся. Матіночко!

Нашиницька. Мончи! ти ще саміям рот розгавляти! Каже: іду до сусідки форму на спідницю прати... Я так і повірила!... Бач, які модні фасони впрова!

Маруся. Та я не сподівано...

Нашиницька. Що не сподівано?

Сергій. Пані добродійно!...

Нашиницька. Мончи! З тобою іще поспію! (до дочки)

То ти так мене слухави? Що я тобі говорила? Що приказувала? Говори!

Маруся. Та я бігме матусенько...

Нашиницька. Мончи! потрібаймо, а з тобою розправлю ся!...

Сергій (у бік). Тьфу! Здуріла баба! то говори, то мончи!...

Нашиницька (дівочі дочку за руку). Дома повиную ся з тобою! (випливає її з двір) Тепер голубоньку, а тобою (хвастуєє на мою — сім устугниє ся).

Сергій. Пані добродійно!

Нашиницька. Мончи! і тобі не встид — приманувати дитину виходити до себе? Ну спати?

Сергій. Пані добродійно!

Нашиницька. Мончи!

Сергій. Знаю!

Нашиницька. Мончи! Я мала тебе на чоловіка доброго і чесного, а радувала ся, що піддам за тебе свою донечку, а ти от що виструпував!

Ти безчестяє мою сину голову! Знаєш? Ну, говори! (Сергій хоче говорити). Мончи!

Сергій (агрессивно терпимість). Прому вас тепер замовчати!

Нашиницька. Ш-о-о-о-о! Мончи. (відскакує від моєї).

Сергій (хвастуєє на мої). Мончат! Тепер моя черга говорити! І се вам не сором і не гріх іза користі губити свою рідну дитину! Ви дорікаєте її за те, що вона мене потайки любить?

Так знайтеж, що ви самі довели її до цього!

Нашиницька. Ш-о-о-о-о! Мончат!...

Сергій. Мончи! Ти сама цілому лихому причинила, бо ми і не подумалиб сходити ся по злодійськи, тут на вулиці, а аб чесно приходив до вашого дому, як жених, люди нічого-б не бачили і не булоб ніяких балачок як би се була інша мати, а не добродійна Нашиницька!

(Далше буде.)

Але вже в році 1848 один з наших найвизначніших політичних публіцистів Гавлічон сказав знамітні слова: Я не Славянин, а Чехом. А Гавлічон, що тим не хотів сказати нічого іншого, як лише, що він основує свої славянські почуття на часній свідомості, був противником параміа. І він вже зовсім добре добачив, — а було це ще перед 1848 р. — що наше славянство є різнородне. Північнше — а се сталося не части через утопістичну політику конституційної партії в шістдесяті роки — живе у нас знову панславизм і то спеціально очини і русофільській формі.

Нині ми наше національне почуття абудували не лише на мові і літературі, але наше національне почуття хоче рівночасно розвивати економічно-суспільні питання не лиш нашого народу але і нашого часу. Наше національне почуття має зовсім рішучо політичні тенденції, є змаганням до політичної незалежності, змаганням, якого не було в давніші часи.

Коли ми тепер в Чехах політично індивідуалізувалися — бачите преці, нікому у нас є політичних партій — представляє се так справа для кожної партії. Само собою розуміє се, ми прилучаємо се до тих партій інших славянських народів і до них маємо найбільші симпатії, що не програмі стоїть нам найближче. Там не хочемо сказати, що ворожо відносимо се до інших партій і хочемо би ми тут мали спеціальну задачу, виступати ворожо проти інших славянських партій.

Ми мешканці Чехії — а говорю тут не лиш за Чехії, але відносимо се і до наших Німців — маємо все що рішати спеціальний проблем, іменно перевести порозуміння з нашими німецькими славянами і се по підбирає нам наших славянських чужа і по ослаблює їх. Так само є у інших славянських народностей, а котрим кожда для себе має розвивати одну точно означену задачу.

З того становища хочу дощо сказати до спорядчих партій і про спорядчі партії.

Говорю найперше до Польків. Найвизначніший польський мислитель, поет, політик, історик, Міцкевич зробив нам Чехам завид, що маємо за мало одушевлення, що ми думаємо занадто вчено, книжково, розумово і Міцкевич спеціально Козироні, нашою першою слов'янському провідникові, робив той завид. Правда, Польки рішати се від нас тим, що ми знаємо одушевленням. Не хочу рішати, чи то є радова призначення, чи патавора історично. Я думаю, що се необхідне — але у всякі разі а в цілій тактиці польки рішати між нами і ними.

Ми Чехи значаю говоримо, що ми є демократичніші від Польків, ми кажемо, що не маємо своєї національної шкати і даного не лише з візьолью і чиних і утопістичних причин є ближчими від тим зглядом до Росії і Русинів по історії і в природі. То видно найбільше в тактиці і в програмі. Польська тактика, спеціально Галичан, є від нас зглядом в порівнянню з нашою більш консервативною, аристократичною і — знаємо се — призначення для правителівства. Ми маємо до Польків деякі жалі в зовсім спеціальних питаннях. І так не радо ми гадли, як наші брати Польки так уперли се були проти демократичної реформи виборчої, не радо бачились, що Польки свого часу голосували за вишном станом в Чехах. Не радо дивились се, як Польки були в Німцях азучені і годі, коли Німці проти нас виступали дуже енергійно а не справедливо. Може се й тепер є точна співня на Шляху між нами і Польками. Задля сих причин ласим є, коли ми стоїмо проти Польків а певною резервою. Не кажу з ненавистю, не кажу навіть з антипатією.

Далше босидни обговорює польські відносини каже, що ціла Австрія є тепер під панованем шкати, не можна проте говорити про спеціальну „полеміко-шкату господарку“ бо ціла австрійська шкати, ціла адміністрація, що до тепер веде се в шкати австрійської шкати, є відвічална за то, коли в Галичині шкати осигнула так велике значення. Не лиш галицький намісник, але також і чесний а великим паном, що робить свою власну політику, а не аристократичний міністер а дуже слабим паном супроти него.

Довгий уступ присвячує босидни польсько-російським відносинам, витяг, обличення може Польками і Москалями а приступає до обговорення відносин між Русинами.

(Далі буде.)

Буковинська група в ювілейнім поході.

У вівторок 6 год. від 4. по полудня відіхали особним потягом до Відня учасники буковинської групи в ювілейнім поході в числі понад 500. Точною збіркою перед відходом були військові бараки на талозі за містом (Stuttwiese).

На талозі відбувалися пробні походи і вирази в кричанні „слава“, „гоп“ на всіх кравих напрямках. Свій незвичайний над стигнув тисячі цілих монументів і мешканців міста Чернівці, бо від часу пам'ятного Буковинсько-Відня не мали Чернівчан такої сенсації. — Загалом бере в групі участь 588 осіб, з того 218 Румунів, 218 Русинів, 40 Липованів, 60 Німців і 35 Польків. Число коней 113. Ціла група представляє се в такій укладі: На переді їде 14 їдців, що будуть нести еалі в кравих бараках і горб Буковини. Они мають аамаркувати цілість краю, тому будуть вибрані з усіх націй Буковини.

Першою з чарги є румунська група. Она складає се з трох підгруп: пестреної, робітничої і політичної, в пестрих національних костюмах. Дуже гарно представляє се дальша група угорських євонів на конях, в білих шараварах і високим чоботам. Шаншу прикрашають білі пера.

Добре вийшла війська група. Два їдці на переді походу, що представляє в'їзд молодот до дому свого мужа. Музиканти в швабській почі затягають весело. Молода їде на волі убранім їрландином. На особнім волі возуть придане молодот.

Польки селани вступили малою групою в Нового Солонця в національних строні.

Найінтересанішою з усіх груп є рішучо група Липованів, що убрані в стародавніх російських костюмах з дуже яскравими прикрасами. Они представляють похід торговців овочами на торговців. Частина їде на конях, а жінки в візочках, якими привозять на торг овочі. Се найбільш барана і найбільш естетична часта походу.

Последніми — як і слідкує для найчисленнішої нації Буковини — їдуть Русини. Тут маємо дві групи, докидані і верховинні. Перша група з мініатюрної Буковини представляє новорот зі жінки. Посереду постоує найстарший з сел (перевораний за селанина ад'юнт д. Цента, провідник рускої групи) опісля сільська музика, дітчата несуть вінок зі збіжжя. Далше їдуть жінки а на коніх пізні євонани. Група з полуднкової Буковини, Гуцулака, представляє весільний похід. Гуцули селани здорові хлопці в червоних шараварах і червоних сорочках. Дітчата в пестрих гуцульських строні. Група се по липованській найбільш впадає в очі.

Так представляє се похід владанняв з сеї „Австрій в мініатурі“, що мають тут в „малім Відні“ абудити сенсацію, а що доперва в владання Відні. Буковинські народи прилагодять Відонім цілий ескортаж. Русини і Румуни мають (звичайно впротичних народів) виступати в Пратері, пописувачи національними танцями.

НОВИНКИ.

Чернівці, 11. черня 1908.

Ювілейний похід у Відні, що відбуло се на 12. с. м. буде немов стогранічною виставкою всієї австрійської держави. Кожний край покаже в поході групами живі образи зі своєї минуваности і сучасности. Похід вийде в Пратеру і пересуне се улицями через Бургфріат, до буде стоїти цісарський намісник, а потім дальшими улицями заверне до Пратеру. Спершу має тривати 4 години, але що зголосо се много груп, то похід протягне се може півтора рази довше. Здоши узяти зметавозові трибуни для публіки за ошлатою по 10 до 60 К від особи. Як лише дошише вереня, то похід сеї буде найбільш цікавою тизею ювілейних торжеств в честь нашого монарха. Між іншими виступати в поході пізля груп із східної Галичини, яких п'організованем займає се н. Соколовський, секретар „Товариства красних штук“. Іншою Польки він дав переміщення своїй народности. На виставоній площі можна було оглянути східно-галицьку групу походу, але що веноуно. На переді їхали на конях 4 сурмачі, за ними н. Соколовський в строні польського шкати, потім хлопська бандеря з передмість Самбора, докидані в під Львова, весіле з Будаєва (Рашівчан), аристократичні підмишки, весіле шляхотке з Березова (н. Коломи), гуцульське весіле з Жаба, весіле в Космача і весіле а Сокильщині. З цілого того походу найгарнішою представляли се Гуцули, в барвистих строні і на конях. В вівторок 9. с. м. відіхали учасники походу зі Львова до Відня.

Соціалдемократичний конгрес в Кракові. Далі 6. с. м. отворено в Кракові одинадцятий соціалдемократичний конгрес. З'їздив се 123 делегатів, між ними послаи Вінарсні, Вітгер, Вітик, Даміанський, Діаманд, Кушницький, Гудец, Ліберман і Морачевський. Председателі Діаманд, Гудец і Регер. Ухвалено вислати рускій соціалдемократії привітний телеграм, а вкрайним нахті, що соціалдемократичні заступники в прускій сеймі будуть боронити польську націю проти нападів галицької політики владання і знищення. Прямато зніти заряду партії і посів, і ухвалено зарядови як і парламентарній франції потім довіри.

Противоподлинковий конгрес в Будапешті прийняв резолюцію, в якій вказує управі просвітити всіх країв, щоб у всіхних класах середних шкіль ширено противоподлинкову пропаганду. До противоподлинкової дії повинні вступати також ученики класних шкіл. Крім того порішено робити заходи, щоб більшею частию поставлено під сильну охорону карного заводу та щоб подлинков зачислено до значаючих злочинів.

По християнськи чи по американськи? В малім містечку Консворт в державі Індіана в північній Америці, яких 60 миль від головного міста, живе купець Нортон, котрий там має склеп в корінних товаришах. Надано йому оголошеня від, що хоче сів склеп вести по християнськи і від тепер буде вже продавати тютюн, а кожного дня, коли заробить два долари, буде продавати товари по ціні, по якій сам купив. Крім того буде що дня роздавати бідним 200 бохонів хліба. Хто не має грошей дістане корінних товарів за дармо, хто має мало грошей дістане все

по ціні, яку він платив. Розуміє се, що се християнська любов ближнього помогла. До склепу Нортон сходив се з сусідних сіл і фарм тала маса закупників, що конкурентів Нортон брала се рознука. Але й поліція знайшла се в немалім клопоті, бо перед склепом Нортон робило се довг в день тили збіговиско, що поліція не могла дати собі ради. Остаточно власти виділи се синуванннм завізвати Нортон, щоб зміни свій спосіб продажі, бо в протичних случаях буде мусія відновляти за порушене публичного порядку.

Оповідки, іменованія і т. п.

Почетними членами товариства „Просвіта“ іменували вчерашні збори: надрадника суду Григорія Кухму, пров. Михайла Грушенекого і д-ра Івана Франка.

Поминання субота. Як ші року так і сего урядуюмо в поминання суботу 6 год. 12. в поз. панатиду по ба. н. Е. Ярошинській. Маємо надію що пошанувати паміть Полькині поснішати всі ті метрам відома була діяльність сеї першої піонерки жіночого руху на Буковині і на сеї могилі не забравши ні одної рускої родини. — Жіноча Громада.

Із „Селянської Каси“. Пригадуємо, що в вівторок, понеділок, дня 15. черня відбудуть се 2-й години по полудни в селі „Руского Народного Дому“ загальні збори Союзу руских хліборобських спілок на Буковині „Селянська Каса“. Народи будуть дуже важні. Тому просимо аби на ті збори явили се конечно відпоручники всіх кас. — Старшина.

Ново українське товариство торговельне і промислове „Титан“ у Відні. Від давня відчували се у нас бран товариства, яке посередничало би в набуттві товарів між Галичиною а Буковиною а Західною Європою. Крамарі, а навіть біліші селянські амазали товари пореважно у маломістечкових купцях, які давали виробі як посередники. За божито виробами треба було звертати се до Жидів і Польків і давати їм добрий заробок, який вони часто обортали на шкodu нашого народу. Доперва сего року змусувало се у Відні товариство „Титан“. Генеральна торговля продовжннми, яке пензало собі за ціл виперти усіх чужих посередників і а'організувати цілий наш імпорт і експорт. За підмогою ширшого круга людей оперло се товариство відразу на більшій пантаті, купило фабрику металних виробів в Ст. Ратарайн, навязало зносини з найбільшими світовими, головне німецькими фабриками і фірмами і розпочало від кількох місяців успішну діяльність в Галичині, на Буковині і в Україні. Товариство старе се достарчити нашім суспільности добрих, соціальних і танх товарів з усіх царів торговлі і промислу, а головне доставляти власних виробів а металів (як мідь, сирни, цинк, міді і т. д.) і галицьких товарів. Взагалі-ж посередничати „Титан“ в усіх торговельних і промислових справах. Товариство буде давати товари дешево, по фабричним цінам, тин більше, що само продукують у власній фабриці. Витямо ширю нове товариство і сподіємо, що ціла суспільність, серед якої так часто підноситься се голос „Сній до Сного“, підпро його змагання і зверне се до нього а певним довірем, поміняючи чужі, ворожі нам фірми. (Хто знамовить від „Титана“ що небудь через „Селянську Касу“ в Чернівцях, дістане 5 про. дешевише. Пр. Ред. — Др. Землем Кухля).

Позір Січ! На останніх нарадах „Союзу Січ“ запала одностогосно ухвала, щоб, для оживлення місцевого руху, скликати по повітах наради і вибрати повітові видли. Виконувачи ту ухвалу, скликає старшина „Союзу Січ“ збори: повіту підмачеського на день 21. с. м. 6 год. 1-й по поз. в селі ратушеній до Кіпмача; повіту серетового, серетинського і білзничих сіл пов. червоноцького в домі „Читальні Рускої Бесіди“ в год. 2. по полудни; до Гибової повіту садатурского і білзничих сіл повіту червоноцького на 28. с. м. 6 год. 2. по поз. в селі Шиматині до Сидарця, а повіту вапківського і отаївського також 28. с. м. в комнатах „Рускої Бесіди“ а Вапківцях н. Ч. 6 год. 2. по поз. Запрошені на збори насиламо. Коги би через помилку яка „Січ“ запрошені не дістали, вполати і без того вислати делегатів на збори. Січ! Не дайте власти нашому рухові і вислайте делегатів! — Від старшини „Союзу Січ“.

Укр. анд. тов. „Союз“ уряджує на вівторок, понеділок, дня 15. черня велику просвітну в'їзду на Горочій. Осібних запрошеня не вислають се і всім тим гостям, що значаю бунувати на сходинах товариства, дуже раді. — Артем. Галік, голова, І. Доцильський, нисар.

Із штуки і літератури.

Репертуар львівського руского театру в Винниці. Сала власна (в огороді н. Фріста).

В суботу, дня 13. черня 6. р. „Жидівка християн“, народний образ зі сльівами і танцями в 5 діях Тогобочного.

В неділю, дня 14. черня 6. р. „Од по хода Грідю та на вечоринці“, народний образ зі сльівами і танцями в 5 діях М. Старичького.

В понеділок, дня 15. черня 6. р. „Ревізор з Петербурга“, голосна комедія в 5 діях М. Гоголя.

Віаети продає в Винниці і Кутах торговля н. Мосина. — Початок точно 6 години 8-й вечором.

Назначение на работу кандидата не принимается

за редакцією відповідає: Віктор Струпа, Захарка,

на цілий рік 18 кар. (або 9 рублів або 34 гр.)
а на рік року 9 кар., або 4-50 р., або 17 гр.

Виходить кождої середи, п'ятниці і неділі.

ДО ПОЛ. ВРЕМ НАХОДЯ 1 ОБЪЕКТ.

H. Samurçay

Та не лати який порог, який є відчуженство, шар-
пав нашу бідну, поневолену Україну. Замість їх раз-
ом, злученими силами на відбиття порогів — у нас
богато людей стало одним, побудави адекватні своїй
личній амбіції. Одним не подобає ся, що в країні
інституції приватні свої, а не інші, внаслідок чого не
багато товариш, до якого знов не піде, що разом з ним
при роботі ті, які розділяв ся з тою боню Чер-
воною. А стара прислів'я: „До двох богів ся, так тре-
тий користає“ — сирадику ся на нас самих, як не
мож вразити! Черва наймо роздроблене — ослаблені
наші сили; через ворожнечу до своїх — відвертає ся
увагу від просту і видимої організації ворожих нам
на кожнім кроці елементів. Тому не цинно, що могли

або

(Дальше.)

Ті І Федоренко.

за сына. Першею нас по статі на два тисячі

карьеризации.

Полученный за время работы потенциал не принимался во

Надле товариство „Русна Рада“ в Чернівцях. За редакцію відповідає: Віктор Остроїч.
З друкарні товариства „Русна Рада“ в Чернівцях під надзором Івана Захарка.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на пів року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 рубльовиків, на пів року 4 руб., на чверть року 2 руб., на місяць 1 руб. 50 коп.

Передплата на „Буковину“ разом із

тижневиком „Русна Рада“
на цілий рік 18 кор. (або 9 рубльовиків або 34 ар.)
на пів року 9 кор., або 4 рубльовики, або 17 ар.
Поодинокі числа 10 сотиників.

БУКОВИНА

Виходить кождої середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція

„Буковина“
в Чернівцях уа. Петронича ч. 2.
Ч. телефону 176.
Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 30 сот. від строку. „Надіслано“ по 40 сот. від строку. При частійших і великих відношеннях робити. Редакція не може бути відповідальною за зміст. Рукописи не повертаються і не вносять ніяких змін. В справах редакційних можна бути по-ручниками: за що дати від 5—10 рубльовиків і 2—3 ар. лав. при наданні і вилученні.

Загальні збори

Союз руских хліборобських спілок на Буковині „Селянська Каса“.

Загальні збори Союзу руских хліборобських спілок відбули ся в понеділок 15. червня 1908. в селі „Народного Дому“ о год. 2. пополудни. На селі понад двіста учасників, самих селян, серед котрих майже губить ся горітка інтелігенції, особливо і черновенської.

Від Союзних спілок є 53 делегати, крім того багато селян, що інтересують ся справами каси.

Начальник старшини пров. Др. Сидор-Степанович, отримавши збори витяг зібраних і складних справ, роздає про стан каси і діяльність старшини в 1907 р. Рахунок Союзу представляють ся так:

Рахунок білансу за рік 1907.

Активна:

Каса, готівка 31. грудня 1907	6.290 K 54 с.
Позички	2.570.485 „ 88 „
Товарний відділ, партія хліба	6.408 „ 96 „
Недодатковості	274.860 „ 96 „
Інвентар	1.090 „ 72 „
Цінні папери	2.460 „ — „
Наперед заплачені відсотки ре- оскомиту	44.575 „ 70 „
Валові відсотки від позичок за р. 1907	19.143 „ 73 „
Наперед заплачені провізії	2.500 „ — „
Довідки — біжучі рахунки	68.895 „ 81 „
Страта за рік 1907	13.363 „ 89 „
Разом	8.005.853 K 00 с.

Пасива:

Пай	88.430 K — с.
Фонд резервний	2.495 „ 88 „
Вкладні вкладні	57.062 „ 87 „
Вирітелі: біжучі рахунки	355.616 „ 92 „
Господарстві вельді	2.498.451 „ 80 „
Наперед побрані відсотки від по- зичок за 1908 р.	5.062 „ 94 „
Наложний чин за 1907 р.	734 „ 18 „
Разом	8.005.853 K 00 с.

Рахунок страт і зисків за 1908.

Страти:

Перелік страт з 1906 р.	12.489 K 84 с.
Відсотки від реоскомиту	135.718 „ 53 „
Відсотки від вкладних вкладних	2.482 „ 87 „
Відсотки від біжучих рахунків	8.024 „ 10 „
Плати	8.744 „ 79 „
Реміт і оспорані кас	5.145 „ 89 „
Адміністрація	6.761 „ 62 „
Податки і належності	1.415 „ 76 „
Маржа і порторія	875 „ 26 „
Провізії	2.585 „ 78 „
Разом	184.130 K 84 с.

Зиски:

Субвенції	18.000 K — с.
Відсотки від позичок	157.767 „ 45 „
Страта за р. 1907	13.363 „ 89 „
Разом	184.130 K 84 с.

З проложеного касового справоздання і раху-
нкового заміння всіх кас райадмінстрації за діловий
рік 1906 подано отже:

З початком року 1906 мали всі каси 10.600 чло-
вік, в році 1906 пристало 4.220 членів, а виступило
513, а отже з кінцем ділового року 1906 — 14.307
членів.

Доходу було в 1906 р.	2.498.849 K 79 с.
Розходу в 1906	2.490.778 „ 67 „
Оборот в р. 1906	4.989.622 K 46 с.

Рахунок всіх білансів:

Активна:

Готівка 31. грудня 1906	41.712 K 72 с.
Довідки каси	2.198.605 „ 78 „
Вартість інвент. 31. грудня 1906	3.714 „ 54 „
Пай в „Селянській Касі“	65.530 „ — „
Наложні відсотки	43.864 „ 55 „
Страти	2.284 „ 41 „
Інші активи	62.196 „ 18 „
Разом	2.417.908 K 18 с.

Пасива:

Пай	150.804 K 95 с.
Фонд резервний	27.550 „ 87 „
Вкладні вкладні	324.250 „ 75 „
Затягнені позички	1.887.606 „ 31 „
Валові відсотки	8.124 „ 97 „
Частий аспект	20.061 „ 28 „
Разом	2.417.908 K 18 с.

Описи начальника Союзу каси на збори, що по-
лучили ся в сільських касках. Головною недостаткою наших
кас є, що люди не складають по касам своїх ощад-
ностей. Підчас каси відмінені касові каси і своїх
райадмінстрацій понад три місяці впродовж склад-
ників, то в наших спілках було всего 300.000 корон
вкладок. Не повинно бути ні одного каси, що дарю
лежати би в скрині, але найменші вкладки треба
складати в райадмінстрації. В багатьох касках старшини
не видає позичок по привісам статутів, не вивіряє
старшини, що вивіряє була обавочена відпові-
дною поручкою та не перестерігають, щоб позички
вдавати каси на пів продукції, порисні для го-
сподарства.

Над справозданням виважала ся дискусія, в котрій
забирали слово д. Найда з Бродів і д. Бере-
жан з Луки. На їх запити в справі внутрішнього
діловодства відповідав директор др. Когут.

Від ради надзорної д. Воробієвич, управ-
ляв рентного уряду казав, що Рада надзорна спон-
тролювала діловодство „Селянської Каси“, найшла все
у вірному порядку, тому вносить, щоб ухвалити
старшині абсолютну. Внесено прийнято одностайно.

Начальник Союзу представляє праймари прих-
дів і розходів Союзу на р. 1908. На внесене д. На-
да прийнято праймари без дискусії.

Горячі дебати викликала справа, в якій спосіб
має ся ширити „Народне Богатство“, орган Союзу.
В дискусії забирали голос д. Методий Огородник,
Гаврило Мінтанський з Рогінової, надуч. Сергій
Канюк з Гибкої, Куряк з Вашицької, Розто-
цький з Кидиші, Єремійчук з Шипицької, Степан
Літеревський з Черногуші, Андрій Забачинь-
ський з Рогінової, пров. Т. Бридзан

Перше повмирили а потім повінчались

або

„Заручини по смерті“

комедія з маломіщанського життя в 2. діях.

(В оригінальному свободний переклад).

(Даліше.)

П. Дія.

Обстановка та сама, що в I. дії. Нія.

Вихід 1.

Квашиниця, Маруся і слуга.

Квашиниця. Іди, іди, Марусечко! Іван проведе
тебе, погостюєш у тітку, у неї весело, а сад
лиш, всяких овочів доволі.

Маруся. Мамочко, та мені й дома весело! Я краще
волю зинити ся при вас!

Квашиниця. Годі, голубонько! Яна вже там дома
веселиться зі мною старою пунотухою! Іди,
іди, дочечко моя.

Маруся. Мамочко, позвольте мені зинити ся дома.

Квашиниця. Та що бо ти, дочечко моя? хібаж
я тебе силою виганяю, чи що? (У бік). Чу-
досно гедка! (До неї). Але бат ось що; я за-
думала зробити тобі несподіванку... та вже,
видко, треба спазати. Я задумала переробити
та відновити твою кімнату, а завтра споро-
сил, поприходять майстри на роботу.

Маруся. Певне? Ах, певно моя рідненька, чи
на добрі!

Квашиниця. А для тогож я знаю, як не для тебе,
моя зіронько! Тим я мене одним-одним під-
рада. (Дімає її). Ну, іди з Богом.

Маруся. Так прашайте, мамочко моя!...

Квашиниця. Ну, Іване, відпродай паночку.

Маруся. Що се а нече? (У бік). Вони не були ні-
коли такі добрі! (Видовиди з Іваном, стара
відпроджує їй).

Квашиниця (сама, вертаєт ся). Біднятко! Вони не
догадують ся, чому я вислала її з дому. А жаль,
дуже жаль бідного Сергія! (Розмірковує). Од-
нак дивно, та ще й як... помер від параліжу —
молодий чоловік... Чи не через те лише, що
я не згодила ся видати заміж за нього Ма-
руся! Страшно бути причиною смерті. Але
хібаж я анала, що через те мене станеть ся!...
(Замирає лице зуступкою).

Вихід 2.

Квашиниця і Федоренко (входячи зазирає двері на
кало і доває до жмені).

Федоренко. Ні, підку знав на вулицю, може попен-
тає. Ляг було спати та лише постів очі, аж
ось понийняла маячить ся, все переді мною
стоїть, навіть і голос її чує. (Побачивши
Квашиницю). Ох, деж і вона, нещаслива матір.
Вийшла з хати, щоб подала під небіжчик
поплакати. Певно в хаті журба нагче налігав.

Квашиниця (побачивши його). Ох! Осьде він, неща-
сливий батько! І навіть не плаче! Ну, певно,
серце окаменіло... Жалко втратити єдиного
сина.

Федоренко (про себе). Треба їй сказати дещо на
потіху. Та щоб хоч не засмутили більше...
Не прадумаю, як би то почати.

Квашиниця (про себе). Бачити ся мені хоч тро-
печки задоволення його, та не знаю, як почати
розмову.

Федоренко (у бік). Там се християнський обов'язок
подати потіху страждучим... (Голосом, з оселем).
Щож, пані Квашиниця?

Квашиниця. Щож батечку, добродію Федоренко!

Федоренко. Не стало, матіночко! Ох!

Квашиниця. Еге, батечку! не стало!

Федоренко. Щож робити, пропадо! Ох!

Квашиниця. Певно, така вже воля Божа! Ох!

Федоренко (у бік). Я не сподівав ся від неї такої
твердості, закамінності серця! Утратила
єдиничку, і так собі, вовсім байдунонькою!

(Голосом). Треба покорити ся святій Волей
волі і перенести отсей допуст без парівани.
Ох!

Квашиниця. Певно, певно, батечку мій... (У бік).

Привалясь, не омидала я під него такої бай-
дуноньки. Ось помер єдинородний син, а він
моя і ніщо!

Федоренко. І хто міг надіати ся? Давнож то ми
бачили діточку нашу в куні здоровими і пра-
сними, — а зараз неумолима смерть... ох!

Квашиниця. Еге! Іще недавно ми любували ся
ним, радувались... аж нараз... ох! На щом
праковати!

Федоренко. А як ви думаєте, що було причиною
такої раптової смерті?

Квашиниця. Ох, боюсь і подумати! Причини:
журба!... а хтож міг сподівати ся такого
лиха? Як би я була анала тако нещасте, бу-
лаб з радостію поблагодарила. Була би по-
платила усе довгі Марусиним приданим. Ох!

Федоренко. Ох! Вже пошб і я був анал, то певно
заплатив би за мого сина — ох! Там я не
лі спокості не хотів платити, але щоб при-
вчити його трохи... А тут от до чого довела
тота наука! ох!

(Далі буде.)

впливність, байдуже про зломані емоції, — мовби лишати дошкору силу робу. І кожен в тій безпастанній погоні за дешевим робітником не раз купався в капіталі в оточенні крові, коли ливався з собою труни, а за трунами загінні серіт, безжально море гора і печаль, то се в теоретичній термінології називає ся „обороною ладу суспільного“. Що відносини того ладу є фатальні — се річ певна.

Та о сільські гіршіми, позбавленими, о сільські трагічнішими являють ся наслідки визволення дитини! Молодіжний організм не вміє ще розвинути ся, як не має часу на нагоду просвітити себе світлом сучасної культури, — словом дитя не почало ще жити, а тут капіталізм вже убиває в ній ті перші зародки духовного і віщого життя, немислительно лопить, нищить окостеністю... Яка кошмарна шкода виходить із такого стану річної загалу і для кожного особини з окрема — про те, адже, се, я говорю, не треба. А однак і досі такий лад творить ся, а яраз тих, що вказують на його шкідливість, на ті аномалії, на той незлад, — тих, що відкидають ті відкинуті, в записки сільські і нові райи, — уважає ся ворогами ладу суспільного і пера — о іронію! — пера і кара стріляє їх за се. Звісно „права не люблять“, „за правду б'ють“.

Та „Вог не в силі а в правді“ каже народна приказка. І ті дрібні, нерозвинені, слабкі естери зближають ся поволі але постійно до побіди. Число їх оборонців, широкі їх речинні білішки і синіваті роутути мимо всіх ворожих заходів капіталізму. Однак тільки жертв погасла та система, заки громадянство звернуло на се увагу!... Во в переконані знаємо, що на правду, на визволення, на чуже горе всім громадянством не дуже зрадливе. Аж, вола „недола чаша черпають ся через край“, аж тоді настане час дана сирова відгомін в публічній опінії, а в сідзі за тем і у міродахних кругах. А чорна статистика вказала дійсно, що на поля низького дітчої праці „недола чаша черпалася через край“.

Добра статистика — се найзрозуміліша міра усіх відносин. Добра статистика — се підстава всіх дослідів і комбінацій. Тому і подані кілька дат статистичних в області дітчої мартерології:

В Англії при ткацтвах, при фарбарстві, при фабриках одягу і взагалі при текстильній індустрії було в р. 1890. зайнятих 35.166 хлопців а 38.553 дівчат, разом 73.819 дітків. В р. 1896. кількість законних ексцесивних з р. 1904. число зайнятих там дітків вище 14 ат каже вже на 53.256. Се становить 5 проц. всіх сіль робітників. Дітя ті зайняті через позовину робочого часу.

І. Герасимович.

(Далше буде.)

Занепад народного руху в Кадобівцях.

(Допові.)

Гей-гей, милий Боже, як то часи змінюють ся! — Кадобівці, село позисе на весь повіт славно своїм народним рухом, сталося тепер майже одним із найбільш під тим оглядом занепаданих сіл. Всі місцеві народні товариства як читальні, каси і „Січ“ давно живуть вже тільки заповненими запалом по актах як свідки повинних просвіти часів! Члени товариств, що позисе своїм запалом до народної праці і своєю ревністю вказали їм села на цілий повіт — а може і на цілу Буковину, одні анекдотичні остатки, другі збалансовані втекли з від народного прапора, а треті — треті коротають свій вік у духовній темноті і просявають зі собі час від часу хліба чарочкою „поцішитель“. Не так то булово колись. Збудована власними силами читальня не могла помістити в ній і сьвіта всіх членів. Ріжні поучаючі книжки і різномодні політичні часописи читались тут у відільних хилах, а патрістичні та народні пісні звучали на все село. Нарід пропонує ся віну, запалив се до народної праці і взяв ся щиро до організації. Та ті часи вже минули. Маленка в повзбавлених рішавих будня, призначена колись провізорично на читальню (якщо збудує ся „Народний Дім“) сьвітить тепер що сьвітять і водзі пустою, мимо того що знаменано в ній читальню в ірраціональну але і касу та „Січ“ (на шапер). Прийдемо до неї, не заставимо вже очей, свідомість людей, тільки кілька востерів, що погасили очима і майже байдужо на все дивлять ся. Сьвітять, нових книжочок дають біг, часописи сні ще палає ся, то і то не заплечена. Народних пісень вже не чути, хліба — дивонять порційними. — Жаль стільки серце сьвідомому чоловікові на вид пустішого а колись так урочайного народного ґрунту.

Не гадайте однак, що тут може нема народної школи, що тут може розпачіювані ся дідичівські демократичувачі ший на село, що спаралізував народну роботу може який ніс — румунізатор, ні! Се тут народна школа, найбільша може в цілм повіті, нема тут дідичів, нема пона румунізатора, але є тут такі свої, що засиджені хвилювою своєю властивістю в громадській дбаві про дальший мирний розвій народного руху в громад, замість провадити до кінця розпочате народне діло — паралізують свій розвій особистістю та по часті і етановою ворожнечою до сьвідомих одиноків в громад, юдять проти них в селі нарід і в погоні за особистими користями не лиш забувають на загальну народну працю але навіть будять сьвідомо буди неспокійно діляють проти її інтересів. Розуміє ся, що пилла таких одиниць стає більший і

страшніший, коли знайти, що ті самі одиниці стоять не тільки на чолі громади але навіть і на чолі досвідно всіх місцевих товариств. Коли аса власть в селі сконцентрує ся в руках менше просвіченої, до того нещирої та — що найважніше, фальшиво амбітної особи, тоді вище ахто. Таке і в нас в Кадобівцях.

Сьвітлий, молодий, повний запалу до народної праці, освічений чоловік приходить до села. Перший його крок, розуміє ся, до читальні. Тут записав ся в головну читальню. Голова знача особа на цілу околицю, але знала по зі сторони просвітної тільки історіо-політичної. Сьвітлий чоловік орієнтує ся в ситуації. Тому, що сей чоловік своєю гештєр-ським політикою володів ся ген поважне село, заимпонував він і всім членам чагальні. Они вибрали його на голову товариства. Сьвітлий чоловік розуміє небезпеку сего для товариства. Через якийсь час працює він в найбільшій резервою під зареком вибраного голови. Однак не аніміє часті перепонує ся, що голова товариства не працює щиро в користь інституції. Сьвітлий чоловік привнеє то неспокійний сьвідомість цілий і задля товариства у його голови; отже сьвідомий чоловік посвячує весь свій літний час, всю свою працю і енергію в тій цілі, щоби освідомити як сіді саму голову товариства, бо аніжко від голови руху йде. Голова однак дивить ся з погордою на всі ширі рад і поради сьвідомої та ширі одиноків. Через брак доброго проведу в товаристві починає ово знападати. Сьвідомі одиноків, півзависні корінь лиха, починає йому протидіяти. Тут однак знаходити на фальшиву амбіцію голову товариства. Члени товариства не дають ся скоро освідомити до тієї степені, щоби прозуріли, що освідомлений гештєр-політик не може бути головою просвітнього товариства. За сьм сідіду, що чоловік наразить собі з часом не тільки голову але і більшість членів товариства, котрі все таки більше вірять своєму. Трапляє ся ще, що голова одного товариства, але і півзависним громади, тоді маємо силу і вагу сьвідомого потентата. Підеш йому на руку, подеш ся его гештєр-політик і особистим інтересам, то можемо числити на яке таме його поперта в таких справах, що не йдуть в розрив з його інтересами. Стохеш однак корупцію в селі знайти, зазначений герод очисти, то не тільки що се тобі не власть ся, але навіть мусиш стеречи ся і перед буюком. Посипати ся на тебе лайки, істригі і трюмжени всьмілого рода і навіть ти готов стратити марку „патріота“, позаяк підняв борбу проти знаної в цілм повіті особистості. До тоді шукати поради і помочи?

Застановили ся отже над сими фактами і розважились їх докладно, прозурімо, чому в Кадобівцях народний рух цілком майже приопав. Дало би ся ще депо вратувати, але нема ні заїди не то матеріальної але навіть і моральної помочи проти місцевого потентата.

Член громади.

НОВИНКИ.

Чернівці, 16. череня 1908.

Замість номеру в честь дружини руского театру оборонено на сьмаша дружини, а за угодою жертвобачів, гроші на сьмаша зібрані на підмогу для родни бл. п. артиста Ольшанського. Посіпшав в датках отсі бл. Н. Дрогомирський 8 К, М. Грушківський 4 К, А. Совеницький 8 К, др. Т. Гали 8 К, др. Е. Бурчаківський 4 К, др. В. Гузар 8 К, др. К. Клим 7 К, др. В. Ключевський 4 К, В. Ясенський 12 К, Ю. Пігуля 4 К, О. Попович 4 К, др. Д. Коротавицький 4 К, Е. Пігуля 8 К, А. Лунашівський 2 К, др. Смал-Стопний 12 К, О. Пігуля 4 К, О. Захарівський 2 К, М. Коралевський 4 К, В. Михайлович 3 К, Маєр 2 К, І. Остапович 4 К, І. Воробієвський 4 К, І. Черний 4 К, М. Лещицький 4 К, А. Волосовський 1 К, П. Миколайчук 2 К, о. М. Гали 4 К, о. К. Костецкий 4 К, о. М. Сімонович 4 К, о. Луцький 4 К, др. В. Миколайчук 5 К, др. А. Артимович 4 К, Ю. Кобиланський 5 К, І. Прийма 3 К, А. Клим 4 К, о. Е. Сомала 4 К, О. Простуринський 2 К, П. Клим 1 К, Т. Вриндзан 4 К, Радомський 2 К, Р. Цегельський 2 К, О. Лужа 4 К, п-на М. Омук 2 К, Н. Григорівський 8 К, Г. Герасимович 4 К, др. Я. Кагут 8 К, О. Могиланський 4 К, тев. „Прав. Академія“ 4 К, А. Руснак і товариші 4 К, др. Виницький 10 К, Цента 4 К, сов. К. Цента 4 К, В. Сармалевський 4 К, В. Кмичкович 4 К, дир. К. Кован 2 К. Разом 250 К. З сего заплачено 10 К сьмашу „Народного Дому“ Лунашівському Царикови за се, що обран датки, а 240 К передано в руки директєра руского театру п. Стадника. За сьмаша складає комітет всім Ви. жертвобачам сердечну подяку. — За комітет: др. К. Клим, голова, Р. Цегельський писар.

Юспити зрілоості в буковинських середних школах. Краєва рада шкільна вивчила початок устних юспитів зрілоості с. р. в буковинських середних школах на сьмашу терміни: І і II. державна гімназія в Чернівцях 1. липня, гімназія в Радивцях 8. липня, в Сереті 10. липня, гр.-ор. гімназія в Сучалі 1. липня, гр.-ор. реальна школа в Чернівцях 8. липня, міський дівочий ліцей в Чернівцях 26. череня с. р.

На батьківщині Т. Шевченка. Д. Володимир Волк пише в „Раді“: Нещодавно тримавсь мені побудати у с. Кирівці, і я, звичайно, заглядаючи ся побачити, у якому становищі тепер сідіба, до якої Т.

Шевченко. Ступно було в дивитись! На сідібі жива тепер нобіж Тараса Проні Шевченка, людина воєні знора. Хати, де жив Тарас, вже нема, а мені показували тільки місце, де вона стояла; на тім місці Проні посадив два доренця, але вона ледки під землі відростають. Сам Проні погорі в живі у маякості хатині в боці. На місці де стояла хатина, в лій ріс Тарас Григорівський, треба було-б поставити хоч яку небудь ознаку напр. шматок сьмаша в паласом або-що! Одно слово громадянам треба поміркувати в щось зробити, щоб в селіни пригадували собі що то за Шевченко жив тут. Ідучи через Моринці, в розвигував людей, та ще в старих, до жив Шевченка, як знайти його сідібу, але люди не знали, що мені відповіли. Нарешті, після довгої балаж, один солонин сказав та в каже: „Йшла возись сьмаша за Шевченка, чули, але не знаю, чи він ще в живих; мабуть вже амер!“ Отже ми почули від кількох людей; аж у Кирівці тільки добились толку. Се в наводить мене на думку, що не тільки у місті треба пошанувати пам'ять Тараса Григорівського, але в на селі; там, де він в живі.

Львівський театр в Заставні. Для 2. мая с. р. прибула часть трупи львівського театру до нас і відіграла шутку „Порозатримав“. Про гру наших артистів висказали ся вже не раз Чернівці, то в наше слово було би лишне. Ми лиш почували ся до низького обов'язку, висказати ще раз нашу ширю подяку Ви. дружині за труд, котрого не падали вони, перебуваючи підчас найбільшого хмарозому. Возина буря була такою причиною, що на представлення не прибуло багато осіб, що вже передом прибічили. Все таки насильно сьмаша виконала ся по береги в позовині не рускою інтелігенцією; годить ся запримітити, що наші представлення, концерти і пєчєрніці посідає все численно заставлені інтелігенція без огляду на народність. Місцевий комітет, а п. комісаром Кобиланським і о. Драчівським на чолі, подбав також, що по представленню відбула ся весела забавка із танцями, що закінчил ся до пізнього ранку.

Ювілейні 5-коронівки. З нагоди торжества ювілею 60-літнього правління пісарського вичеканого сего року 20. 10. 5. і 1-коронівки в танж і новозастановлену монету 100 коронівкою. До виданих вже ювілейних 20. 10. і 1-коронівок прилучають ся тепер ювілейні 5-коронівки, котрі оногоді пушено в курс. Аверс монети прикрашає пісарське погруді, ззаду жєніє пісарське погруді. Маршала, а реверс є твором проє. Огєдєна Шварца. Видно на ній статуя в роззівнім одязі, що в правій руці держить заворону галузку а лівою акукує на шєрні дїт 1848—1908. Крім коронівки в означенні вартості монети є ще на ній напис: „Duodecim lustris gloriose regastis“. Ювілейні 5-коронівки можна пам'ятати за звичайні в австро-угорських банку і єго сідіж та у всіх урядат податкових.

Подяка. Старшина стоваришені „Руска каса позичкова і шкіднича для громади Бобівці“, складає сьмашу дорогою на найсереднійшу подяку Ви. п. Євгенієві Стрийєному, п. п. нотарєни в Кіцмані за безплатно заїзнізонале статута. — Старшина.

На і загальних зборах тов. „Кружок правників“ у Львові вибрано сьмашу виді: Василь Цимайло Куличківський, голова; Іван Козбур, містоголова; Омельян Ревюк, писар; Олександр Назарів, контролєр; Маррон Вілєньський, Юрій Максимович, Олександр Коосин, Роман Куличківський, виділові; Юрій Тамчановський, Володимир Куличківський, Захар Тлєчун, заст. виді. До шкідуючої комісії: Матвій Яворський, предсідатєль; Юрій Панєйко, заст. предсідатєля; Степан Дробовицький, Олександр Коосин, Іван Сатакний. За тов. анад. „Кружок правників“ у Львові: В. Цимайло Куличківський, голова, Ом. Ревюк, писар.

Із штуки і літератури.

Репертуар львівського руского театру в Виниці. Сьмаша власна (в огороді п. Фріста).

В сєреду, дня 17. череня с. р. „Шєні в лиці“, народна оперєта в 3 дїях Порошича.

В четєвр, дня 18. с. м. „Хата за сєзон“, народний образ зі сьмашами і танцями в 5 дїях, перєроблений з повісті І. О. Крашєвського.

В суботу, дня 20. с. м. „Варон циганів“, оперєта в 3 дїях Штраєса.

В недїлю, дня 21. с. м. „Запорожець за Дунаєм“, народна оперєта в 3 дїях Лутєвського. Закінчить: „Вечєрні“, музичний таїр Нічєвського.

Бїєти продє в Виниці і Кутах торговля п. Мосєви. — Початок точно о годїні 8 йї вєчєром.

РУСКА КАСА • РУСКА КАСА

тов. зарєєстрованє в огранєченом порукує в Чернівцях.

Однємь сьмашу україньська сьмаша інституція на Буковині. — Приймає вклади шкідливі і ексцєсивні їх на 5%. — Пай хєнієтє 40 К і хєнієтє 0%, ахєсєє 2 К. — Раджєні! Хєнієтє сьмашу сьмашу відбє ся головним відомом пєліє Буковині і най можлив, що почує ся сьмаша патріотом-Україньцем сьмашу сьмашу сьмашу „Рускій Касі“.

Пєрєдємжєтє нам нових члєнів! Дирєкція.

ПЕРЕДПЛАТА НА „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на північ рік 16 кор.,
на південь рік 5 кор., на чотири роки
4 кор., на місяць 1 кор., 50 ост.
в Росії: на північ рік 8 карбованих, на пів-
день рік 4 карб.
в інших державах: на північ рік 32 ар.,
на південь рік 18 ар.

Передплата на „Буковину“ разом із
тижневником „Руска Рада“

на північ рік 18 кор. (або 9 рублів або 84 ар.)
а на південь рік 9 кор., або 4-50 р., або 17 ар.
Окремим чином 10 сотиників.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція

„Буковина“

в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.

Т. телефону 178.

Адреса для газет: „Буковина“ — Чернівці.

Оголошення приймає ся по 20 сот. від
стрічки. „Надіслані“ по 40 сот. від стрічки.
При часткових пачках оплата відноситься до
Редакції поштотами після відправки.
Румунські кошти редакція бере на свою
відповідальність і не повертає їх.
В справах редакції можна утяти по-
штуванням на ім'я для від 8—10 разів і 2—3
по пол. крок від 1 і слат.

Отсе їх тактика!

В 64 ч. „Буковина“ подав п. Синица сенза-
ційну, хоч для більшості неприємну, „політично-“
діяльність п. Ончула не меншоду, розмову
сего посила з кількома товаришами, де п. Ончула
признав, що він з укладу учительського зако-
новладдя і думає по тій причині трюндити буковинсь-
ке учительство не з пізньої роки. П. Синица зна-
в рівночасно, що готав, коли було треба, подати
імена всіх тих посідов, що були свід-
ками розмови. У відповідь на це п. Ончула
надав в парламенті на п. Синицу стараючи
звезсти його чинно і тільки набігав на. Сякда
в Горизуваного треба завадити, що до сва-
дачу не дійшло.

На публічне обвинувачення в нещирій зацікав-
леній політиці відносно п. Ончула терором. Заявляв си
вони, що коли загрозили п. Синиці до нього обвинувачен-
ня, то одержати ся в людській оцінці під закиду публічного
проти нього піднесення. Отже ся акція протиправна і та-
мусло стати ся. Адаже найпростіша звичка дитини:
чоловік культурний, який до того не почуває
ся до ніякої вини, який не боїть ся ніяких свід-
ків, не буде плакати, але завжди під свого протиправ-
ного доказів, тим більше, що сам протиправний заявив
охоту донести дані. Чи може проти бути лішня нагода
не лиш очистити себе і віддати ще виступи в людській
оцінці а рівночасно познати своїх „клевветників“?
Т. Ончула сего доручи не вибрав. На закиду поста-
вити свідків, відповісти погрозою обвинувачення і загриб ся
до решти в публічний оцінці.

Є се справді характеристичний спосіб посту-
пова для всіх людей взагалі, про котрих виразно по-
мили для них правду, а вони, не в силі заперечити
її, плачуть на всі боки. Характеристичний він особливо
для Ончула та його класу, що на кождий річний
допав відповісти лайкою і палюваням. Кожда стаття
в „N. F. L. Z.“, звернена проти руских послів, була
таким палюваням і хіба безпритичності читачів треба
привласити, що наводила у них віру. Чи буде так
і далі, після сего не першої компромітації борнень-
ського Мосі — хочемо сумнівати ся.

ДІТИ А ПРАЦЯ.

(Кілька слів на часі).

У Франції число дітей занятих на фабриках
зросло в р. 1890 — 185.858, а з того 1014 було
10- до 12-літніх, 164.814 було 12- до 14-літніх. Ту
ходять ще в рахунок доми спрїт і т. п., де число
занятих тїм дітям становить около 7000. Головною
причиною інституцій відчинені безпосередньо під нагляд
ріжних „добродійних“ орденів викликають в страшний
спосіб працю нещасливих, а з другої сторони роблять
дорослим робітникам дитячу конкуренцію. Однак ті
відносини по трохи змінили ся по реалізації чернень-
ського Мосі — хочемо сумнівати ся.

В Італії відносини зовсім нещасливі. Після
численні з р. 1881 занятих було при промислі 149.364
хлопців а 189.413 дівчат лише 14 літ. Особливо
численно знаходять ся они при шовковичній і пош-
ковій сирні в Салоні (р. 1888 на 27.897 робітників
було 6753 дітей лише 15 літ!) В р. 1898 було в 808
фабриках і кустарнях на 90.972 робітників дітей 11.641
с. а. 12-8 пром. У 11.502 дітей економствено вік:
110 (с. а. 0-90 пром.) було в віці від 9—10 літ, 886
(с. а. 7-70 пром.) від 10—12 літ, а 10.506 (с. а. 91-34
пром.) від 12—15 літ.

В Бельгії поодинокі галузі промислу є обтя-
жені великим числом дитячих робітників. І так при
кушарній пуглі на 94.758, робітників а ваятків 6.846
дітей лише 14 літ а 10.038 в віці від 14 до 16 літ.
При текстильній індустрії на 91.725 робітників було
6.493 дітей від 12 до 14 літ, а 10.152 від 14 до
16 літ.

В Голандії виникли дитячі війни на величез-
ній перепропанованій і морально занедбаній.

В Соединенных Державках Америки
дітей від 10—15 літ було занятих в р. 1870—789.163
(се становить 18-19 пром. всіх дітей будучих в тім
віку життя), в р. 1880 — 1.118.356 (с. а. 16-82 пром.
всіх дітей), в р. 1890—869.786 (с. а. 10-34 пром. всіх
дітей).

Тепер перейдемо до статистичних даних Німеч-
чини. Про виникли дитячі війни ся і говорало ся
в Німеччині багато*, однак все те було „голосом
волюючи до пустини“. Доведено, коли учительство
німецьке заняло ся широким справою, коли ідею охо-
рони дітей перед визиском поширило на всі круги
суспільності, — тоді та індустрія стала в Німеччині
голосною і актуальною. Особливо заслуговує ся тут
„Der Deutsche Lehrerverein“, котрий по учат. вічу
в р. 1898 в Бронзаві широким заняв ся тою справою
і відкрив суспільності страшну гошу правду.

Підчас коли урядом звідти подано число ви-
зискуваних дітей на 6-53 пром., то кількість учительськи
експонатувала, що число се значно більше, бо за-
галісь число в державі становить 10 до 18 пром. хлоп-
ців а 6 до 9 пром. дівчат. Той пропант підносить ся
в промислових центрах. В промислових містах підно-
сить ся той пропант від 30 до 50 пром., а в промис-
лових селах доходить число заробітчань дітей навіть
до 80 пром. (в пр. Mengeshausen 78-89 пром., а Schleib-
hahn 80-84 пром.). В багатьох місцевостях кожда пята
7-літня а третя 8-літня дитина є зайнята при зароб-
ковій праці.

Незвичайно важка річ яка се праця дитяча кї
довго ся триває. В Зондербурзі новітї перед різдвом
працює ся значайно пізній ніч. В Сан Кобург Гота триває
праця 7 до 10 годин. В Гамбурзі працюють діти
по 8 годин, 15 з того до нічоти, а вже при най-
більшій напруженості до 10 год. ввечером. В Майнінгені
працюють новітні діти: в 4 шкільних громадах до
9 год. ввечером, а 8 до 10 год. ввеч., а 15 до 11 год.
ввеч., а 8 до 12 год. ввеч., а 8 до 2 год. по
нічоти, а 2 до 3 год. по нічоти, а в 1 до 4 год.
рано. Інші нагодуєть мусять рано вставати. В Шар-
лоттенбурзі мусить 20 малих розкошників вставати
в 4 год. — вже перед 4 год. рано а 175 між 4. а 5.
год. зачинати свою роботу; при тїм робочий час триває
в Шарлоттенбурзі 12 а в Шемніці 18 годин. Адаж
оцінює число в той спосіб визискуваних дітей
в Пруссії на 150.000. В деяких місцевостях діти за-
няті на 2 або 3 рази денно ріжними роботами. Кла-
сичний примір: В Гора одні хлопці-школяр мусь
працювати в печарні і розносити булки вже від год.
пів до 5. рано до 6., відтак ішов до школи; по на-
вчї заняті були при роботі від год. 12. до пів до 2.
по полудня, а по полудня вчили ся від 4. до 9. ввечером,
потім довершали свої домашні виробы для
школи. Інший розкошник будув і часописець мусь
почавши від год. пів до 4. рано через 4 години обійти
село 56 кілометрів, с. а. заробити дорого 4000 м. Те
саме і дівчата. В прусській Шлезвигу 9-літні дівчата му-
сїли вишити сиджон до год. 2. ввеч., а після
анов кже о год. 4. рано вставали до роботи пудо-
лом та працювали до 8. або 9. год. ввечером, часом
і до півночі. „Вільні“ як 200 танків яких знаходили між ба-
я навісати* — лише директор шкільний Тіппман
у своїм вступі до тої річної статистики. Такі ви-
падки, де пересічне число годин тижневої праці
дітей становило 70 до 74 години не належать до
винятків. — Висше сказаво відноситься ся до дітей ви-
зискуваних при промислі. В р. 1898. було в Німеч-
чині в той спосіб зайнятих 544.288 нещасливих при
промислових роботах.

Для нас, Українців найважливіші один є дити,
що відноситься ся до хліборобства. Та дати
з сего обсягу висновки і неможливі. Однак і сі знамі-
дати налязують, що „чужобладоці“ а тут в великій ча-
сти більше поважаючи відними голами, чим по-
відними звичками* — як іже Отто Ріле В познани-
ській промисловій на 35 учеників одної школи лише
2 не сповинало хліборобських робіт. 20 опустило бач-
нісний дім в 6-мі, 2 в 7-мі, 1 в 8-мі, а 2 в 9-мі
році життя і пішли в службу. В другій школі бу-

вально всі діти були заняті, а третій 210 на 294,
а четвертий 55 на 56, а в шостій 84 на 89. В одній
школі в окрузі Ліса із 65 учеників 32 працювало
при родичах, 12 заробляло у чужих людей а інші
були до роботи на малі. 38 дітей (з того 18 дівчат)
мусїли носити худобу, а інші 6 працювали на полі
від 4. год. з рано до шкільної науки, а по науці до
темної ночі.

По заведенні закону отороненого а дня 30. марта,
1903. р. для молодіжні заняті при промислі зареєстро-
ваною правительством для 15. листопада, 1904. р.
зібрати дані про хліборобські зарібкові заняті дітей.
Дані в тих дати в дуже цікаві. Визнаємо одну велику
характеристичну. Один учитель з Помора подав такі
дані про заняті одного 12-літнього хлопця: 3. тиж-
день (марта): від 5. півночі. Робота в стаї (тїм
визнається, приносить води, дає їсти худобі) до год.
четверта на 8. Школа. Через пошудно рубане древо і оу-
чене буряні. Пошудна робота в отоді (пошудне
соломи). Над вечір харчування худоби, пошудне тореу,
пошудне води. Загалісь 7 до 8 год. роботи. Неділя
3 години. — 4. тиждень (марта): В приблизно та
сама робота; заняті триває трохи довше, бо днина
більша. — 1. тиждень (квітня): Біліше праці а при-
чини слабости кируба. 50 годин тижневої праці. —
2. тиждень (квітня): а рано робота в стаї, від-
так в городі. Правильна праця: обробити нічній з ба-
раба до год. 8. ввечером. 60 годин тижневої праці.
— 3. тиждень (квітня): рано робота в стаї, по
шкільній навчї ввечері з верб до направи доріг. І т. д.
аж до пізньої осені 8—14 годин денної праці.

Головною роботою дітей при хліборобстві є:
управа бурянів, виїзана барабана, збирання сіна і збіжжя,
управа тютюну, копання тореу, збирання камінів і т. п.
а передовсім нашім худобу. В Мекленбурзі на 6514
дітей а 345 школах стільки уміляно до різних
робіт 3375 дітей, с. а. більше пошуду. В деяких
окладах уміляно до 90 пром. 11-літніх дітей; 41
пром. пішло до служби, 44 пром. на пошуду, а з того
129 дівчат. Також в Пруссії уміляно ся діти зі
школи, щоб аграрам уяснити інтерес в опшиску-
ванню дитячої праці. В одній лише промисловій новітї
уміляно в р. 1897 810 дітей а 27 школах. Багато
після статистики в р. 1895 було при хліборобстві за-
нятих 24.164 хлопців і 6440 дівчат лише 12 літ,
а 68.958 хлопців і 34.564 дівчат між 12. а 14. роком
життя. Не належить до ріжностей, що вишше починає
аж в 6-ти роком життя. Після таблиці Агада на
3470 дітей 209 починило роботу а в 6-ти, 389 а в 7-ми,
1883 а в 8-ми, 933 а в 9-ти а 85 а в 10-ти роком
життя.

„Дитяча робота при господарстві“ — сказав ми.
Бітов в одній обшину — „с не тільки допущаємо,
але навіть пошудно і підня промислу“. — Отже при
нїтрі і нещасливості, при соціальній боротьбі і дошні на великій
землі опочати, тіло нещасливо, руки від морозу, від
вітру, від бруду пошудані — чи се річ „гідна пору-
чення“? Се чиста іронія! Так достаточо доказано,
що кожда праця для зарібку а для дитячої
організму шкідлива! І можна ще тут говорити про
„пожиток“? Діти в Гайці а великого перепропанованні
стали бідні, покривали ся їм навічі, теріли на очі,
не мали звички уми а взагалі на все стали бач-
дужі. Наслідки надмірного визиску дитячої сили від-
биває ся шкідливо і в пізнішій віці тїм, що відтак
передчасно виступає ослаблені тіло і неспосібність
заробляти. Навіть про настання вишше санітарний
соціалізм др. Гайлатор, що охочим своїм розширеном
тілесним дуже відкривають ся під ним діти.
Важкою капітальною визискуванню праці нещасливих
прямю навіть їх тіло і ум, а статистика представляє
такий відтрапляючий образ, що супроти него масовий
морд дітей в Везедемі являє ся дрібною кабанною.
А пруский премєр те вже називає „пожитком“. —
„Файно рече“...

Зі шкодою тілесною іде в нарі шкода ду-
шевною і моральною. Діти, що змучені роботою
приходять до школи — є неспосібні брати участь
в науці; вони не в силі як сади нестерпяти материни
науковий і інтелектуально робити ніяк поступу. Та-
ким чином позбавляють шкільну дитину в Гансвер була по-
нормальною. Безпосередню шкідливість дитячої праці на
розвиток думовий доказано наглядно в Шарлоттен-
бурзі в 488 а в Времєні в 1465 випадках. В Мік-
ленбурзі по тїм причині 21 шкільних дітей навіть відго-
тало, 27 отримало ступіза. В Шмольні (Schmoll) на
276 працюючих дітей вчили ся зі середньою інтелігентністю
100, налічувать 19 було „нормально дітями“, 137
„мало уміяли“ а 20 „довсім неуміаючих“. Директор
шк. Гансман Шеміці лише про наслідки дитячої праці:

*) Пор. „Otto Rühle: Kinder-Eland. Proletarische
Gegenwartsbilder. München“. — „Kinderarbeit und
Kinderschutz von K. Agald. Leipzig“. — „Agald:
Kinderarbeit und Gesetz gegen die Ausnutzung kind-
licher Arbeitskraft in Deutschland. Fischer, Jena“. —
„Anton: Geschichte der preuss. Fabrikgesetzgebung“. —
„Vierteljahrshefte zur Statistik des Deutschen Reichs“,
і много інших.

Ціна оголошень за однією строкою: Ціна сторони 20 К., 1/2 сторони 10 К., 1/4 сторони 5 К., 1/8 сторони 2 К., 1/16 сторони 1 К., 1/32 сторони 1/2 К., 1/64 сторони 1/4 К., 1/128 сторони 1/8 К., 1/256 сторони 1/16 К., 1/512 сторони 1/32 К., 1/1024 сторони 1/64 К., 1/2048 сторони 1/128 К., 1/4096 сторони 1/256 К., 1/8192 сторони 1/512 К., 1/16384 сторони 1/1024 К., 1/32768 сторони 1/2048 К., 1/65536 сторони 1/4096 К., 1/131072 сторони 1/8192 К., 1/262144 сторони 1/16384 К., 1/524288 сторони 1/32768 К., 1/1048576 сторони 1/65536 К., 1/2097152 сторони 1/131072 К., 1/4194304 сторони 1/262144 К., 1/8388608 сторони 1/524288 К., 1/16777216 сторони 1/1048576 К., 1/33554432 сторони 1/2097152 К., 1/67108864 сторони 1/4194304 К., 1/134217728 сторони 1/8388608 К., 1/268435456 сторони 1/16777216 К., 1/536870912 сторони 1/33554432 К., 1/1073741824 сторони 1/67108864 К., 1/2147483648 сторони 1/134217728 К., 1/4294967296 сторони 1/268435456 К., 1/8589934592 сторони 1/536870912 К., 1/17179869184 сторони 1/1073741824 К., 1/34359738368 сторони 1/2147483648 К., 1/68719476736 сторони 1/4294967296 К., 1/137438953472 сторони 1/8589934592 К., 1/274877906944 сторони 1/17179869184 К., 1/549755813888 сторони 1/34359738368 К., 1/1099511627776 сторони 1/68719476736 К., 1/2199023255552 сторони 1/137438953472 К., 1/4398046511104 сторони 1/274877906944 К., 1/8796093022208 сторони 1/549755813888 К., 1/17592186044416 сторони 1/1099511627776 К., 1/35184372088832 сторони 1/2199023255552 К., 1/70368744177664 сторони 1/4398046511104 К., 1/140737488355328 сторони 1/8796093022208 К., 1/281474976710656 сторони 1/17592186044416 К., 1/562949953421312 сторони 1/35184372088832 К., 1/1125899906842624 сторони 1/70368744177664 К., 1/2251799813685248 сторони 1/140737488355328 К., 1/4503599627370496 сторони 1/281474976710656 К., 1/9007199254740992 сторони 1/562949953421312 К., 1/18014398509481984 сторони 1/1125899906842624 К., 1/36028797018963968 сторони 1/2251799813685248 К., 1/72057594037927936 сторони 1/4503599627370496 К., 1/144115188075855872 сторони 1/9007199254740992 К., 1/288230376151711744 сторони 1/18014398509481984 К., 1/576460752303423488 сторони 1/36028797018963968 К., 1/1152921504606846976 сторони 1/72057594037927936 К., 1/2305843009213693952 сторони 1/144115188075855872 К., 1/4611686018427387904 сторони 1/288230376151711744 К., 1/9223372036854775808 сторони 1/576460752303423488 К., 1/18446744073709551616 сторони 1/1152921504606846976 К., 1/36893488147419103232 сторони 1/2305843009213693952 К., 1/73786976294838206464 сторони 1/4611686018427387904 К., 1/147573952589676412928 сторони 1/9223372036854775808 К., 1/295147905179352825856 сторони 1/18446744073709551616 К., 1/590295810358705651712 сторони 1/36893488147419103232 К., 1/1180591620717411303424 сторони 1/73786976294838206464 К., 1/2361183241434822606848 сторони 1/147573952589676412928 К., 1/4722366482869645213696 сторони 1/295147905179352825856 К., 1/9444732965739290427392 сторони 1/590295810358705651712 К., 1/18889465931478580854784 сторони 1/1180591620717411303424 К., 1/37778931862957161709568 сторони 1/2361183241434822606848 К., 1/75557863725914323419136 сторони 1/4722366482869645213696 К., 1/151115727451828646838272 сторони 1/9444732965739290427392 К., 1/302231454903657293676544 сторони 1/18889465931478580854784 К., 1/604462909807314587353088 сторони 1/37778931862957161709568 К., 1/1208925819614629174706176 сторони 1/75557863725914323419136 К., 1/2417851639229258349412352 сторони 1/151115727451828646838272 К., 1/4835703278458516698824704 сторони 1/302231454903657293676544 К., 1/9671406556917033397649408 сторони 1/604462909807314587353088 К., 1/19342813113834066795298816 сторони 1/1208925819614629174706176 К., 1/38685626227668133590597632 сторони 1/2417851639229258349412352 К., 1/77371252455336267181195264 сторони 1/4835703278458516698824704 К., 1/154742504910672534362390528 сторони 1/9671406556917033397649408 К., 1/309485009821345068724781056 сторони 1/19342813113834066795298816 К., 1/618970019642690137449562112 сторони 1/38685626227668133590597632 К., 1/1237940039285380274899124224 сторони 1/77371252455336267181195264 К., 1/2475880078570760549798248448 сторони 1/154742504910672534362390528 К., 1/4951760157141521099596496896 сторони 1/309485009821345068724781056 К., 1/9903520314283042199192993792 сторони 1/618970019642690137449562112 К., 1/19807040628566084398385987584 сторони 1/1237940039285380274899124224 К., 1/39614081257132168796771975168 сторони 1/2475880078570760549798248448 К., 1/79228162514264337593543950336 сторони 1/4951760157141521099596496896 К., 1/158456325028528675187087900672 сторони 1/9903520314283042199192993792 К., 1/316912650057057350374175801344 сторони 1/19807040628566084398385987584 К., 1/633825300114114700748351602688 сторони 1/39614081257132168796771975168 К., 1/1267650600228229401496703205376 сторони 1/79228162514264337593543950336 К., 1/2535301200456458802993406410752 сторони 1/158456325028528675187087900672 К., 1/5070602400912917605986812821504 сторони 1/316912650057057350374175801344 К., 1/10141204801825835211973625643008 сторони 1/633825300114114700748351602688 К., 1/20282409603651670423947251286016 сторони 1/1267650600228229401496703205376 К., 1/40564819207303340847894502572032 сторони 1/2535301200456458802993406410752 К., 1/81129638414606681695789005144064 сторони 1/5070602400912917605986812821504 К., 1/162259276829213363391578010288128 сторони 1/10141204801825835211973625643008 К., 1/324518553658426726783156020576256 сторони 1/20282409603651670423947251286016 К., 1/649037107316853453566312041152512 сторони 1/40564819207303340847894502572032 К., 1/1298074214633706907132624082305024 сторони 1/81129638414606681695789005144064 К., 1/2596148429267413814265248164610048 сторони 1/162259276829213363391578010288128 К., 1/5192296858534827628530496329220096 сторони 1/324518553658426726783156020576256 К., 1/10384593717069655257060992658440192 сторони 1/649037107316853453566312041152512 К., 1/20769187434139310514121985316880384 сторони 1/1298074214633706907132624082305024 К., 1/41538374868278621028243970633760768 сторони 1/2596148429267413814265248164610048 К., 1/83076749736557242056487941267521536 сторони 1/5192296858534827628530496329220096 К., 1/166153499473114484112975882535043072 сторони 1/10384593717069655257060992658440192 К., 1/332306998946228968225951765070086144 сторони 1/20769187434139310514121985316880384 К., 1/664613997892457936451903530140172288 сторони 1/41538374868278621028243970633760768 К., 1/1329227995784915872903807060280344576 сторони 1/83076749736557242056487941267521536 К., 1/2658455991569831745807614120560689152 сторони 1/166153499473114484112975882535043072 К., 1/5316911983139663491615228241121378304 сторони 1/332306998946228968225951765070086144 К., 1/10633823966279326983230456482242756608 сторони 1/664613997892457936451903530140172288 К., 1/21267647932558653966460912964485513216 сторони 1/1329227995784915872903807060280344576 К., 1/42535295865117307932921825928971026432 сторони 1/2658455991569831745807614120560689152 К., 1/85070591730234615865843651857942052864 сторони 1/5316911983139663491615228241121378304 К., 1/170141183460469231731687303715884105728 сторони 1/10633823966279326983230456482242756608 К., 1/340282366920938463463374607431768211456 сторони 1/21267647932558653966460912964485513216 К., 1/680564733841876926926749214863536422912 сторони 1/42535295865117307932921825928971026432 К., 1/1361129467683753853853498429727072845824 сторони 1/85070591730234615865843651857942052864 К., 1/2722258935367507707706996859454145691648 сторони 1/170141183460469231731687303715884105728 К., 1/5444517870735015415413993718908291383296 сторони 1/340282366920938463463374607431768211456 К., 1/10889035741470030830827987437816582766592 сторони 1/680564733841876926926749214863536422912 К., 1/21778071482940061661655974875633165533184 сторони 1/1361129467683753853853498429727072845824 К., 1/43556142965880123323311949751266331066368 сторони 1/2722258935367507707706996859454145691648 К., 1/87112285931760246646623899502532662132736 сторони 1/5444517870735015415413993718908291383296 К., 1/174224571863520493293247799005065324265472 сторони 1/10889035741470030830827987437816582766592 К., 1/348449143727040986586495598010130648530944 сторони 1/21778071482940061661655974875633165533184 К., 1/696898287454081973172991196020261297061888 сторони 1/43556142965880123323311949751266331066368 К., 1/1393796574908163946345982392040522594123776 сторони 1/87112285931760246646623899502532662132736 К., 1/2787593149816327892691964784081045188247552 сторони 1/174224571863520493293247799010130648530944 К., 1/5575186299632655785383929568162090376495104 сторони 1/348449143727040986586495598020261297061888 К., 1/11150372599265311570767859136324180752990208 сторони 1/696898287454081973172991196020261297061888 К., 1/22300745198530623141535718272648361505980416 сторони 1/1393796574908163946345982392040522594123776 К., 1/44601490397061246283071436545296723011960832 сторони 1/2787593149816327892691964784081045188247552 К., 1/89202980794122492566142873090593446023921664 сторони 1/5575186299632655785383929568162090376495104 К., 1/178405961588244985132285746181186892047843328 сторони 1/11150372599265311570767859136324180752990208 К., 1/356811923176489970264571492362373784095686656 сторони 1/22300745198530623141535718272648361505980416 К., 1/713623846352979940529142984724747568191373312 сторони 1/44601490397061246283071436545296723011960832 К., 1/1427247692705959881058285969449495136382746624 сторони 1/89202980794122492566142873090593446023921664 К., 1/2854495385411919762116571938898990272765493248 сторони 1/178405961588244985132285746181186892047843328 К., 1/5708990770823839524233143877797980545530986496 сторони 1/356811923176489970264571492362373784095686656 К., 1/11417981541647679048466287755595961091061972992 сторони 1/713623846352979940529142984724747568191373312 К., 1/22835963083295358096932575511191922182123945984 сторони 1/1427247692705959881058285969449495136382746624 К., 1/45671926166590716193865151022383844364247891968 сторони 1/2854495385411919762116571938898990272765493248 К., 1/91343852333181432387730302044767688728495783936 сторони 1/5708990770823839524233143877797980545530986496 К., 1/182687704666362864775460604089535377456991567872 сторони 1/11417981541647679048466287755595961091061972992 К., 1/365375409332725729550921208179070754913983135744 сторони 1/22835963083295358096932575511191922182123945984 К., 1/730750818665451459101842416358141509827966271488 сторони 1/45671926166590716193865151022383844364247891968 К., 1/1461501637330902918203684832716283019655932542976 сторони 1/91343852333181432387730302044767688728495783936 К., 1/2923003274661805836407369665432566039311865085952 сторони 1/182687704666362864775460604089535377456991567872 К., 1/5846006549323611672814739330865132078623730171904 сторони 1/365375409332725729550921208179070754913983135744 К., 1/11692013098647223345629478661730264157247460343808 сторони 1/730750818665451459101842416358141509827966271488 К., 1/23384026197294446691258957323460528314494920687616 сторони 1/1461501637330902918203684832716283019655932542976 К., 1/46768052394588893382517914646921056628989841375232 сторони 1/2923003274661805836407369665432566039311865085952 К., 1/93536104789177786765035829293842113257979682750464 сторони 1/5846006549323611672814739330865132078623730171904 К., 1/187072209578355573530071658587684226515959365500928 сторони 1/11692013098647223345629478661730264157247460343808 К., 1/374144419156711147060143317175368453031918731001856 сторони 1/23384026197294446691258957323460528314494920687616 К., 1/748288838313422294120286634350736906063837462003712 сторони 1/46768052394588893382517914646921056628989841375232 К., 1/1496577676626844588240573268701473812127674924007424 сторони 1/93536104789177786765035829293842113257979682750464 К., 1/2993155353253689176481146537402947624255349848014848 сторони 1/187072209578355573530071658587684226515959365500928 К., 1/5986310706507378352962293074805895248510699696029696 сторони 1/374144419156711147060143317175368453031918731001856 К., 1/11972621413014756705924586149611790497021399392059392 сторони 1/748288838313422294120286634350736906063837462003712 К., 1/23945242826029513411849172299223580994042798784118784 сторони 1/1496577676626844588240573268701473812127674924007424 К., 1/47890485652059026823698344598447161988085597568237568 сторони 1/2993155353253689176481146537402947624255349848014848 К., 1/95780971304118053647396689196894323976171195136475136 сторони 1/5986310706507378352962293074805895248510699696029696 К., 1/191561942608236107294793378393788647952342390272950272 сторони 1/11972621413014756705924586149611790497021399392059392 К., 1/383123885216472214589586756787577295904684780545900544 сторони 1/23945242826029513411849172299223580994042798784118784 К., 1/766247770432944429179173513575154591809369561091801088 сторони 1/47890485652059026823698344598447161988085597568237568 К., 1/1532495540865888858358347027150309183618739122183602176 сторони 1/95780971304118053647396689196894323976171195136475136 К., 1/3064991081731777716716694054300618367237478244367204352 сторони 1/191561942608236107294793378393788647952342390272950272 К., 1/6129982163463555433433388108601236734474956488734408704 сторони 1/383123885216472214589586756787577295904684780545900544 К., 1/12259964326927110866866776217202473468949912977468817408 сторони 1/766247770432944429179173513575154591809369561091801088 К., 1/24519928653854221733733552434404946937899825954937634816 сторони 1/1532495540865888858358347027150309183618739122183602176 К., 1/49039857307708443467467104868809893875799651909875269632 сторони 1/3064991081731777716716694054300618367237478244367204352 К., 1/9807971461541688693493420973761

і можна без страху притиснути до „Істинно-руських“ грудий реакціонерів та обкуртантів всіх славянських народів, не боячись, що серед них знайдеться си ворог „руського дзла“. Істинно-руські та істинно-польські люди подали одно одному руки по всій лінії. Страшна мара щезла на завжди.

Правда — в дійсності вона і була тільки мара. Всі балакали про „польську інтригу“, а на ній то витворили невідомий український рух або підтримувала його, були або свідомою неправдою або — в кращому разі — винченою еравою, яка швидко погирлявила, будучи позбавленою всякого адренового імпульсу. Не можна уявити собі чогось більш невідомого інтересам аграрію, консервативної і клерикальної шляхти, яка представляє польські елементи, польське володіння і польські традиції на українській території, ніж прогресивне і демократичне сучасне українство. Його змагання вернути права людині українському демократу як головному представникові українського народу, допомогти його культурному та економічному піднесенню, національному і громадському самовираженню — увесь час були диметрально протилежні інтересам і національним інтересам представників польського володіння. І через те аграрії південно-західного краю не переставали турбувати російське військово-домовне на українство і проханнями побільшення охорони проти ній то задуманих українських агітаторами „народних повстань“, а австрійські Польня, на яких головним чином припадало обвинувачення, що вони „вигадкували і підтримували“ українство, не переставали обвинувачувати австрійську бюрократію на те, що вона по азобі, бажаючи ослабити позицію польсько-шляхетського елементу в Галичині, „вигадкувала русизм“. Вони також звинувачували австрійське правління в домагаючись побільшення охорони військового стану, щоб задушити ненависний для них національно-соціальний рух українських мас, який зростає на останній десятиліття поруч з успіхами українського національного розвитку. Всього величезний вплив, яким користуються в австрійських „сборах“ представники польської знаті і бюрократії, направлено на те, щоб не допустити ніяких уступок з боку центрального правління навіть часто культурно-національним потребам української людини, не дати їй можливості вибігти у своїй розвивається національно, ніяк, щоб підбити навіть ті умовини, що їх дали галицьким Русинам основні австрійські закони, як нації, призначені державою за рівноправні з іншими. Прагнучи польські круги Галичини були найгіршими ворогами українського національного руху. Не зважаючи на це, ерави про українство, як продукт „польської інтриги“ „вигадку“ польського диктатора і своєї ополучувани та покатоличення (проти чого ні раз українство було палким і справжнім лоборолом), увірно повторились в „охранительній“ печаті і підтримували принцип „польської інтриги“.

Але принцип сей наразі рознісся, — дякуючи новим, документальним донесам безмежного озлоблення польської „суспільної ієрархії“ Галичини проти українства і „звершувального союзу її з істинно-руськими людьми“ Галичини, так званими „старорусинами“, яких несправедливо кличуть „москвофілами“.

Сей союз зростає за останні роки поступово, але тільки останнім часом виявився він отверто. Галицько-москвофілізм (палрусизм), що споводує в собі реакційні, антидемократичні елементи галицько-руського суспільства і в 1880 рр. валило ся в „русифікацій“ напрямом, мало в собі деякі проєкти, які перешкоджали зближенню з ним польським урядовцям і польському громадянству в Галичині. Його консервативний і антидемократичний та антиукраїнський характер пролягав дорогою для такого зближення. В цьому русифікаційні споводували елементи, яким не до снаги прийшов ся культ українського „дзла“, внаслідок розвинути в нім громадянству і політичну свідомість, споводували бюрократичні і клерикальні настрої представників „образованного союзу“, які гідували народною мовою, („языком маетухи“ і славянобасом“) внаслідок українським рухом за основу свого культурного життя, які дивили ся прогресивних і демократичних принципів, котрим сей рух був перешкодою і котрі він проводив у галицьке життя. З сего боку консервативний „твердоруский“ або „староруский“ напрям був найважливішою опорою і спільником польсько-шляхетського пановання в Галичині. Але ці „старорусини“ — як в старій своїй ераві, сьвятоюрський, так і в новій, „москвофілій“, не спочували польському панованню і в протилежності йому мріяли про втручання в галицькі відносини енергій австрійського центрального правління (період сьвятоюрський), а коли останнє нідале сьвітло польської шляхти на полі й безконтрольно панувало в Галичині — вони починають мріяти про втручання правління російського (період анно-москвофілійський). Ці елементи шукають і знаходять в оціюних зборах Росії не тільки моральну, але й більше реальну підтримку і стають провідниками російського оціюного націоналізму, назовного „православ'я, самодержав'я і народності“ на галицьких ґрунті. Се, звичайно, не могло подобати ся польським господарям Галичини. Але „сильний ворог“ примусив їх зближитися.

(Кінець буде).

Друга українська учительська конференція.

Друга українська учительська конференція повітова в Чернівцях відбула ся дня 29. і 30. мая 1908 під проводом п. к. шкільного інспектора повітового п. Олександра Кучанька.

Абстрактніші від своїх загально-конференційних подробиць, які менше інтересних для загалу, наводимо лише що найважливіші, бо — характеристичні моменти сего річного повітового конференційного з'їзду.

Накази що тодішній, першій українсько-учительській конференції не обійшли ся без Німеччини, — наслідком чого зовсім не рідко знаємо від повсерединних, — то теперішній інспектор, п. Олександр Кучанько, зирнув (дай Боже, щоб раз на завжди!) із давніми традиціями — уживаючи через цілий час конференцій, від початку до кінця виключно української мови!

Що правда, п. Кучанько виявив не міг й не саміш пробити, — наважувая себе свідомим Українцем і дійсно українським інспектором, — але зовсім, коли зважимо, що досі віддай жаден із наших настав „національних“ повітових інспекторів не піднявся на щось подібного, далше коли взирнемо під розвагу й се, що п. О. Кучанько як п. к. інспектор є зареком політичним українцем, то — так сказатиб — діло, яке довершив інспектор, п. Кучанько, наважувая до заслуг, на які здобується може лише чоловік сильної волі, отвертого і твердого характеру до того строго консервативний і наспів сильний.

Тою самосвідомістю широго народолюбця-Українця руководив п. Кучанько, наважувая так отворити конференцію як й припавши прибуваючого правит. радника п. Кисельовського — українською мовою.

По скінченню всіх формальностей приступлено до конференційних обряд, що тривали два дні.

Під умілим і енергічним одином товариством проводом передоцятеля розвивалися так над поодинокими рефератами як і вносиними широкі дискусії в добро шлоли і учительства. Між візніми вносиними прийнято між іншими односторонньо вносини утворення в виді проєкту до Вищої п. к. шкільної Ради правлої о виведення призової на виштришню і вишні урядоване українських шкіл — в українській мові.

В. К.

Бесіда посла Масарика

вчолошена 25. мая при нарадах над налім вносинем пос. Петрушевича і Віткіна в справі мадушкити залічної адміністрації.

(Коментар).

Не даше тому ми держали ся в певній резерві, що ми русифікації, як і се признав; ми взяли то пам'яті — не маю часу і не хочу вас з тим здержувати, показуючи вам те при помочи наших міродайних часописів, — що припавши, ваші послані тут вили в тодішню партію конституційною. (Пос. Тривошский: То був байд!) Хочу тут лише сконстатувати, що стало ся; прошу не гнівати ся, як вам се тепер пригадаю, що ослаблена бесіда пос. Овчаренського в Празі викликала певне невдоволення. Проте годі вам гнівати ся, коли поодинокі партії, як ви се бачили, абсентували ся і ні не знали, чи се про чи сьвітла?

Ми маємо — говорю отверто — я маю вражіння, що наше оторонництво має всі добрі сторони, але також і певні хибі правдивої народної партії, дуже добрі сторони, що лежать внаслідок в безпосередності, добрі оторони народного характеру, які, мущу сказати, і тут об'язують ся. Але не можу бути сльним, щоб не бачити, що оторонництво, яке, що зуче ся у певних оторонництвах, в оторонній часі зросло, оторонництво організаторів — і жаму се в добрім змислі — агітаторів — бо наша політика без агітації, що — такому оторонництву не жаму приходити ся, як пономає і мущу робити парламентарну політику. До того треба трохи дипломатії.

Тов. Тривошский, а нагадую ся на образ Радика, сими днями оглядаючи його думав я собі на Вас. Се образ, до якого нинішній лист до сьвітла. Пригадують собі на постаті, як смачно козани сльмуть ся, і жамето собі уявити, який є зміст сього пансина. Тов. Тривошский, як би Ви говор переправляли з якимось сьвітлом або з ним менше сльним (всесильсь), то Ви не писалиб так як ся по-заяв, лише Ви попрахалиб тов. Васильяна, аби написав сей лист. (Живо всесильсь). Бо знаєте, а я стою на сьвітлі в останній російській війні в великим інтересом, що козани, що були козани сльм-воинком, в останній війні не устояли ся з своєю метою. І жаму мущу розвивати ся, (всесильсь і дуже добре!) І „Сльм“ мущу прийняти іншину методу. Не може бути іншим. І вірте мені, коли партія має 25, або цілий народ разом 82 посів, тоді вже не стріла ся. Не вітат сьвітла, але вітат сльм! В політиці треба мати терпимість, мой панове! (Омисльсь).

Ви дуже любите нашого Галиччя а Ваш знатий Іван Франко переказав Вам дещо з Галиччя. Мущу сказати мені жамето мого з Галиччя яке а і мущу змислом дуже часто наводжу. Він сказав: „Поредом в давніших часах патріоти давали своє життя за свій народ. Ма хочемо для свого народа жити і працювати.“ (П. Тривошский: Сьвітло жамето жамето).

Певно. І всім дати жити. Мущу в найбільшій розмірі ширити народну просвіту, як Ви се й робите, коротко сказавши, мущу заняті ся дрібною політичною роботою. Треба історичні спомини трохи придержати, так як ми Чехи і всі славянські народи свої історичні ренісії мущу поштержувати.

Часом маю я вражіння, що Ви в своїй отвертості де-що цинічне вносите і принаєте йому більше значіння, як ново в дійсності є. Мого дивувати ся, кілько аналогічних фактів наведу Вам з адміністраційної практики в Чехії, Моравії і Шлезії. (Прити-мущельсь).

Внаслідок мені як-раз примір з останнього часу. З відповідами міністра Бінерта, так з першою як і з другою, я не вдоволенний. Про се що скажу Вам шире. Маю в моїм наборнім сьвітлі місто, Цайм, до наважувая партія мала вже давно перевести громадські вибори. Однак хитрий місний писар тероризує місто. Ногарні сьвітла, які там діють ся, представляє а містотворні і просія його, щоб лише забезпечити нагу закону. Мі-мистер Бінерт розглянув річ і дав в Відні наважувая, щоб притримувати ся закону. Але прошу Вас, мущу на-мисли Моравії думати, що нема причини розвивати уряду місто, хоч дучили ся в місній управі сльмів-нацтва і т. д. Він розписав лише нові вибори і на-мисль не сказав на як довго, а хитрий писар буде з правительством трати ся ще рік або два в той сам спосіб. (П. др. Тривошский: Се одинокий случай! В нас іх тисячі!)

Ні, пане товаришу, наводжу вам тут лише одинокий примір, таких примірів одинок... (Пос. др. Тривошский: Тисячі случаи в нас, право! Зрабували 24 ма-дуги! — Омисльсь). Пане тов. Тривошский, не жаму, що се ідентично. Признаю вам — і се признаю також само правительство — що у нас сьвітла що гірше стоять, як в нас. Я хотів вам лише сказати, що в нас є також адміністраційні хибі, які чимало подібні до наших; у нас є їх більше, се признаю. Воно проку-мисль, що ми в роздраженню міраємо все одиноким міром. Однак тут треба сконстатувати: се менше, се більше, се найбільше. (Пос. др. Тривошский: 24 се дуже бо-гого!) Признаю се вам.

Коли про староруску партію і її тактику, о сльмко вона проявила ся тут в палаті, зовсім от-верто шире сказати, то проблема се коротко. Іх полі-тикс робить на мене вражіння, що се багато консер-вативніша партія, як наша, і ми бачили, що наші консервативні, наші клерикальні партії, також і на-дуднені Славяни, мають, як ахав ся, до них симпатії.

В кождім разі мущу супроти п. тов. Гайбо-вського сльмко жамето: Сего бесіда зробила на мене дуже літе вражіння, в той звичайній причині, бо він в розвагою і холодною мислюю навіть такі важні і не-жамето оправдані аргументи проти протипної партії.

Мой панове! Се робить погане вражіння. Панове з другого оторонництва, се ми бачили, не так дипломатичували, не говорили так холодною мислюю. Се треба углядати і справедливо передумати. Кожді жамето в розвагою пронокує свого протипника, то се робить на мене, признаю ся, багато гірше вражіння як відко-равові сльмбени п. Тривошского. (Живо всесильсь. — Омисльсь).

Панове, коли маю говорити про сегодіншину до-бату і про оялки — була то внаслідок дебата Ма-лаховскі Тривошский; — дуже мені прикро вражіння се дебата.

Панове з польської оторони, нам відомі певно слова Калугра: „Найгіршою політикою є політика пі-нети“. Апелую до вас прямо, маєте тепер нагоду, по-казати наш вплив, жаму се зовсім отверто, щоб той молодий, зведений, віртований студент не страши-жити. Зробите велике діло для свого народу і для своїх протипників, коли тут зайнятуєте політику помірну. (Омисльсь). Ви назвали гарне слово граєвнй Потоцької! Най воно буде вам програмою, не лише в вашім інтересі, але і в інтересі наших протипників, і інтересі нашого краю. Політикам треба і в сім разі поступити собі політично.

Панове з польської оторони, я маю нагоду, бачити за границею і в заграничній пресі, як — се ми зна-ємо — наша добра і сльмна справа тернить через те, що нам закидують несправедливості супроти Русинів. Не лише Бернзон. Недовно прислав мені „Journal de Charleroi“, з маленького містечка в Бельгії, де до-диче ся часописця. (Омисльсь). Проте думав, що можна і треба мирно поступати. (Пос. Яблошский: Прості-дайте те саме Русинам). Я отарав ся бути справди-ним, пане товаришу. Думав, що не зрадив вас. Коли ви мене не порозуміли — моїм наміром се не було.

В кождім разі мущу заповнювати також до пра-вительства. Се що сказав міністер Бінерт в своїй першій бесіді, було нещасливо сказано. Воно вики-вало невдоволення у партії, бо сьвітла тривало надто з горя. А сегодіншину бесіда була також не-щаслива. (Омисльсь).

Думав, що правительство в Австрії при так великим подразненню не повинно так відгрозувати. Думав, що се мущу відчувати кождий посол, навіть послані правительствених партій; годі і не повинно ся так грозити, як міністер Бінерт. (Омисльсь).

Признаю, що правительство мущу робити по-рядок. Певно не є задачею правительства, направити анархію. Але треба се було в сьвітлішій, в кождім разі в ліній формі; але справа сама сльмбена.

Кінчу. (Омисльсь). Я генеральний бесідник за на-гласністю, буду голосувати за загласність. Годжу ся одинок і річно з тим, щоб правительство вже раз, як поно сказало, розглянуло справедливо всі недолади

Президентов 150 президентов, включая 100.

Другие Огласения (принцип), включая 100.

Наличие 100 на 1000 человек, включая 100.

DA BEAUTIFUL BATHING AND BOTTLED CROCODILE

господарських відносинах ідеї, які одушевляли прагнень предстанників славянського відродження. Як до речі наслідки тепер капіталізму, пожертвовані д. Борзенком на устроєння цих трива, і які веселі! Душу переповнюють відради, які істинно-славянським людям всіх країв та мов!

М. Грушевський.

Поляк про Русинів.

На двох поглядах на Галичину позначилися зміни книжки п. Буяка п. а. „Galicia“, в якій автор старається розібрати економічний та суспільно-культурний стан обох народів, замешкуваних сей край. Становище автора супроти Русинів досить об'єктивне — очевидно, не в надміру прихильності до нас, а прямо з політичного інтересу Поляків, яким хоча б для екстермінаційної політики має бути треба угадати якийсь реальний, відповідний дійсності погляд на руску справу. Отсеї погляди п. Буяка ми уявляємо на стилі цизаризму і для наших читачів, що подаємо його за „Ділом“, у вжитті, поміщені в 187. ч.

Жерело противництва між Поляками і Русинами не лежить, на думку п. Буяка, виключно в расово-етнічних різницях. З погляду антропології різниці між обома народами не є такі значущі, щоб вони провадили до расової ворожнечі. В далекій білизні мірі, ніж у расі, має се противництво основу в різниці культурі і віросповіданні. Культура авторства ся на підкладі етнічних примет народу та країни. Культура, се впроваджені форми мислення, поведінки і реакції на звуки мови, се мова, світогляд, штурви.

Народна руска культура в тепер багатша і сильніше експресивна, ніж польська. Її елементи лежать у мовних народних піснях, котрими Русини попри Сербів є найбагатші в Східній Європі, та в орнаменті, котра вишлася з тих самих складників, що польська, але тепер є від польської явніше розвинена. Велике значення штурви й поезії в життю руского простого люда дає йому якийсь ідеальний провідник напрям, після котрого живе не є властиво боротьбою за істинність, задоволенням життєвої й економічної енергії, а суспільним — по змозі — уживанням і відчуженням. Се прагне до життєвої поведінки, котрі займають величезні гарищі серед високо-культурних суспільностей; він домагає, що се дуже стара культура (вигадана під впливом грецької і орієнтальної, на що показує археологія і історія). Се культура була сильною приманкою для польського хлопа-колонізатора на руских землях, котрий навчався се руских пісень, забував згодом про своє польське походження та зливався з руским народом.

Се була асиміляція з дозволу на користь Русинів. За те на користь Поляків ішла від віків асиміляція горішніх класів рускої суспільності, котрі втрачали живу зв'язь з багатством простонародною культурою та разом з тим втрачали почуття своєї національної індивідуальності на користь польської нації і культури.

Хоча колишня польська держава і не вела цілком політичної національної (тоді принцип національності ще не мав того значення, що тепер), то асиміляція Русинів унітарно поступово йшла вперёд, однак — додала з жалем п. Буяка — повільно. По розборі Польщі сей процес у Галичині зараз не устояв, а мавши під австрійським пануванням польонізація Русинів почала об'єктивувати перетворенню найважливішу роль для рускої сучасності — духовенство; се показало Полякам надіяти ся, що й руский простий народ в доволі швидким темпі оволодіє ся. Рік 1848 приніс Русинам тільки дуже мізерні завдання на політичний розвиток. Властивий національно-політичний руский рух починає ся від слабких початків між 1861 роком (смерть Шевченка) і 1880 р. (заснування „Діла“).

Зі простою самоціллю руского національного руху перервала ся польонізація інтелектуальної верстви руского народу. Що більше се раз могутнійший руский рух може незбаром проявити атракційний вплив на східно-галицьку шхату та будити серед неї протесту історичної ревінценції про її колишню приналежність до руского народу; вглядати на політичну кар'єру та іноді також деяке почуття необхідної співпраці з опрощеним народним руским морем можуть спричинити „наворотані“ спеціалізовані шкільні роди у східній Галичині до рускої національності. За те польський хлопа згодом стає ся більш непростим асиміляційним впливом руского простого люда. Економічний поступ руского народу підбере безсумнівно його культурі багато ідеальних складників, які порожнякі на всенний нападок примітивних, та просвітна праця над мужицтвом разом зі зростом значення друкованого слова що-раз сильніше буде означувати різницю між польською і рускою національністю. Польські колонізатори на рускій землі перестануть рутонізувати ся.

НОВИНКИ.

Чернівці, 23. червня 1908.

Університетський страйк. Професора Вармуха перенесли на його вгоду до Праги. Тому не стало причини для дальшого страйку, тим більше, що мін. Мархот заявив, що буде завжди обороняти автономію університетів. Професор Вармух надів підозву до

студентів, в якій дякує за акцію в під захорони свободи науки і науковців на університетах і просить, щоб залишили страйк. В виду сего у всіх австрійських університетах та техніках відступлено від страйку і в понеділок почали ся виклади. — На червоноцкій університеті ще до надій була ситуація не прояснена, через що ректор Коляз заявив, що в понеділок, як і „день ректора“ (яко другий раз сего року) ще не буде викладів, а зайнуть ся аж у вівторок. В надію були на університеті збори жидівських національних студентів, де ухвалено малою більшістю голосів відступити від страйку. Лашкав ся тільки Німії і Українці, бо інтернаціональні товариства яко в п'ятницю відмовили ся від страйку. Коли в понеділок і німці національні тов. „Армінія“ і „Тевтонія“ заявили в ректора, що відступають від страйку, то делегати укр. акад. тов. „Союз“ і „Січ“ явили ся у ректора, заявляючи, що вони придержують ся своєї остатньої заяви, після якої укр. студенти цих товариств прилучають ся до всенної акції, яка має на під захорони свободи науки на університетах. Колиж такої акції не має, тоді відпадає і єдиний пункт укр. студентства. У вівторок отже почали ся знову виклади на обох єдинствених відділах.

Опчуляда. Посол Николай Василько засварився почла Опчуля на обиду чести. Від червоноцкого кляроного суду наслідно яко до парламенту жадане владі посла А. Опчуля. Се жадане передано сейчас комісії посольської несправності. В справі посольського проступку в австрійській Опчуль-Кайфер комісія посольської несправності порішила вже владу д-ра Опчуля.

До відома укр. парламентарного клубу у Відні. Ц. к. комісія доповнювачого округу правної оборони в Коломиї ч. 36. розіслала сего року учителям невеличкі карти на військовій виразі в німечко-польській (1) мові. Зауважити належить, що до агаданого округу належить се учителям також і в Буковині. Чи п. к. кавстрійська армія галич вже колонізувати має і на Буковині? — Ю. П.

Ославлена „подготує“ збірників руских пісень п. Мат. Вазатор, уч. в Кучурова польного, забула забути зовсім, що вона не в Галичині і не під опікою якогось польського інспектора, бо поводити ся й далі так, як се можливо для польським шовіністам в Галичині. От як доповідає нам з Кучурова, сказав ся пани ученики першої класи розсуджувати, чи вони „русини“ чи Українці, а коли літа сплинуть, що „русини“ — викрикує з утіхою, що єї ученики не „Українці“. Як дивити всім „високоуроджені“ Полькам — а котра-ж Полька не „високоуроджена“? — відноситься ся п. Матильда з великим презирством до своїх товаришів і товаришок, особливо коли вони Русини, докладаючи чого нехай посягають отсієї слона, спазми до одного учителя: „Ich habe Ihnen schon gesagt, daß dort ein Lehrer sein werden, gehe ich nicht, um so mehr, da dort Galizianer sein werden, und die haben kein Benehmen“. Що рускі учителі й учительки не мають такого „Benehmen“ як п. Матильда, що не зміють так як вона оклеветувати своїх товаришок, се вірна правда. Тому й не хочуть вони мати ніщо спільного з людьми, що так дуже підіривають ся від них своїм „Benehmen“. Але не тільки учителі — шкільні вчителі повинні також зробити якийсь лад з панною „mit bezeugtem Benehmen“. За се будуть їм віддати не лиш учителі, але й ми, бо й Бог — захищати ся такими людьми не належить до приемностей.

Програма з'їзду поступового славянського студентства в Празі від 24. до 30. червня. 24. червня о 4 год. по полудні товариство пізнає учасників з'їзду; ввечері проголошено в народнім театрі. 25. червня о 10. годині рано отворено з'їзду, по полудні засідання секцій національних. 26. червня, середня шкільництво поодиноких славянських народів, по полудні засідання секцій національних. 27. червня, місцеві школи славянських народів. 28. червня, реорганізація шкільництва зі становища поступового славянського студентства і kwestія студій і бажань студенток. 29. червня, дебата над kwestією славянської взаємності. 30. червня, замирення з'їзду, ухвалення резолюцій і організації союзу поступового славянського молодіж.

Заложене нас в Гатні. В вівторок, 16. липня с. р. засновано в громадї Гатня, сучасного повіту, руску масу поміщому і шкільну. З сей нагоди відбуло ся тут величаве святко, що потривало при участі численних гостей до пізнього вечора. На те святко явило ся окрім членів нас дуже багато вільних людей з Гатня і також і з поближньої громади Маринці та Щербівця. На отворені нас приїхав з „Славянської Класи“ яко делегат Ви. др. Лев Когут і студент богословія д. Щербанович. З поблизьких і дальших околиць взяли участь: пп. Н. Доділа з Маринці, Іван Храпко з Стрілецького Кута, Іван Кудринський з Валківця, Т. Галица і А. Дуліг з Щербівця, А. Праданюк і місничий Антін Валац з Маринці. Начальник нас д. Николай Гейна, яко провідник збору, прийняв всіх гостей, особливо делегата „Славянської Класи“ дуже сердечними словами, дякуючи ему за те, що не жалував труду приїхати на збори. По назначенню А. Праданюка писемоводцем попросив начальника делегата позаякати зборам статут сего нового товариства. Пан др. Когут обяснив в довгий промові на влучних і переконувачих прикладах теперішній припір матеріальний відносин різниці, зна-

зуван на повечну потребу організації народних мас і творити єдиний товариство, щоб таким способом дати спомогу і біднішому легше жити. Д. Щербанович виголосив промову в якій розяснив віросповідні та національні відносини руского населення. Промови цих двох бесідників прийнято з великим одушевлюючим і нагородженим бажанням описками. Даліше промовляв дуже красно учитель Галица і надучитель Арт. Праданюк. По вичорненню дневного порядку закінчено збори а хор читальниці відспівали пісні „Во пра“ і „Ще не вмерла Україна“. Засноване нас в Гатні було на раз на час, бо десь поміч славян купити поля з марцелюваних лавів двірського обшару Гатня і причинити ся до національного освітлення тутешнього населення. Як відомо, повільно ся засоби воззавищення руского елементу в цих селах руских до чого уживали ся перетворення руских шкіл в волості, трюдження проти рускої мови та славянських інформаций про руску та польську віру. Таке діло ся в Гатні перед роком. Засноване нас діло нагоди побачити, що нарід все таки хоч трохи побідає національної свідомості; треба кі лише планувати, розбуджувати почуття до своєї родинової мови а тоді зможемо і єї гукі чути новелачати на єдиності Русинами, котрі всегда заславляють з славної груди „Ще не вмерла Україна“. — Писар.

Оповідки, іменовані і т. п.

Пригадаємо, що „Буковинський народний театр“ відіграв у Заставній а сазі власна в четвер дні 25. червня чотирьохтисю комедію Карпенка-Карого „Сто тисяч“. По представленню сядує забава а танцями, на яку місцевий заставницький комітет запрошує П. Т. Руску Громаду. Хто не дістав запрошення, вловить десьна прийти а без него. Вступ на представлення і на танці 2 кор.

3 тов. „Українська Школа“ в Чернівцях. Засідання годинного відділу відбуло ся в неділю, дні 28. червня 1908 о 9-тій год. рано в сазі „Нар. Дому“. Слідуючий учительський вечір відбуло ся 4. липня с. р. точно о 8 мій год. ввечері в сазі „Нар. Дому“ а також дневним порядком: 1. Новий законопроект управління учительської платні. 2. Відліт власної дитини шкільництва. На єї сходинах запрошує ся не лиш все українське учительство, але й всіх українських поєлів, щоб вислухати і їх голосу в єї і в інших шкільних справах, котрі обіцали нам озвонити. Маємо певну надію, що нікого з наших учителів на єім вечері не буде бракувати. — П. Русняк, голова, Іван Козуля, секретар.

Укр. анд тов. „Союз“ устроєє в п'ятницю, 26. с. м. в сазі рада громадської а Кидина ввечері а танцями. Початок о 9-й годині ввечері. Вступ 2 кор. від особи. Музика галицька. Запрошення розіслано лиш в кімнатішнім повіті. Гості в інших повіті, що брали участь в урядових товариствах, нідай уживають ся запрошені сего дорогою. — Комітет.

До „Січ“ саретського і старонічного повіту. Заповідані наради на дні 21. с. м. в сазі брали комітету, спінчити ся не могли. Просимо проте всі ті „Січ“, які дістали запрошення на дні 21. с. м. щоб до кінце вислали своїх відпоручників на поновну нараду, яка відбуло ся в Гайбозі, дні 5. липня с. р. о год. 2-й понол. в домі тамошньої читальні. Товариші, Січовики! Не майте справу і вислайте відпоручників! Гаразд! — Старшина „Союза Січ“.

Конкурс. Сим розписуємо конкурс на обсадження місця у пра і т е л а Бурси імени Федьковича в Чернівцях, яке треба обити з 1. вереснем 1908. Убігатеї повинні зголосити ся до комітету Бурси на руни его голови єдинственим конекторського о. Мезетія Галица писемно або устно надавши до 15. липня с. р. Усіляк прийняти подати ся устно. Убігатеї повинні бути славянськими православними Русинами, які можуть показувати, що мають адібності до ведення інституту. — Урава Бурси ім. Федьковича в Чернівцях.

Конкурс. Сим розписуємо конкурс на обсадження місця го о д а р а Бурси імени Федьковича в Чернівцях, яке треба обити з 1. вереснем 1908 на сідуючий шкільний рік. Убігатеї мають зголосити ся до комітету Бурси на руни его голови єдинственим конекторського о. Мезетія Галица писемно або устно надавши до 15. липня с. р. Усіляк прийняти подати ся устно. Убігатеї повинні бути православними Русинами, які можуть показувати, що мають адібності до ведення господарства в інституті. — Урава Бурси ім. Федьковича в Чернівцях.

Подарок. Наше підписане товариство складає сего дорогою товариству взаємних обсаджень „Дістатер“ у Львові привідую подяку за шедрий дар вкоти 50 кор. на під товариства. — Старшина „Союза Січ“ на Буковині.

Із штуки і літератури.

Репертуар львівського руского театру в Винниці. Сазі власна (в огорді п. Фріста).

Ві вівторок, дні 23. с. м. „Катерина“, опера в 3 діях Н. арласа.

В четвер, дні 25. с. м. „Надія“, годинна рубілка драма в 4 діях Германа Гаєрмаса.

В суботу, дні 27. с. м. „Продана наречена“, помічна опера в 3 діях Ф. Смотана.

В неділю, дні 28. с. м. „Маруся Богуславна“, побутово-історична драма зі славянськими танцями в 4 діях а прологом М. Старинька.

Білетти предєє в Винниці і Кутат торгівля в Москві. — Початок точно о годині 8-й ввечері.

Полностью на своем личном издании подготовил на русском языке он.

За редакцією підпородає; Віктор Остроє.
Чернівець під заходом Івана Захарєва.

виборці пішли до криміналу! Підчас виборчої кампанії судді судили надумані ізраїльські арештанти. Бесідники наводять убігані приклади, видані на суді, і виснажені міністри судівництва, щоб звернути увагу на Галичину, де суди поступають зі сторонами позанормально. Головна вина спадає на правительстві, що не допускає Русинів до початкових етапів судівництва. Тут у відповідь п. Глобінському, який говорив, що у східній Галичині є багато русинських судів, наводять бесідники чимало імена, що на 800 судів урядників в Галичині й лише 185 Русинів, а і з тих треба ще відчислити 30, котрі числять ся нібито до Русинів, але властиво є греко-православними Польками і найбільшими ворогами Русинів. Що Русини острівніше вступають в парламенті, то роблять це для того, бо мусять віддалятися до центрального правительстві і до парламенту проти гнету. Русини не відступають від своїх домагань, поки русинський народ не здобуде своїх прав. А ніби мусять бути по їх стороні. (Олексій русинський посол).

Пос. Вацлавський доповідає п. Яблонському і Дембському, що замість відповісти пос. Отахурі на наведені ним факти, лише голосовно їм заперечили. В Галичині є конституція лише на папері. Але зважаючи на час, що заступники австрійських народів починають згадувати ся о долю русинського народу. Бесідники ждають ся на поведене галицьких судів з Русинами.

Щоби на всяку ціну спинити еміграцію русинських робітників та запобігти піднесенню робітничої плати, не хотять видавати робітничих книжок. Дуже часто затримують робітників в дорозі і відсилають назад до дому. Також і закон о правах бюри посередництва праці, ухвалений галицьким сеймом, видано на те, щоби спинити еміграцію русинських робітників. Русинам не дають концесій на бюро посередництва праці. Пос. памісник Потогоний сказав, що скоріше дав би Русинам університет, ніж бюро посередництва праці. Найбільше порушують власті право стоваришень і зборів. Власті забороняють віча, а навіть обмежують час, приписуючи, як довго віче може тривати. Пос. Трельовському дозволено на віче лише в тому, що воно зі смертю має спійняти ся. Інші збори, на котрих був і бесідник, розпалено через те, що в криші етюдом, де відбувало ся віче зроблено діру, щоби трохи світла падало до середини; староста добачив у тім віче під голим небом! А бесідники пасудня суд на два дні арешту, хоч він ні не сказував того віча ні діри в криші не зробив. Пізніше апеляційний суд ухвалив бесідника.

Тепер переслідують суда Русинів, щоби метити ся за смерть гр. Потогоного. Кожде слово Русина о замаху на пок. памісника, хочби щомом невинно сказано, улаває ся за похвалюване замаху. В Перемішлі 6 учеників гімназії виважено зі школи, а двоє засуджено судово. Ера Робинського почала ся новим переслідованям „Сичів“, а навіть, що він навіть лише з тим усвідомленням ся обняти уряд памісника, щоби міг писувати „Сичів“. На жалі треба сказати, що й парламентові байдуже про русинську справу. Всеж така не треба тривати надії, що настає час, коли й влада більше зацікавиться ся галицькою господаркою, тим більше, що відбуває ся воля і на інших справах. Черняхівські убийства انگлядають на німечу за те, що гр. Коритовський провадив ся при останніх виборах. Бесідники на підставі власних розсудів може сказати, що сезони не стрічали; поршній стрілих дивачий і поламав трупом 13-літнього Лазара, а тили остав на волі, і ті самі жандарми

даліше остають там в службі. Дім, на котрий люди мали нібито нападати, не має ніяких слідів ушкодження. В дискусії над нападом вивесени, котра відбула ся в сій справі, показує ся, що на другий день після нападу сніг почавши громади зновля змінили і патили до хати, щоби виглядало, що справді люди напали на хату. Галицькі старости самовільно проголошують шпійоний стан. Русини часом не коніскують ся так, що навіть інтерв'ювані русинські посланці ухвалюють конвенту. За те шпійонські газети мають таку ласку у прокуратора, що ніколи їм безкарно винисувати найбільші наруги на Русинів, а навіть перепечатувати з русинських газет сповісиковані статті, а прокуратор доводив ся тим, що просив польських редакторів на будуче більше уважати на принцип правого закону.

Напоень відповідав бесідники на виводи міністра внутрішніх справ і сказав, що центральне правительстві ввійшло з польським колом у спілку для знищення русинського народу іменем сторонництва радикального, против котрого головні звернув ся міністер внутрішніх справ, заванта бесідники, що приймає виводи і буде з правительством вести боротьбу, аж русинський народ здобуде волю. Народ сей перебув нацину, то перебув він австрійську конституцію. (Саміт і олексій „Русинів“).

Нова конференція.

До польських газет доноситься в Відні, що президія русинського клубу (Романчук, Василько і Цеглиньский) мала конференцію в бар. Вечом, що тривала дві години. При нарадах були міністри Коритовський і Абрамович. Президія власті клубови справу з конференції, по чім клуб має рішити справу парламентарних праць.

Буковинські посланці в справі наглої помочи для Буковини.

Вчора інтерв'ювали п. Василько, Сивузу, Гурмузай, Велігард, Сімьонович, Іосефскі і Кешен у міністра внутрішніх справ та міністра рільництва в справі побитогого голоду посвідком своим і по-суха. Міністер внутрішніх справ приобіцяв зажадати від краєвого правительстві справоздання про обсяг шкоти і ціли закупівель державною паші і збіжжя; мін. Ебенгох приказав телеграфічно дирекції дібр позвати на свободний вивіз в місцях фонду.

Поляк про Русинів.

(Конець).

Становище обох народів не є рівне. Русини стоять на дуже низькій ступені розвитку ніж Польки. Їх суспільна структура є слабше розвинена, їх економічний стан є бідний. Ов німечість Русинів проявляє ся дуже наглядно на полі духовної культури, на полі літератури, штуки і науки, де русинська продукція є дуже слабка від продукції польської.

Що до культурних впливів, то Русини хитають ся між Заходом (Німеччина через посередництво Польки) і Сходом (Росія). Досяг на галицькій Русини перевагу західний напрям, однак не зростом взаємнн з російською Україною східний вплив буде що раз більше зростати.

Русинський народ є доси суспільністю хлопською, нормальною і організованою розміром нечисленною ін-

телігенцією, котра влюбилася в другий або третій покоління виводить ся з під хвостової стріли. В тім бачить польський письменник причину радикалізму в політичній стрімливості Русинів та „брутальності“, якою буди то визначається ся боротьба Русинів зі зверхніми і внутрішніми ворогами. І далі п. Бузи обертає мота хвостом, коли каже, що та „брутальність русинського тероризму“ виявляла ся в польського боку націоналістичній боротьбі з тероризмом і надужити власті, у котрих значайно глядає охорони дрібна верства пануючих для збереження своєї власті над збутованою масою підданих. Обломшуваче собі таким способом політичної переваги стаєть ся одначе що раз більше непомітно з приводу чужинності русинської інтелігенції та героїчного свідомлення русинського хлопця, неморальні-ж ті практики, хоча на хвилю казали ся моральними для Польки, мусять нідець кінця німечити ся на них самих.

Пильною, безперервною працею створила русинська інтелігенція кілька знаменитих політичних організацій та здобула сильний вплив на народ; се показало ся особливо при останніх виборах до парламенту (водина переваги інтелігенції серед русинських посланців, вибір сіоністів голосами русинських хлопів, довільно переказаний голосів). Визначна участь молодіжнн в політичній роботі Русинів також впливає на зрадіалізацію методи русинської політики.

Супроти краєвої і державної політики стоять Русини в постійній опозиції; се каже русинський політичний діяльність негатишний провідний тея, котрий поки що приносить Русинам користь, однак згодом, на дальшу мету був би для них шкідливий.

Переходячи до польско-русинського спору в Галичині, п. Бузи відноситься, що Русини з цілою енергією стремлять до примного розвитку, як окрема, навіть самостійна нація; на дорозі Русинів лежить без сумніву стремління до усунення Польки, як напаші, а воля, котру вони вважають як свою виключну власність, в перше усього до євнини Польки з дотеперішного домінуючого становища, до того, щоб Польки нічим не організації своєї суспільної організації не опирали ся на низших органах (простонародно) русинської суспільної організації, не користали з них і не спинявали їх розвитку. Русини стремлять з порядком річний спешку до виряженого відгравлення себе від Польки. Нехватка такої розгравлення була виправді доси для Польки користь, однак коли Русини зачеркнуті моті, то й Польки повинні неспішити ся з розмежуванням, аби Русини не вдерли ся занадто глибоко в граничну стрізу.

Витавди Польки на будучність у східній Галичині п. Бузи не вважає за корисні. Доля англійської національності в Ірландії, німечкої в краях чосних та імовірно в польської будучності дали німечкої народності в горній Слезії, є дилемою прогностою для Польки; боротьба з польського боку мусить мати характер оборонний, про здобуття, ні навіть про збереження дотеперішного становища не може бути бесіди; Польки мусять „тільки“ стремити до „згідного співжиття з Русинами на спільній землі“ та до здержання політичної унії.

Віднос сад польський та план „оборони“ п. Бузи так представляє:

На становище Польки у східній Галичині складаєть ся: 1. велика земельна власність, котра посядає коло не подовану землі; 2. численна професіональна інтелігенція; 3. промисловий міщанство і 4. поміжна силісність дрібних рільничих господарів. Зусилля Польки повинні звертати ся до збереження в польських руках земельних обсягів, належачих до великої влас-

Тонько. Та щом тако? Сестра моя не сонця, щоб на неї не можна дивити ся!...

Федоренко (гукань до сина). Нецарний, йому адять ся, з любови до сестри роуєм склянутися ся.

Сергій. Батьку! Не скрипайте нічого передімною. Як не дитина, в'узію перевести!... Скажіть, чи не захворіла Марусенька?

Федоренко і Тонько. Ні, слава Богу!

Федоренко. А вінци тійти нема кісна!... друже мій, збери до купи всю свою підвагу, вірши ся! Вона... Маруся... нещасна...

Маруся (отварає двері).

Тонько (любовно). А от вона!

Федоренко (обіймаючи Марусю). Свят! свят! і при них явилася! (Вірає в свою житу і замикає двері).

Вихід 9.

Тонько, Сергій і Маруся.

Сергій (до Марусі). Ну, прийшли! Якже ся маєте? здорові?

Маруся. Як бачите! Але сумую страшно!

Сергій. Якій же я промисливий! Ваше журбі навіть прийшов кінець! Я вже квіт з своїми дір-тими.

Маруся (всмію). Не плем? Справді? Якимже способом?

Сергій. Батьку заплатили, але разом і наливали мене. А до того ще і ваш брат...

Тонько. Я? Та щом я таке?

Сергій. Що ви мені говорили про вашу сестру?

Тонько. Нічого? Я знавав, що вона сить, а се діло натуральне.

Сергій. Так треба посидити батька! Тату, ший-діть лише на хвилину сюди, до нас!...

Федоренко (до дочки). Не хочу... я боюсь!

Сергій. Чогож боїте ся, ми тут самі.

Федоренко (отварає двері). Самі? то єсть, як — то самі?

Сергій. Я таї Тонько і Марусенька!...

Федоренко (хочеть ся знов за двері). Ах! І вона тут? І ти й бачиш?

Сергій. Що в вам?

Маруся. Татусю, милій батьку! вийдіть до нас! Позвольте мені під сего часу величати себе тим іменем. Добрий татуню, обійміть і пригорніть до серця вашу дочечку.

Федоренко (відчиняє двері). Та щом се тако? Я тут нічого не второпав. Хіба я зсунув ся з глу-ду. адури, чи що? Марусю, чи се ви в са-мім ділі?...

Маруся. Я таточку! (хоче підійти до нею).

Федоренко. Позвольте, позвольте... не трудіть ся підходити, краще говоримо з далена. Та як, справді ви жива! Ей Богу жива?

Маруся і Сергій. Що се значить? Я не розумію.

Тонько. А я краще усіх має розумію в чім діло. — (Мені й в голови вийшло!) Успокойтесь, поважаний добродію. Се була моя штука. Сестра, як бачите жинісенька, вона й трохи не хотіла умирати. Се я так довго пошарту-вав з нею...

Федоренко (розсердив ся). Знов ви?! Хоть би еті посоромили ся, аджеж ви своєю розумною штукою, мало мене в розуму не авели.

Тонько. Чи то може бути? Значить ся я має здо-рово обдурив.

Федоренко. Еге, ви милостивий і любий пане, від-значаєть ся вашими огидними шартами. Се домажу тільки, що вас за молоду мало учили... то єсть мало давали Федору, та березової каші — от — так — (вонажу сильний кашель).

Тонько. Ха! ха! ха! Може бути!

Вихід 10.

Ті і Кошниця.

Кошниця (не видить Сергія — сильно затріскаєм коверти сланим валізом). Донечко мені, чому ти мене саму покинула? Тоньку і ти верну ся? Ходіть сюди... побудьте при мені посідний час, останню годинку.

Маруся (відходить до неї). Посідну годинку? Що се в вам, нещасно, матусеньку мою? Ви не при собі!...

Кошниця (обіймає сина). Тоньку! береш, як она свою сестру. Ти один вістанеш ся й ошкун-ном і потікою. Після моєї смерти вступи й мені гриную.

Всі (окружають її). Що се значить?

Тонько (який трагічно). О! матінко! що се ви гово-рите?

Кошниця. Пана Федоренко! Скажіть мені, силіко доміг було у нашого сина?

Федоренко. А вам на що се знати?

Кошниця. Я хочу заплатити за него.

Федоренко. Ви? з якої причини?

Кошниця. Я повинна се зробити для задоволе-ння его душі і ви не маєте права моїм бажа-ням перечити. Се моя посідня воля, (зітхну-ть) Ах, предсмертна свята воля!

Маруся. Нене моя! що з вами? (жале).

Тонько. Може ви матусеньку сьогодні на багато поберали?

Сергій. Треба чим скорше по ліварі післати...

Кошниця (обіймає сина — ляскає і кричить).

Гвалт! Він тут! Чогож твоя думка ще балає? Аджеж в сповняю свою обіцянку. Бач обіцяла виплатити всі твої долги. Хіба мало длох тиєч — то чотири заплачу, тільки не пересідуй мене так страшно! Як не при-чина твоєї смерті. Бачить Бог і Ангели свідки, що правду кажу!...

Ціна оголошень за одне слово 1х поміщення: Ціна сторони 50 К., 1/4 сторони 40 К., 1/2 сторони 30 К., 3/4 сторони 20 К., 1/8 сторони 10 К., 1/16 сторони 5 К., 1/32 сторони 2 К. 50 п. — Анонси обсягом не більш однієї сторони не платять нічого.

ОГОЛОШЕННЯ.
За рубрику: Надіслані і оголошені редакції не відповідає.

При підписуванні або при рішучих намірах, значний сукуп.
Дрібні Оголошення мають друкувати (реклами), числитися за 4 п. від злого.
Надходження за лічбою нарахунок початковим не приймаються.

Звичайні загальні збори каси пом. і шал. для громади Рівні відбулись 28 червня с. р. о 2 год. попол. в домі п. Ісачука з значайним численним порядком. — **Старшина.**

Загальні збори каси пом. і шал. для громади Горошівні відбулись 28 червня с. р. в домі Георгія Кирилюка в отриманому порядку: 1. Відчитали протокол з попередніх загальних зборів. 2. Справоздаче старшини за діловий рік 1907. 3. Вибір нової старшини. 4. Визначення однієї третини старшини ради надзорної і доповнювальної вибір других членів на їх місце. Іван Шенчук, пач.

СПІЛКА ДЛЯ ГОСПО- ДАРСТВА І ТОРГОВЛІ в ПЕРЕМІШЛІ

радість П. Т. Халборобам замовити салітру хімічну до салітровання напусти в робіт сего поручив свої знамениті носи і серпи ковальські, котрі вже те-пер мож замовити.
Ваші повелі для мене безперечно.
Дирекція.

Ukrainische Rundschau

одинока українська часопись на німецькій мові, що заступає інтереси українського народу перед культурними силами, виходить раз на місяць в обсязі 48 сторін з додатками і коштує на рік лише 8 Кор. 6 обсягом кожного індивідуального Русака передплачувати є часопись. Адреса редакції в Берліні: Wien XVII, 8, Franzosenstrasse, 2.

Г. ФАЙЛЕС

уоувач нагнітон
Чернівці,
ул. Руска ч. 8.

АДВОКАТ

В. КОРНИЧ-ЯСЕНИЦКИЙ

Ц. К. РАДНИК ВИСНОГО СУДУ КРАЕВОГО, Н. П.

ПЕРЕНІС

свою канцелярію адвокату до своєї хати
ЧЕРНІВЦІ, ул. СТЕФАНІ Ч. 9.
134 1-4

Працюйте і щадіть!

Товариство взаємного кредиту

„ДНІСТЕР“

стотарин. зареєстров. з обмеженою порукою у Львові.
приймає

Вкладки ощадності на 4%

Кожного дня (в години урядових перерв) можна кожну вкладку вибрати.

Позички у товариство „Дністер“ на 6 пром. за інстабуацією; на кошти покриті дахінками на 5 пром. Сплату розкладає ся на 10 до 15 літ; (при 30 ратах щорічного вношення рата амортизаційна на капітал і відсотки 5 кор. 08 сот. від кожних 100 К., позички.)

Векселі приймають ся тільки 3 місячні відсотками на 6 пром. до 7 пром.

Членами можуть бути і позичку дістати тільки члени забезпечені більше літ в „Дністрі“.

3 тисячі у власн. „Дністер“ на публичні доброділи ціли кошту 45.835 корон.

Стан 31. грудня 1907:

вкладки	2.795.183— К	позички у власн.	8.410.684— К
уділи членів	284.398— „	цінні папери	180.452— „
е. резервний і інші	46.842— „	заклади	182.206— „

Купуйте землю при парцеляціях.

Видання „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“

можна купити у всіх

філіях „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“,
в друкарні „Рускої Ради“ і в книгарні І. Рехенберга.

Друкарня „Рускої Ради“

має на складі

КНИГИ ДЛЯ КОНСУМЦІЙНИХ ТОВАРИСТВ (Взаїмна Вигода“)

Всі книги до ведення товариства,
коштують враз з стемплями 50 кор.
з пересилкою 51 кор.

Розповсюджуйте „БУКОВИНУ“ і „РУСКУ РАДУ“.

СКЛАД ТОВАРІВ В. ЗАЛТІНЕСТРА МОЛОДШОГО

Чернівці, уличка Голубка-Винценберга ч. 3.

Телефон ч. 301.

Самостійна продаж п. н. надійних виброк

Рік заведення 1873.

Капелюхи: І. Гурник Іта у Відні, Овєна Шіллєр Сіні у Гракс.

Червоний: Ф. А. Помера у Хруліні, Антоша Чинска у Відні.

Товари з одягом і жіночого одягу В. Залмана і С-ки у Відні.

Найбільший вибір модних новинок на літо по зредунованій ціні.

Парасолі на літо, модні краєви гладкі і одробні, значайні і нові.	Ковнерики, манжети і суточні до носів.	Гачки і куери на танцювальні і видні штори з занепами 100 без мх.
Парасолі від дощу чорні, гарні на рік. Парасолі від сонця.	Гуашки „Glase“, „Chale“, „Flor“ м'які різної величини і роду.	Попарки, пухляки, шали, виробки, шали на довгу шийку до подорожі і т. п.
Американські і турецькі товари обузні, найліпші виброката для дам, панів, дітей, для Ланка і сандаків Кайли, найліпшої сорти домі-червоний, до виробки гімалійських і т. п.	Канцелярські лінійні лінійні канцелярського роду.	Коралові туралові і натуральні виробки на шийку ший.
Шали для панів, панів златі і дітий.	Артикули до підтримки Головної спеціалізований склад у власній домі при ул. Росина ч. 4. Куери панів, шали, шали і панів златі і дітий.	Канцелярські для панів, модні канцелярські „Kaufmann“ гуашки на довгу шийку, панів і дітий.
Шал для панів і хлопців від гарантією в виготовленні виброк, шали, батисети, шали і в модних прасках.	Панів і панів для панів, панів і дітей, найліпша виробка.	Ім дітий: убожні і жовті канцелярські сорти.
Артикули шпиртові: червоний до гр. „Tonal“, Ракети болди з виробки Салентера в Лондоні. Шали, шали і т. п.	Замовлення з провінції виготовляють ся солідно і швидко.	Лакітні шали і виробки. Шити до шийки, ший і ший.

Видат товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під заходом Івана Захаря.

За редакцію відомі: Бистор Струпа.

ПЕРЕДПЛАТА НА „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 10 кор., на пів року 5 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 цот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на пів року 4 карб., на місяць 1 карб.
в інших державах: на цілий рік 32 гр., на пів року 16 гр.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (вкл. 9 рублів або 84 гр.)
на пів року 9 кор., вкл. 4-50 р., або 17 гр.
Поодинокі числа 10 еотинів.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція

„Буковина“

в Чернівцях ул. Петровська ч. 2.

Ч. телефону 176.

Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення вставляються на 20 еот. від строку. „Надіслані“ на 40 еот. від строку. При частій вставці вносяться відповідні рахунки. Редакція несе відповідальність за зміст наданих матеріалів. Рукописи не повертаються, якщо не попередити запискою. В редакції редакційних матеріалів усього по-різному: за день від 8—10 р. до 1—3 годин по-ноч. Крім цього і еот.

Суд над Січинським.

Ві второк засідає у Львові суд над Миколою Січинським. Висока на делегацію позарядного суду відправила палата радя у Львові, а за нею і найвищою трибуналу у Відні. Засідає отже польський трибунал, польський прокуратор, польські судді присяжні, аби судити Українця, що вбив польського графа і німців. Навіть публіка в своїм розв'язує було польська, бо судова канцелярія не мала карт вступу для Русинів, навіть для редакції руских часописів недієвими.

Не треба бути надто дотепним, аби прозріти, який настрій навмисно в тій алоценній залі розпран. Досить поставити побіч себе такі два факти: Українця убивши польського німців судити-хотіли самі Польки, що вважали нас найтяжчими ворогами польського народу, а всьому стало жиню перед нашими очима. Що-ж доверши, коли пригадати всі події, які відбулися по атентаті 12. червня. Те бестолкове, некультурне знущання над Січинським в польській пресі, ту диявольську злорадність, що вбивши „dofale wiści“; те атака в газеті не лиш його самого, але в цілому рідні; коли пригадати, як український народ називався „banda dzików i rozbojników“, а нашу мову „zargonem szkodliwym“; як польська мова урядувала чорносотенні напад на рускі інституції і поодинокі людей, як польські шпалачі-гімназисти в податках добували революційні до руских подорожників, як прокламовано бойкот руских урядників, як поточно без числа процесів поодиноким Русинам і руским редакціям та кожній візанті про Січинського, що не подобався польській прокуратурі! Дійсно без перебільшення можна сказати, що польську суспільність з малими, дуже малими винятками онакувала по атентаті Січинського вся безмежна антируска емоція, яка ще в домі по двох і пів місяців, не лиш не ослабла, але протинно — коли судити з деяких фактів — змозгає ся.

Ось чому ми на пр. „Słowo polskie“. Ніде в ні-де не відно перед розправою оголошувати акту обжалування. „Słowo polskie“ не лиш безкарно оголо-сило — що 23. червня — зміст акту обжалування проти Січинського, але й спідомо і в розми-ном селашувало его і некористь обжа-дування, стараючись представити его вчинок в гіршій світлі аніж сам акт обжалування. Се не випадки і не наші. В статі „Uzasadnienie Słowa polskiego“ нині „Kurjer Lwowski“ з 26. с. н.: „Поглядаємо, які зміни зробило „Słowo polskie“, подаючи зміст акту обжалування проти Січинського. Слідуючого уступу в акті обжалування зовсім нема, іменно сего: „Тоді як в анданційній кімнаті, оточений ріднем, вояка батько осмеро дріб-них дітей, серед грози, яку відчувала кождий хоч би

найбільше рівнодушний, один лиш убийний стрив зовсім спокійний.“ В сім уступі — нині „Kurjer Lwowski“ — хоча „Słowo polskie“ представити Сі-чинського, як він присутний при сцені конани Потен-ного, отруєного ріднем і 8 дітьми, аберігав повний спокій. Читач „Słowa polskiego“, який не почесити Січинському за але его спокійно сувороти, вчинку, осу-дити его спокій і брати спідати для дітей, що онла-кують смерть батька. І в чатача останеть ся вражінє, що спокій Січинського, то вже не фанатизм, але да-мість. Отже в акті обжалування сего уступу нема, бо Січинський в хилі конани не був присутний в ан-данційній кімнаті. Друга брехня що майже брехня. „Słowo polskie“ нині, що Січинський виміря револю-цій до людей, які вбивали на гук австрійців. Вихо-дити — нісма „Słowa polskiego“ — що Січинський хотів встрілити до воляків і двох потентів, які на гук австрійців обігли до салі — що було би зусилем по-близити польськ алоцію. Отже в тут „Słowo polskie“ вбрехали і в додатку збрехало з розмином, маючи акт обжалування в руках.“

Ось так фальшиво в брешках робить ворожий настрій проти обжалування „Słowa polskiego“. А треба знати, що се дивови найблизь поширений між поль-ською суспільністю в Галичині, особливо в кругах урядників і нема сумніву, що кождий з тих, хто має судити Січинського, читав статтю, що й навіть „Kur-jer Lwowski“ вважав потрібним публікувати „немо-ральною“.

Але скаже хто: преса і настрій суспільності одна річ, а суд друга. Безперечно, ми не маємо і не маємо права інвенувати заві присяжних, що су-дитиме Січинського, слідуючи сторонничість в неко-ристь обжалування. Може бути, що між ними як вивенка свого часу українська „Nowa Reforma“ — засадути лише люди з серйозною увагою, але в тоді хіба вони не будуть тілами людьми, що живуть в своїй суспільності, живуть настроям своєї су-спільності? Хіба до того не можна, як до всіх ин-ших, приложити того елементарного закону громад-ної моралі про душевну заразу, про неможли-вість вивести ся з під загально-впливаючого настрою, особливо коли той настрій систематично і спідомо вироблює ся?

І для того ми вважали за потрібне політичною по-хиткою відомою делегатам поль-галицького суду для справ Січинського, потябном, що страшно загально-но може відбити ся на дальшій увазі польсько руских відносин в Галичині. Атентат Січинського осудили всі рускі партії яко средство політично слабке, а цією тепер обжалуючої етики неможливо. Але всі рускі пар-тії (значить, лише не москвофільська), живучи під поль-ським гнетом, потрапляли врозумити неможливі мо-тивні, що довели Січинського до його страшного вчинку і не можуть, так як Польки, змозгути на чо-ло-

віна, що приніс своє молодення жити в жертву за вчинок, який нія, хочби навіть хлібно, унажить потріб-ним для політичного визволення свого народу. З дру-гого боку сама польська преса і суспільність так за-вато і консеквентно старала ся зробити справу Сі-чинського справою „анархістичної“ української су-спільності, що нехай топер не зумуть ся, коли та суспільність з анархтичними віддих / стоїть за судом Січинського як за рішенням власної справи.

Польський громадський суд уніфікації Ванду До-бродішчу, яка винула бомбу на паршавського генерал-губернатора. Атентат не ала ся, але про який рішє не усях або неусих, а в мірі і Добродішчу при-няла ся до заміру вбити „ворога свого народу.“ Поль-ський суд признав сей замір дозволяти. Та коли-б Добродішчу судила російська зала присяжних, впрод-без найменшого сумніву був би як раз протизний. Читаче, чи, що сказали-б ті польські присяжні, що уніфікації Добродішчу, як такі судити і на такий присуд? Скажи-б, що вороти не можуть судити свого ворога, коли суд має бути актом суверенності не німості; в засуд назвали-б насильством над безборонним протизником.

Очевидно, Польки не уважали себе у від-ношенню до Русинів ворогами. Але бо в Москві не уважали себе ворогами у відношенню до Польки; вони виконують лише своє „право“ в пороговані — се погляд і почуття Польки. Та коли Польки мимом-того заиротестували-б проти такого виконання „свого права“, то то саме присудує і Русинам, овертим та-кож на своїм погляді і почутті, які десь-а-десь вра-жають ся ворожнечі замірами з боку польської суспіль-ності.

Замах стану в Перзні.

Англійсько-російський союз, що він мавля за-ключений в Рязані, приліс уже свої плоди. Росія, одержавши відому руку в Перзні, змінала ся в перені внутрішні справи, змінала ся, очевидно в чисто ро-сійський спосіб, що ні трети не відбігає від страш-ного морду робітників на улицах Петербурга.

Як доносили телеграми, в головній місті Перзні Тегерані вояки й піддані шайони перені відомі під проводом російського генерала Ліпкева збомбардували парламент, вибили сотні людей, вразували і сиюн-дрували дома, а ошонцію в вайданах віддали шайони.

Попередний шах, батько теверішнього, завів в Перзні конституцію, дав свою народну парламен-тарне представництво. Але перша конституція мала неприємного ворога в особі австрійського престала, який, ставши до смерті батька шахом, від першої хвилі станув на ворожий стої з парламентом. Перше

Із поезій Ілька Гаврилюка.

I.

Пронята будь, тощо безпроста!
Тоно, оянена казном,
Пленяй поробів на ворога
Тай жди, аж згаднеть ся Егона,
І край ся паленю, край ся шлом!

Тоно! таж сери кровянить рука,
А свєта сунуть стати адонову —
За те без поту, крови, муки
Ізять твою шнєвну духи,
А ти жуєш вірку полову.

Тоно! таж ти на досвіт гразу
Дрожиш тал о павні гадзи —
Та сонн твого винограду
Пануть нєрєбам на розраду,
А ти кружляєш черні жули.

Тоно! ти прямо невєнєчука!
Таж в тебе палі всі кровалі —
А деж та вранєння лєсуча?
Стройт ся в нєй динь дрімуча,
На тобї-ж лєзл шє в драві.

Тоно! таж намінь зомить ноги,
Таж дуби давають твої ноги —
За те в нєрєбї там чертоги,
За те лєсучі там шїдологи,
А ти зємєш собі у гризл.

Тоно! гарєш у шовалї,
Там черні нучєрі білють —
За те в нєрєбї тєнє в снєлї,
Тєплє в ідальї та вїтальї,
А в тебе діти нєстєнють.

II.

Зривайте ся, слова!
Тонїть ся під нєро! —
Най лєтє ся пієнь жива,
Давїна нємєв сєбрє.

Зривайте ся, слова!
Станайте павч-о-павч! —
Най лєтє ся пієнь жива
На сєзав нєрєх вїч.

Зривайте ся, слова!
Як євал чєрєз сунєт, —
Най лєтє ся пієнь жива
На чєстє рєчєннєх уєт!

Зривайте ся, слова!
Таж вєбє вїтєр нїє, —
Най лєтє ся пієнь жива
На чєстє шовєннєх нїє.

Зривайте ся, слова!
Таж шїдворєном в губ. —
Най лєтє ся пієнь жива
Для шїдлєт на сїєб.

Зривайте ся, слова!
Тай гєлєсїє моє лєзїл! —

Най лєтє ся пієнь жива
На мїй блїзєнєцї сїєл.

Зривайте ся, слова!
Тонїть ся під нєро! —
Най лєтє ся пієнь жива,
Давїна нємєв сєбрє.

III.

Тя їдєш? їдєш, мїй голубу?
Вїзєш ся батїку Чєрємєшу.
Скаж, що нєє вогє моє лєбє
Глубокє в сєрї моєй нєшє.

Сїнтай, чи тїмїть шє ті хвїлї,
Як в вєгєлє сє там на мєстї,
Як лєбєдїлє сїні євал:
„Вєстєш, вєстєш до нєї в гєстї“.

Сїнтай, чи тїмїть шє ті хвїлї,
Як в ошмєрєнєй вєртєлє сє,
Як рєзєвалєлє сїні євал,
Як вїн єдин мєнї вємїзєлє сє.

Скаж, що нїє тут нєпарїю,
Щє нє кохєю туж вїчєго.
Скаж, що шїлєх до мєго рєзє
Лїш чєрєз мїєт тєб чєрєз нїєго.

Тай шє прєсє, най статє Марї
Жїлємєм вємїє в сїмї тужєстє,
Бє в ошмєрєнєй вєртєлє
Прийду тєб чєстє вєрїєвалє.

в'уснах позбути ся конституцій скінченості, повдичен; та мимо позирного мира неперестав продовжувати. Міністерства уступали одне на другім; шах збирав сили проти парламенту. Чим більше погодоння збирало ся в народі проти нового шаха, тим більше попирали его змій Росія. Від початку пановання становили російські козаци пластову гвардію шаха. Чим раз більше російські відділи переходили перекру границю, а перед двома місяцями прибув до Тегерану з „особливою“ місією ген. Лянов. Місія полягала на приготуванні військової контрреволюції. Очолодий кріст російського впливу, від козаків, що оточували шаха, а особу шаха, збільшала тільки огірчення народу, що найближчий свій враз в нещасливій атеїстаті на шаха.

Рішуча хвиля зближала ся, тим більше, що й опозиція, знаючи, чого їй сподівати ся, починала свої проми до оборони. Головою опозиційної партії став мусульманський шейх Сеїт Султан. Здасть ся, опозиція хотіла — на случай боротьби — поставити его проти шаха. Дні неспокійного життя в Тегерану, щоб то на границю, а парламент оголосив, що вибере нового шаха, козаків сепаратистів першій. Але Могомед Алі мав інші плани. В своїй агітативній розвідці Багшаху збирав експедицію проти парламенту. Козаки, переконані в ірригі Сіалінари вступили на столицю. Шах закликав парламент віддати порохобини.

Опозиція знала добре, що прийшла остання рішуча година. Шах швидко остав ся без наслідків. Призовники опозиції забирали ся в парламент і поблизької миті і приймали відходять труни бомбами та революційними. У відмові на се ген. Лянов, що проводив шаховими військами, виступив розпочати пальбу. Гармати і карабіни розвинули парламент і тоді як російські жовніри убивали кожного, хто хотів вийти з брами міста, внаслідок чого до домов, убивали без милосердя все, що жило, змушували ся в страшний спосіб над противниками шаха. Вісімсот людей мало згинуть в розпачі-перепані рук. Сторонники опозиції віддали шахові, котрий волею вивести їх за місто і там повісити.

Шах триюмфує. Чи довгий его триюмф, се важко питати. Страшно насильство не може остати ся без впливу на народ, а до того шах підняв на владу тільки при поміч Росії. Що се стало ся не для его гарних очей, більше як певно. Все ходять поголовки, що Росія задумує обсадити перські землі на півдні від каспійського озера і коли опозиція не підійметь ся свідати, же Персія немалюча доля: стати ся провінцією Росії.

Внесок посла Лукашевича і тов.

в справі уділення запомоги для заставницького повіту.

Через сегорічну дуже велику посуху повесили всі селени Буковини а найбільше заставницького повіту велику шкоду, бо збіжжя вигоріло, через що живня не вийде з кожного зілля. Найбільше відчуває посуху заставницький повіт, котрого мешканці виключно живлять ся з уприви землі. Запомога державна є в сім разі найте потрібна, бо селени через сі дуже великі страсти не є в стані вижити себе і свою худобу. Так отже, що коли б їх не допомогла держава, то наступило-б їх цілковите зруйнування. Тепер явля найближче нагода, щоб Его Екс. пан президент міністрів уділив права Буковині а іменом заставницькому повітові запомоги, бо се поміч є для наших хліборобів доміжне потрібна.

Зі вигляду на се ставлять підписані внесок: Взяв ся п. к. правительство, щоб шкоду, котру селени через посуху понесли, в той спосіб полегшити, щоб тим, котрі понесли страту, податок на сей рік опущено а неври се їх ще і трішки з державної каси споможено.

Тай ще підні в село сусідне,
Тай стані в зеленому садочку,
Де я прощав сі в веселіні,
Де принадаи їй до садочку.

А як почуєш від гадині:
Що там по почат щось заводять,
То знай, що то в нічній годині
Смутна душа моя там ходить.

Поради їй, най поін не просить,
Во тут безсильне заклинає,
Во поін смерть мене не спосить,
Не втілю там моя радіння.

IV.

Маріє! всіміхнена весело!
Богине відвернена!
Без тебе серце — спосмілене,
Як голубино перестрелене,
А стежня торнем обтернена.

Маріє! всіміхнена весело!
Вірнице підлажена!
Без Тебе щастя — обокридека,
Житя без Тебе — а ній надилена,
А світ — Сагара розпалена.

Черемисль, 1908.

Бесіда посла Лукашевича

виповідає на засіданні палати послів 15. мая в дебаті про відносини між кримським кримським оборони.

(Конець).

І ще одно, панове! Мусимо безумно обетавати при тім, щоб право о підмогу можна доказувати у громадянській уряді, який доручає карту повстання, а не в старості. Се головне потрібно на Буковині і в Галичині, де політичні невісти дуже просторі і до найбільшої часті населення на мах що не вміє ні читати ні писати, отже своє право о підмогу а найбільш часті може визначити не писанно, а усно — отже щоб в такий спосіб управління зломати часу і гроші.

Одним з наших головних домагань є відношення „лину“ жовнірів і підпіння їм жовнірів. Се неможливе річ, щоб жовнір вийшов з десантом 12 сот., з чого мусить ще набити потрібні до пушкани річки.

Жадаємо також, щоб жовнірам як також і резервістам були віддані селата, щоб вони могли сповнити свої релігійні обов'язки. Розходиться ся тут головне о греко-православні і греко-католицькі селата.

Вже в десантниках Ва. тов. др. барон Гермузани вказав на те, що військова управа загато мало уважало на релігійний звичай і релігійні потреби греко-католицьких і греко-православних вірників.

В армії отже не ухвалюється се греко-католицькі і греко-православні селати, отже руські, румунські і сербські і греко-православні і греко-католицькі жовніри мусять носити в найбільшій селаті, як Рідко і Великий, робити селати.

Сам не підносить ся релігійні почути сел жовнірів, а уносиджується ся їх супроти нинішніх товаришів.

Просимо проте тепер о паміч, як також о те, щоб в тих полках, що складають ся з греко-католицьких, зга. греко-православних жовнірів, були систематичні селатники детального обряду. Годі нам не спаржувати на те, що введуться підозирів Русів а церквікатами в державній службі не ухвалюється ся.

Проти такого поступовання мусимо ми тим більше заперечувати, що приходять до нас скаржи на маніпуляційні уряди, а околи замислювати Русинами, що ті уряди не вміють по руси ні писати ні читати.

Просимо отже, щоб при наділяванні церквікатів місцями уряди брали вгляд на національність і щоб обсажені місця вислуження підозирів русів відбувало ся після вклуча віднощувачого чини вислуження поодиноких націй.

Що тичить ся жандармерії, то хотів би звернути увагу міністерства війни на випадки в Галичині, де жандармерія пішла на службу навуочної партії і до жандармерії уживався всяких средств, щоб перенести волю навуочної партії.

Годі нам до сего допустити, щоб жандармерія в східній Галичині уживаво до польовизаційних цілей. Власне лаше на інтервенцію посла Старуха, в котрій він навів ушкодження національних прав руського населення в східній Галичині п. к. кримським командою жандармерії, головною підією посла Старух тут правно і законно неухвалюється устні прикази п. к. майора жандармерії Емілі Вісарієвського у Львові; просимо о паміч.

В рішучій суперечності до сего стоїть діяльність жандармерії на Буковині, яка вважала діяльн топорішного імперіалістичного в Чернівцях стоїть на висоті своїх задач і вміє погодити інтереси населення з своїми службовими інтересами.

Плата і забезпечення жандармії такі, що в огляду на памучу дорожню годі їх даліше позинити в такий стані, через що прошу в сім напрямі, принести поміч.

Булоб справедливо, щоб руським над відпустку жовнірам, які через свою бідність не можуть набити собі відповідної цивільної одожи, давано старі мундури.

Кінчу, панове, свої виводи і заявляю, що руський клуб також і з той причини було голосувати проти пропозиції, бо він хоче там дати висхідні до цілого правительственого систему, який в Галичині практикують ся головне проти Русинів. (Оплески. — Бесідником гратуляють).

З'їзд поступового славянського студентства.

Про з'їзд славянського студентства в Празі, на який вийшли також представителі з Буковини, доносять до „Діла“:

Як вже вмісно нашим читачам, відбувається ся тепер в Празі (в дніх від 25. до 30. с. м.) з'їзд поступового славянського студентства; на з'їзд прибули доси делегати від студентських поступових організацій всіх славянських народів з винятком Болгар, котрі з'їзду не обісзали нібито по причині пізного повідомлення а власиво по причині національних спорів між Болгарами а Сербіями на македонській території. На з'їзді є а репрезентанти менших, доси публично не признаваних народностей словянських, як пр. Білоросів і лужицьких Сербів.

Найчисленнішою на з'їзді є репрезентация української молодіжи в числі 20 делегатів з того 3 зі Львова (тт. Ст. Баран, Ос. Назарук і Од. Черняк) а від „Ап. Громади“, 4 з Чернівців (тт. Вас. Гладкий від „Січ“, Арт. Галин, К. Левицький і Р. Ясеновичий

від „Січ“, 1 з Відня (т. М. Ватопинський від „Січ“), 3 з Праги (тт. Вас. Струн, О. Гайдукович від „Січ“, 1 з „Укр. Громади“ а в Празі, а т. В. Струн і від „Основи“); а російської України є 9 делегатів, іменом 4 з Києва (2 від університету, 1 з політехніки і одна делегатка від Української Громади з висших жіночих курсів), 2 з Харкова, 1 з Одеси, 1 з Петербурга і 2 з Дорпаду. Характеристичною рисою є се, що Росіяни і Польки, котрі мають свій ряд висших шкіл з рідною викладавкою мовою і богато студентських організацій, явили ся на з'їзді в незначній числі і то тільки правіші з посеред них, бо делегати від соціалістичних студентських російських і польських організацій на з'їзд не прибули (якщо Росіяні делегати вносять 12 з того всі падати а лиш 1 соціаліст-революціонер, Польки раном окол 12 майже самі розстрілю демократів).

Делегати поодиноких народностей агітували ся в автономні національні селати, котрі щоденно радять окремо, вирабляють у себе резолюції і резолюції на з'їзді, обсажують кисті, що приносять на з'їзд. Українська селатка уніфікувала ся в сей спосіб, що головою її обрано студ. Мисола Зайцаника з Києва, заступником голови студ. Ст. Барана зі Львова а секретарями студентів А. Галина з Чернівців і О. Гайдуковича з Праги. Технічна організація з'їзду є така, що крім головного передсідателя Чеха т. Посека Трипінного, обраного через з'їзд, а селат президиї з'їзду входить дво містопредсідателі голови поодиноких національних селат, котрі проводять цілому з'їздові тоді, коли президиальне резервент даної народности; секретарями з'їзду є секретарі селат.

В четвер (24. с. м.) відбуло ся в „Міщанській Бесіді“ перше широке зібрання всіх славянських делегатів, на котрім проголошено селаточні привітні промови.

Головою зібрання обрано Українця т. Н. Струна, містоголовою Словинця т. Пучніка, секретарем Чеха т. Буковинського. Зібрання приймало віднощувачого промовою т. Струн. Відтак промовляв Польк т. Гіноліт Бочковський, котрий говорив на всіх славянських мовах і в так сказати би товмачем на з'їзді, підчеркуючи, що стремління з'їзду не повинно бути ширше національного чи расового шовінізму, що славянські народи повинні бути не так членами якоїсь окремої славянської групи, відділеної від прочого культурного світа, але членами відної від євразійської і духовної пуги всесвітньої громади. Промову тов. Бочковського (по політ. нерозумінню анархіста), прийняли зібрані, особливо Українці гучними оплесками.

Відтак говорив Чех т. Посека Трипінний під іменем „Svazi českého-slovenského studentstva v Praze“, Росіянин тов. Еміновський, котрий зазначив, що Росіяни прийшли агітувати проти національного гнету і зацікавувати права поодиноких народностей до культурного (тіллі до культурного?) розвитку.

Від імені української селати промовляв опісля тов. Степан Баран. Бесідня, зазначуючи поступовість укр. студентства, котро силою життєвих обставин, єго члени бідної, хлопської нації, обробою в прав і прагнучий на кождім кроці, а своєї більшості мусить бути демократично і поступово, вписав, що причиною, чому Українці беруть так численну участь в з'їзді, є не факт признавання якоїсь славянської солідарності, але те, що трактують з'їзд тільки як інформативну трибуну для обов'язного признавання народів, що живуть поруч себе.

Опісля говорив Польк Юрій Бочковський про нову славянофілію, Білорос студ. Обиховський про відроджене білоруського народу, а винини привітали з'їзд с. Новак (Хорват) від Словинців, Хорватів і Сербів і тов. Павлюк від Слованів.

Загально кажучи, з'їзд не викликав широкого зацікавлення серед чеських студентів, чеська буржуазія суспільність відноситься до з'їзду навіть нерозумно, уявляючи його як протест проти насильству Крамків, котрий так симпатично зустріла з відомих причин чеська міщанська преса.

Збори читальні в Банилові волоській.

В неділю дні 28. червня відбули ся в нас загальні збори Читальні „Р. В.“ Стодола н. Михайла Мамчівського були численні люди. Прибули також запрошені гості — учителі з Мігони н. Загородняк і Воношук.

На порядку нарад стояли отой точки: 1. Отворені загальних зборів. 2. Саранозданя старшини. 3. Вибір нового відділу. 4. Відділ внесення.

Голова читальні прийняв присутніх і попросив чеського господаря Теодора Сивасного, що прийшов з другого кута, щоб перебрал провід зборів. Заступником его вибрав загальний збір тамешного учителя Теодора Григоряча.

Предсідатель подикував за вибір і покликав на ниверу уч. н. Воношуку. Приступлено до другої точки денного порядку. Із звіту старшини почало ся, що товариство через цілий час свого істования розпало ся на два а в послідній році цілому занепадо. Причиною упадку було те, що члени не мали німаті, де би могли сходити ся, а на друге не стало людей, котрі інтересували би ся живо долею товариства. Мисно правда нару свідомості і дуже трудний людий, але сі мають досить а касою до діла.

По голові забрав слово молодий учитель з Мігони п. Загородняк. Весілив вважав всіх до єдності, любові і просяв і переконував, що лиш в єдності

Ціна оголошень за однією лінійкою розміром: Шість сторін 80 К., 1/2 стор. 60 К., 1/3 стор. 40 К., 1/4 стор. 30 К., 1/5 стор. 20 К., 1/6 стор. 10 К., 1/12 стор. 5 К., 1/24 стор. 2 К., 50 а. — Агенція офіційно не міста обслуговує ціни на цілих місяців тижня.

ОГОЛОШЕННЯ.
За рубрику: Надісланої Ого-
лошення редакція не відповість.

При підписуванні або при рішучих намірах, значний вплив.
Дрібні Оголошення мають друком (petit), вказати се по 4 а. від слів.
Навчальностей на англій мові марша початкова не приймає ся.

Світ до свого! Світ до свого!

1907—8 а.
Брати родичи! Кого ти не своїм кровиним потім на годину? Високого порота Християнства! Галас і про-
мова в жидівських руках, а ми Хри-
стіани все розду. Тоді ідионами сль-
зах на сорок нам, жиди єврейства!
Проте казали в тиреках святки ян-
і убох першопних річей як: Хрести,
Хурган, Молитвенники, гарні Ікони з
Росії з Нісочеченою Лаври, олійні
друки і на полеті, артистична чудова
робота і т. д. усе, що тільки для три-
стийського нашого обряду потрібно.
Принимай також репарант.
Моя торгівля наводить се
в ЧЕРНІВЦЯХ, ул. РУСКА ч. 22.
Потукачівський Абрам Ісидор, син
і помічник

М. Сторожинський і Кле.

Найлучше і вже випробоване
средство на ревматизм есть
NERVOL

„Наша праця забезпечена“
антикара др. Ю. Францова

в Терополі.
Се є знамените, ускорити средство до
виправлення протав великих ревматизмів
бодів, простудних, довгих астматич, пла-
чий річей і нервових недуг. Прошу ува-
жати на напис „Nervol“ і не прийма-
вати інших „Nervol“.

Ціна флакона 80 сот. 10 флаконів (впа-
ковані) 8 кор. в оплаті і оплачений.
Твердих акцій з поділом. — Вислана
2 рази денно до всіх країн.
В Чернівцях на складі у Шмідта
і Фонтана, в Селестийн в дрогерії
медичинальній Стерншуса.

19 (—)

**СПІЛКА ДЛЯ ГОСПО-
ДАРСТВА І ТОРГОВЛІ
в ПЕРЕМІШЛІ**

радить П. Т. Хліборобам замов-
ляти салітру хлібну до самі-
трованні напусти а побіч сего
порукає свої знамениті носи і
серпи ковальські, котрі вже те-
пер мож замовляти.
Ваші повноваження дамо безплатно.
Дирекція.

Ukrainische Rundschau

відомо українська часопись на нім-
ській мові, що виступає інтересів украї-
нського народу перед культурним сві-
том, викладає рол на мові і обиді
48 сторін з додатками і коментарем на рі-
зних а. Кор. 8 обсягом виходить ін-
тервіантського Руска передплачується за
часопис. Адреса редакції і адміністра-
ції: Wien XVII/2 Franzfeldstrasse, 2.

Працюйте і щадіть!

Товариство взаємного кредиту

„ДНІСТЕР“

стопарни. зареєстров. з обмеженою порукою у Львові.
приватне

Вкладки ощадности на 4%

Кожного дня (в годинах урочових перед полуднем можна можна
вкладку назад відібрати.

Позички уділяє Товариство „Дністер“ на 8 проп. за інтабула-
цією; на кошта покрити дівизами на 5 проп. Силату розкладає ся
на 10 до 15 літ; (при 30 ратах підрічних вносить рата амортиза-
ційна на капітал і відсотки 5 кор. 08 сот. від кожних 100 К., позички.)

Векселі приймають ся тільки 3 місячні з підписами на 6
проп. до 7 проп.

Членами можуть бути і позичку дістати тільки члени обезпечені
бізнес літ в „Дністрі“.

З акцій уділя „Дністер“ на публичні добродійні цілі квоту
45.886 корон.

Стан 31. грудня 1907:

вкладки	2,795,183.— К	позички уділені	3,410,684.— К
уділи членські	234,398.— „	цінні папери	180,452.— „
е. резервний і інші	46,842.— „	злочасні	182,208.— „

Купуйте землю при парцеляціях.

Видання „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“
можна купити у всіх
філіях „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“,
в друкарні „Рускої Ради“ і в книгарні І. Рехенберга.

Друкарня „Рускої Ради“

має на складі

КНИГИ ДЛЯ КОНСУМЦІЙНИХ ТОВАРИСТВ
(Взаїмна Вигода“)

Всі книги до ведення товариства,
коштують враз з стемілями 50 кор.
а пересилкою 51 кор.

Розповсюджуйте „БУКОВИНУ“ і „РУСКУ РАДУ“.

Г. ФАЙЛЕР

усувач нагнітон

Чернівці, улица Руска ч. 8.

АДВОКАТ

В. КОРНИЧ-ЯСЕНИЦКИЙ

и. к. РАДНИК ВИСШОГО СУДУ КРАЕВОГО, и. п.

ПЕРЕНІС

свою канцелярію адвокату до своєї хати

ЧЕРНІВЦІ, ул. СТЕФАНІІ Ч. 9.

134 2-4

СКЛАД ТОВАРІВ В. БАЛЬТИНЕСТРА МОЛОДШОГО

Чернівці, уличка Гоголівна-Шенкенберга ч. 3.

Телефон ч. 301.

Систематична продаж п. и. надібраних виброк

Рін заложена 1873.

Наполеюхи І. Гейрик Іта у Відні, Фелікс Шіллера Сана в Уралу.

Червоний: Ф. Л. Пейера в Хрудині, Агостіна Чалова у Відні.

Товари з алясками і жінського орідка В. Вахмана і Сана у Відні.

Найбільший вибір модних новиностей на літо по зредукованій ціні.

Парасолі на літо, водної крапки гладкі і оздобні, вишайні і шов- кові.	Напіврешки, шашетки і кулешки до меса.	Галаски і куери на шашкеті і розніжні шпери з замочками або без них.
Парасолі від дощу зорні, гарантія на рік. Парасолі від сонця.	Рубашечки „Gilet“, „Shirt“ і „Polo“ з атласу різніми величинами і роз- мірами.	Недешевий, худолка, палки, каробки, шашки на білі, жовті до подорожжів і т. и.
Американські і туркські товари обшивані, найліпші виброкати для дам, панів, дітей, для Лавина і солдани Кавказу, най- ліпшої сорти домашні червонки, до вітряк гімнастичних і т. и.	Канцелярські лінійні вішпони кожного роз- міру.	Краватки турецькі і кавказькі виброкати що містять нові.
Шашки для панів, панів хлопців і дітей.	Артистичні до підпису, Головні спеціальні склад у власних домі при ул. Понча ч. 6, Куери нахолоді, палки, шашки з аляскавими замками і кулешки.	Конфески для меса, модні канцелярські „Nagel“ гумові палки на дощ, лопатки і т. и.
Візи для панів і хлопців під гарантією з аляскавими виброкати, меса, бетменів, білах і з модних прясел.	Паньчохі і шпиритки для панів, панів і дітей, найліпші виброкати.	Для дітей і убрині і шашкетні найновітніші сорти.
Артистичні шпиритки: червонки до гри „Теніс“, Ракети бодні з виброкати Слангів і Лавина, Шашки, жовті і т. и.	Замовляти з приватної виготовляють ся особібно і окізно.	Найліпші мила і перушки. Шпиритки до голасів, річей і судів.

Видане товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під закладом Івана Вятарка.

За редакцією відповідає: Виктор Страт.

хоба в імені, який признає са, що в піднесених нам заявах сам гаразд не розбираєт ся, не вагає ся перед форум держави на основі чужих, несправджених інформаций пізнати з бодомом всіх і всьо, до чого до-де-не приставляють коли вже не з пошанованим то що так з серйозною увагою. Це метода борби, хоч практикована і в християнсько-соціалістичній партії, до якої належить п. Шойсолов, пражде вищих, по-сторонних авторів їх ориєнто і не треба бути надто великим знатоком Буковини, аби гадати, що є ними п. А. Ончуз, ну, і его християнсько-соціалістичний товариш Непі Відман. Чуже авторство бесід п. Шойсолов пражде на самім початку сам президент Вайскірхнер, умішувати бесідника, що в парламенті не годять ся читати з власного скрипту, а що-ж доперва з чужого! Те саме констатувати клубний товариш Шойсолов п. Бельоглазев, зазначаючи, що п. Шойсолов прочитав свою бесіду на просьбу вишнього посла. Врешті п. Василько, поминаючи ся на свідчення п. Штурма і през. Вайскірхнера, підкрив обох чесних „інтерв'ю" п. Шойсолов в особах пп. Ончуза і Відмана.

Знаючи добре неможливість амбіції обох „трибуна", ми не дивуємо ся, що вони раді би усунути і знищити як-небудь людей, котрі стоять на перешкоді їх аспіраціям. Що для сего уживають вони зброю підозріння і клевети, не повинно також дивувати, бо кожний вибирає таку зброю, що пристосована до його здібностей і морального міра. Дивує нас однак, чому п. А. Ончуз, маючи пречий сам спроможність поступити з обжалуванням, не вчинив сего особисто, але заступає ся ініціалом товаришем з християнсько-соціалістичного клубу? Тут очевидно раціональний; п. Ончуз знає добре, що він дискредитований послом вже на стільки, що його зображення ніхто не має міри; на друге привукає він певно, що як такі такий заклади вийдуть з зона могутньої і правотолерантної партії, то зробить досім якимсь, сильнішим враженням, ніж-ж тоді, як вийшли би з нього не-будь другого бону. Замість отже самому вигадати „обжалування", пропонує він те, що йому і п. Відманови лежало на серці, християнсько-соціалістичному міністрові Іосеманови, а сего, не порозумівши навіть з парадом своєї партії, всміх п. Шойсолов прочитати концепт буковинської епіли. Таким чином санимірентували ся всі разом і то основно.

Посол Шойсолов займає ся в своїй бесіді піднесенням на Буковині і сказав, що тамешні християнські намісники дуже розсерили проти Жидів, що правий президент займає в краю неспокійно становище, що при останніх виборах впливав на порішть намісничий в краю вплив. На Буковині розширилась невіра, що як крім можна дістати понуку адміністративну пощади. Надіорча діяльність правого впливу над ставом публічних єрехотів знаходить ся в цілковитім застою. (Президент: Цяка посол Шойсолов! Звертаю Вашу увагу, що після регуляції не дозволено читати власні записки, що-ж доперва чути! — Олексю). Шойсолов зазначає п. Василько вики на красавого президента в справі надання концесії Зендерови Козларови в Сторонинці і в справі призову на порочанні Маерова Вехслерови з Могови, цитує статтю в „Wahrheit" про мимне підкуплені Василька Аксєвградом, і обговорює викивання Василяком і Близькебом на вибори до Ради державної в Гурагуморі. Бесідник робить заклад відомаршальства правому Смаля-Стоцькому та свідчає в Айзенштаєтом про продаж Жес і о контра-

— Я би також рішала ся вийти на границю — сказала жінка — але послання на чужо місце.

— Пожди!..

Перейшов покій і думав далше. Прийшло ему до голови: а як би так справді жінка хотіла йти на границю? Подорожувати найкраще самому або в товаристві легких, безжурних, жінок, але ні таких, що цілу дорогу думають лиш о дітях і о них говорити, за кождою коївною вітхалю, перелуджують ся і хрижати. Іван Дмитрієвич представив собі жінку в пагоні з безчисленними плутиками, кошмиками і наметами; як вітхалю чого небудь журить ся, що сі голова болять перед відходом, що видали за багато грошей; неустанно мусить бігати на етапках за гарною або студеною водою, або за хлібом з маслом. Обіду їсти не хоче, бо за дорого коштує...

— Будо мені виразоунати кожду коївну — думав споглядаючи на жінку. — Їзює сі, не мій! І помоє сі їдяти за границю? Що она там побачить? Будо сидіти в готелю і мене від себе не пустить... То знаю.

І перший раз в життю впадо йому в око, що его жінка постаріла ся і стала погана, що вона впаде кухню і що він сам ще молодий, здоровий і свіданий і ніс би жонати ся другий раз.

По правді се ілюстинує — думка — але щиро їй їдати за границю? Що вона з сего розуміє? Або як би так побачила... Може собі уявити... Для неї всьо одно, Неволь чи Київ. Будо мені якже нерешаджати. Будо від неї записки. Я певний, що як лиш дістане гроші, буде записки жінки на шість місяців замикати. Будо переде мною укривати... Своїй родни було робити добродієства з моєї вичислювати кожду коївну.

Іванови Дмитрієвичови прийшли на гадку ті свої. Вей братчики, сестрички, тітки, пуйки позла-нити ся, як лиш почують про виграшу, будуть підла-гувати ся, мило усміхати ся. Погані, обадні люди!

гонали неперкритої немічності в есмонтилізмі товаристві низшої Австрії.

Ціка сит випадок п. Шойсолов займає пос. Бельоглазев в імені христ. соц. сторонництва: п. Шойсолов на просьбу вишнього посла говорив про відносини на Буковині і при тім застеріг собі, що він всьо добре не знає, але чуже ся обжалуванням се тут навести. Зазначає, що він не зробив се в ім'я партії лише в своїм власнім. (Притануєт у христ. соціалістич).

Передовим завезла накла, що християнсько-соціалістична партія прийме извести Ончуза-Відмана за свої. Зараз така не промови посла Шойсолов ливши ся у посла Василька визначні члени християнсько-соціалістичної партії: міністер Ебсгох, маршалек пп. Мітенштайн, президент Вайскірхнер і вказували ему свій глибокий жал, по причині ситуаційної посла Шойсолов. Сиділимо ад пос засідане зараду партії під прономом доктора Йосєгера, на ній міністер Іосеман дістав своє за самоналіну інтервенцію і поручено пос. Бельоглазеву закласти офіційну ливну, що клуб сидіти з себе всьо відічальності за виводи посла Шойсолов.

Перша половина роботи була виконана; другу доповнили згідно всі буковинські послы. Імнем по-однох ерарий напитувала серед описаніх палати посол Кешман, Василько, Штрахер, Григорович, Гормузані извести Ончуза-Відмана тим, чим вони є, т. є. клеветам, і коли посол Василько хотів що риз відповісти на запитання Ончуза, німецькі й соціал-демократичні послы за-кликали, що се злишнє, бо Ончуза знають всі досить.

Наше подямо короткий заїт з описаною дебат.

Наступили еантичні спростовання.

Посол Кешман звертає ся проти випадів пос. Шойсолов, що не вагає ся прочитувати перекладний ему політичним інтригантом намісат, що аж ки-муть від брехон і оторисень (слушайте! слушайте!) і безобразне правдиві відносини. Бесідник був від-разу переконаний, що упрала християнсько-соціалістичної партії не годить ся з сего методом борби, що й до-казали слова обурення президента Вайскірхнера як також виводи п. Бельоглазєва. Християнсько-соціалістичні агітатори на Буковині зробили християнсько-соціалістичну партію азу прислугу, бо санимірентували її. (Олексю). Бесідник застерігав ся проти підозріння звернених проти правого маршала і правого про-зидента на Буковині і констатує, що сі оба мужі ота-рають ся в найбільш обіжний своїй санимисті свої обов'язки і стоять явше великих підозрін. Красивий президент має лише цю одну азу прислугу, що не кле на услуги особистим аспіраціям деяких вплив. Тому що християнсько-соціалістична палка на Буковині, головне-ж протидіадакт бесідника, посол на ойм Відман, який свого часу дістав ся до собиу при помочи Жидів, єпископ ан кімодий націонал надлидував до ради державної а тепер оруєт як християнсько-соціалістичний агітатор, (всесміст) — тому, що він отже не міг нічого вишнього навести, щоб відхонати пози-цію бесідника, не вагає ся він навіть очорнити брата бесідника. (Олексю обурення є цілий плам).

Посол Василько говорив: Сносіб, в який п. Шойсолов із Стирай говорив вийти від відносини на Буковині, доказує, з якою легкомудрістю знає ся він до справи, про котру не має панити. Посол Бельоглазєв, що в найзакладнійший спосіб записав в імені хр. соц. клубу, що се бесіда не була ве-го-дана в імені клубу, (сказав, що п. Шойсолов

Як дістануть що, схоцуть ще більше, а як не дати — будуть прокляти, робити сикетні, бамати всього літа.

Іван Дмитрієвич думав про спосіб і аще їх до-товер байдужі надлима йому погані і неспокійні.

— Що за зудоба — думав.

Також лице жінки видало ся ему погане і не-спокійне.

В душі его киїла гнів проти неї і думав засадиво: — Не розуміє ніс о грошах і дитого сукна. Як виграє, дасть мені лиш сто рублів а прече ціл-кляч і замок.

І дивив ся на жінку вже не з усміхом але з неспокійно. Також вона споглядала на нього з на-панистію і злостію. Мала вона також свої гадки свої плани і фантазі, знала добре про що сі чоловік думав. Знала добре, що перший патяне пазурі по сі виграшу.

— На чужий рахунок ви шукаті робити рахунок говорив сі погляд — ні там не посмієт!

Чоловік зрозумів той погляд; немилостію пору-шила ся его груди і щоба жінку розлазтити, погнавша швидко на четверту сторону часовиса і проголосив триммаючи:

Серія 9499, лос 46 а нї 26!

Наді і неспокійно посид, а Іванови Дмитрієви-чови і жінці видало ся, що їх конкати тоїні малі і шийні, що вечера, котру що-лино їли не ситить, але дають жулодок, що вечера доні і сукчї...

— Чорт знає — каже Іван Дмитрієвич, що по-чинав бути без гумору. Де востуляло ся вояди па-пір під ногами, смієт, дупка. Нідема покої не по-притані. Муху їти з дому, чорт кличе мене! Іду і поїду ся на першій лінійній газуці.

дістав від одного посла сво допись, яку прочитав. Ся допись є офіційною роботою п. дн Ончуза і п. Відмана на Буковині. (П. Ончуза цює ануку). Доказую свідченням тов. Штурма і президента д-ра Вайскірхнера (Слушайте, слушайте!) у яких я знає ся вже перед 8 днями, щоб їх ситати, чи дійсно є намір, щось такого навести в палаті, бо я одержав був вістку про наміри д-ра Ончуза. Серед загальної веселости в палаті, зарак-теризує бесідник політичне замолосієтє Відмана, від посла київського і воєнісменного до антисміста (Бельоглазєв приміть: Коєсдїй, що там мімає свої пе-рекомани, се Галган (Zamp)!). Посол Шайсолов твер-дє, що бесідник і красний президент робить в краю найгіршу порупцію. Що відносить ся до правого президента, бесідник не чуже ся похизувати обороюти його, се зробив вже посол Кешман. Але в імені б руских товаришів з Буковини може він заявити то саме, що п. Кешман, що правий президент др. Вайскірхнен є високоненамний, браний, паланий, порядний шее красний. (Олексю. Др. Штрахер: І а се по-тверджує! Нас тур 14 посидє з Буковини). П. Кеш-ман і сказав нам, не ті 2 Німці думают про шее краю. Варон Гормузані потвердять то в імені і Румунії, товариш Штрахер і соціал-демократ, що сидить біля нього арабять то само, отже остає ся лише „найчистіший" (смієт) тапсієнт Ончуз. (Живе веселість). Бесідник спростовує описи поодинокі Шойсоловом віднесені підозрін і зазначає, що він не лише видає гроші проти Ончуза, але він дає бо-гато тисяч його шнагрови, президентом прав-ного банку д-ром Лупулоєв. (Слушайте, слушайте!) Гроші коштують лише неїні провіанси партії, що робить з виборів гішоєт а до них належать посол Ончуз і його шнагров, президентом правного банку др. Луку (Живе веселість). Бесідник наводить між иншим, що він закла одної статі п. Ончуза, в якій йому закладувано принате дружина, зме-сигру судуєт і що вже надійшло жадане видачі п. Ончуза; також красний віцеканцлер др. Смаля-Стоцький, якого п. Шойсолов в своїх виводах як найзакладніше напалає, є одна з найбільше поважаних особностей руских, якого свідчатиє з Айзен-кратєм київського, а бесідник мімає доказати, що п. др. Луку з Айзенкратєм робив якісь тайні угоди в одній з військових готелів. Відносно пожити в есмонтилізмі товаристві може міністер сгарбу по-свідачити, чи можна було дістати пожитку при ко-респонденті уноах. (Живі олексю, Бесідникоті гро-туляють).

Посол бар. Гормузані зазначає в імені ру-мунського клубу, що його клуб застерігав ся проти того, щоб п. Шайсолов умішував ся у відносини Буко-вини та із всьою рішучістю протестує проти заклад-ної корупції поребасних правого президентони і мар-шалекони. (Олексю).

Вісти з руских громад.

З Бросівців старих.

Наше село одно з тих, що від давни-давня за-мешнані рускими і польським населенням. Більшість ста-новить однак Русини, бо куди як Паліца, Табориче, Сурдун і п. замешнані чисто руским населенням. До перших яких вісти зіт учили в нашіх школі обох мов: рускої і польської. Але посередній управитель школи постарав ся, що руску мову в школі виключено. Від тоді наші рускі діти одні заклали бачити не євдєвних сесах, а другі примушені учити ся у польській мові, тратять час і здібности, бо як дитина може учити ся і розвивати в ноні, котрої не знає?

Та сян наші румунізатори змєтє тинять ся, бо думають, що таким способом має винародовити. Але нуєт їх робота. Нашим людям вже досить тої кривди. Ми не позволимо далше обдурювати ся. І ми хочемо жити своїм життям і чути ся правдиним руским народом.

Ми від давного часу думали над тим, яким би то способом видобути ся з тої румунізаторської ла-дужі. В нас є люди, щирі Русини, та не мали вони проводу. Не мали вони до кого удати ся о пораді. Аж прийшов до нас управитель школи Токарюк з Бросівців старих і разом з о. Воланським по-радили нам сі два доброді, щоб ми заклали в на-шій свої руску школу. Сєю справою заклає ся наш щирый приятель Токарюк і ми вже й прещбу подали до властей о отворені рускої школи в куці Паліца з Бросівців старих. Думали, що власти зговеть отворити нам руску школу, бо ми зобов'язали ся самі поставити і урядити шкільну кімнату власним коштом. Жадано тільки учителя і сподіємо ся почати від наших посид, щоб не дали пропасти нам тух.

Та не досить нам сего, ми хочемо і матери-ально подбати самі про себе. За порадою і поміччю нашого земляка управителя Токарюка а в сідл за Бо-біянами і Бросівцями новими, де уже основали ся стоваришени „Руска Каса", засновали і ми таке сто-варішєне. Минушого тижня відписали ми статут „Рускої Каси", а тепер жадмо тільки декрету, щоб ріє покінчити. До нашої каси вступили ще найро-зумніші селяни. Там ми думали, що як порадою поміччю наших патріотів випремо ся з румунізаторських рух та з'організуємо ся в одну руску

Годі мені було за се робити одичалими органам галицької адміністрації. Одичалим був галицький намісник, від якого вожді все зависиме.

Прийшло навіть до кровавих подій!

В Ляцям не було так, як говорять се в інші обласована, що хлопці напали на німця, але було так, що німця вночі арештувало хлопів а разом мало їх доставили до суду. Люди — розумієть ся — постоїли си, щоб ув'язнених провезити і тоді на рівних п'яного офіцера чи помічника жандармерії розпочала ся стрілянина до хлопів. Що люди не вказав на німця, вказує на се те, що він був ранений в задку. Я не знаю, що то все діло ся на привази Потоцького, але проти его волі, а за его такою угодою. Стало се се тому, щоб робучий люд відстрашити від участі в політичній життю. Велі ти причини сказала ся на се, що в мені постанала вже в Відні думка, що намісник повинен бути покараний. Я подумав: Ти тут снайперуєш, а там з такої висоти падають труни і пилля кров.

То була думка на одну хвилину; відтак вона пропала, а галицька ся тоді знов, коли я вернув до краю і понав в розгар борби за український університет.

Я мушу відступити трохи від теми і буду говорити про події там, як вони впливали на мій настрій.

Коли я вернув в Відня, то мене сейчас обхопили рух на львівському університеті. Як би не то сиділо в мене, а не був би поїхав на агітацію і здасть ся не був би стояв між перед трибуналом.

По відомих подіях на університеті нас — як відомо — арештували. Ми думали, що нас затримують і будуть робити слідство по одному, щоб ми не порозуміли ся. Та на нашім почути а, що гр. Потоцького нема у Львові. Через те я винувато нас на волю. Відтак гр. Потоцький вернув до Львова, і до него пішла донатація з рестораторів проти українських студентів. Як мав граф Потоцький сказати: „Ja sie postawiam o to, aby ich przukladnie pokazalo!“

І ось нас масово арештовано, хотіли же не було причини, бо ми цілий тиждень були вже на волі і могли порозуміти ся, а до того ніхто не пробував втиснути.

Нас замкнули до арешту раз для того, щоб нас застрашити, а по друге притримати в арешті, щоб ми не могли брати участі в передвиборчій агітації при виборах до парламенту. Розійшла ся чулка, що нас мають тримати аж до осені. Тоді розпочала ся наш голодний страйк.

Тимчасом цікавився ся весь наш нарід, а в уявленні своїм моральним обов'язком поводити ся на передній виборчій борбі і старати ся людям висвітлити всі справи політичні. Зробив я се з своїми товаришами тому, що вся преса польська писала, немов за рускими послання агітують люди підвержені моралі, злодії і т. в. Отже до борби пішла академічна молодіж, щоб се оспорити. І власне тоді, коли я перший раз взяв участь в політичній життю, піпала я всю сумну правду галицьких відносин. Коли я читав перед тим класе на адміністрацію, думав, що в них є досить пересадки задля браку дійсних інформаций. Але коли я побачив надужити адміністрації — се все, що робить староста, прийшов до переконання, що списи повідражених адміністративних відносин в Галичині є правдиві. Люди так напали у нас до переконання і надужити властей, що не думають при виборах про політичну ситуацію а лише думають про се, як би перенести вибори без помісних злодійств, як би я повідомити людей про час виборів, щоб се не дати заспокоїти комісаров. Люди заділи ся до виборів як до татарського нападу. І дійсно шайраєства були а навіть пошла ся кров. Може бути, що прим. в Горюнку люди трохи провинили ся, але з сего не виходить, щоб жандарми стріляли до них і то аж три рази в задку; а сам бачив хлопів в шпінгалі рівного в ногу в задку. Коли прийшов до брата торого в шпінгалі, в другий піпаві лежало 8-ох людей, котрі були ранені і арештовані не ходили в Горюнку. Ми їх розпитували, а один показував ногу ранену в задку. Тоді як я побачив рану, признав мушу, що в мені постанала думка, що гр. Потоцького ненавиджу тим більше, що про него чув я ось що: Коли в Бучачі вбито підчас демонстрації німця графови Потоцькому, то він приїхавши на слідство сказав: „Gendarmes ist feig“. Се чув я від жандармів. З сего виходило, що жандарми повинні були стріляти до людей а не трусити! Коли я побачив сего хлопів, що показували мені ногу, мені ніякось притапали ся слова графа Потоцького „Gendarmes ist feig“.

Тоді я нікув ся до політичного життя в цілком розгаром та ніяк агітувати до ніс, бо вказав наванною агітацію на кожним опозиційним випадком, хто супротивив би ся стріляно хлопів в задку та підійти би ся страши річи в парламенті. Я агітував в Березках за Равапортотом проти Вуленів. Що там діло ся, то спавсе в нижній, яку видав др. Равапортот про надужити властей. Між противними кандидатами був судия Говор, радник в Березках; того чоловіка транслювали політичні власті як першого німця і впливали его в уряд. Я бачив, яких надужити доносили ся власті, щоб перенести Дугебу. Староста понавляв сканси всім тим Жадам, про котрих знав, що будуть голосувати на опозиційних кандидатів. Замкнуто навіть залю і божницю.

Розуміє ся, що се мусіло вплинути на мене дуже сильно, особливо, що я бачив, що се робить ся не лише в інтересі одного народу, але в інтересі одної партії. Тож в мені мусіла збудити ся неспокій до галицької адміністрації, що при допомозі своїх політичних средств хоче утримати ся при власті за всяку ціну!

Незабаром поділи ся знов другий раз в Перемишлі при виборах до парламенту!

Та ось почав своє існування новий австрійський парламент. Велі люди сподівали ся, що народний парламент зробить границю галицьким надужитам, що постане ся о їх викоріненні. Тимчасом показало ся, що галицька адміністрація має такео сильного заступника, якому не може ніщо зробити народний парламент.

Старости, котрі доносили ся надужити, прямо кинули собі в центральній власті державній і з народній репрезентативній.

Все лишило ся по старому як було. Я сам досвідчив, що люди в недовіріє гонорали, що загальне голосування їм як ніщо не приходить ся. Коли приміром в Перемишлі припадуть сканси о заводу по шпінгалі елементарних, або з інших шпінгалі домашних, то їх відправляють з кінними до руских послив.

Галицька адміністрація негально уряди, а відпочиваючи за все мусу робити намісника.

Мені трапило ся, що комісар розпитував в однім селі збори за цілком соціальної реформ, котрий я не голосав без ніякої перешкоди в сусідній селі. То, що в однім селі уявляв комісар легальним, а в другім негально і протизаконним. Данно люди зносили всі надужити торгівлю, коли що не було осядломови; коли не було страйків і загального голосування, тако поступоване не будило неспокій. Але коли нарід зачав займатися ся політикою, то тепер а подвійною силою зачав протестувати проти нещасної привази і всі чекали від парламенту, щоб покарано урядників, які провинили ся.

Тимчасом показало ся, що галицька адміністрація є так німця, що її парламентарною дорогою не можна направити. Велі молодих людей захопила шайра.

По виборах до парламенту прийшли вибори сою мої. Загал сподівав ся, що при них бодай не буде ніяк надужити, та що народні заступники в парламенті постануть ся о покарані старостів, які доносили ся надужити. Тимчасом польські посли недочували до того. Надужити при виборах до союму перешкодав все що було досі знало та тепер — як загально — кожний займав ся більше публіцистичними справами і кожний відчував неможливість безправства. — Велі знають, що надужити не є винним, але давайши ми того не відчували так і уявляли надужити як щось значаючого. Нарід давайши не знав, що тако парламент, посли і політика і не відчували перед тим прийд. Тільки вибори до союму перешкоджено в той спосіб, що як знав з польських часописів — поділено Галичину на кілька округів. До не можна було усецати посли, як прим. в Стрию, там відбувало ся все після закону, — а в інших були надужити нечувати. Робило надужити навіть проти польських народних демократів, про що писала їх преса. Одичалими були за все в першій мірі урядники, але є приповідка „наш Бог карає по сльній меч, але руку“. Коли би урядники бояли ся, що їх надужити покарають, то не було би надужити.

Данного мусіла кожний робити відпочиваючи за все одного чоловіка — гр. Потоцького.

Чи щось подібного тежурє шє праю з надбальства, чи з залі волі — се все його вина. При останніх виборах до союму ходило о те, щоб показати, що політика хлопів як ніщо не власть ся. А отому ходило що о се, щоб рішуче відсунути українських послив від впливу на крайове правительство і сконцентрувати всю силу в руках тої класи, якої репрезентантом був гр. Потоцький, себто шляхти.

Тепер загально змінилась ся політична ситуація. Коли давайши Русини бачили проти себе лише одну польську класу суспільну, то тепер побачили, що за ініціативою графа Потоцького робить ся коаліція всіх польських партій, крім соц.-демократичної. Побачили се і переконали ся, що за ініціативою графа Потоцького ахучили ся всі партії польські проти Русинів, щоб даліше діяти ся властью в Галичині на перешкоду працюючого народу польського і цілого краю.

Мені руни опали. Я бачив, що було гірше. Наші посли т. є соціально-демократичні і члени українського клубу протестували проти надужити адміністрації, але вона мала за собою „Козо польське“, котро все перешкодувало опозиційним послів.

Коли наші посли вступили в протестували надужити адміністрації, то їх представляли не відпочивали ніякого успіху, а се все робило на нас болюче вражінє. Коли українські посли представляли надужити, то потім виступили я. міністер і казав, що щось подібного не можливо і що се все неправда, а се все відчував весь нарід як позичив. Під впливом сего всіх частів мусіло вступити шайра. Дискутовано над тим в кружках студентських, чи парламентарною дорогою можна позгати що небудь осягнути для Русинів.

Союм було все в руках кількох партій польських, котрі будуть мати перевагу і будуть нищити польський працюючий нарід і мій цілий нарід.

Рішавим аятом, котрий страє мною і спонукав мене до того діла, було замордованє Каганца в Короні.

Знаю, що сарапа не представляє ся так, як представляє її акт обжаловані. Каганець сам не настремив ся на жандармський бат'єт, але пробив ся жандарми і команда проти него за се, що він робив на них донос за їх надужити. Жандарми бачили, що будуть мусіти убити всі сили для перешкодування гр. Вадені проти д-ра Даниловича, бо вони знали: „Gendarmes ist feig“.

Коли я бачив, що лезть ся кров і шайраєства йдуть так само, як давайши, то мусіло стратити надію, що політична борба може очинити ту галицьку адміністрацію. Я попадав в шайру під впливом найменшого факту, дождав ся, що посли Охримович а Залізний вразилив бо бачив, що не годен нічого зробити в парламенті для народу. Я читав, що в деяких округах виборчих адміністрація мотить ся за се, що люди голосували на українських послив. В послив захищали комісар і староста надуживали своєї власті, а коли люди спаривали ся, то вони відносили їх до д-ра Охримовича! Коли я бачив, що чозовіш понашній приходить до такого переконання, що загальною дорогою нічого не можна зробити, — то розуміє ся — що в мені шайра, що абилішила ся, а заравно зродила ся думка, як би сому заравити.

Бачив я, що галицька адміністрація, на чолі котрої стоїть граф Потоцький, буде йти тою самою дорогою даліше, щоб знищити руский нарід і що може колись бути для нас друге Берестечко. Коли я читав в часописів, що ідеар павляв одному з політиків польських по софистичних виборах, що він адоволеній, що вибори відбули ся спокійно, то не знав, що й думати про се. А тут ще справу Коронця загодино так, що кошового чоловіка абили, а убийників жандармів пошпінено в тім самім місці. І жінка убитого що дні їх бачить, а центральні власті вправляють адоволеніє з перебігу виборів.

Преса мала вплив на мене, але не такий, як висказує акт обжаловані, щоб під впливом українських газет в мені збудила ся думка вбити гр. Потоцького. Я сего не казав ніколи, бо і в опозиційних польських часописів і в соціалістичній пресі я бачив багато матеріалу, який заставляв мене до думки, чи дійсно в Галичині так спокійно, як в Відні.

Тут заравив передістателі потіминутову пореру. По перерві обжалованій злінає далі:

Коли на мене мала який вплив преса, то перешкодав преса польська. Під впливом її зродив ся в мені той настрій, який довів мене до атентату: вона віддавала мені мотиви. Та преса відносила ся до нашої суспільности неспокійно пореро, а при тім наших справ повсім не знав. Найважливіші політичні мужі, найважливіші дискусії говорять про наші справи просто в нечуваній ігноранції.

Тай не тільки те. Читавши політичні розправи людей, котрі надужити напруж польській політиці, такого Дмоєвського, котрий є прешесом польського кола в російській Думі і котрий належить до партії, яка діла також прешесом польському колу в Відні, далі такого Поплавського та ін., а виходив там річи, які просто перд мене до атентату. Такий Дмоєвський писав приміром: „Вбити ворога народу не тільки не є гріхом, але просто обов'язком“. Значить добре польську літературу, а бачив, що там адоволеніє о того, хто вбиває ворога свого народу. Як вправді піпавіть, але ніхто в суспільности не зважав їх адоциніями. Я знав, що за подібне діло постигне мене кара смерті, але сподівав ся, що мої будучі судії, — може члени тої самої партії, що п. Дмоєвський — будуть для мене бодай на стільки перозумілі, що не зважати муть мене адоцинієм.

Видивши, що парламентарним шляхом не можна для мого народу нічого адобути, що всі загальні шляхи розвитку для него замкнені, а прийшов до переконання, що тут допомоги може тільки боротьба негально. Зрештою в сім переконанні утворював мене примір суспільної держави. Колиб не революція в Росії, то не булоб там і такої конституції, яка тепер є; колиб не революційний рух в польській перозумісті, то польський нарід не був би осягнув навіть того, що тепер має.

При тім я верав чув і читав, що в політичній боротьбі не перебарать ся в способах. Правда, а особисто з тим не годжу ся і я ніколи не позволю би, щоб в інтересі моєї партії стріляно в Ляцям або мордовано в Короні, а ніколи не взяв би на свою совість крові тих селян і недола їх аділ і сиріт, але вбити Потоцького не вважаю а злочинном.

Отос думка очевидно постанала не за один момент, вона довго кристалізувала ся. Те, що зродило ся в мені в Відні, або в шпінгалі на вид раненого хлопів в Горюнку, були лише неясні проблєси, яким даліше було до ясного наміру. Я довго вагав ся. Жаль мені було самого себе, моїх молодих літ. Тонку а старав ся адавати в собі ту думку, старав ся переконати себе, що се не має ніякого сенсу, що нема нічого не помогло би, хаба пошкодуюлоб. Але дарма. Мої думи а здусти не міг. Вони все вертали до мене, а нові події, як прим. вибори до союму, скріпкали їх. Тоді я пінув ся до науки. Але а львівський університет не можна займати ся наукою, тут хлопів на кожнім кроці наполювали ся на політику. Вся наука припрена тут для політичних цілей, професори перше всего ведуть політику. Особливо відчували се ми, українські студенти. Адак нас університетські власті так просто називали айдями, бандою опрашів і т. д.

Тоді я подумав собі: Може політика не така важна, може не тут лежить добро народу, а в просвітлі. Може а просвітлій роботі ападу адоволеніє і забуду свої думи. І ми разом з товаришами заклали „Просвітний Кругок“ а „Академічний Громаді“, устроювали у Львові і на провінції відчити часто просвітнього змісту, не маючи а політикою нічого спільного.

Але мої думи мене не покидали. Я борон ся а ними, старав ся відхилити від себе сє дозо, але не міг. Мене питали, чого а змарив, чого став якийсь не такий, але я нікому нічого не говорив. Бо чозовіш

чужий мене не розумів би, а може й вразив би, а чоловік близький відроджував би се мене. А я хотів самостійно всю справу продумати і або поновити свою думку або виконати її.

Чого мені було жалі? Жалі мені було себе самого, бож я знав, що йду на смерть, жалі мені було гр. Потоцького як чоловіка, до якого я не чув ніякої ненависті. Колиб він був начальником поліції або щось такого, тодіб я був бачив, як він безпощадно причаляють ся до стріляни і т. д., тодіб я був би знав, що потерпів невинні: жінка й діти Потоцького, а також моя мати і сестри. Але я собі думав: Потоцький уже живив ся, а я в 20-м році йду на смерть. І хоч я що до суспільного становища не можу з ним рівняти ся, але як чоловік я маю таку саму вагу, як і він, і коли я даю життя за життя, „Малпфр Мамп“, то я оправданий. А на салони жінки і дитини Потоцького є салони моєї матери і сестер.

Спершу була в мене думка, що мушу відібрати життя тому, котрий відбрав життя мого народу. Але чим далі, то сам факт смерті ставав для мене різномудрий. І коли я абирив ся на авіацію, то позв'язав до салі, то не ходило мені о смерть Потоцького, тільки о виконанні замалу, о осудженні в власті того, хто доводив мій марш до руйни.

В акті обжаловання закидають ся мені сиротоубийство. Се невірно. Я не діяв скрито, ані не старав ся укривати ся по атентаті. Колиб я хотів убити гр. Потоцького скрито, то міг би се зробити досі на музику. Я прим. знав, що він ходив сам, без нікого, до шляхетського пана, отже міг засісти вночі в суцільній тишоті, убити його і втекти. Що більше, я міг, колиб був хотів, убити навіть з самого намісництва. Атентат, — се в Галичині така нечужа річ, що се низька така павітка, що колиб я був дан один вистріл у повітря для постраху, то міг би спокійно вийти з намісництва. Колиб у мене були спільники, то на мене ждав би явив і я міг би спокійно відійти.

Закидають мені, що я мав 50 мор. на те, щоб взятити дорогу до границі. Се виглядає так, немачеб я за 50 мор. убив намісника. На се скажу тільки, що навіть Юда продав Христа за 30 обрешеників, а я мав би вбити Потоцького за 25 пр.?

Ніких спільників у мене не було. Я сам рішив піти в білий день і зробити те, що вважав своїм обов'язком. Так само не знав я ані розкладу убивання в намісництві ані процедури авіаційної. Піти на авіацію рішив ся я аж в суботу вечором; прийшовши до намісництва, я не знав, куди йти, що поспівати, сказав, як мене вела найперше до комісара, по тім до передпокою авіаційної салі. Я навіть не знав, чи намісник мене прийме, так що властиво дозрів мій план аж тоді, коли знав, що буду прийнятий. Стріляв я до намісника як тільки вийшов до авіаційної салі і не ждав, аж він до мене підійде, бож муся би я щось до него говорити, а не мав що. Я завжди не був певний, чи вбью его, бо служба могла мені перешкодити.

Головно ходило мені о те, чи я що своїм ділом осуджу. Отже я сподівав ся, що мусять настати якась зміна. Правда, не настала революція, ані не буде по тім разі, але все таки яна зміна було. Во главало ся мені, що вся польська суспільність повинна звернути увагу на адміністраційні порядки, звернені проти мого народу, а також інші народи держави звернуть увагу на те, що діється в нашій країні.

Закидає мені акт обжаловання, що я фанатичний український агітатор, який ширив ненависть до польської суспільності. Се неправда. Як соціальний демократ я не міг ненавидіти цілого польського народу і ніхто мені не може довести, щоб я коли небудь ширив ту ненависть. Я чув тільки погорду до тої класи, що гнетє мій народ.

Даліше я думав, що своїм ділом дам моральну сатисфакцію мому народові за его пригноблення і терпіння та сповню мій моральний обов'язок. Також хотів я дати примір вишнім. Се не значить, щоб я хотів, щоб далі робило ся те, що я зробив, щоб я обох боків надав труни. Се завжди не є моїм ідеалом. Але колиб політична Потоцька мала трепати дзві, колиб мій народ мав змогу розвивати ся загалними шляхами, колиб національна боротьба була потрібна, — то я свій вчинок уважав першим сигналом, за приміром которого бовняли інші друзі.

Того, що я зробив, не жалує. Жалувати, значило би, почувати ся до вини, а я до вини не почував ся. Я жалує Потоцького і его сім'ю як людей.

Описав наступили питання передсідателя. Предс.: Мав ви намір убити намісника? Обж.: Я мав намір виконати атентат без огляду на те, чи наступить смерть чи ні. Сама смерть не була моїм наміром. Предс.: Чому купили ви собі фотограцію? Обж.: Щоб в разі, колиб мене хто вишній прийняв, а не намісник, на него не виконати атентату. Обжалований обговорює потім обставини, як він прийшов на авіацію і каже, що він в хвилі, як повинн ся намісник, стріляв до нього.

Предс.: З якого віддалени стріляв ви? Обж.: Так вдала, як і від вас тежор стою. У віддали 3—4 кроків. Предс.: Що стало ся описи? Обж.: По першій чи другій вистрілі грє Потоцький умиє.

Предсідатель вже описав, що його учинив противити ся засадам соціалдемократичної партії. Вільність притязання партії осудила атентат. — Обж.: Се правда, але мені здає ся, що маси народні не уявляють мене убийцею. — Предс.: І укр. соціалдемократи ані і ціла соціалдемократична партія протестують проти терору в державі як Австрія, де є парламент і конституція, до є така широка свобода преси. — Обж.: Далі мене міродавні широкі маси, робоче населення. — Предс.: Колиб я мав вибирати між судом притязання партії і судом маси, то я рішив ся би за судом притязання. Сумніваю ся, чи інтелігентна частина соціалдемократії одобрить мій учинок. Даліше каже передсідатель, що записи обжалованого супроти намісника в університетській справі неоправдані, і питає: Ви були також між студентами? Обж.: Так. — Предс.: Кілько студентів було? Обж.: Сто чотирнадцять. — Предс.: Поліція заперла студентів і зараз випустила. Колиб намісник був жадав, щоб студенти остали заминені, то поліція була-б їх не випустила. — Обж.: Вено отало ся без відома намісника. — Предс.: Думаете, що поліція в так важкій справі зробила би прот не питаючи намісника? Обж.: Про се я не думаю. — Предс.: Але конклюдент сьміли ви з сего робити. Також і руско епікопство осудило мій учинок. — Обж.: Церква держити з тою стороною, де сила. — Предс.: Твердите, що ви допустили ся учинку під іменем загату. До той загату? Обж.: Завжди, що він уявляв ся управленим покарати Потоцького як гнобителя української нації.

Оборонець др. Окунівський ставить внесок, щоб розв'язати похитний стан обжалованого. Проти сього записав ся субститут прокураторів Слоневські і трибунал відкинув внесок.

Описав переслухано свідків: слугу намісництва Йосифа Кавіка, комісара намісництва дра Охшицького, Антона Ріну і комісари Діонізи Бігуна, мимоходом кажучи реніата. Останній мав що лице казати, що він є добрий Русин, що визнає сьміх у родині Станіславського. Окож чверть на 9, потерком замічено доказку частину розирали. Трибунал постановив прохотити присяжним лише одно питання: чи оскаржений винен тим, що 12. півдня в намірі убити, вистріляв до намісника Потоцького в сиротобійній спосіб кілька разів, через що грє Потоцький стратив життя.

Оборонець др. Голубович поставив внесок на есенціальне питання о убійство (Totschlag), що трибунал допустив.

Субститут прокураторів др. Слоневські в своїй бесіді виводив, що учинок оскарженого можна сподівувати лише як злочин сиротобійства. Се виходить з цілого черевігу учинку, бо оскаржений вистріляв нять разів до намісника. Колиб він не був мав намір убити, то був би по першій вистрілі відступив від учинку. Вини авернув ся до присяжних о виданні засуджуючого вердикту.

Обор. др. Костя Завицький на вступі застеріг ся проти промови прокуратора в польській мові. Даліше притягував акт обжаловання, порівнював сей процес з недавнім процесом в Вадовинах проти Ванди Добродішної, яка убива ден. губерна. Скаллона в Варшаві, доказував, що вчинок Станіславського не є мордом, а лише убийством і закінчив словами: „Ми добре се розуміємо, що убийство гр. Потоцького є діяльним ударом для галицької системи, але він не є вимірний проти польського народу. Станіславський не є шовіністом, се належить тямити, як будемо, плано, віддавати вердикт, який натямить на дозі нашого віраю і рішати, чи братобубайча боротьба устане. Зрозуміла є політичність адово н. Брестини Потоцької, коли вважала бажане, аби та прозита крес довод до угоди і помирення. Варочім пам'ятайте, панове, що один Бог судить і прирєд і месть“.

По арештуванню тому розирали передсідателем присяжні судії пішли о 10:55 год. на нараду, яка тривала пів години. Потім передсідатель дав др. Дзєдзі підчитув вердикт, що присяжні судії всіма 12-ма голосами потвердили перше питання в напрямі морду в пронушенням єдин „зрадливо-підступним способом“.

На тій основі трибунал видав вирок, яким засуджує ся Ярослав Станіславський на кару смерті через похитство.

Станіславський прийняв засуд в великим спокоєм, почим мовчав розираючи ся в своїхахмах поданих руки.

НОВИНКИ.

Чернівці, 3. липня 1908.

До Руских міст Чернівців. Гада громада міста Чернівців ухвалила сиравити величавий прапор з гербом міста і подишала поодиноким народоцтєм Чернівців свободу волю жертвувати до тої хоругви денти в відповідних написаних в народних мовах. Німці, Румуні й Польці користуючи з того, заважали вже в цілє справленні таїх дент свої комітети; повинні-ж і Русини-Українці таку денту до прапора жертвувати. То-ж просимо Ва. Панів і Панів звити ся в суботу 4. липня о 6. год. по пол. в салі „Народного Дому“, щоб порадити ся, в яких пресах і з яким написом денту сиравити і о кошта потрібні постарати ся.

Руским послам в парламенті до відомости. Голод грозить руским громадам Баби, Пралінце, Луки, Зиниче. До страшної посухи, що витонила найде всею, знав вночі з 25. на 26. черня такий мороз, що в решта кукурудзи і фасоли вимерзла. На ячмін

і овоє нема такої ніякої надії. Люди в розпучі; одинокі надії на державну поміч.

Заснованє маси в Бени. В неділю 28. черня с. р. засновано в обідку Бени німполоніського повіту, руску масу помічкову і шадичу. З сєї нагоди відбуло ся тут величавє сьвято, на котре явило ся окрім членів маси багато людей з Брани і Молдави, між ними знаний гірський організатор и. надуч. Юрій Воротишин з учителем Явощом. Начальник маси Іван Сергій прийняв гостей сердечними словами, дякуючи їм за те, що не жалували труду приїздити на збори і передав провід и. Воротишином. Письмоводцем назначено місцевого уприв. школи Дмитра Микитюка. П. Воротишин обмислив в далішій промові на плучних і переконуючих прикладах теоретичні приври матеріальні відносини гірника, вказуючи на конечну потребу організації народних мас і творенє спілочних товариств, щоби таким способом дати сиромогу і біднійшому дешиє житя. Бесідники зачинали всіх до єдності, любові і просвіти і переконували, що лиш в єдності і просвіті лежє наша сила. Також остерігав присутних, аби не давали віри людям, що старають ся ріжними баламутними бесідками розв'язати мас. Дмитро Микитюк погодився промову, в якій розяснив віроєвності та національні відносини руского населення, бо ан відомо повязані ся заходи коло знищення руского елементу в сивх руских селєх, до чого уживав ся неретворення руских шкіл в волості, трощення проти рускої мови та озашивних інформаций про руску та похосну віру. Начальник маси Іван Сергій подякував а імені всіх місцевих товариств ан „Каса“, „Од“, „Товариство для вивесу худоби“ і „Народна торговля“ місцевому уприв. шк. п. Микитюку за його невсичувий труд.

В справі внесених малої льотерії поставлено внесене в налаті послєд, щоби внесено патент льотерійний в 13. марца 1818 р. Яні сума забрала народом тотя заощаєна гра, менша коротко пізнати з того, що доходи льотерійні від 1751 аж до 1788, значать ся в часі відважманя, вивесили 53,890,679 ар., а від 1788 до 1900, се є в часі власного заряду 2,495,873,468 ар., разом майже нять міліардів корон. В предлімарі на 1908 р. встанові доходи бруто 30,540,150 мор. а впадатки 18,428,890 мор. отже позістєлє чистий дохід для держави 12 міліонів. Додати тут потреба, що против льотерії вступав свого часу пошійний посос Розер через новорі 25 літ і кождої наравментарної сесії ставив внесене на внесене льотерії; він обіодив 25-літний ювілей своєї борби против льотерії і остаточно номер а внесене льотерії таїх не діждив ся.

Оповідки, іменованя і т. п.

Пошукує ся календар „Рускої Бесід“ в Чернівцях на рік 1874. Просьть ся пісхати его до університетської бібліотеки в Чернівцях і подати ціну, яку зараз виплатить ся.

„Православна Академія“, авад. тов. гр. пар. богословия в Чернівцях, дав в неділю, 5. липня с. р. окож 8. год. рано вже давно заповідному службу Богу в семінарській калізі і запротєє споді Ва. прихильників вантє участі в сім Богослужєнню. — За нїдї: Філамон Григорій, голова, Петро Дорішчун, І. писар.

Звичайні загальні збори німполоніської філії тов. „Руска Школа“ відбудуть ся дни 7. липня 1908 о 2 ій годїні по пол. в шкільнім будинку в Киріабабі з таїм порядком нарад: 1. Прочитанє протокоду з послідних загальних зборів. 2. Значїне народної школи національної. 3. Вільні внесени. Сидиуючи збори до Киріабабі, хочемо накатити, що Русини живуть і в німполонієнім повіті, а заразом научити Гукучів, щоби не допустили до зронушення важних народних шкїх. Тому просимо всіх Ва. членів і не-членів, котрим де-жить на серця добро школи і народу, приїхати на збори. — Юрій Якубович, голова, Л. Порубльський, писар.

„Польський і руский революційний рух і Україна“ стор. VIII+200. Ціна 3. кор. Михайла Довицького найдешиє замовити у автора Львів, уз. Гансера ч. 14. бо тоді не платити ся пересилки і дістаєть ся ан безплатний додаток праці того-ж автора: „Маркс-Енгельс-Лібнехт. Про відбудованя Польщі“.

РУСКА КАСА • РУСКА КАСА

тов. зареєстрованє в ограніченєм порукоєм в Чернівцях.

Одним з своїх родів українська анініпова інституція на Рускомі. — Прайде заклад шадичі і німполонієну їх на 5%. — Пай являєть 40 К і платки 5% анніне 2 К. — Рохмї! Кай алає „сїлї до сьвято“ аїзїде ан галицьким відомоєм по цілїй Рускомі і пай кождий, що почуває себе шадичем патріотом-Українцем складє свої ошадності в „Рускій Касі“.

Приєднуйте змєм нових членів! Дирекція.

Ціна оголошень за одиноким: Ціна сторони 80 К., 1/2 сторони 40 К., 1/3 сторони 20 К., 1/4 сторони 10 К., 1/5 сторони 5 К., 1/6 сторони 3 К., 50 в. — Авансом обчислюється ціна обсягу мови не пізніше ніж за тиждень.

ОГОЛОШЕННЯ.
За друком: Надіслати! Ого-
лошення редакція не піднімає.

При розміщенні оголошень або при рішучих замовленнях, значний сукуп.
Дрібні Оголошення жалю друком (petit), членивть ся по 4 в. від слова.
Названості на зносе марками поштовими не приймає ся.

Г. ФАЙЛЕС
усувач нагніток
Чернівці,
ул. Руска ч. 8.

Русини! Ждайте у всіх тира-
жах, торговлях і кра-
мницях лант **тутон і паперців**
з першої галицько-руської
фабрики **Евгена Білін-
ського в Збарани.** — З доходу
свої фабрики 3 до 5% на будову
церкви в Сенні, 10% на школу і
бурж. Тов. надбавки, а 5% на
сироти і вдів по експлуатаціях.
— Держі на показу: **Свій до свого.**
185 (—)

Свій до свого! **†** **Свій до свого!**
129 7—8 п.
Брати рідимці! Кого то ми позо-
вемо жити не годуючи? Великого
порога Християнства! Гандоль і про-
мисел в жидівських руках, а ми Хри-
стіани все покладу. Тож і починає свя-
тку на сором нам, жиди гандлюють!
Проте вложимо в торговлю святих мисл
і у всіх церковних річях на: Хрести,
Хоругви, Молитвенники, гарні Ікони з
Росії з Нівепечерської Лаври, олійні
друки і на полоти, артистична чудова
робота і т. д. усе, що тільки для хри-
стіанського пашого обряду потрібні.
Приміняю також репарації.
Моя торговля знаходить ся
в **ЧЕРНІВЦІХ, ул. РУСКА ч. 22.**
Поручається австрійським торговцям, яким
в повноваженні.
М. Сторожинський і Кле.
Організують збір в і релігійно і учиво обслуговує
місцеві партії. Висловлює в приватній конфе-
ренції на вибори.

**СПІЛНА ДЛЯ ГОСПО-
ДАРСТВА І ТОРГОВЛІ
в ПЕРЕМИШЛІ**
радять П. Т. Хайборобам замов-
ляти салтру хлібську до сал-
тровання малусти а побіч сего
поручає свої знамениті носки і
серпи новальські, котрі вже те-
пер мож замовляти.
Всіх повестини дамо безплатовичи.
Диренція.

ДРУКАРНІ
— тов. —
РУСКА РАДА
в Чернівцях
Петропавла 2.

**Найлучше і вже випробоване
средство наравматизм єсть
NERVOL**
„Назва правдо забезпечена“
антикара др. Ю. Францова
в Терополі.
Се є сплановані умирнуче средство до
патараня проти всяких ревматичних
болей, простудних, ланнах кистей, на-
чмал гістичі порванат подут. Прошу ука-
зати на шпаль „Nervol“ і на прина-
жати шпаль „Nervol“.
Ціна флакона 80 сот. 10 флаконів (еко-
номію) 8 кор. з оплатою і опакунком.
Тисоючі листів а подякою. — Вислана
2 рази денно до всіх країн.
В Чернівцях на складі у Шпіді
і Фонтіна, в Селетині в дрогерії
медичинальній Стерншуса.
19 (—)

Ukrainische Rundschau
однакж українська часопись на німець-
кій мові, що виступає інтереси україн-
ського народу перед культурними ели-
том, виходить раз на місяць в обсязі
46 сторін і додвипаки і коштує на рік
лише 8 Кор. 6 обсягом кожного ін-
тервістського Руєна передплачувати сво-
часовник. Адреса редакції і адміністра-
ції: Wien XVII: Frauenfeldstrasse, 2.

АДВОКАТ
В. КОРНИЧ-ЯСЕНИЦКИЙ
ц. к. радник вишого суду краєвого, н. ц.
ПЕРЕНІС
свою канцелярію адвокату до своєї хати
ЧЕРНІВЦІ, ул. СТЕФАНІ Ч. 9.
134 4—4

Працюйте і щадіть!

Товариство взаїмного кредиту
„ДНІСТЕР“
стонаршт. зареєстров. з обмеженою порукою у Львові.
приймає
Вкладки ощадности на 4%.

Кожного дня (в годинах урядових перед полуднем можна кожду
вкладку назад відібрати.
Позичим уділя Товариство „Дністер“ на 6 проц. за інтабулі-
цією; на пошта поверти дахінням на 5 проц. Силату розкладає ся
на 10 до 15 літ; (при 30 ратах піврічних вносить рата амортиза-
ційна на капітал і відсотин 5 кор. 08 сот. від пошди 100 К., позички.)
Векселі приймають ся тільки 3 місячні з відписами на 6
проц. до 7 проц.
Членами можуть бути і позичку дістати тільки члени обозначені
білшо літ в „Дністрі“.
З зносе уділи „Дністер“ на публичні добродійні цілі вкшту
46.885 корон.
Стан 31. грудня 1907:
вкладки 2,796.188— К позички уділені 8,410.684— К
уділи членські 234.398— „ ціні панери 180.452— „
„ резервовий і інші 46.842— „ алокації 182.208— „
Купуйте замяу при парцеляціях.

Видання „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“
можна купити у всіх
філіях „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“,
в друкарні „Рускої Ради“ і в книгарни І. Рехенберга.

Друкарня „Рускої Ради“
має на складі
КНИГИ ДЛЯ КОНСУМЦІЙНИХ ТОВАРИСТВ
— (Взаїмна Вигода) —
Всі книги до веденя товариства,
коштують враз з етемплями 50 кор.
з пересилкою 51 кор.

Розповсюджуйте „БУКОВИНУ“ і „РУСКУ РАДУ“.

СКЛАД ТОВАРІВ В. БАЛЬТИНЕСТРА МОЛОДШОГО
Чернівці, уланя Головна-Шиндерберга ч. 3.

Телефон ч. 301. Самостійна продаж м. к. надірних еозбих Рін заложеня 1873.

Кипилюхи І. Гейрах Іта у Відні, Осена Шалара Сина в Грацу. — **Черевани І. Ф. І. Пешера в Хруджі. Антопа Чавала у Відні.**

Товари з альпаками і жінського срібла В. Вахмана і С-жи у Відні.

Найбільший вибір модних новиостей на літо по зредукованій ціні.

Парасолі на літо, модної краси гадки і одіоби, авчачай і шов- кові.	Канцелярши, жакети і зусонки до носу.	Ганчі і куери із сукняної і вовняної шери з замочками або без них.
Парасолі від дощу чорні, гарантє на рік. Парасолі зі сонця.	Рубашки „Olson“, „Oskar“ і „Ull“ виготові рішучі величини і рола.	Пешварши, худолки, плади, коробки, жінки на біло, ножи до подрозки і т. п.
Американські і турецькі товари обущі, палатині фабрикати для дам, панів, дітей, др. Ламана і сондажа Італія, най- літшої сорти домені черевани, до зораз гімнастичних і т. п.	Калюшки соломині для зноса, панів і дітей. Панька найлітші по дуже зменшій ціні в найлітших жерез.	Кравати турецькі і австрійські зображені ціл жінки мисл.
Шанки для панів, панів хлопців і дітей.	Калюшки літні зі зменшій величини рола.	Ковески для панів, модні калюшки „Karl“ гумені плаці на дош, копарні і в дош.
Біла для панів і хлопців під гарантєю з австрійських фабрик, біла, білметіа, біла і в модних пресках.	Артикули до подрозки. Головини спеціальний склад у власній дош при ул. Пешера ч. 5. Куери паноні, панк, панів з австрійських фабрик і окутам.	Для дітей: убрания і жакети найлітшої сорти.
Артикули шпортні: шпортні до гри „Тенніс“, Ракети баджа з еозбиха Селенбергера в Львові. Шанки, мамки і т. п.	Замовлення з ороціці виготовляють ся одразу і сейчас.	Цяйлітні мисл і перушки. Ціточка до голови, рішч, біл.

Видве товариство „Руска Рада“ в Чернівцях. За редакцію відповідає: Віктор Строч.

З друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під заридом Івана Захарка.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на пів року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на пів року 4 карб., на місяць державних: на цілий рік 32 ер., на пів року 16 ер.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (вкл. 9 рублів або 24 ер.) а на пів року 9 кор., вкл. 4-50 р., або 17 ер.
Поодинокі числа 10 сотинів.

БУКОВИНА

Виходить кождої середи, п'ятниці і неділі.

Реданція, адміністрація і експедиція „Буковини“

в Чернівцях ул. Петропавлівська ч. 2.

Ч. телефону 176.

Адреса для телеграм: „Буковина“ — Чернівці.

Оголошення приймає ся по 20 стр. від стрічки „Надіслана“ по 40 стр. від стрічки. При частійшій змінах зміни відносно роботи, Редакція несе відповідальність за зміну. Рукописи зворотні редакція не бере, на непереходних матеріалах і наданням назвистості публікації.

В справах редакційних можна ужити по-ручниця з ш. до 12-10 рані і з 2-3 по пол. прих. посл. і елект.

Фонд ім. Олени Січинської.

В кровавім світі останньої руско-польської трагедії стоїть прощита горем, найневинніша а найбільше страждаюча — мати Січинського. Хто може зважити любов її, тої матери, що для рятунку сина хотіла ванти вину його на свої старі плечі; хто годен амірити безодню її болю, коли почула смертний присуд на свою дитину? А проте вона не погнула ся, не дала ворожим очам зрізнице матерного горя і стоїть нині без докору і нарікань як великий примір патріотичного героїзму рускої жінки.

З честю і подивом глядить руска суспільність на постать матери, що теряє отсе послідного сина, який їй ще остав ся. З честю і подивом глядить — і бажаючи дати зовнішній вислов своїм почуванням, руска суспільність починає за ініціативою львівської академічної молодіжкє збирати засоби на фонд народних шкіл, що носить ім'я пані Олени Січинської.

Не сумніваємо ся ані на хвилину, що се діло, почате в таку велику добу, унічаєть ся гарним успіхом і стане відновою на слова поетки:

Чи принесе борба, чи принесе їх бля,
Хоч крихітку добра для українських дітей?

Нехай ок свідомість, що ціла руска суспільність знає ціну її жертви, що ціла руска суспільність горює разом з нею в її великим нещасті, додасть сили видержности матері Мирослава.

Львівська руска громада у п. Січинської.

Слідуючого дня по засуді вналя ся — як нині „Діло“ — у п. Січинської відпоручаючи львівської ру-

ської громади, щоб висловити їй та її дочкам пошану і співчуття та зазначити їй про ті почування, які має для неї та її дитяї весь руский загаль. В склад депутатації входили:

Др. Володимир Бачинський, дир. Краєвого Союзу Кредитового, Олександр Борюновський, інспектор дир. Олександр Гімназії і співредактор „Діла“, др. Елгон Озаркович, лікар і директор Народної Лікарні, др. Володимир Охримович, директор „Діла“, Костя Пашковський, директор Краєвого Союзу Кредитового, посол Михайло Петрицький, радник Тит Ревакович, радник Л. Рівнянський, о. святий Олександр Стефанович і посол о. Йосиф Фелікс. В імені депутатації промовив до матери Мирослава о. св. Стефанович, а вона з глибоким зворушенням дякувала іменем своїм і своєї родини за ті обличчя співчуття і співчуття.

ПО ЗАСУДІ.

Січинський

остав ся і по засуді новим своїм. В середу відбув довшу розмову з матір'ю і вналя ся знова до наукової розправи, над якою — як доносить „Гіос“ — працює від свого звичаю.

Польська преса прощас...

Польська преса починає по засуді Січинського бути дуже великодушна — чудним коштом. Та сама преса, що за весь час від сповнення атестату аж до хвилі процесу вийшла сарказми, не виймаючи й найпідлітших, псувала польську суспільність проти обжалюваного, що рада була знамен держ. маси з него, ба, ще в послідній хвилі визнавала судити правосудно, аби не дали ок законити „завищаними сентиментами“ — та преса адаряє тепер з великодушним тоном „прощас“, так як би справді мала прощати що-небудь. Се — як каже „Діло“ — політична безличність, бо польська суспільність мала рішення слово в справі Січинського лише до 30. червня; то слово вона сказала, а визнавати ся вона: шибениця. Від сєї хвилі дозв Січинського лежить в руках шибениці і польська суспільність, жертвуючи Січинському „прощас“ і „милосерде“, жертвує те, що не лежить в її силі. Те, що вона мала для Січинського і руского народу, дала їм: дала їм шибеницю. І для того вносив справедливий погляд „Діло“, що як-небудь монарх рішення, се мати маю справді позначити нагу для особи Мирослава Січинського, але не має найменшого значіння для

дальших польско-русних відносин в Галичині. Значіння для тих відносин має виключно рішення дані при-сильних з дня 30. червня.

Студентський конгрес за помилуванням.

Як доносить „Magodni Polityka“ подали учасники студентського конгресу в Празі слідуючу телеграму до шефської канцелярії кабінетової:

„Учасники слованського конгресу студентського, остаючи під глибоким враженням вироку на Січинського, прикладають уклінну просьбу о помилування його; його діло було патетичного характеру, а сповняє вироку на довгий час не допустити до взаємного порозуміння обох народів“.

Черніхівська дебата.

Читачам що певно в тишій кровава подія в Черніхіві, де жандарми застріляли 3 осіб а мільйонами ранили. В сій справі вносив рускі писем назве вносене, але воно через бюджет аж в середу прийшло під народ. Наглість вносена внаряді відкинута, але на ній залила ся все така більшість голосів: 123 проти 103. Дебату ачав п. Брайтор, по ній говорив п. Романчук.

Він пригадав що, в наслідок інтерв'ювання в справі Черніхівській міністер внутрішніх справ прорік заридити потрібне об'єктивно ейдотно і подати його наслід до відста паразити. Але хотів з, тої пори минуло п'ять тижнів, ми не чули звани міністра. Об'єднані представники подібно зазначили, яких доу-скази ся в останніх роках жандарми в Галичині. Вна-вучи на випадки в Нижній, Лемків і зазначили, що сего року в часі трох місяців в Коронці, Черніхіві і Фельштині, убито разом 16 осіб, 14 тижнів ранено а багато дегте. Причиною такого поведіння жандармів супроти руских селян є се, що населення занадто тер-пеливо і лагідно та що в Галичині хотів утривати погляд, що Польки є напани а Русини напад-тими. Крім того надужити жандармерії ніколи не є зарані, бо панує погляд, що там способом зберігати ся повагу низших органів, хоч не вадити ся, як дуже швидко ся тим внашим налетам. (Притягуючи на руских лоял). Внаслідок надієть ся, що налетя прийме наглість його вносене і тим способом вичу-пить против надужити і напастіть поодиноких ор-ганів супроти селян. Вносене є нагадо, бо тільки річній не повинно ся терати ані 24 години, особливо коли

ПЕРЕХИТРИЛИ

або

Пошились в дурні.

Шугна сперегна в 3 Маз М. Л. Кропивницького.

ОСОБИ:

Максим Кукоа, багатий міщанин, мельник, вдовець.
Оришка, старша його дочка, літ 19.
Степан Драніо, багатий міщанин, коваль, вдовець.
Горпина, старша його дочка, літ 18.
Антін, наймит Кукоа, молодий парубок.
Василь, наймит Драніа, молодий парубок.
Смакунець, громадський писар.
Начипір, захочий чоловік, літ 30.

Гості і нарід — Діть ся у містечку.

I. Дія.

На сцені в обох боках панотці таня, два котрих здають хитя, шибениці, хитя, внаряді і проче. Під танями таня. В лівого боку загорода Кукоа, а правого Драніа. За хитом Кукоа вналя маж, за хитом Драніа дучю.

Вихід I.

Кукоа і Антін (виходячи з хитом).

Кукоа. Доглядай, доглядай наку тобі, більше, як свого сла.

Антін. Не турбуйте ся, хазяїн, кажу вам, що ніхто так не потрафить вам догодити, як я; надійте ся на мене, як на мамину гору.

Кукоа (помовляе губами). Одного ніч не розберу: за ніщо ти так ненавидиш той бабський рід?

Антін. За ніщо? Довго розмазувати! А тільки як побачу молодичу а найшаче дівчину, то так

мені в душі верне, моя муку промовтнув. А запис дочок ненавидю через те, що ви хазяїне, мені дуже полюбив ся, і жаль мені вас, сердечний жаль, що ви так з ними бід-куєте ся.

Кукоа. Ох бідиш ся! А ти не гнівай ся на мене, що я тебе частують галиво?

Антін. Борони мене Боже! Хазяїн може і спати, і гуляти, на те він хазяїн; а наймит повинен що дня і що ночі працювати.

Кукоа. Розумно, розумно міркуєш!

Антін. 8 нашим братом, а наймитом, без лайки не можна, бо ми дурні.

Кукоа. От три місяці ти у мене служив, а я тебе вже так уподобав, як рідного сина.

Антін. Тай я не знаю, чи любив свого батька, тап як вас люблю! (Мовчимо). Давно вже я хочу спитати вас, хазяїне, знаю, що ви один на воім світі, спитайте мені достометну правду: на віщо оті баби на світі?

Кукоа. А й справді, на віщо вони?

Антін. Здаєть ся, без бабів краше-б жило ся на світі.

Кукоа. Краше-б? Так, так!

Антін. Так нащо-ж вони, оті баби на світі?

Кукоа. Не смая, голубчику, не смая! Сиділи вже разі і я міркував над сям запутаним ділом. Змісно, Бог сотворив...

Антін. На спокусу!

Кукоа. Істина, на спокусу!

Антін. От спасибі, що ви мені розголдували; а то я морочив ся, морочив ся... тепер ви мені р-казали мина... От хочби сказати про Овсаку, сусілку наймитчу...

Кукоа. Що таке?

Антін. Повзачора бачив я, як ви отам за повітряно моникались а нею!

Кукоа (грізозно). Що?!

Антін. І чув, як ви її казали, що наберете її на евіденцію модного переляку і хустку.

Кукоа. Чуя? (У бік). Попав ся! (До Антона). Ти чув? Диви ся-ж, не проговорив ся сусідові, Драніові.

Антін. Не біється! Як води в рот набрав, — тут і змерло!

Кукоа. Я хотів її переманити до себе у найми.

Антін. На щож ви мене обдурюєте? Вачте — я пер-ред вами випладаю усею своєю душою, а ви... Як чув, як ви її казали: „найди, як стезишеть ся, на леводу“...

Кукоа. Не казав!

Антін. Ні, казали, казали.

Кукоа. Далебі, що про леводу я ні слова не казав.

Антін. Ну, може се мені тільки почуло ся! Однак я зараз таки і подумаю годі: чи не діавол се під дівокою одежою скупає мого хазяїна?

Кукоа. А що ти думаєш, мене?

Антін. Шлу-ж я, думаю собі, до пан-отди та і по-просю його, щоб він менебень відпращив над моїм хазяїном!

Кукоа. До панотди? Чи ти не адуриш?

Антін. Як же не ходив, а тільки казави ся! Як знаю, що панотець має нас за чолоніа бого-мольного і богородного!

Кукоа. Так, так! Я такий й справді! Ти не ходи до панотди, краще я сам йому признаю ся на сповіді.

Антін. Нехай би тот Овсак до мене липпа, ну, не дивота, — я зарубок, молодий; але щож її на нас уподобало ся?

Кукоа. Скупенія, діавольське скупенія!

Антін. Виже не липпа вапа?

Кукоа (грізозно). Що таке?

Антін. Я... тов... Я помилив ся!... а хотів сказати: чи не гроші вапії скупають?

Кукоа. Які гроші?

заходити небезпечно, що повторити ся се, що вже в сім році стало ся. Бесіди просять ще раз пазату, аби привади його вносець.

Міністер правної оборони Георгі виступав в обороні жандармів і каже:

Підп'я Коронні попередила борба між обома кандидатами до сесії. На чолі одного стороништва стояв селянин Марко Каганець, а при його підп'ячній участі прийшло д. б. лютого 1908 до буці проти протинишів. Під проводом Каганця вдерло ся 16 селян силою до льонажу тратисанта Штрайслера, де змушано ся над членами другого стороништва, котрі там були на параді; при тім двоє з них ранено. Описав побито Михайла Кочкодана, що тоді перебідав ринком; у справу вдало ся тоді трох жандармів. Каганець і трох його товаришів обвинували їх наругам. Коли товня не послухала залицу і розійшла ся, жандарми приарештували водорез Данила Гнатюка і відвели його до громадянської канцелярії; там явили ся тимчасом три ранені. Жандарми мали там присутність до переслухання і дальшого додержання сирани. Коли приарештовано Гнатюка, Каганець візав своїх, щоб його боронили, а під його проводом товня рушила на громадянський уряд. Два жандарми заступили їм дорогу і візав Каганця та другого водорез Івана Маряши, щоб прийшли до канцелярії до протоколу. Коли візаві остро протинились сьому, жандарми залицали, що їх арештують. В тій хвили Каганець підняв руку і почав кликати на товню, щоб його ратували і унімали. На те візав ся повина товня і наперла на жандармів так, що ті лише з трудом могли уніяти і вибігти тому, щоб їм відобрали оружя. (П. Вітик: Те саме засідли востарі ся!) Каганець дальше підбурював товню. В тій хвили наспів з канцелярії третій жандарм на поміч. Товня трох уступила, але опісля наново ударила на канцелярію. Тоді нахмайстер рішив ся арештувати Каганця і Маряши. Жандарми з наложеними багнетами станули напротив товні і вона візав людей, щоб розійшли ся. Товня і Каганець обвинували жандармів залицати. (П. Вітик: Неправда! Імени лайкали?) Війни ухвалою наліз на карабін жандармів і прийшло до заневої бійки. Серед множества рук видно було багнет раз в горі, то вони в нину, вправаний богатыня руська. Каганець сам ухолов правую рукою на карабін жандарма Родіцького, а инші в заді тигнули за карабіни, щоб ті виврат. Нанеменим що раз візаво, щоб розійшли ся, та загрожено, що ужити ся оружя. (П. Вітик: Тамані фантазія далеко не айдете!) Відпінтувавши Каганця, нахмайстер Ябачинський, надармо візавши в імени права, щоб поутино карабіни, рішив ся ужити оружя і нину Каганця у груди. Рівночасно жандарм Токаровий, котрий находив ся в небезпечі, а не бачив, що вже зроблено ужиток з оружя, нину його також багнетом у груди. Каганець упав і більше знягид вже не був ранений. Аж коли жандарми станули готові до стріляни, товня розбігла ся. Обдурива вказала, що рама в праву грудь була смертельна, а рана в ліву грудь була легка. Крім того в стороні черева було незначне скалічене, імовірно задане під час бійки. Також здерте ширі на руці повстало від того, що Каганець хопав за карабін. (П. Вітик: Сам набили себе на карабін).

Дальше розказує міністер Георгі пригледу черинівську: Для 25. мая 1908 озово 4-ої год. по розудуя дівичий Кіршвер патрулював з жандармом Жуком

по одній стороні ріки Сорету коло Черинхова, а по другій стороні жандарми Оленки, що був тоді в місцевій службі; нинували вони, щоб завобіти недоаволеній робозоват. Біжна осіб з тої причини віддалено і аливало їх називали. На те надійшло кізла селянок, між ними Токля Пратулянова. Нинувала ся нова на дівичого; а що не тоді надійшовшому жандармови Вуйциному подати свого назива, мала бути відведена до громадянського уряду. (Пос. Вітик: І бито єї мовило!) Вона ошрала ся силою, а инша жінка, Гануська Власенкова, підгрожуваля ся командантові постерунку з ладз пазивом. (Пос. Вітик: І се неправда!) Перед громадянським урядом, куди тимчасом пішов нахмайстер і дівичий, візаво ся багато людей; узброєні пазивими, допатами і піями, домагаля ся видачі дівичого Кіршвера. Прийшло до думи бучини екен, звернення протини начальника громади, на котрого товня скаржила відпінчалість за вярвондванне права робозоват. Тимчасом явили ся також названі вже два жандарми в службовій стрію. Жандарми аливали дівичого в хаті і виступали перед товню перед хатю та старали ся майже три години усно поити товню, чим раі більшою, таи що візаво ся підласот людей; але надарено. Товня обвинувала жандармів залицати навібільшим присуту та поавітивала неї шибі в громадянським уряді. (Пос. Вітик: Се неправда!) То діти поамосили ямкі до хати. Коли також почато стріляти, а одного жандарма пощаво камнем в груди, а другому камінь синиу в голову шолом, навішла ся жандарми у називій небезпечі. Командант станції, нахмайстер Вуйциний, уімянувши товню кілька разів і загрозувши стрілянем, видав, як привоує ресудимін, команду до скаржи. (Пос. Вітик: «Ся кров!» таи наивали жандарми. — Президент виле пос. Вітик, щоб уснової ся.) По скаржі товня стала ще трінібіше наивраті на жандармів з мотивами і пазивими, таи що командант дав приказ на другу, а в іривий небезпечності на третю сазу. (Пос. Вітик: І се неправда! Се самі аидумки. Поет в мундурі! — Президент просити пос. Вітика, щоб не перебива. — Пос. Вітик: То самі аидумки!) Се є віт, який мені пересказо. Таку обиду мушу собі виврести; чогось такого не отерпів. (Пос. Вітик: Я таке витратаю собі там. Тут ходило о кров селян. — Президент: Візаво Вас до порядку. Можете се описати скаржати, як дівичого шолом). Се є віт, який і дістав і агідно з моім обовязком тут відчиту. (Пос. Вітик: Тут ходило о кров селян. — Президент: Візаво Вас другим раз до порядку). Нікому не позволю авати мене поетом в мундурі. (Пос. Вітик: Коли самі таи коиде і самі перебудете додержимі, то аеромосе ся, що те се неправда). Чи гадате, що не маю крови в жилах? Шось такового рішуче мушу собі виврести. (Пос. Вітик: Я таке не дам себе наиврати Вашими руська. Троє алові замордовано! — Гамір, Окажи. — Міністер до пос. Вітика: Позвольте мені спонійно відчитати віт. Потому кривинуйте, але не перебивайте, який читав. (Міністер читав далі). Аж потім товня повесла уступила, але наново стала наивраті на жандармів. Аж коли кілька разів жандарми загрозули, що знов будуть стріляти, люди почали розходити ся, імовірно аж тепер побачивши, що стало ся насильством сазу. Вистріли алучили загальом 17 осіб, 5 осіб убито, 6 ранено легло, а 6 тяжко. Правда, що деякого відвело в горішку часті тіля, хоч жандарми стріляли в ноги; але з уваги, що було темно і що жандарми отояли вясно, вистріля алучали в горішні часті тіля. Невіріє в поголоски

в дивенниках, що жандарми того самого дня були у Гр. Коратового і уловили ту кроваву подію. Простому хибну вість дивенників, що нібито один жандарм мав спазати до свого аівника, що нині буде в Черинхові стріляни.

Пригледу скаржитишську міністер Георгі так розказує: Для 30. мая с. р. жандарм Михайло Лопесий вислав Станислава Бартиня, азаного з своїй пазивості, котрий попередній ночи доустиа ся небезпечного для жити напад і грабоні на особі Шайя. Бартинь не хотів дати себе арештувати і боронив ся силою, таи що жандарм був приволенний наложити ему кайдани.

В часі сего залицання прийшло до бійки з жандармом. Сей, хотючи положити сьому кончи і доомати арештовани, нину єго багнетом в рама. Бартинь одняв в тій хвили оборуєв ся і дістав удар багнетом в груди, нину ся та почав утїкати. За ним побіг жандарм. Бартинь явив нараз на возю, а жандарм став шукати за раною, щоб єї перевязати, анемалючи матір Бартиня по воду. Коли вона другим раз привнесла воду, застала сина вже мертвого. Мати гачала проклинати жандарма і нинула ся на него з аконошою. Щоб унівити дальших еспесів, жандарм нинуа ії конюшу з ру і нину єї через нліт, в сусідній отгород.

Опис сего еавсту позитя на тимчасових адміністративних додержимих правної команди жандармерії, а черинівські події також на додержимю нивісінчтва через еспесивного додержата. Що до сего, чи аконошо ужито оружя, то заричено в тім извіді додержимі через суд оборони правної, які ще не пазивчені. Зрем тою треба ще паждати і на результат додержимі суду парного, особливо в сирани черинівській.

Міністер уірно, що жандармерія має поручені як нахберсінїше аживати оружя. Що до відшведованих для родни убитих і ранених, то може бути о сїм мови аж по уніченю додержимі протини жандармів. Мимо того, що не раз заходити коничність ужити оружя, і мимо того, що є в привоуду кожного такого случаю шире жалю — мушу однак просити пазату, аби з огляду на сідствю судово відпінчула натаїсть вивсєня. (Олексі Поліакі і прот.-соціалістич).

В дальшій дивискій над вносецем в сїй сирани промовляв п. Томашевский (Коло), аливлючи при віини, що Коло не може голобувати за нагдостью, бо приймає, що правительствю аребить все, аби сиралу висидіти та мусити ждати на результат сідствю судового. Описав забрав слово п. Олевичевич.

Обговорювані події не можна узнати окремині евантми. Мордоване селян в Галичині троває на жалі постійно, алегномосе сєзні є прямо засадою. Кождий з тих випадків був свого часу предметом апард в тій палаті, при кожній нагоді домагаля ся заступини українського народу нічого иншого, як лише безсторонного та подрібного сідствя, щоб в кожній раз ті бажаня сновенно, і то також із становища державної політїки, котра не сємі безусповно етерпїти тих нечуванних відносин в навібільшим коронним крау в Австрії, на границі так важній з політїчного огляду. При кожній нагоді чула на те саме, що тепер, від польського вола, котре все відповідало, що старі Русинів ашевнї повної основи, що мордоване сєзні аживанія самі сєзляє і що ті убийства треба аидачити радикальній аїтації, а віини, що жандарми, як се міністер так докладно представляв, тілко виновинам євї обовязок аїдво в привнеси завола.

Антін. А ті, що ви на тім тяжкени переносили в ночи на левяду у поливаному глечику.

Кукса. Не переносила!

Антін. Шкода тільки, що я не бачив, куди ви переносили тої глечик!

Кукса. Не бачив?

Антін. Як би я бачив, то зараз взяв би їх.

Кукса. Вони би?

Антін. Чого ви так аливали ся? Як кажу, вони би їх, привіс би до нас, та й скаржав би: „хочайте краще вані капітали“.

Кукса. Справді?

Антін. Я в роду не брехав.

Кукса (дивить ся на нього). Отже я не розбору, що ти за людина.

Антін. Я? сама правда.

Кукса. Може, може!... Ну, таї повинні ти на словах!

Антін. О, я на словах, як на органах.

Кукса. Бачу, бачу! Мушканти! хо, хо, хо! Ану, подиви ся мені в вічі! (Антін дивить ся.) Здаєть ся, що ти не брешеш? Ну, то я ось піду, а ти тут доглядай за дівчатами. Котра виїде з хати за пазан і в картило у хату.

Антін. Та вже не бійте ся і ода не залицують! Може й радий би залицати, та поник мені баби таке починили, що сон у мене навіть відивини.

Кукса. Ну, пращай до якого часу.

Антін. Хайже, слухайте...

Кукса. А що там ще тако?

Антін. Ви вже будь ласка, не зачіпайте овії Овсєнці, похай вона снісє!

Кукса. Хай вона тобі й скаржиться ся!

Антін. Ну, поник мені удало ся вже тебе піпінати хоч на одній провині, тоді ми з тобою потягали-б ся.

Вихід 2.

Антін, Василь (входить з мушкет).

Антін. Ну?

Василь. Ні ну, ні тир!

Антін. Поганю вам инше! Ну, а я в своїм ажо дожду до ладу.

Василь. Мого не так швидко одурити, не такий я! А знаєш, брате, що я придумав?

Антін. Кажі що?

Василь. Коли вже діло доходить до нісуду, то треба на хитроні пускати ся.

Антін. Я се давно знав і тому так роблю. Наприклад, от сляку про мого хазайна: колиб я не записав єго у тім, що ненавидю бабського роду, чи він дав би мені під догляд своїх дочок?

Василь. А й справді!

Антін. Давніше він бояв ся аїти з подвіря, не спав, не їв, не пив, така йому мороза була з доньками. А тепер бач, він пішов собі з хати безпечно. Значить я подю його за ніс — амуз і собі на порятє.

Василь. Ну, та й хитрий же ти!

Антін. Та й ти на хитроні пускай ся!

Василь. Моїми хитронцями я тільки себе дурю. Скажу тобі брате, що без Горини мені краще в ополонку головою.

Антін. От що що аигадай! Нехай нападуть на себе руки ті, на потрим в кому жалувати! Я також кохаю Оришку, а щом ти аїдєш? Треба хитрувати — не можна через тин, аїт поид тин.

Василь. Ти мені що дєш, одно й те саме казави. Але я рішив вже! Отєс я вєсу зараз роботу в містечко, та забіду до пєсєра, він мені родак, і щось то вже він мені порадить! Я чує, що мій коханий не сьогодні-завтра доиждє жениха з міста — хтось — то має прийхати сватати Горинну.

Антін. Справді? Так, так! — І мій патина чистенько про якогось жениха, також з міста.

Василь. Піду, упаду прямо пєсєрону в ноги нехай виволои обох!

Антін. Яким способом?

Василь. Про те вже він знає. (Шисє).

Антін. А може й справді! писарі на такі штуки великі майстри. Чого се Оришка й доси не виходить? Скажала: „як тільки батько в подіря, то зараз і вибіжу“. (Побачив Оришку). Іди, Оришко, не бієш! Батько одрочив ціло лєдні манячати.

Вихід 3.

Оришка і Антін.

Оришка. Ох, а уся й тремтє!

Антін. Бог апа чого ти дивини ся!

Оришка. Дєж так! Нещаслива наша долєнька, що і побаливати не доводєть ся до ладу.

Антін. Щож, коли батько твій все гно на те, щоб до його дочок сватали ся дукєрі або купці.

Оришка. Ох, горєнько тинє! Віддам, каже, тебе, хоч за старого та беззубого, аби за грошєвнєтого!

Антін. То то ж бо й є! А ти послухай батька, покори ся єму, та йди, хоч за чорта аїсєго!

Оришка. Бог а тобою, Антінє! як се ти говорини? Ти глївєш ся за щось на мене і через те так кривдиш мене. Чи як тобі у чім аїдєла?..

Антін. А може й ні? На глум я тобі аїдєл ся, чи як? А ось я ачєра цілєньку ніч виходив на лєпад, а ти й не прийшла! А я ходжу як той дурєнь... мало не досєдїта блував та нєспїнував! (Мовчить аїлєм.) Ну, Оришко, щож, аїдумала ти про те, що я тобі казав?

Оришка. Я сляку прямо батькові „аїдєлїте мене за Антона!“

Антін. Колиж то буде?

Оришка. Як тільки аакоплю таку годину, що вони не будуть сєрдити.

Антін. Це буде як раз на мєлєнького Яїріа, як рак свєсєна.

Оришка. Вони іноко (часамі) бувають такі добрі.

Антін. На Миколі, таї ніколи!

Ціна оголошень за одне місце та поштом: Ціна сторони 80 К., 1/2 сторони 60 К., 1/4 сторони 40 К., 1/8 сторони 20 К., 1/16 сторони 10 К., 1/32 сторони 5 К., 1/64 сторони 2 К. 50 с. — Анонси обчислюються після обсягу місця на місці малювання тексту.

ОГОЛОШЕННЯ.
В рубриці: Надіслані і Оголошенні редакції не відправляються.

При відправленні або при річній заборгованості, вичислений сукуп. **Дрібні Оголошення** мають друком (petit), чашається на 4 с. від краю. Неплатежеспособні за анонси нарізати поштовою не приймаються.

Працюйте і щадіть!

Товариство взаємного кредиту

„ДНІСТЕР“

стотарини, зареєстровані з обмеженою порукою у Львові, привлас.

Вкладки ощадності на 4%

Кожного дня (в годинах урядових перед полуднем можна пошту вважати вказівку відібрати).

Позички у ділянку Товариство „Дністер“ на 6 проц. за інтабуляцією; на пошта покриті записками на 5 проц. Сплату розкладає на 10 до 15 літ; (при 30 ратах щорічних вносять рата амортизаційна на капітал і відсотки 5 кор. 08 сот. від кожних 100 К., позички.)

Векселі приймають ся тільки 3 місячні з підписами на 6 проц. до 7 проц.

Членами можуть бути і позичку дістати тільки члени обов'язкові більшою літ в „Дністрі“.

3 анівів у ділянку „Дністер“ на публічні добродійні цілі варту 45,835 корон.

Стан 31. грудня 1907:

видадені	2,796,188— К	позички у ділянку	8,410,684— К
уділи членські	234,308— „	ціна напери	130,452— „
е. резервний і інші	46,842— „	ліонанці	182,206— „

Купуйте землю при парцеляціях.

Видання „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“ можна купити у всіх філіях „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“, в друкарні „Рускої Ради“ і в книгарні І. Рехенберга.

Друкарня „Рускої Ради“ має на складі

КНИГИ ДЛЯ КОНСУМЦІЙНИХ ТОВАРИСТВ
(Взаїмна Вигода“)

Всі книги до ведення товариства, коштують враз з етемплями 50 кор. з пересилкою 51 кор.

Розповсюджуйте „БУКОВИНУ“ і „РУСКУ РАДУ“.

Г. ФАЙЛЕС
усувач нагнітон
Чернівці,
ул. Руска ч. 8.

Русини! Жалуйте у всіх траєках, торговель і крамницях лише тутон і наперці з першої галицько-руської фабрики **Евгена Біліньського в Зварині.** — В доходу цієї фабрики 80% на будову церкви в Селіні, 10% на школу і бурен Тов. підприємства, а 5% на сироти і вдови по славянщині. — Дерев'яна поклажа: Свій до свого. 138 (—)

СПІЛКА ДЛЯ ГОСПО-ДАРСТВА І ТОРГОВЛІ в ПЕРЕМІШЛІ

радять П. Т. Хліборобам зановити салітру хлібську до салітровання капусти а побіч сего поручає свої знамениті носі і серпи новальські, котрі вже топер мож замовити.

Веклі повністю дають безпроцентно. **Дирекція.**

ДРУКАРНЯ
— тов. —
„РУСКА РАДА“
в Чернівцях
Петровіча 2.

Найлучше і вже випробоване средство на ревматизм есть **NERVOL**

„Назва правдо забезпечена“ антикара **др. Ю. Францо** в Теропалі.

Се є знамените усмиряюче средство до патрала протак всаких ревматичних болів, простудженя, ломаня м'язів, пачий гістичі нервових болів. Прому уважити на назву „Nervol“ і не приймати ніяких „Nervonin“.

Ціна флакона 80 сот. 10 флаконів (взашок) 8 мар. в оплату і опаківанні. Товариство ліків з подібною. — Вномина 2 рази денно до всіх країв. В Чернівцях на складі у Шмідта і Феліна, в Селетині в дрогерії медичиналіній Стернуса.

Ukrainische Rundschau

одним українським часописом на німецькій мові, що заступає інтереси українського народу перед культурним світом, виходить раз на місяць в обсямі 48 сторін і додатками і коштує на рік лише 2 Кор. 8 об'єднань кожного інтегментного Русина передплачувати сю часопис. Адреса редакції і адміністрації: Wien XVIII: Frauenfelderstrasse, 2.

АДВОКАТ

В. КОРНИЧ-ЯСЕНИЦКИЙ

п. к. радник вишого суду краєвого, н. п.

ПЕРЕНІС

свою канцелярію адвокату до своєї хати

ЧЕРНІВЦІ, ул. СТЕФАНІ Ч. 9.

134 4—4

СКЛАД ТОВАРІВ В. БАЛЬТИНЕСТРА МОЛОДШОГО
Чернівці, у вулиці Гомола-Енценберга ч. 3.

Телефон ч. 301.

Самостійна продаж п. к. надібрних вибрак

Рік заложення 1873.

Канцелярія І. Генриха Іта у Відні, Оскар Штала Сіма і Грацу.

Червоний: Ф. А. Попов в Хрудині, Антоном Часова у Відні.

Товари з елементами і хімічного срібла В. Бахмана і С-жи у Відні.

Найбільший вибір модних новиностей на літо по зредукційній ціні.

Парасолі на літо, модної проски гладкі і оддібні, авчачий і поштові.

Парасолі від дощу чорні, гарантія на рік. Парасолі від сонця.

Американські і турецькі товари обуті, найліпші вибрати для дам, панів, дітей, для Ламана і скарби Кашми, найліпші сорти ховачі червоні, для зварів гімнатичних і т. п.

Шляпки для панів, панів хлопців і дітей.

Віла для панів і хлопців від гарантією в англійських вощів, мікх, батистів, білизні і в модних проклад.

Артикули експортні: червоні з др. „Генріх“, Галета білі з др. „Генріх“.

Косирини, нашіти і хусточки до носа.

Рукавички „Globe“, „Chair“, „Flower“ м'якші різної вишуканості і руда.

Кинжолки одніми для панів, лані і дітей. Панама найліпші по дуже зменшій ціні і найліпших жорст.

Канцелярія літні одягів модного руда.

Артикули до подорожжя. Головні спеціальний склад у власній домі при ул. Покрова ч. 3, Куєра панові, пана, пана і англійськими панями і окут.

Панчонки і шаровари для панів, панів найліпша вибрана.

Замовлення з провінції виготовляють ся одразу і сечас.

Галія і куєри в сукняній і золотій шкря і зашочанні або без нах.

Пенсирки, худолка, плади, пороби, мішки на білі, вики до подорожжя і т. п.

Коралки туроків і австрійських вибрати що мішок нах.

Коралки для панів, модні канцелярії „Навріт“ гумові шляпки на дом, кошики в шкря.

Для дітей: убралі і жакети найліпшого сорти.

Найліпші міла і поручи. Штотки до голови, рідні і губи.

Шляпки, какамі і т. п.

Видав товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під надзором Івана Захарія.

З редакцією відповідає: Віктор Острої.

На вносення д. Стернюга прийнято сю резолюцію одностайно без дискусії.

Другий референт студ. Киявський обговорював справу української мови в гімназіях. В доповіді добре оброблені реферати представляли бесіди між дітьми утравітним в гімназіях. Утравітним не мають ніякої мови. Чехи мають свої чисті чеські гімназії, Німці, Польки також, лише Русини удостоїли ся ніщою благодаті. Бесіди, що сам німець утравітним гімназію (П. держ. гімн. в Чернівцях), мав нагоду пізнати, як переноси в студіях справляв утравітним. На основі статистичних дат показує шкідливість цього несприродного устрою. Утравітним є причиною, що українські діти в таких мізерних часах доходять до матури, між тим люди в чисте німецькі класи подвійно, ба й потрійно число учеників лічить гімназію. Далі ще годі нам знести сей несприродний стан і мусимо при помочі міродатних чинників старатись його усунути. Бесіди ставлять резолюцію, яку аж по дискусії прийнято.

В дискусії над сим рефератом промовляло багато бесідників. Перший студ. Цісик доповняв референта, вказуючи шкідливість впливу німецького на українську дитину. Хлопець приїде в село і говорить чудовою народною мовою, але з причини, що в гімназії мусить вчити ся майже всіх предметів в чужій йому німецькій мові підпадає німецькій оцінці і вважає таку мову собі занадто важкою, щоб вчити ся в гімназії. Української історії не вчить ся в німій класі, від другої до восьмої бубнять ученики всяку вищу історію, але рідної мови не має змоги пізнати. Ми хочемо вчити ся німецької історії, хочемо вчити ся австрійської історії, але домагаємо ся, щоб та Австрія дала нам змогу вчити ся і нашої рідної української мови. Висновки бесідників повитали збори гучними оплесками.

Студ. Гладкий: Кінч націоналізації школи, се не аргумент політичний, се кінч педагогічний. Вона середня школа, яка мала б утворити ся в українській частині Буковини, повинна бути чисто українська. Для цього треба розвинути агітацію між селянами і міщанами. Але не лише чисто українських середніх шкіл треба нам, нам потрібно і чисто української семінарії учительської для виховання людей, що в першій лінії стинають ся з народом; тому промовець ставить резолюцію, щоб як найшвидше поділено учительську семінарію на три національні відділи. Сю резолюцію одна годі було ухвалити, позаяк справа учительського семінара не стояла на порядку денним.

Проф. Киявський: Справою утравітним в гімназії вказує ся товариство українських професорів „Словорода“. Він буде найважливішою точкою його роботи. Поляки утравітним попросту висміювали. Великий поступ можливий лише дорогою просвіти, а хто хоче повнезводити народ, той не дає йому шкіль. Тут известия хліба дитини Німцям не випустити утравітним в руки. Русини вже повноздатні, їм утравітним не треба.

Господар Кость Майданський з Рогінової: Нас мужики сьогодні більше було би прийшло, але в пошницю дини, то й не дуже спіймать ся. Панове! завели німуть, що де більшість, там є сила, але нам сего не признають. Ми мужики робимо на всіх, ми їх перевертаємо, морем витягаємо, а вони де ся найбільша припада. Прийде до тебе щось з суду або із староства, то біжи до Жиди прочитати тай заплати ему, бо то не німець, Русини в Галичині

не мають права, а в нас ліпше? (Оплески.) По сїм ухвалено резолюцією проф. Киявського:

Українське віче зібрано для 5. липня с. р. в „Народній Домі“ улаває, що утравітні українсько-німецькі гімназії не відповідають потребам української молодіжної шкільної, бо обтяжують її працею над вивченням чужої мови пі шведою для набуття знань предметів. Доказом того, що народ український не має довіри до сїх шкіл, є пропорціональне мале число Українців по утравітних гімназіях на Буковині, коли тимчасом українські гімназії в Галичині переповнені. Даного віче домагає ся від правителства заміни утравітних українсько-німецьких гімназій на Буковині на чисто українські.

Д. Макогон (учитель) вказує потребу українських шкіл народних в місті Чернівцях і по всіх інших містах Буковини, де живе українське населення і ставити до цього резолюцію. Комісар протривав ся обговорюванню справи народних шкіл, бо в днешнім порядку нема сього. Зголошувать ся кілька промовців, кажучи що збори можуть змінити днешній порядок. Студ. Цісик ставити вносення, щоб в виду неможливості дискутувати над сєю резолюцією прийнято її аплеском. Збори буряними оплесками прийняли резолюцію д. Макогона.

Третій референт студ. Грешин обговорював справу української мови по уряді і судах. З огляду на те, що вже попередні бесіди порушували сю справу обмежили ся д. Грешин на коротенький реферат, в якій вказував шкоди, авростаючі для селянства з того, що влади в справах дотичних українських мужиків уживають німецької мови. Референт ставив сїм до резолюції:

1. Віче свідкає для 5. липня в сазі „Н. Д.“ в Чернівцях вказує п. н. правителство, щоб в місцевостях з переважним населенням українського народу заведено українську мову як урядову;

2. Вказує всі уряди громадські, щоб завадили як найкорше в себе українську мову як урядову;

3. Звертає ся до всіх українських товариств в помідій місцевості на Буковині, щоб завадили домагали ся заведення укр. мови по всіх урядах.

Над останнім рефератом розвинула ся ширша дебата, в якій забирали слово госп. Дмитро Майданський з Рогінової, ред. „Буковини“ д. Лесь Гринюк, студ. Галушницький, Куріас і госп. Юрчук Теодор з Рогінової.

Редатор Гринюк поставив сїм до резолюції:

З огляду на те, що несподіване панованіє німецького на Буковині сприяє культурний розвиток українського мужикства, а українська інтелігенція повинна в першій мірі до праці над його повнозведенням, винісше віче аплеском до національної частини української суспільності, вказуючи їй, щоб все і всюди в вносинах в урядом і сама між собою уживала тільки української мови.

Студент Куріас звернув ся з аплеском до зібраних, щоб збирали при кожній нагоді на фонд приватних шкіл імені Олени Січинської в дати буди приймати уряди „Рускої Каси“ д. Гавриле Гордий.

Оплески прийнято повне резолюції гучними оплесками.

При кінці прочитав председатель привітну телеграму з Галичини: Січовики в Галичині і околиці, зібрані на січовій раді, вітають шановних Українців, які уможовити ся праць для рідної мови. Пара сїм-нута армія чужеземцями. Др. Галіп, Софрон Лупуляк, Василь Гаврилик, Василь Кривохиля, Василь Зивало, Сергій Канюк, Іда Гаврилик, Осип Безпалко і 200 інших.

По сїм голова замкнув збори, бажаючи як найкращого успіху так нашому ділу та закликаючи до згоди в тім напрямі по селах.

Зібрані заспівали „Ще по смерді України“, „Не поре“, „Який то такий літер“ і розійшли ся одумелі та повним перебігом пісн. — із.

На фонд українських приватних шкіл імені Олени Січинської

внесли: (в коронках) пп. Сербинюк 1, Цегельський Р. 2, Бмидякович Вол. 2, Сторомак Ів. 1, Бундлан Т. 1, Гринюк Дм. 0-20, Мгазюк 0-50, Балотоскуд 1, Крапані К. 1, Гавриле К. 1, Сорочан Ів. 2, Макогон Дм. 1, Гринюк Лесь 1, Павлович Осип 1, Дроздовський Ів. 2, Гаврилик Вол. 1, Драпані 1, Цісик 1, Бареман Ів. 1, Х. У. 1, Мадзік 0-20, Галушницький Ів. 1, Майданський К. 1, Бенз 1, Куріас 1, Дуб Мх. 1, Сорочан Ерм. 1, Каретюк Сел. 1, Войцук А. 2, Ціганюк Осип 1, Петручак 1, Цісик Ом. 0-20, Гайдюк Ом. 0-40, Когут П. 0-40, Галіп Ом. 1, Павлусевич М. 1, Лякута Ів. 1-22 Н. Н. 0-24, Тиховський Ів. 1, Гордий Гавр. 2, Лякута Свят. 1, Григорюк Ст. 1, Ясеньківський Іван 1, Лисинський Кс. 1, Горюхін Ів. 0-40, Миколайчик П. 1, Миколайчик Марія 1, Миколайчик Лесь 1, Прохвіл 1, Сербинюк 0-20, Сулятинський 1, Меліс 0-20, Воробієвич Ів. 1, Копачук 0-40, Куріас Сидір 2, Киселица Т. 1, Гутчак Дм. 1, Ватюк Дм. 1, Гринюк Ант. 1, др. Бурчаківський 2, Николішин Дм. 1, о. Калішук 1, Вершинора 1, Гохота Янів 1, др. Когут 2. Разом 60-56 К. Гроші вказано до „Союза Кредитного“ у Львові. Дарний жертва збирає Г. Гордий, уряди „Рускої Каси“ в Чернівцях.

Поміч для навіщених сіл.

Нагад вносил посла Лунашенича і тов. в Раді державній для 3. липня с. р.

I.

Як відомо, довга посуха, що панувала на Буковині, виниціла майже ціле життя.

Що остало ся ще, добий мороз. 25. червня упав в околицях повид Дістром особливо в громадах Прелічче, Вагна, Лука, Звиниче і Крешатів такий приморозок, що всі кукурудза, вассола і н. зиморозли підмерзли. Скоро і видатна поміч держави повинна потрібна.

Підписані ставлять отже вносення: Висока палата ухвалити: Вказує ся п. н. правителство, щоб безпробовно починало відповідні досліді і поспішило в відповідну поміч для тільки ушкоджених громадян заставницького повіта, як також відписало їм податки.

II.

В громаді Погорилівці заставницького повіта виниціла для 2. червня с. р. великий град з зиморозом ціле життя. 1000 моргів засівних літним і осін-

Сиди мені в хаті як прийшла? Що? Ну, ну, ти в мене поговорили! Що? підеш таки? То й не вертай до дому!

Кунса. Чого ти мій суїда так розпитував ся?... Дранко (вскочив). Се кара Божа! Ні в день, ні в почі і она не заплотила, так і зори, як той поє!

Кунса. Добрий день вам суїде! Дранко. Ні, вже мабуть, мені дони й світа — сонця — доброї дини не бачити!

Кунса. А що там таке трапило ся?

Дранко. Відчепити ся як від мене! Раз по раз лише до мене, мов смола до підіска; що дня лізете мені в ніч з своїми шпанинами, як пил з вулик! Здаєть ся, добре вже знаєте мій клопіт!

Кунса. А, то ви все про те?

Дранко. Та всеж не про оне. Він у нас під патишпо повен мід, а в мене їх аж сїм. Я вже перелажу, що краще-б мені новало на десатеро трісло, ніж така шоденна гартівка.

Кунса. Та хайби мені що дня лотони трохило, а цури онуєт засмонтувало!

Дранко. Та що вам?

Кунса. Як-то що? от тобі маж!

Дранко. У нас же їх тільки шість! Але не сїм!

Кунса. Але п'ять, кажу!

Дранко. Але і не сїм, кажу! Ганка, Прип'яна, Горпина, Хотина, Селітета, Палажка ще й Хвирі.

Кунса. Оршика, Палажка, Овсана, Тетина, ще й Іага, — ціла армія, цілий швадрон. (Мовчання).

Сьнів.

Таджик кажу й п'ять В роцот треба взяти.

Дранко.

Алеж кажу й сїм По бублику всім.

Кунса. Вже конешно!

Дранко. То-ж-ж бо й я!

Кунса. А що, пробували нову муку ну, як?...

Дранко. Ніби підпалена тріх!

Кунса. Новий камінь, не обжов ся. Нодавно п'єсина. (Мовчання). Правда, правда, що нам з вами як раз на те виходить, що хоч сиди тай плач.

Дранко. Хоч півай, забирай на віз, притатити рублем, тай вози на армарок.

Кунса. Мені в голові паче у десатеро ступ товча.

Дранко. Нехай би вже товчло, а тут серце з переверди перепалило тобі, мов на жужелицю!

Кунса. Чи не хочете попохоті сьніженної? (честе табакю).

Дранко. Добре вже чхаю і без табакі (жмє). Як кажу, нехай би була одна!

Кунса. Ну й дві ще нічого!

Дранко. Та воно й три не велика печаль!

Кунса. Ще три сян-так.

Дранко. Але не сїм!

Кунса. Або-ж й не п'ять!

Дранко. Але-ж не... ах! (чхає).

Кунса. На одорювачню!

Дранко. Дякую! Міцна табак! У кого купували?

Кунса. У Свирида.

Дранко. У того, що має чотирох дочок?

Кунса. Еге-ж. З криштальчанами. Кристалі в розбитих шилинок товча, та підмішує у табак, щоб... щоб шипало у носі.

Дранко. До всего добирають штукерні. (Мовчання). А щом, як нове веретено?

Кунса. Чернає що по тріх!

Дранко. Чернає!

Кунса. Еге! чернає. (Мовчання). Я вже ніколи думаю собі: чи не стоїть наші хати на такім

грунті, що він такий плодотний на той бабський рід? (З Дранковим досуду чути лайкає собак).

Дранко. (Хутко відбігає до своєї тини і аплескує у двір). Собаки загнали ся. Он вже Василь повернув ся! (чує). Иди, йди до куни, нічого там не переморгувати ся.

Кунса. А він хай й туди?

Дранко. Ні, тепер вже не помічаю, але перше тріх стріляв; тільки моя Горпина до него аж пахить! Аж горить!

Кунса. О так моя Оршика до Антона, тільки що Антон не такий-сякий.

Дранко. Не вірте!

Кунса. Ненавидить бабів.

Дранко. А я вам кажу: не вірте! От за Василя, то голову покладав під новало. Як тільки котра з дівчат нахвирет ся до куни, то він зараз розігріє залізю до білості, тай так у пічі й штрипа.

Кунса. Не вірте!

Дранко. Розкажуйте!

Кунса. Не вірте, кажу вам.

Дранко. Говорить собі! (Мовчання. Посідали кождий під свою сагу).

Кунса. Ох, хо, хо! За ніщо на мою голову завалило ся таке горе! Воно мов на шию потовчило мою душу, на круш підарило мое серце.

Дранко. Нехай би там дало, се ще дурнища. А тут мов обцанками адавило тебе і рине тобі душу як крищо тупий терпук.

(Далі буде.)

ПЕРЕДПЛАТА НА „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на пів рік 16 кор., на рік 32 кор., на чотири роки 128 кор., на місяць 1 кор. 50 ест.
в Росії: на пів рік 8 карбованих, на рік 16 карб., на чотири роки 64 карб., на місяць 1 карб. 50 ест.
в інших державах: на пів рік 25 ер., на рік 50 ер.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на пів рік 18 кор. (або 9 рублів або 34 ер.) а на рік 36 кор. (або 18 рублів або 68 ер.)
Поодинокі числа 10 естаків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція „Буковини“

в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.

Ч. телефону 176.

Адреса для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 ест. від стрічки. „Надсудова“ по 40 ест. від стрічки. При частійших замовленнях відповідний rabat. Рекламний неоплачений ніколи від неї. Рукониси звертає редакція лише на попередній виступаючий і залученою інформацією позбавлений. В справах редакційних можна ужити по-ручництва ся по дні від 9—19 рано і 2—3 по пол. крім неділі і свят.

Християнсько-соціальний шум.

З хвилю, коли християнські соціали сильною партією увійшли до парламенту, а на Буковині — побачте собі молодісний свек — п. Відман проваляв ся при виборах і поважаний родич Онуфрієво-Луцківський почав вести ся як з Петрового дня, а тою хвилю Буковина вступила в нову констеляцію: рала і барана. То вже так: в політиці перша і остання мета — влада, а т. зв. принципи добрі лиш, о скільки не стоять на дорозі до неї здобути. Не міг „Deutsch-freihheitlicher“ п. Відман добити ся до парламенту, може дібе ся туди або християнсько-соціал; не міг п. Онуфрієво-Луцківський стати понад Васильком, а п. Луцківський доживотним президентом — хто знає, може освітять свої залушкові ірмі під християнсько-соціальним прапором. Бо Буковина якби сотворена для християнсько-соціальної агітації; самозабіла амбіції провідників можна тут, як міло видно, покрити надклянням над неодолю народом, а при тім боюти ся нічого: 90 послів в парламенті є, нап. Любгор могучий пан, до того два міністри, преса і гроші. Ім Богу, дурні були-б п. Відман, Онуфрієво-Луцківський і си., вони що чують в собі покликання до рятунку народу, добрих зарібік і теплих посад, якби не скористали з сей констеляції і не підняли ирри незвичай: Буковина переживає в порушній, давайте виратуюмо ся...

Але добре то казуть: не халасуй, бо переказуєш. П. Шейсолов, а певно й п. Відман і Онуфрієво-Луцківський, бо представники справу так, як би на Буковині не було зовсім порядних людей — крім п. Відмана, п. Онуфрієво-Луцківського, його швагря та може ще п. Кисляковича, котрий мусить бути олицетворенням правди, бо „Правду“ видає. Розуміє ся, що тако ризиковано твердження мусило заставити самих християнсько-соціальних і вони, позитуючи головами, дали знати, що на себе його не беруть; кожний до того ще й всі буковинські послі заявляли однодушно, що крім п. Відмана й Онуфрієво-Луцківського на Буковині більше чесних людей, а п. Василько зрадив кілька інтимних

справок Відманівско-Онуфрієвскої компанії — справа звала як раз протиний, неоплачений і для п. Відмана-Онуфрієво-Луцківського небажаний зворот.

Ратувати ся одяте треба. Хоч би брахнею, і от пише ся, що бесіда Шейсолова зробила незалежно вражіння, що Василько стортний на дробен мак, а з Буковини шлеть ся — на уложених з гори текстах — телеграми з подякою і захопкою до дальшої борби...

Щуку а багато, але хто знає його правдиві мотиви і дійсну партію, не дасть ся ошукати в своїй думці про него.

Пояснене. Вістка, яку оголосили буковинські християнсько-соціальні і соціалдемократичні органи, мов би то крім п. Онуфрієво-Луцківського ся ще хтось з 14 послів Буковини, що годив би ся з наветами киненими з боку п. Шейсолова й Онуфрієво-Луцківського і спеціально на мене, є неправдива. Як раз наведено в християнсько-соціальних органах п. Велігардо і написаний в „Volkspreste“ п. Грігороніч заявили мені з власної волі собою не бесіда Шейсолова як такою а Онуфрієво-Луцківського не поводило на причині зорин і змісту їх впродів, так само як всі інші буковинські товариші. На інші співзвучації буковинських християнсько-соціальних органів не відповідало хоч би тому, бо християнсько-соціальна партія в парламенті дала мені як через свого бесідника п. Велігардо так через інших визначних членів: мін. Ебенгола, маршалка мін. Ліхтенштайна, прес. Вайсхрехера, послів Штурма, Асманна, Вальтера і других таку достаточну сатисфакцію, що класети преси, нова знову стоять такий Відман, Онуфрієво-Луцківський і другі чесні характери, не затиняють п.

Що-ж до „Volkspreste“, то вона підню не знає, яке зовсім виразне вражіння зробила дебата на соціалдемократичних товаришів в парламенті, аніж те, що його вона описує. Мол підписи на згадані п. Шейсолова й Онуфрієво-Луцківського власне оплески на завах соціалдемократів, ніж тим як виводи Онуфрієво-Луцківського не лиш вони, але й ціла палата з ледовим холодом, перекиваючи їх що найвищою кіпкою ошуканим.

Н. Василько.

З'їзд славянського учительства в Празі.

Товариство „Вазьмим Поміч галицького і буковинського учительства“ одержало запрошення до участі в з'їзді славянського учительства, який устроєно „Zemsky ustredni Spolek Jednot ucitelstevych v Kralevatvi českim“.

Над слайпаван і програмою талого з'їзду дискусують в тім часі товаришів ще минулого року, а в сім році в місяці п'ятни порівнює справу і сиринують подробицю програму, яку отес нашим читачам подасмо:

З'їзд має відбутися ся в часі від 9. до 14. серпня с. р. з таким порядком:

I. В неділю, 9. серпня привітний вечір на Соєні.

II. В понеділок, 10. серпня перед полуднем: Торжественно відкрите зборів і реєстрат: „О націоналізм виконаймо“.

По полудні: Праці в секціях.

Вечером: Представлене в театрі. Відозвонішту В. Сметана: „Продана суджина“.

III. Вівторок, 11. серпня перед полуднем: Докінчене нарад секційний і утворене висесові секцій на засідання планарній.

По полудні: Громадні огляданя ювілейної містани.

IV. Середя, 12. серпня перед полуднем: Загальні збори тов. „Zemsky Ustredni Spolek“.

По полудні: а) організаційні Загальні Збори „Союза славянського учительства“ з реєстратом „О задах і цілях Союзу славянського учительства“, б) З'їзд абітурентів семінарий учительських з р. 1908. в) Загальні Збори тов. „Depletivi Komeňského“.

Вечером: Святотично представлене в міснім театрі Виноградський.

V. Четвер, 13. серпня прогулянки: а) на Карлштайн; б) до Кутно гори; в) кораблем на Мельні; г) до заведеня д-ра Гамли в Лейп.

VI. П'ятниця, 14. серпня: Оглядання Праги.

Що до опрацювання поодиноких рефератів, похлість ся з'їзд на три сесії.

В першій буде поставлена під дискусією справа: „Повата народности і її співучасть у вихованні“; референт тов. Навік, предятець „Ustredního Spolku učitelstev v Praze“. Крім того в сій сесії будуть ще 2 корресерати а) о споріднено, спільних інтересах, житю, праці і національних борбах Славян; б) наукове узасадковане народности і становленя біологічного, психологічного і соціологічного.

ПЕРЕХИТРИЛИ

або

Попились в дурні.

Шутка оперетна в 3 актах М. Л. Броніславського.

(Даліше.)

Сьпів ч. 3.

Кукса. За що ти Боже,
Зтроїв мій нік!

Дранко. Безчасний на світі
Я чоловік!

Кукса. Ой чи неж мені що хвилі
Клоніт той тримати?

Дранко. Чи неж мені супокою
І хвилі не мати?

Разом:

Ох, ох, ох, ох!
Зглянься на ді мною
Дай хоч хвилину
В день супокою!

Дранко. Ой чи думав ти Стенано,
Що така біда настала?

Кукса. Чи тадаж же ти Максиме
Що така біда постигло?

Дранко. Хот пошів ся, хоч вдав ся.

Кукса. Хот здурій, або втопи ся.

Разом:

Або сидь, мовчи та думай
От тобі Гандію вини!

Кукса. Колиб знав те лихо
Зроду-б не женивсь

Дранко. Колиб тадаж горе
Кращеб удавсь.

Кукса. Як п'ять дочок мати
То вранце здуріти!

Дранко. Ні, з семи дочками
Віку не дожити.

Разом:

Ох, ох, ох, ох!
Безчасна доле
Як а терплю
Тяжкоє горе.

(Сповагають ся). (З подвір'я Дранко чути реїт).
Далебі вже Горпина викрадає ся кудись.
Де-б мені дубину зачепити? Пострілай же,
я тобі дам пачерпці! (Виглядає з гімну мілок
і біжить у подвір'я).

Кукса. Піти ще у млин, чи не засну хоч трохи.
Антін (я млина, побачивши Куксу). Забирай ся! За-
бирай ся з млина, нічого тобі тут засиджу-
вати ся.

Кукса. Ай, молодий Антін! Пачілуй його Оранію
— то він зараз подобриша! (Рече).

Антін. Як ви, хазайно, отак будето повчати К, то
я подякую вам за службу. (Кукса сьміється
— пішов у млин).

Оришка (входить з жупою усміхаючися). Ну, ти й хит-
рий же Антін. Як достоєнно удає з себе

сердитого, ніби й справді ненавидить мене...
А неж як він мене любить, як кохає, той
не знає, чи зможе який парубок кохати так
дівчину... І цілує й пригортає і шепече! А тоді
так шобо стає на серці так весело!

Сьпів ч. 4.

Любий Антоне,
Мій ти соколо,
Тим мій коханий
Тим мій задилий!
Як мені шобо
В купці з тобою,
Не зрадь-же мене,
Мій ти соколо! } bis

Мов ти шаста,
Мій ти криницю
Тебе серденько
Щиро кохаю. —
Як мені шобо і т. д.
(підіймає з шату).

Вихід 6.

Дранко і Горпина.

Горпина (ідуци через сцену). Як вам наку, що за-
раз верну ся.

Дранко. А в тобі наку: не йди! Вернись зараз
мені, бо ноги поперебиваю!

Горпина. А в вам наку: як верну ся тами!... (До-
бігає).

Дранко. Ах, ти ахатема! (Куда пландує з поща-
дою в шатра).

(Далі буде.)

В другій сесії приймає резолюції: „Виховання національно в шкільництві“; резолюції тов. Моравець, голова комісії „Zemsky Ustredni Srodek J. uc.“

Крім того будуть 3 субрезолюції:

- а) О національності духа в вихованні.
- б) Вплив народу на шкільництво.
- в) Примінене предметів навчання, освіти і підручників до духа народності.

В третій сесії трактування буде справа: „О національним вихованню позашкільним“; резолюції тов. Немес, голова „Uc. Spolku чесного учителства на Шлеску“.

Крім того 3 пореферати:

- а) Виховання суспільне в родині і виховання дитини до самообразовання.
 - б) Науковий спосіб виховання.
 - в) Понударизоване (ідеї виховання національного).
- Субреферати будуть виголошені в поодиноких організаціях. Резолюції будуть надруковані перед з'їздом і роздані учасникам з'їзду, для належного підготування дискусії.

В організаційних Загальних Зборах Союзу славянського учителства виголосить тов. B. Skala резолюції: „О задачах і цілях Союзу для учителства“, тов. M. Hajdu: „О задачах Союзу для народів“.

Карта участі в з'їзді коштів 2 кор. від особи. Кожен учасник одержить застимання в матерій мови, поучення і різні вигоди на місці. Зголошення треба писати безпосередньо.

Ось програма з'їзду в Праї.

Ініціатори задумують, як бачимо, утворити Союз усього славянського учителства очевидно в Австрії. В якій спосіб, на яких основах має опиратися цей Союз, яку участь будуть мати в ньому поодинокі народності — цього вони ще не знають. Це як раз має бути предметом нарад і дискусій на з'їзді, котрий остаточно і вирішить, чи заходить потреба творити такий Союз і яку мету ему визначити. Одно, що замітне в програмі цього з'їзду, це квестія виховання національного, яку ініціатори з'їзду ставлять на чолі всіх нарад, яка повторюється майже у всіх резолюціях і субрезолюціях.

Варта поїхати нам до Праги, познайомитися з славянським учителством чеським, пізнати, як оно бореться за права своєї, за права чеської школи — пізнати на цих основах задумати, як згуртувати славянське учителство. Це найбільше для нас чинне наближення.

Дирекція „Всёобщий Помощи“ порішила пізнати руське учителство, щоб не найчисленнішим було участь в пригласінні з'їзді. Двох делегатів, що репрезентувати хочуть товариство, вишле Дирекція на власний кошт. Охочі до з'їзду хай безпосередньо зголошують ся, щоб вилучити можливість пізнати ся для них о якійсь легітимизації. Зарядом просимо всіх Товаришів і Товаришок писати свої гадки в тім напрямі, що до нашої участі і що до становлення, як належить знати руському учителству супроти славянофільського характеру з'їзду.

Охочих до участі в конгресі просимо відповісти відкритою поштою на отій п'ятниці, яких домітне ся від нас чеській комітет, устроюючий з'їзд славянського учителства в Праї:

1. Ім'я, вазівсько, стан учасника.
2. Місце побуту, пошта.
3. Чи замовляє і скільки обідів 10., 11., 12. серпня? (Обід 10. серпня на бенкеті по 4 кор. — 11. і 12. по 1-30 кор.)
4. Чи замовляє і скільки білетів до „Narodnoho Divadla“.
5. Чи замовляє і скільки білетів до „Městského Teatru“?
6. Скільки бере нічлігів в школі (беззатяжних)?
7. Чи замовляє і скільки приватних нічлігів?
8. Чи вольно участь в прогулянці до Малашова? (З'їзд парохомом 2 кор., обід 1-30 кор.)
9. Чи вольно участь в прогулянці на Карлів Гни?
10. Чи вольно участь в прогулянці до Кутни Гори?
11. Чи вольно участь в прогулянці до Лаведени др. Гаман?
12. Чи їде сам чи з родиною і скільки осіб?

На легітимизацію треба прислати сечас 2 кор. — члени неучителі застимання не потребують. Комітет чеський приймає рахунок на імя кожного замовляючого. Замовлення неоплачені не будуть углядені Комітетом з'їзду. Кошта дороги зі Львова до Праги і з поворотом III. кл. 48 кор., II. кл. 86 кор. Коли більше зголосять ся члени, то „Всёобщий Помощи“ виробить їм знижку. Виповнені зголошення слати безпосередньо на адресу „Всёобщий Помощи“ у Львові, уз. Чарнецького, 38.

Борба за школу в Гліті.

Сезо Гліт, Гурагумореного повіту, замишували до недавня два народи: руський і німецький. Тепер є тут вже три нації. Жителі руської народності походять не в Галичину і не були греко-католицького обряду. З часом перейшли їх майже повністю на православну віру. Отже є православний становлять „полоску“ нації. Сі православні Русини держалися своєї народності до р. 1906 і жили в згоді з греко-католиками. Початок роздору дала школа. Значний бунтарський староста Мановей став на спосіб і при допомозі учителя розділяти діти після конфесії. Приїхав інспек-

тор, зробив сине православних дітей, захопив їх до волосного, дав їм крестик, аби говорили по-польськи, старосту післав комісара, сина бачив, аби надав нову матерію дітей. Перший раз штучка не удала ся. Післав жандармів до школи, аби єї списали рідину мову дітей. Лишили ся при старім. Класової не можна було отворити. Старосту видале по-пий розказ, аби окликати не татів а мамів, що мають надати рідину мову. Тимчасом прийшов в село новий полков Фортун. Сей, як сам вказав ся, піславши на се, щоб всі Русини зволоніти, бігав днями і ночами по хатах, намовляв жінок, аби надали волоску мову матерію, бо вони „полоску“ реалізу. З руської сторони не було тут нічого, аби людям обяснити, що волоску реалізу як єдині нема, що Русини, як і Волоси може бути православні, або уніат і що мова матерію є та, в котрій чоловік уродив ся, котрою єго діти прадиї говорили. Тож піп гуляв. Коли вже переробив на своє більшу частку жінок, післав старосту в друге комісара. Піп і при комісарю подавав мову матерію волоску місце жінок, бо ті не знали по-польськи говорити. В такий спосіб поділено руські діти на Волосів і на Русинів і заледено нікому не національну але винесенну, бо всі православні пішли в волоску класу а в руській лишили ся греко-католики. В класі волосків починає ся русифікація. Учителі швидко починають несправність до руської, а коли дитина забуде ся, то карав єї.

Від сего часу між шкільною дитиною і родичами сварка і непорозуміння. З початку року шкільного 1907/8 застав руський учитель четверо дітей в класі, бо родичі через бунтарство пона Волосів, порозуміли дітей в німечку і волоску класу. Допорова по довній часі удало ся руські діти стати до класу. Але вони бере ся на спосіб, пробує уніатів переставити на православне а потому, як свої овечки постріли в Волосів. Тоді оповідав їм, що греко-католики піають пану-римського а „пантальони“, що руська мова поганя, що до Волосів належить цілий світ. Обіцяє під реалізацією фонду вальці і т. п. Висеред брали православні греко-католики за кумів, тепер се утало, бо коли Русини говорять віру по руськи, пона напад морська слабкість і він кричить: „Ну крив порценти“. Щоб руську класу зникнути, змішав ся сів напівчлени і в громадній справі. Тож не опустив жадного змагання громадської ради і не залишив класу, аби єго класу зникнути. Вкінці перенер то, що на однім з тайних засідань, на котрім він був як приватний чоловік і дав радним на горівку, ухвалено, щоб руську класу зникнути.

В тій цілі написав просьбу нібито від руського населення і постановив окликати всіх що мають діти в руській класі, аби підписали ся. В марті розіслав двіришні листівки, котрі окликали руське населення до згаданого підпису. Нарід не розумів річи, тож був би на сівно підписав, аби руський учитель в підписі свідомими селами не перешкодив сему. Рада шкільна оружина (новітня) помагала попови в єго замаху, бо видала розказ, що руські діти, які не переходять в руську класу до німечку, аби до волоску. Між дітьми руської класи зникло ся наторо православних дітей. Сви порозуміли напівчлени волоску молитвенники і катехизми, напалуючи їм, що вони Волоси мають учини ся і молити ся з сив книжкою по-польськи. Діти віддали книжки учителю, кажучи, що не розуміють їх, що не підуть на реалізацію до волосного пона, бо єго мови не розуміють, а по руськи він їх не учить. Учителі кинули наміють сив руські книжки православного обряду і роздав можи діти. За се зробив він донос на учителя до ради шкільної повітової, котра напала на книжки дітям авернути а учителям загрозив карою. З малтретованих дітей волосною мовою в волосній класі нинішнє єє, що кілько дітей вернуло ся до руської класу. При візитації авернув руський учитель на се увагу інспектора Долішнього. Сей відхотів ся до одного з тих дітей тайними словами: „Видиш дитино, тебе Бог посправ, що ти перейшов з волосної класу до руської, бо в руській класі треба більше вчитися і працювати, як в волосній“. Сунув єє обетавини. Куди подивити ся, шарають пороги руський нарід, аби єго роздирати. Нарід товний, відданий в руки сив, котрі перед проводирами руськими удають прихотів, або неутраїти, а єї обирають воля пастухом, або як Німець каже „Der Bock zum Gärtner“. Веючи до поливимо ся в мішаних політах, руські школи від надзором таких прихотів. Малашова скільки Польнін вистарив, аби дістати своїх учителів а навіть інспекторів, підчас коли в десятеро більше число Русинів повітає від ворожого непровом. Так волоцями ся Русини в Гліті, так поділяють ся вони в Качині, в Солонці-Майдані і по інших селах. Учителі ніякої народності брешуть по мішаних або руських селах і знаходять у своїх проводирів оборону, підчас коли руські в кождій борбі виходять переможні. А тимчасом ціла праця лежить на самім учителю, бо навіть, котріб могли працювати, другі ширі з того вохненного, повневіреного народу, а сив будить в них недовіра і засохочення до свого. Під таким чужим непровом стоить Русини повіта гурагумореного, сучасного і німечку-польського. Для сив трох повітів належало би ся кождому руському інспектору. До сив повітів можна долучити поблизу села радощівського повіту, як пр. Малашівні.

Тож ми Русини гурагумореного повіту а Гліту, Качини, Майдану просимо наших руських послів, аби нами заспокували ся, хотів ми за ними не будемо голосувати, бо судья нінула нас можи чуку „мабо-

рітєт“, та чайже добро руського народу лежить їм на серці.

Тепер звертаю ся до нас Глітине, не дайтеся баламутити через волосного пона, бо він хоче нас лише зникнути. Не забувайте своєї рідної мови, котрою наші діти та прадиї говорили, а котрій нас наші тати вивчали, бо ви не є Волоси але православні Русини. Держіть ся своєї віри, але і своєї рідної мови. Православний він має відправляти в церкві по руськи. Сего жадайте, а він буде мусів наше жаданє сповнити. Звертаємося до нас отче народу в Качині, не дайте пошкити руського народу в наших парохіях, як се робив наш попередник. Видиїть на нарід, щоб жаданє руських шіл таї не помагали запландати „созову“.

Православний.

Промова Родічева.

Недавно була у нас згадка про мову Родічева, а який він, притякуючи бюджет міністерства просвіти, вгадав також про читанні української школи в Росії. Родічев — один з головних стовпів нашої, отже ліберал і тому, думаю, буде цікаво пізнати його погляди на українську справу в автентичнім, етнографічним протосі. Погляди — як самі читачі побачать — не широкі і не веселі, але знати їх нам треба.

Я гадаю, що всі національності, всі люди різних національностей, що заселяють Росію — російські громадяни і повинні бути повноправними і рівноправними, і я гадаю, що коли ми навчимо своїх дітей російської мови, їхньої рідної материнської мови, то і всі інші племена і національності, що живуть в Росії, будуть навчати своїх дітей російської мови. Але у нас помічається ся чудне явище. Наше міністерство народної освіти не знає, відки звисують ся небезпечка. Воно довгий час забороняло і тепер анову почало вгадувати про українське. Воно забороняло українські катехизми на університетах і вишляди українською мовою по українських школах. Я гадаю, певно, — се моя особиста думка, — що українське існує рівно в тій мірі, в якій його забороняють. Я гадаю, уявляючи його, і Українці всі будуть говорити по-московському, і самий повний спосіб зникати їхній сепаратизм — се зникати право сив людям читати своєю рідною мовою. Вони, — не турбують! — навчати ся по-московському. І крім того, возміть на увагу, що навчання є двобічний акт. Міністерством циркулярами предписати сього не можна, — бо треба бажана учителя, бажана а бажана учні. Значить, коли ми позешите учням навчати російської мови, то ви підете самим певним шляхом до своєї мети; а коли стануть моти сему перешкоди, то ви самі робите досягнення вашої мети навчати. Але, певно, коли а помагавсь, коли український народ, самостійність його між іншими, визнавав і Петро Великий, коли український народ насправді є окрема національність, з власною мовою, національністю, що відбав утворити власну культуру, — тоді а звертаюся до нас і скажу словами єврейського учителя, який припиня апостолів, що чинили суд: „Кали єї люди роблять недобре, то обличте їх, бо се вже справа самого Бога; коли-ж вони чинять істину, то ви самі можете стати супротивниками Бога!“ коли Українці навчуть істину, то ми будемо ворогами людської культури і людської освіти, не визнаючи на ними права на се самостійно визнавати національності. Ми, певно, і сирани-ж не можемо поділити Росію перетинками і встановлювати права кожної особи окремо по кожній візитації.

Ми не маємо права поділяти просвіти, ніби якийсь шматок пирога, що власть роздає самовільно. Давати просвіту однаково всім громадянам, — се є непероручне право людини і непероручний обов'язок держави“.

НОВИНКИ.

Черківці, 6. липня 1908.

Наглий внесок в справі помочи для потерпілих від поврежень судових оргунів Важишчи, Путилі, Селетин і Кімолюш поставив н. Васьківський на вчорашній засіданні п. посів, жадуючи відписати біжучих і залеганих податків.

Депутатів до дирекції дібр. У візиторі, дні дні 7. с. м. удало ся депутатам сивні із громади Стріленського кута і Ровної під проводом свого посла до Рада державної п. Сивнула до правської президії а відом до дирекції дібр, щоб тут поскаржити ся на зарад дібів тих громад, який помімо величезного браку наші а причини страшний посух на торбу бурину із дібів та а дібів пещерців, наложує на селів і отигає із них грошові карі. Дальше скаржила ся депутати а на то, що помімо дотичного розказу міністерського поборювання та дібів агаданих громад але се залди особливий вигад не дозволяють громадянам пастись худобу в дібів реалізаційного фонду, заплалуючи, що подібного розпорядження вони досі ще не отримали. Депутати прийнято дуже прихильно і сказано н. послови, що таке зарядження до

зарядів лісів вже вийшло. Надто дано сейчас розказ в телеграфічний дорозі до заряду лісів в названих громадах, поступати строго нісвід даних дотичних принципів і обходити ся із селянами як найтривчіше і найприхильніше. Виходить отже, що користа, які виборюють наші посади для хліборобів у Відні, награвляють поодиноким на переноси зі сторони малих панків. В такім разі треба нашим селянам плавати ся сейчас до старшини. — В четвер, дня 8. липня с. р. провадив п. Санину а декутацію із Кучурова Великого до надрадника державної дїбрі а. Воляса у такій самій справі.

Фондація укр. прив. шкіл ім. Олени Січинської. Після „Діла“ зібрано досі на фондацию приватних українських шкіл ім. Олени Січинської — 667.08 К.

Gaude mater Polonia. Великим борцям за волю Польщі, тим героям, що будують свою вітчизну на трупах другого народу, тим лібералам, що владуть Польщу австрійськими награвками, приносимо нову утіху для їх демократичних сердець: алявський сини дини поличений злочин, так небезпечний як і танкий для їх алявських понів о польських правах. Ото на основі факту, що гімназійний ученик а Кізмана, Д. Волос, оповідав на великодній сесії в галицькій сесії змист прочитаних газет, і на основі донісних лізаних ворожніх йому євдів, засудив його суд оружний в Острозі на кару шість недінь арешту за провини а § 306, поповному познаною вчинку Січинського. Не беремо ся зводити, що в супереч твердженні польських часописів доказують масові засуди а § 306 як український загаль відноситься до діла Січинського, але алявжаємо до сїї карі, що вона як на галицькій відносини зовсім не велика. Во коли б а за оловину провини зі сторони мазозітнього хаоніа, пр. за обиду мзестату австрійського цесаря могла бути кара при так загальних обставинах і недінь арешту, то за Потонного є шість недінь в Галицькій зовсім прозвумімо і не заведливо. І алявжам галицькі судні дуже умірявані, бо польська преса маже віпати всіх Русинів без розбору, віпати на палі, дерти насм, а з снх рад не користають вони і карують хетже, за що їм дорікає преса „katygodnia robolawoscia“. Ну ми не знаємо, який там вилик буде мати польська шовіністична преса на галицьке судництво і не беремо ся сего проковувати, але паражамо тільки бажане, щоб до о-сладзених понів, як „kultura polska“, „groch polski“, „ewinio polski“, „sos polski“, „defraudacja polska“, „administracja polska“, не прийшла еще „wścieklina polska“, і „sady polski“, алявжамі на „ojczyznych polskich sądach“ за побіжжя Польщі та оверті на § 1. аї конституції: „Wpolsce-jak kto chce“. — §: 306.

Неврожай на Буковині. В середу рано відбула ся в правительстві нарада в справі неврожай в краю. По виводах реверентів і по відчитанню інформацій поданих новітними старостами про неврожай, а головне про брак пшні, постановлено закупити 60.000 вагонів пшні, конюшини і соломі. Зараз таки займо ся крайній видлі закупови пшні. Рівночасно постарають ся пратительство о звільненні від цля спровадження пшні, конюшини і соломі а Ромулі і Росії.

Туча з градом. В неділю, дня 5. липня с. р. наліотала величезна туча градови сою Маморинцю. Окоде години 4-ої по пол, етомігло нараз як вночі, линув великий райтовий дощ та посипав ся град величини яєць і волосних оріхів. Туча надтянула із оторою сіа Чатор, Молоді і Дукавця; перагелла подал Маморинцю і операа ся на горах румунських. Все те тривало пів години, однак град ушавий на землю не міг стати до години 8-ої вечер. Шкода і полхх велика. Найбільше матеріяли дані а житю і швиндлю Александера і Земана. А о евідно більше матеріяли не дані а хлантиски землі бідного робучого народа! Лани асекуровані; а зто зверне шкоду мужиків-куждарів, иним грозить голод.

Теоретично-практичний курс для пасічників відбув ся в Старах-Мамалівах, в шкільній будинку згідно півдї тамошнього надучителя дня 2, 3. і 4. сего місяця при участі 40 ексментантів переважно із селян майже із цілої рускої часті Буковини та учителів і одної пані в Росії. Теоретично-практичних відомостей уділав надучитель п. Ілз Прокопович, один із наших найліпших пасічників-знатків. Займаючись вичинництвом від ряду літ прилав собі п. Ілз Прокопович глибоке і широке знаня галузи господарства, так що нимоходом приходять на думку, що п. Прокопович то — жива пасічничка енциклопедія! До того приступний спосіб та демонстративна метода, якою учить п. Прокопович, дібно подяку гідна. Немовля пшним побутком цілої науки було і се, що п. Прокопович через весь час підносив і азначував а притомом, що кожний пасічник а спеціяльно початковий повинен старатись, щоб мати як найменше видатків, — тому то не треба викладати гроші на жукосові, дорогі улі, — але обходити ся рамковими і то примітивними уліми зробленими 1/4 палівки за над квадратної скриня о боках довгих на 30 см.; такий улі, а він помислу п. Прокоповича, — зробіть собі кожний улі, тож кожний а наших пасічників повинен его уживати; буде се наш буконинський улі! Дорогі улі доводять пасічників не лише до коштів, але й до утрати, через що повстає лише неохота до сїї важкої часті господарства. Пашучи се — накладаємо на п. Прокоповича моральний обовязок, щоб подбав о як найскорше написане популярного підручника про пасічництво, — бо лише

сим способом сібно ним верно вилась плоди і лише тогди сповнить він як сідл своєю місією! Намідалом сїї шинжжя повинно зайняти наше-несове „Bienen-zuchtverein“, та розказати сї даром всім своїм членам Русинам замість неорозумілого ім „Bienenpatent-a“. Уреджуваня таких курсів має за собою ще а другу, моральну вартість. Тут сходять ся репрезентанти жителів з над Прута, Черемоша і Дністра та инших закутин нашої часті краю, — а перебуваючи разом три дні пізнають ся влізно, вимінюють свої гадки і погляди на не одну справу, що очевидно має позитивний вплив на їх євдотегад. Балати-б жиню, щоб Рала культура праведної присвичувала таким курсам трохи більше своєї уваги і печальности. §. признанем приходить ся азначити, що між присутніми був п. к. ш. Іспектор п. Олександр Кучманю, чим дав изгидний доказ, як повинен розуміти і сповняти своє післаниництво національний, шкільний іспектор. Курс закінчив ся в суботу непогудим. Пам Прокопович а гарно обдуманий бесід повертав учасників і плававав їх до похочування всіх „слабевірів“ до ведення пшні. У відповіді на гарні слова п. Прокоповича писмазан господар а Вашишів а Ч. Гарас, подяку п. Прокоповичеві за его труд а звернувшись до присутних селян, що найбільшю подякою для п. Прокоповича буде се, як ми, учасники курсу, будемо годосити се що тут чули від хати до хати, від села до села. Дальше навав бесідни так: „Як славного Держжова почтив парід снм, що навав винайденний ним уліг его іменем — „Держжон“, так і ми наш буконинський уліг, що его винадум на нашу користь нам директор Прокопович — навім іменем: уліг Прокоповича!“ — От так уліг наш парід віддати „честь кому честь“. Вітат неможе! Віжжж не можна промовчати висказані як найщиршого руского „Спасибі“ Високоповажній Родлі Прокоповичів — а а щиро-сердечне поміщення і угодженя учасників курсу.

В. К.

Оповідітки, іменованя і т. п.

Попшунує ся наиздара „Рускої Весіли“ в Чернівцях на рік 1874. Просить ся післати его до університетської бібліотеки в Чернівцях і надати ціну, яку зараз виплатити ся.

Звіт заряду дівочої бурси. У дівочій бурсі, яку одержує „Тов. рускої православної шкільниці на Буковині“, було сего шкільного року приміщено 40 дічат, з котрих 5 мали безплатне удержаня. З них ходили 4 до учительського семінара, 27 до гр.-пр. висшої дівочої школи, 6 до євангелічної, 2 до приватного учительського семінара а 1 до тшанкої школи. Успіх а пауш був такий: 10 дічат мали першу а відзначенем, проті першу. Зараз бурса старає ся, щоб достарчити дічатам добрий та здоровий харч, що маже засобом великі трудності, бо плати дуже мала. На сіджучий шкільний рік є 5 безплатних місць до обсаджена, за проті треба платити 24—30 корон місячно. — Олма Місна, управителька дівочої бурси.

Із штуки і літератури.

Послідній репертуар львівського руского театру в Віжницях. Сказ пшєна (в отороді п. Фрієта).

В суботу дня 11. с. м. „Жидівка“, опера а 5-ох ділх Ф. Галеві.

В неділю дня 12. с. м. „Серед бурі“ історичні картини а 5-ох ділх Грінченка.

В вісторок дня 14. с. м. гостинний виступ М. Шиндєвського „Фавст“ опера а 5-ох ділх а 6-ох відсказав Варбора і Каро.

В четвер дня 16. с. м. „Марі“ розинна драма а 3-ох ділх Г. Ібзєла.

В суботу дня 18. с. м. перох посідане представлене „Жиді“.

В неділю дня 19. с. м. посідане представлене „Найшчччч“ народний образ а 5-ох ділх зі євдівими і танцями Карієнна Карого.

Конкурс на історію української літератури. Видавництво „Український Учитель“ оповіщує конкурс на історію української літератури. Умови конкурсу такі: 1. Рукопис має бути присланий не пізнійше як 31. грудня 1909 року на адресу: Полтава, Петровска площі ч. 14, М. А. Дмитрієву. 2. Обсяг книги має бути 10—12 аркушів аркушів, рахуючи аркуш в 50 тисяч літер. 3. За працю, признану годішою до друку і шлйкрану а уліх присланих, виплати „Укр. Уч.“ має 500 карбон. і має право першого виданя книги. 4. Щоб розглянути рукопис, виплати „Укр. Уч.“ зазначено жорі а 3-ох дум знатків української літератури а мови. Про результати конкурсу оповіщає видавництво в газетях не пізнійш положення 1910 року. Видавництво подав програму оповіщеної праці; автори можуть робити в сїй програмі зміни і долати, але з тою умовою, щоб: а) вся книга була не збірною окремих нарисів, а одним цілим твором, що в хронологічному порядку має показати розвиток українського письменства: виклад не відхилах література (поезія лірична, драма, повість і т. п.) не дозволяють ся; б) щоб показано було національну основу й прикмети письменства, а також і впливи на него від сусідніх письменств; в) щоб висказано було і ідейні течії а напрями в нашому письменстві, г) щоб висказано було органічний звязок між старим письменством (до Котляревського), новим (а Котляревського); д) щоб нове письменство (а Котляревського) розглянуто було в ширшому маштабі ніж старе. Мова викладу повинна бути чиста, народна і що маже більше популярна.

Програма:

Старі письменства.

Християнство і перші початки школи а письменства: аскетичність того письменства і несприхильність до народнього перекладу. Вплив народної поезії і чужонародні. „Осново о пошуку Игоревим“. Літопис. Історичні оповіданя а житія. Ановерієн. Пам'янтство. Стара повість. Вплив татарського народу.

Появляня а Литвою і письменство литовського періода; появляня а Польщею, ставлення проросійні у нас і там. Церковна унія. Братство, школи і друкарні. Літературна боротьба проти унії а католицизму. „Пересторога“. Х. Бромський, М. Смотрицький, І. Вишеньський, П. Могила; початок алядомі. Шкільні книги. Етнопис, збірник прав і статутів. Повість. Перші інтермедії. Я. Гаватовича. Хмельницька та її впливи. Літопис (Самовидець, Величко а ин.). Віршова література (реалізм, історична, про кохана) звязок між новою а народною поезією (думи кобзарів а ин.). Реалізм а євдотегад драма а вергон. Складуваня Гогмандія а Січі. Поступовна деаціоналізація школи а письменства. Початок заборон укр. письменства. Сковорода, Кліментій, Зіновій. Течія народної мови а письменства. Авторі віршів — перекладники Котляревського.

Нові письменства.

Котляревський, його порні а мнугуни і вага для будущого. Вплив від збірков народи. поезії (Церковен, Маликович, Думкович), вплив від укр. течії а польському та московському письменствах. Харківський гурток письменників, їх журнали а альманахи.

(1818—1837 рр.) Гулак-Артемовський, Срезневський, Метлицький, Макаренський, Корсун, Гребінка, Кнїтла та його повісті, перші а європейській літературі повісті а мужицького життя. Початок діяльності Шевченка, Куліша а Костомарова (1838—1849 рр.). „Кобзарі“. Криво-Моголівського братства і виставрова 1847 р. Нові заходи а називання 50-ох рр.: нові твори Шевченка, книги Куліша, праці Костомарова, Маликовича, Воднянського. Нові письменники (а 1837 р.): М. Вовчок, І. Гайдар, Д. Мордович, П. Кузьменко, Г. Варайнов, та ин. „Основа“ і „Чернігівська Листов“ 1861—1863 рр. та їх співробітники: крім названих, Стороженко, Сидишчій, Кулик, Понис, Кониский, Рудановський. Книжки для народу. Напад на укр. „сепаратизм“ і заборона 1863 р.

П. Літературна діяльність, від видання заборони, переходить до Галичини. Сї становить літературне а національне до Шашковича. Шашкович, Вагилевич, Головацький та їх альманах (1837 р.). 1848 рік, перша газета „Зоря Галицька“, „себор учених“ і мертвота літературного руху до 1861 р. його оживлення від впливом новост. ладу а поезії Шевченка. Нові журнали „Вечерниця“, „Мета“ а ин. О. Федькович. У сїй час оповіщення з України роо. переходить а своєю працею до Галичини. (Кулик, Кониский, Г. Варайнов, Рудановський), працюють там разом а Галичаними (Малла, Вахнянин, Климкович, Заревич, Верхратовий, Партицький та ин.). 1866 р. в Австрії. Московістство. Народові, їх „Просвіта“ і журнал „Правда“ (а 1867 року) та його співробітники. Тут починають свою діяльність Левинський-Нечуй, Старицький, Драгоманов, Мирний — їх праці. Київ. — Драгоманов. Заборона 1876 року.

III. Діяльність Драгоманова за кордоном. Вплив його на Галичан (Павлик, Франко). Дяво опизавенні літ діяльності в Галичині, література 80-ох років. Запад літературної роботи на Україні рос. „Катвеса Старина“.

Український театр та його ділячі: Кривиницький, Старицький, Тобилевич, Кулик і його нова роль. Щоголев, О. Пеліа, Мажура, М. Комаров та ин. Денаності роки. Радикали а народовці в Галичині і відступ сего на Україні рос. Праці Драгоманова, Франко а його діяльності. І. Українка, В. Самійленко, Т. Зіновійський, В. Грінченко, А. Кравський, П. Грабовський, Н. Кобзарівська та ин. Молоді письменники: Степаник, Мартович, Кобзарівська, Євровов, Винниченко та ин. Назуєть тов. ім. Шевченка і проф. М. Грушевський. Складуваня заборони 1876 р. і нова преса.

Голова видавництва
Гр. Шерстюк.

Секретар видавництва
М. Родма.

„Польський і руский революційний рух і Україна“ стор. VIII. + 200. Ціна 3. кор. Михайла Левинського найліпше замовити у автора Львів, ул. Гансера ч. 14. бо тоді не платити ся поресизини і дістають ся як безплатний додаток працю того-ж автора: „Маркс-Енгельс-Лібкнехт. Про відбудуваня Польщі“.

РУСКА НАСА ○ РУСКА НАСА

тов. зареєстроване а ограниченом поруком в Чернівцях.

Однина сего рода українська епанована інституція на Буковині. — Прайме зкладє платити і одоросити їх на 2/3. — Най завоєть 40 К і платити 2/3, зискове а К. — Родити! Хай маже „сід до сего“ відбє се толеним відомомом по шкіль Буковині і най кожний, що почуває себе щирим патріотом-Українцем складає свої епанованости в „Рускій Насі“.

Щиредкуйте нам кожний членів! Дирекція.

Ціна оголошень за одноразові та постійні: Ціна сторони 20 К., $\frac{1}{2}$ сторони 10 К., $\frac{1}{4}$ сторони 5 К., $\frac{1}{8}$ сторони 2 К. 50 с. — Анонси обчислюються після обсягу місця на після малюю текст.

ОГОЛОШЕННЯ.

Варування: Надіслані Ого-
лошення редакція не відмовляє.

При розміркованні або при річних замовленнях, кінцевий обсяг.
Дрібні Оголошення малю друку (petit), чистять на № 4 з від зана.
Названості за анонси мислять потім не приймають.

Загальні збори каси пожиточної і шадничої, стов. зар. з необм. порукою для громади Кисилів і Торан відбудуться для 20-го липня 1908-го року о 8-ій год. черед обідом в народній школі в Кисиліві з отрим дивним порядком: 1. Отворене зборів і верифікація протоколу з посідів загальних зборів. 2. Справоздане касове за рік 1907. 3. Визначення статуту признач. числа членів. 4. Інвентаризація і замирення зборів. — *М. Дашкевич*, секретар. *Гасюк Василь*, начальник каси.

Друкарня „Рускої Ради“

має на складі

КНИГИ ДЛЯ КОНСУМЦІЙНИХ ТОВАРИСТВ

— (Взаїмна Вигода) —

Всі книги до ведення товариства,
коштують враз з стемплями 50 кор.
з пересялкою 51 кор.

Русини! Жадайте у всіх трактирах, ресторанах і крамницях **туток і паперів з першої галицько-руської фабрики Евгения Білінського в Збараж.** — З доходу цієї фабрики 30% на будівлю церкви в Сивакі, 10% на школу і буряк Ток. податківського, а 5% на скоти і адмін. на великопільські. — Держіть за пам'ятю: **Свій до свого.** 138 (—)

Літний побут!

В Ревні, 10 кіл. від Черновців, можна винайти гараж хатинку, що складає з одної кімнати і кухні. Ціна дуже мала. До Прута 10 мін. ходу. В близькості ліс.

Ближні інформації подати Григорій Пігуляк, учитель в Старій Жучі.

СПІЛКА ДЛЯ ГОСПО- ДАРСТВА І ТОРГОВЛІ в ПЕРЕМІШЛІ

радять П. Т. Халбором замовити салітру хімічну до салітровання напусти а побіч сего поручає свої знамениті носи і серпи ковальські, котрі вже тепер мож замовити.

Всякі повеління дамо безплатно.
Дирекція.

Ukrainische Rundschau

одинока українська часопис на німц. мові, що намагає інтереси українського народу перед культурним світом, виходить раз на місяць в обсязі 48 сторін з додатком і коштує на рік лише 8 Кор. 8 обсяжних можливості інтелектуального Руху передизакувати по членом. Адреса редакції і адміністрації: Wien XVIII Praterstrasse, 2.

Свій до свого! Свій до свого!

129 8—9 м.

Брати родичи! Кого то ми своїм кравчим позем не годимо! Великого зоря Християнства! Гандоль і промисел в жидівській руцях, а ми Християни все позем. То ж і школи єврейські на селі нам, жиди гандоль! Проте заклади а торговля розвити ними і убоїх переконанні річчя як: Хрест, Хоругва, Молитвенник, гарні Ікони з Росії з Ніжновчарской Лаври, одійні друки і на полотні, артсична чудова робота і т. д. усе, що тікало для християнського малюго обряду потрібне. Приймаю також репаранції.

Мой торговля виходить з **ЧЕРНІВЦІХ, ул. РУСКА Ч. 22.**

Потрібні абиляки, календарі, картини з біблій.

М. Сторожинський і Кле.

Отримавши від і редакції і очно обговорити між ними. Замовити з креслами, креслами, креслами.

Найлучше і вже випробоване средство на ревматизм есть **NERVOL**

„Назва правдо забезпечена“
антикара д-р Ю. Францова
в Терополі.

Се а знамениті ускорюючі средство до катарам, против всяких ревматичних болів, простуджених, ломоти в суглобах, плечей, кісток і нервових болів. Пропу уважати на назву „Nervol“ і не приймавати ніяких „Nervonin“.

Ціна однокор 80 сент. 10 однокор (замовити) 8 кор. в оплаті і опанованні. Тяжкіх люді з подякою. — Вислала 2 рази денно до всіх країн. В Чернівцях на склади у Шмідта і Фонтана, в Селевній в драгоєрській медичинальній Стеригує.

129 (—)

Селяне! асекуруйте ся від шкід огневих!

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

у Львові, при ул. Рускій ч. 20. (в власнім домі)

приймає обезпечення будинків, всяких річчя домашніх господарств, абиже і наші на случай шкід заводящих через пожеж. Оплата премій мала, а користь для потерпілих велика.

Шкоди ліквідують і виплачують „Дністер“ з найбільшою швидкістю. При одній шкід бувають запрошені 2 господарі селяне з поміж членів. Дотепер виплатили „Дністер“ 15.588 відшкодовань в сумі всім і під мільона кор.

Зиск по скінченні році впростає ся членом. Завероту за р. 1906. і 1907. вносили 10. пром.

Банк правий у Львові і Чернівцях, Каса очалю. у Львові, і т. д. приймають позем „Дністра“ при укладанні позем.

На ниті можна обезпечити ся через „Дністер“ в Краківській Товаристві.

Агенції „Дністра“ знаходять ся в помірні містах і в багатьох селах; там, где, ще не побудовано агента „Дністра“, можуть племени села старати ся з укладанні агента. Дотепер дістали агенти 1.142.108 корон премій.

Фонди Товариства 31. грудня 1907.

Фонд резервний	Кор. 1.003.864—
резерв премій	618.720—
на завороти	50.880—
на ріжницю вур.	3.437—
резерв спеціальний	35.000—
смер. урядників	218.364—
інші фонди заосмотрені	40.000—
Разом сума	Кор. 1.964.824—

Селяне! асекуруйте ся від шкід огневих

АДВОКАТ

В. КОРНИЧ-ЯСЕНИЦКИЙ

П. К. РАДНИК ВИСЬНОГО СУДУ КРАЕВОГО, П. П.

ПЕРЕНІС

СВОЮ КАНЦЕЛЯРІЮ АДВОКАЦКУ ДО СВОЇХ ХАТ

ЧЕРНІВЦІ, ул. СТЕФАНІ Ч. 9.

124 8—9

Видання „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“

можна купити у всіх

філіях „Рускої Бесіди“ і „Рускої Школи“,

в друкарні „Рускої Ради“ і в книгарні І. Рехенберга.

Розповсюджуйте „ВУКОВИНУ“ і „РУСКУ РАДУ“.

Склад галантерейних товарів Б. БАЛЬТІНЕСТРА молодш.

Телефон 301.

в Чернівцях, улица Енценберга-Головна, число 3.

Заложений 1875.

Американські

Черевики і всякого рода Сандали

Кнайпа і Лямана в літнім гатунку

Великий вибір

річний до подорожжя

в найліпшій гатунку по низьких цінах.

Мужеске

БІЛЕ всякого рода

в добрім гатунку і виконанню

Видати товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

3 друкарні товариства „Руска Рада“ в Чернівцях під зарядом Івана Затарія.

За редакцією відповідає: Віктор Стриж.

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 18 кор.,
на рік року 8 кор., на чверть року
4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на рік
року 4 карб.
в інших державах: на цілий рік 22 фр.,
на рік року 16 фр.

Передплата на „Буковину“ разом із
тижневником „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (зх. 9 рублів або 34 фр.)
на рік року 9 кор., зх. 4-50 р., або 17 фр.
Поодинокі числа 10 сотиків.

БУКОВИНА

Виходить кожної середи, п'ятниці і неділі.

Реданція, адміністрація і експедиція

„Буковина“

в Чернівцях уа. Петронича ч. 2.

Ч. телефону 176.

Адреса для газет: „Буковина“ — Чернівці.

Оголошення приймає ся по 50 сот. від
стрічки. „Надіслане“ по 40 сот. від стрічки.
При частійших замовленнях відповісти на лист.
Рекламний матеріал відповісти на лист.
Рукописи першої редакції лише на попо-
редку встановлення і залучення нагляд-
ності публіки.

В справах редакційних можна устно по-
розуміти ся з редакцією з 9-10 рано і з 2-3
по пів. при необхідності.

Реформа домового податку.

Міністер фінансів вніс в Раді державний про-
ект нового закону о домовім податку, що координуючи
дотеперішні постанови, приносить тямом іста-
туси зміни. Сам проєктом, який в початках сі-
дуючого року повинен бути ухвалений Радою
державною, заспокоїть неучу потребу реформи до-
мового податку, бо відомо річ, що відомо в Європі не
є він такий високим і такий утяжливим як у нас.

Новий законопроект податковий задержує в со-
владній дотеперішню систему т. зв. податку на податок
домово-чиншовий і домово-класовий, нижку в по-
датку особисто-доходного, степенюване податку після
ріжних родів, уніфікація під податку при будові і пе-
ребудові і т. д.

Як відомо домовий податок ділиться на 1. до-
мово-чиншовий, т. зв. податок від доходу всіх
будинків, що знаходиться в місцевості уніфікації обо-
в'язкою платити домово-чиншовий податок і від до-
ходу з найманих будинків поза округом т. зв.
місцевостий; 2. податок домово-класовий від
найманих будинків поза округом місцевостий,
що платять податок домово-чиншовий.

Для нас, що не маємо ні містак багато власти-
телів, які-б винаймали свої дома, входить під увагу
передусім податок домово-класовий.

Дотепер платило ся домово-класовий податок
після класу в той спосіб, що за мешканці з 40—86
комнатами („Wohnfläche“ I класу) вносили пів 440
кор. річно і т. д. в долину. За хати з 4 комнатами
(XIII класу) 9-80 кор., з 8 комнатами (XIV класу)
4-20 кор., з двома комнатами (XV класу) 3-40 кор.,
з однією комнатою 3 кор. і прешті за „хати“ в трощі,
глини або городжені в пруги 1-30 кор.

Після нового законопроекту домово-класовий по-
даток двох послідніх класу має бути вно-
симо спосівом. Зважаючи, що майже всі а бо-

дай величезна більшість мешканців нашого мужицтва
належали доси власне до однієї двох клас, мусимо при-
знати, що реформа домово-класового податку, ко-
либ тільки щонайменше уніфікація принесе нашому селянству
вельми полегшу.

Рада державна внісє ся до нового законопро-
екту мабуть на весні 1909. Від 1. липня того року
зачає-б ся приготування до введення в життя ефе-
мально уніфікованого реформи, почин від 1910 до 1923 на-
ступив б перехідна стадія, а від сего року обов'язу-
вати-ме новий закон домово-податковий в повній обмі.

Мих. Грушевський.

Українетво і всесловянство.

„Словянський тиждень“ пройшов серед грому
відмінних емоцій і неспокійного гулу беникетових
промов. Море гнів і море ераз. Але під сими морем,
які зашуміли арміями війни, знайдено тверде дно.
„Намацано ґрунт для дальшої всесловянської акції“.
При цьому чергові ст. ст. обернули ся в Празі організа-
ційний вхід і зайняли ся організацією всесловянського
конгресу, що має зібратися на другий рік в Петер-
бурзі і т. д.

Що саме буде по сій і, що не знати. Серед
ераз про словянське братство, які можемо безпечно
пустити нова уха, як порожній паперовий балон, про-
літають і слова з б. ретним змістом, але знов
так не легко змислити, що в них говорять ся
в перекладах і виважає справжній замір армії, а що
посилає ся тільки для того, щоб „сказати, що
небудь притисну“ і зачепити для початку бодай за-
навий плаєць потрібного „братства Словянства“. До сїєї
останньої категорії, очевидно, належать особливо ба-
дачини про оживлення культурних взаємин, в роді за-
ведення живильного торгу словянськими книжками (яких
не можна відомити, очевидно тому, що нікому
вони не цікаві поза межами даного словянського гало-
бучу і не стануть цікавішими коли їх бачити муть
на виставах під носом), або утворення федеративної сло-
вянської просвітної товариства — так як би сїєї
товариства були аналогічні по своїм завданням, а не
могли стояти і на діаметрально протилежних точках.

Не легко розібратися, скільки тут самої прекрасної
духовної маніпуляції, і на скільки сїї новинні культурні
девізації ховають від собою більш серйозний багаж.
З одного боку криє ся ераз прориває ся за брешні
словянської зброї „проти спільного ворога“, всеслав-
ський ераз про відправу всесловянськими силами порожню
панігерманізму. З другого — причується ся далекі
дівні мови — „словянський балон“, розширення
збуту єврейського промислу деяких більше розвинених
в сїм напрямі словянських країв (Чехія перед усіма).
В котрім саме туті згадана особа, не легко вгадати,
і сего може ще в самі армії не знають докладно,
бо ми все ще, очевидно, в періоді „намацування“
і між самими арміями одні, можливо, хочуть од-
ного, а інші зовсім іншого.

Дев'ять поступові російські орґани в тривалому при-
гадують, що слов'янство в Росії звичайно оду-
жило приманкою для того, щоб сими слов'янськими за-
паланими підтягнути суспільність від п'янух потреб
російського життя і відкинути над такою долею сло-
вянських братів під ігом німощим чи турпаним при-
сильти наміть про іго, яке носить благополучний Ро-
сіїнин у своїй „собственной“ хаті. Слов'янство в
Росії за останніх пів літа вистало стати таким мо-
нопольним добром реакціонерів і обкуртантів, що
участь ріжних малецтв поступовців в петербурзьких
слов'янських банетах і їх тріумфальні промови в уні-
верситеті в промованих ріжних правих ораторів були осуд-
жені в поступових російських кругах як необачність
або легкомисльність. Подібний же скептицизм проявля-
ють і польські круги Росії. Лідер думського „вола“, що
права, заявив, що Польки стоять на слов'янській
ґрунт і поставили своїм завданням скріпнути єдину
й могутність Росії, як всеслов'янського падаюча, не
стаючи до неї ніяких вимог. Але сїя заява далеко
не передає настрою польського загалу. Правда, оверти
(предполагає) на скріплення Росії польськими силами
виходили з польських кругів уже пораз. „Розв'язати
нам руки, дайте нам автономію, і ми не тільки у себе
революцію заданимо, а і вам допоможемо такий порядок
завести що му“, повторили на адресу російських овер-
тислів націоналісти протягом останніх літ. Тепер го-
дова польського вола констатувати, що Польки в нинішніх
обставинах не можуть дитувати умир російському
правительству, й без усяких умов і жадають жертвує
польську поміч для скріплення Росії з сїї теперішнім
бюрократичним режимом, в інтересах слов'янства. Але
польська суспільність Росії не похвалює ні сїї політики

Іван Франко.

(З книжки VI. „Лит.-Науц. Вістника“).

Хоч забудеш ти за мене,
Я за тебе не забуду;
Незліченими гадками
Все тобі вилить ся буду.

Сизий голуб промайно,
Ти згадаєш, моя мила:
„А він так любив мене!
Чом його я не любила?“

Божа пчілка над цвітєм
Прилетить, і ти споминеш
Своє слово: „Цвіт там, цвіт,
Во нічого не дістанеш!“

На світі павук смуг
Претонісильною сіткою,
І згадаєш ти своє
Нудьгування в своїм світку.

Чи комахки забренять
На віні твоїм посною:
Ти згадаєш: Там співав
Він сумуючи за мною.

Чи завариває порона,
То згадаєш ти собі:
Як то в колах і нам рвалася
І в життєвій боротьбі!

Чи камінчик в поху капе,
Ти згадаєш лиш одні:
Як а в те багнє погане
Провалювалася аж на дно!

Не гони тих дум від себе, —
Все одно, не відженеш:
В супроводі їх сумна
Аж до гробу доплинеш.

І як блискавка блисне,
То в її огні громою
Ти побачиш нехоти
Образ мій в віні терновім.

Знов кличеш ти мене, моя богиня
В непрохідні ті нетра часів,
Де правда родить ся і правда гине
І де дуна ігровище бісів.

У світ краси й гідоти, в море сню,
В орґани злуд, у таїнний ліс,
В вир пристрастий, в огонь, що в він не стине,
І в заколот небесних поєсів.

Нехай і так! Підом мов ти любя!
Споштуємо що раз утік земних,
І звернемо в той клан, де всьому згуба.

Ще раз пройдем по сходинках тінях,
Де жак і жак і впрі в дівчеській грубі,
І втомимось і заснемо по них.

Честь творцєви твари!

(Україн.)

Коли у прасвітлої темній хмарі
Крутило ся все в безумному безладі
І всі живалі мовом паленої піхри
Клубились, бала ся в безпильній димі знаді
І рвали ся в безмір і грізним траси
Огненним, лиш спокійною раді,
Тоді що не було його.

Коли в тій бурі зівалась атомів мірида
І повотили ся в безмірі асмі кулі
І потягались хвостами вір плаєди
І молотні дорож в тих світліх нимулі,
І усталила ся нага важонна
На етері тонім, і рух безмежний
Став правильний, до цілоти належний
І цілість стала асна і блаженна, —
Ще не було його.

Коли земля в горючій мразі лпєха
І укладали ся всі сили в поху зняв,
І тьма предічна все ту масу тисла
І шкелотів огонь і в шпрі гравь пеналас
І возишло ся вивуче море глянн
І пірідні що маси гір
Немоє гігантські хвилі то в безмір
Здіймали ся, то втягали в долини —
Ще не було його.

Коли земля усталає і море
Заперло ся в могутні береги,
Що ам Вулькан предічний в неї бере
Вутро й адигає гори та степи,
Львою руїнує все, що мизне
Насолоєсь у водах, вимухах,
І потряса тверді землі підстави,
І валять те, що сам у гору тяг —
Ще не було його.

Коли відмічні мгли густи протали
І сивалила вивала са бланити,
Понурі хмари сонцем роменіти стали
І море тихло й шум дигав спечити,
І в пазухах отрітних щось нове,
Щось мильне, мильне, вохле, слильнее
Ворухнеться, зашлюватиме стало
І все росло і білшало й зростало —
Ще не було його.

Ліній, Славонія.

„безпристрасного“ вислужування, ні сего одушевлення словянським братерством й цілком справедливо визнає безпосередній зацікавлений внутрішніх спорів, які ділять різних репрезентативів Словянщини, від польсько-російських відносин в Росії до польсько-чеських спорів на Шляху і сербово-българської боротьби в Македонії.

Українська парламентарна репрезентація (віденська) заняла досі становище не ясно. Вона й не відмовилася від участі в отсім першій (петербурзькій) владі, та щеде що далі переговори що до своєї участі. Очевидно, наші посла почули себе в трудній позичці: з одного боку не хотіло са їм розірвати зв'язку з славянською ідеєю, що має своєю славину й симпатичну минулисть в історії нашого національного відродження і заховала децю з своєї старої репутації, як щось ніби воім Слов'янам обов'язково-симпатичне. З другого боку в сучасних обставинах українського життя славянська взаємність, словянське братерство — се-ж така зловба іронії над хібноістю, що трудно й винести се слово так, аби воно не звучало як гіркий глум... Та не зазначивши виразу свого ставлення, наші парламентарні заступники з одного боку записали себе під знаком запитання, з другого — допустили відоручаючи галицьких москвофілів пошарувати в розі репрезентатива „аустрійської Русі“ і дали привід різним хорутовим назвоном російського слов'янофілізму (нерозлучно звичайно з таким же назвоном українцтвом) розпустити слухи на тему „ізоляції України серед слов'янства“... Все се, що правда, не так важно, але і без цього можна було-б обійти ся, залишивши становище виразно — зложивши до архіву пережиті й перестарілі романтичні мрії часів відродження та глянучи в очі тому новому „москвофілізму“, який заходить ся відорвати з різних боків аранжери і учасники нових слов'янських конгресів.

Слов'янство відродження було поступовим, революційним гаслом. Воно назвало народи великі і малі, боа різниці їх історичної ранги і культурного чи політичного намітану, до життя, до самоозначення, до оборони своїх прав на свободний розвій, до можливо ширшого розвитку своїх духовних і суспільних сил. З сего боку слов'янофіли перших призначень низькажи ентузіазм і в українських кругах, і українська трійця 1840-их років величала їх як могутніх будителів нового слов'янського життя, пророків великого і свободного собору будучого слов'янства. Але се перша, демократична і революційна так би сказати фаза слов'янства, закінчила ся в першій половині XIX в. і дала місце слов'янофілізму панросійському, більше реакційному, але по характеру своєму вже не поступовому, а консервативному. Се слов'янофілізм шукає реалізації підстав для Слов'янства і знайшло його в політичній силі однієї слов'янської держави Росії. Кулът живої народної стихії воно заступило кулът грубої євизичної сили сего „слов'янського колюса“, що нав послужити протавном германізму і аполітетів серед сих слов'янських „братів“, що готові величати й політично-бюрократичний лад як заповоруку й політичної сили, й гімнати ся кождим проавом й імперіалістичною політикою. Гіт же, який горілий „слов'янські брати“, включені в склад сего „слов'янського колюса“, не знаходили у сих слов'янофілів

особливого протесту. Розуміють ся, було-б і на їх погляд ліпше, як би не було сего диктарського (розуміли ся особливо відносини російсько-польські), але нічесь кінцем се „спирь Славян між собою“, татня справа, що не має в очах „Слов'янців“ особливого значіння супроти спорів надірного — слов'яно-німецького. Панросити проковити Польщу або Україну — се несподівана біда в їх погляді, бо сеж не буде утратою для Слов'янства з погляду так сказати матеріалістичного і кінцем кінцем польські політики цинажили ся асимілювати Польщу або Україну, з погляду слов'янофілістичного було-б пожелано, щоб Польща або Україна не робили в тім трудностві російській політиці, не ставали сучасним їй поперек горла, а любенько й гладенько проанализували в уготований їм шаблон, не авіаляючи потрібних тревій і марної трати слов'янської енергії. Таки само в польсько-українських відносинах Австрії свідати й прани Українців на польське насильство були якимсь несприємним і прикритим для прихильників „слов'янської ідеї“ і ніколи не знаходили серед них широго співчуття. Коли вже Польща заявила ся проковити галицьку Україну, з ставлення Українців було-б таютовіше помирятися са сям і не розводити лементу перед посторонними, не робити скандалу в благороднім „слов'янським домі на потілу Німцим. Се ж знов таки тільки „спирь Славян між собою“, і з ставлення слов'янської сили й відорності супроти германізму навіть ліпше й норветіше не розводити потрібних дестеріанцій. Нехай буде тих слов'янських народів менше, але будуть сильніші; нехай відійдуть менші одиниці (се була галла розуміють ся не тих призначень на те, щоб бути відомими, а посторонних свідків, яким не грозив ні російський ні польський плуток) і тим скріплять свої сили, а особливо нехай можливо скріплять ся великоросійський елемент, як найбільше сильний і надійний. З сих мотивів і внутрішня боротьба та взаємний рух Росії останніх літ не знаходила співчуття серед правдивих слов'янофілів: вони бояли ся, що ся перебудова відб'є ся не добре на державних силах Росії, ослабить її незалежність, імперіалістичну політику, понизить її престиж...

(Настає буде).

Неврожай на Буковині.

Велику часту Буковини намістило сего року нещастя — неврожай і посуха, брак паші для худоби. Селяни не можуть вигодувати своєї худоби продаючи її за безцінь. Ціна паші і хліба йде все в гору. Аби запобігти знищенню стаду худоби в краю розпочали Серпні хліборобських силос на Буковині за поміччю п. к. правительств, Відлау краєвого і Ради кулътури кравової ратуновою ланцю. Вже заступлено багато пагонів сіна, соломи, грису, аби відпродати тям громадам, що темер в нужді. Ми розпросили ласті до всіх наших кас, аби нам зараз дали знати, як в кожній громаді стоїть. До темер прийшло з руських сіл дуже мало відповідей. Не буломо нічим Іваном. З кожним днем ціна на пашу йде в гору і як зараз не закупити ся, що потрібно, то треба буде все дорожче платити.

Подімо до відомості нашим членам і всім селянам, що оподі відбула ся нарада представників п. к. правительств, Відлау краєвого, Ради кулътури кравової і трох місцевих Союзів хліборобських силос. Урадили продавати:

1. Сіно по 7 порок 50 сот. за метричний сотнар
2. грис по 12 „ „ „ „ „ „ „ „
3. солому по 5 „ „ „ „ „ „ „ „

Ціна сї розуміти треба на станції залізничній. Від станції кожний бере собі своє на свій разукон. Ціна буде у всіх селлах однакова на кожній станції залізничній.

Гроші треба зараз виплатити. Як хто не має чим виплатити, то най зверне ся до сільської каси райадміністрації, а дістане там потрібні на закупню гроші або позичку на рік. На ту діль отворить наш Союз насам відпущений кредит, як о того зголюють ся до „Селянської Каси“.

Тому, що паша і грис вже у пагонах в дорозі, записавмо паші тих сіл, що їм не достає паші, аби зараз написали до нас, тільки котрого з наведених продуктів купують і на котру станцію вивозити.

Заразом просимо подати нам імена тих осіб, що переважати муть на станції пашу і продавати муть між купуючих.

Селянська Каса.

З зеленої Верховини.

Загальні збори сїлії тов. „Руска Школа“ в Пугиліві відбули ся 15. червня 1908 в будинку шкільним в Стебниках.

На зборах явилось ся кільканадцять учителів і учеників, а. Тит Тамішський і п. Еуген Рина.

Товариш М. Дашевич яво голова товариства, сконстатували підписку до відбуття загальних зборів сїлії тов. „Руска Школа“ о годинах пів до 8-ої по полудня. На авесон т. Школя прочитав протокол з попередніх зборів секретар товариства т. Маняшин. Третю точку денного порядку (справоздане старшини) ретерував т. Дашевич в слідуючий спосіб. Наше тов. важно для нас самих як

і для нашого народу, розвиваю ся, як і всі най-же гірські товариства досить слабо і то по причині браку відповідної свідомості членів, якіб спинали товариство морально й матеріально, для браку арозуміння стійкості того товариства у членів і їх апатичного відношення до него. Се останнє перешкоди підбиває ся дуже сумно темер, коли наш парід перебуває під кождим зглядом важку задля свого істотної свободи. Справді тяжко арозуміти і поняти поступованя многих членів нашого товариства. Думо низької стійкості були прим. заява п. Тентула, котрий сказав, що на збори не піде, бо воно его яко Вождя нічого не обходять; або знає і інших товаришів таких Українців, котрі спинали ся тям, були то вони про збори нічого не знали, хоч се було оголошено в сі часі час. „Буковина“. Доки наші товариства муть мати таких визнаних членів патріотів, доти будучність їх не дуже буде світла. Зализавишність і недбалість многих членів праці товариства спадє на одиниці, які-ж самі не годні всім обов'язкам як сїлі відорності. Ретерув як голова товариства піднося ся, де треба, в справі арозуміти уваженіх резолюцій на послідних зборах і інше-пів і де тільки міг, але, на жалі, не ніска міг найти прихильність для уваженіх резолюцій і по сїй причині резолюції позичились по більшій частині і на даліше тілєм резолюціями.

На послідних загальних зборах нашого товариства було ухвалено задожене поволі сїлі тов. „Р. Шк.“ в Селетині. Ретерув як голова сїлії пугилівської постарав ся в тім вигляді о все що було потрібно. На таке поступованє старшини нашого товариства замішави ся п. товариш селетинського повіта, яби тому, що вони і без нашої помочи позичуть заложити собі таке товариство. На жалі і досі нічого не зробили.

Стан маєтовий товариства представляв ся ось так: доходу в році 1907 було всего 4124 К а то 21 К з членських вкладок, готівка з попереднього року в квіт 2024 К. Розходу було всего 24 К 90 сот., остав протє готівка 1434 К.

Бібліотека товариства до сего року т. е. до року 1907 не мала ні одного члена в темер стал сїлі сїлі до числа 145 книжок. Найбільше тут причинялось при сноматані тов. „Провсїта“ у Львові, жортауючи для товариства 90 книжок.

Членів маєтовий товариство в минулих році 22, а то 16 дійствити а 8 сноматуючих.

При кінці сего справозданя налізав п. ретерув прасутних членів, щобі не підпадали анісїрі і не відсували ся від товариства, але скріпали всі свої сили для громадянської праці.

На послідних загальних зборах порушено було справу зміни назв наших товариств „Руска Школа“ на „Українська Школа“. Потребу такої зміни доказав відомо ретерув отосї точні денного нараду тов. М. Дашевич. Що справа ся вирішила в сїй час і показала ся радикального доклади, що центральне товариство „Руска Школа“ змінивши свою назву на „Українська Школа“, віднесла ся з задоволенням до всіх своїх сїлії, змінювати назви.

Пожалювати однак було би се, аби центральний видал поучив наділи сїлії про спосіб такої зміни, а сеж для него зна в Чернівцях приміченого з великими труднощами не звичано.

(Настає буде.)

Франц Копосовський.

Як і тепер.

В її очах був тільки жалі
такий, як у твоїх,
а я прогнати його не міг...
Вона також дивилась в даль —
ах як-же жалі, як жалі...

Пестила цвіт у руках,
що був мов маріор
пісні співав нам півчох хор
і ми тонули у думках,
а цвіт мави в руках...

І все було так, як темер,
в веселі гуляв,
та — сонця ясний луч проназ,
останній проав щастя вмер,
ось так, як і тепер...

Вит. 5./VII.

І вже ніколи не заповіт знова
нам цвіт кохання — піду самотою
в чужу чужину без прапанія слова,
гой в чужину!

І вже ніколи не оветь ся знова
пісні любови — а туті за тобою
атину — не верне ніколи обнова —
гой, загину!

І тільки часом, як в душі оветь ся
папоно струна споминів забутих,
як мов млієне сердечне забет ся,
тоді так хочось до тебе вернути!

7./VII.

НОВИНКИ.

Чернівці, 6. липня 1908.

Афера з вибитом шиб у директора підманської гімназії п. Школярського скінчила ся на разі тим, що ученикам передано арештованих учеників, не найшовши причини держати хлєвців в арешті, випустив всіх на волю. З великої хмари упав, на щастє, малий дощ. Супроти того не можемо не висловити адоволення по причині нотатки, що позичала ся в сїй справі в однім з попередних чисел „Сїлії. Tagbl.“ очевидно з близької та інтересованої сторони. Сю повину читати ми як правдиву наву з тисяча й одної ночі, отілко в ній великого дня і страховиці. Де-ж тям! Жандармерія відірвала між учениками товариство (можливо який безобіжний заговор?), цілі отоси революційної літератури, (ой, ой) сновіснє-валі газети, паші і коли, на котрих найдено повбавні відомости шиб і шиб. Шкода, що автор не додав ще, що найдено пашу з бровиніями, бо тоді образ був би повний і заокруглений. Цілий бомбастично-перепущений тон допису робив би дуже комічною пражію, як би не то, що автор депустив ся при кінці одної підлоти, яку мусімо публічно напитувати. Аби представити арештованих учеників в дуже потанім світлі і тим чином авторитети лаусь основу для драконських заардженн паші і поліційної влади, скажано в нотатці, що одного з провідників відорності засудив недавно галицький суд за аловин похваляюваня вічнину Сїліїського на кілька місяців („Meinere Monate“) паші. Ніччима тенденція сїлії сїлії видаєть як надто досадно, коли зазначити, що дотичного ученика засуджено на шість місяців паші, а не „Meinere Monate“, та що засуджений ніс зазначене паші, отже вирок що не правосильний і ніхто не сміє тилати ним засудженому в очі. Зрештою, сам факт, що галицький суд засудив мола-

При відправленні або при річних замовленнях, вказаний спуск.

Дрібні Оголошення надати друком (petit), чисельні са н° 4 с. від савес.

Надсилати тільки на адресу редакції, не приймаючи са.

в найліпшій гатунку по низьких цінах.

На питання відповідає: Віктор Сторога